Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)

MULTICULTURAL REPRESENTATIONS.

Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

Arhipelag XXI Press

MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
ISBN: 978-606-8624-16-7

Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

Edited by:
The Alpha Institute for Multicultural Studies
Moldovei Street, 8
540522, Tîrgu Mureș, România
Tel./fax: +40-744-511546
Email: iulian.boldea@gmail.com

Published by:
"Arhipelag XXI" Press, Tîrgu Mureş, 2016
Tîrgu Mureş, România
Email: tehnoredactare.cci@gmail.com

Contents

EUROPEAN SOCIETY BEING CHALLENGED BY MIGRATION AND ASYLUM

Dragoș Chilea

Prof., PhD, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș and Cristina M. Kassai, PhD Student, "Acad. Andrei Rădulescu" Legal Research Institute of Romanian Academy, Bucharest 8

INTEGRATED STUDY OF ROMANIAN LANGUAGE AND LITERATURE IN GYMNASIUM AND HIGH SCHOOL

Elena Lucia Mara

Prof., PhD, "Lucian Blaga" University of Sibiu 14

TIME AS EDUCATIONAL RESOURCE

Teodor Pătrăuță

Prof., PhD, "Vasile Goldiș" West University of Arad 22

SPIRITUAL PSYCHOLOGY AND MENTAL ARCHAEOLOGY

Aurel Pera

Assoc. Prof., PhD, University of Craiova 30

PSYCHOMETRIC FEATURES FOR SCL-90-R ON A ROMANIAN OUTPATIENT SAMPLE

Radiana Carmen Marcu, Assoc. Prof., PhD, "Vasile Goldiș" Western University of Arad; Letiția Filimon, Prof., PhD, University of Oradea and Marius Sorin Bistrian, Phsychologist 35

COMMUNICATION, CONTEXT, MEDICINE

Laura Ioana Leon

Assoc. Prof., PhD, "Grigore T. Popa" University of Medicine and Pharmacy, Iași 42

CHILDREN'S LITERATURE – CURRENT CONTEXTUALIZATION

Angelica Hobjilă

Assoc. Prof., PhD, "Al. Ioan Cuza" University of Iași 47

CONTEXTUAL ANALYSIS IN THE EDUCATIONAL FIELD PARTICULARLY IN TERTIARY EDUCATION

Arina Modrea

Assoc. Prof., PhD, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș 57

LEARNING MANAGEMENT THROUGH THE USE OF E-LEARNING IN INITIAL AGRONOMISTS STUDENTS

Carmen Olguța Brezuleanu, Assoc. Prof., PhD, "Ion Ionescu de la Brad" University of Iași and Eduard Boghiță, University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine of Iași 65

THEORY REALISTIC AND LIBERAL THEORY ON THE CONCEPT OF GLOBAL SECURITY

Ivan Anane

Assoc. Prof., PhD, "Ovidius" University of Constanța 71

CIVILLY RESPONSIBLE PARTY IN THE NEW CRIMINAL PROCEDURE CODE

George Coca

Assoc. Prof., PhD, "Spiru Haret" University of Bucharest 79

JUDICIAL COOPERATION THROUGH CRIME PREVENTION AGREEMENTS AND ARRANGEMENTS IN EUROPE

Ivan Anane

Assoc. Prof., PhD, "Ovidius" University of Constanța 84

IMPLEMENTATION OF NEW METHODS OF LEARNING – SIMULATED ENTERPRISE

Doina David

Assoc. Prof., PhD, "Dimitrie Cantemir" University of Tîrgu Mureș 93

COMMUNITY LEGISLATION FROM THE PERSPECTIVE OF ECONOMIC DEVELOPMENT

Liviu Bogdan Ciucă

Prof., PhD, "Dunărea de Jos" University of Galați 100

HISTORICAL ASPECTS REGARDING THE HYDATIC DISEASE

Roxana Gabriela Cobzaru, Lecturer, PhD, "Grigore T. Popa" University of Medicine and Pharmacy, Iași; Ana Dumitrescu, Dr., International Society for History of Medicine; Carmen Valerica Rîpă, PhD Student, Post-Highschool Sanitary School, Iași and Gica Avram (Lehaci), Post-Highschool Sanitary School, PhD Student, Dep. Of Psychiatry 103

FRUITS, AS PART OF EDUCATION FOR HEALTH WITH PRIMARY STUDENTS

Ramona Vlad, Maria Dorina Pașca

Assoc. Prof., PhD, University of Medicine and Pharmacy, Tîrgu Mureș 108

THE RELATIONSHIP AMONG FORMAL, NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION

Alina Teodora Vartolomei

Iași 116

TOWARDS GREEN GROWTH AND EMPLOYMENT STRATEGIES

Dan Donosă

Assist. Prof., PhD, "Ion Ionescu de la Brad" University of Iași 122

RESILIENT MECHANISMS AND RESOURCES HOLD BY YOUNG PEOPLE FROM ORPHANAGES

Ovidiu Bunea

Assist., PhD Student, "Al. Ioan Cuza" University of Iași 129

COMMUNE COUNCILS' MANAGEMENT AND THEIR CONTRIBUTION TO THE RURAL ECONOMY OF THE NORTH WEST DEVELOPMENT REGION OF ROUMANIA

Lucica Armanca

Assist. Prof., PhD, University of Agricultural Sciences and Veterinarian Medicine, Cluj-Napoca ... 141

THE OVERCROWDING OF PRISONS – POSSIBLE SOLUTIONS

Ramona Mihaela Coman

Assist., PhD, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș 149

PRENATAL AND BIRTH TRAUMA. PSYCHOLOGICAL IMPLICATIONS OF THE NEWBORN CHILD

Teodora Anghel

Assist. Prof., PhD, "Victor Babeș" University of Medicine and Pharmacy, Iași 154

ACCOUNTING PRINCIPLES, PILLARS OF A TRUE AND FAIR VIEW / PRINCIPIILE CONTABILE, PILONI AI UNEI IMAGINI FIDELE

Gabriela Ignat

Assist. Prof., PhD and Andreea Alexandra Timofte, PhD Student, "Ion Ionescu de la Brad" University of Iași 163

SOCIAL BEHAVIORE AND SINCERITY IN RELIGIONS AREA

Gheorghe Dejeu

Assist. Prof., PhD, University of Oradea 170

VOLUNTARY INTERRUPTION OF PREGNANCY - THE MEDICAL, LEGAL AND MORAL

Răzvan Cosmin Pană

Assist., PhD and Manuela Lavinia Istrătoaie, Assist. Prof., PhD, University of Craiova

Stephan H. Pfürtner, Peut-on être chrétien-ne et dire oui au régime du délai ?, Conférence du 31 janvier 2002 à Berne..... 186

THE IMPACT OF FINANCING THE RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITIES WORLDWIDE. COMPARATIVE STUDY

Mircea Iosif Rus

PhD, "Babeș-Bolyai" University of Cluj-Napoca 187

ROLE AND STATUS CHANGES IN CIRCULAR LABOR MIGRATION ABROAD AND SOCIAL INTEGRATION

Cristina Cormoș

Assist Prof., PhD and Oana Lența, Assist. Prof., PhD, "Ștefan cel Mare" University of Suceava..... 193

ORGANIZATIONAL ROLE. A SOCIAL CONSTRUCTION OF FOLLOWERS' PERSPECTIVES

Alexandra Galbin

PhD Student, "Al. Ioan Cuza" University of Iași..... 202

ASSESSMENT OF CAREER' S DECISION AT TEENAGERS

Amalia Raluca Stepan

Phd Student, University of Bucharest 208

FROM MICROCOSMOS TO MACROCOSMOS IN THE CONSTRUCTION OF COMMUNITY

Ana Aşkar

Assist., PhD, "Iuliu Haţieganu" University of Medicine and Pharmacy, Cluj-Napoca..... 217

CHALLENGES BROUGHT BY EUROPEAN FUNDS ON ECONOMIC GROWTH IN ROMANIA

Oana Maria Stepan

Research Assist., PhD Student, University of Craiova 221

THE CONSIGNEMENT AGREEMENT

Izabela Bratiloveanu

Research Assist., University of Craiova 234

REVIEW OF ECONOMIC GROWTH FACTORS OF RURAL AREAS IN THE EUROPEAN UNION

Mirela Adriana Rusali

PhD, Scientific Researcher II, Institute of Agricultural Economics – The Romanian Academy 244

STUDIES ON PROFITABILITY OF ORGANIC VEGETABLE FARMS

Andreea Alexandra Timofte

PhD Student, "Ion Ionescu de la Brad" University of Iași..... 254

QUALITATIVE RESEARCH ON THE EDUCATIONAL OFFER AT UNIVERSITY OF CRAIOVA'S LEVEL

Amalia Raluca Stepan

PhD Student, University of Bucharest 261

IDEOLOGY AND THE FORMATION OF THE SUBJECT

Diana-Cristina Bulzan

PhD Student, Academy of Fine Arts, Vienna 265

THE CULTIVATION OF CREATIVITY IN THE PROCESS OF EDUCATION

Lecturer, PhD, Elena Oliviana Epurescu

Politehnica University of Bucharest 273

COMPETITION COUNCIL'S DAWN RAIDS. BETWEEN LEGALITY AND THE INVESTIGATED UNDERTAKING'S RIGHT OF DEFENSE

Ana-Maria Udrişte

PhD Student, University of Bucharest 281

CONTRIBUTION TO THE STUDY OF RISK STRATEGIES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

George Ungureanu

University of Agricultural Sciences and Veterinarian Medicine, Iași 290

THE NEED FOR A BALANCED ECONOMIC AND SOCIAL DEVELOPMENT OF ROMANIA'S REGIONS

Mihaela Sas

PhD Student, University of Craiova 297

PSYCHOLOGICAL VARIABLES DETERMINANT IN THE DECISION MAKING PROCESS

Cristian Delcea, PhD, "Victor Babeș" University of Medicine and Pharmacy, Timișoara and Camelia Stanciu, PhD, "Dimitrie Cantemir" University of Tîrgu Mureș 307

PREDICTIVE MODELS OF SCHOOL DROPOUT

Loredana Mihăileasa

PhD Student, "Al. Ioan Cuza" University of Iași 312

ABOUT SCHENGHEN AREA – AN EXPLORATORY STUDY

Bogdan Țigănoaia

Assist. Prof., PhD, Politehnica University of Bucharest 319

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

EUROPEAN SOCIETY BEING CHALLENGED BY MIGRATION AND ASYLUM

Dragoș Chilea

Prof., PhD, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș and Cristina M. Kassai, PhD Student, "Acad. Andrei Rădulescu" Legal Research Institute of Romanian Academy, Bucharest

Abstract: The circumstance of refugees has turned out to be much more edgy as of late. Somewhere around 2014 and 2015 more than 1 million individuals looked for shelter in the European Union. The most recent reaction to the circumstance is the European Agenda on Migration, which means to reinforce the regular movement and shelter approach by actualizing different measures: helping exiles in trouble amid their go to Europe, finding them in the EU, supporting Member States accessible to get displaced people, and organizing national operations.A comprehensive view on European social requests which have changed under the effects of relocation and transient settlement. Various components affect the impact of development on European social orders. These are laws, controls and political rights, access to the work markets, welfare state organizations and game plans, prosperity organizations, lodging conditions, instruction and language issues, combination strategies and sorts of dismissal and partition. The movements are clear in reliably gainful experiences, yet expansive investigation is for the most part lost.

Keywords: European society, impacts of migration, effects, less published attention

1.AN OVERVIEW ON THE EUROPEAN UNION

The European Union (EU) is an association in which part states have pooled power in certain approach regions and blended laws on an extensive variety of financial, social, and political issues. The EU is the most recent stage in a procedure of European coordination started after World War II, at first by six Western European nations, to advance peace, security, and monetary improvement. Today, the EU is made out of 28 member states, including a large portion of the previously socialist nations of Central and Eastern Europe.
EU members share a traditions union, a solitary business sector, the single market, (in which merchandise, individuals, and capital move uninhibitedly), a typical exchange arrangement, a typical agrarian approach, and a typical money (the euro) that is utilized by 19 part states (by and large alluded to as "the Eurozone"). Twenty-two EU members take an interest in the Schengen territory of free movement, in which people may go without travel permit checks. What's more, the EU has found a way to create regular remote and security strategies, has tried to fabricate basic interior efforts to establish safety, and stays focused on extension, particularly to the nations of the Western Balkans. The idea of European unification is as old as the European idea of the sovereign State (Foerster, 1963, p. 33).

The EU is to a great extent being seen as an example of overcoming adversity and as a foundation of European soundness and flourishing. Right now, in any case, the EU confronts

a scope of political and financial weights, including moderate development and relentlessly high unemployment in numerous EU nations, and additionally the ascent of populist political gatherings, at any rate some of which harbor hostile to EU or "euroskeptic" assumptions. Such components are confusing the EU's capacity to manage a large number of inner and outer difficulties.

Within the twentieth century, two ruinous world wars and the social forces of globalisation have increasingly discredited the idea of the sovereign State. (Schutze, 2015, pp. 56-78)

Although couple of experts view a complete disintegration of the EU as likely, the future shape and character of the Union are as a rule progressively addressed. Supporters of the European venture stress that without precedent for its 60-year history, a few parts of EU incorporation could be halted or turned around. Others fight that there is a chance that the different emergencies presently confronting the EU could deliver some valuable EU changes, empower further political and financial coordination, and at last change the alliance into a more powerful and firm element.

The maintenance of international peace and security is the central purpose of the United Nations. There is a need on the current understanding of the term “international peace and security” (Ciesiolka, 2015, pp. 37-39)

2.THE CURRENT CONTEXT

The rise of international cooperation caused a fundamental transformation in the substance and structure of international law. The changed reality of international relations necessitated a change in the theory of international law. (Schutze, 2015, pp. 150-155)

Various political and monetary factors are adding to the present instability encompassing the eventual fate of the EU venture. To shifting degrees, they are additionally testing the authenticity and structure of the EU and its organizations.

2.1Migratory Pressures

Europe has encountered a huge migration and refugee emergency as expanding quantities of individuals have fled strife and destitution in Syria, Iraq, Afghanistan, Africa, South Asia, and somewhere else. As indicated by the United Nations, more than 1 million refugees and migrants looked to enter the EU in 2015, and more than 90% were from the world's main 10 refugee-producing countries. Greece was the real landing and travel point for people crossing the Mediterranean Sea, albeit Italy additionally saw countless and evacuee entries. Numerous individuals touching base in Greece along these lines endeavored to cross the Western Balkans with an end goal to achieve Schengen "door" nations, for example, Hungary and Slovenia. From that point, they tried to make a trip forward to northern EU individuals, for example, Germany and Sweden, where they trusted they will probably get haven and better welfare advantages.

International cooperation necessarily entails that legal obligations common to all the member states of an international organization are complied with by all and, moreover, that they are complied with in a uniform manner (Blum, 2015, pp. 89-95).

Over the span of 2015, different EU activities to deal with the emergency demonstrated generally unsuccessful. The EU went under feedback for lacking lucid and powerful movement and refuge approaches, which have for some time been hard to manufacture on account of national sway concerns and sensitivities about minorities, coordination, and personality. The emergency made profound divisions inside the EU. Cutting

edge states Greece and Italy and key destination nations more remote north communicated alarm at an absence of European solidarity, while others charged that customarily liberal haven approaches in nations, for example, Germany and Sweden were serving as "force" variables and worsening the streams. Some EU governments allegedly saw Germany's declaration in August 2015 that it would no more apply the EU's "Dublin direction" (which more often than not esteems the primary EU nation a refuge seeker enters as in charge of looking at that individual's application) as singularly overturning concurred EU shelter methodology and neglecting to consider the suggestions for the more extensive EU.

Endeavors to set up EU redistribution and resettlement programs, in which every EU part state would acknowledge a specific number of shelter seekers and displaced people (partially to mitigate the weights on Greece and Italy), were to a great degree dubious. Nations in Central and Eastern Europe were especially vocal rivals, expecting that the recently arrived migrants and refugees, a significant number of whom are Muslim, could change the basically Christian characters of their nations and of Europe (Brysk, 2007, pp. 95-101)

In spite of the fact that the EU endorsed a restricted yet obligatory arrangement to move some refuge seekers from Greece and Italy in September 2015, this result was accomplished utilizing the EU's qualified greater part voting framework as opposed to accord (Hungary, the Czech Republic, Slovakia, and Romania voted against the arrangement, and Finland went without). Receiving a proposition on such a touchy issue specifically identified with a state's power and regional trustworthiness by qualified dominant part is to a great extent extraordinary in the EU, and numerous eyewitnesses saw the need to hold the vote as further sign of the significant cleavages inside the coalition.

As the uptick in migrants and refugees touching base in Europe proceeded with unabated in mid 2016 (approximately 150,000 people crossed the Mediterranean, for the most part to Greece, in the initial three months), the EU started to concentrate on disheartening individuals from undertaking the trip with an end goal to stem the streams. In March 2016, EU leaders consented to end the "wave-through methodology" that was permitting people to travel the Western Balkans to look for haven in other EU nations and reported another arrangement with Turkey. The fundamental arrangements of the EU's agreement with Turkey fixated on Turkey reclaiming all new "irregular migrants" crossing from Turkey to the Greek islands in return for EU resettlement of one Syrian displaced person from Turkey for each Syrian returned. The EU likewise swore to accelerate the dispensing of a formerly designated €3 billion in help to Turkey and to give an extra €3 billion in help for Syrian displaced people in Turkey.

Since these measures produced results, the quantity of migrants and refugees achieving Europe has diminished significantly. All things considered, the EU's arrangement with Turkey stays dubious and possibly delicate. While most EU leaders keep up that the arrival measures settled upon with Turkey are urgent to breaking the plan of action of migrant smuggling and sparing lives, a few Members of the European Parliament and numerous human rights supporters are worried that the understanding abuses global law and the privileges of displaced people. They likewise stress that different parts of the agreement—in which the EU swore to lift EU visa necessities for Turkish subjects and to reenergize Turkish promotion arrangements—could be seen as remunerating a Turkish government that they see as progressively tyrant.

The emergency keeps on having huge repercussions for European governments and the EU. Maybe most remarkably, it has extremely strained the Schengen framework, which to a great extent relies on upon trust in the security of the coalition's outer fringes. This idea has been tried not just by the extent of the movement and outcast streams additionally by worries that a few terrorists may have possessed the capacity to misuse the disarray to slip into Europe. A few Schengen nations (counting Germany, Austria, Denmark, and Sweden) have organized interim fringe controls in light of the transient weights. A few specialists stress these measures could get to be lasting, in any event on a true premise (Halperin M, n.d., pp. 58-60).

EU authorities attest that they stay focused on Schengen and are attempting to reinforce EU border controls. In December 2015, the European Commission proposed measures went for fixing the tenets for obligatory checks at the EU's external borders and building up another joint European Border and Coast Guard to fortify national fringe control limits (despite the fact that this measure should at present be endorsed by part states and the European Parliament). The Commission has likewise been working with Greece to enhance the nation's outskirt control administration and cure issues in its shelter enrollment methods.

The migration and refugee streams have restored questions about the capacity of European nations to coordinate minorities into European society and society. Such nerves have turned out to be more maintained in the midst of reports of criminal movement and rapes supposedly perpetrated by some migrants and asylum-seekers and by disclosures that a significant number of the late terrorist assaults in Europe were completed by fanatics of Muslim foundation conceived and/or brought up in Europe (Landman, 2013, pp. 76-78)

In the meantime, concerns exist about expanding societal strains and xenophobia in Europe. Germany, Sweden, and other EU nations have seen an expansion in the quantity of vicious episodes against migrants and refugees in the course of recent months.

Wrangle about has likewise emerged over the financial effect of the migration and refugee streams. Some leaders and experts fight that the influxes could be monetarily advantageous and balance unfavorable demographic improvements, (for example, maturing populaces and contracting workforces), along these lines fortifying EU financial manageability in the more drawn out term. Numerous specialists bring up, nonetheless, that much will rely on upon how well transients and displaced people are incorporated into the work market. Others stress that the newcomers could take occupations away or lessen compensation, particularly in the short term. Some propose that such fears have advanced expansion support in numerous EU nations for far-right, hostile to foreigner, euroskeptic political gatherings (Olsen, 2010, pp. 23-28)

3. ABSENCE OF SOLID AUTHORITY AND KEY VISION

Generally, the improvement of the EU has to a great extent been driven forward by a few key nations going about as a "motor." French and German initiative was crucial to setting up the regular money, and France and the UK were instrumental in producing EU basic remote and security policies.

Numerous examiners propose, nonetheless, that a solid EU "motor" has been missing in the course of the most recent couple of years. Although German Chancellor Angela Merkel has assumed a focal part in reacting to the Eurozone emergency, Russian hostility in Ukraine, and the migrant and refugee flows, commentators see her as being excessively reluctant and

strategic in numerous occurrences, instead of going about as a leader of Europe writ huge. In the interim, others contend that an excess of force in the EU now dwells with Germany alone, to some extent in light of the fact that both French President François Hollande and UK Prime Minister David Cameron have been compelled by household governmental issues and financial distractions (Smith-Cannoy, 2012, pp. 61-65)

A few spectators attest that European leaders don't have a powerful or shared vital vision for the EU. Those of this perspective point to what they consider to be specially appointed, piecemeal reactions that shun hard choices about further combination or neglect to address issues with an eye to guaranteeing a solid, steady, joined together, financially dynamic EU in the long haul. (T.H.Breen, 2004, pp. 15-18). Numerous examiners have raised specific stresses over the clear difference amongst Germany and France over how to deal with the Greece emergency and what this could forecast for the fate of the EU all the more extensively.

4.CONCLUSIONS AND FUTURE PROSPECTS

For some supporters of the European venture, the EU has entered "strange region," and without precedent for its 60-year history, they stress that in any event a few parts of EU joining might be halted or turned around. Others battle that there is a chance that the various emergencies as of now confronting the EU could deliver some helpful EU changes and at last change the alliance into a more compelling and firm element. Conceivable future situations for the EU incorporate the accompanying:

Wading Through. The EU would to a great extent keep on functioning as it presently does, with no critical bargain changes or decisionmaking changes, and discover some level of basic answers for emergencies, for example, those postured by Greece's monetary circumstance and expanding transitory weights. The EU would keep on pursueing mix and basic approaches where conceivable, with or without the UK as a part.

Building up Two Paces. The EU would turn into a two-speed element, comprising of an unequivocally coordinated gathering of "center" nations and a gathering of "fringe" nations all the more allowed to pick and pick those EU arrangements in which they wish to take an interest. A few investigators recommend that a two-speed EU as of now exists by and by, with differing participation on a scope of EU activities, for example, the Eurozone, Schengen, equity and home issues, and guard arrangement.

A Looser, More Intergovernmental Arrangement. Further EU coordination would basically be put on hold, and conceivably turned around in a few territories, with power on specific issues recovered by national capitals. This might be in all likelihood ought to change minded euroskeptic parties come into force in more EU nations and if the UK is effective in its offer to cut out extra EU strategy exceptions. A looser structure may make it simpler for the EU to extend eventually to incorporate Turkey, the rest of the competitors in the Western Balkans, and different nations, for example, Georgia and Ukraine.

BIBLIOGRAPHY

Blum, N., 2015. *The European Convention on Human Rights beyond the nation-state.* Basel(Switzerland): Helbing Lichtenhahn Verlag.

Brysk, A. S. G., 2007. *National Insecurity and Human Rights: Democracies Debate Counter-Terrorism.* s.l.:University of California Press.

Ciesiolka, M., 2015. *A Contribution to Norm Conflict Resolution in a Fragmented International Legal Order.* s.l.:Schulthess.
Foerster, 1963. *Die Idee Europa 1300-1946.* s.l.:Deutscher Taschenbuchverlag.
Halperin M, S. J. W. M., n.d. *The Democracy Advantage: How Democracies Promote Prosperity and Peace.* London: Routledge.
Landman, T., 2013. *Human Rights and Democracy. The Precarious Triumph of Ideals.* 1st ed. s.l.:Bloomsbury Academic.
Norris, 2012. *Making Democratic Governance Work: The Impact of Regimes on Prosperity, Welfare and Peace.* Cambridge: Cambridge University Press.
Olsen, T. D. P. L. A. A. G., 2010. *Transitional Justice in the Balance: Comparing Processes, Weighing Efficacy.* Washington: United States Institute for Peace.
Schutze, R., 2015. *European Union Law.* Cambridge: Cambridge University Press.
Smith-Cannoy, H., 2012. *Insincere Commitments: Human Rights Treaties, Abusive States and Citizen Activism.* Washington: Georgetown University Press.
T.H.Breen, R. F. S. H. J. H., 2004. *The Future of Liberal Democracy.* s.l.:PALGRAVE MACMILLAN.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

INTEGRATED STUDY OF ROMANIAN LANGUAGE AND LITERATURE IN GYMNASIUM AND HIGH SCHOOL

Elena Lucia Mara

Prof., PhD, "Lucian Blaga" University of Sibiu

Abstract: Integrated curriculum combines and relates the objects of study, leading establishing relationships between concepts, phenomena and processes in various fields of learning outcomes by harmonizing with ordinary life, which is interactive. Teaching and learning are addressed in a holistic manner by creating meaningful connections between topics or skills that are typically made piecemeal in different disciplines. These themes and skills have a strong connection to the everyday lives of students and aim directly or indirectly, contribute to the formation of values and attitudes (Ciolan, 2008, p.24). It provides a relevant time management by taking knowledge from one discipline to another, from a curricular area to another. It therefore encouraged independent thinking, reflective and critical in relation to the received various messages. As for secondary education and high school education there is a well-founded methodological framework for curricular integration is very important methodological ability of teachers to coordinate the themes classic and made integral to determine how formative assessment performance individual and collaborative learning in the situation, to accommodate projects in a consistent hourly chart. We can talk about the possible pitfalls of integrated teaching: difficulty in preparing teachers to teach in such a manner; inability of a specialized reception of knowledge by students; lack of pedagogical tradition integration; latent or active opposition of teachers on integrating trends. Content integration will also depend on the knowledge and skills of students.

Keywords: integrated curricula, integration, critical thinking, curricular area, methodological abilitation

Curriculum integrat combină şi pune în relaţie obiectele de studiu, determinând stabilirea de relaţii între concepte, fenomene şi procese din domenii diferite prin armonizarea rezultatelor învăţării cu situaţiile din viaţa cotidiană, care este interactivă. Predarea și învățarea sunt abordate astfel dintr-o perspectivă holistică prin crearea de conexiuni semnificative între teme sau competențe care sunt de regulă formate disparat, în interiorul diferitelor discipline. Aceste teme sau competențe au o puternică legătură cu viața cotidiană a elevilor și își propun, direct sau indirect, să contribuie la formarea unor valori și atitudini (Ciolan, 2008, p.24). Acesta oferă posibilitatea unei pertinente gestionări a timpului prin preluarea cunoștințelor de la o disciplină la alta, dintr-o arie curriculară în alta. Este încurajată așadar gândirea autonomă, reflexivă și critică în raport cu diverse mesaje receptate.

Întrucât pentru învățământul gimnazial și pentru cel liceal nu există un cadru metodologic bine fundamentat pentru integrarea curriculară, este foarte importantă abilitatea metodologică a cadrelor didactice de a coordona temele abordate clasic şi cele realizate integrat, de a stabili modalităţile de evaluare formativă a performanţelor individuale şi, în

situaţia învăţării prin colaborare, de a acomodare proiectele într-o schemă orară coerentă. Se poate vorbi și despre posibile capcane ale predării integrate:
- dificultatea pregătirii cadrelor didactice care să predea într-o asemenea manieră;
- imposibilitatea unei receptări specializate a cunoștințelor, de către elevi;
- lipsa de tradiție pedagogică a integrării;
- opoziția latentă sau activă a cadrelor didactice privind tendințele integratoare. Integrarea conținuturilor va depinde și de cunoștințele și abilitățile elevilor.

Integrarea monodisciplinară sau intradisciplinaritatea este centrată pe existența unei discipline – separate, independente, considerate izolate, dar văzută ca un întreg – accentuându-se importanţa fiecărui obiect de studiu. La acest nivel, L. Ciolan observă existența unei integrări orizontale (între conținuturi/competențe la aceeași disciplină, la același nivel de studiu) și a unei integrări verticale (între conținuturi/competențe la aceeași disciplină, în ani diferiți de studiu) (Ciolan, 2008,
p.122). Intradisciplinaritatea se realizează prin armonizarea unor fragmente din cadrul
aceleiaşi discipline cu scopul asigurării înţelegerii unor fenomene complexe și se realizează prin capacitatea de conectare a cunoștințelor noi cu unele deja dobândite la aceeași materie. Ea reprezintă una dintre axele curriculum-ului tradițional. Limba și literatura română cuprinde în structura sa disciplinară trei domenii specifice: limbă, literatură şi comunicare. Felul în care sunt abordate acestea a fost statutat prin *Anexa la ordinul ministrului educaţiei, cercetării, tineretului şi sportului nr.5671/10.09.2012:*
*„*Art. 30. - Paradigma actualelor programe de limba şi literatura română este una *comunicativ-funcţională,* care presupune studiul integrat al limbii, al comunicării şi al textului literar.
Art. 31. - Caracteristicile acestei concepţii sunt următoarele:
a) realizarea unui set unitar şi coerent de finalităţi ale studiului disciplinei pe parcursul învățământului gimnazial şi liceal;
b) accent sporit pe formarea de competenţe şi atitudini;
c) echilibrarea ponderii acordate în studiu variantei scrise şi celei orale;
d) consolidarea deprinderilor de exprimare scrisă şi orală şi de receptare a mesajelor, având în vedere formarea autonomă şi creativă ale elevilor;
e) analiza şi receptarea textului literar, caracteristicile socio-cultural-artistice ale diferitelor epoci literare, conexiunile cu alte arte;
f) diversificarea tehnicilor şi strategiilor, a ofertelor şi a situaţiilor de învăţare;
g) evidenţierea genezei literaturii în limbile materne, a modului de îmbogăţire şi de dezvoltare ale acesteia prin prisma specifică a istoriei literare;
h) formarea deprinderilor de a înţelege şi identifica texte literare, de a se orienta în limbajul istoriei literare scrise în limba maternă.”

Elemente ale paradigmei actuale erau deja prezente în programele și implicit în manualele școlare. Curentele literare, de exemplu, sunt studiate în clasa a XI-a din perspectiva contextului socio-cultural în care au apărut și s-au dezvoltat. Pentru conexiunile cu alte arte, *Limba și literatura română. Manual pentru clasa a IX-a* (Ed. Humanitas), propunea din 2009 legătura dintre opera literară și film sau piesa de teatru. „Integrarea intradisciplinară vizează organizarea şi predarea unor conţinuturi interdependente aparţinând aceluiaşi domeniu de studiu, în vederea rezolvării unei probleme, studierii unei teme sau dezvoltării unor abilităţi. Această modalitate de abordare a conţinuturilor oferă agenţilor educaţionali parcurgerea rapidă a unui volum
de cunoştinţe însă dintr-o singură direcţie.” De aceea, acest tip de integrare este cel mai ușor de realizat pentru un cadru didactic care cunoaște structura de ansamblu a materiei și are

capacitatea să reactualizeze permanent, într-o formă evident personalizată, cunoștințele deprinse de elevi la un moment dat. Cele trei domenii: literatura, comunicare și limbă oferă provocarea de a le încorpora într-un set unitar de conținuturi. Literatura transcende dimensiunea statică în care a fost ancorată atâta timp și devine un domeniu dinamic. Astfel, în centru preocupărilor nu mai este textul literar propriu-zis, ci calea spre acesta – lectura, deprinderea de a înțelege un text literar. Este și motivul pentru care au fost introduse ore de lectură, la dispoziția profesorului, în cadrul planificării anuale. Ea oferă celorlalte două domenii structura textuală necesară pentru organizarea elementelor de structură a comunicării, pentru adaptarea la situația de comunicare.

Componenta verbală a comunicării poate fi definită prin trei dimensiuni: aspectul textual, lingvistic și discursiv sau situaţional. Literatura (care cuprinde atât texte literare, cât şi texte nonliterare) oferă domeniilor limbă şi comunicare un material divers sub aspect textual (modalităţi de structurare a textului, tipuri textuale diferite: narativ, descriptiv, dialogat, argumentativ, expozitiv), lingvistic (moduri de organizare a elementelor de construcţie a comunicării la nivelul propoziţiei şi al frazei) şi discursiv sau situaţional (adaptarea discursului unui emiţător la circumstanţele situaţiei de comunicare, tipuri diferite de interacţiuni). Cunoașterea structurilor specifice comunicative facilitează comprehensiunea textului literar prin descifrare, analiză și interpretarea sensurilor, ajută la receptarea textului literar, prin reliefarea rolului modurilor și timpurilor verbale, a relațiilor lexicosemantice etc. Îmbogățirea vocabularului facilitează competența de comunicare. Literatura este receptată ca un act de comunicare (instanțele narative). Comunicarea este necesară atât pentru înțelegerea și transmiterea unui mesaj în cadrul tuturor disciplinelor școlare, cât și în pregătirea situațiilor pentru viață a elevului. La orice disciplină este necesar ca elevul să înțeleagă ceea ce citește, pentru a putea învăța sau a rezolva cerințele.

„Statuarea competenţei de comunicare drept finalitate a studiului limbii şi literaturii române este expresia directă a unui principiu de coerenţă: el pune în acord ciclul primar cu gimnaziul şi liceul, precum şi limba română cu limbile moderne şi clasice. Ca structură supraordonată studiului maternei, modelul asigură continuitatea în timp a învăţării disciplinei şi evită pericolul sincopelor, atât de evidente în programele anterioare [...]. Dar modelul asigură şi consonanţa dintre toate disciplinele şcolare al
căror obiect de studiu este limba, discipline grupate în aria curriculară Limbă şi comunicare. Avantajele sunt multiple şi constau în aşezarea demersurilor monodisciplinare într-un spaţiu interdisciplinar şi, prin aceasta, în posibilitatea de a realiza o dezvoltare sinergică a competenţei de comunicare.” (Alina Pamfil, 2004, p. 30-31). Așa cum observă autoarea citată mai sus, competența de comunicare este necesară nu numai pentru limba maternă, ci facilitează accesul elevului la orice tip de informație. Se creează o integrare prin folosirea aceluiași tip de limbaj, un limbaj natural, „un loc de întâlnire comun, agora filosofilor, medicilor” (Bodea, 2002, p. 56).

În gimnaziu, „Elementele de construcţie a comunicării“ au cea mai importantă pondere, deoarece prin achiziţiile din acest domeniu se pun bazele pentru comunicare (receptarea şi producerea mesajelor). Abordarea literaturii se face din perspectiva genurilor şi a speciilor, menită să-i familiarizeze pe elevi cu principalele tipuri textuale (narativ, descriptiv, dialogat, argumentativ, informativ) și cu cele trei genuri literare (epic, liric și dramatic). Activităţile de comunicare orală şi scrisă trebuie să fie echilibrate şi să pună elevii în situaţii diverse de comunicare. Este necesar ca între cele trei domenii să fie create punţi, astfel încât achiziţiile să fie transferate cu uşurinţă dintr-o situaţie dată în situaţii noi de învăţare.

În liceu, se pune accentul pe accesibilitatea şi reprezentativitatea textelor literare pentru epoca în care au fost scrise, pentru genurile literare şi pentru posibilitatea stabilirii de conexiuni cu alte literaturi şi arte. Domeniul care este studiat predominant îl reprezintă literatura, care este abordată din diverse perspective pe parcursul celor patru ani: în clasa a IX-a, programele propun o abordare tematică a textelor literare şi nonliterare, menită să înlesnească familiarizarea elevilor cu tipuri variate de texte, să lege studiul literaturii de experienţa lor de viaţă şi să stimuleze plăcerea lecturii; în clasa a X-a, abordarea literaturii se face din perspectivă structurală largă (proză, poezie, dramaturgie şi critică literară), menită să stimuleze capacităţile elevilor de a înţelege, analiza şi interpreta operele literare. Programele pentru clasele a XI-a şi a XII-a sunt structurate pe principiul cronologic, evolutiv, al fenomenului literar/cultural, pe caracteristicile socio-culturale şi artistice ale epocilor în care au fost scrise operele. Dacă până acum s-au prezentat avantajele intradisciplinarității, admitem că pot exista și capcane: ultraspecializarea (izolarea predării de relațiile cu alte discipline), direcționarea unilaterală (profesorul se focusează pe transmiterea de cunoștințe, nu pe principalul beneficiar al actului educațional: elevul), izolarea prin competiție (concurența dintre profesori determină o fragmentare a actului didactic).

Integrarea interdisciplinară

Termenul provine din limba franceză (*interdisciplinarité*) și denumește transferul de concepte și metodologie dintr-o disciplină în alta (DEX, 1998). Preocupările pentru interdisciplinaritate nu sunt de dată recentă. Încă de la începutul secolului al XVI-lea, Tommaso Campanella, un filosof italian afirma că „cine se laudă cu o singură știință nu o știe nici pe aceea, nici pe altele", legătura dintre acestea fiind esențială. În anul 1970 (24 martie - 4 aprilie) UNESCO organizează un seminar de formare a formatorilor pentru și prin interdisciplinaritate, în urma căruia a fost publicat un raport final intitulat *Séminaire de la formation des maîtres pour et par l´interdisciplinarité*. România a participat activ la acest demers, căci în anul 1972 s-a constituit în cadrul Academiei Române și al Asociației Oamenilor de Știință o „Comisie de studii interdisciplinare". De la început, interdisciplinaritatea a fost receptată ca o legătură între discipline „o interacţiune între două sau mai multe discipline, care poate să meargă de la simpla comunicare de idei până la integrarea conceptelor fundamentale privind epistemologia, terminologia, metodologia, procedeele, datele şi orientarea cercetării" (OCDE, 1972). Necesitatea unei abordări interdisciplinare a fost reclamată la nivel global, din mai multe perspective: „problematica economică, morală sau estetică se pretează în mod cu totul special la o tratare interdisciplinară. În acelaşi timp, interdisciplinaritatea apare ca o consecinţă logică a integrării tuturor tipurilor de conţinuturi în perspectiva educaţiei permanente."(UNESCO, 1976, p. 18). Probabil, soluţia de aplicat „nu este nici interdisciplinaritatea totală, nici învăţământul pe materii concepute în maniera tradiţională; o combinaţie între aceste două formule, realizată în funcţie atât de exigenţele ştiinţelor contemporane şi de diferite activităţi sociale cât şi de exigenţele psihologice ale diferitelor vârste pare mai realistă şi mai eficace" (UNESCO, 1976, p. 18)

Legătura dintre interdisciplinaritate și integrarea conținuturilor a fost observată și de D' Hainaut „În sensul larg al termenului, interdisciplinaritatea implică un anumit grad de integrare între diferite domenii ale cunoaşterii şi între diferite abordări, ca şi utilizarea unui limbaj comun, permiţând schimbări de ordin conceptual şi metodologic"
(D' Hainaut, 1981, pag. 346). Interdisciplinaritatea, consideră Fourez, reprezintă utilizarea cunoștințelor de specialitate (disciplinare) pentru a construi insule de cunoaștere (cunoștințe adecvate la un context și un proiect) (Fourez, 2001). Ca modalitate de integrare,

interdisciplinaritatea devine un liant între discipline pentru înțelegerea lor unitară, în opoziție cu ultraspecializarea modernă, iar drumul spre interdisciplinaritate era inevitabil. „Astăzi disciplinele sunt invadate de un gigantism care le înăbuşă, le abate de la rolul lor simplificator şi le închide în impasul hiperspecializării. Inconvenientele tot mai evidente ale compartimentării, necesitatea din ce în ce mai manifestă a unor perspective globale şi contestarea unui devotament faţă de obiect care face ca omul să fie uitat, au dus treptat la conceperea şi la promovarea a ceea ce s-a numit interdisciplinaritate." (D'Hainaut, 1981, p. 209). Este evident că pregătirea pentru viață a copilului, a tânărului este scopul intrinsec al educației școlare, iar ,,succesul în viaţa personală, profesională şi socială e dat tocmai de capacitatea de a ieşi din cutia disciplinară, de capacitatea de a realiza conexiuni care să conducă la realizarea eficientă a problemelor concrete." (Ciolan, 2003). Interdisciplinaritatea a apărut ca reacție la dezintegrarea spațiului intelectual modern, fiind „o măsură de apărare disperată care vizează păstrarea caracterului global al intelectului" (Sinaceur , 1986, p. 7). Interacțiunea dintre competențe sau conținuturi independente la două sau mai multe discipline presupune centrarea pe competențele cheie/transversale/integrate. Ea pornește de la un cod comun și implică un anumit grad de integrare între diferitele domenii ale cunoaşterii şi diferite abordări, permiţând schimburi de ordin conceptual şi metodologic (Văideanu, 1988) printr-o formă a cooperării între discipline diferite pornind de la o problematică a cărei complexitate nu poate fi surprinsă decât printr-o convergenţă şi o combinare prudentă a mai multor puncte de vedere (Cucoş, 1996). În cazul studierii unor opere literare, este necesar ca elevii să poate face legătura dintre conceptele achiziționate la alte discipline, pentru a recepta corect mesajul.

De exemplu, poezia „În grădina Ghetsimani" de Vasile Voiculescu sau piesa „Iona" de Marin Sorescu nu pot fi interpretate decât prin prisma actului biblic. Bineînțeles că se pot identifica semnificații noi, dar înțelegând care este geneza operei literare. Din punctul de vedere al modului în care se produce învăţarea în context interdisciplinar, se poate face diferenţa între :

„a) interdisciplinaritate centripetă: cu accent pe utilizarea în interacţiune a diferitelor discipline pentru exploatarea unei teme sau pentru formarea unei competenţe integrate;

b) interdisciplinaritate centrifugă: mută accentul de pe disciplină pe cel care învaţă, punând pe primul plan tipurile de achiziţii integrate/interdisciplinare pe care acesta le va dobândi prin învăţare" (Văideanu, 1988, p. 250-251).

Se poate vorbi și despre o componentă teoretică și despre una practică, întrucât conexiunile interdisciplinare se pot realiza „atât la nivelul macroeducaţional (cel al proiectării şi elaborării curriculum-ului: planuri, programe, manuale şcolare), cât şi la nivelul microeducaţional (cel al activităţilor de predare-învăţare-evaluare, desfăşurate
într-un cadru formal sau nonformal)"

La nivel macroeducațional, pasul a fost făcut pentru clasele primare, ca o continuitate a acestuia urmând probabil să se construiască în viitor un model de curriculum și pentru gimnaziu și liceu. Dacă pentru intradisciplinaritate s-au constatat limite, posibile capcane, în cazul interdisciplinarității se vor enumera câteva consecințe cu efecte benefice: unitatea și forța de gândire a tuturor științelor, anticiparea interculturalității. Ce să alegem monodisciplinaritatea sau interdisciplinaritatea? „Probabil, soluţia de aplicat nu este nici interdisciplinaritatea totală, nici învăţământul pe materii concepute în maniera tradiţională; o combinaţie între aceste două formule, realizată în funcţie atât de exigenţele ştiinţelor contemporane şi de diferite activităţi sociale cât şi de exigenţele psihologice ale diferitelor vârste pare mai realistă şi mai eficace" (UNESCO, 1976, pag. 18). Considerăm primordială

aici abilitatea cadrului didactic de a combina metodele în funcție de aplicabilitatea acestora la clasă, de grupul de elevi și de resursele de timp disponibile.

Integrarea pluridisciplinară/multidisciplinară

Nivelurile de integrare curriculară nu au fost foarte clar diferențiate de la început, pluridisciplinaritatea și interdisciplinaritatea fiind considerate oarecum sinonime, de aceea este necesar să se stabilească anumite delimitări conceptuale. „Pluridisciplinaritatea şi interdisciplinaritatea se asimilează uneori greşit. Dar ele reprezintă două nivele metodologice care nu sunt reductibile unul la altul" . Cuvintele „pluridisciplinar" și „multidisciplinar" sunt formate cu ajutorul prefixoidelor „pluri-" și „multi-", ambele însemnând „mai mulți, mai multe". Integrarea pluridisciplinară și cea multidisciplinară se află într-un raport de echivalență aproximativă. Distincția dintre cele două noțiuni ține de tipul disciplinelor care pot fi studiate integrat. Astfel, pluridisciplinaritatea se referă la juxtapunerea mai multor discipline între care există o oarecare legătură (din aceeași arie curriculară), iar multidisciplinaritatea presupune juxtapunerea mai multor discipline fără legături evidente între ele (din arii curriculare diferite).

Este de remarcat faptul că în ambele cazuri conținuturile și cunoștințele vor fi îmbogățite, nedepășindu-se însă limitele disciplinare, chiar dacă sunt realizate corelații
între mai multe domenii, căci „finalitatea rămâne înscrisă în cadrul cercetării disciplinare". Abordarea pluridisciplinară este asemănată cu o discuție în care fiecare își aduce propriile argumente (Resweber, 1981). De exemplu, la limba și literatura română în clasa a VIII-a se studiază „Formarea limbii române și a poporului român", la fel și la istorie. La ora de latină una dintre primele lecții vizează „Latina şi limbile romanice şi importanţa studierii limbii latine". Dacă am împărți colectivul de elevi în trei grupe: o grupă ce prezintă ce au învățat la română, alta – ce au învățat la istorie și ultima grupă – ce cunoștințe noi au achiziționat la latină. Discuția se poate face în timpul orei de română și, cu siguranță, vom avea surpriza plăcută de a participa la o întrecere în a aduce cât mai multe informații de la fiecare materie. În acest context, corelarea multidisciplinară, ajută la o asimilare facilă a unor conținuturi de către elevi, într-o manieră diversificată.

Integrarea transdisciplinară

Cuvântul transdisciplinar este format cu ajutorul prefixoidului „trans-", care înseamnă „dincolo", „peste". Integrarea transdisciplinară presupune o întrepătrundere a mai multor discipline, care poate genera apariţia unor noi domenii de cunoaştere. Ea vizează ceea ce se află în acelaşi timp înăuntrul diverselor discipline, între discipline şi dincolo de orice disciplină, „dincolo de domeniul de aplicare al unei discipline. Adică
începi cu o problemă și folosești cunoștințe de la alte discipline" .Participanții la Primul Congres Mondial al Transdisciplinarității (Convento da Arrábida, Portugalia, 2-7 noiembrie 1994) au adoptat *Carta Transdisciplinarităţii,* redactată de un comitet compus din: Lima de Afreitas, Edgar Morin și Basarab Nicolescu. Această *Cartă* conține 14 articole și un articol final. În art. 3 se stipulează că „transdisciplinaritatea este complementară demersului disciplinar" (Nicolescu, 1999, p.172). Așadar, ea nu reprezintă o disciplină nouă, izolată de celelalte și nici nu refuză demersul disciplinar, căci „din confruntarea dintre discipline, ea face să apară noi rezultate și noi punți între ele, caută să deschidă toate disciplinele la ce au în comun și la ceea ce se află dincolo de granițele lor" (Nicolescu, 1999, p.173). Simbolistica punții prezentă în acest articol se referă la capacitatea de stabili legături între cunoștințe, conținuturi și semnificațiile lor atât științifice, cât și cotidiene, înseamnă „a învăța să cunoști" (Nicolescu, 1999, p.155). Același simbol l-a folosit și Ion Creangă în basmul „Povestea lui Harap-Alb", în care puntea/podul separă spațiul cunoscut protagonistului de cel cu totul nou,

plin de mister. Extrapolând, am putea afirma că demersul transdisciplinar delimitează două lumi, una cunoscută și una ce se lasă cunoscută, pune într-o nouă lumină o lume nouă. Totuși, perspectiva transdisciplinară nu este neapărat învățată, „ea este înnăscută, în măsura în care în fiecare ființă există un nucleu sacru, intangibil" (Nicolescu, 1999, p.158). A alcătui punți este deci un dat firesc, intrinsec, natural al ființei umane. Din punct de vedere educațional, evoluția transdisciplinară înseamnă a învăța permanent, „a te recunoaște pe tine însuți în chipul Celuilalt" (Nicolescu, 1999, p.158), a-i revela constant o lume într-o unitate deschisă cu o permanentă pluralitate. C. Matei leagă transdisciplinaritatea de capacitatea de adaptare și consideră că numai educația ar putea fi vectorul schimbării (Matei, 2011).

Din perspectiva lui Fourez, termenul transdisciplinaritate este folosit în demersurile create pentru și într-un context dat (de exemplu, folosind noțiuni de economie politică pentru înțelegerea evoluției biologice) (Fourez, 2001). În acest context, profesorul nu mai concepe lecțiile fragmentar, ci pornește de la o temă de interes pentru elevi, care transcende granițele diferitelor discipline, organizând cunoaşterea ca pe un tot unitar, închegat. Abordarea realităţii se face printr-un demers global, graniţele dintre discipline topindu-se într-un scenariu unitar, în cadrul cărora tema se lasă investigată cu mijloacele diferitelor domenii de cunoaştere. Acest tip de învățare este deosebită de cea monodisciplinară care permite elevului să memoreze, să reproducă mecanic cunoştinţe, să scrie după dictare, să facă rezumate sau să evidenţieze idei principale. Învăţarea transdisciplinară permite elevului să interpreteze; să analizeze; să formuleze; să exprime opinii personale; să utilizeze informaţia în scopul rezolvării unei probleme date; să identifice şi să soluţioneze probleme. Într-o abordare transdiscipinară, „avem nevoie de modele și concepte care nu doar să reprezinte cunoștințele și expertiza noastră, ci să deschidă disciplina noastră la alte discipline conexe, astfel încât să existe mai mult o interacțiune mai reciprocă în locul unor intrări unilaterale - inputuri" (Colpaert, 2004, p. 470).

Dacă transdisciplinaritatea este atât de frecvent confundată cu interdisciplinaritatea şi pluridisciplinaritatea (cum de altfel şi interdisciplinaritatea este
deseori confundată cu pluridisciplinaritatea), aceasta se explică în cea mai mare parte
prin faptul că toate trei depăşesc limitele disciplinelor". Toate cele trei modalități reprezintă niveluri integrative, uneori greu de delimitat. În învățământul actual, proiectele eTwinning sunt expresii clare ale acestui fenomen, deși sunt insuficient abordate datorită atât complexității, cât și faptului că sunt derulate într-o limbă de circulație universală, limbajul devenind un liant, nu un element care izolează.

Totuși, cu atâtea definiții posibile, argumente pro, contra, capcane, limite, curriculum-ul integrat este considerat unul dintre termenii care provoacă o oarecare confuzie, întrucât mulți cercetători îl folosesc pentru a desemna o serie de lucruri cu care acesta nu are de-a face. Abordarea integrată a curriculum-ului presupune apropierea şcolii de viaţa reală, astfel încât copiii să poată asocia ceea ce învață cu ceea ce știu deja. Accentul se pune pe formarea unor competenţe, atitudini şi valori transversale şi transferabile, utile pentru dezvoltarea personală şi socială a elevilor.

BIBLIOGRAPHY

1. Bodea, M. (2002), *Premise ale interdisciplinarității,* în JSRI, No.1/ Spring 2002, p. 53-61.
2. Ciolan, L. (2008), *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Polirom, Iași.

3. Colpaert, J. (2004), *Editorial: Transdisciplinarity,* Computer Assisted Language Learning, Vol. 17, No. 5, pp. 459–472.
4. Crețu, C. (1998), *Conținuturile procesului de învățământ, componentă a curriculumului*în „Psihopedagogie-pentru examene de definitivare și grade didactice", C.Cucoș (coord.), Ed. Polirom, Iași.
5. D'Hainaut, L. (1981), *Programe de învăţământ şi educaţie permanentă*, EDP, Bucureşti
6.Fourez, G. (2005), *Controverses autour de diverses conceptualisations (modélisations)des compétences transversales*, în *Canadian Journal of Science, Mathematics and Technology Education*, 5:3, 401-412.
7. Fraser, D. (2000), *Curriculum integration: what it is and what it is not*, SET, Vol. 3, p.34-7.
8. Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de limba şi literatura română–învăţământ primar şi gimnazial (2002), Ministerul Educaţiei şi Cercetării.
9. Pamfil, A. (2003), *Limba şi literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise,* Editura Paralela 45.
10. Nicolaescu, B. (1999), *Transcisciplinaritatea. Manifest,* Horia Mihail Vasilescu, Ed. Polirom, Iași.
11. Sinaceur, M. A. (1986), *Interdisciplinaritatea şi ştiinţele umane*, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, Colecţia Idei contemporane.
12. Văideanu, G. (1988), *Educația la frontiera dintre milenii,* Ed. Politică, București.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

TIME AS EDUCATIONAL RESOURCE

Teodor Pătrăuță

Prof., PhD, "Vasile Goldiș" West University of Arad

Abstract: Education as a real phenomenon relates the temporal coordinates and involves a specific sequence of time. We note that, in terms of temporality educational concepts have neither measure nor a theoretical practice in this regard, the issue of time becomes a concern of each of educators - teacher - educated.We note that one of the most important resources of the education and training of the human subject is time and perspective. Education is inextricably linked to lasting because it lasts as long education and time. Time has no limits here and that we can not know exactly (can be combated, but support my opinion), when it started a process and when it will end in certain circumstances time can become subjective, fluid, relative, etc. otherwise it means if lived succession of past, present and future, without missing one dimension. During oriented man, it gives meaning and significance of its evolution and is a unity between continuity and discontinuity.

Keywords: education, educational time, continuity, discontinuity, educational temporality

Istoria celor 8 ore de lucru este destul de îndelungată şi nu ne permitem să le evocăm în contextul prezentei lucrări. încă şi mai îndelungată este istoria săptămânii de lucru, ale cărei origini le putem găsi în cele şase zile biblice lucrătoare pe săptămână şi in "duminica de odihnă" pe care le-au respectat creştinii de-a lungul secolelor. Mai recent însă, săptămâna de lucru a coborât la cinci zile, apoi la patru zile şi jumătate şi tinde în continuare să se reducă pe seama unui week-end în expansiune. Nu este mai puţin adevărat însă că atât realitatea, cât şi noţiunea de "program de lucru" s-au schimbat şi ele, s-au relativizat şi s-au contextualizat, aşa încât este tot mai dificil să se stabilească o relaţie de corespondenţă directă între programul standard al zilei sau săptămânii de lucru şi diversitatea tot mai mare a programelor reale de lucru. "Duminica muzeelor" este lunea, "ziua de lucru" a discotecilor este noaptea, cei din serviciile de divertisment şi din turism lucrează mai ales în zile nelucrătoare. În industrie există sectoare cu "foc continuu", iar în agricultură programul de lucru este impus de "calendarul cosmic" şi de "capriciile vremii" ş.a.m.d. La acestea se adaugă variabilitatea generată de deciziile individuale, de mentalitate şi tradiţii, de factori locali şi regionali etc.

Dincolo însă de această diversificare şi de această relativizare, care probabil se vor accentua in viitor, existenţa unui timp de muncă instituţionalizat, socialmente reglementată sau chiar impusă, rămâne o caracteristică definitorie a societăţii contemporane. Originea şi apoi evoluţia timpului de muncă instituţionalizată trebuie căutate în însăşi natura socială a omului, apoi în diviziunea socială a muncii, care a condus la profesionalizare

şi a tacul din exercitarea profesiei mijlocul principal de existenţă şi de integrare socială a individului. In prezent, timpul de muncă instituţionalizată este cvasiechivalent cu timpul de exercitare a profesiei în sensul ci cel mai larg, cu toate drepturile şi obligaţiile pe care le incumbă dobândirea şi exercitarea unei profesii social recunoscute şi instituţionalizate.

Din punctul de vedere al utilizării timpului, învăţarea şcolară sau "învăţătura" poate fi consideraţia formă specifică de muncă instituţionalizată şi anume munca asociată statutului de elev, recunoscută social şi reglementată sub aspectul sarcinilor, al obligaţiilor de serviciu, al programului săptămânal, lunar, anual, al condiţiilor şi instituţiilor în care se realizează. Învăţătura poate fi asimilată muncii instituţionalizate şi datorită faptului că presupune efort şi deci consum de energie, că implicit o organizare cu caracter mai mult sau mai puţin obligatoriu, subordonare;) la reguli exterioare individului (elevului) şi că. asemănător celorlalte forme de muncă, învăţătura conţine atât element atractive, interesante, generatoare de satisfacţie, cât şi elemente neatractive, constrângătoare, neplăcute, adică elemente ce însoţesc orice activitate pe care individul o realizează într-un cadru instituţionalizat.

În sfârşit, învăţarea şcolară sau "învăţătura" poate ti considerată o formă de muncă instituţionalizată, similară celorlalte activităţi de muncă, şi pentru faptul că timpul instituţionalizat de învăţătură este reperul central în funcţie de care sunt delimitate şi dimensionate celelalte componente ale timpului de care elevul dispune. Aşa cum oricărui alt statut socio-profesional îi este asociat un anumit program de lucru, statutul de elev impune participarea la programul şcolar şi realizarea celorlalte obligaţii aferente acestui program. Numai după ce elevul şi-a îndeplinit programul şcolar şi numai în funcţie de acest program, el poate beneficia de "restul de timp'", ca timp liber, ca timp de odihnă sau, în general, ca timp aflat la dispoziţia sa.

Considerarea învăţăturii şcolare ca o formă specifică de muncă instituţionalizată trebuie înţeleasă ca un principiu metodologic de analiză şi nu trebuie să conducă la confuzia "ontologică" a două forme de activitate umană - munca şi învăţarea – care, existenţial, sunt substanţial diferite. Este evident că intre muncă şi învăţătura, ca activitate de formare, de pregătire pentru muncă şi, în general, de pregătire pentru viată, există deosebiri importante care nu trebuie ignorate. Munca şi învăţătura sunt activităţi deosebite sub aspectul scopurilor şi motivaţiilor care ghidează şi le susţin, al formelor de organizare, metodelor şi mijloacelor prin care se realizează, al statutului social al celor care desfăşoară o activitate sau alta.

Este important să nu confundăm munca şi învăţarea şi datorită faptului ca. în plan existenţial, cele două activităţi coexistă, atât în cazul elevilor sau studenţilor, cât şi în cazul adulţilor. Există elevi sau studenţi care, în paralel cu programul şcolar şi uneori în dauna acestui program, desfăşoară activităţi de muncă în sensul cel mai strict al termenului, adică munci necesare în gospodărie, in susţinerea materială a familiei sau pentru acoperirea costurilor aferente studiilor. Pe de altă parte, învăţarea nu se încheie odată cu "încadrarea în muncă", ci continuă sub diferite forme şi în diferite scopuri. Tocmai de aceea, vom continua analiza păstrând distincţia dintre timpul instituţionalizat de învăţare şi timpul instituţionalizat de muncă.

Pornind de la faptul că învăţarea este forma dominantă de activitate asociau! statutului de elev, fiind totodată şi modalitatea principală prin care elevul se integrează social şi prin care activitatea sa este socialmente recunoscută, timpul de învăţare trebuie considerat ca reperul central în funcţie de care se delimitează şi se dimensionează celelalte componente ale timpului de care elevul dispune pe perioada activităţii şcolare.

Învăţarea se realizează însă prin variate modalităţi şi în variate perioade de timp. Elevul învaţă participând la lecţii sau cursuri. învaţă în atelierul şcolar, în laboratorul de informatică sau pe terenul de sport, învăţat prin studiu individual, acasă sau la bibliotecă, învaţă jucându-se cu calculatorul etc. Pe lângă activităţile explicite de învăţare, elevul învaţă şi prin alte activităţi, care nu urmăresc scopuri explicite de învăţare: prin munca, prin joc, prin divertisment.

Sub un alt aspect, unele activităţi de învăţare sunt obligatorii, impuse şi programate, în timp ce altele sunt opţionale, facultative sau ocazionale. In aceste condiţii, pentru a fi utilă în distribuirea raţională a resurselor temporale, analiza timpului de învăţare trebuie să permită delimitarea cât mai precisă a diferitelor modalităţi ale învăţării, a timpului alocat sau alocabil fiecăreia şi a poziţiei pe care fiecare o ocupă în cronologia activităţilor cotidiene, săptămânale, trimestriale ş.a.m.d. desfăşurate de elev.

Pentru început, timpul global de învăţare poate fi delimitat în două categorii principale timpul *instituţionalizat* şi timpul *opţional sau facultativ.* Pentru necesităţile analizei, a două categorii vor fi considerate drept reciproc exclusive: o activitate de învăţare poate plasată ori în prima, ori în a doua categorie dar nu simultan în ambele. Vom vedea această delimitare are o importantă specială pentru proiecţia distribuiri! resurselor temporale prin sistemul creditării programelor de studii.

Timpul instituţionalizat de învăţare este acea parte a timpului total disponibil elevului care este alocată învăţării şcolare, reglementată şi programată instituţional, şi baza unor documente oficiale privind durata, structura şi continuarea activităţilor de învăţare aferente programului de studii pe care elevul sau studentul îl parcurge.

Timpul instituţionalizat de învăţare este un timp *standardizat* la nivelul sistemul: învăţământ şi *programat* la nivelul instituţiei şcolare, el constituind temeiul principal al recunoaşterii sociale a studiilor şi a statutului de elev sau de student. La rândul lui. timpul instituţionalizat de învăţare se distribuie pe două categorii de activităţi de învăţare: *activităţi colective* şi *activităţi individuale,*

Importanta timpului instituţionalizat de învăţare, atât ca noţiune cât şi ca realitate, rezultă în primul rând din faptul că, prin asimilarea sa cu timpul de muncă instituţionalizată, permite stabilirea unor limite maximal admisibile privind durata "programului de lucru" ai elevilor. Sub acest aspect, ar trebui să se accepte ca timpul instituţionalizat de învăţare să se încadreze în limita maximă a celor S ore pe zi şi a celor 5 zile lucrătoare pe săptămână stabilite pentru timpul de muncă instituţionalizată. Firește, ia vârstele mai mici ar trebui ca aceasta limită să coboare la 6 ore pe zi sau chiar mai puţin. In realitate însă, programul şcolar impus elevilor depăşeşte cu mult aceste limite. La nivel liceal, depăşirile ating limite inadmisibile, ajungându-se la o

medie zilnică de 6-7 ore de activităţi didactice la care se adaugă 3-5 ore pe zi de care elevii ar avea nevoie pentru a-şi efectua "temele de acasă" şi pentru a-şi pregăti lecţiile. Astfel de depăşiri se înregistrează şi în învăţământul gimnazial.

Desigur, este vorba despre programul impus de şcoală şi de profesori şi nu de programul efectiv realizat de elevi. In realitate, elevii îşi alcătuiesc propriul program, îndeosebi în ceea ce priveşte partea *a* doua a programului, aducându-l la "normalitate". adică reducandu-1. Or, în măsura în care profesorii se bizuie, în procesul predării, pe un program de învăţare in afara lecţiilor, program care este in fapt realizat parţial de către elevi, învăţarea proiectată şi realizată in lecţie ca o învăţare parţială ce ar trebui completată prin studiu individual şi muncă independentă, rămâne definitiv o învăţare parţială, incompletă, neterminată.

Importanţa timpului instituţionalizat de învăţare are însă multe alte temeiuri. Un program şcolar redus, simplu şi nesolicitant, prea "liberal" ar avea, fără îndoială, efecte negative pentru o mare parte a elevilor. Constrângerea pe care o implică programul şcolar obligatoriu nu este, în sine, negativă. Dimpotrivă, rigoarea programului de învăţare este o condiţie decisivă pentru eficienta socială şi individuală a procesului de învăţământ. Pe de altă parte, un program şcolar supraîncărcat, neraţional, care ignoră limitele admisibile ale posibilităţilor de învăţare ale elevilor este la fel de nociv. El poate conduce la oboseală, la stress, la diminuarea capacităţii de învăţare a elevilor şi, pe alt plan, la reducerea motivaţiei învăţării. în măsura în care elevii nu dispun, în mod obiectiv, de timpul necesar realizării integrale şi calitative a sarcinilor şcolare, ci vor fi obligaţi să practice o învăţare superficială, expeditivă, situată ia limita minimei rezistenţe, iar prin repetare, acest fel de învăţare se poate instala ca o obişnuinţă şi ea un stil de muncă cu repercusiuni pe termen lung. De aceea, un program de învăţare riguros este eficient numai dacă este şi raţional. Or, raţionalitatea organizării activităţilor de învăţare solicitate elevilor depinde în mod hotărâtor de dimensiunile şi structura timpului instituţionalizat de învăţare şi de poziţia şi ponderea pe care această categorie de timp le are în ansamblul timpului disponibil al elevilor

În consecinţă, stabilirea unor limite raţionale, atât minimale cât **şi maximale, ale timpului** instituţionalizat de învăţare constituie condiţia primară a oricărui proiect sau "model de proiectare" în materie de curriculum şi **organizare şcolară.**

Cu toate că timpul instituţionalizat **de** învăţare reprezintă componenta centrală şi, de cele mai multe ori, cantitativ dominantă a timpului global de învăţare şi chiar a timpului activ total de care elevul dispune, acesta nu epuizează toata gama activităţilor de învăţare şi nu este singura componentă a timpului disponibil pe care elevii o dedică activităţilor de învăţare. Pe lângă învăţarea instituţionalizată, cuprinsă în programul şi orarul şcolar şi în sarcinile de studiu individual, elevii realizează şi activităţi opţionale şi/sau facultative de învăţare, legate sau nelegate de procesul de învăţământ, activităţi care materializează motivaţii şi scopuri personale, extinderi sau aprofundări ale învăţării sau pur şi simplu moduri de ocupare utilă a timpului

extraşcolar. Caracteristica definitorie a acestei componente a timpului de învăţare este aceea că atât cantitativ, cât şi sub aspectul obiectivelor, conţinutului şi formelor de activitate, timpul opţionale şi facultative de învăţare depinde de decizia elevului, nefiind reglementat şi programat de şcoală, nefiind deci obligatoriu. Trebuie însă subliniat că acest timp rămâne un timp de învăţare, dedicat activităţilor cu scopuri explicite de învăţare şi nu trebuie confundai cu timpul alocat altor activităţi, care pot avea efecte implicite sau secundare în planul învăţării, dar care nu urmăresc explicit scopuri de învăţare.

Distincţia dintre opţional şi facultativ nu este foarte categorică, dar trebuie menţinută pentru claritatea analizei. In acest scop, vom desemna prin activităţile opţionale de învăţare acele activităţi care sunt stabilite în urma unei alegeri din mai multe variante posibile, fie ca această alegere este liberă, fie că rezultă dintr-o constrângere. Timpul opţional de învăţare este deci timpul dimensionat şi utilizat in urma unei alegeri din mai multe variante de utilizare. Spre deosebire de acesta, timpul facultativ nu rezultă dintr-o alegere de tipul ori/ori, fie că nu există alternative concurente, fie că nu e\istă constrângeri foarte ferme. De aceea, ca statut existenţial. dar şi ca receptare subiectiva, timpul facultativ de învăţare se apropie mai mult de timpul liber decât de timpul de muncă, el este o modalitate de folosire a timpului liber care poate concura cel mult cu alte moduri de folosire a timpului liber.

În legătură cu aceste două faţete ale timpului neinstiluţionalizat de învăţare -opţională şi facultativă - trebuie subliniat ca, în majoritatea cazurilor, timpul extraşcolar al elevilor este insuficient în raport cu multitudinea opţiunilor şi a nevoilor de timp, aşa încât situaţia cea mai frecventă este aceea a unei opţiuni şi mai puţin aceea a unei decizii total libere sau facultative. Vom acorda, de aceea, mai mult spaţiu analizei timpului opţional de învăţare. Pentru început trebuie să răspundem la două întrebări: Cum se constituie timpul opţional de învăţare? şi, in legătură cu aceasta. Care sunt factorii care dimensionează timpul opţional, şi impun necesitatea acestuia în loialul timpului de învăţare?

În modul cel mai evident, timpul opţional de învăţare se constituie in raport de timpul instituţionalizat de învăţare, pe fondul timpului activ total de care elevul dispune. Timpul opţional se constituie deci ca un rest de timp care rămâne la dispoziţia elevului după ce acesta si-a realizat sarcinile aferente timpului instituţionalizat de învăţare.

Cu toate că, în principiu, această delimitare este corectă, ea este insuficientă în raport cu varietatea situaţiilor concrete în care se constituie şi se foloseşte timpul opţional de învăţare. Timpul opţional nu apare întotdeauna ea un rest faţă de cel instituţional, uneori el "rupe" din timpul instituţionalizat în avantajul opţiunilor elevului. Pe de aha parte, restul de timp rămas la dispoziţia elevului nu este folosit neapărat pentru activităţi de învăţare. Uneori activitatea de învăţare realizată de elevi se încheie odată cu încheierea cursurilor, alteori ea ocupă aproape întregul timp liber de care elevul dispune. De aceea, analiza timpului opţional de învăţare trebuie să aibă în vedere condiţiile şi factorii care acţionează în realitatea concretă a distribuirii timpului de învăţare al elevilor.

1. În primul rând, trebuie să deosebim intre timpul opţional potenţial şi timpul opţional real. Teoretic, timpul opţional ar trebui să înceapă după acoperirea timpului instituţionalizat inclusiv cel programat pentru efectuarea sarcinilor de studiu individual, în realitate, timpul elevului devine opţional după încheierea cursurilor, iar in relaţie directă cu gradul de încărcare a orarului, timpul instituţional necesar studiului individual constituie una din sursele principale ale timpului opţional. Sunt destul de frecvente situaţiile în care elevii renunţă să aloce timp realizării sarcinilor de studiu individual stabilite de profesori, in avantajul unor activităţi de învăţare care răspund mai bine intereselor lor. Aceste situaţii merită o atenţie specială, întrucât ele reflectă deseori raporturi contradictorii între şcoală şi elevi, în senul că:

a) pe de o parte, tendinţa elevilor de a aloca timp pentru activităţi opţionale învăţare, altele decât cele planificate de şcoală, trebuie considerată ca pozitiva chiar încurajată;

b) pe de altă parte, dincolo de anumite limite, această tendinţă traduce neconcordanţă între scopurile şcolii şi scopurile elevilor, iar timpul opţional învăţare nu se mai poate extinde decât pe seama reducerii timpului instituţionalizat de învăţare, cu efecte negative asupra procesului de învăţământ desfăşurat în şcoală.

2. În al doilea rând. trebuie să avem în vedere că timpul opţional de învăţare poale fi rezultatul unui program instituţionalizat de învăţare supradimensionat care. generând criza de timp şi. pe fondul ei, imposibilitatea obiectivă ca elevul să-şi îndeplinească toate sarcinile stabilite de şcoală, îl constrânge să opteze, să stabilească deci priorităţi, să renunţe Ia realizarea anumitor sarcini în favoarea altora. Este evident însă că orice ierarhie de priorităţi presupune activităţi şi discipline trecute pe un plan secundar. Care sunt aceste discipline? Sau, în general, corespunde ierarhia elevului cu priorităţile stabilite de şcoală? In plan real priorităţile stabilite de elev sunt foarte dinamice. Iminenţa unei evaluări face din disciplină o prioritate, care revine însă la locui ei" după ce evenimentul s-a consumat. Dar şi această prioritate conjuncturală pune in umbră alic discipline, într-o dinamică in care fiecare disciplină trece, mai frecvent sau mai rar. şi prin "faza de ignorare", aşa in continuitatea procesului de învăţare este afectată pe ansamblul planului de învăţământ, lacunele riscă să devină o caracteristică a desfăşurării "normale" a procesului de învăţământ. Firește însă că, dincolo de aceste priorităţi conjuncturale, se află priorităţile relativ stabile ale elevului, priorităţi care vizează de regulă opţiunile sale şcolare profesionale, care avantajează constant anumite discipline. De aceea descongestionarea planurilor de învăţământ şi raţionalizarea programului şcolar sub aspectul utilizării timpului de învăţare reprezintă una din condiţiile principale care pot face diferenţele dintre cerinţele şcolii şi opţiunile elevilor să se manifeste prin complementaritate şi nu prin opoziţie.

3. În al treilea rând, trebuie să avem în vedere că timpul opţional de învăţare concurează nu numai cu timpul instituţionalizat de învăţare, ci şi cu timpul alocat de el prin opţiune liberă sau datorită unor constrângeri, altor activităţi decât cele de învăţare, că este vorba de practicarea unui sport, a unui hobby, sau de prestarea unor activităţi în gospodărie, inclusiv a unor

munci plătite. Situat între multiple constrângeri, timpul opţional de învăţare are o dinamică nu numai complexă, dar şi puternic personalizată, contextualizată, cu deosebiri substanţiale de la un elev la altul, de la un mediu social la altul de la o etapă la alta.

Deseori, între presiunea programului şcolar obligatoriu şi presiunea obligaţiilor familiale sau/şi sociale, la care se poate adăuga şi presiunea nevoii unui minimum de timp liber, timpul opţional de învăţare disponibil al elevului se comprimă până la inexistenţă situaţie dăunătoare sub multiple aspecte. Se poate afirma ca dimensiunile şi structura timpului opţional de învăţare sunt puternic influenţate de statutul socio-familial al elevului şi constituie una din căile prin care acest statut îşi pune amprenta, in bine sau în rău, asupra performantelor elevilor şi asupra evoluţiei lor şcolare şi socio-profesionale. De regulă, elevii care provin din familii sărace, elevii din mediul rural sau din medii defavorizate economic sunt angrenaţi în activităţi gospodăreşti, în diferite munci, care le reduc pană ia zero timpul disponibil de învăţare, afectând însuşi programul şcolar obligatoriu, mergând până ia neşcolarizare. In sens invers, elevii care provin din familii cu un statut socio-profesional mai ridicat, care dispun de resurse financiar-materiale. beneficiază mult mai mult de statutul lor de elev, învăţarea le este acceptată şi încurajată drept activitate dominantă în raport cu orice alte activităţi sau obligaţii, iar folosirea timpului disponibil pentru activităţi suplimentare de învăţare este nu numai încurajată normal, dar şi susţinută financiar.

Desigur, realitatea este întotdeauna complexă. Deseori, elevii şi studenţii din medii defavorizate, obligaţi să muncească pentru ei şi familie, preţuiesc mult mai bine timpul şi reuşesc să compenseze, prin voinţă şi tenacitate, handicapul socio-economic. Invers, statutul social favorizant al familiei şi mediului social nu garantează întotdeauna o evoluţie pe măsura condiţiilor ce i se asigură elevului, uneori acest statut fiind demotivant, alteori exagerările familiei conducând la o suprasolicitare a elevului, prins în variate "meditaţii", cu efecte contrarii celor scontate.

În concluzie, timpul opţional de care elevul dispune sau pe care il poate dedica învăţării este un indicator important al raţionalităţii programului şcolar şi. in general, al raţionalităţii utilizării resurselor temporale aflate la dispoziţia procesului de învăţare şi, sub alt aspect, timpul opţional de învăţare este un factor explicativ important pentru performanţele şcolare şi, mai târziu, socio-profesionale ale elevului.

BIBLIOGRAPHY

1. **Mackenzie A. (2001),** *„Capcana timpului Manual modern pentru gestionarea timpului".* Editura Teora
2. **Burloiu** P.(1997), *„Managementul resurselor umane'*.* Editura Lumina Lex SRL, Bucureşti
3. **Cole A.G, (2000),** *.Managementul persanalului'",* Editura Codecs. Bucureşti
4. **Constantin C., (**2014), Pedagogie, ediţia a III-a, revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi

5. **DEACONU A.,** PODGOREANU **S., (2001) - F***actorul uman si performantele organizaţiei,* Bucureşti ASE.
6. **Hali, E. T. (1999)** *„Timpul vorbeşte: discursul său în America",* în vol. Comunicarea **Emilian R. ,***„Conducerea resurselor umane".* Editura Expert, Bucureşti
7. **Jeffry I. M. (1996) ,** *„Gestionarea timpului pentru toţi",* Editura Teora, Bucureşti
8. **Joiţa E. (2010),** *Management educaţional. Profesor - Manager; roluri .şi metodologie.* Editura Polirom, Iaşi
9. **Lothan J. S. (1997),** *„Organizează-ţi bine timpul".* Rentrop & Stralon Grup de Editură şi Consultanţă în Afaceri
10. **Manolescu A. (2008),** *„Managementul resurselor umane".* Editura Economică, Bucureşti
11. **Pitariu** H.D. (1994),„Managementul resurselor umane - Măsurarea performanţelor umane", Editura AII, Bucureşti

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

SPIRITUAL PSYCHOLOGY AND MENTAL ARCHAEOLOGY

Aurel Pera

Assoc. Prof., PhD, University of Craiova

Abstract: The special literature during these recent years speaks more of a structure of the human being, of a universal language, the "language of light", tree of the psychological human being, exoteric psychology and special archaeology. We are trying to replace the idea of a spiritual psychology and spiritual archaeologists, in the hope that in this way we will be able to discern with satfisfaction not only the constitution of the human being, about which we have spoken, but also about the mysterious source of thinking, that can't be found elsewhere than in the subtractive sub-quantum, abysmal of the human being

Our hope is that, someday, science will bend thoroughly on the researches of the abyssal being, on the altered states of consciousness and on the individual energy fields and their anthological interaction.

Keywords: spiritual psychology, the language of light, psychological tree, psychic archeology, divine logic.

Without realizing, we are tempted to believe that our thoughts belong to the three-dimensional sphere. But the problem that concerns us is that they are generated and, most of all, which is their origin. Which is the source of the human thoughts?

Most of the researchers accept the idea that the thoughts are the result of the neuro-psycho-chemical activity, specific for the human brain. We all agree with the syntagma: the brain is a hipercomplex organ, as its structure, which is detached from the other organs of the physical body. It is formed by neuronic cells, capable of communication. Each of the approximately one hundred million neurons have the power of connection of ten raised to the power of twenty-eight. The ensemble of the nervous centers forms the so called encephalon, which contains the actual brain, the cerebellum, the brainstern, consisting of the bulb, the thallamus and hypothalamus, also the reticular system arranged along the brainstern.

The bioelectric and biochemical specific and complex activity of the human brain is the result of the communication between the neurons, each of them being able to connect directly with at least ten thousand neurons.

Hodgkin and Huxley have demonstrated to us that the brain is an organ that works electrically, but they didn't tell us more: that the neuron is formed by a –soma- body and extensions, which goes from the soma to the periphery –axons- or from the periphery to the soma-dendrite and that these extensions are browsed by bioelectrical inflows, which provide the communications; that the transition from one nervous unflux to another is accomplished by synapses, which are exchange points between the neurons, but that's all.

The biochemical substrate of the sympathetic communications or the fact that the nervous influx reached to the end of a nervousfiber, triggers at their level the release of an amount of chemical substance, that will excite the next neuron, does not solve the problem about the thought's genesis. Neither the fact that the synapses, as exchanges between neurons,

are possible due to some chemical mediators, synthesized by the neurons, such as acetylcholine, adrenaline, nonadrenaline, dopamine, serotonin, amino butyric acid, glycine, histamine, do not exceed the description bound[1].

Not even the discoveries of Jaqueline Renaud or those of Le Doux J.E[2] or Antonio Damasino ones[3]do not talk about a possible source of thinking, generated only by neuronal synapses, the more about a potential spring of thinking. For example, J. Renaud talks about the effect of the positive stress (eustress) or negative (distress) to which we are submissive and which can speed up or slow down the aging of the brain neurons. So, when an individual is kept under a distress, a negative stress, the command center of our brain, the hypothalamus, works on the pituitary gland which releases an adrenocorticotropic hormone (harmful ACTH) and which also stimulates at the end the andrenals, which release corticosteroid hormones, especially cortisol, capable to put the body in a state of defense against the aggressive factors. The corticosteroids reach the cortex through the bloodstream and attacks the brain neurons, overwhealming them.

This is the scientific explanation accepted by unanimity. The esoteric psychology tells us something else. It talks about the energy structure of the human being, about the existence of an universal language, the so called language of light, about the existence of a mental archeology which Socrate also had in mind when recommending to "Know yourself".

In other words, if you don't know the constitution of your own being, not only that you will fail knowing the other, but any thought can be the result of a false reasoning, because you start the investigation from false premises.

This is the main reason which determins us to inoculate the idea of a spiritual psychology, of a spiritual archeology, starting from the mental one, the one that is indispensable to the effort of understanding the perfect interference and resonance of the structural elements of the being, on one hand, and of our thoughts, on the other hand. In this way it is justified the appeal to some specific concepts of quantum physics, not as an excuse that, theoretically, our hypothesis wouldn't be "scientific" but only because they are the only one which can explain the state remarked in our vision and demonstrated by the thinking and living shamanic researchers. Only with the help of these concepts we can explain the abysmal structure of the human being, the altered states of consciousness, the existence of the individual energetic fields and their ontological interaction.

We do not appeal anymore on the Indian psychology to substantiate and structure our ideas, but bring into discussion the researches of a contemporary, Patrick Drouot, which in a paper published by Humanitas, in 2003, *The shaman, the physicist and the mystic"*, he talks about the existence of five plans of the human being : physical, etheric, astral, mental and causal, "the spiritual breath which animates the human being"[4]. The specific vibration of these plans, which we call sub-quantum, generates a certain resonance that personalizes each individual and the result of this resonance is the uniqueness of the individual as a being, which can be identified by the specific of his vibrations.

Patrick Drouot succeeded after his shamanic initiation, to make energetic lections using the language of light, the quantic substrate of all languages, of all there plans of the human being. These lections generated the conclusion of the existence of past lives, whose

[1] C. Stanciu, 2008, *Psihologia generală și psihologia dezvoltării*, Editura Tipo Radical, Drobeta-Turnu Severin, p. 23 și M. Golu, 1981, *Bazele neurofiziologice ale psihicului*, Editura Științifică, București.
[2] J.E. Le Doux, 1992, „In search of an emotional sistem in the brain: leaping from fear to emotion and conseciouness", in M.S. Gazzaning, (rd.) *The Cognitive Neurasciences*, MTT Press, Cambridge, Massachusetts, p.1049-1061.
[3] A.R. Damasino, 1995, *Descartes Error, Emotion, Reason and the Human Brain,* Avon Books New York, pp. 83-114.
[4] P. Drouot, 2003, *Şamanul, fizicianul şi misticul,* Editura Humanitas, Bucureşti, p. 246.

fingerprints are found included in those plans, including the etheric one, although this plan contains only information about the present life. All the other plans bear "layers of memory", as the author says, which can be reactivated.

The research of the scientist generated some conclusions: ethereal, "the unconscious can regenerate and release the emotions that have been repressed for several months or even years"[5](p.248), a fact that we also noticed after following several hypnotic trances; the astral level produces colorful dreams; the causal level corresponds with the total dream, whose message cannot be understood at this level of development of the terrestrial existence.

The basic conclusion is that the vibration stored in the subtle body causes unwanted reactions, which generates the idea that every human being possesses an energy field "which intertwines with the body"[6]. Patrick Drouot believes that this energy field underlies the general health structure, but also to the psychological structure. That is why we accepted the idea that "the etheric body includes de psychological tree of the human being"[7].

This is how we explain the ability of some people to perceive directly through the spirit the frequency related to different events related by an individual, family or nation.

The energetic perception reveals an interactive resonance field, specific to every being. In other words, the difference between these sub-quantum plans is shown by the frequency of vibration. Therefore, in some of the modern cultural spaces they focus on the vibrational healing therapies for any disease and any organ of the physic body.

The same author has demonstrated that the ancient language, specific to the universal language, that of the light, can be found. This archetype of the light language makes possible any kind of healing and also the possibility of becoming ill by curse. Through the eyes of the physicist, Patrick Drouot demonstrates the validity of the ancient oriental traditions, which speak about the existence of seven layers of energy that vibrate on different levels of sub-quantum frequencies and which cohabitates in the same space without destroying mutually, this principle being well-known by the quantum physics.

The emotional and physiological disorders, because of the incontinence of thoughts or some negative thoughts, they disturb the vibration of the etheric body, causing the illness of a particular organ, basically, it generates energy disorder which disturbs the whole being. These energy disorders may have harmful effects on the psychological structure of the individual.

The most important conclusion we detach from Patrick Drouot's researches is the fact that the primary breath of the skull (visible through the cerebrospinal fluid movemen) expresses "how a person is driven by the timeless semantic fields of the unconsciousness"[8]. It confirms the idea that all the phenomena that appear by mental, first occur at a etheric level, which demonstrates that by disrupting the etheric energy, it can have direct effects to the normal functioning of each organ.

What Socrate said, "Know yourself", represents the truth about the necessity of discovering archaeological structures of the human being phychic, accordingly with the idea of mental archeology.

The modern researches have revealed that the left hemisphere's activity of the brain is linked to the ordinary consciousness which represents the memory. It is linked to the left brain lobe, which is rational and analytical. The right brain lobe seems to interfere with the unconsciousness. An intense mental activity which "swings"[9] to the right hemisphere, enables

[5] *Idem*, p. 248.
[6] *Idem*, 249.
[7] *Ibidem*.
[8] P. Drouot, *op. cit.*, p. 258.
[9] *Idem*, p. 259.

the possibility to enter in the informational reservoir of the unconsciousness. The deeper the penetration into the unconsciousness is, the deeper is the expansiveness of the consciousness.

Therefore, if the unconsciousness is linked to the etheric body, the penetration into the unconsciousness actually means the penetration into the sub-quantum etheric body where we find the past events memory. So, the depth of the etheric layer reveals the depth of the unconsciousness. If the consciousness is a feed-back expression of the memory, the oblivion belongs to the unconscious sphere and so reading the etheric body as the oriental masters did is actually a reading of the unconsciousness which makes possible the interpretation of the psychological structure of any individual.

The reading of the etheric body actually means decoding an energy field, after its specific vibration. By the 1990s, at a scientific congress from Council Grove, in Kansas, professor Tiller explains this energy field in relation with the thermodynamics systems of the non-equilibrium, as P.Drouot talks in his work, *Guérison spirituelle et immortalité*[10].

Patrick Drouot concludes that this oblivion area fluctuates depending on the person's psychological structure and is an expression of the fact that the brain always works in a multiplied conditions: here and in the other dimension. This explains the fact that the therapeutic interventions from the etheric body become visible on the physical one. But the traces of the past lives cannot be found in the etheric body, but in the astral one. The author mentions that this body is formed of tachyon particles, as the etheric body, but it vibrates at a much higher frequency. This body cohabitates with the etheric, according to the well-known physics concept, where two different energies can coexist in the same space without destroying each other. In our situation, the two energies are complementary.

This subtle frequency level represents the area of the emotions and desires, as a convergent of the failures from previous lives. As we were saying, for the astral body, time does not exist. The hypnotic trances demonstrates that the penetration of the astral level of the being reveals a timeless-present dynamism. This means that everything happens now. It shows up as a halo of present facts, although some events took place in other lifetimes.

Some of the energy downloads from the astral level goes down into the etheric and generates some suffering that reveals some karmic problems, which P.Drouot calls "karmic trauma" or "memorial cysts"[11].

That's because certain events from the past lives have grafted some emotions which, passing from the oblivion sphere to the memory, and acts as a trauma which is nothing but an emotional energetic cloud that can neutralize, deactivate, so the remembering effect disappears from the etheric level and therefore the physical trauma also disappears[12].

It is remarkable that a physicist like Patrick Drouot concluded that the three bodies, physical, etheric and astral, are called incarnation bodies. The other two,mental and causal, belong to a superior consciousness field. The causal body is in connection with the essence of the world, with the reality of the essential causes, being concerned with creating and transmiting the ideal thinking.

The language used in a causal reading is no longer in a comprehensible analytical for the right cerebral hemisphere, so becomes metaphorical[13]. This language reveals the existence of great humanity archetypes and at this level of frequency, we understand at what type of planetary thinking current is an individual or another connected.

---

[10] P. Drouot, 1993, *Guérison spirituelle et immortalité,* Éd. du Rocher, Monaco.
[11] P. Drouot, 2003, p. 263.
[12] A. Pera, 2006, *Morfologia şi puterea gândirii, Limitele psihologiei,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, p. 247.
[13] P. Drouot, 2003, p. 265.

This is the importance of knowing the human mental archeology, the language of the light and the spiritual psychology, being the only one able to explain the presence of the human in the world in this way.

BIBLIOGRAPHY

Stanciu, C., (2008), *Psihologia generală şi psihologia dezvoltării,* Editura Tipo Radical, Drobeta Tr. Severin.
Golu, M., (1981), *Bazele neurofiziologice ale psihicului,* Editura Ştiinţifică, Bucureşti.
Le Doux, J.E., (1992) ,,In search of an emotional sistem in the brain: leaping from fear to emotion and conseciouness", in Gazzaning, M.S., (rd.) *The Cognitive Neurasciences,* MTT Press, Cambridge, Massachusetts, p.1049-1061.
Damasino, A.R., (1995), *Descartes Error, Emotion, Reason and the Human Brain,* Avon Books New York.
Drouot, P., (2003), *Şamanul, fizicianul şi misticul,* Editura Humanitas, Bucureşti.
Drouot, P., (1993), *Guérison spirituelle et immortalité,* Éd. du Rocher, Monaco.
Pera, A., (2006), *Morfologia şi puterea gândirii, Limitele psihologiei,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

PSYCHOMETRIC FEATURES FOR SCL-90-R ON A ROMANIAN OUTPATIENT SAMPLE

Radiana Carmen Marcu, Assoc. Prof., PhD, "Vasile Goldiş" Western University of Arad; Letiția Filimon, Prof., PhD, University of Oradea and Marius Sorin Bistrian, Phsychologist

Abstract
Background. *In the field of Clinical Psychology, rating scales are necessary tools for the clinician. These tools must fulfill some psychometric feature in order to ensure efficiency and accuracy within the psychological assessment.*
The Symptom Checklist 90-R, developed by Leonard Derogatis in 1973, is a multifaceted rating scale used to assess affective, cognitive, somatic and behavioral symptoms. It assesses the general psychological distress, as well as more detailed features due to nine primary scales and five additional ones.
The present study aims to identify the reliability for the SCL-90-R, as well as for each dimension, on a Romanian clinical sample. Reliability addresses two distinct issues. First, it shows if all the items measure the same construct and, second, it shows if the responses vary in time and between different assessors.
Methods. *The sample is comprised of 195 volunteer adults (78 males – 40% and 117 females – 60%, m = 46.43 yrs.; σ = 15.04 yrs.), outpatients with various mental and neurological disorders, assessed within the private practice. Consistency was being assessed based on two indicators: Cronbach's alpha and Guttman Split-half.*
Results. *Cronbach's alpha for the entire scale is .984. Guttman's Split-half is .968, while Pearson's correlation indicator for halfs is .939. Both indicators show high levels of consistency for SCL-90-R. Cronbach's alpha for the 14 scales varies between .845 (Obssesive-compulsive) and .931 (Phobia) with an average of .894, while Guttman's Split-half varies between .799 (Psychoticism) and .945 (Distress) with an average of .880, thus showing high levels of consistency.*
Cronbach's alpha for the primary nine scales varies between .845 (Obssesive-compulsive) and .924 (Somatization), with an average of .881, while for the additional five scales, it varies between .910 (Anxious feelings and Harvard Depression Scale) and .931 (Phobia). Thus, the additional scales show higher levels of consistency.
Conclusions. *SCL-90-R shows high levels of consistency as a hole as well as for the fourteen scales. The additional scales show marginal higher levels of consistency than the primary ones. The results are similar to those reported by other studies on different nationality samples. SCL-90-R fulfills the requirements on reliability.*
Keywords: *clinical rating scales, SCL-90-R, clinical sample, reliability, internal consistency.*

Cadrul general. Psihologul clinician are la dispoziţie o serie de metode, tehnici şi instrumente pentru a realiza evaluarea psihologică clinică. Aceste instrumente trebuie utilizate combinat pentru a genera date cât mai adecvate şi precise. Mai mult, aceste instrumente şi tehnici trebuie să prezinte anumite proprietăţi psihometrice pentru a face utilizarea lor validă, eficientă şi responsabilă (Fischer şi Corcoran, 2007; Michael şi Li, 2010; Santor, 2005; Urbina, 2009; Weiner, 2003).

Demersul prezent îşi propune să evalueze o parte din aceste proprietăţi psihometrice ale SCL-90-R (Lista de control a simptomelor) pe un lot de subiecţi clinici în ambulator, din populaţia română. SCL-90-R este unul dintre cele mai larg utilizate instrumente de evaluare din practica clinică actuală (Groth-Marnat, 2003; Holi, 2003; Piotrowski, 1999; Plante, 2005; Prinz şi colab., 2013). Accentul nostru cade pe analiza fidelităţii instrumentului.

Fidelitatea se referă la două aspecte distincte, pe de o parte, este vorba de capacitatea instrumentului de a măsura constructul vizat, adică toţi itemii săi, sau itemii scalelor, dacă este un instrument multidimensional, să măsoare acelaşi construct. Iar, pe de altă parte, se are în vedere stabilitatea în timp a măsurării, dar şi cea inter-evaluatori (Fischer şi Corcoran, 2007; Holi, 2003; Urbina, 2009). Un instrument de încredere, adică fidel, este acela care are o bună consistenţă internă, per ansamblu şi pe scale, după caz, dar şi o bună stabilitate în timp şi o stabilitate inter-evaluatori.

SCL-90-R este un instrument multidimensional de evaluare clinică a simptomelor dezvoltat de Leonard Derogatis, în 1973 (Bruce şi Arnett, 2008; Derogatis, 2015; Holi, 2003; Prinz şi colab., 2013; Steinberg şi colab., 2005; van der Laan şi colab., 1999; Vrasti, 2016). Instrumentul are la bază modelul clasificării tulburărilor mentale în funcţie de simptome, reliefat în Manualul de Diagnostic şi Statistică a Tulburărilor Mentale (DSM IV Tr, 2003) şi Clasificarea Internaţională a Maladiilor (ICD-10). SCL-90-R are la bază un şir de instrumente anterioare precum Personal Data Sheet, elaborat de Woodworth, în 1918, Cornell Medical Index (1948) şi Hopkins Symptom Checklist (1968), stând la baza a două alte instrumente: Brief Symptom Inventory (BSI, 1975) şi BSI-18 (2000) (Derogatis, 2015).

SCL-90-R este alcătuit din 90 de itemi sub forma unor descrieri referitoare la emoţii, afecte, cogniţii, comportamente şi reacţii fiziologice, cu cotare directă. Răspunsurile se dau pe o scală Likert în 5 paşi care permite evaluarea prezenţei şi intensităţii simptomelor. Itemii sunt distribuiţi inegal pe 9 scale primare şi 5 scale secundare (Vrasti, 2016), dar se pot calcula şi trei indicatori globali: indexul general al simptomelor (GSI), indexul distresului simptomelor pozitive (PSDI) şi indexul simptomelor pozitive (PST). Interpretarea protocolului se poate face la trei nivele: indexul general, scorurile pe scale şi analiza scorurilor pe itemi (Derogatis, 2015). GSI poate fi considerat ca un indice global al distresului psiho-emoţional, cognitiv, fiziologic şi comportamental pe care îl experientează individul, în timp ce PSDI reflectă intensitatea cu care se manifestă simptomele, dar şi o anumită tendinţă a subiectului de a augmenta sau diminua simptomele, iar PST indică diversitatea şi variabilitatea simptomelor.

În plus faţă de evaluarea globală a simptomatologiei, SCL-90-R permite şi o evaluare mai nuanţată, pe categorii simptomatologice evidenţiate prin nouă scale primare şi cinci scale derivate (Derogatis, 2015; Holi, 2003; Vrasti, 2016). Cele nouă scale primare sunt: Somatizare, Obsesiv-compulsiv, Senzitivitate interpersonală, Depresie, Anxietate, Manie/ostilitate, Anxietate fobică, Ideaţie paranoidă şi Psihoticism. Scalele derivate sunt: Stări anxioase şi Fobia - elaborate de Bech şi colaboratorii în 1992, Disconfortul - elaborată de Bech şi colaboratorii în 1990, Scala de anxietate Harvard şi Scala de depresie Harvard – ambele elaborate de Mollica şi colaboratorii în 1992 (Vrasti, 2016).

Scalele primare

Somatizarea – reflectă distresul la nivel somatic şi este axată pe acuze la nivel cardiovascular, gastrointestinal, respirator, neurologic şi muscular, dar şi alte funcţii care au o puternică mediere autonomă. Scala este alcătuită din 12 itemi.

Obsesiv-compulsiv – se referă la gânduri, impulsuri şi acţiuni care sunt percepute de subiect ca fiind irezistibile, intruzive şi care sunt deseori percepute ca străine eului. Scala reflectă atât componenta obsesivă, cât şi pe cea compulsivă. Scala este alcătuită din 10 itemi.

Senzitivitate interpersonală – se referă la procesul de comparare socială pe care fiecare individ îl operează şi la efectele acestuia, reflectate prin sentimente de inferioritate, inadecvare socială, autodevalorizare, neîncredere în sine. Per ansamblu, scala evaluează gradul de disconfort experientat de individ în interacţiunile sociale, aşteptările legate de aceste interacţiuni, cât şi conştiinţa de sine. Scala este alcătuită din 9 itemi.

Depresie – reflectă modelul simptomatologiei depresive conform DSM, incluzând referiri la dispoziţia disforică, afecte negative, retragere socială, pierderea interesului, deprecierea motivaţiei, apatie şi anhedonie. Scala acoperă şi sentinentele de deznădejde şi descurajare, precum şi ideaţia suicidară. Scala este alcătuită din 13 itemi.

Anxietate – se referă la experientarea unor stări de teamă intensă, tensiune intrapsihică, nervozitate, aprehensiune, acoperind şi manifestări specifice atacului de panică. Scala cuprinde şi corelatele fiziologice ale anxietăţii: tremor, hiperactivitate autonomă, tahicardie, tensiune musculară, cefalee. Scala cuprinde 10 itemi.

Manie / ostilitate - este centrată pe gânduri, afecte şi comportamente specifice furiei şi ostilităţii, reflectând şi dificultăţile interpersonale consecutive. Inlcude de asemenea manifestări precum mânia, iritabilitatea, resentimentul şi manifestările agresive verbale sau fizice. Scala este alcătuită din 6 itemi.

Anxietate fobică – se referă la sindromul fricii persistente şi excesive asociate cu un stimul specific - situaţie, persoană, locaţie sau obiect. Scala codifică elemente precum frică intensă şi bruscă, comportamentele de evitare sau evadare din situaţie, fiind mai degrabă centrată pe tulburarea de agorafobie conform DSM. Itemii care alcătuiesc scala sunt în număr de 7.

Ideaţie paranoidă – se referă la tulburări de gândire precum suspiciozitate, neîncredere, interpretativitate, grandomanie, referinţă şi teama de a pierde autonomia. De asemenea, ea poate reflecta şi o serie de convingeri iraţionale susţinute cu tărie în ciuda argumentelor contrare disponibile. Scala cuprinde 6 itemi.

Psihoticism – se referă la manifestări oscilând între retragere, izolare, la un pol, şi manifestări de model psihotic, la celălalt pol. Constructul vizează un continuum de emoţii, cogniţii şi comportamente cuprinse între o alienare socială uşoară şi manifestări psihotice concrete precum halucinaţii, agitaţie, furtul sau parazitarea gândirii, perturbarea câmpului conştiinţei. Scala este alcătuită din 10 itemi.

Scalele derivate

Stări anxioase este alcătuită din 10 itemi, din care 8 itemi sunt comuni cu scala primară *Anxietate*. Scala tinde să reflecte manifestări anxioase mai puţin intense, dar cu o cuprindere mai largă, comparativ cu scala *Anxietate*.

Fobie, cuprinde 13 itemi, incluzând integral scala *Anxietate fobică* şi având în comun 3 itemi cu scala *Anxietate*. Scala tinde să lărgească sfera de cuprindere a *Anxietăţii fobice*, inlcuzând şi elemente specifice atacului de panică.

Disconfort însumează 17 itemi, având 7 itemi comuni cu scala *Depresie*, 5 cu scala *Obsesiv-compulsiv* şi câte 2 cu scala *Senzitivitate interpersonală*, respectiv *Manie-ostilitate*. Scala este un bun indicator al distresului psihologic subiectiv global, în special în cazul tulburărilor în care simptomatologia este egodistonică.

Scala de anxietate Harvard are în comun 8 itemi cu scala *Anxietate*, la care sunt adăugaţi doi itemi incluşi de Derogatis în scala *Somatizare*, şi care reflectă mai bine corelatele fiziologice ale manifestărilor anxioase.

Scala de depresie Harvard are în comun 12 itemi cu scala originală *Depresie,* la care sunt adăugaţi 3 itemi din cei suplimentari care se referă la tulburări de somn, tulburări alimentare şi ideaţie suicidară.

Există 7 itemi adiţionali care deşi nu sunt parte ai vreunei scale, participă la calcularea indicatorilor generali (GSI, PST şi PSDI). Aceşti itemi se referă la tulburări ale somnului, tulburări alimentare, ideaţie suicidară şi vinovăţie.

Metodologie. Lotul de subiecţi este alcătuit din 195 subiecţi adulţi, pacienţi în ambulator cu diferite tulburări mentale, din care, 78 bărbaţi (40%) şi 117 femei (60%). Vârsta subiecţilor este cuprinsă între 18 şi 83 ani (m = 46,43; σ = 15,04). Distribuţia pe vârstă a lotului poate fi considerată normală (Z Kolmogorov-Smirnov = 1,293 la p = 0,071). Media de vârstă pentru bărbaţi este de 46,63 ani (σ = 15,419 ani), iar pentru femei, media este 46,30 ani (σ = 14,848 ani). Nu există diferenţe semnificative între bărbaţi şi femei sub aspectul vârstei, cele două distribuţii fiind normale şi omogene: t(193) = 0,149 la p = 0,881.

Participanţii au completat SCL-90-R ca parte a evaluărilor clinice derulate în cadrul practicii profesionale private, fie la solicitarea acestora, fie la recomandarea medicului specialist (psihiatru sau neurolog). Completarea listei simptomelor a fost efectuată într-o singură sesiune. Au fost calculaţi coeficientul de consistenţă internă α Cronbach şi coeficientul Guttman Split-half, per ansamblu, cât şi pentru fiecare din cele patrusprezece scale.

Rezultate şi discuţii. Coeficientul α Cronbach per ansamblu este 0,984. Coeficientul Guttman Split-Half este 0,968, iar corelaţia între cele două jumătăţi este de 0,939. Coeficienţii consistenţei interne pentru scalele SCL-90-R, prezentaţi mai jos (r – corelaţia între jumătăţi), iau valori între 0,845 (Obsesiv-compulsiv) şi 0,931 (Fobie) pentru α Cronbach, şi 0,799 (Psihoticism) şi 0,945 (Disconfort) pentru Guttman, indicând nivele ridicate ale consistenţei interne şi la nivelul scalelor. Media coeficienţilor α Cronbach pentru scalele SCL-90-R este 0,894 (σ = 0,029), iar pentru Guttman Split-half, media este 0,880 (σ = 0,043).

- Somatizare: α Cronbach = 0,924; Guttman Split-Half = 0,900; r = 0,822.
- Obsesiv-compulsiv: α Cronbach = 0,845; Guttman Split-Half = 0,852; r = 0,752.
- Senzitivitate interpersonală: α Cronbach = 0,869; Guttman Split-Half = 0,826; r = 0,728.
- Depresie: α Cronbach = 0,907; Guttman Split-Half = 0,923; r = 0,857.
- Anxietate: α Cronbach = 0,908; Guttman Split-Half = 0,880; r = 0,786.
- Manie / ostilitate: α Cronbach = 0,859; Guttman Split-Half = 0,867; r = 0,766.
- Anxietate fobică: α Cronbach = 0,891; Guttman Split-Half = 0,839; r = 0,751.
- Ideaţie paranoidă: α Cronbach = 0,863; Guttman Split-Half = 0,847; r = 0,738.
- Psihoticism: α Cronbach = 0,863; Guttman Split-Half = 0,799; r = 0,669.
- Stări anxioase: α Cronbach = 0,910; Guttman Split-Half = 0,913; r = 0,850.
- Fobie: α Cronbach = 0,931; Guttman Split-Half = 0,905; r = 0,833.
- Disconfort: α Cronbach = 0,921; Guttman Split-Half = 0,945; r = 0,898.
- Scala de anxietate Harvard: α Cronbach = 0,917; Guttman Split-Half = 0,895; r = 0,817.
- Scala de depresie Harvard: α Cronbach = 0,910; Guttman Split-Half = 0,925; r = 0,865.

Coeficienţii de consistenţă internă α Cronbach, pentru scalele primare, iau valori cuprinse între 0,845 (Obsesiv-compulsiv) şi 0,924 (Somatizare), cu o medie de 0,881 (σ =

0,027), iar pentru scalele derivate, valorile variază între 0,910 (Stări anxioase şi Scala de depresie Harvard) şi 0,931 (Fobie), cu o medie de 0,918 (σ = 0,009). Coeficienţii Guttman Split-half, pentru scalele primare, iau valori între 0,799 (Psihoticism) şi 0,923 (Depresie), cu o valoare medie de 0,859 (σ = 0,038), iar pentru scalele derivate, coefienţii variază între 0,895 (Scala de anxietate Harvard) şi 0,945 (Disconfort), cu o valoare medie de 0,917 (σ = 0,019). Scalele derivate prezintă coeficienţi de consistenţă internă mai ridicaţi comparativ cu scalele primare.

Per ansamblul instrumentului, valorile α Cronbach şi Guttman Split-half depăşesc 0,95, indicând o foarte ridicată consistenţă internă, specifică instrumentelor care stau la baza deciziilor clinice validate ştiinţific. La nivelul scalelor indicii de consistenţă internă iau valori superioare pragului minim acceptat în domeniu, de 0,70 indicând o bună fidelitate şi la nivelul componentelor SCL-90-R (Sava, 2004).

Majoritatea autorilor consideră SCL-90 ca fiind un instrument cu o foarte bună consistenţă internă, replicată în numeroase populaţii (Bruce şi Arnett, 2008; Cyr şi colab., 1985; Holi, 2003; Plante, 2005; Prinz şi colab., 2013; Steinberg şi colab., 2005). Derogatis (2015) raportează indici de consistenţă internă α Cronbach cuprinşi între 0,79 şi 0,90. Alte cercetări (Brackstone şi colab., 1995; Holi, 2003) indică coeficienţi de consistenţă internă similari (0,77 – 0,90) în populaţii diferite etnic, cât şi clinic – pacienţi psihiatrici spitalizaţi, pacienţi în ambulator cu tulburări adictive şi pacienţi oncologici.

Într-un studiu derulat pe populaţia finlandeză (Holi, 2003) care a inlcus 337 de subiecţi non-clinici şi 249 subiecţi clinici, coeficienţii α Cronbach au luat valori între 0,79 (Manie-ostilitate) şi 0,88 (Depresie) şi 0,97 per ansamblu, în cazul lotului non-clinic şi între 0,77 (Manie-ostilitate) şi 0,90 (Somatizare şi Depresie) şi 0,97 per ansamblu, în cazul lotului clinic, indicând o consistenţă internă foarte ridicată. Stabilitatea în timp (metoda test-retest) indică coeficienţi ridicaţi la 1 săptămână (0,78 – 0,90) şi la 10 săptămâni (0,68 – 0,80) (Holi, 2003). Aşadar, SCL-90-R prezintă o bună consistenţă internă şi stabilitate în timp, atât la nivel global, cât şi la nivelul dimensiunilor.

Studiul nostru replică coeficienţii ridicaţi ai consistenţei interne ale SCL-90-R şi scalelor scale componente şi în populaţia română. Rezultatele obţinute sunt similare cu cele raportate de alţi autori (Bruce şi Arnett, 2008; Groth-Marnat, 2003; Holi, 2003; Prinz şi colab., 2013; Steinberg şi colab., 2005) argumentând în favoarea calităţii psihometrice a SCL-90-R sub aspectul consistenţei interne. Studiul nostru nu include, în prezent, o evaluare test-retest, ceea ce nu ne permite să apreciem stabilitatea în timp.

Concluzii. SCL-90-R prezintă o bună consistenţă internă atât la nivel global, cât şi la nivelul scalelor primare şi derivate, pe un lot clinic din populaţia română. Scalele derivate prezintă o consistenţă internă mai ridicată decît cele primare, un factor explicativ adiţional fiind şi numărul mai mare de itemi care le compun. Indicatorii split-half se plasează şi ei în limitele unei consistenţe ridicate spre foarte ridicată. Ca atare, SCL-90-R poate fi considerat un instrument cu o fidelitate ridicată ceea ce îl face adecvat utilizării în cadrul evaluărilor clinice. Pentru ca un instrument de măsurare să fie util, fidelitatea este o condiţie necesară, dar nu şi suficientă, deoarece un instrument fidel nu este neapărat şi valid (Fischer şi Corcoran, 2007).

Bibliografie

1. Brackstone, Margaret J., Delehanty, Rosalyn, Mann, Brenda şi Pain, Kerrie, „The nature and severity of distress among rehabilitation hospital patients”, în *International Journal of Rehabilitation and Health*, vol. 1 (1), p. 37-48, Ianuarie, 1995.

2. Bruce, Amanda S. şi Arnett, Peter A., „Longitudinal Study of the Symptom Checklist 90-Revised in Multiple Sclerosis Patients", în *The Clinical Neuropsychologist*, nr. 22, p. 46-59, 2008.
3. Carrozzino, D., Vassend, O., Bjørndal, F., Pignolo, C., Olsen, L.R., Bech, P., „A clinimetric analysis of the SCL-90-R in general population studies (Denmark, Norway and Italy)", în *Nordic Journal of Psychiatry*, vol. 70 (5), p. 374-379, Aprilie, 2016.
4. Clark-Carter, David, „The importance of considering effect size and statistical power in research", în *A Handbook of Research Methods for Clinical & Health Psychology*, Miles, J. şi Gilbert, P. (coord.), Oxford University Press, New York, 2005.
5. Cyr, J.J., McKenna-Foley, J.M şi Peacock, E., „Factor structure of the SCL-90-R: is there one?", în *Journal of Personality Assessment*, vol. 49 (6), p. 571-578, Decembrie, 1985.
6. Derogatis, Leonard R., *SCL-90-R and BSI Tests: The Derogatis Checklist Series*, 2015, disponibil on-line: http://www.pearsonclinical.com/psychology/products/100000645/symptom-checklist-90-revised-scl-90-r.html#tab-training.
7. Derogatis, Leonard R., *Symptom Checklist-90-Revised. Interpretive Report*, disponibil on-line: http://images.pearsonclinical.com/images/pa/pdfs/scl90r-interp.pdf.
8. Fischer, Joel şi Corcoran, Kevin, *Measures for clinical practice and research: a sourcebook*, a 4-a ed., Oxford University Press, New York, 2007.
9. Groth-Marnat, Gary, *Handbook of psychological assessment*, ed. 4, John Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey, 2003.
10. Hempel, Susanne, „Reliability", în *A Handbook of Research Methods for Clinical & Health Psychology*, Miles, J. şi Gilbert, P. (coord.), Oxford University Press, New York, 2005.
11. Holi, Matti, *Assessment of psychiatric symptoms using the SCL-90*, Helsinki University Printing House, Helsinki, 2003, disponibil on-line la: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/22453/assessme.pdf?sequence=2.
12. Michael, Paul G., Li, Susan T., „Psychometrics", în *Handbook of Clinical Psychology Competencies*, Thomas, J.C. şi Hersen, M. (coord.), Springer Science+Media Business LLC, New York, 2010.
13. Piotrowski, Chris, „Assessment Practices in the Era of Managed Care: Current Status and Future Directions", în *Journal of Clinical Psychology*, vol. 55 (7), p. 787-796, 1999.
14. Plante, Thomas, *Contemporary clinical psychology*, ed. 2, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, 2005.
15. Prinz, Ulrich, Nutzinger, Detlev O., Schulz, Holger, Petermann, Franz, Braukhaus, Christoph şi Andreas, Sylke, „Comparative psychometric analyses of the SCL-90-R and its short versions in patients with affective disorders", în *BMC Psychiatry*, vol. 13:104, 2013, disponibil la adresa: http://bmcpsychiatry.biomedcentral.com/articles/10.1186/1471-244X-13-104.
16. Rateau, Patrick, *Metodele şi statisticile experimentale în ştiinţele umane*, Editura Polirom, Iaşi, 2004.
17. Santor, Darcy, „Using and evaluating psychometric measures: practical and theoretical considerations", în *A Handbook of Research Methods for Clinical & Health Psychology*, Miles, J. şi Gilbert, P. (coord.), Oxford University Press, New York, 2005.

18. Sava, Alin Florin, *Analiza datelor în cercetarea psihologică*, Editura A.S.C.R., Cluj-Napoca, 2004.
19. Steinberg, Marlene, Barry, Declan T., Sholomskas, Diane şi Hall, Pamela, „SCL-90 symptom patterns: indicators of dissociative disorders", în *Bulletin of the Menninger Clinic*, vol. 69 (3), p. 237-249, 2005.
20. Urbina, Susana, *Testarea psihologică*, Editura Trei, Bucureşti, 2009.
21. Van Der Laan, Lijckle, Van Spaendonck, Karel, Horstink, Martim W.I.M. şi Goris, Jan A., „The Symptom Checklist-90 Revised Questionnaire: No Psychological Profiles in Complex Regional Pain Syndrome-Dystonia", în *Journal of Pain and Symptom Management*, vol. 17 (5), 357-362, 1999.
22. Vrasti, Radu, *Măsurarea sănătăţii mentale*, e-book disponibil la adresa: http://www.vrasti.org/publicatii.htm, 2016.
23. Wasserman, John D., Bracken, Bruce A., „Psychometric Characteristics of Assessment Procedures" în Graham, J.R. şi Naglieri, J.A., Assessment Psychology, vol. 10, în Weiner, I.B. (coord), *Handbook of Psychology*, Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey, 2003.
24. Weiner, Irving B., „The Assessment Process", în Graham, J.R. şi Naglieri, J.A., Assessment Psychology, vol. 10, în Weiner, I.B. (coord), *Handbook of Psychology*, Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey, 2003.
25. DSM IV Tr – Manual de Diagnostic şi statistica a tulburarilor mentale, Romila A. (coord.), Bucureşti, 2003.
26. ICD-10, disponibil on-line la adresa: http://apps.who.int/classifications/icd10/browse/2015/en.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

COMMUNICATION, CONTEXT, MEDICINE

Laura Ioana Leon

Assoc. Prof., PhD, "Grigore T. Popa" University of Medicine and Pharmacy, Iași

Abstract: Teaching communication skills nowadays definitely has to take into account elements that were not a topic of discussion more than 30 years ago. We refer today to such elements as the active role of the receiver of the message in the process of communication, who is no longer seen as having a passive role, but rather as an important element who, in his / her turn, has to send his / her response to the sender, in the form of a feedback. Likewise it has become evident in more recent years that the context in which communication is produced has a significant influence upon the process of communication. Thus communication and context should be studied together. In fields like that of medicine, communication is a powerful tool and the context in which communication is produced is by far more important. Because in health care settings we do not restrict ourselves to seeing context as simply the environment in which communication takes place, but also to other contexts such as the physical, social, cultural or historical contexts that all play an important part during the medical interview.

Keywords: communication, context, medicine, patient, medical interview.

Teaching communication skills to medical students is essential nowadays. Today we live in a world that has to face many challenges. One of them is cultural awareness in a globalized world in which migration has become an important problem along with global trade or environmental availability. Cultures seem to no longer respect any political boundaries therefore we have to learn how to better communicate with one another, regardless of the place we live, our economic status and our identity. Today we can hardly say that cultures are synonymous with countries, as we might have said in the past. It has been often said that culture and communication are inseparable. Alfred G Smith wrote in his preface to **Communication and culture** that culture is a code we learn and share, and learning and share require communication (Smith 1966). Later on, in 1977, Goodwin C. Chu stated the fact that every cultural pattern and every single act of social behavior involve communication. To be understood, the two must be studied together. Culture cannot be known without a study of communication, and communication can only be understood with an understanding of the culture it supports (Chu 1977). Communication, culture and language are interrelated. Communication will always convey meanings whose decoding tools will be held by the participants to the culture, while culture, in its turn, becomes the total amount of communication practices and systems of meaning: Every communication practice (speaking to one another, wearing certain types of clothing) constitutes an additional part of those cultural maps. Communication and culture are not separable entities or areas. Each is produced through a dynamic relationship with the other (Schirato 2010). This means that people coming from different cultures won't necessarily understand each other very easily. Various communication markers (such as words or gestures) may differ from culture to

culture and consequently they may be understood differently by people not sharing the same cultural background. To this we may also add the different attitude that will come from gender, age, religion, occupation, wealth, social values, ethnicity, education and cross-cultural experiences.

Under the new circumstances we may say that more attention should be now paid to *the context* in which communication is produced. In general terms the context is understood as the environment in which communication takes place. This component helps in defining the communication process. Context is a very complex thing that becomes determinant in the whole communication process. It conveys all the meaning systems (fashion codes, professional codes, language or religion). Thus it becomes obvious that not everyone will have access to all the above-mentioned contexts, especially when people do not share cultural backgrounds. Moreover, let us not forget that quite frequently the message does not get to the receiver as it was intended by the sender. The message may get with some distortions that will again deteriorate the understanding of the meaning. Likewise, in order to be able to decode the message the sender has to have the tools to do that. Communication cannot be completely controlled by the intention of the sender and contexts are never identical or fully shared by the participants to the communication process. Up to a certain extent, we may say that language itself is a barrier to intercultural communication. It is self-understood how language is associated to the cultural background in which it is spoken. It is probably more evident in translations when words and symbols do not share full meanings from one language to another. Fred Jandt said that another way in which language becomes a linguistic barrier is when the use of a particular language is forced on people by those with more power (Jandt 128). Thus language is central to national identity. This was seen back in 1846 by one of the Grimm brothers, Jacob Grimm, who said that "a nation is the totality of people who speak the same language" (Jandt 128).

There are many ways in which communication and culture may be studied together: intercultural communication, global communication, cross-cultural communication (Frederick 1993). G. M. Chen and William J. Starosta define intercultural communication competence as "the ability to negotiate cultural meanings and to execute appropriately effective communication behaviors that recognize the interactants' multiple identities in a specific environment (Chen 1996). According to this theory, competent intercultural communicators interact effectively and appropriately to achieve their own goals and respect and affirm the cultural identities of those whom they interact. The above-mentioned model includes three perspectives: *affective or intercultural sensitivity* (to acknowledge and respect cultural differences), *cognitive or intercultural awareness* (self-awareness of one's personal cultural identity and understanding of cultures vary), and *behavioral or intercultural adroitness* (message skills, knowledge of appropriate self-disclosures, behavioral flexibility, interaction management, and social skills (Chen 1996).

Generally speaking, the context is understood as the place or the environment in which communication is produced or takes place. However, if we see things only from this rather simplistic perspective, we would not really understand the complex process of communication. There are many more factors that should be taken into consideration when talking about the context. The cultural, historical, psychological, social or physical elements will have an important say in how communication is understood, especially in health care settings (http://peopleof.everydaylife.com/types-communication-context-11137.html). The cultural element is probably the most complex one as it is probably present in all the others, all the times. By and large this is the very factor that dictates a specific attitude or behavior

towards things. The historical element refers to the previous experience the source / sender of the message has had. Most of the times, this element is culturally determined and, in medical contexts, it becomes very important especially for the receiver of the message, i.e. the patient. The patient will always react according to his / her prior experience during the medical encounter. The psychological context definitely refers to the emotions of both the sender and the receiver of the message during the process of communication. The sending and the receiving of the message depend a lot on the emotions of the two, anything that may distort the meaning that needs to be transmitted. Their thoughts and feelings may interfere with the message. Likewise, in health care settings, this thing becomes very important, and everything relies on the doctor's ability to pick up any cues that would indicate the patient is not able to receive the information. Nonetheless, as he / she sends his / her message to the patient, the doctor should be able to be aware of the same danger of being influenced by his inner thoughts and feelings, or any other stimuli that would draw his / her attention from the message. The social context refers to the rules and norms we have to obey under some specific circumstances. The context dictates these rules. In any given situation, people play and are expected to play different roles which carry with them various expectations and behaviours, attitudes, feelings and values. In health care settings patients expect the doctors to behave in a certain way (caring, attentive), and whenever they fail to be like this, communication will break. Up to a certain extent even language and speech may be said to belong to this category as they are a reflection of the context in which they are produced (people will talk differently if they are going to deliver a lecture or talking to a friend). The physical context refers to the location as such, the time of the day, the noise or the lighting. The nature of the environment influences human behavior. It is a known fact that people feel more at ease in warm environments. Other studies speak about only two types of contexts, the internal and the external one. The internal context refers to the information contained in the individual, for example in non-verbal cues or the previous experience that one brings to social interaction, while the external context is the information contained in the environment, for example in social cues or in the history of the two interactants' relationship (Wendi 2009).

We can see thus how the culture we come from shapes our identity and ultimately this will influence our understanding of health and illness. These are very important factors that have to be taken into account during the medical encounter: "Apparently previous experiences with certain treatments, hospitals or doctors influence the way patients respond to future ones. In view of the conditioning theory: a current treatment may be associated with an earlier experience which has resulted in a reduction of negative symptoms, this earlier experience is said to be positively conditioned as far as recovery and anxiety reduction is concerned. This makes it extremely important to look at the patients' medical history but also to look at what actually happened in former visits and at the way physicians attend to patients' experiences with health care so far. Eliciting patients' past experiences with the health care system, including these subjective experiences, can help the clinician to understand patients' reactions to treatment proposals, personal preferences and unspoken resistances" (Bensing 2003). Therefore doctors should always provide their patients with a setting that facilitates communication. Most of the patients experience feelings of stress and anxiety as they come to the doctor, so the doctor will have to be able to give his / her utmost care to the patients to create a strong relationship. Doctors should also see their roles as active listeners in the process of communication. Especially in the first part of the interview, when doctors have to listen to the patient's presenting complaint, doctors need to be able to do this in an appropriate way (eye contact, good posture). Patients will always respond positively to such a behavior as

this will prove the fact that the doctor is interested in the patient's story. Likewise, by listening carefully to the way patients describe their problems may help doctors understand some of their concerns.

As a diagnosis has been formulated, the doctors need to discuss with the patient a treatment plan. This is another important section of the medical interview as again the roles of the two are switched. It the patient's turn to become the active listener. Doctors need to be able to give this information as accurately as possible, using a language that the listener can understand. The patient must be able to concentrate on what is said. Sometimes this is a real challenge for patients. Being overwhelmed by some bad news, patients may no longer be able to listen to the doctor's advice, therefore doctors need to watch any cues that would indicate such a thing. It might not be effective to cover all these things during one encounter only, so the doctor may arrange a follow-up meeting. The treatment plan includes discussing about changing the patient's lifestyle. Doctors have to convince their patients that they should change any harmful habit in their lifestyle. Sometimes this is the most challenging tasks a doctor has. The patient's habits may be part of a cultural frame and breaking such a habit may be almost impossible. It is important, therefore, to establish exactly the impact of such cultural factors upon the patient's health and consequently establishing what should be done in this respect.

Ultimately we may see all these as a requirement to understand individuals in their cultural contexts. Because understanding how people think and behave is essential in establishing an effective communication with them. Doctors will always need to adapt their actions, gestures or responses based on the cultural setting or context. Such a knowledge and understanding of the patient is undoubtedly developed in time. However, in order to become a good doctor and a skilled communicator, this is the very level of expertise that has to be reached.

BIBLIOGRAPHY

http://peopleof.everydaylife.com/types-communication-context-11137.html

Bensing, J. & S. van Dulmen and K, Tates. *Communication in context: new directions in communication research* in **Patient Education and Counseling**: 50, 2003, nr 1, pp 27-323.

Chen, GM, Starosta, WJ. **Intercultural communication competence: A Synthesis** in B.R. Burleson (Ed) *Communication yearbook 19*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications. 1996.

Chu, G.C. **Radical change through communication in Mao's China**. Honolulu: University Press of Hawai'i.

Frederick, H.H. **Global communication and international relations**. Belmont, CA: Wadsworth. 1993.

Jandt, F.E. **An Introduction to intercultural communication**. London: Sage Publications Ltd. 2010.

Schirato, T., Well, S. **Communication and culture**. Los Angeles: Sage Publications Ltd. 2010.

Smith, A.G. **Communication and culture: Reading in the codes of human interaction**. New York: Holt, Reinhart and Winston. 1966.

Wendi, L. Adair & Nancy R. Buchan, Xiao Ping Chen. **The Meaning of Context in Communication: Reconceptualization and Scale Development** in

https://faculty.fuqua.duke.edu/oswc/2010/Proposals/scale_paper_jan_13_2009%20_2.pdf

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

CHILDREN'S LITERATURE – CURRENT CONTEXTUALIZATION

Angelica Hobjilă

Assoc. Prof., PhD, "Al. Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: Children's literature is, in the educational context (institutionalized or not), a tool for promoting different types of values, for training the informed reader, for cultivating communication skills, for setting benchmarks (including notional) in the field of literary and non-literary etc.
Hence the great importance which ought to be awarded to stringent selection of literary texts proposed for preschool and elementary school children, given both coordinates / values of the contemporary world and the individual preferences of the subjects involved in reading at this age (children, teachers, parents – educators in general).
In this context, this paper proposes an analysis of the manner in which primary and pre-school teachers (here, graduates of the Faculty of Psychology and Educational Sciences in Iasi, Romania), pupils and their parents relate to the universe of children's literature. The opinions of teachers (and, implicitly, the views of children and parents) were formulated as answers to a 12 questions interview centred on the following coordinates: (a) the criteria used for the selection of literary texts suggested for children – in kindergarten/ primary school; (b) teachers'/ children's/ parents' preferences in the sphere of children's literature; (c) the appropriateness of capitalizing of certain literary genres and species at preschool/ elementary school age/ level; (d) the ratio of texts from Romanian vs. universal literature for children used at preschool/ elementary school level.
The paper reflects a diagnostic approach, as a prerequisite for further developments towards initial and continuous training of preschool and primary school teachers.

Keywords: children's literature, selection criteria, personal choice, preschool, primary school

Introducere

Universul literaturii pentru copii poate fi privit, în plan educaţional (în familie, în grădiniţă, şcoală etc.), din perspectivă multifaţetată, atât ca premisă şi instrument a/ al abordării unor conţinuturi de tip informativ/ formativ (pe de o parte, prin informaţiile şi semnificaţiile transmise printr-un text literar şi, pe de altă parte, prin elementele de teorie literară reflectate implicit şi/ sau explicit, la un anumit nivel de vârstă/ şcolaritate), cât şi ca mediu de cultivare a unor cititori avizaţi de literatură/ nonliteratură şi a capacităţii de comunicare a acestora.

În acest context, se impune a fi subliniată importanţa deosebită a realizării, de către educatori (părinţi, profesori etc.), a unei selecţii riguroase – argumentate prin elemente de ordin psihopedagogic – a textelor din literatura pentru copii prezentate unui public-ţintă dintr-o anumită categorie de vârstă; acest aspect este cu atât mai important la nivel preşcolar şi primar cu cât, aici, opţiunile individuale sunt influenţate, în cea mai mare măsură, de ceea ce adulţii aduc în faţa copiilor (prin audiţii, lecturi recomandate etc.).

Această perspectivă de analiză este ilustrată, în lucrarea de faţă, printr-un demers investigativ centrat pe opiniile profesorilor pentru învăţământul primar şi preşcolar (aici, absolvenţi ai Facultăţii de Psihologie şi Ştiinţe ale Educaţiei din Iaşi, România) şi, în manieră implicită, pe cele ale copiilor şi părinţilor cu care aceştia au interacţionat/ interacţionează prin

prisma experienţei lor la catedră. Aceste opinii sunt centrate tocmai pe sfera literaturii pentru copii, sintetizată în cele douăsprezece întrebări ale unui interviu propus subiecţilor avuţi în vedere, întrebări vizând: (a) criteriile de selecţie a textelor literare propuse – în grădiniţă/ şcoală – copiilor; (b) preferinţele profesorilor/ ale copiilor/ ale părinţilor în sfera literaturii pentru copii; (c) oportunitatea valorificării – la vârsta preşcolară/ şcolară mică – a anumitor genuri şi specii literare; (d) raportul dintre textele din literatura română pentru copii şi cele din literatura universală pentru copii utilizate în grădiniţă/ ciclul primar.

1. Literatura pentru copii – contextualizări teoretice

Sfera literaturii pentru copii apare reflectată, în studiile/ lucrările de specialitate din România şi din străinătate, atât ca problematică generală, cu multiple dezvoltări teoretice şi exemplificările aferente, cât şi prin analize nuanţate ale unor aspecte particulare, de interes la un moment dat (de exemplu, într-o anumită epocă istorică) sau dintr-un anumit punct de vedere (de exemplu, din perspectiva feminismului, a corectitudinii politice, a mesajelor considerate violente etc.).

Pe plan naţional, lucrările de specialitate care abordează problematica literaturii pentru copii se înscriu pe următoarele coordonate:

(a) lucrări teoretice – relativ puţine – reflectând o perspectivă diacronică şi/ sau sincronică asupra literaturii pentru copii, româneşti şi/ sau universale (Raţiu, 2006; Bârlea, 2006; Cândroveanu, 1988 etc.) – conceptul de *literatură pentru copii*, criterii (obligatorii şi facultative) de selecţie a textelor literare pentru copii (cu accent pe valorile estetice, morale transmise, pe conţinutul ideatic şi educativ), repere din bibliografia (preponderent clasică) de literatură pentru copii etc.;

(b) cursuri universitare destinate, cu precădere, formării iniţiale a profesorilor pentru învăţământul preşcolar şi primar (educatori, învăţători/ institutori): Albu, 2007; Casangiu, 2007; Balint, 2007; Bodiştean, 2007; Szekely, 2006; Popescu-Brădiceni, 2003 etc. – cursuri conţinând elemente de teorie literară exemplificate prin texte din literatura pentru copii;

(c) lucrări vizând formarea continuă a cadrelor didactice pentru învăţământul preşcolar şi primar, mai ales pregătirea în vederea susţinerii examenelor de obţinere a gradelor didactice – definitivat, gradul II (Gherghina, 2005; Goia, 2003; Chiscop, Buzaşi, 2000 etc.), lucrări în care sunt prezentate exemple de specii literare aparţinând genului epic, liric, respectiv dramatic, centrate pe tipurile de conţinuturi din programele în uz şi chiar pe prezentarea caracteristicilor de conţinut şi formale ale textelor literare care apar în bibliografia de literatură pentru copii ale acestor examene (sunt redate inclusiv rezumate ale unora dintre aceste texte);

(d) publicaţii destinate valorificării literaturii pentru copii în cadrul activităţilor şcolare/ extraşcolare derulate cu copii de diferite vârste – antologii, culegeri de literatură pentru copii în care textele selectate – accesibilizate într-o măsură mai mare sau mai mică, pentru vârste precizate sau nu – sunt urmate, cel mai frecvent, de sugestii didactice (Mitu, 2006; Crăciun, 2006 etc.) şi chiar însoţite de materiale didactice auxiliare (planşe, jetoane etc. – a căror calitate poate constitui, de asemenea, obiect de cercetare, prin raportare şi la particularităţile copiilor cărora le sunt destinate şi ale contextului educaţional în care ar putea fi folosite, aceasta în condiţiile în care nu tot ceea ce găsim în librării răspunde rigorilor unui material didactic eficient: verosimilitate, cromatică, proporţii, contrast etc.).

Pe plan internaţional, se remarcă o mai mare diversitate a temelor vizând literatura pentru copii, teme abordate în lucrări ce reflectă diferitele faţete teoretice ale cercetării literaturii pentru copii (cu exemplificare pe texte literare aparţinând unor culturi diferite):

sistemul de concepte, simboluri, norme, tipuri de discurs reperabile în textele literare pentru copii (Ewers, 2009); definirea literaturii pentru copii prin raportare la modul în care aceasta este înţeleasă în diferite contexte (Klingberg, 2008); literatura pentru copii în diferite secole, pentru copii de diferite vârste; problematica revistelor pentru copii şi tineret; literatura comparată – cu interes pentru consecinţele globalizării în literatura şi cultura pentru copii (O'Sullivan, 2005), istoria literaturii pentru copii (prin raportare la curentele literare – Cogan Thacker, Webb, 2002), literatura pentru copii din perspectivă multidisciplinară (Wolf, Coats, Enciso, Jenkins, 2010 – educaţie, limba engleză, ştiinţă; Hunt, 1999 – literatură, ideologie, stilistică, istorie, feminism, cultură, biblioterapie etc.); literatura pentru copii din perspectivă semiotică, respectiv din cea a schemei comunicării (Ewers, 2009); relaţia dintre literatura pentru copii şi contextul social, pedagogic, moral, religios, politic (Brown, 2007).

În ceea ce priveşte genurile şi speciile literare subsumate literaturii pentru copii, se remarcă, în studiile de specialitate, pendularea între clasic (opere epice – basmul, povestirea, fabula, schiţa etc.; lirice – pastelul, cântecul de leagăn etc., dramatice – feeria, comedia etc.; elemente de folclorul copiilor) şi modern (benzi desenate; romane-joc; albumul iconotextual – considerat drept „singurul gen care aparţine exclusiv literaturii pentru copii", reunind oralul, imaginea şi scrisul – Nières-Chevrel, 2011).

2. Demers investigativ. Analiza calitativă a datelor colectate prin interviu

În vederea contextualizării aplicative – în plan educaţional, la nivel preşcolar şi primar – a manierei de raportare, la diferitele coordonate ale literaturii pentru copii – a diverselor categorii de public-ţintă, am analizat calitativ răspunsurile primite în cadrul unui interviu structurat pe care l-am realizat, pe parcursul lunilor octombrie-noiembrie 2016, cu 20 de profesori care s-au oferit să participe la acest studiu: 10 profesori pentru învăţământul primar şi 10 profesori pentru învăţământul preşcolar, absolvenţi ai specializării Pedagogia Învăţământului Primar şi Preşcolar, din cadrul Facultăţii de Psihologie şi Ştiinţe ale Educaţiei din Iaşi, România.

Structura interviului reflectă principalele aspecte considerate relevante într-o primă etapă a proiectării şi derulării de activităţi implicând, la nivel preşcolar şi/ sau primar, (şi) abordarea/ valorificarea de texte din literatura pentru copii: (2.1.) cum sunt alese/ selectate textele prezentate/ recomandate copiilor de vârstă preşcolară/ şcolară mică şi în ce constă succesul utilizării acestora în grădiniţă/ şcoală (primele două întrebări); (2.2.) ce texte din literatura pentru copii preferă profesorii participanţi la interviu, respectiv copiii din grupele/ clasele lor şi părinţii/ bunicii acestora – în măsura în care discuţiile purtate cu aceştia de către profesori, în contexte formale/ informale, au ilustrat astfel de preferinţe (întrebările 3-5); (2.3.) ce genuri şi specii literare preferă respondenţii, respectiv copiii din grupele/ clasele acestora, dar şi care dintre acestea ar fi mai potrivit să fie valorificate în grădiniţă/ ciclul primar (întrebările 6-9); (2.4.) care este raportul dintre textele din literatura română pentru copii şi cele din literatura universală pentru copii valorificate în grădiniţă/ ciclul primar, cu exemplificarea, în fiecare caz, a preferinţelor respondenţilor (întrebările 10-12).

În vederea prelucrării informaţiilor excerptate din opiniile respondenţilor, am optat pentru numerotarea transcrierilor interviurilor realizate după cum urmează: Ps/1, Ps/2, Ps/3, ..., Ps/10 – în cazul respondenţilor-profesori pentru învăţământul preşcolar; P/1, P/2, P/3, ..., P/10 – pentru respondenţi-profesori pentru învăţământul primar.

2.1. Criterii de selecţie a textelor de literatură pentru copii prezentate/ recomandate copiilor de vârstă preşcolară/ şcolară mică

Respondenţii participanţi la studiul de faţă au menţionat, drept criterii de selecţie valorificate în sfera textelor de literatură pentru copii alese spre a fi utilizate în grădiniţă/ ciclul primar, pe de o parte, caracteristici subsumate planului conţinutului (tematică; informaţii, valori, emoţii transmise etc.) şi, pe de altă parte, aspecte de ordin formal (grad de dificultate, complexitate a textului, accesibilitate pentru un anumit nivel de vârstă, valorificarea limbii române literare, valenţe ale limbajului artistic etc.).

Pentru planul conţinutului textelor din literatura pentru copii alese/ recomandate de către profesori, sunt exemplificate, de către participanţii la interviu, elemente precum: „autorul" (Ps/1); tematica – „corespondenţa textului cu tema de studiu a săptămânii" (Ps/1, Ps/6), raportarea la aşa-numitele „proiecte tematice" (P/6), „tematica abordată (să facă parte din universul lor de interes și preocupări)" (Ps/3); mesajul – „valorile transmise" (Ps/1, Ps/9), „morala/ învățătura transmisă" (Ps/3, P/9), „învățăminte/ valori promovate, emoții provocate" (P/3); prezenţa unor „elemente de joc sau de umor" (Ps/9); „genul și specia literară" (P/5) etc.

Planul formei este reprezentat, în răspunsurile primite la prima întrebare a interviului, prin coordonate precum: „accesibilitatea textului" (Ps/1, P/5, P/8), „complexitatea firului narativ, numărul de personaje" (Ps/3), „mărimea textului" (P/9), „nivelul de dificultate, [...] îmbinarea prozei literare cu poezia" (Ps/2), „diversitatea mesajelor, un vocabular adecvat vârstei (copiii nu sunt interesaţi de arhaisme), existenţa desenelor, a imaginilor" (P/1), „atractivitatea modului de exprimare, a limbajului" (P/8) etc.

Ambele planuri sunt subsumate, în demersul educaţional, particularităţilor de vârstă şi individuale ale copiilor, idee subliniată şi în unele dintre răspunsurile profesorilor intervievaţi, care invocă, de exemplu: „dezvoltarea psihopedagogică a clasei" (Ps/3), „caracteristicile copiilor" (Ps/4, Ps/9, P/10), „nivelul de vârstă [...] şi posibilitaţile intelectuale ale grupei" (Ps/6).

De cele mai multe ori, elementele prezentate *supra* sunt, cum este şi firesc, complementare în răspunsurile primite; relevante sunt, în acest sens, exemple precum: „doresc prin alegerea textelor să fac cititul o plăcere, să-și îmbogățească vocabularul, vorbirea să fie corectă, clară, fluentă" (P/6); „conținutul să fie educativ, accesibil, cu imagini frumoase, sugestive, captivante pentru copii; să contribuie la familiarizarea școlarilor mici cu structura limbii literare, cu bogăția și expresivitatea limbajului, însușindu-și cuvinte cu sensuri proprii și figurate, expresii poetice, formule specifice poveștilor și basmelor; prin temele pe care le abordează, textele să ofere copiilor situații pentru înțelegerea și rezolvarea unor probleme de viață, prin soluții la conflicte, temeri și probleme interioare; [...] nesiguranța, [...] furia, cearta, plânsul, indiferența, etc. sunt deci, înlăturate prin învățătura pe care copiii o trag din basmul/povestea lecturată; mesajul textelor citite să fie unul pozitiv – adică micul cititor să învețe să învingă răul cu care se confruntă: ura, răutatea, conflictul; binele să iasă la suprafață și să se propage, copiii deschizându-și mintea și mai ales sufletul, arătând prietenie, iubire, milă; [...] să contribuie la valorificarea virtuților cognitive, estetice (frumosul, urâtul, comicul, tragicul), și, mai ales, morale (patriotismul local, iubirea, dorința de a studia/învăța, toleranța, iubirea adevărului etc); să-l determine pe micul cititor să-și descopere un alter ego multiplicat în fiecare persoană cu care simpatizează (personaj pozitiv) sau antipatizează (personaj negativ)" (P/2); exemple care trimit, în esenţă, către „criteriul cognitiv – dacă textul comunică informații pe înțelesul celor mici; criteriul formativ – educarea micului ascultător/cititor; criteriul estetic – valoarea estetică a limbajului" (P/6); altfel spus, „criteriul este să răspundă cerinţelor pedagogice, să fie suport pentru ce competenţe avem de realizat" (P/7).

Un element de specificitate semnalat, cu precădere, de către profesorii pentru învăţământul primar este raportarea, pe de o parte, la conţinutul manualelor alternative în uz,

în condiţiile valorificării, la clasă, preponderent a textelor-suport din manualele respective: „nu alegem noi textele! Lucrăm pe manualele care ni se dau de la seria precedentă" (P/1); „de obicei folosesc texte din manualele alternative pe care le deţin" (P/8); „textele propuse în manualele școlare corespund vârstei copiilor, vin însoțite cu imagini colorate, de obicei cu exerciții potrivite" (Ps/2), „lecturile recomandate de programele școlare anterioare" (P/7), și, pe de altă parte, la „recomandările de lectură ale bibliotecarilor, titluri noi din librării" (P/7) etc.

Exemplele de texte din literatura pentru copii folosite cu succes de către profesorii intervievaţi (exemple oferite ca răspuns la cea de a doua întrebare a interviului) vin să întărească ideile ilustrate anterior, în condiţiile în care succesul este asociat, pe de o parte, conţinutului/ mesajului, în general, valenţelor textului literar şi, pe de altă parte, strategiilor didactice valorificate în abordarea acestuia: „*Balena veselă* – folosesc această poveste la grupa mică pentru a vorbi cu copiii despre aparenţe; [...] *Prea mulţi morcovi*, de Katy Hudson [...] – povestea are resurse pentru toate trei grupele; la grupa mare am utilizat metoda pălăriilor gânditoare pentru a găsi, împreună cu copiii, soluţii la problema iepuraşului care avea prea mulţi morcovi; au venit din partea copiilor o multitudine de idei, care mai logice şi mai cuminţi, care mai năstruşnice; în acelaşi scop, de a forma o gândire divergentă, am folosit şi alte poveşti: *Muzicanţii din Bremen*, *Uriaşul Barbă-Cot a mâncat morcovul tot* etc." (Ps/9); „*Fram, ursul polar*, *Scufița Roşie*, *Capra cu trei iezi*, *Ridichea uriaşă*, *Căsuţa din oală*; aceste texte au valoare literară, expresivitate, transmit sentimente general umane" (Ps/1); „*Fata babei și fata moșneagului*, de Ion Creangă, *Scufița Roșie*, de Charles Perrault, *Albă-ca-Zăpada,* de Frații Grimm, activitățile derulându-se cu succes, deoarece am avut material didactic pentru exemplificarea și discutarea secvențelor" (Ps/2); „*Zdreanță*, de Tudor Arghezi – am cerut copiilor să schimbe finalul întâmplării; *Amintiri din copilărie*, de Ion Creangă – din discuții, unii copii se regăsesc în năzdrăvăniile lui Nică" (P/10); „*Prințul fericit*, O. Wilde, *Greierele și furnica*, J. de La Fontaine, *Povestea preafrumoasei Dochia*, *Iedul cu trei capre*, O. Pancu-Iași [...] – participarea cu entuziasm și plăcere a elevilor la dramatizarea/ citirea pe roluri a acestora, realizarea unor serbări școlare reușite" (P/3); „textele cu suport imagistic sunt de real folos, pentru că particularitățile copiilor sunt diverse și acest mod de abordare este eficient: *Capra cu trei iezi, Scufița roșie, Vulpea și cocoșul, Turtița, Ciubotarul și moșul, Punguța cu doi bani, Albă-ca-Zăpada* etc." (P/4); „texte pe care copiii le îndrăgesc foarte mult, pentru că le-am parcurs prin toate mijloacele de realizare: lectura educatoarei, povestire, repovestire, audiție, vizionarea filmului de desene animate" (Ps/4) etc.

Uneori, succesul este „cuantificat" prin urmările – în sfera publicului-țintă – ale abordării anumitor texte din literatura pentru copii: „*Fata babei şi fata moşneagului, Pinocchio, Privighetoarea, Căsuța din oală, Rățușca cea urâtă*, deoarece copiii au participat cu interes la activități de voluntariat, şi-au schimbat comportamentul față de unii colegi, au grijă mai mult de animale, se implică mai mult în activitățile casnice alături de părinți și frați" (P/5); „*Rapsodii de toamnă*, de George Topârceanu [...]; *Cea dintâi ninsoare*, de Admondo de Amicis [...]; *Fricosul*, de Emil Gârleanu [...]; *Colinde, colinde*, de Mihai Eminescu [...]; *Capra cu trei iezi*, de Ion Creangă [...]; *Bunicul*, de B. St. Delavrancea [...] etc.; valorificarea lor a condus la dezvoltarea creativității și a imaginației, la dezvoltarea limbajului, la identificarea cu personajele" (P/6), „au primit premii la concursuri de lectură" (P/7) etc.

Se remarcă, în exemplele oferite de către profesorii pentru învăţământul primar şi preşcolar, cu precădere texte clasice din literatura pentru copii, dar şi o anumită deschidere

către ieşirea din această „zonă de confort", prin invocarea unor texte mai noi, chiar „ale unor autori neconsacraţi care publică pe site-urile literare" (P/1).

2.2. Preferinţele – din sfera literaturii pentru copii – ale profesorilor pentru învăţământul primar/ preşcolar participanţi la interviu, respectiv ale copiilor din grupele/ clasele lor şi ale părinţilor/ bunicilor acestora

Dincolo de ceea ce recomandă programele în vigoare, dincolo de ceea ce conţin manualele şi auxiliarele valorificate frecvent, în România, în grădiniţă/ ciclul primar, este importantă „diagnosticarea" preferinţelor subiecţilor implicaţi – copii, adulţi (profesori, părinţi, bunici etc.) – în procesul educativ, în general, în procesul lecturii, al raportării la literatura pentru copii, în special.

Ca şi în exemplele prezentate în secţiunea anterioară a lucrării, preferinţele profesorilor se subordonează, cu precădere, clasicului, prin invocarea unor texte precum: „poeziile Otiliei Cazimir, ale lui Mihai Eminescu, povestirile lui Ion Creangă, basmele românilor, legendele etc." (Ps/1), „Eusebiu Camilar – *Stejarul din Borzești*, Mihail Sadoveanu – *Dumbrava minunată*, George Coșbuc – *Poezii*" (P/5), „autori precum: Otilia Cazimir, Emil Gârleanu, I. Al. Br. Voinești, I. L. Caragiale, Tudor Arghezi, Ion Creangă" (P/8), „*Micul prinț* – Antoine de Saint-Exupéry, *Puiul* – I. Al. Brătescu-Voinești, *Iedul cu trei capre* – O. Pancu-Iași" (P/6) etc.

Interesantă este, în majoritatea cazurilor, motivarea preferinţelor profesorilor: „personal, prefer textele din literatura pentru copii care presupun implicarea afectivă și cognitivă a cititorului, de tipul romanelor, abordate secvențial, precum: *Micul prinț, Poveste fără sfârșit*" (Ps/3); „pentru elevii mei, din literatura pentru copii, prefer texte: accesibile vârstei lor, frumos ilustrate, care să le trezească puternice emoții/ sentimente față de semeni, față de animale, față de limba și poporul român; din care să învețe: cum să se comporte în școală/ pe stradă, în mijloacele de transport în comun, într-o vizită, într-o sală de spectacol etc., cum să aprecieze/ să respecte frumosul din natură/ dintr-o operă de artă (o pictură/ o sculptură etc.); cum să-și respecte părinții, colegii, învățătorul etc." (P/2); „textele cu mesaj profund" (P/4); „texte care se și cântă (*Rapsodii de primăvară*, G. Topârceanu, *Toamna,* O. Goga), emoționante (*Moartea căprioarei*, N. Labiș)" (P/3) etc.

În urma discuţiilor purtate, în context formal/ informal, cu părinţii/ bunicii, copiii din clasele/ grupele lor, profesorii intervievaţi au exemplificat, dintre preferinţele copiilor de vârstă preşcolară/ şcolară mică: poveştile şi basmele (Ps/1, Ps/2, Ps/3, Ps/6, P/2, P/4, P/6, Ps/4 etc.), „textele care ilustrează viaţa de zi cu zi a oamenilor" (P/6), „cele apropiate de sfera lor de interes, promovate de colegi, prieteni, acestea chiar dacă nu au valoare literară deosebită" (P/7); pentru ciclul primar, sunt invocate şi „texte de tipul *Jurnalul unui puști*, J. Kinney, *Cartea fetelor/ băieților,* J. Foster, *Pinguinii domnului Popper*, R. şi F. Atwater, *Minunea*, R.J. Palacio, *Matilda*, R. Dahl, *Mătușica îngrozitoare,* D. Walliams, *Nic năstrușnic*, F. Simon, *Shiloh,* **P. Reynolds Naylor**" (P/3), „poveştile lui Isabel Abedi, apoi *Tafiti şi călătoria la capătul lumii*, colecţiile de poveşti repovestite; [...] romanele de aventuri sau poliţiste în genul colecţiilor *Aventurile lui Habarnam* sau *Agatha Mistery*" (P/10) şi, ca aspect inedit, se motivează unele preferinţe prin apartenenţa la gen a publicului-ţintă: „fiind o clasă majoritară de băieți, ei preferă texte dinamice, cu multă acțiune" (P/1).

În ceea ce priveşte opţiunile/ preferinţele părinţilor/ bunicilor, se remarcă trei ipostaze dominante: (a) lipsa unor astfel de opţiuni/ preferinţe, în condiţiile în care profesorii nu au purtat discuţii pe aceste teme cu părinţii/ bunicii copiilor din grupele/ clasele lor (P/4, P/6, P/9); (b) subordonarea opţiunilor personale faţă de „autoritatea" şcolară, reprezentată de

recomandările profesorilor, ale programelor în vigoare (Ps/1, Ps/6, P/7); (c) preferinţe din sfera clasicului, ilustrate prin titluri de poveşti/ basme (Ps/2, Ps/9) sau prin caracteristici pe care ar trebui să le aibă textele din literatura pentru copii valorificate în grădiniţă/ şcoală: „texte literare care transmit învățături, care promovează comportamente etice și sociale dezirabile” (Ps/3), „texte cu un mesaj uşor de descifrat; texte despre pericolele vieţii actuale” (P/1), „texte literare mai actuale, în care elevii să nu întâlnească prea multe arhaisme, pe care oricum nu le mai folosesc în comunicarea curentă, orală sau scrisă” (P/3), „texte în concordanţă cu realitatea” (P/9).

2.3. Genuri şi specii literare din universul literaturii pentru copii preferate de către profesorii intervievaţi, respectiv de către copiii din grupele/ clasele acestora

Experienţa la catedră a profesorilor intervievaţi reflectă, dincolo de eventualele preferinţe personale, oportunitatea valorificării, la vârsta preşcolară/ şcolară mică, mai ales a textelor epice, urmate de cele dramatice şi lirice (eventual, lirice şi dramatice), argumentările fiind subsumate complexităţii textelor din cadrul fiecărui gen literar şi manierei lor de abordare în grădiniţă/ ciclul primar: „epic, pentru că acest gen se poate dramatiza ușor, chiar împreună cu elevii, dacă se dorește asta, iar aceștia înțeleg mai ușor acest gen literar” (P/3); „prefer textul epic și pe cel dramatic pentru ușurința/ eficiența analizei conținutului” (P/8); „epic, liric și dramatic, deoarece copiii percep mai ușor învățăturile, morala, însușirile unor personaje dintr-un text epic; la textul liric sunt atrași de rime, de faptul că pot transpune în desen ceea ce transmite poezia, iar textul dramatic îi face să intre în rolul personajelor, interpretând rolul în manieră proprie” (P/5); „la copiii mici este mai receptat genul dramatic, deoarece provoacă antrenarea mai multor stimuli” (Ps/1); „chiar dacă textele lirice sunt mai puțin accesibile pentru școlarii mici, dacă sunt alese cu grijă, au un impact emoțional pozitiv asupra copiilor” (P/2) etc.

În ceea ce priveşte preferinţele copiilor, ordinea invocată cel mai frecvent este epic – dramatic – liric, interesantă fiind, însă, şi o opinie sintetică ce subliniază rolul deosebit de important pe care îl are adultul, în general, în cultivarea atitudinii copiilor faţă de textul literar: „consider că preșcolarii sunt atrași de textele literare epice, lirice și dramatice în egală măsură, dacă acestea le sunt prezentate într-o manieră corespunzătoare și sunt potrivite nivelului lor de vârstă și universului lor de preocupări” (Ps/3).

Dintre speciile literare subordonate sferei literaturii pentru copii, profesorii consideră mai adecvată valorificarea, la vârsta preşcolară/ şcolară mică, a unor specii epice precum: povestea, povestirea, basmul, legenda, fabula, snoava, schița, respectiv a pastelului, ca specie lirică, toate acestea motivate prin „gradul de complexitate al operei și capacitatea de receptare de către copii” (Ps/1); la clasele a III-a şi a IV-a – şi comedia, romanul (P/10). Speciilor enumerate *supra* li se adaugă, dintre preferinţele copiilor, „proverbele si zicătorile” (P/2, P/9) şi „ghicitorile” (Ps/5, Ps/7, P/6); se atrage atenţia, de asemenea, asupra necesităţii valorificării anumitor strategii didactice, în condiţiile în care „copiii iubesc poveștile și basmele, mai ales sub forma prezentărilor Power Point sau desenelor animate” (Ps/2), „poveștile lecturate împreună cu suport audiovizual și cu intervenții pentru susținerea concentrării și solicitarea atenției prin repovestiri gen: scaunul povestitorului, întrebări-răspunsuri” (P/4).

2.4. Literatura română/ universală pentru copii – exemplificare şi pondere a textelor valorificate în grădiniţă/ ciclul primar

Răspunsurile oferite, la ultimele trei întrebări ale interviului, de către profesorii pentru învăţământul primar şi preşcolar participanţi la studiu reflectă un raport, în general, favorabil

literaturii române pentru copii (*versus* cea universală) în ceea ce priveşte textele utilizate la grupă/ clasă (Ps/1, Ps/2, Ps/4, Ps/8, Ps/10, P/1, P/3, P/6, P/7 etc.).

Totuşi, se remarcă şi profesori care cultivă un raport „de egalitate" între literatura română şi cea universală pentru copii (Ps/3, Ps/6, P/2, P/5, P/8, P/9 etc.), respectiv care subliniază importanţa rolului textelor literare, mai mult decât a apartenenţei lor la o literatură sau alta: „nu pot da un răspuns exact, eu am tins către utilitatea textului" (P/4), „consider că raportul trebuie să fie unul de complementaritate, în sensul că ambele literaturi reprezintă surse de conținut, suport al exersării analizei de text; între criteriile de selecție, predominante ar trebui să fie valoarea artistică, relevanța conținutului și prezentarea accesibilă" (P/8). O observaţie interesantă este cea privind gradul mai mare de accesibilitate pe care îl au textele din literatura universală pentru copii: „la grupele mici prefer literatura universală; pare scrisă mai pe înţelesul copiilor mici; poveştile sunt clare, conflicte simple, probleme ce se apropie de vârsta lor şi par mai uşor rezolvabile; folosesc texte scurte, pe care le traduc de pe diverse site-uri" (Ps/9).

Totuşi, atrage atenţia, şi în acest caz, predilecţia profesorilor pentru învăţământul primar şi preşcolar pentru clasic, atât în ceea ce priveşte textele de literatură pentru copii preferate, cât şi maniera lor de valorificare în activităţile derulate cu copii de vârstă preşcolară/ şcolară mică.

De altfel, toate cele patru direcţii de analiză (vezi *supra*, 2.1.-2.4.) avute în vedere în studiul de faţă reflectă ancorarea preponderentă a profesorilor intervievaţi în sfera „clasică" a literaturii pentru copii, deşi vechimea în învăţământul, gradul didactic şi experienţa acestora la catedră acoperă o arie destul de largă (de la 2 la 39 de ani, de la definitivat la gradul I) şi ar putea constitui variabile din acest punct de vedere. De aici, utilitatea derulării – în cadrul formării iniţiale şi continue a profesorilor pentru învăţământul primar şi preşcolar, a unor programe care să cultive, pe de o parte, deschiderea către cunoaşterea (şi valorificarea la catedră) a noutăţilor sau a textelor mai puţin vehiculate din literatura română şi universală pentru copii şi, pe de altă parte, dezvoltarea unor strategii de optimizare a comunicării cu părinţii/ bunicii copiilor de la fiecare grupă/ clasă, în vederea descoperirii preferinţelor acestora din urmă în sfera literarului/ nonliterarului şi a valorificării contextuale a unor astfel de preferinţe.

Concluzii

Sinteza preocupărilor – în plan naţional şi internaţional – în domeniul literaturii pentru copii relevă multitudinea şi diversitatea coordonatelor pe care le implică selecţia şi abordarea, la un anumit nivel de vârstă/ şcolaritate, a unui text literar. Dincolo de contextualizările teoretice, realitatea de la catedră, în general, şi cea din grădiniţele/ şcolile din România, în special, reflectă o subsumare mai degrabă către clasic a activităţilor ce presupun un text-suport din literatura pentru copii; acest aspect este, de altfel, demonstrat şi de conţinutul manualelor alternative, al suporturilor de curs, al antologiilor/ auxiliarelor de diferite tipuri valorificate cel mai frecvent; excepţia o constituie, în ultimii ani, textele-suport propuse în variantele print, respectiv digitale ale unora dintre manualele alternative pentru ciclul primar şi recomandările de lecturi suplimentare din programa în vigoare, la Limba şi literatura română, la clasele a III-a şi a IV-a.

În acest context, lucrarea de faţă propune un demers de tip diagnostic, raportat la experienţa şi preferinţele – în materie de literatură pentru copii – a 20 de profesori pentru învăţământul primar şi preşcolar, absolvenţi ai Facultăţii de Psihologie şi Ştiinţe ale Educaţiei din Iaşi, România; participanţii la studiu au răspuns la cele douăsprezece întrebări ale unui

interviu, centrate pe problematica selecţiei şi valorificării – în grădiniţă/ ciclul primar – de texte din literatura română şi universală pentru copii.

Analiza calitativă a opiniilor formulate de către respondenţi şi a exemplelor oferite de către aceştia – reflectând, în principiu, aceeaşi ancorare în clasic – se constituie în premisă pentru posibile/ necesare dezvoltări ulterioare în direcţia formării iniţiale, respectiv a celei continue a profesorilor pentru învăţământul primar şi preşcolar, prin teme precum: diversificarea exemplelor de texte-suport oferite (prin îmbogăţirea ofertei actuale cu texte din literatura contemporană pentru copii, inclusiv cu benzi desenate, albume iconotextuale etc.); studierea unor liste de lecturi suplimentare recomandate în diferite sisteme de învăţământ; proiectarea şi punerea în practică a unor programe de optimizare a comunicării cu părinţii copiilor de la grupă/ clasă, programe care să vizeze şi problematica lecturii; realizarea de materiale didactice adaptate conţinutului şi formei anumitor texte din literatura pentru copii, ca modalităţi de accesibilizare a acestora pentru un anumit nivel de vârstă; publicarea de auxiliare/ antologii care să ofere profesorilor pentru învăţământul preşccolar şi primar texte-suport (şi, eventual, aplicaţii) alternative pentru cele propuse în auxiliarele/ manualele în uz etc.

BIBLIOGRAPHY

Albu, M. (2007). *Literatura pentru copii. Discursul epic*. Craiova: Editura Universitaria.

Balint, M. (2007). *Literatura română şi literatura pentru copii; tehnici de povestire şi elemente de dramatizare*. Semestrul 4. Cluj-Napoca: Universitatea Babeş-Bolyai.

Bârlea, G.P. (coord.). (2006). *Dicţionar de locuri imaginare în literatura pentru copii*. Bucureşti: Editura Muzeul Literaturii Române.

Bodiştean, F. (2007). *Literatura pentru copii şi tineret dincolo de „story”*. Cluj-Napoca: Casa Cărţii de Ştiinţă.

Brown, P. E. (2007). *A Critical History of French Children's Literature Volume Two: 1830-Present*. New York: Routledge.

Casangiu, L. I. (2007). *Literatură română şi literatură pentru copii. Note de curs şi sugestii de lecturi plurale ale unor opere*. Ediţia a II-a. Constanţa: Editura Nautica.

Cândroveanu, H. (1988). *Literatura pentru copii*. Bucureşti: Editura Albatros.

Chiscop, L.; Buzaşi, I. (2000). *Literatura pentru copii*. Bacău: Editura „Grigore Tăbăcaru”.

Cogan Thacker, D.; Webb, J. (2002). *Introducing Children's Literature From Romanticism to Postmodernism*. New York: Routledge.

Crăciun, C. (2006). *Culegere de texte literare şi nonliterare, de exerciţii, jocuri şi glume pentru elevii claselor I-IV*. Deva: Editura Emia.

Ewers, H.-H. (2009). *Fundamental Concepts of Children's Literature Research Literary and Sociological Approaches*. New York: Routledge.

Gherghina, D. (coord.). (2005). *Limba şi literatura română. Literatura pentru copii*. Craiova: Editura Didactica Nova.

Goia, V. (2003). *Literatura pentru copii şi tineret: pentru institutori, învăţători şi educatoare*. Cluj-Napoca: Editura Dacia.

Hunt, P. (ed.). (1999). *Understanding Children's Literature*. 2nd Edition. New York: Routledge.

Klingberg, G. (2008). *Facets of Children's Literature Research: Collected and Revised Writings*. Stockholm: Swedish Institute for Children's Books.

Mitu**, F. (2006).** *Literatura pentru copii. Antologie de texte comentate, însoţite de sugestii metodice*. Bucureşti: Humanitas.

Nières-Chevrel, I. (2011). *La littérature d'enfance et de jeunesse entre la voix, l'image et l'écrit*. In *Vox Poetica*, 30 ian., http://www.vox-poetica.org/sflgc/biblio/nieres-chevrel.html.

O'Sullivan, E. (2005). *Comparative Children's Literature*. New York: Routledge.

Popescu-Brădiceni, I. (2003). *În căutarea capodoperei, sub semnul transmodernităţii. Literatura română (pentru copii) şi literatura copilăriei*, Curs universitar, Anul I, Semestrul II, Universitatea „Constantin Brâncuşi". Târgu-Jiu: Editura Studii Europene.

Raţiu, I. (2006). *O istorie a literaturii pentru copii şi adolescenţi*. Chişinău: Editura Prut Internaţional.

Szekely, E.M. (2006). *Literatura pentru copii şi tineri*, Ediţia a doua. Târgu-Mureş: Editura Universităţii „Petru Maior".

Wolf, S.; Coats, K.; Enciso, P.; Jenkins, C. (ed.). (2010). *Handbook of Research on Children's and Young Adult Literature*. New York: Routledge.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

CONTEXTUAL ANALYSIS IN THE EDUCATIONAL FIELD PARTICULARLY IN TERTIARY EDUCATION

Arina Modrea

Assoc. Prof., PhD, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș

Abstract: The article proposed wishes to make a responsible analysis of the situation of tertiary education in the new economic, geopolitical U.E. states, notably in Romania XXI century and in line with the new national strategy for tertiary education 2015 - 2020 .In this context, position and training of university teachers to the direction the school is heading,,romanian schools'' becomes essential for achieve the objectives Union Agenda. European for modernizing higher education in european countries, as well as and of those set out in the ,,National Strategy for tertiary education,, 2015 - 2020 ".

Keywords: higher education, analysis, national strategy, teacher, education.

Studiul, respectiv analiza ce mi-o propun să o fac în acest articol va pleca de la cele stipulate în Agenda Uniunii Europene pentru modernizarea învățământului superior/terțiar în statele europene „…joacă un rol crucial în progresul individului și al societății și în furnizarea capitalului uman înalt calificat și a cetățenilor eficienți de care Europa are nevoie pentru a crea locuri de muncă, creștere economică și prosperitate".Este foarte clar că Uniunea Europeană remarcă rolul important al învățământului terțiar/superior în dezvoltarea economică. Conform acestei afirmații noi, toți cetățenii Uniunii Europene, deci și noi românii suntem datori să acționăm în acest sens militând în permanență pentru un învățământ superior modern, de calitate și adaptat permanent la cerințele pieței economice. Învățământul terțiar în special, după cum se stipulează și în noua ,,Strategia națională pentru învățământ terțiar 2015–2020'' își va continua procesul de dezvoltare, dar punându-se un accent deosebit pe calitatea întregului proces educațional și adăugare de plus valoare.[1,8,11]

Realizarea acestui obiectiv esențial, dar, îmi permit să afirm și major pentru întreg procesul educațional se poate face, din punctul meu de vedere doar prin îmbunătățirea capacității resurselor umane. Acest deziderat care constituie elementul vital, de bază, al strategiei pentru competitivitate pe termen lung nu poate fi îndeplinit fără a include și reforme din perspective mea și a altor sectoare de activitate. Uniunea Europeană remarcă rolul important al învățământului terțiar în dezvoltarea economică. conform recomandărilor specifice de țară pentru România 20155 (RST), calitatea învățământului superior și
relevanța acestuia pentru piața forței de muncă sunt inadecvate deși România a început să ia măsuri pentru depășirea acestor provocări. Comisia Europeană consideră că aptitudinile și competențele dezvoltate de către învățământul terțiar nu sunt corelate cu cele cerute pe piața muncii pentru unele programe de învățământ terțiar non-universitar profesional și universitar.
Această strategie se bazează pe considerațiile și preocupările menționate anterior și creează premisele necesare îmbunătățirii învățământului terțiar din România, fiind fundamentală în atingerea obiectivelor educaționale strategice în perioada de programare stabilite în Acordul de Parteneriat 2014 – 2020.[7,8,9]

Învățământul reprezintă în continuare în România o prioritate națională , deci toate inițiativele exprimate trebuie să devină operaționale, desigur respectându-se niște principii de bază: principiul participării şi transparenţei, principiul continuităţii şi coordonării, principiul responsabilităţii, principiul bunei guvernări şi principiul cooperării şi coerenţei.

De asemenea toate inițiativele ce se vor lua trebuie corelate cu identificarea nevoilor privind competențele, în vederea unei treceri treptate către o economie bazată pe cunoaștere și o cerere crescută, implicită, de locuri de muncă înalt calificate. Obiectivele generale propuse trebuie să fie complementare strategiei de cercetare și dezvoltare, ambele promovând învăţământul terțiar ca motor al creșterii economice bazate pe cunoaștere și înaltă calificare**.**

Pe plan intern, prin obiectivele propuse pe termen lung pentru a se ajunge la un învățământ terțiar ce asigură egalitate de șanse și pregătește absolvenți de bună calitate trebuie să asigurăm un număr suficient de absolvenți de învățământ terțiar, care să dețină aptitudinile, competențele și abilitățile necesare pentru a fi competitivi pe piața comună a Europei și de ce nu a lumii întregi, astfel încât costurile scăzute ale forței de muncă din România să fie eliminate. Realizarea acestui obiectiv va duce la crearea unei economii naționale inteligente, care poate construi un viitor mai prosper, depinzând în mare măsură de îmbunătățirea permanentă a bazei de cunoaștere și de calitatea capitalului uman.

Trebuie să recunoaștem că încă aptitudinile și competențele dezvoltate de către învățământul terțiar nu sunt corelate cu cele cerute pe piața muncii pentru unele programe de învățământ terțiar, non-universitar profesional și universitar. Deci, noua strategie trebuie să se axeze pe crearea premiselor necesare îmbunătățirii învățământului terțiar din România, fiind fundamentală în atingerea obiectivelor educaționale strategice în perioada de programare stabilite în Acordul de Parteneriat 2014 – 2020.

Strategia UE 2020 pune accent pe obiectivele legate de educaţie şi formare, datorită influenței acestora asupra creșterii economice. Această influenţă se concretizează prin creşterea ocupării, a productivităţii, a participării, formării de competențe În același sens trebuie să fim conștienți că formarea profesională joacă un rol central în evoluția unui sistem educațional de calitate, ceea ce reprezintă dezideratul major al sistemului nostru educațional și în special cel universitar. Capitalul uman este esențial pentru toate domeniile de activitate, iar scăderea populației active, precum și a numărului de studenți vor avea implicații imediate și pe termen lung asupra resursei umane din România, precum și pentru sectorul economic. Astfel, educația în acest caz va trebui să abordeze diferite ținte care să se refere la calitate, eficiență, echitate, transparență și relevanță. Trebuie să ținem cont în toată această strategie de zonele defavorizate, deci implicit de resursa umană există în aceste părți și care la nivel de țara noastră reprezintă o cantitate deloc de neglijat, ba chiar cu relevanță în ceea ce privește calitatea sistemului nostru de educație și a rezultatelor finale ale procesului instructive-educativ.[4,8,10]

Există totuși deja anumite elemente care au condus la o îmbunătățire semnificativă a învățământului terțiar, şi aici menţionăm autonomia crescută a instituțiilor, revizuirea modelului de finanțare, coordonarea cu procesul Bologna. Însă trebuie să continuăm acest demers care de fapt reprezintă una din condițiile C.E., astfel incât să **s**timulăm accesul și participarea în învățământul terțiar a grupurilor dezavantajate, cum ar fi: studenți cu dizabilități, studenți care provin din familii cu venituri scăzute, studenți orfani sau din centre de plasament, etnici români din afara granițelor, studenți romi și studenți din zonele rurale (de exemplu: alocarea de burse pe criterii sociale şi de performanță; subvenții pentru transportul în comun; sistem de credite pentru studii, etc.).

Concentrarea pentru ca România să ajungă la nivelul statelor din Europa cu un învățământ de calitate real și obiectiv, deci și cu o economie avansată, trebuie să reprezinte obiectivul principal pentru dezvoltarea învățământului terțiar din România. Potrivit acestei viziuni, învățământul terțiar foarte performant va constitui motorul creșterii economice,va contribui la creșterea productivității și va promova coeziunea socială, punând astfel fundamentele unei economii bazate pe cunoaștere. Învățământul superior va pregăti specialiști care pot să dezvolte o societate competitivă într-o economie globală. Instituțiile de învățământ superior vor putea să catalizeze creativitatea și inovarea în întreaga societate din România și, în special, să susțină economia în dezvoltarea de produse și servicii.

Pentru realizarea obiectivului propus România trebuie să valorifice oportunitățile oferite de Uniunea Europeană, politica educațională promovată de Uniunea Europeană, folosirea bunelor practice pentru construirea unui învățământ terțiar de calitate, relevant, eficient și eficace pe termen scurt, mediu și lung.

România este angajată în dezvoltarea învățământului terțiar ca instrument important în strategia generală de dezvoltare socio-economică, sprijinind toate celelalte planuri și inițiative de dezvoltare ale statului, în special, Programul Național de Reformă, Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020 și Strategia Cercetare-Dezvoltare-Inovare. Implementarea acestor direcții se va putea realiza numai dacă se va asigura o finanțare adecvată bazată pe o legislație relevantă, în colaborare cu întreaga comunitate a părților interesate din învățământul terțiar, incluzând instituții de învățământ superior, instituții de învățământ terțiar non-universitar, mediul economic, guvernul și partenerii internaționali.

Dezvoltarea învățământului terțiar din România pentru a fi o realitate va trebui să se axeze pe: consolidarea guvernanței, finanțării, monitorizării și evaluării învățământului terțiar („condițiile de sprijin”); încurajarea și susținerea unei participări mai largi în învățământul terțiar, în special pentru grupurile sub- reprezentate; îmbunătățirea calității și relevanței învățământului terțiar; dezvoltarea angajamentelor față de economie, în special legătura cu piața muncii și inovarea antreprenoriatul. Acțiunile specifice care se vor face trebuie să depășească toate barierele care ar putea afecta atingerea obiectivului major propus. Numai prin înlăturarea barierelor vom putea transforma această viziune asupra învățământului românesc într-o realitate și totodată să răspundă și provocărilor ce vor apărea. Sistemul de învățământ din România se va dezvolta, din punctul meu de vedere dacă se vor consolida diverse trasee educaționale, crearea unor rute progresive clare de trecere de la învățământul secundar la învățământul terțiar, îmbunătățirea sistemului de acordare a burselor, încurajarea atragerii studenților din grupuri subreprezentate sau netradiționale, inclusiv a adulților,etc.

O altă direcție ce trebuie continuată și dezvoltată este promovarea dezvoltării programelor de studii de înaltă calitate, flexibile și corelate cu cerințele pieței muncii. Mecanismele de asigurare a calității educației din România respectă standardele europene, respectiv există un proces format din două etape: asigurarea internă a calității și asigurarea externă a calității.

Asigurarea internă a calităţii învăţământului superior şi a cercetării ştiinţifice universitare este o obligaţie a instituţiei de învăţământ superior şi o atribuţie fundamentală a Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice. În realizarea acestei atribuții, Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice colaborează cu Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior **(**ARACIS), organism independent, precum și cu alte organisme aflate în subordinea ministerului.

Asigurarea externă a calității este realizată, conform legii, de ARACIS sau de către alte agenții de asigurare externă a calității care se regăsesc înregistrate în Registrul European

pentru Asigurarea Calităţii în Învăţământul Superior (EQAR).[11] În procesul de evaluare externă a calității, potrivit atribuțiilor prevăzute în lege, acest organism independent are în vedere respectarea de către insitiuțiile de învățământ superior a standardelor de calitate (capacitatea instituțională, baza materială, norma didactică, raport studenți/cadre didactice etc.). ARACIS are și rolul de a oferi publicului informații corecte și accesibile despre calitatea la nivel de instituții și de program, ceea ce poate sprijini studenții în luarea deciziilor privind traseul lor profesional/educațional. Acest fapt necesită asigurarea transparenței datelor la nivel instituțional și existența unei alte structuri care să asigure colectarea și raportarea acestor date în mod fidel și unitar. Pentru a răspunde cerințelor reale ale calificărilor de pe piața forței de muncă, ARACIS actualizează standardele de evaluare. Universitățile pot modifica conținutul curriculumului pentru un procent de maxim 20% în vederea corelării programelor de studii cu cerințele mediului socio – economic.

Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC) analizează și asigură corelarea dintre programele de studii universitare, competențele și calificările obținute în concordanță cu diplomele eliberate. ANC are în responsabilitate Registrul Naţional al Calificărilor din Învăţământul Superior (RNCIS) ca parte a Registrului Naţional al Calificărilor (RNC) ce reprezintă un instrument care stabileşte structura calificărilor, asigură compatibilitatea şi comparabilitatea internaţională şi vizează introducerea unei calificări din piaţa muncii, în concordanţă cu Cadrul european al calificărilor. ANC are rolul de armonizare a calificărilor învăţământului superior cu cerinţele pieţei muncii. Prin măsurile din cadrul acestei strategii se vor sprijini universitățile în proiectarea de curriculum universitar pornind de la competențe profesionale solicitate pe piața muncii, introducerea de noi calificări în RNCIS, noi programe de studii universitare/postuniversitare aferente respectivelor calificări.Se realizează un proces periodic de redefinire a competențelor cerute pe piața muncii pentru fiecare calificare, realizat de către ANC, cu implicarea Comitetelor sectoriale.

Consolidarea capacității universităților de a dezvolta și furniza programe relevante pentru piața muncii în care accentul să cadă pe asigurarea competențelor transversale (inclusiv competențe în domeniul TIC), dar și pentru dezvoltarea acelor competențe necesare în sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC (industria auto și componente, TIC, procesarea alimentelor și a băuturilor, sănătate și produse farmaceutice, turism și eco-turism, textile/pielărie, lemn și mobilă, industrii creative, energie și management de mediu, bioeconomie (agricultura, silvicultură, pescuit și acvacultură) biofarmaceutică și biotehnologii) și domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI (bioeconomia, technologia informațiilor și a comunicațiilor, spațiu și securitate, energie, mediu și schimbări climatice, eco-nano-tehnologii și materiale avansate și sănătate) [8]

Printre datele cheie care ar trebui să fie puse la dispoziția studenților cu privire la fiecare program se numără rata de absolvire, rata de angajare și, în măsura posibilului, veniturile post-absolvire. Pentru realizarea acestora se impun efectuarea de analize, studii, statistici periodice privind angajarea absolvenților. De asemenea, datele privind absolvenții învățământului terțiar trebuie să poată fi asociate și corelate cu datele din alte sisteme administrative pentru a corela electronic statutul de angajat al absolvenților cu salariul și alți indicatori relevanți. Pentru a oferi informații cu privire la opțiunile studenților și planificarea instituțională, un grup consultativ permanent format din reprezentanți ai pieței muncii și ai învățământului terțiar ar trebui să se reunească periodic pentru a publica estimări,studii și analize privind locurile de muncă pe termen mediu (de exemplu: cinci-șapte ani) și a discuta potențialul impact asupra ofertelor de programe și capacității învățământului terțiar.

Pentru asigurarea integrată a calității este esențială corelarea strategiei din învățământul terțiar cu abordările/mecanismele privind învățarea pe tot parcursul vieții. România a elaborat Cadrul Național al Calificărilor din învățământul superior, armonizat cu Cadrul European al Calificărilor și are nevoie de un cadru comun de asigurare a calității pentru învățarea pe tot parcursul vieții, învățământ preuniversitar și învățământ terțiar. Necesitatea acestui cadru, recomandat de CE solicită reflecții cu privire la o abordare sectorială a asigurării calității și asupra posibilității de a identifica principii de bază și linii directoare aplicabile întregului domeniu de educație și formare profesională. CE susține dialogul și inițiativele legate de asigurarea calității în învățământul superior, ce sunt abordate într-un context cuprinzător care înglobează toate instrumentele pentru transparență și asigurarea calității.[1,2]

În prezent, piața de formare oferă numeroase oportunități instituțiilor de învățământ superior. Universitățile dețin infrastructura și resursa umană cu o înaltă calificare, necesare pentru a răspunde cerințelor de formare continuă și perfecționare la standarde impuse de angajatori. MENCȘ va promova prin Strategia națională de învățare pe tot parcursul vieții, măsuri care vizează creșterea implicării instituțiilor de învățământ superior în învățarea pe tot parcursul vieții.

Actualizarea/îmbunătățirea reglementărilor elaborate de MENCȘ/ARACIS reprezintă un alt domeniu care ar putea aduce beneficii privind modalitățile flexibile de învățare, inclusiv învățământul cu frecvență redusă, învățământ la distanță și stagiile de pregătire practică.[1,7] Recunoașterea diverselor modalități de învățare schimbă modul în care persoanele percep învățământul terțiar și acesta trebuie să se adapteze noilor provocări, în special să asigure flexibilitatea sistemului. Un exemplu în acest sens, îl poate constitui promovarea sistemelor e-learning sau blended-learning.

Îmbunătățirea TIC și a inovației va avea de asemenea un rol semnificativ în asigurarea calității și a diversificării experiențelor de învățare. Legislația prevede posibilitatea ca Instituțiile de învățământ superior să ofere cursuri pentru învățământul la distanță și cu frecvență redusă, după reguli precise, cu condiția ca instituția de învățământ superior furnizoare să aibă același program și la forma de învățământ cu frecvență.

MENCȘ și Guvernul României s-au angajat pentru dezvoltarea soluțiilor de e-learning și vor analiza care sunt opțiunile optime de a acționa în vederea îmbunătățirii reglementărilor în domeniu care să permită instituțiilor să se dezvolte și să valorifice beneficiile pe care noile forme de furnizare a formării le oferă, respectiv acces și noi oportunități.[8,10]

În final, asigurarea calității învățământului superior și cercetării depinde într-o mare măsură de îmbunătățirea formării doctoranzilor și post-doctoranzilor. Una dintre cele mai importante verigi privind resursa umană pentru instituțiile de învățământ superior o reprezintă doctoranzii și cercetătorii cu titlul de doctor. Aceștia nu vor constitui numai baza de selecţie pentru viitorii profesori care se vor ocupa de educaţia studenților, ci vor fi şi cei mai productivi și inovativi cercetători, jucând un rol semnificativ atât în sporirea eficienței cheltuielilor publice pentru cercetare și dezvoltare, cât și în promovarea unui mai bun transfer tehnologic către sectorul privat.

Încheierea unui angajament strategic cu sectorul economic reprezintă o altă acțiune importantă ce ar trebui înfăptuită. Instituțiile de învățământ terțiar cooperează cu angajatorii locali și comunitățile respective. Instituțiile de învățământ terțiar au o contribuție semnificativă la creșterea economică prin formarea și dezvoltarea capitalului uman într-un sens general, asigurându-le acestora competențe transversale pe tot parcursul vieții. Capacitatea de a furniza competențe specifice relevante oportunităților, în cadrul companiilor

din interiorul comunității, constituie un avantaj–cheie pentru respectivul domeniu de activitate. Pentru ca acest lucru să aibă loc, reprezentanții învățământului terțiar și agenţii economici din sectorul respectiv trebuie să dobândească o cunoaștere mult mai detaliată a nevoilor și capacităților fiecăruia.

Pentru creșterea relevanței lor, programele doctorale și post-doctorale trebuie să pună accent pe promovarea stagiilor de practică astfel încât să flexibilizeze traseele către și dinspre companii și universități. Din punct de vedere al inovării, acest aspect este esențial: doctoranzii și post-doctoranzii din domeniile științifice și tehnice își aduc o contribuţie mai mare privind inovarea atunci când sunt implicați în problemele reale cu care se confruntă domeniul respectiv, față de situația în care aceștia sunt implicați exclusiv în activități de cercetare fundamentală. Creșterea gradului de transfer al cunoașterii și stimularea investițiilor în învățământul terțiar sunt posibile prin colaborarea strânsă între instituțiile de învățământ terțiar și mediul de afaceri.

Există două provocări majore cu care se confruntă în prezent instituțiile de învățământ superior din România cu privire la atragerea și menținerea doctoranzilor și post-doctoranzilor în programe de înaltă calitate: nivelul finanțării și relațiile dintre instituții și mediul de afaceri. Alocarea de fonduri suficiente pentru a păstra doctoranzii și post-doctoranzii este o problemă actuală majoră pentru România; mulți dintre ei părăsesc mediul academic pentru a urma studii în străinătate sau pentru a lucra în țară în sectorul privat, din cauza salariilor necompetitive. Mai mult decât atât, abilitatea de a dezvolta parteneriate cu mediul economic care să creeze oportunități de dezvoltare fie în calitate de cercetători, fie ca experți într-un domeniu specific de activitate, reprezintă un aspect esențial în creșterea relevanței cercetării și inovării în contextul economiei românești.

Noțiunea de "triunghi al cunoașterii“ – educație, cercetare și inovare – este un element central al Strategiei Comisiei Europene pentru Educație și Formare 2020 (ET2020), 40 fiind în continuare promovat de Raportul comun privind stadiul implementării strategiei ET202041. Consiliul European consideră că educația și formarea sunt condițiile unei bune funcționări a triunghiului cunoașterii, fiind esențiale pentru stimularea creșterii economice și a numărului locurilor de muncă. Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor Statelor Membre privind dezvoltarea rolului educației în cadrul unui triunghi al cunoașterii complet funcțional stabilesc mai multe priorități de acțiune, printre care: reforma pedagogică, parteneriate cu mediul de afaceri, dezvoltarea unei culturi a inovării în cadrul instituțiilor de învățământ superior și noi abordări pentru evaluarea calității.[9,10,11]

Se vor implementa sisteme pentru a colecta și evalua feedback-ul de la instituții și companii. O astfel de comunicare este vitală, atât pentru sistem, cât și pentru instituțiile de învățământ superior. Angajatorii informează universitățile cu privire la cantitatea și calitatea absolvenților lor, în timp ce instituțiile de învățământ terțiar pot oferi feedback-cheie pentru angajatori, evidențiind eventualele oportunități legate de necesarul de cunoștințe și competențe specifice.[3,5]

Raportul intermediar privind ET2020 subliniază, de asemenea, importanța parteneriatelor nu doar cu companiile private, ci și cu alte părți interesate. Printre prioritățile stabilite în raportul din cadrul celui de-al doilea ciclu de lucru al ET2020, se numără importanța dezvoltării unor forme eficiente și inovatoare de rețele, cooperarea și parteneriatul între furnizorii de educație și formare profesională și cu o gamă largă de actori interesați, inclusiv parteneri sociali, companii private, instituții de cercetare și societatea civilă.

Este necesară, de asemenea, aplicarea inițiativelor-cheie de internaționalizare în vederea asigurării relevanței și competitivității învățământului terțiar și care să se constituie ca

mecanism de promovare a cunoașterii și inovației. MENCȘ este angajat în dezvoltarea domeniilor cheie în cadrul unei strategii ample de internaționalizare identificată de către Comisia Europeană: promovarea mobilității internaționale a studenților și personalului didactic și de cercetare; promovarea internaționalizării învățământului superior inclusiv prin învățământ online; consolidarea cooperării strategice, a parteneriatelor și dezvoltarea capacității administrative.

În elaborarea agendei privind politica de cercetare în România, încă primează interesul academic în defavoarea interesului privind inovarea şi transferul tehnologic. În acest sens, este necesară eficientizarea colaborării părților interesate pentru promovarea unei agende coordonate care să se axeze pe domeniile ce necesită îmbunătățiri, în special cele ce privesc implementarea noii Strategii de Cercetare și Inovare (de exemplu: includerea unui cadru legal de garantare a drepturilor de proprietate intelectuală, procesul de transfer tehnologic etc). MENCȘ va trebui să se consulte pe larg cu mediul universitar și cel economic pentru elaborarea unui program național de colaborare între universități și agenţii economici.

Va trebui să se stabilească specialiști care să fie desemnați ca responsabili cu menținerea legăturii cu agenţii economici. Acest obiectiv va fi realizabil numai dacă responsabilii desemnați împreună cu echipe de proiecte să elaboreze planuri de sprijinire a afacerilor din comunitățile locale.

Acțiunile posibile ce ar putea fi implementate pntru reușita cooperării mediului universitar cu cel economic ar fi: recompensarea succesului instituțional, promovarea mobilității personalului didactic și de cercetare, evaluarea rolului stimulentelor fiscale,etc.

Începând cu anul 2014, s-a reglementat înființarea și organizarea Centrelor de consiliere și orientare în carieră, la nivelul tuturor instituțiilor de învățământ superior. În cadrul acestor Centre funcționează unități de analiză și gestiune previzională a solicitărilor pieței muncii.[6] În același sens, al facilitării corelării sistemului de învățământ cu piața muncii, se creează posibilitatea stabilirii, la nivelul universității, de structuri consultative formate din reprezentanți ai mediului economic, academic, cultural și profesional extern.

Strategia de viitor trebuie să dezvolte/revizuiască politicile publice în domeniu, prin consultarea tuturor părților externe interesate. Implicarea angajatorilor în proiectarea și furnizarea programelor de studii, sprijinirea schimburilor de personal și includerea mai largă a experienței practice în curriculă, pot constitui soluții posibile, reale și calitative ce pot aduce un plus de valoare adăugată sistemului nostru de educație.

De asemenea se cere revizuirea calificărilor și a curriculei, adaptarea competențelor la standardele impuse de angajatori, instituirea unui sistem funcţional de stagii de practică, programe de intership, precum și modernizarea resurselor.

Programele de masterat trebuie elaborate cu scopul promovării cercetării și dezvoltării competențelor specifice domeniului de activitate Programele de masterat reprezintă instrumente deosebit de utile pentru învățarea practică, bazată pe competențe relevante pentru piața muncii, stabilind legătura între cunoștințe și competențele care se dobândesc printr-o instruire directă la locul de muncă. Standardizarea programelor de masterat impusă de Declarația de la Bologna oferă un instrument puternic pentru învățarea la nivel înalt, orientată, necesară într-o economie aflată în dezvoltare, bazată pe cunoaștere. Programele, care se întind pe o perioadă de 2 ani, sunt ușor de adaptat, permițând modificări rapide pe măsura apariției nevoilor. Spre deosebire de pregătirea generală, care reprezintă fundamentul unei prime diplome, programele de masterat oferă instrumente specifice asociate pieței muncii pentru locurile de muncă/ posturile care necesită cele mai înalte competențe. Universitățile trebuie

sprijinite în identificarea avantajelor lor competitive, pentru îmbunătățirea sau dezvoltarea de noi programe de masterat, relevante pentru piața muncii locale, regionale sau naționale.

În concluzie această analiză poate fi utilă în dezvoltarea unui învățământ terțiar de calitate, dar este nevoie de efort suplimentar în identificarea acțiunilor corespunzătoare pentru implementarea celor mai bune obiective. Dintre aceste acțiuni menționăm următoarele: adaptarea obiectivelor/acțiunilor în perspectiva evoluțiilor viitoare sau în funcție de necesitate, identificarea programelor /planurilor de acțiune și a activităților aferente, facilitarea colaborării între părțile interesate în procesul de implementare, identificarea nevoilor de formare și a resurselor umane și materiale necesare pentru implementare, monitorizarea progresului și atingerea obiectivelor prin utilizarea indicatorilor de performanță; rapoarte privind progresul implementării.

BIBLIOGRAPHY

[1] Cerghit I., Sisteme de instruire alternative si complementare, Bucureşti, Editura Aramis, 2002
[2] Dinu M, Fundamentele comunicării interpersonale, Bucureşti, Editura All, 2004
[3] Şoitu Laurenţiu, Pedagogia comunicării, Bucureşti, Editura Didactică si Pedagogică, 1997
[4] Stan E., Profesorul între autoritate şi putere, Ed. TEORA, Bucureşti, 1999
[5] Jean – Claude ABIC, Psihologia comunicării. Teorii si modele, ED. Polirom, Iaşi, 2002
[6] Elena Joiţa, Pedagogie si elemente de psihologie şcolară, ED. Arves, Bucureşti
[7] Roxana Tudorică, Managementul educatiei in context european, ED. Meronia, Bucureşti
[8] Strategia națională pentru competitivitate 2014-2020
[9] Europa 2020, O strategie pentru creșterea inteligentă, durabilă și inclusivă. Comunicarea Comisiei COM(2010) 2020 versiunea finală: p. 11, 32
[10]Analiza anuală a creșterii 2014, disponibilă la http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/2014/ags2014_ro.pdf
[11] Comisia Europeană (2011) „Sprijinirea creșterii economice și a locurilor de muncă – o agendă pentru modernizarea sistemelor de învățământ terțiar din Europa”. Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor. COM (2011)567 versiunea finală, SEC (2011) 1063.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

LEARNING MANAGEMENT THROUGH THE USE OF E-LEARNING IN INITIAL AGRONOMISTS STUDENTS

Carmen Olguța Brezuleanu, Assoc. Prof., PhD, "Ion Ionescu de la Brad" University of Iași and Eduard Boghiță, University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine of Iași

Abstract: Management involves organizing learning activities and resources available to achieve maximum efficiency in learning, because time is a limited resource that must be wisely organized. An important aspect of successful management of study time is given by desire: the active involvement of the student, careful planning, prioritization to achieve learning. Management and organizational skills to effectively involve rigorous planning of the time a period crowded to ensure successful completion of the proposed activities and the identification of additional resources for study.
In a broad sense, through e-learning is meant the totality of educational situations using broad information technology and communication means, but applied for pre-service students, e-learning represents a type of distance education, carried out by means of ICT (Information and Communication Technology) and represents an action planned by the teaching and learning of the University that provides mediated materials in a sequential and logical in order to be treated by agronomists students in his own manner.
Through the use of common ICT assets in the process of students determined agronomists changing perception of knowledge from teacher centered to student-centered one. Teachers become students collaborators, they are no longer passive receivers of information, but are actively involved in their own training. To be effective, ICT resources should be combined with traditional means. The teacher's role remains important, combining ICT with traditional means, in order to steer the preparation of students, in order to initiate the research and experimentation and to evaluate correctly their activities with a view to obtaining performance through learning.

Keywords: learning management, e-learning, initial training, agronomists students, Information and Communication Technology

Introducere

It is already proven that time is the most precious resource we have, being considered by specialists more valuable than money, so the capital of time should be used and especially invested with great care.

Time was a resource that seemed sufficient and elastic, but has become an ephemeral and weak resource; our perception of its value has changed in a worrying sense. This fact imposed the awareness that in the modern society we live, the value of time management does not consist in control of time itself, but in how we use the time to improve our lives, because we have more time available. There are at least two kinds of time management: management of what is actually done within a certain time interval and the management of psychological capacity of concentration. Time management is the only way to get things through, and it requires sustained discipline. No time management system works without a solid discipline.

This paper presents aspects regarding the management time devoted to learning, resources and way in which it is done to obtain performance.

AIM OF THE PAPER

We try to prove that life can be really successful only if based on a concept articulated about time, resources and life, summed up as a proper management of time for training. Thus, each agronomy student must become aware that we must make an effort to use the available time and available resources to achieve professional and personal goals. This is the only way they can establish a direct relationship with their task and daily activities on the one hand and ensuring personal satisfaction and progress on the other.

METHODS

There were interviewed the agronomy students and questionnaires were applied on their ability to manage their learning time. Following their interpretation, we concluded that it is necessary to introduce an optional course to the 1st year students called Learning Techniques in which to provide them knowledge of how to manage the learning process successfully by taking into account the differences in the way this was done in secondary education and the specificity of learning in an agronomic university.

RESULTS AND DISCUSSIONS

The management of learning requires self-regulation by person, the agronomy student, in our case, of their own learning. Self-regulation of learning within the initial training includes *motivational aspects* (cognitions, emotions and behaviours of initiation, targeting and maintaining motivation for learning and capitalizing the opportunities for learning and development) and strategic issues (techniques and strategies used to increase learning efficiency).

Self-regulation of learning refers to the ability of students, in general, and particularly the agronomy students who are preparing for the profession of engineer, economist, veterinarian, teacher or specialist to exert active metacognitive, motivational and behavioural control over learning. The model offered by Zimmerman and Risemberg (1997) distinguishes six dimensions of self-regulation in the context of education that can be applied successfully in agronomic education:

motivation of students (agronomists in our case) to regulate their own process of learning,
methods, techniques, strategies used in self-regulation of learning,
organizing their study time,
self-monitoring the study in order to achieve greater performance,
monitoring the environment of the study
social dimension of self-regulation (e.g. at need the request of colleagues or teachers, orientation towards models).

It is very important to achieve a good learning management. First there must be clearly established *the motivation for learning* in the initial training of agronomy students, as a spur to learning and involvement in completing tasks. In the society in which we live, learn, work, the social and cultural factors act on the norms, values and practices of learning that form the cultural heritage of a person. It is known that in the Romanian society there are differences between cultures such as the difference between urban culture and rural one or between the culture of families with higher social-economic status and that of the families with lower

social-economic level, different backgrounds from which our students at UASVM come and are found at:

- value given to the school-type learning (for some learning in an university is very important, but for others the experience of life is of greater importance);
- types of interaction that encourages the learning activity (cooperation and competition);
- concepts on competence (for some competence refers to acquiring in-depth knowledge, for others to develop work habits);
- learning experiences they provide (academic skills in current use).

The mechanism by which these issues are reflected in the motivation of an agronomy student for learning must be directed in order to train the youth the skills necessary for learning. Critical thinking plays a very important role. Do not think critically is not to ask questions related to information or ideas presented in class. A person who does not think critically, tends to accept or refuse information or an idea without a prior analysis.

Taking into consideration some studies on how students think, seven basic mental operations were defined that are components of critical thinking. Asking questions on a text, in fact we use the following mental operations:

- updating the specialized information, its sequence and its descriptions;
- making analogies and comparisons – surprising elements that make one or more objects, situations, ideas look alike;
- surprising the contrasts – examining the elements that are different or more situations, events, and facts that make them different;
- surprising the cause – identifying situations that caused a particular event or state of affairs;
- generalization, classification, conceptualization - shift from private to general, from example the general idea;
- exemplifying - customizing a theory or idea, starting from general and searches and a particular example illustrating and / or supporting the idea or theory.

The agronomy students who were questioned on how he/she manages the learning, they responded that it is very important to monitor learning, this representing the systematic checking of understanding and integration of the ideas contained in the text. These include:

- reviewing or over flight text - quickly completing the text to identify the key elements: the titles and subtitles of sections - provides the basic structure of the material, definitions and graphs, maps, figures, photos, questions at the end of the chapter, summarizing the main themes. This step creates a "map" for reading itself, so the student knows exactly where every moment is the logical structure of the text. It also supports the activation of relevant knowledge for the text to be completed.
- asking questions on the text which will be covered - directs the reading and allows the focus on the information of interest. The asking of questions is automatic when a text includes information related to a set of prior knowledge or areas of interest. Transforming titles and subtitles in questions can also be a useful solution;
- clarifying ideas that raise issues of understanding - can be done by calling the above text knowledge or previous knowledge related to them;
- summarizing the text in order to extract the important ideas that will form the backbone of updating.

Organizing the learning material refers to the group with related information into categories and structures to ensure better storage thereof, as follows:

- extracting the main ideas of learning material, and put them;
- to map the content based on existing relationships between ideas; the relationship can be either: cause and effect, the super-ordination or subordination (part-whole), chronological order, narration;
- graphical representation of material as map, graph, matrix, network table.

For a good time management of learning, agricultural students is better:

- Set their personal and social priorities, thus having adequate spare time;
- To draw up a weekly schedule for the activities they conduct;
- Identify that they are personal and social commitments,
- Thus allocating adequate free time
- To check the program drawn up;
- To ensure the necessary flexibility to the program established;
- To relax in order to manage to organize themselves.

In the post-modern society of information and knowledge in which we live, an important role in learning is occupied by ICT means (*Information and Communication Technology*) and the use of *e-learning* in the initial training of agronomy students. Broadly speaking, through *e-learning* it is understood all the educational situations where are widely used the means of information and communication technology, but applied for the initial training of students, *e-learning* representing a type of distance education, achieved by means of *ICT (information and communication technology)* and is a planned action of teaching and learning, organized by the university which provides the material in a sequential and logical order so as to be assimilated by agronomy students in their own way of learning.

Through the frequent use of ICT in the initial training of agronomy students it was determined the change in the way of receiving knowledge from the teacher-centered to the student-centered one. Teachers become collaborators of students, they are no longer passive receivers of information, but are actively involved in their initial training. To be effective, ICT resources should be combined with traditional means. The teacher's role remains important, combining ICT with traditional media means to direct students' preparation for research and experimentation and for their accurate assessment their work in order to obtain performance through learning.

In doing so, they created a wide range of electronic materials (digital media / multimedia) as *educational software*, in order to simplify the process of education: maps, dictionaries, encyclopaedias, didactic videos, presentations in various formats, books (e - books) tests, tutorials, simulations, software forming skills, practice software, educational games, etc. The computer and the electronic materials / media are used to support teaching, learning, assessment or as a means of communication (for making individual tasks, etc.).

In a restricted sense, ***e-learning*** is a type of distance education, as a teaching - learning planned action, organized by an institution which provides materials in a sequential and logic order to be acquired by students in their own way. Mediation is done by means of *ICT (Information and Communication Technology)* – especially via Internet. The internet is the environment of material distribution as well as the channel of communication between those involved.

Intensive use of ICT means in education has led to changing the way knowledge is received passing from the teacher-centered to the student-centered one. Teachers are no longer just the main source of transmission of knowledge but become employees of agronomy students, and students are no longer passive recipients of information, but are actively involved in their own development.

To be effective, the ICT resources should be combined with traditional means. The teacher's role remains important, especially to guide students preparing to initiate them in research and experimentation and for accurate assessment of their work.

The current generation of agronomy students - "Internet generation" - is closely linked to technology. The simplicity of communication on the Internet encouraged them to seek information and materials to create their communication skills with people all over the world. The web offers research opportunities for students and a source of educational materials for teachers.

The expansion of the Internet has led to the emergence of *online education* and witnessing a diversity of educational offerings, the webspace has become a "vehicle for training", various educational materials being available online: teaching materials, electronic textbooks, software dedicated to training, links to other educational resources. Furthermore, the *online education* has been extended by *teaching through Internet*, by organizing groups of agronomy students, coordinated by a teacher of specialized subjects and using systems of communications between them: e-mail lists, discussion forums, and videoconferences. Recently, is has been organized learning in *virtual classes* - assuming real-time communication. *Networked learning* provides students with complete independence in space and time, but interactive communication is asynchronously done with the teacher; nevertheless it contributes to a better management of learning within initial training of agronomy students.

Conclusions and recommendations

For proper management of time resources necessary for the study, the agronomy students should consider a number of recommendations which identify ways to manage the time resources efficiently while learning. In this regard we recommend:

- to learn to set priorities in terms of goals, tasks and responsibilities;
- to monitor properly the time resources available;
- to divide complex tasks into micro-tasks to be easily achieved;
- to group similar tasks by assigning them a timeframe for settlement;
- to be realistic when he assumes certain tasks in order not to over-organize their schedules, thus preserving a margin of flexibility for certain contingencies;
- to focus on what they do, offering more time for complex tasks;
- to resolve difficult issues in time.

E-learning platforms are very complex teaching systems. Having an e-learning platform on the web, it is highly favoured by the agronomy students in their initial training. The massive use of *ICT* methods leads to a better time management for learning through:

- Increase the quality of teaching – learning process;
- Share knowledge and information among multiple users;
- Increase flexibility of agronomic education.

BIBLIOGRAPHY

1. Brezuleanu Carmen Olguţa, 2016 - Management educaţional pentru învăţământul agronomic: Ghid metodologic**,** Editura ” Ion Ionescu de la Brad”, Iași, ISBN 978-973-147-227-0
2. Brezuleanu Carmen Olguța, Brezuleanu S., Iațco C., 2013-Educational management and ledership strategies in the agricultural practical teaching partnerships-

Environmental Engineering and Management Journal, April 2013, no. 4,pag. 645-649,print ISSN: 1582-9596, eISSN: 1843-3707, Impact factor 1,117, Journal Citation Reports published by Thomson Reuters

3. Clipa Otilia, Cristiana Spatariu, 2010- *The perception of teachers upon interdisciplinary approach*, în volumul The 4 th International Conference Edu-World 2010, ISSN 1844-6264, pp. 202-212
4. Clipa Otilia, 2011- *Teacher Perceptions on Teacher Education: The Purpose and The Assessors with Assessment Process*, in Procedia Social and Behavioral Sciences, vol. 29, pp.158-163,Elsevier–ScienceDirect
5. Cucoş Constantin, 2002- Timp şi temporalitate în educaţie. elemente pentru un management al timpului şcolar , Editura Polirom, Iaşi
6. Ignat Gabriela, Ungureanu George, 2015 - Communication in educational marketing of agronomic universities, Conferinta internationala LITERATURE, DISCOURSE AND MULTICULTURAL DIALOGUE - ediţia a treia (LDMD 3in Vol. III, 2015, pag 326-332
7. Stanciu Mihai, BrezuleanuCarmen-Olguţa, 2015 - Le numérique éducatif 3D ŕ l'Université Agronomique « Ion Ionescu de la Brad » de Iaşi : Approche transdisciplinaire*, Le numérique éducatif dans la formation d'enseignants en Europe de l'Est.* Montréal : CRIFPE, Bibliothčque et Archives Canada, , pag 153-162, ISBN : 978-2-923808-46-8

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

THEORY REALISTIC AND LIBERAL THEORY ON THE CONCEPT OF GLOBAL SECURITY

Ivan Anane

Assoc. Prof., PhD, "Ovidius" University of Constanţa

Abstract: Worldwide it was followed two ways to obtain and preserve peace: the way realistic and liberal way, first focusing on a military solution, and the second on the policy. According to the realist theory, the relationship between the states is dominated by anarchy, therefore, to ensure their survival and security, they try to maximize power. To achieve this objective, state uses three tools: alliances, balance of power and arms control. Liberal theory is based on international law, international organizations, political integration and democracy. Devotees liberalism and neoliberalism see armed conflict as a result of shortcomings of international institutions, with deep roots in history. They believe the current international system, relatively anarchic be a problem, not a solution, as assessed followers realism as international institutions weak, powerless, increase the real cost of national security and also make global welfare to be dependent, conditional and dependent upon the welfare of each nation.

Keywords: realist theory, theory liberal, followers, international law, international organizations, democracy.

Introducere. Ameninţările şi riscurile la adresa securităţii statelor implică interesul major al acestora pentru asigurarea apărării proprii.

Cele două căi utilizate de-a lungul timpului pentru obţinerea şi apărarea păcii, cea realistă şi cea liberală, fiecare cu instrumentele sale specifice, nu au dat rezultatele scontate deoarece conflictele armate sunt încă frecvente în lume. Viitorul relaţiilor şi al securităţii internaţionale este văzut astăzi de mulţi oameni politici, dar şi de către teoreticieni ca o competiţie între capacitatea şi abilitatea statelor de a-şi concentra forţele în domeniul cooperării bi şi multilaterale, pe de o parte, şi tendinţa lor istorică de a se lupta unele cu altele, pe de altă parte.

Frecvenţa şi capacitatea crescândă de distrugere a conflictelor armate explică de ce statele sunt preocupate de ameninţările şi riscurile la adresa securităţii lor şi de ce interesul pentru asigurarea apărării proprii a devenit aproape universal. Deoarece sistemul internaţional global nu este dominat de ordine, ci de anarhie, iar statele trebuie să se bazeze pe propriile lor

forţe pentru autoprotecţie[1], securitatea naţională, care semnifică eliberarea psihologică a unei naţiuni faţă de teama unei agresiuni, este o prioritate. Drept rezultat, forţele politice acordă securităţii naţionale au loc proeminent pe agenda lor.

Încă din cele mai vechi timpuri, lumea a urmat două căi spre a obţine şi a prezerva pacea: calea realistă şi calea liberală, prima punând accentul pe soluţia militară, iar a doua pe cea politică.

Teoria realistă. Adepţii acestei teorii asupra relaţiilor internaţionale şi cooperării în domeniul ordinii şi siguranţei văd statele drept principalii şi, desigur, singurii factori importanţi în afacerile mondiale. Conform acestei teorii, relaţia dintre state este dominată de anarhie, prin urmare, pentru a-şi asigura supravieţuirea şi securitatea, acestea încearcă să-şi maximalizeze puterea[2]. Pentru a atinge acest obiectiv, statele utilizează trei instrumente: alianţele, echilibrul puterii şi controlul armamentului.

Alianţele sunt înţelegeri formale între state în scopul coordonării atitudinii adoptate în situaţia unor urgenţe militare. Acestea sunt deci coaliţii care au drept scop principal creşterea puterii militare. Statele pot ajunge la acest rezultat pe două căi: prin achiziţionarea unor noi sisteme de armament sau prin constituirea unor alianţe. Deşi alianţele răspund mai bine principiului economiei de forţe, deoarece costul efortului militar este împărţit între membrii acestora, istoria demonstrează că majoritatea statelor au urmat ambele căi.

Făcând faţă unor pericole comune, statele au motive îndreptăţite pentru a se alia. ”Beneficiul principal al alianţelor este în primul rând şi în mod evident o securitate sporită. Beneficiile securităţii în cazul unei apărări comune în cadrul unei *alianţe* includ o mai redusă posibilitate de a fi atacat (efectul de descurajare), o mai mare capacitate de ripostă în cazul unei agresiuni (apărare), ca şi prevenirea posibilităţii unora din aliaţi de a încheia alianţe cu adversarul (efectul de excludere)"[3].

Deşi apartenenţa la o alianţă asigură o protecţie crescută faţă de riscuri şi de ameninţări, în acelaşi timp, reduce capacitatea fiecărui membru de a-şi readapta poziţia atunci când condiţiile strategice se schimbă. Avantajele de a face parte dintr-o alianţă se diminuează o dată ce pericolul extern, care a determinat constituirea acesteia, se reduce sau dispare. Politicile şi strategiile de securitate şi militare adoptate la nivelul alianţelor sunt formulate cu un acut simţ al conştiinţei riscurilor împărtăşirii unui destin comun de către toţi membrii coaliţiei.

În timp ce adepţii căii realiste percep alianţele ca pe un instrument pe care statele pot să-l utilizeze spre propriul lor beneficiu, ei atenţionează totuşi că formarea acestora poate reduce capacitatea şi flexibilitatea ţărilor membre în exprimarea opţiunilor, le diminuează posibilităţile de a se adapta în funcţie de schimbările survenite în mediul internaţional, le slăbeşte puterea de a influenţa deciziile unui partener, elimină avantajele care derivă din creşterea, în mod deliberat, a ambiguităţii în legătură cu intenţiile unui anumit stat, provoacă teamă adversarilor sau competitorilor, implică statele în disputele cu inamicii aliaţilor lor, menţine rivalităţile existente, stimulează resentimentele unor ţări prietene care se află în afara alianţei şi nu se bucură de avantajele acesteia, obligă inamicii să formeze, la rândul lor, contra-alianţe, ceea ce contribuie la reducerea securităţii pentru ambele coaliţii.

---

[1] Charles W. Kegley Jr., Eugene R. Wittkopf, *World Politics. Trend and Transformation,* Sixth Edition, St. Martin”s Press, New York, 1997, p. 378.

[2] Kenneth N. Waltz, *The Emerging Structure of International Politics*, „International Security", nr. 18, 1993, p. 44-79.

[3] Glenn K. Snyder, *Alliance Threat*: *A Neorealist First Cut,* „The Evolution of Theory In International Relations", p. 83, University of South Carolina Press, Columbia, 1991.

Adepţii curentului realist ajung totuşi la concluzia că alianţele sunt benefice dacă reprezentanţii conducerii politice rămân flexibili şi dacă normele dreptului internaţional sprijină o interpretare clasică a angajamentelor asumate în cadrul alianţei, precum şi drepturile statelor neutre. Acurateţea acestor afirmaţii este cel mai bine evaluată prin explorarea posibilei contribuţii a alianţelor la formarea şi menţinerea echilibrului de putere.

La baza conceptului echilibrului de putere se află ideea că pacea va rezulta ca urmare a distribuţiei puterii militare, astfel încât nici una dintre părţile adverse să nu fie suficient de puternică pentru a-şi domina inamicul sau statul cu care se află în competiţie. Dacă un stat ori o coaliţie acumulează destulă forţă pentru a ameninţa alte ţări, vor exista suficiente motive pentru cei supuşi ameninţării să nu ţină cont de aparenta şi momentana diferenţă de putere şi să se unească într-o alianţă defensivă. Noul pol de putere astfel creat, în conformitate cu teoria echilibrului de putere, îl va descuraja pe potenţialul atacator de a-şi urmări obiectivele expansioniste. Astfel, prin libera competiţie a puterii se va instala un echilibru care va asigura menţinerea statu-quo-ului. Teoria echilibrului de putere este astfel fondată pe premisa realistă că slăbiciunea unui stat favorizează agresiunea împotriva sa şi că o forţă care să o contracareze trebuie folosită pentru a descuraja potenţialii agresori. Aceste supoziţii sunt totuşi criticabile, deoarece ele oferă motivaţii pentru cursa înarmărilor, care poate duce la un război global.

Teoria echilibrului de putere se ocupă în special cu analiza rivalităţilor şi a ciocnirilor dintre marile puteri, de exemplu, cele două războaie mondiale. Declanşarea acestora este privită ca exemplul cel mai concludent al eşecului sistemului internaţional bazat pe echilibrul de putere, în timp ce rezultatele lor se consideră că ar fi contribuit la reechilibrarea balanţei puterii[4]. Un alt exemplu edificator îl constituie „războiul rece", pe durata căruia, după Kegley şi Wittkopf, se disting mai multe perioade: perioada unipolarităţii, între 1945 şi 1949, pe parcursul căreia S.U.A., posesoare a armei nucleare, a devenit superputere dominantă; perioada din 1949 până la începutul deceniului al şaptelea, caracterizată prin bipolaritate, ca urmare a reechilibrării puterii, iniţial între Uniunea Sovietică şi S.U.A., apoi între cele două alianţe militare antagoniste - N.A.T.O. şi Tratatul de la Varşovia; perioada de la începutul anilor şaptezeci până la sfârşitul deceniului al nouălea, caracterizată prin bipolicentrism. Acesta constă în continuitatea superiorităţii marcante a celor două superputeri, paralel cu erodarea coeziunii interne a celor două alianţe şi câştigarea capacităţii de manevră pentru unii dintre aliaţi. De exemplu, România, în deceniul al şaptelea, a clădit foarte bune relaţii cu Europa de Vest şi Statele Unite (pe care, din păcate, nu le-a fructificat oportun), în timp ce Franţa a dezvoltat contacte cu Uniunea Sovietică, iar Germania Federală - cu Polonia[5]. Unii analişti consideră că viitorul echilibrului de putere este cel al multipolarităţii. Sistemul internaţional multipolar s-ar constitui în viitor din puteri relativ egale, cum ar fi Statele Unite, China, Germania, Japonia şi Rusia. La acestea s-ar putea adăuga Uniunea Europeană, ca urmare a tratatului semnat în februarie 1992 (Tratatul de la Maastricht), care prevede, pe lângă o politică de integrare, şi una de apărare comună[6]. Controlul armamentelor este instrumentul pe care mulţi adepţi ai teoriei realiste îl văd ca o cale de a influenţa distribuţia internaţională a puterii militare într-un mod care să promoveze pacea şi securitatea naţională a tuturor statelor. De fapt, politicienii care au negociat tratatele privind controlul armamentelor, de cele mai multe ori adepţi ai teoriei realiste, au perceput aceste demersuri ca pe nişte măsuri prudente, capabile să promoveze securitatea propriilor lor ţări.

---

[4] Inis I. CLaude Jr., *The Balance of Power Revisited*, „Rewiev of International Studies", nr. 15, January 1898, p. 77-85.
[5] Charles W. Kegley Jr. şi Eugene R. Wjttkopf op. cit., p. 453-455
[6] Steven Erlanger, *Russia and China Getting Together Again*, „International Herald Tribune", 1 ianuarie 1996, p. 1 şi 5

Adeseori, se face o confuzie între noţiunile controlul armamentului şi dezarmare.

Controlul armamentului se referă la înţelegerile şi tratatele desemnate să stabilească nivelul admisibil al armamentului, fie prin limitarea proliferării, fie prin stabilirea unor restricţii referitoare la utilizarea acestuia. Totodată, acest concept constă în orice formă de constrângere privind utilizarea armamentului, în orice formă de cooperare militară între adversari sau competitori şi poate fi implicit ori explicit, formal sau informal, unilateral, bilateral ori multilateral. Este un proces de management comun al acţiunii de achiziţionare a armamentului de către statele participante, cu speranţa reducerii riscului declanşării unui război. Cu toate acestea, controlul admite existenţa armamentului şi posibilitatea unui conflict armat.

Dezarmarea este un concept complet diferit. Ea vizează reducerea drastică a tuturor sistemelor de armament, mergând până la eliminarea acestora, în scopul eradicării războiului. Dezarmarea se bazează pe raţionamentul că, dacă nu mai există armament, nu va mai exista război. În timp ce controlul armamentului încearcă să menţină un anumit statu-quo, procesul de dezarmare încearcă să-l modifice. Din acest punct de vedere, controlul armamentului este un concept şi un proces conservator, în timp ce dezarmarea este unul radical. [7]

Controlul armamentului nu rezolvă problema de bază a rivalităţii dintre state, deoarece, atât timp cât ţările deţin arsenale militare pe care pot să le utilizeze, toate înţelegerile şi tratatele privind controlul armamentului sunt doar ceva mai mult decât aranjamentele de cooperare între adversari. Ele definesc şi delimitează competiţia, putând reduce distructivitatea războiului, dar nu acţionează asupra sursei conflictului în mod alternativ, managementul conflictelor politice, fără a se ajunge la confruntare şi la violenţa armată, poate fi cheia soluţiei controlului armamentului.

Teoria liberală. Analizând această teorie, ne vom opri asupra dreptului internaţional, organizaţiilor internaţionale, integrării politice şi a democratizării.

Dreptul internaţional este un mecanism instituţionalizat care comunică factorilor de decizie politică din diferite state o viziune unitară asupra naturii sistemului internaţionali. Cu alte cuvinte, el furnizează o înţelegere comună şi unitară asupra „regulilor jocului" în relaţiile internaţionale. Regulile sporesc gradul de predicţie şi reduc nesiguranţa în relaţiile dintre state. Aceste beneficii explică de ce statele sprijină aplicarea normelor dreptului internaţional şi, în mod voluntar, îşi adaptează acţiunile şi politica cu prevederile sale.

Pe lângă avantajele pe care dreptul internaţional public le furnizează tranzacţiilor curente în domeniul economic, al comerţului internaţional, schimburilor valutare, circulaţiei trimiterilor poştale, protecţiei mediului înconjurător, regimului datoriilor etc., el pune ordine în sistemul negocierilor în vederea constituirii şi prezervării unui sistem universal de securitate. Substituind rezolvarea diferendelor prin conflict armat cu soluţionarea pe calea furnizată de instrumentele juridice, dreptul internaţional reduce sursele de agresiune, încercând să înlocuiască anarhia cu ordinea în cadrul relaţiilor internaţionale.

Mulţi autori consideră totuşi sistemul legal internaţional ca fiind deficitar din cauza dependenţei sale de atitudinea şi comportamentul guvernelor. Deoarece instituţiile care aparţin sistemului juridic internaţional sunt slabe în comparaţie cu cele ale fiecărui stat, trebuie reţinute următoarele limitări ale funcţionalităţii dreptului internaţional:

- Nu există un corp legislativ, la nivel internaţional, capabil să adopte legi obligatorii. Se pot stabili norme numai atunci când statele doresc să le includă în tratate la care subscriu în

[7] Joseph Kruzel, *American Security Policy in a New World Order* „American Defense Annual", 8th edition, New York, Lexington Books, 1991, p. 1-23.

mod benevol. De asemenea, nu există o metodă sistematică de amendare sau de anulare a acestor reguli, fapt afirmat în articolul 38 al Statutului Curţii Internaţionale de Justiţie.

• Nu există un organism juridic care să aibă puterea de a identifica regulile acceptate de către state, de a ţine evidenţa lor, de a interpreta unde şi când sunt aplicabile legile şi de a identifica violările acestora, în realitate, statele au responsabilitatea de a îndeplini toate aceste atribuţii, în timp ce Curtea Internaţională de Justiţie nu o poate face fără acordul ţărilor respective.

• Nu sunt organisme abilitate cu aplicarea legii, iar punerea în aplicare a deciziilor tribunalelor internaţionale le revine, de obicei, victimelor, cu sprijinul aliaţilor lor sau ai altor părţi interesate. De asemenea, nu există un sistem centralizat de proceduri de utilizare a legii, iar aplicarea ei este voluntară. Întregul sistem rămâne la latitudinea statelor de a se supune regulilor la care au consimţit şi depinde de capacitatea fiecăruia de a avea forţa să impună respectarea legii. [8]

Cu toate aceste imperfecţiuni, dreptul internaţional are o contribuţie importantă la menţinerea păcii. Procedurile legale stabilite de au menirea de a rezolva diferendele şi disputele înainte ca ele să degenereze în conflict sau război. Dreptul internaţional nu este destinat să prevină orice fel de război. Războiul de agresiune este ilegal, dar războiul de apărare nu este. Dreptul internaţional nu interzice războiul ca atare, ci îl menţine ca o sancţiune împotriva acelor care încalcă norma. Războiul este o ultimă soluţie pentru a pedepsi agresorii, asigurând viabilitatea şi credibilitatea structurii sistemului legal internaţional.

Ordinea internaţională în secolul al XXI-lea va depinde, într-o măsură considerabilă, de modul în care statele vor utiliza dreptul internaţional. Comunitatea internaţională poate, în principiu, să consolideze capacitatea dreptului internaţional de a preveni sau de a stopa agresiunea. Aceasta ne duce însă la concluzia că rolul organizaţiilor internaţionale este deosebit în menţinerea păcii. De aceea, teoreticienii liberali recomandă crearea unor organizaţii internaţionale, ca un al doilea instrument de menţinere a păcii. Ca şi predecesoarea sa, Liga Naţiunilor, Organizaţia Naţiunilor Unite are ca misiune de bază menţinerea păcii şi securităţii internaţionale. Stipulaţia că orice ţară iubitoare de pace poate fi membră reafirmă acest obiectiv, în timp ce Carta O.N.U. cere statelor membre să rezolve disputele internaţionale prin mijloace paşnice.

Principiul primordial al activităţii organizaţiilor internaţionale cu vocaţie de menţinere a păcii este acela al securităţii colective, care, în contrast cu echilibrul de putere, cere fiecărui stat să împartă responsabilitatea pentru asigurarea securităţii tuturor celorlalte ţări. Acest concept „presupune ca fiecare naţiune să perceapă orice provocare la adresa securităţii internaţionale în acelaşi fel cu celelalte state şi să îşi asume acelaşi risc pentru a o prezerva"[9]. Toate statele trebuie să întreprindă acţiuni comune împotriva oricărui agresor, bazându-se pe supoziţia că puterea superioară a întregii comunităţi internaţionale va descuraja potenţialii adversari. În situaţia imposibilităţii de a împiedica agresiunea, comunitatea internaţională este aceea care va înfrânge orice stat violator al păcii.

Cu toate acestea, problemele politice, organizatorice şi financiare produc îngrijorare în legătură cu capacitatea lor de a putea rezolva numeroasele conflicte etnice, războaie civile şi interstatale care se profilează la orizont.

---

[8] Toni Phanner, *Crearea unei curţi penale internaţionale permanente,* „Revista română de drept umanitar", nr. 2 (20), 1998, p. 7.

[9] Henry A. Kissinger, *Balance of Power Sustained,* in *Rethinking America"s Security; Beyond the Cold War to New World Order,* Norton, New York, 1992, p. 238.

În timpul „războiului rece", N.A.T.O. şi Tratatul de la Varşovia au fost cele mai cunoscute organizaţii de securitate regională. Altele, de acelaşi tip, au fost A.N.Z.U.S. (Australia, Noua Zeelandă şi S.U.A.) şi S.E.A.T.O. - acum desfiinţat. Organizaţii regionale cu scopuri şi obiective mai largi decât apărarea sunt Organizaţia pentru Securitate şi Cooperare în Europa, Consiliul Nord-Atlantic, Organizaţia Statelor Americane, Liga Arabă, Organizaţia Unităţii Africane, Consiliul de Cooperare al Golfului, Consiliul Nordic, Asociaţia Naţiunilor din Asia de Sud-Est. Deşi Articolul 51 din Carta O.N.U. încurajează crearea unor organizaţii regionale pentru autoapărare colectivă, ar fi totuşi o greşeală să se creadă că N.A.T.O. sau o altă organizaţie de acelaşi tip ar putea să se substituie O.N.U., ca instrument de securitate colectivă. Răspunsul colectiv va putea fi mobilizat prin intermediul O.N.U., singura structură cu vocaţie universală, chiar dacă acţiunile militare vor fi conduse şi desfăşurate, sub mandatul Naţiunilor Unite, de către o organizaţie regională care deţine instrumentele de putere necesare.

De exemplu, în 1995, O.N.U. a mandatat N.A.T.O. să intervină militar în Bosnia-Herţegovina pentru a impune încetarea focului între beligeranţi şi dezvolta şi aplica un plan de pace. Acest caz sugerează că organizaţiile regionale au capacitatea să aducă sub control conflictele armate de pe teritoriul lor sau din zona apropiată, atunci când există puncte de vedere comune ale membrilor lor.

Integrarea politică este atât un proces, cât şi produsul eforturilor de a construi noi comunităţi politice şi instituţii supranaţionale care se află deasupra statelor. Rolul său este de a reduce „apetitul" statelor de a-şi rezolva problemele folosind forţa militară şi de a pune în aplicare reforme care să transforme instituţiile internaţionale din foruri ale statelor în structuri deasupra acestora.

Europa Occidentală este cel mai elocvent exemplu al dezvoltării unei comunităţi integrate din punct de vedere politic. De-a lungul unei singure generaţii, cooperarea între state suverane a progresat spre realizarea unei pieţe europene unice şi spre o Europă integrată politic. Tratatul de la Maastricht, referitor la Uniunea Europeană, a stabilit coordonatele expansiunii acesteia. Tratatul, intrat în aplicare în noiembrie 1993, a creat algoritmul pentru realizarea unei pieţe unice şi a uniunii monetare (care s-a materializat la 1 ianuarie 1999 prin crearea monedei unice europene, simbolul noului dinamism european). În plus, statele Uniunii Europene sunt determinate să coopereze nu numai în privinţa problemelor economice şi financiare, dar şi în a celor legate de politica externă şi de securitate.

Pentru a se putea ajunge la integrare regională este necesar, socotesc unii autori, să fie îndeplinite anumite condiţii: apropierea geografică, creşterea economică constantă, existenţa unui sistem politic similar, a unei opinii publice şi a unor lideri politici care acceptă ideea de integrare, omogenitatea culturală, stabilitatea internă, experienţa istorică şi o dezvoltare socială apropiată, forma de guvernare şi sisteme economice compatibile, un nivel similar de pregătire militară şi logistică, o percepţie comună, unitară asupra ameninţărilor şi a riscurilor la adresa securităţii, compatibilitate în procedurile administrative şi, în fine, o colaborare fructuoasă anterioară în anumite domenii.[10]

Chiar dacă nu toţi europenii îşi dau seama de existenţa unei tendinţe spre uniunea politică, Europa de Vest deja şi-a constituit propria comunitate de securitate, în cadrul căreia posibilitatea izbucnirii unui război între state practic a dispărut (trebuie să ţinem cont de faptul că Europa a fost una dintre regiunile generatoare de conflict ale globului). În prezent, declanşarea unui conflict armat între democraţiile europene este practic de neconceput. Chiar

[10] Roger Cobb şi Charles Elder, *International Community*, Harcourt, Brace& World, New York, 1970, p. 32.

dacă procesul de lărgire a Uniunii Europene a început deja, rămâne de văzut cât de rapid va fi acest proces şi, în acelaşi timp, cât de adânci vor fi transformările în sensul integrării.

Pericolul care devine din ce în ce mai real este ca, în loc de o Europă unită în cadrul „casei comune europene", să avem două Europe: una bogată şi stabilă şi cealaltă săracă şi instabilă, ceea ce constituie deja o ameninţare la adresa securităţii regionale. Tocmai pentru a reduce tensiunea generată de această situaţie, Uniunea Europeană a decis începerea concomitentă a negocierilor cu toate statele care au solicitat aderarea la această structură, chiar dacă ţările respective vor avea nevoie de perioade de timp diferite spre a îndeplini criteriile impuse în acest scop.

Democraţia este a patra dimensiune a viziunii liberale asupra securităţii internaţionale. Premisa de la care se pleacă este aceea că tipurile de sisteme politice existente în diferite state sunt relevante pentru probabilitatea izbucnirii unui conflict armat. Contează, într-o mare măsură, dacă statele sunt guvernate în mod democratic, iar dacă este aşa, lumea va deveni mai paşnică, afirmă adepţii liberalismului.

Această teză este opusă celei agreate de adepţii realismului (şi în special ai neorealismului), care afirmă că natura formei de guvernare şi a sistemului politic nu influenţează într-o măsură semnificativă politica externă a statelor şi relaţiile internaţionale. Adepţii acestei concepţii cred că guvernele, fie ele democratice sau autoritare, răspund în acelaşi mod la ameninţările similare la adresa securităţii lor.

Efortul depus în momentul de faţă de către democraţiile occidentale pentru a lărgi şi a extinde propria comunitate (de exemplu, prin extinderea N.A.T.O. şi a Uniunii Europene) poate duce la o transformare majoră în politica mondială, cu condiţia de a rezolva în continuare conflictele potenţiale şi existente prin compromis - negociere, mediere, arbitraj etc.

Adepţii liberalismului şi neoliberalismului văd conflictele armate ca un rezultat al deficienţelor instituţiilor internaţionale, cu adânci rădăcini în istorie. Ei consideră că actualul sistem internaţional, relativ anarhic, constituie o problemă, nu o soluţie, aşa cum apreciază adepţii realismului, deoarece instituţiile internaţionale slabe, lipsite de putere, măresc costul real al securităţii naţionale şi, de asemenea, fac ca bunăstarea globală să fie dependentă, condiţionată şi subordonată bunăstării fiecărei naţiuni. În acest context, contribuţia instituţiilor internaţionale nu a fost la nivelul scontat, în ciuda unor acţiuni promiţătoare, conflictele armate încă sunt frecvente, ceea ce nu este surprinzător pentru un sistem în care statele alocă Organizaţiei Naţiunilor Unite mai puţin de 2 dolari pe an pentru fiecare locuitor al planetei, în timp ce cheltuielile militare la nivel mondial se ridică la peste 960 de miliarde de dolari, adică aproximativ 160 de dolari pe cap de locuitor. [11]

Concluzii. Viitorul relaţiilor şi al securităţii internaţionale este văzut astăzi de mulţi oameni politici, dar şi de către teoreticieni ca o competiţie între capacitatea şi abilitatea statelor de a-şi concentra forţele în cadrul eforturilor de cooperare bi şi multilaterale, pe de o parte, şi tendinţa lor istorică de a lupta unele cu altele, pe de altă parte. Sfârşitul „războiului rece" constituie un capital de securitate care trebuie valorificat, ducând omenirea spre o situaţie în care rezolvarea conflictelor prin forţă să nu mai fie posibilă. Numai eforturile internaţionale concertate pot preveni alunecarea în unele conflicte regionale chiar mai sălbatice decât cele care au avut loc până în prezent. În zilele noastre, voinţa politică a lumii de a trece la realizarea reformelor necesare sistemului internaţional pentru a face faţă sfidărilor globale este un deziderat în curs de aplicare şi de dezvoltare.

---

[11] Jeffrey Laurenti, *National Taxpavers, International Organizations, United Association of the United States*, New York, 1995, p. 11.

BIBLIOGRAPHY

1. Charles W. Kegley Jr., Eugene R. Wittkopf, *World Politics. Trend and Transformation,* Sixth Edition, St. Martin"s Press, New York, 1997.
2. Kenneth N. Waltz, *The Emerging Structure of International Politics*, „International Security", nr. 18, 1993.
3. Glenn K. Snyder, *Alliance Threat*: *A Neorealist First Cut,* „The Evolution of Theory In International Relations", p. 83, University of South Carolina Press, Columbia, 1991.
4. Inis I. CLaude Jr., *The Balance of Power Revisited*, „Rewiev of International Studies", nr. 15, January 1898.
5. Steven Erlanger, *Russia and China Getting Together Again,* „International Herald Tribune", 1 ianuarie 1996.
6. Joseph Kruzel, *American Security Policy in a New World Order* „American Defense Annual", 8th edition, New York, Lexington Books, 1991.
7. Toni Phanner, *Crearea unei curţi penale internaţionale permanente,* „Revista română de drept umanitar", nr. 2 (20), 1998.
8. Henry A. Kissinger, *Balance of Power Sustained,* in *Rethinking America"s Security; Beyond the Cold War to New World Order,* Norton, New York, 1992.
9. Roger Cobb şi Charles Elder, *International Community*, Harcourt, Brace& World, New York, 1970.
10. Jeffrey Laurenti, *National Taxpavers, International Organizations, United Association of the United States,* New York, 1995.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

CIVILLY RESPONSIBLE PARTY IN THE NEW CRIMINAL PROCEDURE CODE

George Coca

Assoc. Prof., PhD, "Spiru Haret" University of Bucharest

Abstract: According to art. art. 86 of the Code of Criminal Procedure, civilly responsible party is the person who, according to civil law, has legal or conventional obligation to repair the damage caused wholly or partly by the offense and who is called upon to respond in the criminal process it is part and civilly responsible party is called. Material office regarding civil law is the art. 1373 of the Civil Code regulating a form of vicarious liability, that liability of principals for servants.Thus, the principal is required to make good the damage caused by its servants whenever the offense committed by them related to the duties or functions assigned purpose. It is the principal who, pursuant to a contract or in law, exercise direction, supervision and control over the staff fulfilling certain positions or assignments in his interest or the other. The principal does not respond by proving that the victim knew or, as circumstances may know, at the time he committed the prejudicial act, the servant acted unrelated to the duties and functions entrusted to order.

Keywords: Criminal Procedure Code, part criminal, part civilly responsible, criminal judgment, prosecution, judgment

1. Noțiuni introductive

Procesul penal este o activitate reglementată de lege[1] în mod minuțios, în sensul că sunt strict reglementate în cele mai mici amănunte aspectele ce țin de derularea procesului penal[2](exemplu: durata măsurilor preventive, perioada în care se poate efectua percheziția, modul de obținere a probelor etc.), la care participă organele judiciare[3], părțile[4], subiecții procesuali principali[5], alți participanți[6] în scopul constatării la TIMP și ÎN MOD COMPLET a faptelor care constituie infracțiuni pentru ca nici o persoană care a săvârșit o infracțiune să nu rămână nepedepsită iar persoanele care nu au săvârșit infracțiuni să nu fie pedepsite pe nedrept.

[1] Codul de procedură penală, Legea nr. 135 din 2010
[2] Nu întâmplător se spune că Științele penale în sens de Drept penal și Drept procesual penal sunt matematica științelor sociale
[3] Organele de urmărire penală (respectiv organele de cercetare penală ale poliției judiciare, organele de cercetare penală speciale, Ministerul Public adică procurorii), Judecătorul de cameră preliminară, Judecătorul de drepturi și libertăți, Instanțele de judecată
[4] Inculpatul,partea civilă și PARTEA RESPONSABILĂ CIVILMENTE
[5] Suspectul și persoana vătămată
[6] Experți, interpreți, martori, agenți procedurali, reprezentanții Jandarmeriei (sunt cei care asigură la cerere solemnitatea ședinței de judecată) AVOCATUL

Procesul penal așadar, este o activitate complexă a cărei realizare implică intervenția unor persoane obligate sau intersate să participe, în vederea rezolvării conflictului născut prin săvârșirea infracțiunii.[7]

Instituția care reglementează aceste aspecte este Participanții în procesul penal.

Așadar partea responsabilă civilmente este un participant la procesul penal, mai precis o parte în procesul penal alături de inculpat și partea civilă.

Facem cuvenita precizare că dacă în ceea ce privește inculpatul această parte nu poate să lipsească din nici un proces penal, în unele procese este posibil să nu întâlnim parte responsabilă civilmente și parte civilă. Discutăm de situația în care în procesul penal se exercită numai acțiunea penală. Mai trebuie să mai spunem că în procesul penal se exercită obligatoriu o acțiune penală[8], iar atunci când în urma săvârșirii infracțiunii s-a produs și un prejudiciu se exercită și o acțiune civilă.

Acțiunea penală are ca scop tragerea la răspundere penală a inculpatului iar acțiunea civilă are ca scop tragerea la răspundere civilă delictuală[9] a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale[10]. A se vedea în acest sens decizia nr. 17 din 5 octombrie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.[11]

2. Calitatea de parte responsabilă civilmente

Răspunderea penală este strict personală. Spre deosebire de aceasta, în dreptul civile ste reglementată și răspunderea pentru fapta altuia. Pe această concepție este întemeiată cerința ca în procesul penal să existe o parte care răspunde numai din punct de vedere civil. Consecventă unui asemenea punct de vedere, reglementarea procesual penală română din trecut a prevăzut că poate fi introdusă în cauza penală partea responsabilă civilmente, care răspunde, potrivit legii civile pentru inculpat. În această concepție partea responsabilă civilmente este o persoană a cărei răspundere este angajată exclusiv pentru fapta altuia.[12]

Potrivit art. 86 Cod procedură penală, partea responsabilă civilmente este
persoana care, potrivit legii civile, are obligaţia legală sau convenţională de a repara în întregime sau în parte, singură sau în solidar, prejudiciul cauzat prin infracţiune şi care este chemată să răspundă în proces și este parte în procesul penal.

Sediul materiei îl reprezintă art. 1373 din Noul cod civil: Răspunderea comitenţilor pentru prepuşi
(1)Comitentul este obligat să repare prejudiciul cauzat de prepuşii săi ori de câte ori fapta săvârşită de aceştia are legătură cu atribuţiile sau cu scopul funcţiilor încredinţate.

---

[7] Ion Neagu, Tratat de procedură penală, Partea generală, Ediția a II a revăzută și adăugită, 2010, Editura Universul Juridic pag. 122

[8] Evident cu excepțiile prevăzute de lege cînd exercitarea acțiunii penale este ținută de îndeplinirea unor condiții cum ar fi spre exemplu plângerea prealabilă etc.

[9] Conform articolului 1349 din Codul Civil care reglementează răspunderea delictuală, orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune şi să nu aducă atingere, prin acţiunile ori inacţiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane. Cel care, având discernământ, încalcă această îndatorire răspunde de toate prejudiciile cauzate, fiind obligat să le repare integral. În cazurile anume prevăzute de lege, o persoană este obligată să repare prejudiciul cauzat de fapta altuia, de lucrurile ori animalele aflate sub paza sa, precum şi de ruina edificiului. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de produsele cu defecte se stabileşte prin lege specială.

[10] Art. 19 Cod procedură penală

[11] Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie şi, în consecinţă:În interpretarea şi aplicarea unitară a dispoziţiilor art. 19 din **Codul de procedură penală** stabileşte:În cauzele penale având ca obiect infracţiunile de evaziune fiscală prevăzute în Legea nr. **241/2005**, instanţa, soluţionând acţiunea civilă, dispune obligarea inculpatului condamnat pentru săvârşirea acestor infracţiuni la plata sumelor reprezentând obligaţia fiscală principală datorată şi la plata sumelor reprezentând obligaţiile fiscale accesorii datorate, în condiţiile **Codului de procedură fiscală**. Obligatorie, potrivit dispoziţiilor art. 474 alin. (4) din **Codul de procedură penală**.Pronunţată în şedinţă publică, astăzi, 5 octombrie 2015.

[12] Nicolae Volonciu, Trtatat de procedură penală, Partea generală, Vol I Editura Paideia pag. 192

(2)Este comitent cel care, în virtutea unui contract sau în temeiul legii, exercită direcţia, supravegherea şi controlul asupra celui care îndeplineşte anumite funcţii sau însărcinări în interesul său ori al altuia.
(3)Comitentul nu răspunde dacă dovedeşte că victima cunoştea sau, după împrejurări, putea să cunoască, la data săvârşirii faptei prejudiciabile, că prepusul a acţionat fără nicio legătură cu atribuţiile sau cu scopul funcţiilor încredinţate.

Din noua reglementare a părții responsabile civilmente reiese o problemă care a trebuit să fie dezlegată de către Înalta Curte de Casație și Justiție și anume dacă societatea de asigurare are calitatea de parte responsabilă civilmente pe de o parte și dacă este obligată singură să repare prejudiciul.

Astfel prin Decizia nr. 1 din 2016[13] Înalta Curte de Casație și Justiție s-a pronunțat în sensul că în cazul asigurării obligatorii de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, societatea de asigurare are calitate de parte responsabilă civilmente şi are obligaţia de a repara singură prejudiciul cauzat prin infracţiune, în limitele stabilite în contractul de asigurare şi prin dispoziţiile legale privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă.

3. Drepturile părții responsabile civilmente.

În cursul procesului penal, partea responsabilă civilmente are drepturile prevăzute la art. 81Cod procedură penală.

Acestea sunt:
a)dreptul de a fi informată cu privire la drepturile sale;
b)dreptul de a propune administrarea de probe de către organele judiciare, de a ridica excepţii şi de a pune concluzii;
c)dreptul de a formula orice alte cereri ce ţin de soluţionarea laturii penale a cauzei;
d)dreptul de a fi informată, într-un termen rezonabil, cu privire la stadiul urmăririi penale, la cererea sa expresă, cu condiţia de a indica o adresă pe teritoriul României, o adresă de poştă electronică sau mesagerie electronică, la care aceste informaţii să îi fie comunicate;
e)dreptul de a consulta dosarul, în condiţiile legii;
f)dreptul de a fi ascultată;
g)dreptul de a adresa întrebări inculpatului, martorilor şi experţilor;
g[1])dreptul de a beneficia în mod gratuit de un interpret atunci când nu înţelege, nu se exprimă bine sau nu poate comunica în limba română. În cazurile urgente se pot folosi mijloace tehnice de comunicare, dacă se apreciază că acest lucru este necesar şi că nu împiedică exercitarea drepturilor persoanei vătămate;

[13] DECIZIE nr. 1 din 15 februarie 2016 referitoare la interpretarea şi aplicarea unitară a dispoziţiilor art. 86 din Codul de procedură penală stabileşte că: în cazul asigurării obligatorii de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, societatea de asigurare are calitate de parte responsabilă civilmente şi are obligaţia de a repara singură prejudiciul cauzat prin infracţiune, în limitele stabilite în contractul de asigurare şi prin dispoziţiile legale privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă. Admite recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi în consecinţă: În interpretarea şi aplicarea unitară a dispoziţiilor art. 86 din Codul de procedură penală stabileşte că: În cazul asigurării obligatorii de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, societatea de asigurare are calitate de parte responsabilă civilmente şi are obligaţia de a repara singură prejudiciul cauzat prin infracţiune, în limitele stabilite în contractul de asigurare şi prin dispoziţiile legale privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă. Obligatorie, conform dispoziţiilor art. 474 alin. (4) din Codul de procedură penală. Pronunţată în şedinţa publică din 15 februarie 2016.
Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 258 din data de 6 aprilie 2016

g[2])dreptul de a i se comunica traducerea într-o limbă pe care o înţelege a oricărei soluţii de netrimitere în judecată, atunci când nu înţelege limba română;
h)dreptul de a fi asistată de avocat sau reprezentată;
i)dreptul de a apela la un mediator, în cazurile permise de lege;
j)alte drepturi prevăzute de lege.
(2)Persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală printr-o faptă penală pentru care acţiunea penală se pune în mişcare din oficiu şi care nu doreşte să participe la procesul penal trebuie să înştiinţeze despre aceasta organul judiciar, care, dacă apreciază necesar, o va putea audia în calitate de martor.

Drepturile părţii responsabile civilmente se exercită în limitele şi în scopul soluţionării acţiunii civile.

4. Aspecte de drept comparat față de prevederile vechiului Cod de procedură penală

În urma analizării celor două reglementări procesual penale am sesizat următoarele aspecte de drept comparat:

a. Definiția părții responsabile civilmente diferă în sensul că dacă Vechiul Cod de procedură penală se referea la o răspundere potrivit legii civile pentru faptele provocate prin fapta învinuitului sau inculpatului, în noua reglementare este vorba despre o răspundere potrivit legii civile dar se instituie obligația legală sau CONVENȚIONALĂ de a repara ÎN ÎNTREGIME SAU ÎN PARTE SINGURĂ SAU ÎN SOLIDAR PREJUDICIUL CAUZAT PRIN INFRACȚIUNE.
b. În ceea ce privește momentul procesual până la care poate fi introdusă în procesul penal partea responsabilă civilmente dacă după vechea reglementare acest moment era fie pe parcursul urmăririi penale fie până la citirea actului de sesizare după noua reglementare introducerea în procesul penal se poate face până la începerea cercetării judecătorești, evident că se subânțelege că și pe timpul urmăririi penale.
c. Dacă potrivit Vechiului Cod procedură penală procurorul exercita acțiunea civilă numai atunci când persoana vătămată era o persosană lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitatea de exercițiu restrânsă în condițiile Noului Cod de procedură penală atunci cînd exercită acțiunea civilă (tot în condițiile prevăzute în veche reglementare procesual penală) procurorul este obligat să ceară introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente până la începerea cercetării judecătorești.
d. În ceea ce privește drepturile părții responsabile civilmente Vechiul Cod de procedură penală prevedea că partea responsabilă civilmente are toate drepturile pe care legea le prevede pentru învinuit sau inculpat. În noua reglemenatare în esență lucrurile stau la fel atâta doar că se referă numai la inculpat. Drept este că persoana față de care s-a dispus începerea urmăririi penale nu mai are calitatea de învinuit ci de suspect, dar având în vedere că potrivit Noului Cod de procedură penală suspectul și inculpatul au aceleași drepturi nu ni se pare o diferență între reglementări.

Și totuși există și o asemnănare între cele două reglementări și anume momentul până la care partea responsabilă civilmente poate interveni în procesul penal și anume până la terminarea cercetării judecătorești la prima instanță luând procedura din stadiul în care se află în momentul intervenției.

BIBLOGRAPHY

1.Legea nr. 135 din 2010-Noul Cod de procedură civilă,
2. Noul Cod Civil actualizat 2016 - Legea 287/2009,
3.Ion Neagu, Tratat de procedură penală, Partea generală, Ediția a II a revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, 2010,
4. Nicolae Volonciu, Tratat de procedură penală, Partea Generală, Vol.I Ediția a III a revizuită și adăugită,Editura Paidea,
5. Coca George, Procedura penală, 2012, Editura Universul Juridic,
6.Coca George, Elemente de drept procesual penal- Explicații teoretice și jurisprudență,Editura Fundației România de Mâine, 2012,
7. Coca George Studii dedrept penal, drept penal comunitar și administrativ (achiziții publice), Editura Universul juridic 2014,
8. Coca George, Instituții de drept procesual penal, Volumul I. Partea Generală, Editura Wolters Kluwer, 2010,
9. Coca George, Procedura penală, Partea Generală, Teste -grilă, schițe, scheme, conform Noului Cod de procedură penală.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

JUDICIAL COOPERATION THROUGH CRIME PREVENTION AGREEMENTS AND ARRANGEMENTS IN EUROPE

Ivan Anane

Assoc. Prof., PhD, "Ovidius" University of Constanţa

Abstract: Circulation offenders in Europe has been relatively intense. European countries enjoy a privileged position that allows them to consider, perhaps better than other continents, cooperation modalities daily, direct and constant. European countries are countries where the Medium Extended easily reach the border. Among the agreements and understandings on judicial cooperation are: Group TREVI, Schengen Agreement, the Club of the Berne, Club of 5 or Club in Vienna, the Pompidou Group, the Group QUATICO and not least and most important from our point of view Europol. Europol is the European organization that aims to improve effective cooperation of competent police authorities of the Member States in preventing and combating terrorism, unlawful drug trafficking and other serious forms of international organized crime. The mission of Europol is to make a significant contribution law enforcement actions of the European Union against organized crime with an emphasis on criminal organizations.

Keywords: cooperation, Trevi, Schengen, club, group, Europol.

Introducere. Ţările europene beneficiază de o situaţie privilegiată care le permite să aibă în vedere, mai bine poate decât în alte continente, modalităţile unei cooperări zilnice, directe şi constante. Ţările Europei, sunt ţări de întindere medie în care se ajunge uşor la frontieră. Circulaţia infractorilor în Europa, a fost deci, întotdeauna, datorită acestui fapt, relativ intensă. De altfel, este vorba de ţări în care serviciile de poliţie sunt în general bine organizate şi dotate, ceea ce le permite să desfăşoare acţiuni şi transmisiuni rapide. Prezenţa într-un spaţiu relativ restrâns, a unor sisteme juridice foarte diferenţiate (sistemul anglo-saxon, sistemul francez) a dus la apariţia unor obstacole în urmărirea infractorilor şi a făcut să se resimtă acut necesitatea unei cooperări judiciare. Pe scurt, Europa se prezintă ca un ansamblu de vecini suficient de apropiaţi şi de diferiţi pentru ca în faţa unui pericol comun, să organizeze măsuri destinate a-l înlătura. Acest lucru explică preponderenţa ocupată de ţările europene în cadrul Interpol. Pe continentul european s-a dezvoltat practica reuniunilor regionale şi internaţionale, precum şi deplasările organelor judiciare dintr-o ţară în alta, organizate de B.C.N.- uri pentru a acorda asistenţă organelor judiciare cu o anchetă ce interesează ambele ţări. În astfel de cazuri organele judiciare sunt doar consilieri tehnici, actele de procedură şi anchetă fiind de competenţa organelor judiciare locale.

Structuri de cooperare judiciară în cadrul Uniunii Europene:[1]

a) Grupul TREVI, ce a luat fiinţă în 1976 în cadrul geografic al celor 12 ţări din comunitatea economică europeană, grup ce se împarte în patru grupuri:

- TREVI I – este grupul cel mai vechi, el funcţionând încă din 1976 şi reuneşte specialişti din cele 12 ţările ale CEE, în lupta împotriva terorismului.

- TREVI II – are competenţe multiple realizând schimbul de informaţii şi de experienţă în domeniul menţinerii ordinii publice (reprezentanţii fiecărei ţări în cadrul întrunirilor prezintă soluţii practice adaptate în domeniul menţinerii şi restabilirii ordinii publice); realizează de asemeni schimb de informaţii privind dotarea şi pregătirea organelor judiciare.

- TREVI III – este organismul de luptă contra criminalităţii organizate. Serviciile specializate efectuează permanent schimb de informaţii privitoare la posibilităţile de acţiune în scopul definirii de noi tactică şi strategii.

- TREVI IV sau TREVI 92 – este ultimul din grupurile Trevi. A fost creat în urma deschiderii frontierelor şi are drept scop rezolvarea problemelor privind siguranţa socială a cetăţenilor din ţările semnatare.

b) Acordul SCHENGEN. La data de 14 iunie 1985, Franţa, Germania, Belgia, Olanda şi Luxemburgul din cadrul Comunităţii Economice Europene au încheiat un acord privind desfiinţarea graduală a controalelor la graniţele comune. Acest acord a fost semnat în localitatea Schengen din Luxemburg fiind gândit să încurajeze libera mişcare a mărfurilor şi serviciilor în cadrul statelor membre ale Comunităţii Economice Europene. Încă din momentul constituirii sale, Comunitatea Economică Europeană s-a obligat să faciliteze fluxul liber în interiorul graniţelor sale comune, a mărfurilor, capitalului, serviciilor şi lucrătorilor (cele 4 libertăţi). În rezoluţia sa de adoptare a Declaraţiei Dreptului şi Libertăţilor Fundamentale, Parlamentul European consideră că „cetăţenii comunităţii europene trebuie să aibă dreptul de a se deplasa liber şi dreptul de a-şi alege rezidenţa în limitele teritoriului comunitar", fapt considerat ca fiind fundamental.

Acordul Schengen iniţial a stipulat anumite prevederi pentru stabilirea unei politici şi a unor măsuri de securitate. În iunie 1990, a fost introdusă Convenţia de Implementare Schengen prin care se prevedea desfiinţarea controalelor la frontierele interne în cazul statelor semnatare. Această Convenţie introducea un sistem de măsuri compensatorii centrate pe activităţile judiciare şi imigraţie, menite să rezolve numărul crescând al infracţiunilor transfrontaliere. Printre aceste măsuri erau incluse: intensificarea controalelor la graniţele externe şi armonizarea politicilor privind regimul eliberării vizelor şi a permiselor de şedere, unificarea politicii de soluţionare a cererilor de azil, armonizarea reglementărilor privind drogurile şi armele.

Apartenenţa la Acordul Schengen a crescut în mod constant după ce Convenţia a fost transpusă în viaţă, devenind membre şi alte state ca: Austria, Danemarca, Finlanda, Grecia, Italia, Portugalia, Spania şi Suedia. Semnatarii Convenţiei Schengen au convenit ca autorităţile naţionale judiciare să se sprijine reciproc „în vederea prevenirii şi depistării de infracţiuni", în limitele legislaţiei naţionale.[2] De asemenea Convenţia Schengen în Art. 40 reglementează monitorizarea transfrontalieră şi permite organelor judiciare din statele membre să ţină sub observaţie persoanele suspecte de infracţiuni transfrontaliere solicitând, în principiu, acordul din partea altor state înainte de activitatea respectivă (totuşi Convenţia prevede un număr de 13 infracţiuni pentru monitorizarea cărora nu este nevoie de o

[1] S.Şerb, C-tin Drăghici, A.Iacob, A.Ignat – Drept poliţienesc şi contravenţional, Editura Tritonic, Bucureşti, 2003, pag. 236.
[2] Art. 39 din Convenţia Schengen din iunie 1990.

permisiune prealabilă). Convenţia Schengen (CASS) tratează despre dreptul de urmărire peste frontieră a unei persoane suspecte de comiterea unei infracţiuni, de către organele judiciare „străini", cu condiţia ca cel suspect să fi fost observat în momentul comiterii unei infracţiuni sau în cazul în care acesta a evadat din detenţia provizorie conformă cu legea.[3] Convenţia conţine şi prevederi referitoare la îmbunătăţirea aspectelor tehnice ale cooperării judiciare, inclusiv acorduri privind schimbul de echipamente de comunicaţie, lărgirea bandei de radio-frecvenţă la linia de frontieră şi armonizarea legăturilor de comunicaţie. Totodată se permite organelor judiciare să transmită informaţii nesolicitate care ar putea să ajute investigaţiile altor autorităţi judiciare[4] .

c) Clubul de la Berna, a fost creat în 1971 şi reuneşte şefii instituțiilor de informaţii din 8 ţări ale Comunităţii Economice Europene în plus Elveţia şi S.U.A. Preocuparea principală este găsirea căilor şi mijloacelor pentru combaterea terorismului.

d) Clubul celor 5 sau Clubul de la Viena, a luat fiinţă în 1979 reunind reprezentanţi din Franţa, Italia, Germania, Austria şi Elveţia. Reprezentarea statelor respective are loc la nivel de miniştri şi înalţi funcţionari cu responsabilităţi judiciare. Obiectul întrunirilor este axat pe combaterea terorismului.

e) Grupul POMPIDOU, creat în 1971 de către ţările europene occidentale, are drept scop cooperarea judiciară în scopul găsirii celor mai eficace măsuri şi mijloace de combatere a toxicomaniei. Acest grup a fost încorporat în Consiliul Europei în 1990. Este o organizaţie interguvernamentală alcătuită din 35 de state membre printre care şi România care a aderat la acest grup prin Legea nr. 64 din 23 martie 2005. Grupul adoptă o abordare multidisciplinară împreună cu toate sectoarele implicate în efortul de reducere a abuzului de droguri, inclusiv sănătate, asistenţă socială, educaţie, justiţie, cadru legislativ, sport, tineret.[5] Grupul Pompidou are drept scop stimularea schimbului de cunoştinţe şi experienţă între grupurile de specialişti şi cercetători în problema drogurilor, iniţierea de politici şi programe în materie, promovarea strategiilor antidrog la nivel naţional şi regional, îmbunătăţirea sistemului de colectare a datelor în Europa, definirea liniilor de acţiune etc.

Grupul operează pe patru nivele:

- ministerial - Grupul se întruneşte la nivel ministerial o dată la 3 ani pentru discuţii asupra politicii şi pentru a se pune de acord asupra priorităţilor şi a programului de lucru;
- corespondenţii permanenţi - funcţionarii civili de rang înalt, de obicei din ministerul sau organizaţia guvernamentală responsabilă de coordonarea politicii drogurilor, se întâlnesc la fiecare 6 luni pentru a administra şi aproba activităţile realizate şi a ţine legătura cu membrii guvernului;
- experţii — administratori, profesionişti specializaţi, cercetători, participă la grupurile de lucru, seminarii şi întâlniri pentru a examina aspectele tehnice ale prevenirii consumului de droguri;
- secretariatul - o echipa de oficiali a Consiliului Europei care supraveghează implementarea programului de lucru, pregăteşte întâlnirile de la orice nivel si realizează orice alte sarcini administrative.

Grupul Pompidou lucrează în strânsă colaborare şi dezvoltă proiecte comune cu numeroase organizaţii internaţionale, inter-guvernamentale şi non-guvernamentale printre care: Uniunea Europeană, şi în particular Comisia Europeană şi structurile asociate cum ar fi:

---

[3] Art. 40 din Convenţia Schengen din iunie 1990.
[4] Art. 46 din Convenţia Schengen din iunie 1990.
[5] Ioan Hurdubaie – Instrumente ale cooperării internaţionale în domeniul valorificării mijloacelor criminalistice de probaţiune, Editura ERA, Bucureşti, 2006, pag. 29-30.

Centrul European de Monitorizare a Drogurilor şi Dependentei de Drog (EMCDDA) şi Europolul; agenţiile şi organizaţiile specializate ale Organizaţiei Naţiunilor Unite, cum ar fi Oficiul Naţiunilor Unite pentru Droguri şi Criminalitate (ONUDC), Organul Internaţional pentru Controlul Narcoticelor (INCB), Organizaţia Mondială a Sănătăţii (WHO), Organizaţia Internaţională a Muncii (ILO) şi UNESCO; organizaţii specializate cum ar fi: Organizaţia Internaţională a Poliţiei Criminale (OIPC - Interpol) si Organizaţia Mondială a Vămilor (WCO); organizaţii internaţionale non-guvernamentale. Prin Legea nr. 64 din 23 martie 2005 Parlamentul a aprobat participarea României, ca membru cu drepturi depline, la activităţile Grupului de cooperare pentru combaterea abuzului şi traficului ilicit de droguri (Grupul Pompidou) al Consiliului Europei, iar reprezentantul ţării noastre a luat parte la cele două reuniuni semestriale din 2005 ale Corespondenţilor Permanenţi ai Grupului.

În zilele de 10 şi 11 iulie 2006, Grupul Pompidou al Consiliului Europei a organizat la Palatul Consiliului Europei din Strabourg cel de al treilea Seminar privind traficul rutier şi drogurile. Lucrările acestui seminar au fost consacrate dezbaterii unor probleme legate de evoluţiile recente ale legislaţiei europene în domeniu[6], studii epidemiologice, realizarea şi impactul terapiei obligatorii asupra prevenirii şi readaptării privind toxicomania etc.

f**) Grupul QUATICO** a fost creat în 1979, la iniţiativa FBI şi cuprinde în cadrul său cu preponderenţă ţări europene. Grupul şi-a propus iniţial să dezbată problema terorismului croat, armean apoi sfera s-a lărgit cu problematica terorismului în general.

g) EUROPOL (OFICIUL EUROPEAN DE POLIŢIE). Este organizaţia europeană care are drept scop îmbunătăţirea cooperării efective a autorităţilor poliţieneşti competente din statele membre în domeniul prevenirii şi combaterii terorismului, a traficului ilegal de droguri şi a altor forme grave ale crimei organizate internaţionale. Misiunea Europolului este de a aduce o contribuţie semnificativă acţiunilor forţelor de ordine ale Uniunii Europene, împotriva crimei organizate cu o accentuare asupra organizaţiilor criminale implicate.

Baza Europolului a fost pusă prin Tratatul de la Maastricht al Uniunii Europene din 7 februarie 1992. Cu sediul la Haga, în Olanda, Europol a început operaţiuni limitate pe 3 ianuarie 1994 sub forma Unităţii Europol Antidrog (EDU), prin lupta împotriva drogurilor şi treptat s-au adăugat şi alte domenii importante ale criminalităţii.[7]

Europol a fost înfiinţat la 26 iulie 1995 prin actul Consiliului European, întrunit la Bruxelles, cunoscut sub denumirea de „Convenţia Europol", încheiată de către statele membre în baza Titlului VI al Tratatului Uniunii Europene, decizându-se ca sediul acestuia să fie la Haga în Olanda.[8]

Convenţia a intrat în vigoare la 1 mai 1999, după încheierea procesului de ratificare de către cei 15 membri ai Uniunii Europene .

În conformitate cu prevederile actului constitutiv, Europol are ca obiectiv ameliorarea, în cadrul cooperării între Statele membre, a eficacităţii serviciilor naţionale competente în ceea priveşte prevenirea şi lupta împotriva terorismului, traficului ilicit de droguri şi altor forme grave ale criminalităţii internaţionale.[9]

---

[6] Ioan Hurdubaie – Seminar consacrat influenţei drogurilor asupra traficului rutier – în Revista Criminalistica nr. 4/2006, pag. 24.

[7] S.Şerb, C-tin Drăghici, A.Iacob, A.Ignat – Drept poliţienesc şi contravenţional, Editura Tritonic, Bucureşti, 2003, pag. 238.

[8] Ioan Hurdubaie, – Instrumente ale cooperării internaţionale în domeniul valorificării mijloacelor criminalistice de probaţiune, Editura ERA, Bucureşti, 2006, pag. 31.

[9] Gheorghe Lucian, Rapotan Adrian - „Agenţii şi organisme europene implicate în cooperarea judiciara şi prevenirea criminalităţii", la Congresul de Ştiinţe Penale, organizat de Asociaţia Română de Ştiinţe Penale şi Universitatea Andrei Şaguna, p.69-77, 2006

Obiective Europolului se referă la îmbunătăţirea cooperării autorităţilor poliţieneşti competente din statele membre în domeniul prevenirii şi combaterii terorismului, a traficului ilegal de droguri, prevenirii şi reprimării traficului ilegal de imigranţi, a traficului cu arme nucleare şi substanţe radioactive, a traficului cu maşini furate.

În acelaşi timp competenţa Europolului, în funcţie de natura şi forma de manifestare specifică a infracţiunilor va acoperi şi delictele criminale comise în scopul de a procura mijloacele necesare săvârşirii infracţiunilor ce intră în sfera de competenţă a Europol; traficul cu fiinţe umane şi pornografia cu copii, falsurile de bancnote şi alte mijloace de plată, precum şi traficul cu acestea; spălarea banilor proveniţi din comiterea acestor categorii de infracţiuni.

Sarcinile Europolului[10]:

- să faciliteze schimbul de informaţii între autorităţile statelor membre, în conformitate cu legislaţia naţională a fiecărui stat, între ofiţerii de legătură Europol (ELOs) delegaţi la acest organism de către statele membre ca reprezentanţi ai diferitelor agenţii naţionale de menţinere a ordinii;
- să obţină, să coreleze şi să analizeze informaţiile şi ştirile primite;
- să anunţe şi să furnizeze datele operaţionale strânse de Europol sau alte surse pentru a ajuta activităţile poliţiilor din statele membre în vederea descoperirii infracţiunilor;
- furnizarea de ajutor tehnic statelor membre şi menţinerea unui sistem computerizat de colectare a informaţiilor privind criminalitatea;
- să dezvolte cunoaşterea de specialitate a procedeelor de investigare a infracţiunilor de către statele membre (furnizând acestora sfaturi şi metode);
- în funcţie de personalul şi resursele bugetare de care dispune şi în limitele stabilite de Consiliul de conducere, să asiste statele membre cu recomandări şi cercetări în domeniile privind pregătirea membrilor autorităţilor competente, organizarea şi echiparea acestor autorităţi, metode de prevenire a criminalităţii, metode tehnice şi criminalistice şi proceduri de investigare folosite de poliţie etc.;
- Europolul este de asemenea activ în promovarea studiilor privind criminalitatea şi armonizarea tehnicilor de investigare a crimei organizate la nivelul Uniunii Europene.

Fiecare stat membru al Europol va stabili şi desemna o unitate naţională care va aduce la îndeplinire sarcinile acestui organism european de cooperare poliţienească. Unitatea naţională este singurul corp de legătură dintre Europol şi autorităţile poliţieneşti naţionale competente, iar cooperarea se va realiza cu respectarea legislaţiei naţionale şi constituţia statelor membre.

Unităţile naţionale au următoarele sarcini: să furnizeze Europolului informaţiile şi datele necesare aducerii la îndeplinire a atribuţiilor; să ţină la zi datele şi informaţiile cu caracter poliţienesc; să respecte cererile solicitate de Europol cu privire la informaţii şi date cu caracter poliţienesc; să emită cereri, către Europol, referitoare la informaţii, date, studii etc.; să furnizeze Europolului informaţiile necesare pentru a fi stocate în sistemul computerizat. Totodată trebuie să asigure schimbul permanent de informaţii cu Europol în conformitate cu legislaţia naţională, fără a leza siguranţa naţională sau securitatea persoanelor. Sumele necesare schimbului de informaţii vor fi suportate de statele membre.

Fiecare unitate naţională va trimite cel puţin un ofiţer de legătură la Europol, care va fi instruit de unitatea naţională şi va reprezenta interesele statelor membre. Aceşti ofiţeri de legătură vor asigura schimbul de informaţii dintre unitatea naţională care l-a trimis şi Europol furnizând acestui organism informaţiile transmise de unitatea naţională şi retransmise către aceasta informaţiile date de Europol. În acelaşi timp, ofiţerii de legătură au dreptul să consulte

[10] Art. 2 pct.1 din Convenţia de înfiinţare a Biroului European de Poliţie.

diferite dosare în vederea îndeplinirii sarcinilor ce le revin. Ofiţerii de legătură se bucură de privilegiile şi imunităţile necesare îndeplinirii atribuţiilor ce le revin.

Convenţia Europol prevede că acest organism menţine un sistem computerizat pentru a permite accesul la informaţiile cu caracter poliţienesc care sunt colectate de el sau transmise de statele membre. Acest sistem computerizat de informaţii are următoarele componente: un sistem de informare care permite accesul rapid al statelor membre şi Europol la informaţiile colectate, care va deveni operaţional din anul 2009, fişiere de lucru stabilite pentru perioade variabile de timp în scopul analizării informaţiilor şi un sistem de indexi care conţin anumite particularităţi ale dosarelor analizate. În acest sistem computerizat de informaţii fiecare stat membru, reprezentat de Unitatea Naţională şi de ofiţerul de legătură, având posibilitatea să-şi introducă datele în concordanţă cu procedurile lor naţionale. Tot în acest sistem de informaţii Europolul introduce datele furnizate de alte state sau organizaţii şi care pot fi accesate direct pentru consultarea de către Unităţile Naţionale, ofiţerii de legătură, directorul, directorii adjuncţi şi oficiali împuterniciţi ai Eurpolului.

Sistemul de Informaţii poate fi folosit pentru a stoca, modifica şi utiliza doar datele necesare pentru ca Europolul să-şi poată îndeplini sarcinile, cu excepţia datelor care se referă la delicte criminale asociate. Datele introduse în acest sistem trebuie să se refere la:[11] persoane suspecte că au comis ori au luat parte la comiterea delictelor criminale pentru care Europol este competent conform art. 2 din Convenţia de înfiinţare, persoanele care au fost condamnate pentru astfel de fapte, precum şi persoanele pentru care există date că sunt pretabile să comită delicte criminale .

Datele privind persoanele suspecte că au comis ori au luat parte la comiterea delictelor criminale, introduse de Unităţile Naţionale, în sistemul de informaţii se completează cu detalii referitoare la delictele criminale, crimele comise, când şi unde s-au comis, mijloacele folosite pentru comiterea lor, membrii organizaţiile criminale, suspecţi, condamnări care au legătură cu delictele criminale din competenţa Europol şi departamentul care se ocupă de caz. Doar Unităţile Naţionale, Ofiţerii de legătură, directorul Europolului, directorii adjuncţi sau oficialii împuterniciţi ai Europolului au dreptul să introducă direct date în acest sistem şi să le extragă şi ele pot fi modificate doar de Unitatea Naţională care le-a introdus.

Domeniile de cooperare în cadrul Europolului[12]:

- Traficul ilicit de droguri. Producţia pe scară largă şi traficul ilicit de droguri continuă să afecteze Uniunea Europeană într-un mod foarte serios. Pentru a furniza informaţii importante ţărilor membre, Europol a organizat al IV-lea Raport al Situaţiei Uniunii Europene asupra producţiei şi traficului de droguri, bazat pe contribuţiile statelor membre şi pe informaţiile din ţările lumii a treia de la alte organizaţii şi din alte surse. Raportul descrie evoluţia diferitelor tipuri de droguri, sursele şi regiunile de tranzit, rutele de contrabandă către şi în interiorul Uniunii, schimbul, activităţile desfăşurate de poliţie şi iniţiativele politice din Uniunea Europeană referitoare la această gravă problemă. Raportul face de asemenea referire la rutele efective parcurse de stupefiante, precum şi la o statistică a capturilor de acest gen.

Baza de date Europol s-a dezvoltat foarte mult de-a lungul anului 1997; 484 de diferite tipuri de probe au fost clasificate până în decembrie 1998, cu posibilitatea identificării unor legături între capturile de stupefiante. Mai mult au fost puse la punct o metodă chimică de identificare a drogurilor sintetice şi un sistem de indicare a purităţii drogurilor într-o strânsă colaborare cu Biroul Federal German de Poliţie (BKA) şi Institutul Reţelelor Europene al Ştiinţelor Criminalistice (ENFSI).În cadrul Sistemului de Avertizare Timpurie,

[11] Art. 8 paragraful 1 şi 2 din Convenţia de înfiinţare a Europolului.
[12] S.Şerb, C-tin Drăghici, A.Iacob, A.Ignat – Drept poliţienesc, Editura Tritonic, Bucureşti, 2003, pag.,242-244.

Europol, într-o strânsă colaborare cu Centrul European de Monitorizare a Drogurilor şi a Dependenţei de Stupefiante şi cu ENU, a analizat pericolele pe care nou-apărutele substanţe, MBDB şi 4-MTA, le reprezintă atât pentru sănătate cât şi pentru societate, cu scopul de a preveni autorităţile legislative şi forţele de poliţie. MBDB a fost subiect şi al unei conferinţe menită să aducă la cunoştinţă influenţele negative grave ale acestui stupefiant. Un material destinat forţelor de poliţie, cu privire la laboratoarele de preparare a drogurilor ilicite a fost pus la punct şi distribuit statelor membre. A fost foarte bine primit şi au mai fost cerute o serie de exemplare suplimentare de către agenţiile de poliţie. Proiectul unui manual pentru sprijinirea agenţiilor forţelor de poliţie în acţiunile împotriva cultivării ilicite de cannabis este de asemenea pe cale de a fi finalizat.

- Infracţiuni ce privesc reţelele de imigrare ilegală. Imigrarea ilegală este o formă organizată de criminalitate şi reprezintă o ameninţare în continuă creştere pentru statele membre din Uniunea Europeană.Au început pregătirile în vederea realizării unui proiect de combatere a reţelelor irakiene de imigrare ilegală. Aceste pregătiri au fost făcute în cooperare cu Forţa de Protecţie a Spaţiului Schengen şi prin prisma datelor importante adunate până acum, se poate spune că finalizarea acestui proiect cu sediul în Franţa, va avea rezultate de o importanţă vitală în lupta pentru combaterea imigrării ilegale.

Europol transmite, în mod regulat, un buletin de informaţii referitoare la imigrarea ilegală încă din aprilie 1997, care conţine informaţii primite de la statele membre, organizaţii internaţionale.

Partea strategică a Proiectului Balcanic privind imigrarea ilegală a fost finalizată. În baza acestui proiect, Europol împreună cu statele membre au convenit să vină cu propuneri viabile şi operaţionale pentru a lupta împotriva organizaţiilor cu specific criminal. Europol recunoaşte că toate iniţiativele trebuie să fie dezvoltate în complementaritate cu celelalte organizaţii ce luptă împotriva imigrării ilegale la nivel internaţional. În acest scop, s-au menţinut contactele de colaborare şi o evidenţă a tuturor iniţiativelor privitoare la ţările Uniunii Europene a fost ţinută în mod regulat.

-Traficul de persoane. Un raport al situaţiei privind traficului de persoane din Europa Centrală şi de Est a fost realizat, bazat pe informaţiile furnizate de 8 state membre ale Europolului. Două întâlniri ale experţilor au făcut posibil schimbul de informaţii activ, informaţii cu caracter operaţional pentru sprijinirea anchetelor în curs de desfăşurare. Primele contacte au fost stabilite cu ţările afiliate şi organizaţiile nonguvernamentale, cu scopul îmbunătăţirii nivelului de cunoaştere a fenomenului şi impactul său asupra ţărilor membre ale Uniunii Europene.

Definiţia traficului de carne vie, aşa cum este scrisă în Convenţia Europol, a fost votată, în urma unei propuneri din partea Europol cu scopul de a împiedica traficul de materiale pornografice ce conţin imagini ale copiilor.

- Spălarea banilor proveniţi din infracţiuni. Dând curs unei propuneri făcută de EDU[13] în 1997, Europol a participat la o întâlnire a unui grup de experţi pentru a analiza eficienţa măsurilor împotriva spălării banilor din statele membre. A fost întocmit şi un raport ce identifică deficienţele şi care conţine o serie de propuneri în vederea luptei pentru combaterea acestora. Un proiect pilot de monitorizare a traseelor parcurse de bunurile dobândite în urma infracţiunilor prin aeroporturile internaţionale a fost finalizat în 1998, cu participarea a 7 state membre. Aceasta a condus la o serie de propuneri în domeniul legislaţiei şi pregătirii ofiţerilor specializaţi. Europol a contribuit şi la un studiu realizat prin intermediul unui sistem computerizat pentru o bază de date a Uniunii Europene ce ţine evidenţa tranzacţiilor

[13] Unitatea Europol Andidrog.

suspicioase. Poliţia din Marea Britanie împreună cu Europol a organizat o conferinţă pe tema spălării banilor murdari prin programul fundaţiei OISIN. S-au făcut şi primii paşi în vederea înfiinţării unei baze de date privind spălarea banilor. Aceasta va fi realizată cu sprijinul legistic şi informaţiile furnizate de poliţiile din toate ţările membre ale Uniunii Europene.

- Rolul Europol în protecţia monedei euro împotriva falsificării. Rolul euro ca monedă legală în 12 state membre ale UE cunoaşte o importanţă crescândă la scară mondială. Această monedă reprezintă acum ţinta privilegiată a organizaţiilor criminale internaţionale specializate în falsul de monedă. Consiliul Europei prin Decizia 2005/511/J.A.I. din 12 iulie 2005 a desemnat Europolul ca Oficiu central de reprimare a falsului monedei euro pentru a aplica în mod eficient prevederile Convenţiei internaţionale de la Geneva din 1929 şi pentru a întări cooperarea între statele membre ale U.E. pe de o parte şi între acestea şi terţe state, pe de altă parte. În acest scop Europol centralizează şi prelucrează toate informaţiile care pot facilita cercetarea, prevenirea şi reprimarea falsificării euro, transmiţând aceste informaţii oficiale centrale naţionale din statele membre şi altor oficii de terţe state. Dacă apreciază util transmite acestor oficii o serie de exemplare de bancnote euro autentice, şi detalii privind descoperirile de falsificări şi contrafaceri. Raportul Uniunii Europene din 1999 referindu-se la Uniunea Monetară Europeană observa faptul că diferiţi experţi[14] discută că introducerea în curând a euro, ca valută unică europeană, ar putea crea oportunităţi ulterioare bune pentru reciclarea banilor murdari, în principal din cauză că nu va mai exista necesitatea schimbării banilor câştigaţi dintr-o monedă în alta, atunci când aceştia sunt deplasaţi în statele membre ale U.E. Viitoarele bancnote euro ar putea fi o alternativă atrăgătoare la dolar, uşor de schimbat atunci când valuta europeană va circula pe pieţele internaţionale.

- Traficul ilicit de autovehicule furate. Europol a fost implicată în mai multe anchete de combatere a reţelelor responsabile de traficul organizat de maşini furate atât în interiorul cât şi în exteriorul Uniunii Europene. Pentru a evalua schimbările şi nivelul pericolului, pentru a găsi o soluţie şi o strategie comună şi pentru a iniţia proiecte operaţionale viabile, au fost organizate întâlniri cu experţi din toate statele membre, din ţările aplicante, din comisie şi Interpol.

Concluzii. Recrudescenţa criminalităţii pe continentul european a determinat în această parte a globului una din cele mai complexe şi dese reţele de cooperare judiciară cuprinzând toate sferele unei colaborări eficiente. În acest context au fost încheiate o serie de înţelegeri şi acorduri pe care le-am enumerat și dezvoltat în prezentul articol.

BIBLIOGRAPHY

1. Convenţia Schengen din iunie 1990.
2. Convenţia de înfiinţare a Biroului European de Poliţie.
3. Convenţia de înfiinţare a Europolului.
4. Unitatea Europol Andidrog.
5. Ioan Hurdubaie – Instrumente ale cooperării internaţionale în domeniul valorificării mijloacelor criminalistice de probaţiune, Editura ERA, Bucureşti, 2006.
6. Ioan Hurdubaie – Seminar consacrat influenţei drogurilor asupra traficului rutier – în Revista Criminalistica nr. 4/2006.

[14] Franco Roberti – din Direcţia Naţională Antimafia – Cooperarea judiciară în combaterea criminalităţii organizate şi a criminalităţii economice, în Culegere de materiale Proiectul Tempus Jep 14219, pag. 131.

7. S.Şerb, C-tin Drăghici, A.Iacob, A.Ignat – Drept poliţienesc şi contravenţional, Editura Tritonic, Bucureşti, 2003.
8. Gheorghe Lucian, Rapotan Adrian - „Agenţii şi organisme europene implicate în cooperarea judiciara şi prevenirea criminalităţii", la Congresul de Ştiinţe Penale, organizat de Asociaţia Română de Ştiinţe Penale şi Universitatea Andrei Şaguna, 2006.
9. Franco Roberti – din Direcţia Naţională Antimafia – Cooperarea judiciară în combaterea criminalităţii organizate şi a criminalităţii economice, în Culegere de materiale Proiectul Tempus Jep 14219.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

IMPLEMENTATION OF NEW METHODS OF LEARNING – SIMULATED ENTERPRISE

Doina David

Assoc. Prof., PhD, "Dimitrie Cantemir" University of Tîrgu Mureș

Abstract: Constant re-evaluation of traditional learning methods aimed at adapting them as necessary and reporting to the demands of academia where traditional methods are increasingly being replaced by the non-formal, involving direct involvement of students, accountability, experience of role-playing, simulation activities in companies or firms, changing roles by passing successively through various departments, which requires the student to be placed in various situational conditions also an employee. This process is carried out successfully through Enterprise Simulate.They include theoretical and practical testing methods which are non traditional didactic If traditional methods involving exposure conversation teaching, demonstration, working with teaching materials, modern methods are non-formal because they include: algorithmic modeling, problem solving, training scheduled, case studies, simulation methods (working in different departments: legal, accounting, marketing, tourism, human resources), discovery learning. This paper aims to point out some of the peculiarities, advantages and novelty of this method of learning through discovery and direct involvement of students.

Keywords: non-formal education, implementation, methods, simulated enterprise, learning, information.

One of the unique features of non-formal education is the wide range of methods that can be used in education programs. Selecting methods of implementation of activities for a group of programs should be based on the needs, preferences and specific target group learning. For example, if the objective is to foster student learning through simulated enterprise, then you must use a complete system implementation that include a series of interactive and creative learning methods. On the other hand, if the objective is to provide the information necessary theoretical and practical training, the implementation system should emphasize specific methods of transmitting information.

Some of these methods of transmitting information were actually uses several stages of an educational process. Although some of these methods may be more useful than others, should be recognized that in most cases will require several methods to achieve effective results in the formation professional a students, future specialists. For therefore, when individual methods are selected, some of these methods of transmission of information they use more theoretical than practical ways. Hence the low capacity of adaptation of graduates to a job due to lack practical experiences Now simulated by multiple forms used can reduce considerable emphasis weaknesses of higher education. Thus, proper planning of activities which combines theoretical and practical methods of creativity in selecting the method of transmitting information specialist, creating a pattern to produce effective education opportunity for the target group, students future specialists.

The simulated enterprise due to the methods used in the transmission of information within the group, it transmits the desired content and planned objectives are achieved. An effective education program should include, where possible, to provide opportunities empirical methods (to experience physical) for the learner, it help the learner and to ensure that the learner will be using the information in the labor market, knowledge and skills obtained in courses and practical applications, within hours.

Due to the simulated enterprise activities, the student in the educational process, the methods considered practical domain can earn Know- utility obtaining a practical certainty of the information obtained theoretically. Such a method is simulated enterprise, means of informational support, emotional and social for those who learn new skills and competencies manages to facilitate the process of learning, manages to keep motivation utility, adaptability and integration into the new environment imposed by future work. Methods of implementation of a program of entrepreneurial education and by learning simulated enterprise offers students the opportunity to discuss, clarify or obtain a better understanding of the new theoretical information. This method provides, in general, the opportunity for the learner to be able to integrate existing knowledge base in a competitive environment existing in the labor market.

1. Role Play

Role play is a good method by which participants can be put in a position to implement the theoretical elements in situations as close to the real ones. Participants are directly involved in resolving a situation being put in a position to assume the roles of characters involved. The situation described must stimulate interaction between participants / groups. It is an extension of the technique is that of "role sharing" in which participants pass successively through several roles becoming familiar with different perspectives so that the situation can be addressed. **Benefits,** role play offers participants the opportunity to analyze behaviors and receive specific feedback. **Disadvantages,** risks are related to not taking roles or, conversely, to assume. Atmosphere or tone of a role play is determined by short-term expert. It is his responsibility to provide clear instructions when it involves a group in a role play. It sets the ground rules and boundaries. The instructor is one who can stop the role play when they see it loses realism of the game, character and educational value. Through role play, participants learn from experience game allows you to:

1. ***Experience*** how they would cope with certain situations. Spontaneous reaction can produce feelings and attitudes that might not resurface during a discussion. Actors and observers devel certain skills to understand and predict their behavior and others.

2. ***Saying*** an opinion or decision is a step towards concrete action. From information sent participants could deduct examples that Mrs. A would have to negotiate with Mr. B. In a role play, Mrs. A must go to Mr B to negotiate. In other words, role play showing the difference between doing something and just think about it.

3. ***Obtain*** an attitude change. Putting people with different temperaments in the same role, the maybe see how a person's behavior is not only important for personality but also for their situation.

Exercise control over feelings and emotions. For example, playing an irate customer, a participant could learn to become less irritated in real life. Most people have a sense of discomfort when experiencing first role play, but they get used to the game. Other people are unable to play a role play. The best thing you can do is to talk about what they might say or do a person in a role. When you encounter such a person in the group should not force them to

participate. There are many ways to present and lead a role play. Are usually conducted as follows:

• The expert teacher describes the roles and people will play different roles.

• Participants feel safe to play different roles. Wizard instructs them until it is sure that participants understand each role. Participants may be asked to voluntarily choose their role or be elected directly by the expert to play roles.

• Participants who plays roles are asked to say what they learned from what they experienced.

• Other participants will give feedback to those who played roles.

Sometimes role play can be used after using the case study method. Thus, playing different roles in the case study participants, students can make a difference through their behaviors and attitudes.

Role play can be planned or spontaneous introduced to increase the value of a learning situation. A conflict situation can be a perfect opportunity to play the role of those who are in conflict, but with the roles reversed. This can calm a conflict.

2. Visual methods

Participants in training learn faster and better when the lecture is supported by visual methods. Studies in various universities have shown that the time required for submission of a concept can be reduced by up 40 percent and increases efficiency when presenting oral arguments are backed by visual support. Value as an incentive visual learning is highlighted by renowned authors in the field of communication efficiency. It shows for example that an image is three times more effective than simply presenting verbal and verbal presentation and image together are six times more effective than simply lecture. Students get 75% of what I know the way visual and auditory pathways 13% 12% by combining tactile sensations to the olfactory and gustatory. Visual support occurs in two versions - designed and Undesigned. Of the projected part films, videotapes, slides, computer graphics, transparencies. Undesigned visual media include physical objects, pictures, posters, audio tapes, billboard etc. There are several reasons why a trainer should routinely use visual material in the lectures.

These are useful and important because:

• Participants' attention attract and retain students

• emphasizes the important ideas

• reinforce the ideas expressed verbally

• increase the degree of retention of information

• reduce the possibility of misunderstandings

Content and role of promotional activity.

Flipchart is one of the most common methods used in the field of training for the transmission of information and visual Idel. Can be used to create illustrate the lecture while this is happening or can be prepared in advance. Most of the information written on flipchart can not be seen from a distance. Its efficiency decreases as group size increases. It is ideal to be used for groups between 15 and 30 students participating. Several techniques can improve the effectiveness of a presentation using flipchart:

• Are prepared flipchart before your presentation covers key points with sheets of paper that can be removed at the right time of the lecture.

• Key ads are written on flipchart before presentation and allow for free space word or set of words that will be required of students.

• ideas and keywords are written on cards approximately 13X20 cm and are placed on flipchart as the ideas presented orally.

• Can be used in a variety of colors beyond black, including vivid colors with the participants - students are not accustomed.
• upper third of flipchart must be kept clear to allow students to observe the entire surface thereof. Also, leave space in the lower third of flipchart order to add information. It is stressed or marker keywords to highlight their importance.
• flipchart can be used to record information coming from students. Pot be used numbers to number ideas to encourage the generation of new ideas.

Visual methods used in various situations presentation of various materials in the Enterprise Simulate can improve and accelerate creativity and learning new information. This method can be used by a trainer along with lecture or other training methods. The most commonly used visual methods are flipcharul, video-projectors and movies. The best result using visual methods can be achieved when the material to be used is professional quality, the equipment is in good working order and trainer- wizard uses to facilitate information, learning and active involvement students.

4. Methods for discussion:

4. 1. Roundtable. In a roundtable discussion, a small group of individuals (from 3-5), who have knowledge about a certain topic discussed it among themselves in front of an audience, possibly trainee teachers. Roundtable participants do not make a formal presentation, they only change ideas in a conversation that can create a discussion interactive, creative, with differences of opinion and soluţii pentru problem that may occur within the firm.

4. 2. **Dialogue**: This method is similar to the one above, but is distinguished by the number of participants who are usually two. They may take a number of measures decision, make proposals or suggestions student group.

4. 3. Symposium: In a symposium, a small number of speakers who know a particular subject, make short presentations successive. These presentations related, usually by 5 -15 minutes each, such situations occur at various events such as communication sessions, presentations, study materials before other students..

4. 4. Forum: this form of discussion enables audience participation, involving more students through participation become active. In this case we can call on several forums. The best known are:

Open Forum: audience members are allowed to intervene at any time of the meeting, making unschim ideas.

Forum - Roundtable: audience members, students hear roundtable discussions and allowed to ask questions or comment on the topics under discussion.

Forum - Symposium: presentation hear audience members and students participate are allowed to ask questions, discuss or comment on the subject under review and debate.

Forum - Dialogue: audience members are allowed to ask questions, discuss or comment after dialogue.

Forum - lecture: After a formal presentation by a student on the activity of a subject company or decisions to be taken, group members are given the opportunity to ask questions, comment or request clarifications participating in discussions.

4. 5. Colloquyum: This method combines roundtable discussions and forums. During the discussion students are invited to comment or ask questions, especially if members table discussions or group leader believes that we need to clarify certain points, to discuss various topics that are omitted or. Return wanted to not create tensions and misunderstandings. Any interruption of the discussions at the table should focus on the subject at the time. When the problem was solved, the discussion at the round table organized can continue. Session 6

groups: in this case, students can be divided into groups of six to eight people talking on the basis of these complaints or those proposed by the leader, manager or deputy manager. Finally one person from each group could summarize and group discussions could present **conclusion** discussions.

4. 7. Audience reaction: with this method, three to five students are shortlisted group to hear a presentation of a problem by other colleagues, and will respond further if the proposed problem, finally giving a summary and a interpretation of the information that has been presented. This method can be used effectively when there is a very large group and when the time for solving a problem is limited.

4. 8.Period of questions: Occurs when group members have the opportunity to ask students questions after the formal presentations ended. Usually there is a time limit for each question and the entire cycle question - answer

4. 9. Brainstorming: Group members are encouraged to participate by sharing ideas or suggestions for solving a problem. You do not have any point of the problem discussed until students from the series does not express his opinion to the proposed work. The purpose of this method is to generate a range of ideas, active and interactive, meanwhile, creative ideas without discouraging group participants. This, be obtained creative solutions to the problems under discussion and debate.

4. 10. Discussion Boards: For this situation, a group of students meet informally to discuss issues of common interest.

4. 11. Workshop: In this case, a small group of people (25 students or less) having a common interest meet to study and discuss a specific topic or to enrich knowledge, skills or to acquire new skills.

4. 12. Seminar: A group of students studying a specific topic meet for talks conducted by a recognized authority that can be expert manager Simulate Enterprise or group that can coordinate the discussion. Simulation is a simplified model of a particular model or abstract process to be learned by a group of participants in a course for our students participate in a kind of activity which combines case study of role play in order to reproduce as closely as possible the actual situation.

The purpose of this method is to facilitate the transfer of theoretical knowledge into practice. The simulated enterprise students encounter situations that exist in real companies, but that through. Simulate Enterprise manages only virtual. By this method may be familiar with the whole algorithm underlying function within a real company. Thanks to the experience obtained by this method simulated, students are able to apply theoretical knowledge in practice actually creatively and effectively, developing professionally in the labor market and future employment.

By carrying out simulation work, students can learn about what happens in a real firm, without assuming the risks of real life experiences.

This kind of activity:

• students allow a decision to experiment in situations "real" without being worried about the consequences of their decisions

• it is at the same time as a way to apply knowledge, develop skills and attitudes create a context similar to a real situation.

Advantages of this kind are:

• have a practical character;

• participating students are responsible for their own reactions;

• greater involvement of the participant;

• undertake immediate feedback;
disadvantages:
• require an extended period of time to form habits:
• specifically requires a certain logistics:
• Simulation is often a relatively simple vision of reality:
• requires a thorough preparation simulated situation and materials necessary to conduct business.

Simulated enterprise learning methods are multiple, they have advantages and disadvantages, but overall have some determined. The facilities: the experience they can get students through activities in simulated form, prepare students to assume specific roles while that be completed in a few characteristics:

• stimulate activism to students;

• Increased operational valences of various categories of knowledge;

• highlighting, more accurately, progress in learning and, according to him, facilitating regulation / self-regulation learning activities;

• training and skills development of functional skills such processing, systematization, restructuring and practical use of knowledge;

• Training and capacity building investigation of reality;

• Training and capacity building cooperation, team spirit;

• developing creativity;

• develop critical thinking, creative and side;

• developing the capacity of self-organization and self-control;

• Capacity development of peer and self-evaluation;

• Training and capacity building reflective and meta cognitive skills;

• crystallisation of a self-image goals;

• develop learning motivation and training of effective learning style etc

In this context it seems necessary strategies and learning methods, alternate methods, techniques and learning traditional instruments with modern ones (alternative / complementary). Unlike traditional learning methods that perform an evaluation of a limited time in connection with an area greater or lesser content but still defined - alternative learning methods have at least two characteristics: on the one hand, makes evaluating the results closely with training / learning, often concurrently with this; on the other hand, they concern the results obtained over a period of time, aimed at the development of capacities, skills and especially changes in terms of interests, attitudes, coupled with interactive learning activities and practical application.

BIBLIOGRAPHY

1. Jhon Gray, (2009), *How to get what you want and what you want*, Editura Vremea, Bucureşti

2. Dale Carnege, (2013), *The Secret of Success*, Editura Curtea Veche, Bucureşti.

3. Robert Cialdini, (2008), *The psychology of persuasion*, Editura Curtea Veche, Bucureşti.

4. Ioan Cerchit, (2000), *Learning methods,* Editura Politică, Busureşti.

5. Ezechil, Liliana, (2001), *Comunicarea educaţională în context şcolar,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti

COMMUNITY LEGISLATION FROM THE PERSPECTIVE OF ECONOMIC DEVELOPMENT

Liviu Bogdan Ciucă

Prof., PhD, "Dunărea de Jos" University of Galaţi

Abstract: Based on the widely accepted opinion that a law is considered useful if it meets some concrete needs from real life, we consider that legislation in general, but especially the private law legislation can block or stimulate the economic development of a state. This article seeks to bring into question the need for Community unique legislation in the economic field and a premise of balanced development and non-discriminatory from this perspective of each economic operator that operates in the European community.
Free movement of goods, free movement of persons, services and capital is a concrete goal and a Community objective together with the adoption of anti-trust measures.

Keywords: legislation, european, development, economic, perspectives.

Consideraţii privind dreptul Uniunii Europene

„Uniunea Europeană are personalitate juridică, şi prin urmare, dispune de propria sa ordine juridică, distinctă de cea internaţională. În plus, legislaţia Uniunii Europene are efect direct şi indirect asupra legislaţiei statelor sale membre şi, odată intrată în vigoare devine o parte integrantă din sistemul juridic al fiecărui stat membru. Uniunea Europeană este un izvor de drept. Ordinea juridică este divizată în general în drept primar (tratatele şi principiile generale de drept), drept secundar (bazat pe tratate) şi drept complementar"[1]. Dacă în privinţa izvoarelor şi a ierarhiei acestora situaţia este clară pornind de la tratatul privind Uniunea Europeană, tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene, protocoalele relativ la acestea, continuă cu Carta Fundamentală a Drepturilor Omului a Uniunii Europene, cu acordurile internaţionale şi principiile asumate cu privire la dreptul Uniunii şi încheind cu legislaţia derivată sau secundară, în privinţa obiectivelor putem spune că la ora actuală în special datorită legislaţiilor naţionale (determinate sau nu de cultura juridică naţională) încă este nevoie de identificat şi aplicat soluţii necesare atingerii acestora. Birocraţia excesivă a unor state, priorităţile economice diferite, interesul politic şi o legislaţie subsecventă naţională extrem de stufoasă pot conduce la un blocaj economic şi la o circulaţie defectuoasă a persoanelor, mărfurilor şia capitalurilor în interiorul spaţiului comunitar. Dacă luăm în considerare art. 14 alin. (1) din TUE, articol care statuează că Parlamentul European împreună cu Consiliul au atribuţii nu numai legislative şi bugetare, dar trebuie sa aibă în vedere impunerea unor sancţiuni împotriva acelor state membre care nu respectă dreptul Uniunii Europene, apreciem că o atitudine mai fermă din partea Parlamentului European din această perspectivă ar genera efecte benefice în domeniul economic. De altfel, principiile consacrate

[1] www.europarl.europa.eu

ale dreptului civil european consolidează libertatea antreprenorială în raport de legislaţia comunitară şi naţională, dar protejează partea dezavantajată în raporturile contractuale[2], principiul nediscriminării[3], principiul protecţie legale concrete[4], principiul echilibrării intereselor contrare părţilor din raportul de drept civil[5], principiul proporţionalităţii[6], principiul bunei-credinţe.

Codul civil european - o perspectivă sub semnul întrebării

Dorinţa de armonizare a tuturor sistemelor de drept privat din interiorul Comunităţii Europene a fost una constantă dar neîmplinită prin ceea ce numim un Cod civil european aplicabil unitar, echilibrat şi transparent în toate statele membre. Plecând de la iniţiativa prof. Christian von Bar sau de la iniţiativa daneză a prof. Ole Lando[7], iniţiativa italiană a prof. Gandolfy, dezbaterile din comisiile de lucru în vederea identificării unui text echilibrat şi acceptat de toate statele membre, au continuat. În prezent, se depun eforturi pentru realizarea unui manual juridic care să conţină un set de principii fundamentale, unanim acceptate de către statele membre UE, ale dreptului privat. Din nefericire, proiectul fiind un demers academic, şi nefiind asumat politic la nivelul Uniunii Europene, poate să rămână un simplu demers ce generează dezbateri şi analize dar să nu reuşească să apropie momentul adoptării în concret a unui Cod civil european.

Dacă luăm în calcul că aşa numitul grup de studiu privind proiectul Codului civil european a luat fiinţă în anul 1998, am putea aprecia că timpul scurs de la acel moment până în prezent ar fi fost suficient pentru a se realiza o cercetare juridică comparativă în privinţa dreptului civil al fiecărui stat membru şi pentru a propune un text care să conducă la premise consistente ca în interiorul spaţiului comunitar libera circulaţie a persoanelor, a mărfurilor, a serviciilor şi a capitalurilor să devină o realitate şi nu doar un deziderat.

Din perspectiva „dreptului european al contractelor" putem constata că şi de această dată mediul de afaceri reuşeşte să impună un ritm mult mai susţinut şi mai eficient la adoptarea unei legislaţii unice în materie. Plecând de la libera circulaţie a persoanelor, a mărfurilor, a serviciilor şi a capitalurilor, în mod evident diferenţele legislative importante, procedurile diferite şi mai ales limba în care este redactată legislaţia naţională au reprezentat impedimente serioase în dezvoltarea comerţului transfrontalier intracomunitar. Plecând de la importanţa relaţiei dintre întreprinderi şi consumatori, dreptul contractelor reprezintă fundamentul creării unei pieţe unice eficiente. Luând în calcul că aproximativ 61% din vânzările transfrontaliere „sunt respinse deoarece comercianţii refuză să vândă în ţara în care se află consumatorul"[8] din cauza impedimentelor generate de reglementarea stufoasă şi diversă, necesitatea reglementării unice a contractelor la nivel european este necesară şi justificată. În mod concret atât furnizorii de servicii cât şi consumatorii acestora au de depăşit obstacole generate de nevoia de adaptare a termenului contractual, incertitudinea generată de o legislaţie străină, precum şi soluţionarea dificilă a unor litigii generate de o birocraţie sau de o legislaţie subsecventă diferită de la un stat la altul. În acest context, dreptul european al contractelor reprezintă efectul presiunii generate de practicieni şi reprezintă continuarea

[2] Art. 31-38 din Carta Fundamentală a Drepturilor Omului a Uniunii Europene.
[3] Art. 21-22 din Carta Fundamentală a Drepturilor Omului a Uniunii Europene.
[4] Art. 47 şi art. 19 din TUE.
[5] Art. 51, 52, 54 din Carta Fundamentală a Drepturilor Omului a Uniunii Europene.
[6] Art. 52 din Carta Fundamentală a Drepturilor Omului a Uniunii Europene.
[7] Ce vizează în mod special codificarea legislației europene în materia contractuală.
[8] documents.tips/docments/dreptul-european-al-contractelor.html

Directivei privind drepturile consumatorilor din 25 octombrie 2011. Alcătuit dintr-o multitudine de instrumente şi dorind să le răspundă nevoilor concrete, dreptul european al contractelor reprezintă răspunsul la o nevoie concretă chiar dacă teoreticienii au fost reticenţi în faţa unui asemenea demers. Preocupaţi fiind de o terminologie comună şi de principii asumate unanim la nivel comunitar, dreptul european al contractelor se doreşte un instrument absolut obligatoriu şi necesar în consolidarea pieţei unice comunitare. Libertatea contractuală, consensualismul, securitatea contractuală, loialitatea contractuală şi jurisprudenţa CJCE, reprezintă principii şi valori ce s-au dorit a fi consacrate de către dreptul contractual al Uniunii Europene.

Concluzii

„Uniunea Europeană este un parteneriat politic şi economic unic în lume, care reuneşte 27 de ţări. Timp de peste o jumătate de secol a contribuit la menţinerea păcii, stabilităţii şi prosperităţii, a ridicat standardele de viaţă, a lansat o monedă unică şi a evoluat constant către creşterea unei pieţe unice în cadrul căreia persoanele, bunurile, serviciile şi capitalul să poată circula liber, ca şi cum s-ar afla pe teritoriul unei singure ţări”[9].

Globalizarea generează armonizarea sistemelor de drept naţionale dar ar trebui abordată conform prof. Augustin Fuerea, „nu ca o integrare din perspectiva juridică, ci ca pe o cooperare politică. Armonizarea legislativă nu înseamnă identitate legislativă, ci urmăreşte armonizarea principiilor de drept şi a normelor juridice naţionale, organizate pe domenii specializate”[10]. Indiferent cum este privit de teoreticieni sau de practicieni, acest demers devine unul absolut necesar susţinut declarativ de instituţiile Uniunii Europene. Credem în acelaşi timp, că pentru a putea fi concretizată „codificarea dreptului privat se impune ca singura soluţie completă prin comparaţie cu rezoluţiile Parlamentului, Regulamentele „Bruxelles I” şi „Roma I” sau în raport de **cadrul comun de referinţă**. Trebuie să amintim că o legislaţie unitară devine o legislaţie cu proceduri predictibile şi nediscriminatorii pentru orice cetăţean european sau întreprindere europeană. O legislaţie europeană în contextul acesta devine un factor de coagulare comunitară şi nu un motiv de fragmentare. Nu în ultimul rând, precizăm că o legislaţie comună în dreptul privat va fluidiza relaţiile economice în spaţiul intracomunitar oferind posibilitatea oricărui cetăţean sau operator economic să îşi desfăşoare activitatea în orice stat naţional comunitar fără a fi dezavantajat de o legislaţie naţională pe care nu o cunoaşte sau pe care o poate descoperi cu eforturi şi costuri suplimentare.

Prezentul articol doreşte să scoată în evidenţă nevoia unei legislaţii unitare, atât din perspectivă juridică, economică şi socială, dar mai ales din perspectiva nevoii de consolidare a proiectului european.

BIBLIOGRAPHY

1. Augustin Fuerea, *Manualul Uniunii Europene*, Ediția a III - a revăzută şi adăugită, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2006.

[9] https://dreptuleuropeanalcontracteloroana.wordpress.com/
[10] Augustin Fuerea, „Manualul Uniunii Europene”, Ediția a III - a revăzută şi adăugită, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2006, pag. 228.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

HISTORICAL ASPECTS REGARDING THE HYDATIC DISEASE

Roxana Gabriela Cobzaru, Lecturer, PhD, "Grigore T. Popa" University of Medicine and Pharmacy, Iași; Ana Dumitrescu, Dr., International Society for History of Medicine; Carmen Valerica Rîpă, PhD Student, Post-Highschool Sanitary School, Iași and Gica Avram (Lehaci), Post-Highschool Sanitary School, PhD Student, Dep. Of Psychiatry

Abstract: Having a history of existence of over two thousand years, according to documented studies, the hydatic disease, also known as echinococcosis, echinococcal disease or hydatidosis, represents still a systemic parasitic infection of great importance to the medical world. As most of the parasitic infections, echinococcosis can be achieved due to extremely easy direct path of contamination. Its existence as pathology could be detected and described ever since very old times like Antiquity (in Ancient Egipt, Ancient Greece, the Jewish Period, Ancient Rome) and Middle Ages, continuing with proofs of its persistent existence from the 16th , 17th , 18th and 19th centuries, within the Modern Era, and from the Contemporary Era.

Keywords: hydatic disease, echinococcosis, Antiquity, Middle Ages, Modern Era

I.INTRODUCTION:

Having a history of existence of over two thousand years, according to documented studies, the hydatic disease, also known as echinococcosis, echinococcal disease or hydatidosis, represents still a systemic parasitic infection of great importance to the medical world. The name of the disease finds its etiology in the Greek word "ydatos" referring to water, due to the association dating since ancient times between the primordial element and the content of the hydatic cysts-a clear watery fluid (1). There are two main types of echinococcosis: cystic (found in animal and human remains dating from Antiquity) and alveolar (firstly identified as disease in the nineteenth century), each of them caused by a separate parasite of the Echinococcus type: Echinococcus granulosus (E.granulosus) in the case of the first manifestation and Echinococcus multilocularis (E.multilocularis) regarding the second one (2), (3).

The life cycle of the parasite requires the existence of two hosts: intermediate (sheep or swine) and final (dog, fox or even humans, accidentally). The infection is transmitted through the ingestion of the eggs of the parasite, usually eliminated with the faeces (4). Then eggs become infective within the host, releasing larvae that, passing through the intestinal wall, develop hydatic cysts in multiple locations within the body, such as: heart, lungs, brain, spleen, bladder, spinal cord, making the disease a systemic one. In what regards the hydatic cyst, there can be identified four stages of evolution: the first stage with uncharacteristic symptomatology, the second stage with clinical and paraclinical manifestations, the third one marked by the presence of complications and the fourth stage consisting in post-operatory/post-surgery complications. The multiple hydatic cysts are encountered mainly in the cases of children of small ages, and in the case of adults, where the cyst can grow in dimensions excessively without determining a specific symptomatology. The localization of the cyst (thorax, abdomen, brain, etc) has a particular major importance, as the cysts being able to remain asymptomatic for a

long period of time, with a viability of over 50 years from the moment of the diagnostic. The exogenous vesicles can be expelled at the exterior of the cyst and can metastasize in the entire organism (3),(5).

Turning an eye to the past, the most common geographical areas for the existence of the hydatic disease remain the Middle East, Australia, Latin America, South Africa, Central Europe and some Mediterranean locations (2).

As most of the parasitic infections, echinococcosis could be detected and described ever since very old times like Antiquity (Ancient Egypt, Ancient Greece, Ancient Rome) and Middle Ages, continuing with proofs of its persistent existence from the 17th century, the 18th century, the Modern Era and Contemporary Era, mainly due to the very easy direct ways of contamination in the case of these infections (6).

II. EVIDENCES OF THE HYDATIC DISEASE FROM ANTIQUITY AND MIDDLE AGES: In Ancient Egypt, among the numerous parasitic infections that the Egyptians suffered from, hydatidosis occupied an important position, evidences of its existence being noticed in the cases of the mummy 22940 part of the Manchester Museum Mummy Collection, the mummy of Asru still presented to the Manchester Museum (presenting hydatic cysts localized in the lungs) and according to the Ebers papyrus (circa 1800 B.C.), the Edwin Smith papyrus (circa 1600B.C.) , Hearst papyrus (circs 1600 B.C.) and the London Medical papyrus (circa 1300 B.C.), that are Ancient preserved historical documents (1).

Among the first references regarding this pathology , we mention Hippocrates of Kos (460 B.C.-370 B.C.), the Ancient Greek physician belonging to the Golden Age of Pericles, according to whom the ruptures of the cysts give systemic infection. He used the expression 'liver filled with water' regarding the hydatic disease, being founder of the Hippocratic School of Medicine in Ancient Greece. Aretaeus of Cappadocia (1st century C.E.), another Ancient Greek physician, wrote in Ionic Greek on the hydatic disease and other pathologies, this representing a valuable medical relic of the Ancient times (9),(6).

Other Ancient references to the hydatic disease belonged to Galen of Pergamon (129-200 A.D.) and Rhazes (860-932 A.D.). Galen of Pergamon (Aelius Galenus or Claudius Galenus) brought major medical contributions to the Ancient Roman world, among his writings being mentioned reports and descriptions of hydatidosis. Rhazes, the famous Persian scientist, an important figure for the Islamic medieval world, described echinococcosis and its consequences in the body. The hydatic cyst was seen as a gland that had grown in dimensions, on its way of involution, as a purulent collection or as a termination of blood vessels. Avicenna (980-1037 A.D.), still an Islamic personality and philosopher wrote about hydatidosis and other pathologies involving parasitic infections in his Canon of Medicine, a complex medical document and historical relic from the Middle Ages. The book was written following the medical principles of Galen and Hippocrates, therefore its importance as a continuity of the Ancient medical thoughts (1), (2).

As remains from the Middle Ages, there have been as well discovered calcified cysts preserved in the thorax and abdomen, coming from eight medieval people. The archeological-medical discovery on the territory of Skriðuklaustur, Iceland, highlighted a hydatic cyst of 17–20 cm in diameter, dating from 1493–1554 A.D. (7).

III. DISCOVERIES REGARDING ECHINOCOCCOSIS FROM THE 17TH AND THE 18TH CENTURIES

1. THE 17TH CENTURY-FRANCESO REDI, EDWARD TYSON, G.B. MORGAGNI: In the 17th century, there were made the first researches towards discovering the causes of echinococcosis, by Francesco Redi, an Italian scientist. In his study "Esperienze Intorno alla Generazione degl'Insetti" published in 1668, Redi revealed the animalic origin of the disease. The British physician Edward Tyson, seen as the father of comparative anatomy in the context of history of medicine, mediatised the fact that the hydatic cysts were containing within insects or worms in embryonic stages. The Italian anatomist Giovanni Battista Morgagni (1682-1771) gave post-mortem reports of the hydatic cysts he could find in patients. One particular important mention was the one of a hydatic cyst localized retroperitoneally, near the left kidney (1).

2.**THE 18TH CENTURY-PETER SIMON PALLAS, JOHN HUNTER, A.E. GOEZE, EDWARD JENNER:** The parasitic origin of the malady was described by Peter Simon Pallas (1760) who discovered the mature form of the parasite, localized intestinally and delivering vesicles. John Hunter, a Scottish surgeon, operated with meticulosity and scientific curiosity, being the one describing in 1773 the morphology of the hydatic cyst. A.E. Goeze (1782) mentioned the presence of the scolexs ("heads") in the interior of the proliferating vesicles. He also established microscopically the granulations of the helminthic scolexs , describing also the crown arranged and divided this genus in visceral teaniasis and intestinal teniasis, these belonging still to the Cestodes class like Echinococcus) . The British naturalist and physician at the countryside, known for the cowpox vaccine, Edward Jenner realized a record of his dissections of several farm animals, offering important information regarding hydatidosis, as pathology (9).

IV. HYDATIDOSIS IN THE MODERN ERA: The term of echinococcus was used for the first time by the Swedish naturalist Karl Asmund Rudolphi in 1808, after he established the ways of intrusion of this parasite within the host. He also described within this genus the existence of three species: Echinococcus hominis (E. hominis), Echinococcus simiae (E. simiae), Echinococcus veterinorum (E. veterinorum). In 1855, Gottlieb Heinrich Friedrich Kuchenmeister (1821-1890) described two forms of echinococcosis caused by E. scoliciparіens and E. altriciparіens that were forming the protoscolex and the daughter cysts (8). For the first time, Bremser (1821), Budd (1857) and Bright (1861) described the cystic form of the parasite, discovering the development of the secondary hydatic cysts through two mechanisms: the accidental rupture of the cysts and the punction of cystic tumors (9), (10). The asexual cycle of development of the Echinococcus without intermediary host was mentioned by M.G. Stadniţkii (1890), A.I Lebedeva and N.I. Andreev (1899), noticing that the "hydatic sand" could be source of infection, managing to contaminate the animal hosts with the content of the larvocyst. The important steps in what the etiopathogeny, diagnosis and treatment of the pathology are regarded were made at the beginning of the XXth century, by F. Deve, considered today the founder of modern histology. He described secondary echinococcosis and highlighted, as well, certain aspects linked to several pathologies

like hydatic pleurisy. The first half of the XXth century brought into discussion the alveolar form of echinococcosis and academic studies referring it were made. The diagnosis of hydatidosis was revolutionized by the discovery of the X-rays by Roentgen (1895), remarkable radiological studies being made by Antoine Beclere (1856-1939), as well (6), (9).

V. THE IMPORTANCE GIVEN TO THE HYDATIC DISEASE IN CONTEMPORARY TIMES: The appearance of the enzyme-linked immunosorbent assays (ELISA), introduced in 1971, eased considerably the identification of echinococcosis. The beginnings of the Computer tomography (CT), the ultrasound examination, the magnetic nuclear resonance (NMR) contributed in the last decades of the XXth century to the specification of the diagnosis of the hydatic cyst, in its numerous locations. In the last half of the XXth century, these discoveries led to the identification of more species of Echinococcus: E. felidis Ortlepp (1937), E. intermedius Lopez-Neyra (1943), E. longimanubrius Cameron (1996). Still, in this period, there existed a passing to biochemical, ontogenetic and etiological studies, used for the characterization of different populations predisposed to hydatidosis, the taxonomy and speciation of this genus having been suffered modifications meanwhile (6),(9).

VI. CONCLUSION: The continuous growth of morbidity through echinococcosis, both in the case of the population and the case of the animal world, confers actuality to this pathology, from an ecological point of view, and the increased number of populational migrations contribute in an important manner to the erase of the notion of "endemic area" in the case of hydatidosis. Regardless all the modern technological therapeutic successes, even at the actual present state, the medical world is often being confronted with diagnosis issues imposed by this pathology (11),(12),(13).

BIBLIOGRAPHY

1. Turgut M. , *Hydatidosis of the Central Nervous System: Diagnosis and Treatment*, Springer, 2014;
2. Sabău D.-A., *Chirurgia laparoscopică a chistului hidatic hepatic –rezumat*, University „Lucian Blaga" of Sibiu, faculty of Medicine „Victor Papilian", Sibiu, 2011;
3. S.H. Gillespie , P.M. Hawkey , Medical Parasitology- A Practical Approach, Oxford University Press, New York, 1995;
4. C. F. Barnard , *Parasitism and Host Behaviour*, CRC Press, 2002;
5. F.H. Kayser et al., Medical Microbiology, Thieme Publishing House, Stuttgart-New York, 2005;
6. R. Iftimovici, The Universal History of Medicine and Pharmacy, Editura Academiei Romane, Bucuresti, 2008;
7. S. Kristjansdottir , C. Collins, *Cases of Hydatid Disease in Medieval Iceland*, International Journal of Osteoarcheology, DOI: 10.1002/oa, 2010;
8. Retrieved from http://www.encyclopediaofarkansas.net/encyclopedia/entry-detail.aspx?entryID=8360, on 12.05.2016;
9. Dana Baran, An outline History of Medicine, Tehnopress, Iasi, 2007;

10. Mariana Luca , Parazitologie si Micologie Medicala, Editura Medicala, Bucuresti, 1997;
11. Esch G. W., *Parasites, People, and Places: Essays on Field Parasitology*, Cambridge University Press, UK, 2004;
12. Craig P., Pawłowski Z. , *Cestode Zoonoses: Echinococcosis and Cysticercosis: An Emergent and Global Problem*, IOS Press, 2002;
13. Molineux D.-H., *Control of Human Parasitic Diseases*, Academic Press, 2007.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

FRUITS, AS PART OF EDUCATION FOR HEALTH WITH PRIMARY STUDENTS

Ramona Vlad, Maria Dorina Pașca

Assoc. Prof., PhD, University of Medicine and Pharmacy, Tîrgu Mureș

Abstract: ***Introduction:*** *Health education at the primary level classes represent one of the main ways of promoting correct knowledge regarding different ways of health, and, at the same time, of forming attitudes and skills necessary for a healthy and responsible behavior. During the course of this study I followed forming elementary knowledge about correct eating habits and a healthy diet, educating a proper cultural and hygienic conduct while eating (lying the table, the conduct during the meal) and making the young students aware concerning fruit consumption.*
Materials and method: *The methods used for the psychological investigation were: the questionnaire, the experiment, the conversation and the demonstration. The investigation was conducted on 200 fourth-grade students, aged between 9 and 11 years old, and proved the actual connection between the education for a healthy alimentation and the growth in fruit consumption among students. This programme has been developed for six months (October 2015- March 2016) using several educational strategies such as: Power Point materials, games, discussions between children and parents at four classes belonging to a Secondary School nr. 113 in Bucharest.*
Results: *As a result of the data supplied by applying the questionnaire, before and after the experimental period, I have noticed that the educational intervention concerning the fruit consumption led to a significant growth of the latter. Comparing the results of the experimental group, it was noticed a growth in the number of students who eat at least a fruit a day from 79% up to 100%, and of those who eat 3 fruit a day, from 21 % to 63%. Moreover, there has been a significant growth of those who prefer raw fruits to those who prefer cooked fruits, from 42% to 81%.*
Conclusions: *The study emphasized the efficiency of education activities for grasping the knowledge and forming the skills of healthy eating at primary age. Students have understood the benefits of the fresh fruit consumption for an optimal health and for a strong and resistant body.*

Keywords: ***:*** *fruits, pupils, alimentation, health, education*

Introducere:

Şcoala este locul potrivit pentru transmiterea cunoştinţelor de educaţie pentru sănătate şi are avantajul de a se adresa unui procent reprezentativ din populaţie. Componentele educaţiei pentru sănătate sunt reprezentate de cunoştinţele, concepţiile, opiniile, atitudinile şi practicile populaţiei şcolare în domeniul sănătăţii. Cunoştinţele constituie de fapt baza educaţiei pentru sănătate. Între cunoştinţe şi obişnuinţe este o relaţie directă, în sensul că cei mai bine informaţi sunt înclinaţi să adopte un comportament sănătos. Formarea comportamentului, a obişnuinţelor igienice şi formarea unor deprinderi de viaţă sănătoasă trebuie începută de la vârsta cea mai fragedă. „Deosebită importanţă în învăţare au eşecurile şi succesele. Succesul repetat are rezonanţe psihologice importante…, creează satisfacţie, încredere, dezvoltă expansiunea sinelui, creează optimism şi siguranţă.” Şchiopu U., Verza E. (1981)

A educa presupune a stimula dorinţa de a se comporta şi de a acţiona corect, de a respecta anumite reguli şi norme ale colectivităţii în care trăieşti. În primii ani de şcoală educaţia pentru sănătate se realizează de către profesori/ învăţătorul clasei, în colaborare cu asistentul, medicul şcolar şi părinţii. Orele recomandate pentru desfăşurarea acestor activităţi sunt cele de educaţie pentru sănătate, de dezvoltare personală, activităţile transcurriculare şi activităţile sportive.

Importantă este şi educarea părinţilor, prin şedinţele cu părinţii, lectoratele cu tematică privitoare la sănătatea copiilor.

Cele mai eficiente strategii utilizate în primii ani de şcoală sunt cele în care predomină jocul (jocul de rol, jocurile didactice, distractive şi de perspicacitate). „Activitatea ludică îl fortifică pe copil din punct de vedere fizic şi îi dezvoltă o serie de calităţi de ordin psihologic. Jocul creează deprinderi şi obişnuinţe pentru colaborarea cu ceilalţi, pentru sincronizarea acţiunilor proprii cu ale altora, pentru depunerea unui efort comun în vederea atingerii unui scop.” Drăgan I. (2007) Atât jocul cât şi povestirile şi dramatizările îi ajută pe copii să înțeleagă necesitatea unui stil de viaţă sănătos printr-o alimentaţie corectă, prin păstrarea unei igiene corespunzătoare, prin mişcare în aer liber.

Educaţia pentru sănătate la clasele primare reprezintă una dintre principalele căi de promovare a cunoştinţelor corecte privind diferite aspecte ale sănătăţii şi totodată de formare a atitudinilor şi deprinderilor necesare unui comportament responsabil şi sănătos**.**

Datorită faptului că sănătatea este determinată de modul de viaţă al individului, este recomandat ca educaţia pentru sănătate să înceapă încă din primii ani de viaţă. „Formarea personalităţii copilului nu este prestabilită pe baza unui program genetic inflexibil, factorii de mediu punându-şi puternic amprenta pe tot parcursul vieţii.” Baban A. (2003)

Scopul educaţiei pentru sănătate este de a promova comportamentul de sănătate pozitiv. În acest sens elevii vor fi încurajaţi să practice comportamente pozitive, să manifeste încredere în sine şi în ceilalţi, să abordeze cu curaj şi optimism eventualele dificultăţi. În acest sens elevii vor fi încurajaţi să practice comportamente pozitive, să manifeste încredere în sine şi în ceilalţi, să abordeze cu curaj şi optimism eventualele dificultăţi. „Gândirea pozitivă se caracterizează prin raţionalitate, orientare activă, constructivă pe direcţia depăşirii dificultăţilor.” Zlate M. (1999)

Un prim argument în favoarea realizării educaţiei pentru sănătate în clasele primare este crearea unor comportamente individuale sănătoase şi a unor atitudini corecte în legătură cu un stil de viaţă sănătos.

Este imperios necesară formarea la copii a atitudinilor şi competenţelor respectării normelor de viaţă sănătoasă, precum şi transmiterea cunoştinţelor elementare despre un mod de viaţă sănătos. „Datorită procesului de creştere şi dezvoltare al diferitelor aparate şi sisteme, copilul prezintă un necesar nutriţional mai mare raportat la greutatea corporală, comparativ cu adultul.” Negrişanu G. (2005)

Alimentaţia şcolarului trebuie să fie cât mai variată, conţinând multe fructe şi legume. Deoarece în cursul dimineţii copilul depune cel mai intens efort fizic şi intelectual, este necesar ca şcolarul să nu renunţe sau să treacă peste micul dejun. Activitatea fizică, ca şi efortul intelectual intens necesită un aport caloric proporţional cu efortul depus. „Alimentaţia va fi astfel concepută, încât să îndeplinească următoarele condiţii: să asigure o creştere şi dezvoltare corespunzătoare, să asigure o bună stare de sănătate.” Moţa M. (2005)

Nutriţioniştii recomandă ca din alimentaţia şcolarilor să nu lipsească fructele autohtone (merele, perele, gutuile, caisele, piersicile, strugurii, căpşunile, prunele, cireşele şi vişinele).

Ei „nu trebuie să plece în abordarea/ anamneza copilului, fără a-l lăsa şi pe acesta a se exprima, a-şi spune propria părere, acolo unde nu intervine familia.” Paşca MD. (2010)

Având în vedere cele prezentate mai sus, mi-am propus ca obiective de referinţă următoarele:

- Formarea cunoştinţelor elementare despre alimentaţie şi regimul alimentar corect; educarea deprinderilor cultural- igienice în timpul mesei (amenajarea mesei, conduita în timpul mesei).
- Dobândirea cunoştinţelor despre părţile componente ale corpului uman şi modul de funcţionare, cunoaşterea principalelor organe interne şi funcţiile lor; conştientizarea necesităţii de a proteja inima printr-un mod sănătos de viaţă; cunoaşterea faptului că răceala e cauza celor mai frecvente îmbolnăviri ale omului şi învăţarea modalităţilor de a o evita.
- Însuşirea cunoştinţelor despre fructe, despre importanţa consumului de fructe.

Material şi Metodă:

Am urmărit ca în lucrarea de faţă să evidenţiez necesitatea şi eficacitatea educaţiei pentru o alimentaţie sănătoasă prin consumul zilnic de fructe, în primii ani de şcoală. În acest scop am pornit de la ipoteza că educarea copiilor în spiritul unei alimentaţii sănătoase prin consumul de fructe va duce la creşterea consumului de fructe în rândul elevilor din grupul experimental.

Iniţial am aplicat chestionarul unui eşantion format din 200 de subiecţi- elevi ai claselor a IV-a, după cum urmează: Şcoala Gimnazială nr. 113 (4 clase însumând 100 elevi) şi Şcoala Gimnazială nr. 133 (4 clase însumând 100 elevi). În scopul verificării ipotezei de la care am pornit, am stabilit două grupuri de subiecţi, cel experimental (elevii clasei a IV-a de la Şcoala Gimnazială nr. 113 din Bucureşti) şi unul de control (elevii clasei a IV-a de la Şcoala Gimnazială nr. 133 din Bucureşti). În alegerea celor două grupuri de elevi am urmărit ca acestea să fie asemănătoare (şcolile se află în apropiere, sunt situate în acelaşi cartier, iar populaţia şcolară este asemănătoare din toate punctele de vedere (inclusiv al posibilităţilor financiare).

Ca metode de investigaţie psihologică s-au folosit chestionarul, experimentul, conversaţia, convorbirea şi demonstraţia. La grupul experimental format din 4 clase aparţinând Şcolii Gimnaziale nr. 113, programul prezentat a inclus materiale având ca obiectiv principal de studiu alimentaţia sănătoasă- consumul de fructe, folosindu-se ca auxiliare didactice: jocuri, materiale PowerPoint, discuţiile cu copiii şi părinţii. Acesta s-a realizat timp de 6 luni (Octombrie 2015- Martie 2016). Chestionarul aplicat a reprezentat instrumentul de cercetare şi a cuprins 10 întrebări referitoare la igiena mâinilor, a fructelor, consumul fructelor (cantitatea şi forma în care sunt consumate- crude sau preparate) şi importanţa consumului de fructe.

La grupul experimental s-au desfăşurat activităţi de informare despre alimentaţia sănătoasă. S-au prezentat materiale PowerPoint despre alimentaţia sănătoasă, despre importanţa consumului zilnic de fructe proaspete, despre aportul de vitamine al tuturor fructelor şi, în special, al fructelor autohtone.

Elevii au vizionat prezentări PowerPoint despre alimentaţia sănătoasă însoţite de discuţii despre starea de sănătate şi stilul de viaţă sănătos. Elevii au desenat cu plăcere şi interes fructele îndrăgite.

Am participat (la invitaţia doamnelor învăţătoare) la şedinţele cu părinţii (cu tematică privind educarea pentru un stil de viaţă sănătos): o alimentaţie sănătoasă, exerciţii fizice, reducerea

stresului şi stimularea intelectuală. O alimentaţie sănătoasă trebuie sa îi asigure copilului vitaminele şi mineralele de care are nevoie pentru a creşte. Le-am sugerat părinţilor să ţină cont de câteva aspecte în ceea ce priveşte alimentaţia copiilor: un meniu variat, bogat în fructe proaspete care să înlocuiască dulciurile şi legume de cât mai multe culori. I-am sfătuit pe părinţi să aibă în vedere o alimentaţie sănătoasă care să hrănească adecvat creierul: consumul de peşte şi nuci (alimente bogate în acizi graşi de tipul Omega3 şi Omega6), fructe de pădure, stafide negre şi struguri (surse de antioxidanţi).

Am utilizat jocul didactic deoarece este metoda preferată a copiilor, aceştia răspunzând pozitiv la ideea de joc. Prin joc învaţă să respecte regulile jocului şi acţionează conştient şi creativ în cadrul grupului, realizându-se astfel adaptarea conţinuturilor la specificul vârstei şi al indivizilor grupului. Avantajele acestei metode de lucru sunt numeroase, iar dezavantaje nu există, deoarece jocul presupune stimularea gândirii şi comunicarea creativă. Jocul preferat de copii a fost recunoaşterea afirmaţiilor corecte dintr-un şir de afirmaţii prin ridicare de mână. Afirmaţiile incorecte s-au corectat împreună cu elevii. Exemple: *Mănâncă fructe şi legume zilnic; Respectă cele trei mese principale ale zilei; Mănâncă cu mâinile murdare; Mănâncă în grabă; Se spală pe dinţi doar dimineaţa; Petrece timp în aer liber; Trăieşte într-un mediu curat; Face regulat exerciţii fizice.*

Elevii au desenat şi colorat fructe fericite, le-au decupat si le-au asamblat într-o remorcă confecţionată din hârtie. Au pregătit salată de fructe, respectând toate etapele de lucru: igienizarea suprafeţelor, a mâinilor şi a fructelor.

Rezultate

Am înregistrat rezultatele obţinute de cele două grupuri de elevi, în urma aplicării chestionarului, înaintea şi după aplicarea programului educativ de sănătate.

Tabel 1. **Rezultatele comparative ale testelor iniţiale şi finale la grupul experimental**

Întrebarea	Test inițial IV A	Test inițial IV B	Test inițial IV C	Test inițial IV D	**Test inițial Total**	Test final IVA	Test final IVB	Test final IV C	Test final IV D	**Test final Total**
1a	26	22	20	22	**90**	28	25	24	23	**100**
1b	2	3	4	1	**10**	-	-	-	-	-
2a	24	19	14	21	**78**	26	21	17	23	**87**
2b	4	6	10	2	**22**	2	4	7	-	**13**
3a	24	21	20	18	**83**	27	25	24	23	**99**
3b	4	4	4	5	**17**	1	-	-	-	**1**
4a	22	20	18	20	**80**	28	25	24	23	**100**
4b	6	5	6	3	**20**	-	-	-	-	-
5a	22	16	13	12	**63**	25	22	20	19	**86**
5b	6	9	11	11	**37**	3	3	4	4	**14**
6a	17	17	14	14	**62**	23	21	19	18	**81**
6b	11	8	10	9	**38**	5	4	5	5	**19**
7a	6	6	6	3	**21**	-	-	-	-	-
7b	16	14	12	16	**58**	13	10	8	6	**37**
7c	6	5	6	4	**21**	15	15	16	17	**63**
8a	14	10	10	8	**42**	25	20	18	18	**81**
8b	14	15	14	15	**58**	3	5	6	5	**19**

9a	18	16	15	17	**66**	18	16	15	17	**66**
9b	10	9	9	6	**34**	10	9	9	6	**34**

Total elevi: IV A-28; IV B-25; IV C-24; IV D-23 (total 100)

Tabel 2. **Rezultatele comparative ale testelor iniţiale şi finale la grupul de control**

Întrebarea	Test inițial IV A	Test inițial IV B	Test inițial IV C	Test inițial IV D	**Test inițial Total**	Test final IVA	Test final IVB	Test final IVC	Test final IVD	**Test final Total**
1a	23	21	21	25	**90**	24	22	22	25	**93**
1b	3	3	2	2	**10**	2	2	1	2	**7**
2a	17	18	22	18	**75**	16	19	22	19	**76**
2b	9	6	1	9	**25**	10	5	1	8	**24**
3a	24	17	19	19	**79**	25	19	20	20	**84**
3b	2	7	4	8	**21**	1	5	3	7	**16**
4a	18	19	22	22	**81**	18	20	22	23	**83**
4b	8	5	1	5	**19**	8	4	1	4	**17**
5a	12	10	7	9	**38**	14	10	7	10	**41**
5b	14	14	16	18	**62**	12	14	16	17	**59**
6a	14	12	10	10	**47**	15	13	13	11	**52**
6b	12	12	13	17	**53**	11	11	10	16	**48**
7a	8	5	2	3	**18**	6	4	1	3	**14**
7b	12	14	17	14	**57**	13	15	15	13	**56**
7c	6	5	4	10	**25**	7	5	7	11	**30**
8a	8	10	13	15	**46**	10	12	15	16	**53**
8b	18	14	10	12	**54**	16	12	8	11	**47**
9a	14	15	12	22	**63**	14	15	12	22	**63**
9b	12	9	11	5	**37**	12	9	11	5	**37**

Total elevi: IV A- 26; IV B-24; IV C-23; IV D-27 (total 100)

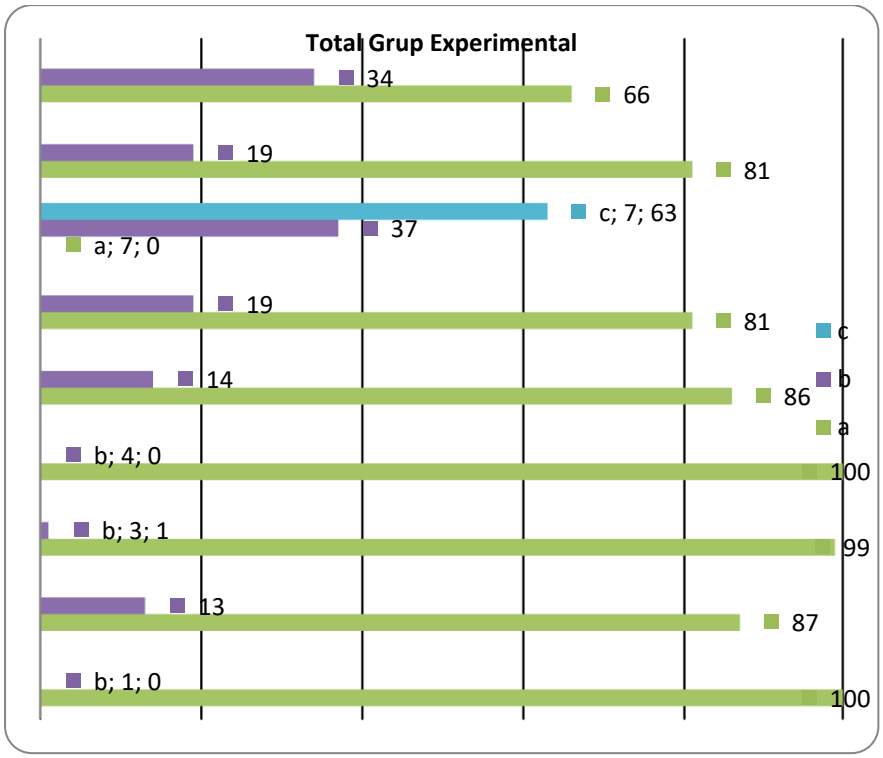

Figura 1.

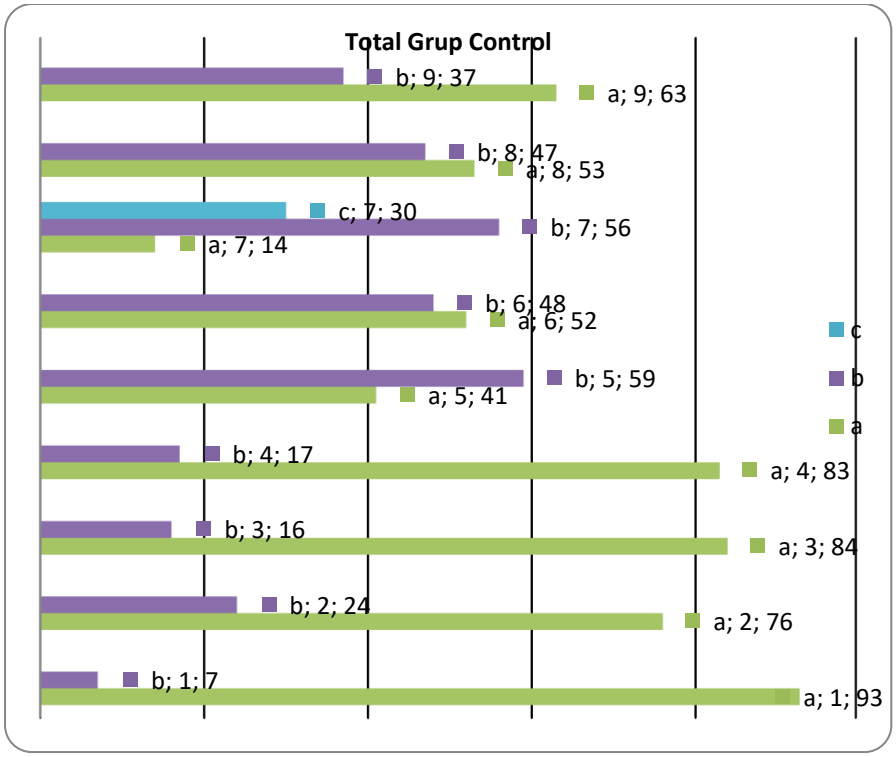

Figura 2.

Din prelucrarea datelor reies diferenţe între rezultatele iniţiale şi finale la cele două grupuri de subiecţi. După cum se poate observa în graficele de mai sus, răspunsurile la chestionarul aplicat în urma programului educativ de sănătate sunt semnificativ mai bune

decât răspunsurile la chestionarul iniţial. La sfârsitul programului educativ toţi elevii au declarat că le plac fructele (creştere cu 20% faţă de răspunsul iniţial la întrebarea 4 - *Iţi plac fructele?*).

A crescut cu 23% numărul elevilor care consumă fructe ţinând cont de anotimp. Au declarat că obişnuiesc să consume fructe la şcoală cu 19% mai mulţi elevi în etapa finală decât în cea iniţială (întrebarea 6 - *Obişnuieşti să consumi fructe la şcoală?*). Dacă înaintea programului educativ 21 de elevi au declarat că nu mănâncă niciun fruct pe zi, la sfârşit toţi elevii au declarat că mănâncă cel puţin un fruct pe zi (s-a realizat o creştere de la 79% la 100%). De asemenea în rândul elevilor care consumă 3 fructe pe zi, s-a realizat o creştere de la 21% la 63%. Aproape că s-a dublat numărul elevilor care preferă fructele crude (de la 42 de elevi iniţial la 81 final, întrebarea 8 - *Cum îţi place să consumi fructele?*). Nu aceleaşi diferenţe s-au înregistrat între răspunsurile elevilor de la grupul de control. Rezultatele asemănătoare obţinute de elevii grupului de control la cele două teste iniţial şi final arată că obiceiurile alimentare privitoare la consumul de fructe nu se schimbă decât prin intermediul unor programe educative.

Discuţii

A fost confirmată ipoteza formulată iniţial, şi anume aceea că educaţia pentru o alimentaţie sănătoasă poate conduce la un consum mai mare de fructe proaspete, îmbunătăţind stilul de viaţă al şcolarilor.

Studiul realizat pe un eşantion format din 200 de elevi din clasele a IV-a având vârste cuprinse între 9 şi 11 ani, a evidenţiat importanţa educaţiei pentru o alimentaţie sănătoasă, finalizată prin creşterea numărului de fructe proaspete consumate de un copil într-un interval de timp.

Răspunsurile la întrebările 1, 2 şi 3 (*Te speli pe mâini înainte să consumi fructe?, Te speli pe mâini după ce consumi fructe?, Speli fructele înainte să le consumi?)* au arătat că elevii din grupul experimental şi-au îmbunătăţit deprinderile de igienă alimentară.

Răspunsurile la întrebările 4 şi 5 (*Îţi plac fructele?, Consumi fructe ţinând cont de anotimp?*) au demonstrat că la sfârşitul acestui experiment elevii au devenit conştienţi de importanţa consumului de fructe, ţinând cont de anotimp.

Rezultatele la întrebările 6 şi 7 (*Obişnuieşti să consumi fructe la şcoală?*, *Câte fructe mănânci pe zi?)* au reliefat creşterea numărului de fructe consumate zilnic de elevi la şcoală. Se poate observa că a crescut semnificativ atât numărul şcolarilor care mănâncă cel puţin un fruct pe zi, cât şi al celor care mănâncă cel puţin 3 fructe pe zi.

Întrebarea 8, referitoare la starea fructelor preferată de elevi pentru cosumul zilnic evidenţiază faptul că aceştia au înţeles necesitatea consumului de fructe în stare proaspătă.

Singura întrebare la care nu s-au înregistrat diferenţe a fost întrebarea 9. Elevii au fost întrebaţi dacă au cules vreodată fructe. Având în vedere faptul că experimentul a început în luna octombrie şi s-a finalizat în luna martie, elevii nu au mai avut posibilitatea de a culege fucte.

La întrebarea numărul 10 şcolarii au fost întrebaţi de ce este necesar să consume fructe. Răspunsurile au fost mult mai bogate şi mai variate în etapa finală a cercetării: „pentru a ne fortifica organismul”, „pentru a ne proteja de boli”, „pentru a ţine departe răceala”, „pentru creşterea imunităţii”.

Dacă la începutul experimentului rezultatele celor două grupuri erau asemănătoare la final s-a observat o îmbunătăţire semnificativă a rezultatelor grupului experimental. Elevii au dovedit că şi-au îmbunătăţit nu doar cunoştinţele referitoare la necesitatea consumului de

fructe, ci şi obiceiurile alimentare- consumul zilnic de fructe proaspete, de preferat autohtone. Reiese totodată din răspunsurile lor formarea deprinderilor de igienă alimentară, atât în ceea ce priveşte spălarea mâinilor înainte de masă cât şi a fructelor ce urmează a fi consumate.

Concluzii

- Pe parcursul programului educativ elevii au înţeles că este necesar să consume fructe ţinând cont de anotimp şi că este benefic ca ele sa fie prezente în pauza de masă de la şcoală.
- O altă achiziţie importantă cu care au rămas elevii în urma acestui experiment a fost aceea că au înţeles beneficiile consumului de fructe proaspete pentru asigurarea unei sănătăţi optime şi dezvoltarea unui organism puternic şi rezistent.
- S-a îmbunătăţit considerabil percepţia elevilor asupra igienei personale, precum şi cea legată de igiena fructelor.
- Elevii au înţeles că este bine să consume fructe de sezon şi şi-au exprimat dorinţa de a le culege împreună cu părinţii şi bunicii. Fructele consumate în stare proaspată aduc un aport crescut de vitamine şi minerale, în comparaţie cu fructele conservate sau care au fost păstrate o durată mai îndelungată.
- Educaţia în alimentatia şcolarului- factor declanşator al însuşirii priceperilor şi deprinderilor de vieţuire sănătoasă- este nu doar recomandată a se realiza de la vârstele cele mai fragede, ci se dovedeşte a fi chiar necesară încă din grădiniţă.

BIBLIOGRAPHY

1. Şchiopu U, Verza E - *Psihologia vârstelor*, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981, 159.
2. Drăgan I - *COMUNICAREA paradigme şi teorii*, volumul 2, Ed. Rao, Bucureşti, 2007, 112.
3. Baban A - *Consiliere educaţională,* Ed. Asociaţia de Ştiinte Cognitive din România, Cluj-Napoca, 2003, 50.
4. Zlate M - *Psihologia mecanismelor cognitive,* Ed. Polirom, Bucureşti, 1999, 290.
5. Negrişanu G - *Tratat de nutriţie,* Ed. Brumar, Timişoara, 2005, 236.
6. Moţa M - *Alimentaţia omului sănătos şi bolnav,* Ed.Academiei Române, Bucureşti, 2005, 17
7. Paşca MD - *Curs de psihopedagogie nutriţională*, Universitatea de Medicină şi Farmacie Tîrgu Mureş, 2010, 57

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

THE RELATIONSHIP AMONG FORMAL, NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION

Alina Teodora Vartolomei

Iași

Abstract: While formal education is typically provided by formal education institutions and is sequentially and hierarchically structured leading to certification, non-formal education is an organized educational process which takes place along the mainstream systems of education and training does not typically lead to certification. Students participate on a voluntary basis and as a result, the learner takes an active role in the learning process. Unlike informal education where learning happens less consciously, the student is aware of the fact that he/she is learning through non-formal education. Non-formal education gives students the possibility to develop their values, skills and competences other than the ones developed in the framework of formal education. What is special about non-formal education is that students are actively involved in the learning process. The methods that are being used aim at giving young people the tools to further develop their skills and attitudes. Learning in an ongoing process, one of its crucial features is learning by doing. Non-formal does not imply unstructured, the process of non-formal learning is shared and designed in such a way that it creates an environment in which the learner is the architect of the skills development.

Keywords: formal education, non-formal education, informal education, lifelong learning, learner-centred

The present article looks at the concepts of formal, non-formal and informal education, trying to provide their definitions, features, limitations and advantages. The relationship among the three types of education is discussed as well, trying to highlight the importance of correlating them. Students learn and acquire experiences in many different ways and we need to take into account the fact that formal education cannot cope alone with the demands of our society. We need to guide students in their process of learning and help them become promoters of lifelong learning education.

Learning is a process that is not only related to the process of learning in schools or other organized educational setting. A considerable number of our meaningful learning experiences happen outside the formal educational system: in families, libraries, different organizations and different youth clubs and youth organizations. Nowadays, students take part in a wide range of activities outside the formal educational system, and this counts as non-formal learning.

According to the defninition given by I. Jinga, formal education (or official) is "institutionalized education, hierarchically structured, chronologically graded, led by the center" (Jinga, 2000: 37). As common characteristics, apart from its institutional character, formal education is performed through the educational process, which involves a set plan, a national syllabus, textbooks, schedules, evaluations and the presence and action of specialized teaching staff. Formal education is consciously organized, systematic, institutionalized, regulated, coordinated and planned, the expression of an education policy with common goals.

Formal education is well organized and structured, implies explicit didactic projection, defined objectives and resource allocation, it takes place in an institutional framework and has a determined duration.

Formal education, as the official form, is always socially evaluated. The assessment in formal education must pursue the development of students' self-assessment. Formal education is extremely important as it provides access to the values of culture, science, art and literature, to human social experience, with a decisive role in the formation of human personality, according to individual and social aspirations. Through this form of education, the student is introduced to the knowledge of large areas of the human existence. This allows the acquisition of knowledge as a system, while providing a methodical framework of exercising and developing human capacities and skills. Formal education becomes a genuine instrument of social integration.

Formal education is considered to have its own limits, it can induce negative educational effects, generating undesirable dissonances to students' personality. Two of the negative aspects of formal education are the focus on performance and the predisposition to subjectivity in evaluation. Moreover, formal education is insufficient. There are many educational institutions and educational environments which may be complementary or competitive to schools. Formal education cannot take over all the educational functions of our society. Taking into consideration the principle of lifelong learning, formal education is complementary to the other forms of education: non-formal and informal. The development of formal education takes place in the context of overcoming the classical interpretation according to which the role of formal education is a priority. The education that students get in formal institutions is extremely important, it helps them acquire knowledge and shapes their personality. However, formal education by itself cannot cope with the needs of the students, it needs to work together with non-formal and informal education. Postmodernist theories highlight the expansion of non-formal education which takes over some tasks of formal education, diversifying activities and stimulating the motivation of the participants to a greater extent.

While formal education is typically provided by formal education institutions and is sequentially and hierarchically structured, non-formal education is an organized educational process which takes place along the mainstream systems of education. Students participate on a voluntary basis in non-formal education activities, and as a result, the learner takes an active role in the learning process. Non-formal education gives students the possibility to develop their values, skills and competences other than the ones developed in the framework of formal education. What is special about non-formal education is that students are more actively involved in the learning process. The methods that are used aim at giving students the tools to further develop their skills and attitudes. Learning in an ongoing process and one of its crucial features is learning by doing. Non-formal does not imply unstructured learning, the process of non-formal learning is designed and shared in such a way that it creates an environment in which the learner is the architect of the learning process.

Formal education became part of the international discourse on education policy in the late 1960s and early 1970s. It can be seen as related to the concept of lifelong learning. Malcolm Tight suggests that whereas lifelong learning has to do with the extension of education and learning throughout life, non-formal education is about "acknowledging the importance of education, learning and training which takes place outside recognized educational institutions." (Tight, 1996: 68). Fordham (Fordham, 1979) suggests that in the 1970s, four characteristics were associated with non-formal education: relevance in relation to

the needs of the different target groups, concern with specific categories of person, clearly defined purposes, flexibility in the manner in which activities are organized or methods chosen.

The argumentation on the importance of non-formal education in the general educational context is also realized by Fordham. He adds an economic perspective to education, beyond any aspects related to school, as an institution. As Fordham relates, in 1967 at an international conference in Williamsburg, USA, ideas were set out for what was to become an analysis of the world educational crisis (Coombs 1968). There was concern about unsuitable curricula and the fact that educational growth and economic growth were not necessarily in step, and that jobs did not emerge directly as a result of educational input. Many countries were finding it difficult to pay for the expansion of formal education. The conclusion was that formal educational systems could not cope by themselves with socio-economic changes around them and with the new demands of developing societies. Change would have to come not only from within formal schooling, but from the wider society and from the other sectors. It was from this point that societies began to make a distinction between formal, non-formal and informal education.

Fordham also asserts the importance of directly involving the target group in planning and organizing curricular contents, on the basis of the bottom up principle, in a given social context and over which they can generate change. One of the most frequent themes in the literature of non-formal education, according to Fordham (1993), has been that the education provided should be in the interest of the learners and that the organization and the curriculum planning should preferably be undertaken by the learners themselves, that it should be bottom up. It is often argued that this should empower learners to understand and change the social structure around them: *"Examples where there is a genuine sense of ownership are not easy to find; and almost all have an element of community outreach as part of the general organization."(*Fordham, 1979: 57).

From the perspective of children and young people, the most significant move (Hoppers, 2006) during the 1970s and the 1980s was the development of a wide array of alternative forms of formal education, those that provided the same curricula, but by different means, at the elementary and secondary levels. These included part-time schools, correspondence schools, evening classes for adults, and later other forms of distance education using radio, television or cassettes. Their popularity as substitutes for formal education grew fast. Stepping towards the 1990's, UNESCO (1997) defined non-formal education as being constituted of "*any educational activities, organized and supported, which do not correspond to what we name formal education. This can be realized inside or outside educational institutions and is aimed to persons of all ages (...) Non-formal education does not follow an hierarchical system and may vary depending on duration, without necessarily involving the certifying of learning's results*." (http://www.unesco.org). In the same direction, the terminological glossary proposed by Cedefop (Glossary, 2011), describes learning in non-formal contexts as a semi-structured type of learning, which reflects the way in which the process refers to the need of the one who learns but also the person's intentionality of participation in learning.

Non-formal education was defined as every educational activity outside of the formal system: "*non-formal education is any organized, systematic, educational activity carried on outside the framework of the formal system to provide selected types of learning to particular subgroups in the population, adults as well as children*." (Coombs and Ahmed, 1974: 8). At that moment, this definition was imprecise and every country interpreted non-formal education

in their own way. For some, it meant educational programmes like schooling provided by non-governmental agencies. For others, it meant every educational activity apart from schools and colleges, including radio and television programmes. Others included within non-formal education the individualized learning programmes for different and specific learning groups. Non-formal education is carried out as an educational institution, with a degree of independence and differentiated objectives, with the participation of other social factors, and in a partnership relation with schools. Non-formal education refers to all the activities systematically organized outside the formal educational system in order to meet a wide variety of learning needs, such as complementary education, additional or supplementary education.

Informal education is not organized, it is spontaneous and presents the information perceived unintentionally coming from the environment (natural, social, cultural), but in relation with the individual. It is the product of the life experience of the individual. Informal education includes the experiences we live in everyday life. The most significant informal influences are the activities of the media, some aspects of family life (parents' example, the attitudes manifested by them), the influences of groups of friends, colleagues, and various cultural institutions (museums, theaters, libraries etc) and religious, political or military institutions. An example of informal education is when young children learn to speak. They learn this by listening and imitation. Parents correct spontaneous mistakes and encourage correct speech. The same thing happens when parents or teachers discuss with children every day experiences in their lives. Evaluation in informal education is done in a different way, it is achieved through the personal opinions and the achievements of the individual, it is based on behavioral analysis. We analyze things depending on our beliefs and set of values.

In any society, people receive multiple educational influences, the behavior and the abilities a person develops through informal education are the result of a multitude of factors. To explain this behavior only through the influence of one factor or another (e.g. school, media, friends) means to reduce the education phenomenon to one of its forms. Ideally, all forms of education in a society should promote the same values. Sometimes, there are contradictions between the values promoted through formal or non-formal education and informal education. If we were to answer to the question "Who has the most important influence on the individual?", we could say that all three forms of education and the entire society.

The integration into the educational system of the three forms is one of the current concerns of our society. The three forms of education should be viewed from the perspective of lifelong learning: education cannot be reduced to the learning process that takes places only in school. Therefore, formal education should function in relation with non-formal and informal education. To coordinate the three forms of education is a complex and rather difficult task, given the fact that the school may not be aware of all the events that students experience in a different environment. Nowadays there is both an extension and a close interrelation of all these forms, which increases the educational potential. The school today cannot ignore the rich experience gained by students in their leisure time spent outside of school. Naturally, formal education has one of the most important impacts, its process takes place in special institutions, which benefits from the other forms of education. All three are the product of our times and respond to the real needs of education.

The formal educational system alone cannot respond to the challenges of modern society and therefore welcomes its reinforcement by non-formal educational practices. The non-formal educational system is an autonomous field of learning that enriches formal learning environments through its emphasis on social learning and learning oriented processes of critical reflection. It represents an effective method of communication, being a powerful instrument of

social integration. Students make new friends in the non-formal environment and become more communicative. Another benefit of the non-formal educational system is that it is based on personal choice. When students can choose the activities in which they participate, they are more engaged in the learning process and they have opportunities to practise and develop decision-making skills. They develop interpersonal skills in non-formal settings, they learn how to interact with peers outside the classroom. Motivation will increase when lessons are more applied and contextual, when they experience and understand the notability of learning contexts, when they have authentic experiences while experimenting.

Non-formal education promotes the learning of essential skills and competences. Psychologically, students gain commitment, involvement, responsibility, solidarity, initiative, empathy, intercultural awareness, self-esteem, pride, respect, motivation, tolerance, confidence and creativity. Intellectually, students learn and practise leadership, teamwork, cooperation, problem-solving, organizational skills and public speaking. It is a rich system with flexibility and resources that engages students and supports their interest and motivation outside of schools.

Conclusions

We may be tempted to think that formal education is sufficient, but we have seen that formal education needs to work together with non-formal and informal education. Educating students is not only the task of schools. The successful conduct of life and social integration depend on what the students learn in all the three mentioned environments. In a non-formal or informal environment students may learn different things from what they learn in a formal environment and vice-versa. All the three forms of education complete each other and work towards the student's benefit. Non-formal and informal learning activities are complementary to the formal education system, have a participative and learner-centred approach, are carried out on a voluntary basis and are therefore connected to the students' needs, aspirations and interests. In non-formal education, the process is a communicative and cooperative activity where students, together with others, acquire knowledge. Communicative activities is what students need in order to gain self-trust and become successful.

Learning cannot be limited exclusively to formal processes tasking place in schools and universities. Learning goes on in these institutions as well as in daily life and also comprises, besides the formal ones, non-formal and informal processes. Learning lasts a lifetime and is not tied only to formal institutions. One thing is certain: none of these forms of education cannot be neglected; all three are contributing to the formation and development of the students' personality.

BIBLIOGRAPHY

1. Coombs, P. H. and Ahmed, M. (1974) *Attacking Rural Poverty: How non-formal education can help,* Baltimore: John Hopkins University Press.

2. Fordham, P., *Learning Networks in Adult education. Non formal education on a housing estate*, London: Routledge and Kegan Paul, 1979.

3. Hoppers, W., *Non-formal education and basic education reform: a conceptual review*, International Institute for Educational Planning, Paris, 2006.

4. Jinga, I., *Manual de Pedagogie*, All, Bucuresti, 2008.

5. Tight, M., *Key Concepts in Adult education and Training*, London, Routledge, 1996.

Other resources:

1. Glossary: *Quality in education and training*, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011.

2. UNESCO (Revision of the International Standard Classification of Education (ISCED). 36C/19,5 September 2011. General Conference, 36th Session. Paris, France: UNESCO

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

TOWARDS GREEN GROWTH AND EMPLOYMENT STRATEGIES

Dan Donosă

Assist. Prof., PhD, "Ion Ionescu de la Brad" University of Iași

Abstract: In the context of climatic changes, the EU member states are taking into account the achievement of three targets concerning the problem of environment protection: the reduction with 20 % of the greenhouse gases effect, raising the energetic efficiency with 20 % or the reduction with the same share of the energy consumption, and the third is the raise of the renewable energy share in the final energy consumption wit 20 %. In the practical action sector, all the countries are setting up domains and activity sectors in order to shape a new type of economy called green economy, which is involving a growing number of people employed on green jobs. Promoting green economy is largely modifying the relations between human and natural environment. Through the human intervention there is a reestablish of the renewing capacity of the life components, preserving biodiversity and controlling the destructive forces of the natural phenomena that can affect the environment created by human.

Keywords: environment preservation, green economy, employment strategies, climate change, growth

Introduction

The concept of green economy designate a reality very complex, a set of activities that occur in all economic sectors and which have as their common feature reporting directly to the environment in an effort to protect quality and stop its degradation, to preserve or restore balance natural, to save non-renewable resources, including identification and promotion of alternatives.

How simple and ideal, the green economy is a set of activities that do not produce pollution, produce no waste or have the capacity to recycle to reintroduce them into the natural circuit without destabilizing the balance of the ecosystem, activities that processes and develop substance without it altering the natural elements harmful to humans or the environment and natural resources are used rationally without affecting quality or regenerative capacity. In reality, such an economy there. Mankind can give up immediately conventional production systems consuming non-renewable, polluting aggressive in relation to the environment. Accumulations and the improvements made while traditional systems of production can not be abandoned until they are replaced with new systems, to ensure a similar degree of comfort and efficiency.

On the other hand, not all non-renewable natural materials found substitutes in sufficient quantities and of a quality comparable. No processing technologies for new types of resources are not well developed, which has major effects on economic efficiency and, ultimately, the motivating entrepreneurs to use them.

Material and method

It must take into account that there are many situations where damage to the natural environment has natural causes unrelated to human activity, but worsening living conditions:

floods, earthquakes, volcanic eruptions, tornadoes, landslides etc. Activities recovery after the natural disasters and prevent their destructive effects can be also employed in the green economy.

Elements of green economy that have always existed naturally in human activity. The concept of green economy occurs when the activities of man acquire such force that it becomes concrete risk of depletion of non-renewable resources of the planet and the irreversible of damage to the environment and natural balances.

The solution to avoid or mitigate these risks is the strengthening and development of the green economy. This can not be achieved in the short term. It required a long period of transition in which multiple problems to be resolved and complex involved in such a process. The successful transition and to shorten its duration should contribute scientific research to provide solutions to technical problems, the entrepreneurs, motivated to invest in new sectors of economic activity, consumers of goods and services through the options and their application will support the growth and proliferation of green economy and, not least, governments, aware of the dimensions of risk and the need for action to avoid or reduce their consequences, they will act with the means available to encourage and support all the activities that make up the economy verdant.

The green economy is not a sector homogeneous and distinct, but can be found in all sectors, as a component grows, diversifies and whose share increase as identified solutions and possibilities to act to protect the environment, combat pollution and replacement of substances from renewable resources. Developing green economy has become visible, one can observe a trend of "greening" at different paces of broad areas of activity. The scale and diversity of the green economy is very different from country to country. In some countries that have not experienced massive industrialization processes, the natural environment remained less polluted, even if overexploitation of resources, monoculture and other specific practices have destabilized ecosystems underdevelopment. In others, industrialization extensive rhythms forced and development of agricultural production by processes polluting ignoring long-term consequences of this process, induced degradation massive environmental and generated practices that could not be cut short even after the phenomenon as such, the Finished. Highly developed countries with diversified economies, reached the highest levels of technological progress, we are confronted with the magnitude of pollution that can disrupt the balance of the planet. Being themselves lacking the resources to meet production capacity that have created and capacity for productive consumption and unproductive, to ensure their sustainability for a reasonable period of time, resort to exploiting resources in other countries, taking care to minimize costs, neglecting basic measures to protect the natural environment.

For each of these situations, corresponding problems it generates are different objectives of government policies and actions of economic agents. Some will focus on repairing damages and damages resulting from irrational exploitation of resources before the phenomenon becomes irreversible, others will pay attention to the promotion of new technologies for pollution resulting from production processes and consumption is minimal, or identify alternative resources , renewable exploiting natural forces without damage or disturb natural balances. These targets and concrete actions that it generates, configures the green economy in each country.

Policies and various programs to promote the green economy have finally shared objectives arising from the perception of risks major global alteration of the environment, which threaten both the existence of life forms on earth, and the risks related to depletion of non-renewable resources . Considering these risks, all countries have emerged and developed, to varying

degrees, specific activities which have the purpose of biodiversity conservation, reduction of gas emissions greenhouse, renewable energy production and clean, etc.

Green growth has the potential to address economic and environmental challenges and open up new sources of growth through the following channels:

• Productivity. Incentives for greater efficiency in the use of resources and natural assets: enhancing productivity, reducing waste and energy consumption and making resources available to highest value use.

• Innovation. Opportunities for innovation, spurred by policies and framework conditions that allow for new ways of addressing environmental problems.

• New markets. Creation of new markets by stimulating demand for green technologies, goods, and services; creating potential for new job opportunities.

• Confidence. Boosting investor confidence through greater predictability and stability around how governments are going to deal with major environmental issues.

• Stability. More balanced macroeconomic conditions, reduced resource price volatility and supporting fiscal consolidation through, for instance, reviewing the composition and efficiency of public spending and increasing revenues through the pricing of pollution.

Whatever the immediate goals and future policies and actions that generate green economy, an essential fact is that this type of economy are interrelated and interfere with traditional economic sectors. The green economy is born and grows within the classic sectors and, even when stated as a separate activity, retain a degree of dependence on products and services in these sectors.

In order to define the scope of the green economy we can consider a document OECD and Eurostat grouping activities related to the environment in three categories:

• Managing pollution - production equipment, technologies and specific materials, services, construction for: air pollution control, wastewater treatment, solid waste treatment, clean soil, surface water and groundwater, noise abatement, evaluating environmental engineering environmental analytical services, data harvesting, analysis and evaluation;

• technologies and cleaner products - production of equipment, technologies and specific materials, supply of services: technology, processes and products cleaner and more efficient;

• Resource management - production of equipment, technologies and specific materials, supply of services: water supply, recycling, renewable energy, saving and energy management, agriculture and fisheries, natural risk management, ecotourism.

Changing the payoffs in the economy is only part of the solution. Societies become dependent on institutions and technologies with which they are familiar. Social and economic inertia can be so strong that even quite large changes in pay-offs will not change behaviour. A strong capability to innovate is essential to establish the capacity for breakthroughs and new patterns of production and consumption.

Innovation can generate new sources of growth that better reflect the full value of natural capital to society and reduce the cost of addressing environmental risks. Green growth strategies need to address the following challenges for green innovation:

• Many environmental externalities are under-priced or not priced at all. The consequences of such externalities may not be well understood. For example, a carbon price can help to incentivise innovation to tackle climate change, but current levels of carbon prices are low, leaving a considerable gap.

• Path dependency and dominance of existing technologies and systems can make it very difficult for some new technologies to compete, establish a place in the market and scale up, which is why temporary support may be needed in certain cases. Innovation support

instruments must be carefully designed to foster the emergence and uptake of efficient technologies while minimising the risk of technology lock-in, lack of competition or crowding out of private investment.

• Barriers to trade and investment can place a serious break on the development and diffusion of green technologies globally. Reducing these barriers while providing effective protection and enforcement of intellectual property rights (IPRs) are essential to encourage the development and diffusion of technologies and the facilitation of foreign direct investment and licensing.

The issue of environmental protection and green economy exceeded the national framework, is a global problem that concerns in the greatest interests of all mankind. The international community has continuously watch these problems, trying to establish an organized debate and action programs to which all countries to rally. The same concern is noticed in the region. Strategies, plans and action programs developed by states in different parts of the world presents accents and nuances according to the specific geographical area concerned.

In the EU, environmental issues are included in the strategies adopted at Community level, but also in special regulations applied with direct reference to specific sectors and economic activities. For example, remember: Framework Directive 2005/32 / EC (EuP), the eco-design of energy using products, Directive 2002/96 / EC (WEE) on Waste Electrical and Electronic Equipment Directive 2002/95 / EC (RoHS) regarding restrictions on the use of hazardous substances.

Interest in developing green economy is unquestionable and unanimous, but the views on the consequences of this process are very different and sometimes contradictory.
In an optimistic vision, promote all forms of green economy is the solution to many global problems of mankind. Thereby not only achieve the objective of protecting environmental quality and to substitute the successful and efficient substance use non-renewable, but induce an economic growth spread to all sectors of activity, creates jobs and increase occupancy. The green economy is compatible with sustainable development, has the flexibility and capacity to adapt to change, risk mitigation in crisis.

Greener growth will see new jobs created, including skilled jobs in emerging green innovative activities. But some jobs will be at risk so there is a need to facilitate the re-allocation of workers from contracting to expanding sectors, such as those that replace polluting activities with cleaner alternatives or provide environmental services.

Labour market policies should focus on preserving employment, not jobs. They need to ensure that workers and firms are able to adjust quickly to changes brought about by the greening of the economy, including by seizing new opportunities. By helping workers to move from jobs in contracting sectors to jobs in expanding sectors, they can also help to assure a just sharing of adjustment costs occasioned by the transition. New skills will be needed and this will require appropriate education policies. While many existing skills will remain appropriate, skill mismatches and gaps may emerge. Training and re-training programmes will be a key component of labour market policies.

The scale of adjustment should not be overstated. For example, significant reductions of greenhouse gas emissions can be achieved with only limited effects on the pace of employment growth. Indeed labour market performance can improve if revenues from carbon pricing are used to promote labour demand. Furthermore, this does not take into account the positive impact on employment as a result of strategies fostering sources of green growth.

Skeptics see in the green economy but a palliative unable to produce substantial transformation, exchange sensitive employment situation. Conversely, jobs dwindle in green economy sectors that replace them, and the investment and energy consumption for the establishment and functioning employment in new sectors will increase. Cost of products and services in the green economy will be higher than those achieved in conventional conditions and their price will be accordingly higher. Economic efficiency of green technologies and production processes will be so low that will not stimulate the interest of entrepreneurs to assimilate them. The experience of countries like Spain, Italy, Denmark, Germany, that have invested heavily in particular in the production of green energy, solar and wind is considered inconclusive if not a failure.

No matter how different their views remains valid concern to find solutions to the serious problems raised by human relationship with the natural environment. Nobody denies these problems. The discussion goes about the methods and measures applicable to overcome the difficulties posed by the transition to the green economy. Given the particularities of the green economy, heterogeneity and its diffusion in classical economic sectors, statistical data reflecting the status and dynamics as a whole and its components are considered inadequate, sporadic and inconclusive.

Strategies for greening growth focus on a broader concept of progress than just GDP growth and aim to provide clear and stable policy signals to investors and consumers so as to:

• Achieve economic gains from eliminating sources of inefficiency in the use of natural capital.

• Encourage innovation which can deliver high rates of balanced growth.

• Foster new economic opportunities from the emergence of new green markets and activities.

• Ensure that eliminating inefficiencies, fostering innovation and seizing new growth opportunities avoid the risk of bottlenecks and systemic crises.

However, the increasing interest of researchers who study the working of the green economy, but also for practical reasons, partial estimates were made on defined areas or by calculations based on global data known. It is estimated that green businesses are the engine of German economic development. By 2020 the number of jobs in industries for environmental technologies will exceed that of jobs in the automotive and manufacturing (machine tools) and the share of environmental technologies in industrial output will reach 16% by 2030 registering an increase of 4 times the level of 2005. There are big differences between countries in the same geographical area or with comparable levels of development, in terms of the green economy concept, means and resources to support and develop it.

As it was mentioned before, the green economy is not a separate sector, but joined by classical economic sectors and therefore does not track statistics, indicators consecrated status and progress of specific activities green economy. Virtually no series to prove developments in the field. On the other hand, no green jobs are not homogeneous to be marked and distinctly pointed out. Statistical data, including projections and forecasts which are circulated in research papers, reports, communiqués governmental institutions, press articles, are estimates, punctual, derived from statistical statements of current or obtained through surveys and statistics, not always rigorous made those interested to study and analyze the phenomenon.

In countries like Spain, Britain, Germany, South Korea, who are leaders in promoting green economy, as well as at European and global level, there are also statistics and projections. In most countries, including Romania, statistical information is poor, the available data are the result of calculations and estimates made by researchers and analysts

domain. In the present situation, based on the data from the last 5-10 years is estimated that in Spain the number of employees engaged in activities that this country has encouraged and developed (wind, heat and electricity produced in solar panels, recycling waste, packaging and garbage) exceeds 500,000, representing 2.62% of the total number of employees of Spanish and soared over 10 times in the last 12 years. In Great Britain, these assessments, a number of 400000-600000 people working in environmental technologies industry in 2004 and in South Korea investment in the green economy created 350,000 jobs, especially in ensuring water supply population and safeguarding ecosystems.
At the European level it is estimated that the green economic activities are more than 3 million jobs, exceeding the number of jobs in polluting industries. Basically, about 3.4 million jobs directly related to the renewable energy sector and the goods and services based on low energy consumption, while in polluting industries such as the mining, gas, electricity produced from fossil fuels, cement, metalworking, etc. totaling about 2.8 million jobs across Europe.
It is estimated that achievement of the objective of the Europe 2020 strategy which aims that 20% of the energy used come from renewable sources will help revive national economies of the Member States of the EU and will create jobs.

Conclusion

The conclusion that can be drawn from this assessment is that the transition to the green economy globally, it is a fact that despite reservations expressed from some analysts of May. The achievements of countries in this area and support enjoyed by promoting the green economy policy makers at national and international organizations show that the transition to this type of economy is one of the key directions of the progress in the contemporary world. Strength and determination with which governments act in this direction are different, but the complex inter dependencies that globalization has generated make the country pay attention to these issues. Also in this area it is important the speed with which each country reacts ability to keep up with those who are in the vanguard, including the original finding and applying solutions to specific problems. Those who ignore the evident progress towards green economy, neglecting its development potential and do not take into account the negative impact of such behavior on economic relations with other countries will have to make increased efforts to catch up.

BIBLIOGRAPHY

1. Boghiță E., Donosă D., Bodescu D., Robu Al., D., Aspects concerning public vision or private of scarcity and contamination of water in Romania, 2015 Scientific papers, Agronomy series vol. 57, UȘAMV Iași, ISSN (print): 1454-7414
2. Boghiță E., Ungureanu G., , Bodescu D., Donosă D., Studies concerning evaluation of lands, 2016 Scientific papers, Agronomy series vol. 58, UȘAMV Iași, ISSN (print): 1454-7414
3. Economia verde și locurile de muncă verzi. Dezvoltarea conceptului de locuri de muncă verzi la nivel internațional – Proiect cofinanțat din Fondul Social Europeanprin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Investește în oameni
4. *** EC (2013a). Principles and recommendations for integrating climate change adaptation considerations under the 2014-2020 rural development programmes. Commission Staff Working Document (SWD 2013) 139 final), European Commission, Brussels.

5. Gabriela Ignat, Andreea Alexandra Timofte - Green Accounting Vs Sustainable Development, 2016 Scientific papers, Agronomy series vol. 58, UȘAMV Iași, ISSN (print): 1454-7414
6. *** MARD (2012). Analiza Socio-Economica in Perspectiva Dezvoltarii Rurale 2014-2020. Ministry of Agriculture and Rural Development, Bucharest
7. McCallum, S. et al. (2013). Support to the development of the EU Strategy for Adaptation to Climate Change: Background report to the Impact Assessment, Part I – Problem definition, policy context and assessment of policy options. Environment Agency Austria, Vienna
8. *** MECC (2013a). Romania's Sixth National Communication on Climate Change and First Biennial Report under The United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCC). Ministry of Environment and Climate Change, Bucharest
9. *** MECC (2013b). Romania's Greenhouse Gas Inventory 1989-2011. Ministry of Environment and Climate Change, Bucharest
10. *** MECC (2013c). The National Strategy on Climate Change 2013-2020. Ministry of Environment and Climate Change, Bucharest
11. *** MLFEO (2007). Sectoral Operational Programme for Human Resources Development 2007-2013. Ministry of Labour, Family and Equal Opportunities, Bucharest
12. *** MoE (2007). Guide on the Adaptation to the Climate Change Effects. Ministry of Environment, Bucharest

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

RESILIENT MECHANISMS AND RESOURCES HOLD BY YOUNG PEOPLE FROM ORPHANAGES

Ovidiu Bunea

Assist., PhD Student, "Al. Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: *This article aims to analyze the type of resources accesed by young people from orphanages in order to obtain positive results despite the conditions they live now, their past experiences and the uncertinty about the future. On this purpose, we used the model of resilience considered in all three acceptations (Fraser et al., 1999; Garmezy, 1986): being successful despite exposure to high risc, adapting successfully to high risk, adjusting successfully to negative life events. This model which implies the existence and access to a individual and social resources raises methodological difficulties defining and operationalizing the concept of resilience components: risk and protective factors results (Luthar & Cushing, 1999).*
From this theoretical model, the article presents the results of a quantitative research conducted in five orphanages in Iasi, in the summer of 2016, among adolescents older than 14 years (N = 231). The technique used was the questionnaire; this counting 94 items, of which 14 were related to risks, 56 to resources (individual and social), 16 to outputs and 8 items were related to the identification of the individual and his family. Protective factors (resources) were social (family placement center: living conditions and staff behavior, school, peer group, leisure), individual (self-esteem and self-efficacy, positive view of self and life: optimism and hope, locus of control, capacity of planning) and individual beliefs and values (religious belief, attitude to work and learning).
Responses to questionnaires were analyzed both descriptive and correlational, in order to determine the appropriate variables acting like significant resources for positive results. At the same time, we sought to determine the resilience mechanisms (Stevenson & Zimmerman, 2005): protective, acting directly on the risks, and compensatory, that act directly on the results. Likewise we discussed research limitations and the need for qualitative research to complement the results obtained here.

Keywords: resilience, orphanages, individual resources, models of resilience

Introducere

Reziliența, în ciuda numeroaselor abordări teoretice și practice, poate fi definită succint ca fiind „rezultate bune (obținute) în ciuda unor amenințări serioase privind adaptarea sau dezvoltarea" (Masten, 2001). Definiția are avantajul de a prezenta condițiile necesare ale rezilienței și, de aici, se poate determina ce *nu* este reziliența. Dacă, în cazul rezilienței, rezultatele bune sunt obținute în condiții de adversitate, aceleași efecte obținute într-un mediu lipsit de risc nu fac obiectul acesteia (Ungar, 2015); în al doilea rând, doar încercarea, străduința, de a obține un rezultat pozitiv, fără ca acest obiectiv să fie atins nu este reziliență. Acest din urmă demers care vizează încercarea de a face față adversității fără a ține seama de rezultatele obținute face obiectul unui concept pus adesea în legătură cu cel de reziliență, respectiv cel de *coping* (Compas, Connor-Smith, Saltzman, Thomsen, & Wadsworth, 2001). În afară de risc și rezultate, o a treia componentă a conceptului, care nu apare în această definiție, este cea a *factorilor protectivi*. Dacă *riscul* reprezintă orice influență care crește posibilitatea ca individul să fie afectat de o problemă sau de a menține o problemă (Kim-Cohen, 2007), *factorii protectivi* sunt acele resurse (individuale sau de mediu) care minimizează impactul riscului (Fraser & Terzian, 2005). În mod tradițional, încă de la începuturile cercetării rezilienței,

atât riscurile cât și factorii protectivi au fost considerați pe trei paliere: factori individuali, familiali și extrafamiliali (ai comunității și culturii din care face parte copilul) (Garmezy, 1985; O'Dougherty-Wright, Masten, & Narayan, 2013).

Ținând seama de cele de mai sus, modelul rezilienței – ilustrat grafic în *Figura 1* – constă în următoarele: În condiții de risc, respectiv de amenințări serioase la dezvoltarea individului, unele persoane dispun de un nivel mai ridicat de resurse – care pot fi individuale, familiale ori sociale – care-i ajută să obțină rezultate mai bune decât ceilalți. Una dintre orientările cercetărilor privitoare la reziliență - *concentrarea pe variabile* - urmărește tocmai determinarea factorilor care în situații de adversitate au rol de compensare sau de protecție pentru individul aflat în situația respectivă. Accentul psiho-sociologilor și al sociologilor preocupați de acest domeniu este pus pe acei factori care aparțin exclusiv mediului social sau care deși sunt interni pot fi declanșați și/sau maximizați de către acest mediu.

Cu toate că definiția rezilienței poate apărea simplă, a o înțelege este adesea o sarcină dificilă (Kumpfer, 1999). Dificultățile se regăsesc pe mai multe paliere, atât conceptual cât și metodologic: reziliența nu este o calitate a individului, ci rezultatul interacțiunii acestuia cu mediul iar rezultatele pot fi diferite în contexte diferite (un individ poate fi „rezilient" într-o anumit moment sau față de o anumită provocare și să eșueze în alt moment sau sub un alt aspet al vieții sale); riscul/factorii protectivi pe de o parte și rezultatele, pe de altă parte, variază de la un grup la altul iar criteriile trebuie stabilite în funcție de populația cercetată. Luthar (2006) (Luthar, Doernberger, & Zigler, 1993) atrage atenția asupra acestui din urmă aspect cu un exemplu: pentru copilul care crește într-un mediu caracterizat de prezența anumitor factori de risc (violență, psihopatologie a părinților) faptul că el nu este „contaminat" dezvoltându-se „normal" este în sine o performanță. Această observație este aduce cu sine o dificultate metodologică, privitoare la definirea, operaționalizarea și măsurarea componentelor rezilienței (Luthar & Cushing, 1999). Este evident că în grupuri diferite, avem de a face cu abordări diferite ale rezilienței: reziliența copiilor din centrele de plasament va avea alte componente decât cea a copiilor din familie și aceasta din urmă va fi diferită de cea a copiilor refugiaților sau din zonele afectate de conflicte armate.

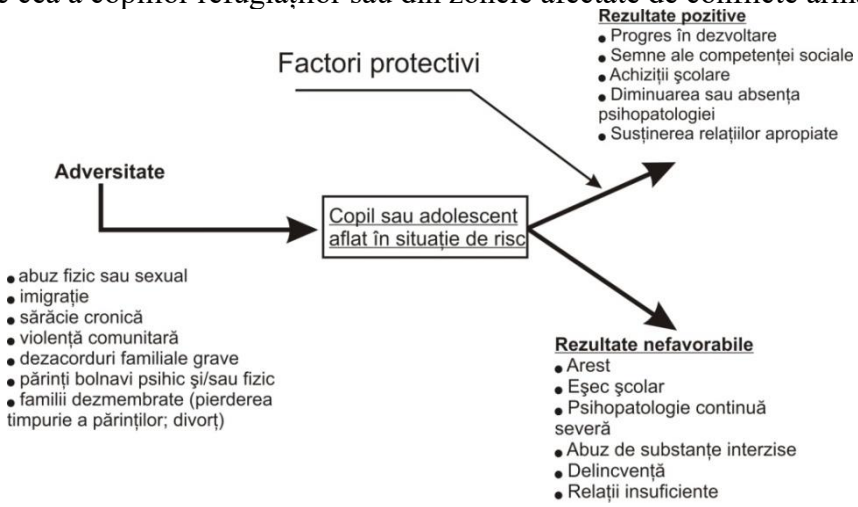

Figura 1. Risc, rezultate și factori protectivi în modelul rezilienței (Hauser & Allen, 2006)

În ciuda criticilor, modelul rămâne important pentru că își propune să identifice acei factori (variabile) care contribuie la obținerea unor rezultate pozitive în condiții de adversitate și ulterior să se propună strategii de intervenție mai eficiente, care să maximizeze succesul. În cercetarea noastră tocmai acest lucru l-am avut în vedere, să determinăm variabilele corelate cu succesul printre adolescenții din centrele de plasament, pe baza acestor rezultate urmând să propunem strategii de intervenție mai eficiente, cu accent pe modificarea mediului social în care ei trăiesc.

Modul în care componentele rezilienței – risc, factori protectivi, rezultate – interacționează este sursprins de principalele două modelele teoretice ale rezilienței (F. Stevenson & Zimmerman, 2005): *modelul protectiv* în care factorii protectivi interacționează direct asupra riscului (prin amortizarea lui, întreruperea unui lanț de efecte negative care se generează și se întreține reciproc, prevenirea sau blocarea acestuia) și *modelul compensator* care acționează asupra rezultatului, indiferent de nivelul riscului. În acest context, un alt obiectiv al cercetării a fost, în afară de determinarea resurselor care acționează în condițiile vieții în centrul de plasament, și modul în care acestea acționează, respectiv determinarea modelului rezilienței regăsit în această situație concretă.

Metode

Participanți

Culegerea datelor s-a desfășurat în perioada mai – iulie 2016 în cinci centre de plasament din județul Iași. Dintre aceste centre, trei se află în municipiul Iași, unul în municipiu Pașcani și unul în mediul rural. În perioada în care a avut loc cercetarea, în cele cinci centre se aflau în mod formal 604 copii, distribuția lor pe vârste fiind ilustrată în *Figura 2*.

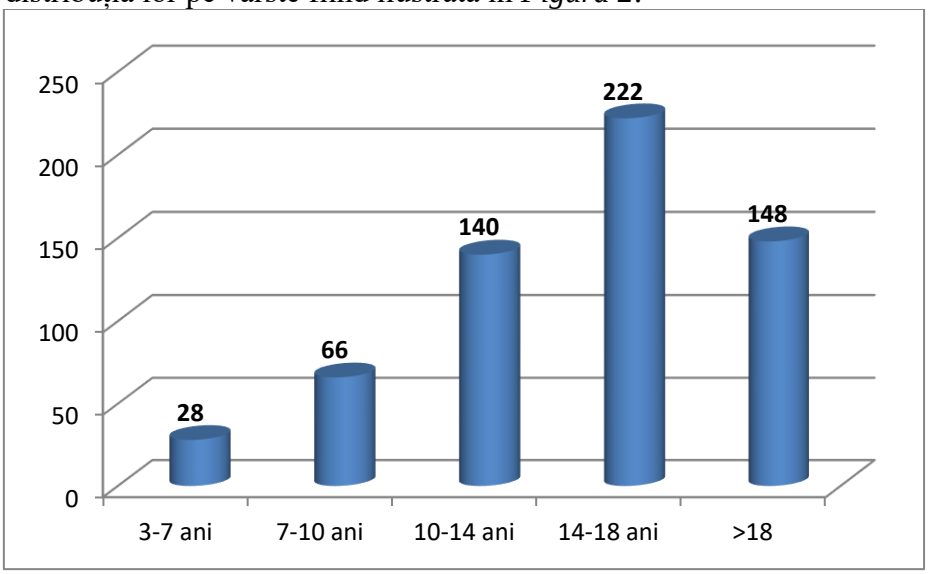

Figura 2. Numărul de copii din centrele în care s-a desfășurat cercetarea

Din cei 370 tineri cu vârste de peste 14 ani, cei care au făcut obiectul cercetării, la chestionar au răspuns 231, adică 62%. Restul de 139 (38%) fie au refuzat să răspundă, fie nu se aflau în centru la data respectivă pentru că, în funcție de perioadă, se aflau în vacanță sau în căminele facultăților, în cazul studenților. Distribuția pe vârste a celor care au răspuns la chestionar apare în *Figura 3* (M=16.51, SD=2.06). Dintre aceștia, 50,2% sunt băieți, 48.1% sunt fete (1.7% - NR).

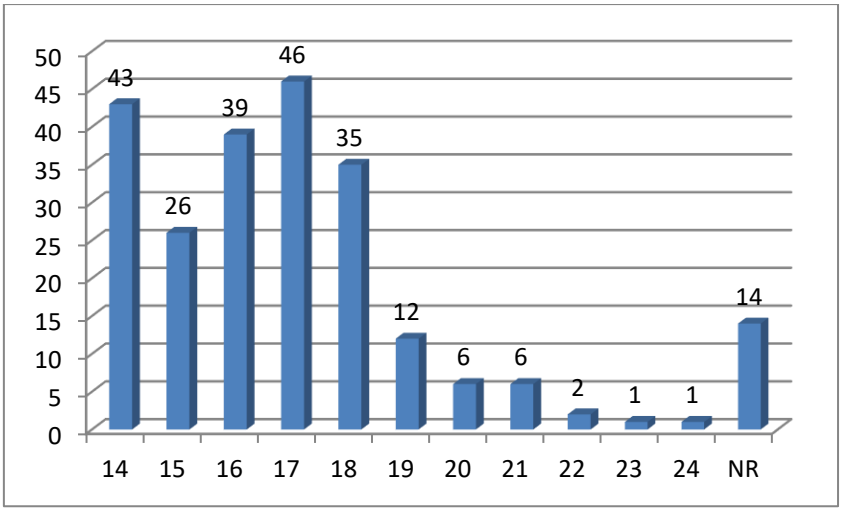

Figura 3. Distribuția pe vârste a respondenților

Cauzele pentru care se află copii în centrul de plasament sunt importante, acestea constituindu-se în *factori de risc* care au acționat anterior intrării în sistemul de protecție. Motivele pentru care tinerii se află în centrul de plasament, așa cum cunosc ei aceste cauze, apar în *Tabelul 1*.

Tabel 1. Motivele pentru care tinerii din centrele de plasament au ajuns în protecție (frecvențe relative)

Sărăcie		Decesul părinților		O dizabilitate		Părinți plecați la muncă		Alte cauze	
DA	NU	DA	NU	DA	NU	DA	NU	DA	NU
56.7	41.6	12.1	86.1	24.2	74.0	11.3	87	16.5	81.4

(diferența până la 100% o reprezintă nonrăspunsurile)

În ceea ce privește ultima rubrică, *Alte cauze*, din cei 38 de respondenți care au răspuns cu „Da”, doar 16 au motivat răspunsul lor; multe dintre acestea se referă de asemenea la cauze socio-economice care le-au pus în pericol dezvoltarea. Totuși, putem presupune că multe răspunsuri care intră în această categorie se referă la situații de abuz despre care copiii nu vor să vorbească. În celelalte cazuri, se observă prevalența mare a cauzei *Sărăcie* (56,7) și procentul relativ scăzut (12.1) de copii care sunt cu adevărat „orfani”.

Instrument și măsurători

În stabilirea indicatorilor care descriu factorii de protecție care susțin reziliența, am construit un chestionar pe baza operaționalizării conceptelor, având în vedere discuțiile anterioare cu beneficiarii în cadrul unor focus-grupuri dar și instrumente validate în cercetarea rezilienței ori a unor componente ale conceptului: *Child and Youth Resilience Measure* (CYRM) (Ungar & Liebenberg, 2011, 2013), *Resilience Scale for Adolescents (READ)* (Friborg, 2006; Soest, Mossige, Stefansen, & Hjemdal, 2010), *Intern - Extern Scale* (I-E) (Rotter, 1966), *School Succes Profile Learning Organizational Measure* (SSP-LO) (Bowen & Richman, 2007; Bowen, Rose, & Ware, 2006).

Variabilele au fost stabilite pe structura componentelor rezilienței: factorii risc – factori de protecție – rezultate urmând modelul teroretic din Figura 1.

I. *Riscul*, din punct de vedere tehnic, reprezintă o probabilitate crescută de a se ajunge la rezultate negative. În elaborarea instrumentului, am considerat riscul atât pe o axă temporală trecut (înainte de intrarea în sistemul de protecție) – prezent (viața din centrul de plasament) – viitor (îngrijorări legate de viața de după externare) cât și factorii care vizează momentul actual, respectiv intensitatea afectării individului de absența familiei, viața în centrul de plasament, lipsa banilor, starea de sănătate, îngrijorări legate de viitor.

II. *Factorii de protecție* au fost, la rândul lor, considerați pe trei dimensiuni: individuali, sociali, credințe și valori.

II. 1. Factorii individuali au fost descriși de cinci indicatori: a) *Autoeficacitatea și autonomia; b) Capacitatea de planificare c*) *Locusul intern al controlului și determinarea; d) Optimismul și speranța* e) *Sociabilitata*.

II. 2. Factorii sociali au fost descriși, dintr-o perspectivă ecologică (Ungar, 2012), de relațiile pe care copilul le întreține cu grupul de egali, cu școala și cu centrul de plasament.

a) *Grupul de egali.*

b) *Școala:* a) măsura în care școala este atractivă prin activitățile care au loc aici și prin șansele care le oferă tânărului; b) susținerea măcar a unui cadru didactic (profesor sau diriginte) care ar putea prelua, fie și parțial, rolul protectiv al unui părinte, așa cum am întâlnit situații prezentate în cadrul focus-grupurilor; c) prezența/absența evenimentelor negative în școală (discriminare, violență).

c) *Centrul de plasament:* a) Condițiile din centru (care țin de asigurarea așa-ziselor „drepturi" pentru copii) b) Calitatea îngrijirii desfășurate de angajații centrului, în principal educatori pentru că ei preiau în această instituție cele mai multe din sacrcinile părinților absenți.

II.3. Credințe și valori

Referitor la această variabilă, în chestionarul nostru am inclus itemi referitori la atitudinea tinerilor despre educație, muncă precum și valoarea care o are pentru ei credința religioasă, asociată, aceasta din urmă, în unele studii cu refacerea stabilității și a echilibrului și cu creșterea post-traumatică (în limba engleză: posttraumatic growth) după confruntarea cu o traumă (Calhoun, Cann, Tedeschi, & McMillan, 2000; McIntosh, Cohen Silver, & Wortman, 1993; Park, 2010).

III. Rezultatele au fost operaționalizate din punctul de vedere al individului, respectiv a modului în care el percepe și valorizează situația în care se află. Rezultatele au fost considerate din două perspective: a) Perceperea subiectivă a statusului și a capacității individuale de a determina cursul evenimentelor; b) Evaluarea bunăstării (fericire, stare de sănătate, număr de prieteni și densitatea contactelor cu aceștia.

În urma operaționalizării conceptului de reziliență și a componentelor sale, a rezultat un chestionar cu 94 de itemi, dintre care 14 s-au referit la riscuri, 56 la resurse (individuale și sociale), 16 la rezultate și 8 itemi care se referă la datele de identificare ale individului și familiei sale. Întrebările au fost în marea lor majoritate întrebări închise, răspunsurile fiind formulate sub forma unor scale Lickert cu șase variante, dar și răspunsuri prezentate sub formă dihotomică. Am optat pentru această variantă pentru ca tânărului să-i fie ușor de răspuns, să nu-și piardă răbdarea sau să obosească.

Proceduri

Înainte de a aplica chestionarul, acesta a fost pretestat, el fiind aplicat unui număr de zece tineri pe care i-am încurajat să facă observații asupra formei și conținutului instrumentului. Ulterior, o serie de întrebări au fost reformulate iar modul de prezentare a fost schimbat: de la un format A5 la un format A4. Ulterior chestionarele au fost aplicate în fiecare centru separat. În două dintre acestea am participat personal la aplicarea chestionarului însă în celelalte trei aplicarea s-a făcut prin intermediul educatorilor, dat fiind numărul mare de respondenți și programele diferite ale lor.

Rezultate

Analiza descriptivă

În ceea ce privește etapa din viață considerată de către tânăr ca fiind cea mai dificilă, răspunsurile apar în *Tabelul 2*.

Tabel 2. Perioada considerată a fi cea mai dificilă (procente)

	Înainte de ajungerea în sistemul de protecție	De când sunt în sistemul de protecție	Cred că ce este mai greu abia urmează
% răspunsuri	40.3	11.9	47.9
% cazuri	41.9	12.3	49.8

Din tabelul de mai sus rezultă că tinerii consideră că cea mai dificilă perioadă pentru ei abia urmează (47.9% din numărul total de răspunsuri), ținând seama că ei sunt la vârsta la care se prefigurează ieșirea din centru de plasament, găsirea unui loc de muncă și a unei locuințe, întemeierea unei familii. Momentul este dificil pentru toți tinerii, inclusiv pentru cei care au suportul familiei și cu atât mai mult pentru cei avuți aici în vedere. Pe de altă parte, etapa care înregistrează cel mai redus nivel de risc este cea prezentă, în care se află în sistemul de protecție (11.9%) ceea ce poate arăta faptul că ei se simt oarecum protejați în această instituție.

În ceea ce privește apelul la resursele sociale de care tânărul dipune în centru și în afara acestuia, situația lor apare în *Tabelul 3* cel care ilustrează persoanele în care respondentul investește cea mai mare încredere.

Tabel 3. Resursele sociale la care apelează tânărul în situații dificile

Familie		Angajați		Prieteni		Diriginte, profesor		Alte persoane	
M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
4,39	1.80	4,36	1.58	3,96	1.51	3,86	1.54	3,07	2.22

Tabelul de mai sus ilustrează faptul că pentru acești copii familia rămâne cea mai importantă resursă. Aproape în aceeași măsură se face apel la angajații centrului de plasament. Pe de altă parte, prietenii de aceeași vârstă se regăsesc abia pe locul trei, cu o valoare mai mică decât ne-am fi așteptat, dată fiind importanța pe care se consideră că o are grupul de egali în viața adolescentului. Cei care au răspuns că apelează la alte persoane, și atunci când le-au precizat au nominalizat tot persoane din aceleași cercuri precizate anterior (diferite rude, educator, director de centru, prieteni, amici).

Analiza corelațională

În *Tabelul 4* sunt prezentate corelațiile dintre variabilele care descriu riscul, calitățile individuale, cele sociale (aceasta defalcată pe componente sale: grup de egali, școală și centru de plasament) și cele două componente ale rezultatelor. Conform datelor, întrucât r este o expresie a mărimii efectului, conform intervalelor stabilite de Cohen (1988), avem de a face cu legături moderate (r=0.4–0.6) între caracteristicile individuale și credința/valorile tânărului (r=0.55) și status-ul său social pereput (r=0.45); între grupul de prieteni și suportul școlii (r=0.41); între suportul școlii și suportul centrului (r=0.48) și credința/valorile tânărului (r=0.51); între suportul centrului și credința și valorile tânărului (r=0.45); între cele două componente ale rezultatelor, bunăstare și status (r=0.54).

Corelații pozitive și semnificative ($p<0.1$) dar reduse (r=0.1–0.3), conform criteriilor lui Cohen, mai sunt avem între caracteristicile individuale și grupul de prieteni, suportul școlii, suportul centrului, bunăstare; între grupul de egali și suportul centrului, credința și valorile, status-ul perceput, bunăstarea; între suportul școlii și statu-ul perceput; între suportul centrului și cele două componente ale rezultatelor obținute.

În privința mecanismelor reziliente, pe baza datelor ilustrate în *Tabelul 4,* identificăm unul *protectiv* – în condițiile unor corelații reduse – în ceea ce privește prietenii (r=0.19) și credința și valorile (r=0.14). În privința mecanismului *compensator* – care acționează asupra rezultatelor, indiferent de nivelul riscului – corelațiile cele mai semnificative s-au înregistrat cu variabilele care descriu caracteristicile individuale, suportul centrului și credințele și valorile.

			Calități și resurse					Rezultate (outputs)	
		Riscuri	Caracteristici indviduale	Prieteni	Suport școală	Suport centru	Credință și valori	Status și putere	Bunăstare individuală
	Riscuri	1							
Calități și resurse	Caracteristici individuale	r = 0.112 p = 0.089	1						
	Prieteni	r= 0.194** p=0.03	r=0.300** p=0.000	1					
	Suport școală	r = 0.093 p = 0.161	r = 0.367** p = 0.000	r=0.411** p=0.000	1				
	Suport centru	r = 0.001 p = 0.987	r = 0.306** p = 0.000	r=0.178** p=0.007	r = 0.484** p = 0.000	1			
	Credință și valori	r = 0.140* p = 0.33	r = 0.552** p = 0.000	r=0.216** p=0.001	r = 0.516** p = 0.000	r = 0.451** p = 0.000	1		
Rezultate	Status perceput și putere	r = 0,090 p = 0.175	r = 0.475** p = 0.000	r=0.323** p=0.000	r = 0.239** p = 0.000	r = 0.383** p = 0.000	r = 0.339** p = 0.000	1	

Tabel 4. Corelațiile înregistrate între risc, calități/resurse și rezultate

	Bunăstare	r = -0,119 p = 0.071	r = 0.333** p = 0.000	r=0.192** p=0.003	r = 0.149* p = 0.024	r = 0.342** p = 0.000	r = 0.273** p = 0.000	r = 0.542** p = 0.000	1

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Concluzii

Copiii din centrele de plasament sunt asociați, din păcate, cu amenințarea a numeroși factori de risc care deși acționează în momentul prezent, sursa lor se poate afla în trecut (motivele pentru care copilul a fost nevoit să intre în sistemul de protecție) sau chiar în viitor, prin îngrijorările produse de situația în care ei se vor afla după ce vor părăsi centrul de plasament. Acești factori de risc sunt responsabili de traiectoriile negative înregistrate de tinerii din centrele de plasament în ceea ce privește dezvoltarea lor din tipul protecției sau după ce au părăsit sistemul. În ciuda evidenței, o parte dintre copii și tineri reușesc să depășească traumele trecute ori cele prezente sau îngrijorile legate de viitor, să obțină rezultate pozitive în ceea ce privește cel puțin integrarea în grupurile din care fac parte, să se simtă sănătoși și fericiți în ciuda situației în care se află. Conform cercetării noastre, ale cărei rezultate parțiale le-am prezentat aici, cele mai importante resurse accesate în vederea obținerii de rezultate pozitive ar fi resursele individuale prin care am înțeles aici calități cum sunt: autoeficacitate (self-efficay) și autonomie, capacitate de planificare, locus intern al controlului și determinare, optimism și speranță, sociabilitate. Sugestia noastră este că o bună parte din aceste calități poate fi dezvoltată – social - în centrul de plasament sub îndrumarea specialiștilor. Optimismul nostru este cu atât mai îndreptățit cu cât, în cadrul aceleiași cercetări am determinat că resursele sociale – furnizate de prieteni, școală, centru de plasament – sunt aproape la fel de importante ca și cele individuale. Este adevărat că pentru orice individ componenta genetică și istoria vieții sunt importante în determinarea cursului existenței, însă nu există evidențe conform cărora acestea acționează cu putere absolută, deterministă, asupra individului.

Rezultatele cercetării arată că în privința rezultatelor pozitive (status și bunăstare) obținute de către adolescenții din centrele de plasament, resursele individuale par a fi ceva mai importante decât cele sociale, cu observația că cele dintâi sun generate, întreținute și susținute de către cel din urmă. Dintre resursele sociale (prieteni, școală și centru de plasament) cele mai puternic corelate cu resultatele pozitive sunt cele care decurg din centrul de plasament (condiții de viață și atitudine a angajaților) ceea ce poate sugera ideea că această organizație reușește să preia cu succes roluri ale familiei, o familie care de cele mai multe ori este una disfuncțională și care s-a constituit adesea într-un factor de risc pentru copil. Pe de altă parte, familia rămâne un grup în care copilul din centru de plasament are în continuare încredere, ceea ce înseamnă că și aceasta se poate constiui în anumite cazuri ca resursă de dezvoltare pentru tânăr.

În ceea ce privește mecanismele reziliente, am observat că cele protective, care să acționeze direct asupra riscurilor, există într-o foarte mică măsură; putem afirma, pe baza acestui rezultat, că în centru nu există preocupări serioase pentru combaterea cauzelor care-i afectează pe copii, ci mai curând a efectelor factorilor de risc.

Concluziile cercetării trebuie să țină seama de faptul că acestea decurg din utilizarea unui instrument care ține seama doar de anumiți indicatori în ceea ce privește componentele rezilienței – risc, factori protective, rezultate. De exemplu, în această cercetare nu se ține seama de rezultatele academice – note obținute și alte tipuri de cunatificare ale succesului școlar – obținute de tineri și nici de evaluarea lor de către alte personae din apropierea lor. Este, pe scurt, o analiză a imaginii subiective a tinerilor, a modului în care se văd ei înșiși, fără ca această imagine să fie validată de date obținute din alte surse. Pe de altă parte, cercetarea oferă informații doar asupra unor resurse implicate în obținerea unor rezultate pozitive, fără a spune nimic despre modul în care aceste resurse sunt valorizate, sunt puse în act, de către cei care le accesează. Pentru aceasta, date obținute aici ar trebui să facă obiectul

unei cercetări calitative care să deslușească mecanismele gestionării resurselor și, eventual, să dezvăluie modul în care pot fi obținute rezultate notabile chiar și în absența resurselor, în fapt obiectul cercetărilor privitoare la reziliență.

BIBLIOGRAPHY

Bowen, G. L., & Richman, J. M. (2007). The School Success Profile. A Results-Focused Approach to Assessment and Intervention Planning. *Chapel Hill: University of North Carolina*.

Bowen, G. L., Rose, R. A., & Ware, W. B. (2006). The Reliability and Validity of the School Success Profile Learning Organization Measure. *Evaluation and Program Planning*, *29*(1), 97–104.

Calhoun, L. G., Cann, A., Tedeschi, R. G., & McMillan, J. (2000). A correlational test of the relationship between posttraumatic growth, religion, and cognitive processing. *Journal of Traumatic Stress*, *13*(3), 521–527.

Cohen, J. (1988). *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences*. Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

Compas, B. E., Connor-Smith, J. K., Saltzman, H., Thomsen, A. H., & Wadsworth, M. E. (2001). Coping with stress during childhood and adolescence: Problems, progress, and potential in theory and research. *Psychological Bulletin*, *127*(1), 87–127.

Fraser, M. W., Richman, J. M., & Galinsky, M. J. (1999). Risk, protection, and resilience: Toward a conceptual framework for social work practice. *Social Work Research*, *23*(3), 131–143.

Fraser, M. W., & Terzian, M. A. (2005). Risk and Resilience in Child Development. Principles and Strategies of Practice. In G. P. Mallon & P. M. Hess (Eds.), *Child Welfare for the Twenty-First Century: A Handbook of Practices, Policies and Programs* (pp. 55–71). Columbia University Press.

Friborg, O. (2006). *Validation of a scale to measure resilience in adults*. University of Tromsø.

Garmezy, N. (1985). Stress-resistant children: The search for protective factors. In J. E. Stevenson (Ed.), *Recent research in developmental psychopa- thology: Journal of Child Psychology and Psychiatry Book Supplement #4* (pp. 213–233). Oxford: Pergamon Press.

Garmezy, N. (1986). On measures, methods, and models. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, *25*, 727–729.

Hauser, S. T., & Allen, J. P. (2006). Overcoming Adversity in Adolescence: Narratives of Resilience. *Psychoanalytic Inquiry*, *26*, 549–576.

Kim-Cohen, J. (2007). Resilience and Developmental Psychopathology. *Child and Adolescent Psychiatric Clinics of North America*, *16*(2), 271–283.

Kumpfer, K. L. (1999). Factors and Processeses Contributing to Resilience. In M. D. Glantz & J. L. Johnson (Eds.), *Resilience and Development. Positive Life Adaptations* (pp. 179–224). New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers.

Luthar, S. S. (2006). Resilience in Development: A Synthesis of Research across Five Decades. In D. Cicchetti & D. J. Cohen (Eds.), *Developmental psychopathology* (2nd ed., pp. 739–795). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons Inc.

Luthar, S. S., & Cushing, G. (1999). Measurement Issues in the Empirical Study of Resilience. *Resilience and Development: Positive Life Adaptations*, (October), 129–160.

Luthar, S. S., Doernberger, C. H., & Zigler, E. (1993). Resilience is not a unidimensional construct: Insights from a prospective study of inner-city adolescents. *Development and Psychopathology*, *5*(4), 703–717.

Masten, A. S. (2001). Ordinary magic. Resilience processes in development. *American Psychologist*, *56*(3), 227–238.

McIntosh, D. N., Cohen Silver, R., & Wortman, C. B. (1993). Religions Role in Adjustment to a Negative Life Event. *Journal of Personality and Social Psychology*, *65*(4), 812–821.

O'Dougherty-Wright, M., Masten, A. S., & Narayan, A. J. (2013). Resilience Processes in Development: Four Waves of Research on Positive Adaptation in the Context of Adversity. In S. Goldstein & R. B. Brooks (Eds.), *Handbook of Resilience in Children* (pp. 15–37). Boston, MA: Springer US.

Park, C. L. (2010). Stress-Related Growth and Thriving Through Coping: The Roles of Personality and Cognitive Processes. *Journal of Social Issues*, *54*(2), 267–277.

Rotter, J. B. (1966). Generalized expectancies for internal versus external control of reinforcement. *Psychological Monographs*, *80*(1), 1–28.

Soest, T., Mossige, S., Stefansen, K., & Hjemdal, O. (2010). A validation study of the Resilience Scale for Adolescents (READ). *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, *32*(2), 215–225.

Stevenson, F., & Zimmerman, M. A. (2005). Adolescent resilience: a framework for understanding healthy development in the face of risk. *Annual Review of Public Health*, *26*, 399–419.

Ungar, M. (2012). Social Ecologies and Their Contribution to Resilience. In M. Ungar (Ed.), *The Social Ecology of Resilience: A Handbook of Theory and Practice* (pp. 13–32). New York, NY: Springer New York.

Ungar, M. (2015). Practitioner review: Diagnosing childhood resilience - A systemic approach to the diagnosis of adaptation in adverse social and physical ecologies. *Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines*, *56*(1), 4–17.

Ungar, M., & Liebenberg, L. (2011). Assessing Resilience Across Cultures Using Mixed Methods: Construction of the Child and Youth Resilience Measure. *Journal of Mixed Methods Research*, *5*(2), 126–149.

Ungar, M., & Liebenberg, L. (2013). A Measure of Resilience with Contextual Sensitivity - The CYRM-28: Exploring the Tension Between Homogeneity and Heterogeneity in Resilience Theory and Research. In S. Prince-Embury & D. H. Saklofske (Eds.), *Resilience in Children, Adolescents, and Adults: Translating Research into Practice* (pp. 245–255). New York: Springer.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

COMMUNE COUNCILS' MANAGEMENT AND THEIR CONTRIBUTION TO THE RURAL ECONOMY OF THE NORTH WEST DEVELOPMENT REGION OF ROUMANIA

Lucica Armanca

Assist. Prof., PhD, University of Agricultural Sciences and Veterinarian Medicine, Cluj-Napoca

Abstract: The development of the rural economy by the contribution of the commune councils in the North West development region of Romania should result in competitive and sastainable economies in the rural areas. It should be noted be noted that the development of the rural areas require quality transformations of the economic, political and social structures, measures of improving the quality of life and providing economic welfare of the population, as well as measures of environment and patrimony protection. Our researc from a standpiont of the mentioned objectives has been conducted on a bach of 403 commune councils, from 2011 to 2015, namely the economic reflected by the annual income and expenditure bugets of the commune councils. By the mutual conditioning between Roumanian rural and national economies, strengths and weaknesses should be indified not only in terms of performance indicators of the researched government institutions, but also of the actually obtained product-quality indicators, mainly those with no connection to the services for which they were made.The investment projects conducted should ensure during their operation the actual accomplishment of targets, including own funds for the commune councils.

Keywords: budget, rural development, commune council, economy, economic indicators.

Communes as administrative territorial units, often including at least two villages as administrative subdivisions and other public institutions, with no legal personality, are meant to ensure the functioning of such public entities, to manage the public patrimony, namely the public-private one. The legal instrument by which this management is ensured is the Income and Expense Budget, with income details according to types of income, and details of expenses according to types of expenses.

"The general framework and the procedures related to the creation, management, resourcing to and use of local public funds, as well as to the responsibilities of the local public administration and public authorities in the field of local public funds" is presented by Law 273/2006- on local public funds. In addition, "the public expenses express the economic and social relations in monetary form, manifested between the state on the one hand and the natural persons or the legal entities on the occasion of using and distributing the government financial resources, for the performance of its functions" (I. Vacarel).

Material and method

The studied material include the information comprised in the Income and Expense Budgets of the 403 commune halls, situated in the rural environment of the six counties in the North West development area of Romania. Investigation and analysis cover the 2011-2015 period. The applicable legislative material on local public funds and public and private assets has also been referred to. (Law 213/1998 on public property and its legal regime, Government Decision 113/1992 on inventory and evaluation of the Romanian public and private assets)

The research method is the indicators method, based on basic indicators: income, expenses, level indicators, structure, dynamics and performance indicators.

Structure indicator

$$\text{Specific weight } g_s = \frac{ch_i}{ch_t} x100$$

Dynamics indicator

$$D = x_1 - x_0$$

Performance indicators

Effect/ Effect, Effort / effect respectively

Results and discussions

1. The dispersion of the local administrative units – communes – in the North West development area of Romania
   The North West development area of Romania is represented by the six counties, and within such counties by the 403 communes or local administrative units.

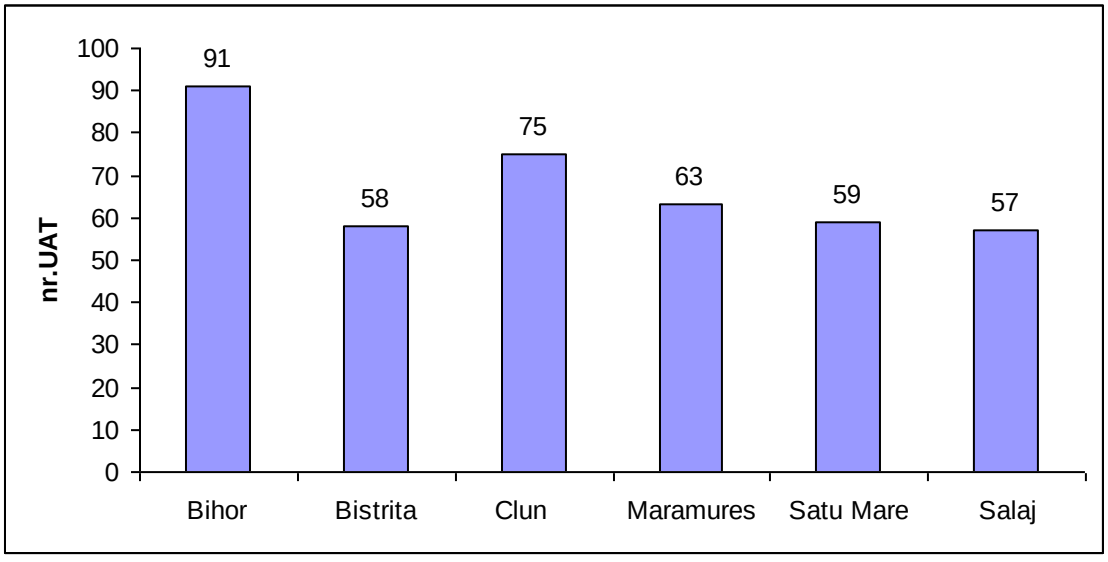

Fig.1 Structure of the local administrative and territorial units – communes

The most important number of territorial administrative units such as communes, including the rural areas of the studied geographical area, is to be found in Bihor County, with 91 rural areas, followed by Cluj County with 75 communes, and on third position is Maramures County with 63 commune halls. The counties of Satu Mare, Bistrita and Salaj follow at an interval of one commune, namely local commune hall.

Each commune includes in its turn two or more villages, and therefore the commune, by its local government authority, which is the Local Commune Hall, implicitly the mayor and the Local Council, governs the activity of the rural area within the geographic perimeter by the Annual Income and Expense Budget.

Population of the rural area in the North West development area of Romania

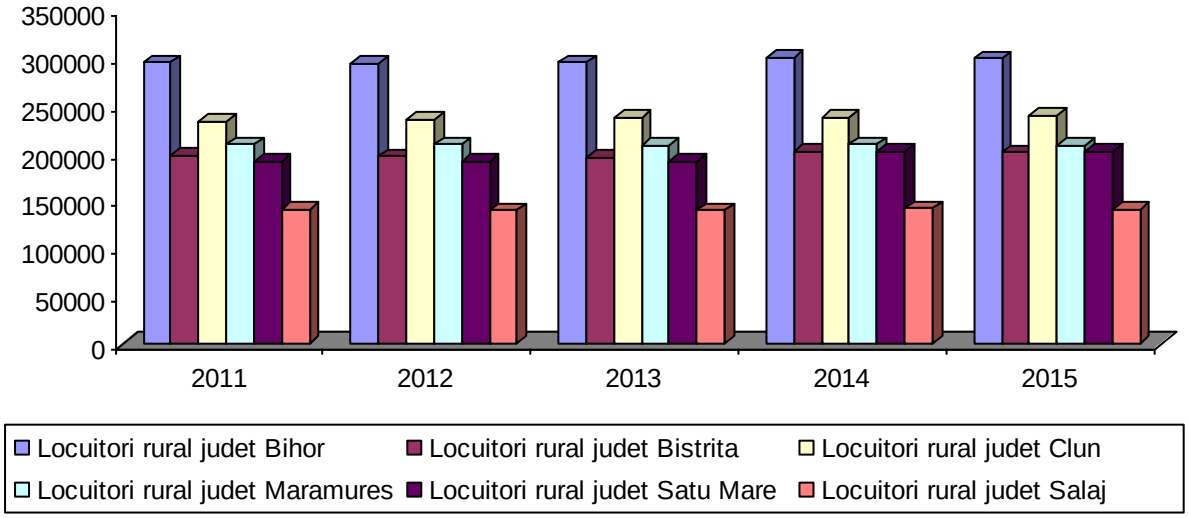

Fig.2 Dynamics of the rural population of the North West development area of Romania

During the entire studied period, no large variations have been recorded in the total rural population, i.e. the inhabitants of the 403 communes subject to the study.
The rural population ranking counts the 91 Bihor County commune at the top of the list, as 23.27% of the total population in the studied rural environment, followed by the 75 communes of Cluj County, as 18.43% of the total population in the studied rural environment, and on third position are the 63 communes of Maramures County, as 16.52% of the total population in the studied rural environment.
The population in the studied rural area is important due to its status as a taxpayer contributing to the local government income (local commune halls), and also as the beneficiary of public services offered by the local commune hall, namely the territorial administrative unit.

2. Income and expenses – indicators of Income and Expense Budgets

Excerpt from the Income and Expense Budgets of counties and communes as county subdivisions, in the North West area of Romania

Table 1

	Year 2011	Year 2012	Year 2013	Year 2014	Year 2015
Bihor County income (thousand lei)	1.210.302	1.249.067	1.301931	1.534.373	2.014.900
Bihor communes income (thousand lei)	378.005	433.983	461.703	566.785	580.948
Bistrita County income	652.750	790.577	366.582	918.556	1.035.216

(thousand lei)					
Bistrita communes income (thousand lei)	267.054	349.059	761.320	473.045	465.609
Cluj County income (thousand lei)	1.651.314	1.604.789	1.852.314	1.879.341	2.120.657
Cluj communes income (thousand lei)	343.202	393.384	474.788	475.193	542.451
Maramures County income (thousand lei)	831.081	907.181	998.393	1.144.033	1.409.132
Maramures communes income (thousand lei)	244.252	270.011	289.304	384.891	407.207
Satu Mare County income (thousand lei)	692.017	704.530	816.471	902.993	1.016.361
Satu Mare communes income (thousand lei)	256.579	278.305	303.123	311.496	359.801
Salaj County income (thousand lei)	514.076	556.761	617.954	664.183	848.644
Salaj communes income (thousand lei)	178.333	244.649	258.791	301.292	373.032

Source: author's processing from www.dpfbl.mdrap.ro

The levels achieved by communes in the total income level reached in the assessed area are of 30.03% for 2011; 33.87% for 2012; 33.93% for 2013; 35.67% for 2014 and 32.32% for 2015. The highest rate was reached in 2014, with the contributory effort of Bistrita County communes of 473,045 thousand lei, and Salaj County communes of 301.292 thousand lei.

Excerpt from the Income and Expense Budgets of counties and communes as county subdivisions, in the North West area of Romania

Table 2

	Year 2011	Year 2012	Year 2013	Year 2014	Year 2015
Bihor County expenses (thousand lei)	1.220.949	1.271.499	1.265.030	1.490.190	1.953.978
Bihor communes expenses (thousand lei)	377.024	429.427	437.449	534.880	572.795
Bistrita County expenses (thousand lei)	714.627	772.786	360.294	892.780	1.020.235
Bistrita communes expenses (thousand lei)	255.514	340.190	727.335	446.956	470.961
Cluj County expenses (thousand lei)	1.566.115	1.618.561	1.747.656	1.835.857	2.053.503
Cluj communes expenses (thousand lei)	323.182	394.910	459.343	439.355	521.825
Maramures County expenses (thousand lei)	835.166	916.369	978.674	1.118.525	1.408.009

Maramures communes expenses (thousand lei)	234.504	274.826	281.558	350.072	406.294
Satu Mare County expenses (thousand lei)	695.864	708.941	810.813	886.588	971.866
Satu Mare communes expenses (thousand lei)	239.286	286.048	298.249	288.632	342.121
Salaj County expenses (thousand lei)	530.370	551.532	592.572	645.172	767.862
Salaj communes expenses (thousand lei)	169.736	235.490	254.906	280.234	329.876

Source: author's processing from www.dpfbl.mdrap.ro

The rate of expenses at commune level within the total expenses reached in the studied area is of 28.74% in 2011; 33.58% in 2012; 34.17% in 2013; 34.07% in 2014 and 32.33% in 2015. The highest rates are reached in 2013, when the rate of income is exceeded by 0.24%.

Income structure according to the Budgets of the Local Commune Halls in the North West area of Romania

Table 3

Year	Own income (thousand lei)	Amounts divided for different destinations (thousand lei)	Subsidy (thousand lei)	Pre-financing EU funds (thousand lei)	Other income (thousand lei)
2011	608.148	661.488	148.912	242.017	6860
2012	428.368	922.306	113.486	491.352	13.879
2013	699.376	1.062.760	76.930	599.150	20.624
2014	732.671	1.090.081	270.604	390.351	28.995
2015	784.725	1.087.629	399.666	422.772	34.256

Source: processing from www.dpfbl.mdrap.ro

The dynamics of own income fluctuates for the 2011-2013 period and represents a rate of 36.47% of the total income for 2011; 21.75% for 2012; 28.44% for 2013; 29.15% for 2014 and 28.75% for 2015. The share of income reached by Local Commune Halls in the studied batch is represented by the income from sums divided for roads, for balancing the local budgets, for sport infrastructure programmes in the rural area, as well as for the funding of commune expenses.
The effect/effect ratio in the context of total income, namely the own income achieved by the Income and Cost Budgets of the studied commune halls, the number of taxpayer inhabitants and public service beneficiaries is as follows:

Efficiency of income obtained by commune halls in the North West area of Romania

Table 4

Year	Total income/ inhabitant (thousand lei/inhabitant)	Own income/ inhabitant (thousand lei/ inhabitant)

2011	1,3120	0,4785
2012	1,5503	0,3372
2013	1,9329	0,5498
2014	1,9402	0,5658
2015	2,1083	0,6062

Source: processing from www.dpfbl.mdrap.ro

It is noted that the own income per inhabitant, in the studied area, of at least 403 commune halls, is below 50% of the total income per inhabitant, for the same assessed area. The policy of obtaining its own income by each commune hall should be well considered, and all the possibilities of taxing the goods and income obtained by the commune's population should be assessed.

Structure of expenses according to the Budgets of commune halls in the North West area of Romania

Table 5

Year	Staff costs (thousand lei)	Goods and service costs (thousand lei)	Interest cost (thousand lei)	Costs of transfer among units (thousand lei)	Social welfare costs (thousand lei)	Capital costs (thousand lei)	Financial operations (thousand lei)	Other expenses (thousand lei)
2011	517.552	330.428	3.745	21.385	56.680	408.384	6.730	254.342
2012	579.424	394.778	3.027	28.674	63.538	386.487	11.269	493.694
2013	662.716	407.577	4.559	25.339	62.343	308.080	44.888	943.338
2014	780.378	444.588	4.054	17.337	64.289	489.530	44.835	495.118
2015	835.646	496.328	3.465	12.533	80.705	578.432	59.474	577.289

Source: processing from www.dpfbl.mdrap.ro

An increase of personnel costs, goods and service costs, social protection expenditure, share capital costs, and also other costs mainly involving European-funded projects is noted.

Efficiency of costs recorded by commune halls of the North West area of Romania

Table 6

Year	Total expenditure/ inhabitant (thousand lei /inhabitant)	Personnel costs/ inhabitant (thousand lei)	Goods and service costs/inhabitant (thousand lei)	Social protection expenditure /inhabitant (thousand lei)
2011	1,2583	0,4073	0,2600	0,0446
2012	1,5436	0,4562	0,3108	0,0499
2013	1,9329	0,5210	0,3204	0,0490
2014	1,8764	0,6026	0,3433	0,0497
2015	2,0425	0,6456	0,3835	0,0624

Source: processing from www.dpfbl.mdrap.ro

The effort/effort ratio, namely the expenditure elements and the number of inhabitants in the studied rural environment generally reveals the non-efficiency of these local public institutions.

Own income per inhabitant do not cover the effort of the institution for personnel costs, goods and service costs, as well as expenditure on social protection. The rising of these costs requires an increasingly larger amount of government and other source allowances, namely divided amounts.

Conclusions

By assessing the batch of 403 communes existing in the six researched counties that represent their rural environment, the question whether there are too many communes results from the fact that the amounts divided for the purposes of their operation from the government budget and other sources are on the rise during the assessed period. This requires a financing effort to decentralize from counties to communes. Following such budget adjustment, the own income do not ensure the survival of commune halls.

A new question arises – Do the public goods and services for the inhabitants of the rural environment of this area not contribute to the economic development of the rural environment, for the further increase of tax bases by means of local taxes and royalties cashed from taxpayers?

The directors and managers of the commune halls should either take measures to check and valuate taxpayers and aim at debt recovery, or take measures to increase taxes, so that its own income may enable self financing of this public institution.

The tax code and local taxes and royalties application standards do not leave it to the Credit Officer and Counsellors to amend the taxes and royalties due by taxpayers every year. The commune halls should have an interest in operating public services managed by it to the use of the local community as efficiently as possible, and therefore the following are imposed: supporting the inhabitants with agricultural and non agricultural concerns, support by consultancy and other programmes, implementing living and dwelling conditions similar to those in towns/cities and municipalities, to be received and used by the intended recipients, and awareness should be raised on the fact that such investments are recovered in time, by the amounts of taxes and royalties paid by them.

Even if the number of inhabitants is generally constant in the assessed communes, a permanent migration to the urban environment is noted, even from a pre-school age. In time it will be noted that public goods of rural areas, such as kindergartens, schools and other establishments, are of no further use.

BIBLIOGRAPHY

1. Gherasim, I. (2006) – *Management of the Government Funding Systems*, Risoprint publishing house, Cluj-Napoca
2. Tiron, T.A. (2002) – *Public Institutions Accounts System*, Dacia publishing house, Cluj-Napoca
3. Vacarel, I. and collaborators (2001) – *Public Finance*, Didactic and Pedagogic publishing house, Bucharest
4. Law 273/2006 – on local public finance
5. Law 213/1998 on public property and its legal regime

6. Government decision 113/1992 in inventory and assessment of public and private assets in Romania

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

THE OVERCROWDING OF PRISONS – POSSIBLE SOLUTIONS

Ramona Mihaela Coman

Assist., PhD, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureș

Abstract: The prison overcrowding is one of the most frequently raised issues to the European Court of Human Rights. Despite the fact that the Romanian state has been found at fault numerous times, effective solutions have yet to be found. The present article proposes some possible solutions to this current problem.

Keywords: Prison, overcrowding , home detention, European Court of Human Rights, solutions

Deşi este cel mai scurt articol al Convenţiei europene a drepturilor omului, articolul 3 este unul dintre cel mai des invocate articole în faţa Curţii de la Strasbourg, de către deţinuţii din penitenciare. Articolul prevede că "nimeni nu poate fi supus torturii şi nici tratametelor sau pedepselor inumane sau degradante". Această interdicţie, referitoare la tortură şi la tratamentele inumane sau degradante este absolută. Conform Articolului 15 din Convenţie, un asemenea drept fundamental nu permite nici un fel de excepţie, limitare sau derogare.[1]

Articolul 3 al Convenției stabilește atât o obligație negativă în sarcina statelor, cât şi o obligaţie pozitivă. Obligaţia negativă constă în aceea de a nu cauza indivizilor tortură, tratamente şi pedepse inumane sau degradante, pe când cea pozitivă presupune ca statul să ia măsuri pentru a-şi proteja cetăţenii de astfel de abuzuri comise de agenţi de stat sau de alte persoane.

Atunci când vorbim de persoane aflate în stare privativă de libertate ca urmare a reținerii, arestului sau în executarea unei pedepse, garantarea respectării articolului 3 din Convenție are o semnificație aparte. Organizarea sistemului de detenție implică un control absolut asupra persoanelor în detenție, fiind vulnerabile și expuse la posibilitatea de abuz din partea agenților statului[2].

Din jurisprudenţa Curţii europene putem desprinde anumite "definiţii" date de către judecătorii europeni noţiunilor de tortură, tratament inuman, pedeapsă degradantă. Astfel, de exemplu, în cauza Cauza *Salman contra Turciei*, Curtea definește noţiunea de "tortura" ca fiind tratamentul inuman deliberat, care cauzează suferinţă foarte gravă şi crudă[3]. În privinţa „tratamentului sau pedeapsei inumane", în *Cauza Tyrer contra Regatul Unit* Curtea a stability că aceasta presupune o suferinţă fizică sau psihică intensă[4]. În cauza *Cauza Ranenien contra Finlandei* , „tratamentul sau pedeapsa degradantă" este definită ca fiind un tratament care stârneşte în victimă sentimente de inferioritate, frică şi suferinţă capabile de umilire şi înjosire şi să elimine rezistenţa fizică sau morală[5].

Aplicabilitatea în concret a articolului 3 din Convenţie acoperă o gamă largă de situaţii, precum: acte de agresiune fizică sau verbal săvârșite de agenții statului în timpul unui interogatoriu,

[1] Art 15 al.2 prevede: "Dispoziţia precedentă nu îngăduie nici o derogare de la art. 2, cu excepţia cazului de deces rezultând din acte licite de război, și nici de la art. 3, art. 4 paragraful 1 și art. 7.
[2] Kiss Attila, *Românânia la Curtea Europeană a Drepturilor Omului*(2005-2008), Ed. Wolters Kluwer, București 2010, pag. 60
[3] CEDO, *Cauza Salman contra Turciei,* Cererea nr. 21986/93, hotarârea din 27 iunie 2000.
[4] CEDO, *Cauza Tyrer contra Regatul Unit*, Cererea 5856/72, hotărârea din 25 aprilie 1978.
[5] CEDO, *Cauza Ranenien contra Finlandei*, Cererea nr. 20972/92, hotărârea din 16 decembrie 1997.

acte de violenţă ale agenților statului asupra deţinuţilor în timpul perioadei de detenție, atât cea preventivă cât și în executarea unei pedepse, lipsa de reacție a autorităților față de actele săvârșite de către colegii de celulă a celor arestați preventiv sau aflați în executarea unei pedepse, neidentificarea și nepedepsirea persoanelor care se fac răspunzătoare de aplicarea unor tratamente degradante și inumane, condițiile de detenție din închisori, neacordarea de îngrijiri medicale în timpul detenției.

Dar, dintre din cele mai des întâlnite probleme ale deținuților din țara noastră, pe care acestia le ridică în fața Curții Europene a Drepturilor Omului invocând prevederile art. 3 din Convenţie este supraaglomerarea penitenciarelor din Romania.

În numeroase cauze, întreptate atât împotriva statului roman cât şi împotriva altor state, Curtea a decis că atunci când mai mulți deținuți aflați într-o încăpere dispun de mai puțin de 3 mp de persoană aglomerarea este atât de severă încât o asemenea situație constituie, prin ea însăși, o încălcare a dispozițiilor art. 3 din Convenție[6].

Astfel de exemplu, în cauza ***Gagiu contra României***[7] Curtea a constatat că, din informaţiile obţinute de la Administraţia Naţională a Penitenciarelor, timp de 3 ani cât a durat detenţia sa până la momentul la care reclamantul a introdus cererea în faţa Curţii, acesta a împărţit o celulă de 7,60 mp cu alţi cinci deţinuţi, spaţiul care îi revenea astfel fiind de numai 1,25 mp, deci insuficient raportat la criteriile stabilite de jurisprudenţa Curţii.

În cauza ***Burzo contra României*** [8] s-a constatat încălcarea art.3 din Convenţie, raportat la condiţiile în care reclamantul a fost deţinut în penitenciar. Pe perioada detenţiei, acesta a beneficiat de un spaţiu foarte redus, de doar 1,50 – 1,90 mp, iar activităţile în aer liber erau reduse la o perioadă foarte scurtă de timp.

România a fost condamnată în numeroase alte cauze, pentru lipsa spațiului suficient în celule[9]. Am aminti cauzele ***Mariana Marinescu împotriva României***[10] (în care reclamanta a arătat că a stat în Penitenciarul Târgșor în celule de 50 mp, ocupată de 36 de persoane, apoi într-o celulă de 14 mp cu 18 persoane, și o celula de 20 mp cu 12 persoane)***, Răcăreanu împotriva României***[11] (a fost ținut în camere cu 10 paturi împreună cu 13 deținuți)***, Ali împotriva României***[12](celula de 30 mp cu 10 deținuți) ***, Porumb împotriva României***[13] (dispunea de aproximativ 2 mp) ***, Măciucă împotriva României***[14] (reclamantul a fost ținut în penitenciarul Jilava într-o celulă de 47 mp cu 42 de paturi,, împreună cu 50-58 de deținuți, prin urmare beneficiind de un spațiu propriu de 0,80-0,92 mp)***, Todireasa împotriva României***[15](reclamantul a fost ținut în cinci celule diferite, cu suprafețe între 32 și 51 mp, cu un număr între 18-64 de deținuți).

În toate aceste cauze, Curtea a arătat că deținerea unei persoane îi produce inevitabil suferințe la nivel psihic, însă autoritățile statului au obligația să îi asigure condiții conforme cu respectarea demnității umane și care să nu depășească un anumit nivel de suferință, iar punctul central al analizei condițiilor de detenție îl reprezintă spațiul personal.

---

[6] CEDO, *Kantyrev împotriva Rusiei*, nr. 37213/02, pct. 50-51, 21 iunie 2007, *Andreï Frolov împotriva Rusiei*, nr. 205/02, pct. 47-49, 29 martie 2007, *Kadikis împotriva Letoniei*, nr. 62393/00, pct. 55, 4 mai 2006,
[7] CEDO, Cererea nr.63258/00, Hotărârea din 24 februarie 2009, definitivă la 24 mai 2009.
[8] CEDO, Cererea nr.75109/01; nr.12639/02), Hotărârea din 30 iunie 2009, definitivă la 30 septembrie 2009
[9] Radu Chiriță, Lucian Criste, Mirel Toader, Alina Ivan, Anca Stoian, *Arestarea și detenția în jurisprudența CEDO*, Editura Hamangiu, București 2012, pag. 156-185
[10] CEDO, Cererea nr. 36110/03, Hotărârea din 2 februarie 2010
[11] CEDO, Cererea nr. 14262/03, Hotărârea din 1 iunie 2010
[12] CEDO, Cererea nr. 20307/02, Hotărârea din 9 noiembrie 2010
[13] CEDO, Cererea nr. 19832/04, Hotărârea din 7 decembrie 2010
[14] CEDO, Cererea nr. 25763/03, Hotărârea din 26 mai 2009
[15] CEDO, Cererea nr. 35372/04, Hotărârea din 3 mai 2011

Din situaţia privind capacitatea de cazare a unităţilor şi efectivele acestora la data de 15 noiembrie 2016 [16] publicată pe site-ul Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor rezultă că, la nivel național, în România, există 35 de penitenciare, 2 centre educative, 2 centre de detenție, 6 penitenciare spital. Cu toate acestea, numărul deținuților este mai mare decât capacitatea penitenciarelor, ceea ce face ca în multe din penitenciarele din România, spațiul să fie insuficient.

Astfel, calculând capacitatea penitenciarelor la 4 mp/deţinut, putem observa că cel mai aglomerat penitenciar este cel din Satu Mare, indicele de ocupare fiind de 220.43%[17], urmat de Penitenciarul Târgu Mureș, cu un grad de ocupare de 218,23%[18]. Numărul total al deţinuţilor în România, la data de 15 noiembrie 2016 era de 27734 iar media indicelui de ocupare la 4 mp/deţinut la nivel naţional era de 144,87%. Este evident că supraaglomerarea penitenciarelor noastre reprezintă o problemă actuală.

Pentru soluționarea problemei supraaglomerării, trebuie în primul rând să se analizele motivele care duc la aceasta. În studiile privind problema supraaglomerării penitenciarelor s-a arătat[19] că printre cauzele acestei situații existente este aplicarea excesivă a pedepselor privative de libertate, în mod deosebit a celor de lungă durată, și folosirea mai puțin a sancțiunilor neprivative de libertate, menținerea îndelungată în custodia penitenciarelor a multor arestați preventiv, cât și a condamnaților în primă instanță.

Aceasta nu poate fi însă singurul motiv care duce la supraaglomerare. Putem constata o lipsă de preocupare a puterii executive, în construirea unor stabilimente penitenciare moderne care să ofere cazare persoanelor deţinute în condiţii satisfăcătoare.

Totodată, legislaţia inadecvată în domeniul executării măsurilor şi a pedepselor privative de libertate şi absenţa oricărei căi de atac eficiente prin intermediul căreia cel interesat să poată să denunţe condiţiile de detenţie, au dus la constatarea încălcării articolului 3 din Convenție, datorită supraaglomerării în penitenciare.

În prezent, Ordinul ministrului justiţiei nr. 433/C din 5 februarie 2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condiţiile de cazare a persoanelor private de libertate[20], prevede că în locurile de cazare trebuie să se asigure fiecărui deţinut un spaţiu de cel puţin 4 m², încadrată în regimul închis sau de maximă siguranţă. Evident aceasta rămâne doar la nivel de legislație, în practică nefiind întotdeauna respectate aceste prevederi.

În anul 2014, Asociaţia pentru apărarea drepturilor omului în România, Comitetul Helsinki a efectuat vizite în penitenciarele din România precum şi în centrele de detenţie pentru minori, rapoartele fiind publicate pe site-ul oficial al asociaţiei[21]. Analizând rapoartele, se poate constata că raportat la ultimele vizite ale APADOR-ului, în unele situaţii condiţiile s-au îmbunătăţit, dar există în continuare neajunsuri. Totuşi, cele mai mari probleme le ridică lipsa spaţiilor. Care ar fi soluţia?

O posibilă soluţie la supraaglomerarea din penitenciare ar putea să o reprezinte ***amnistia şi graţierea***. În 1959, statul comunist a emis un decret de graţiere, care îi viza pe cei condamnaţi pentru anumite infracţiuni precum şi cei care aveau de executat pedepse de până la 3 ani, cu excepţia recidiviştilor. În 1988, conducătorul statului, Nicolae Ceauşescu a emis decretul nr. 11, prin care a erau amnistiate toate infracţiunile pentru care s-a aplicat pedeapsa cu închisoare până la

---

16 http://anp.gov.ro/documents/10180/11327554/Capacitatea+de+cazare+a+unitatilor+si+efectivele+acestora+la+data+de+08.11.2016+-+actualizare+SITE.pdf/6a8fe10f-91ea-464f-8b0f-c94b4676fab9

17 Capacitate de 235 de locuri calculate cu 4 mp-deţinut, 518 deţinuţi

18 Un număr de 419 deţinuţi pe 192 locuri calculate cu 4 mp-deţinut

19 Rodica Mihaela Stănoiu, Ortansa Brezeanu, Andrei Constantin, Emilian Stănișor, Sistemul penitenciar roman. Realizări, dificultăți, perspective- în Revista de drept penal nr.3/2005, pag. 39

20 Publicat în Monitorul Oficial nr. 103 din 15 februarie 2010

21 http://www.apador.org

10 ani inclusiv, se reduceau la jumătate pedepsele cu închisoare mai mari de 10 ani aplicate de instanţa de judecată şi se comutau în 20 ani de închisoare pedepsele cu moartea aplicate de instanţele de judecată[22].

În 2002, a fost promulgată Legea nr. 543 prin care au fost graţiate pedepsele de până la 5 ani de închisoare precum şi pedepsele cu amendă aplicate de instanţele de judecată. De atunci, o posibilă lege de graţiere colectivă sau amnistie a fost subiectul numeroaselor dezbateri parlamentare, dar datorită conflictelor politice existente, nu s-a ajuns la un consens.

Alocarea unor sume mai mari din bugetul statului pentru construirea de noi locuri de deţinere, ar putea fi de asemenea o soluţie. Dacă, pe de o parte, problema supraaglomerării şi a condiţiilor inumane în penitenciare este o problema datorată lipsei fondurilor băneşti, pe de altă parte, condamnările României atrag şi plata unor sume enorme către reclamanţi. Astfel, de exemplu, Curtea europeană a drepturilor omului a pronunţat la data de 24 iulie 2012, *hotararea cvasi-pilot Iacov Stanciu vs. Romania*[23], prin care s-a reţinut existenta unei probleme sistematice în ceea ce priveşte condiţiile de detenţie din ţara noastră . Curtea a accentuat necesitatea introducerii unor remedii efective care să permită autorităţilor naţionale să constate în substanţă încălcarea prevederilor Convenţiei, să dispună încetarea încălcării şi să îndrepte încălcarea prin acordarea unor reparaţii echitabile. Doar în această cauză, daunele morale acordate de către Curte au fost de 20.000 euro. În cauza *Oprea şi alţii împotriva României*[24] statul român a fost obligat la plata către reclamanţi în total a sumei de 164.150 de euro. În aceste condiţii, considerăm că se impune o reanalizare a situaţiei financiare, în sensul de a se acorda sume mai mari din bugetul statului pentru înfiinţarea unor noi centre de deţinere, investiţie care deşi presupune momentan un efort financiar al statului care ar putea nemulţumi populaţia, totuşi, pe termen lung, ar conduce automat la eliminarea condamnarilor României şi obligării statului la plata reparaţiilor echitabile.

Unele modificări legislative privind liberarea condiționată ar putea conduce la o diminuare a supraaglomerării penitenciarelor, dând posibilitatea anumitor categorii de deținuți să beneficieze de efectele liberării condiționate mai ușor. Modificările codului penal, intervenite în 1 februarie 2014, au condus la crearea unor condiții mai grele de obținere a liberării condiționate. Astfel, art.100 alin.1 lit.b din Noul cod penal prevede ca și condiție de acordare a liberării condiționate îndeplinirea integrală a obligațiilor civile stabilite prin hotărârea de condamnare, condiție care un era cerută a fi îndeplinită conform vechiului cod. De asemenea, în cazul condamnaților ce au împlinit vârsta de de 60 de ani, se poate dispune liberarea condiţionată, după executarea efectivă a jumătate din durata pedepsei, în cazul închisorii ce nu depăşeşte 10 ani, sau a cel puţin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii mai mari de 10 ani. Vechiul cod prevedea în cazul acelor condamnaţi trecuţi de vârsta de 60 de ani pentru bărbaţi şi de 55 de ani pentru femei, posibilitatea de a fi liberaţi condiţionat, după executarea unei treimi din durata pedepsei în cazul închisorii care nu depăşeşte 10 ani sau a unei jumătăţi în cazul închisorii mai mari de 10 ani. Totodată, vechiul cod penal prevedea o diminuare a fracției de pedeapsă ce trebuie îndeplinită în cazul celor condamnați pentru infracțiuni din culpă.

O modificare a condițiilor în care se poate dispune liberarea condiționată, în special în cazul infracțiunilor din culpă sau a celor intenționate dar non-violente, ar crea posibilitatea

[22] Interesant este faptul că decretul a urmărit inclusiv reintegrarea în societate a deținuților, prevăzând obligația Comitetelor sau birourilor executive ale consiliilor populare, direcțiilor pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale și conducerilor unităților socialiste să asigure încadrarea în muncă a persoanelor care beneficiază de prevederile decretului și să urmărească integrarea acestora în colectivele de munca in care au fost repartizate.

[23] CEDO, Cauza Stanciu vs. Romania, cerere nr. 35972/05, Hotărâre din 24 iulie 2012

[24] CEDO, Cauza Oprea şi alţii împotriva României, cerere nr. 54966/09, 57682/10, 20499/11, 41587/11, 27583/12, 75692/12, 76944/12, 77474/12, 9985/13, 16490/13, 29530/13, 37810/13, 40759/13, 55842/13, 56837/13, 62797/13, 64858/13, 65996/13, 66101/13 şi 15822/14, Hotărârea din 18 iunie 2015

reintegrării mai rapide în societate a celui condamnat și cu consecința firească a diminuării locurilor ocupate în penitenciare.

Detenția domiciliară- ca formă de executare a pedepsei sau ca pedeapsă principală ar putea fi de asemenea o soluție. Introducerea în noul cod de procedură penală a măsurii preventive a arestului la domiciliu a fost inițial privită cu reticență de către practicieni, dar a condus fără discuție la diminuarea numărului persoanelor din centrele de reținere și arestare preventivă, și implicit a cosutrilor pe care statul le are de suportat cu aceste persoane. A fost o noutate absolută pentru legislația procesual penală românească, preluat după modelul Codului de procedură penală italian, urmărindu-se, prin introducerea acestei instituţii, lărgirea posibilităţilor de individualizare a măsurilor preventive. Detenția domiciliară ar putea, prin analogie, să reprezinte o modalitate de lărgire a posibilităților de individualizare a pedepsei definitive. Nu vedem de ce, preluând din legislațiile statelor care au implementat acest sistem (Belgia, Cehia etc) nu ar putea fi luată în considerare și de legiuitorul român, cu atât mai mult cu cât Noul cod penal nu mai prevede posibilitatea executării pedepsei la locul de muncă, așa cum era prevăzut în codul penal anterior. Detenția la domiciliu ar putea fi introdusă în Codul penal fie ca o pedeapsă principală, alături de pedeapsa amenzii, a închisorii și a detențiunii pe viață, fie ca o modalitate de executare a pedepsei înschisorii, în acest caz existând posibilitatea revocării beneficiului de a executa pedeapsa la domiciliu în situația nerespectării obligațiilor impuse. Evident, legiuitorul ar trebui să trateze cu multă atenție condițiile în care s-ar putea aplica detenția la domiciliu, excluzând în principal infracțiunile violente. Această pedeapsă ar conduce la o mai bună individualizare a pedepsei în special în cazul în care condamnatul este părinte unic a unui minor, în cazul persoanelor în vârstă sau a celor bolnavi cu nevoi speciale de îngrijire. Costurile cu întreținerea condamnaților ar fi practic inexistente iar procesul de reintegrare mult mai rapid.

Acestea ar fi doar câteva din posibilele soluții pentru a rezolva problema supraaglmerării penitnciarelor, lista nefiind închisă. De exemplu, Ministerul Justiției a emis în 30 iunie 2016 un plan de acțiune sectorial pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție[25] care printre altele prevede inventarierea tuturor posibilităţilor de exploatare a gospodăriilor agro-zootehnice (GAZ) aparţinând unităţilor de detenţie, precum şi stabilirea numărului de deţinuţi care pot lucra în cadrul acestora, diminuând astfel supraaglomerarea penitenciarelor.

Fiind o problemă complexă, supraaglomerarea penitenciarelor nu poate fi soluționată cu succes doar prin apelarea la o singură soluție. Dar găsirea soluțiilor eficiente și rapide se impun tot mai mult în condițiile în care, pe rolul Curții europene a drepturilor omului încă continuă să se înregistreze plângeri ale reclamanților deținuți.

[25] http://www.just.ro/wp-content/uploads/2016/06/Plan-de-masuri-pentru-imbunatatirea-conditiilor-de-detentie2.pdf

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

PRENATAL AND BIRTH TRAUMA. PSYCHOLOGICAL IMPLICATIONS OF THE NEWBORN CHILD

Teodora Anghel

Assist. Prof., PhD, "Victor Babeș" University of Medicine and Pharmacy, Iași

Abstract: The idea that events in pregnancy and during birth could affect the child is supported by recent scientific discoveries. There are two types of traumas that mark the psyche of the future child: trauma involved in prenatal life and birth trauma. Through love or rejection, the mother will shape the emotional life of the child who will born, so that if the fetus is not desired, his zest for life and his confidence will be affected.
Birth trauma is the first anguish, the birth process is the first dangerous situation because the danger is double: the difficulty of passing the uterine passage and the separation from the mother. The memory of what birth meant for each of us is populated by imagery from the unconscious.
This paper represents a foray into pre and perinatal psychology and an invitation to awareness regarding the types of traumas that can occur during the nine months of intrauterine life as well as during birth.

Keywords: trauma, prenatal, perinatal, birth, caesarean birth.

Introduction

MOTTO: „*We don't leave our feelings about our birth at the hospital. The feelings we bring home about the birth can affect everything that follows. These feelings can infiltrate all areas of our lives as a new family. That is why birth is important."*
Melissa Bruijn

Trauma means a split in the psyche itself, it is the result of an unbearable or unmanageable level of stress which causes dissociation out of fear for life itself. Trauma can start very early in life and is cumulative, unresolved trauma becomes multigenerational, passed on from one generation to the next. Adult trauma patterns may reflect a reoccurrence of very early learning, extending back to intrauterine life (Chamberlain, 1994).

It is important to know that the greatest percentage of adult traumas has roots in utero and in the others early experiences. Many cultures have had an inherent awareness that the time we spend in the womb is of critical importance not only regarding our physical development, but also regarding our psychological and spiritual development.

There was a common misperception that the prenatal period of development is an ideal time of life, when all needs are met and prenates are joyful, peaceful and quiet. Actually, prenates have a rich world of experiences which can range from unhappiness to ecstasy.

In these latter days, neuroscience, modern biology, psychology and spirituality are coming into agreement with the basic principle of pre and perinatal education: that prenatal life is rich with situations that result in persistent consequences and patterns of behavior later in life. Pregnancy and birth profoundly affect women, babies, fathers and families.

If for uncounted centuries, newborns have been separated from the rest of us by a veil of ignorance, in the last 35 years, researchers in this domain have really flourished and the territory of life before birth has also been charted as never before.

A host of neuroscientists have discovered the timetable for development of the entire nervous system, the fact that myelination begins in some places only a few weeks after conception and even it is not completed until adolescence, learning and memory before birth has been demonstrated. Furthermore, the fetuses can dream according to studies of brain waves and they dream a lot.

Thanks to ultrasound imaging, scanning electron microscope and other devices and laboratory techniques we can have a comprehensive picture of development of all parts of the physical system before birth.

So, babies and fetuses are aware, conscious, interactive and social human beings, they can react to signals from their environment and can be traumatized by overwhelming input to their system.

Roots of prenatal and perinatal psycholoy

- The most systematic and brilliant attempt to incorporate birth trauma in psychoanalytic doctrine belongs to **Otto Rank**. It will develop the idea that originates from Freud, that all anxiety goes back originally to the birth anxiety. He will devote term "***trauma of birth***" as the first human experience full of pain and warning for all the pain which will come into life. With publishing of O. Rank's book *„The Trauma of Birth"* in 1924 it had been given a priority to the birth process regarding the roots of the psycho-emotional and physical disorders. He considered that real trauma is leaving the maternal matrix, a calm and secure place and throwing in a cold and hostile world.
- In 1927 **Sandor Ferenczi** made an association between claustrophobia and the idea of being inside the mother. Claustrophobia is not just a fear of enclosed spaces, but also blocking a way out.
- **Donald Winnicott** (1940), English psychiatrist and psychoanalyst, believes that the material of birth is of vital importance and states that in certain cases and at certain times should be accepted birth material before other traumatic events. In contrast with Rank, Winnicott deny that the birth would be always traumatic. He insists that a normal birth is constructive, nontraumatic and increases the ego strength and stability, but a traumatic childbirth leaves permanent scars.
- In 1949 **Nandor Fodor** went further than O.Rank and emphasised the importance of the prenatal period as well as birth. Fodor believed that a pregnant mother could communicate with the mind of her unborn child. He specifically focused on how adverse life experiences from these early periods are reflected in dreams. He designed specific interventions to resolve and process the effects of early trauma.

- In the 1950s **Frank Lake**, a psychotherapist began using LSD in his clinical regressions with patients. He discovered that clients would regress to traumatic experiences in their birth, or to even earlier during their time in the womb.
- **Francis Mott** (1960) took this awareness one step further and was able to trace the impact of events and the origins of consciousness back to conception. He also further developed Fodor's work in dream interpretation.
- **Arthur Janov** (1969), founder of primal therapy believes that perinatal trauma are buried deep in the development of the infant's nervous system and can emerge in difficult situations in life and influence the response to stress. Another discovery was the fact that the most influential prenatal events are mother's emotions which passes to the fetus through hormonal pathway.
- In the 1970s **William Emerson**, another psychotherapist has become one of the leading world authorities in the field of early trauma resolution. Drawing from its rich experience with regression for children, he claims that the trauma of birth is related to medical procedures and their other interventions (anesthesia, induction of labor and caesarean birth). Emerson speaks about an osmotic experience, suggesting that the fetus might be traumatized by mother's own birth trauma. He discovered that prenatal experience of trauma can affect the experience of fetus to be born.
- In 1971 dr. **Gustav Hans Graber** founded the International Society of Prenatal and Perinatal Psychology and Medicine (ISPPM) in Vienna.
- In the 1970s and 80s **Graham Farrant**, an Australian psychiatrist and primal therapist developed a pioneering approach to the field of cellular consciousness.
- For **Stanislav Grof**, the main physical and emotional traumatic human experience is the trauma of biological birth which is a potentially life-threatening event. Grof's material is drawn from over 4000 psychedelic sessions and 30.000 holotropic Breathwork sessions with people from different countries and cultures. Grof divides human consciousness into three parts: biographical, perinatal (around birth) and transpersonal (beyond the biographical aspect). He believes that each stage of delivery is associated with a distinct experiential pattern which is characterized by a specific combination of emotions, physical feelings and symbolic images. He refers to these patterns of experience as "basic perinatal matrices" - BPM (Grof 1975). He describes four perinatal matrices. The first (BPM I) is related to the intrauterine experience preceding birth and BPM II, III and IV to the three clinical stages of delivery. All these experiences leave deep and unconscious imprints in the psyche of the fetus.
- **Athanassios Kafkalides** (1980). His major work **„***The Knowledge of the womb"* is based on the subjective experiences of 17 individuals suffering from neurotic symptoms in psychotherapeutic sessions with doses of psychedelic drugs (Kafkalides A., 1980 Kafkalides Z. 1998). He summarized his researches as following:
  - The womb is the first external environment.
  - The womb is the first acquaintance with life.
  - The womb provides immortality through the offspring.
  - The womb provides safety for the accepted.
  - The womb is the safest refuge for the rejected; the womb is relatively safe because it is the only thing he/she knows and through he feels he exists.
- In 1981 The North American equivalent of ISPPM, the Association for Pre and Perinatal Psychology and Health (APPPAH), was founded, largely due to the efforts

of **Thomas Verny**, author of „*The Secret Life of the Unborn Child"*. He considers the followings:

- fetus has access to all the feelings, thoughts and dreams of his mother
- prenatal attachment determines the quality of mother-child relationship
- love forms a protective armor around the fetus, which can diminish the impact of external tensions
- birth and prenatal experiences form the foundation of human personality

- **Franklyn Sills** in 1984 incorporated both pre and perinatal issues into Craniosacral Therapy. Sills has particularly focussed on a detailed understanding of the forces involved in embryological development.
- **Ludwig Janus** (1991), physicist, psychoanalyst and professor thinks that traumatic birth effects can be offset by how the child is received by parents. In his book, „*The Enduring Effects of Prenatal Experience: Echoes from the Womb"* illustrates the lifelong effects of premature and difficult birth experiences and their relationship to psychological problems such as phobias and depression.
- **John Rowan** (1996), transpersonal psychotherapist considers that the birth trauma has the same pattern as posttraumatic stress disorder.
- **Karlton Terry** (2005) is one of the most highly recognized teachers and experienced therapists for pre and perinatal psychology. He studied under and worked for more than 10 years with William Emerson.

Types of trauma

There are two types of traumas that put imprints on the psyche of future child: prenatal trauma and birth trauma.

I. Prenatal trauma:

Intrauterine life experiences leave memory traces in the body and in the nervous sistem.

1. the conditions of conception, especially rape, the emotional mother's shock
2. the mother might be in a physically abusive relationship
3. maternal ambivalence about pregnancy
4. rejection of the fetus
5. attempted and failed abortion
6. the baby having surgery in-utero
7. death of someone very close (spouse, parents)
8. loss of a twin

` Christiane Northrup (2005) shares that if a pregnant mother is going through high levels of fear it is creates a "*metabolic cascade*." Hormones known as cytokines are produced and the mother's immune system is affected, including her child's. **Chronic anxiety in the mother** can leads to prematurity, complications of birth, death, and miscarriage. The opposite is also true. When the mother is feeling healthy and happy, she produces oxytocin.

American biologist W.B.Cannon (cited V.Boţiu 1994) proves that fear and anxiety lead to increased the secretion of catecholamines in the mother's blood, which crosses the placental barrier and disrupts the fetus. A child with an irritable autonomic nervous system overloaded will tend towards anxiety, tendencies manifested by abnormal gastrointestinal motility and functionality. Also one of the causes of low birth weight is excessive neurohormonal secretion at mother who overloaded the autonomic system.

Many mothers are **ambivalent about pregnancy**, one from three babies are unwanted at conception.

A study in Prague made by David Dytrych, Matejeck and Schuller (cited by Ludwig Janus, 1996), follows the developmentof 2290 children born between 1961-1963 (from refused twice abortion) and a control group of subjects aged between 9-23 years. This investigation leads also to the conclusion that prenatal rejection prone to developing psychological and social handicaps. Mental retardation and cerebral palsy is markedly among unwanted children than among those who are wanted. In addition, increased of crime rate is correlated with maternal rejection during pregnancy.

Children born from unwanted pregnancies are twice as likely to die one month after birth than those from wanted pregnancies (Burtan and Coker 1994). Also, unwanted children can be born with autism. Children welcome have at three month a higher cognitive level and a stronger attachment to their mothers than those unplanned**.**

Also, the notion of **maternal rejection** is lately the headlines of psychosomatic research regarding the causes of allergies in children. Abramson (cited by Jacques Cain, 1998), describes **the complex of Cronos**. The child who lives a situation of rejection by the mother may respond by somatic reactions (allergies).

In clinical work, subjects can remember if in intrauterine life were aggressed by an attempted abortion. Sometimes images appear in dreams, accompanied by the feeling that someone wants to kill them. When they trying to verify or validate such experiences, often their mothers confess: "*I have never told anyone, how do you know that?"*

The child experiences the abortion attempts as a veritable „*sword of Damocles*" that will hang the whole life on him and will have as consequences an attitude of fear and distrust in women and can obliterate the sexual life of the adult, especially if it is male. The uterus can be experienced as a toxic place when previously here happened miscarriages and of course, the toxicity from ingested drugs.

Children who lose their father while are in the womb are posing a serious risk of mental illness, alcoholism and crime. The father's death before the birth of the child causes him psychotic disorders more frequently than if such an event occurs after birth (M.Huttunen and P.Niskanen, cited A.Munteanu, 1998).

It is estimated that 4**% of all conceptions are twins**. The consequences of losing a twin through death and absorption can lead to severe depression and feelings of survivor guilt. Sometimes it's difficult for a twin that survives to develop attachment to another person of the same sex with the twin lost (that conclusion was reached after 2000 hours of therapeutic work with survivors twins).

The baby having surgery in-utero

Prof. Stuart Campbell says that, using 3-D ultrasound images, it is possible, even in the womb, to recognise from the facial expression of the unborn child if he feels physical pain or is feeling unwell. (Campbell, 2005). Neuro-anatomical studies show that after 23 weeks of gestation, there are connections between the nerve endings and the spinal cord, and between the thalamus and the projections to the cortex (Fitzgerald 2005). So it is suggested that this rudimentary circuit may be sufficient to provide the "*minimal necessary pathway to feel pain*" (Derbyshire 2010).

II. Birth trauma

At no other time in life does the human body produce as much adrenalin as at the time of birth, neither are so many impacts on the brain as during the hours of birth. Birth conditions

leave an imprint quite obvious that conditions our way of existence, our way of reacting to situations or to endure. Birth is a real pattern, after which all subsequent events or trauma will be adjusted.

From a psychological point of view complications at birth can be traumatic for different reasons. Every human intervention changes and influences the natural birth process.

The most common injuries caused by infants from birth are:

- birth too long, too painful and exhausting for the child;
- too much noise;
- light too strong, glare (child born in semiobscurity sees immediately, while another, born under the bright light is blinded for a week);
- temperature difference between the intrauterine environment (37 degrees Celsius) and in the hospital room;
- injections to speed up or slow down event (which disrupts the participation of both mother and child at birth). Pitocin, for example, which is a synthetic form of oxytocin (the hormone that stimulates uterine contractions) plays a major role in shortening labor, but the biggest risk is for the fetus: increase the pressure of contractions and often compress the umbilical cord and cut off the oxygen supply to fetus. The consequences are: fetal bradycardia, followed by deprivation of oxygen and cerebral ischemia, causing severe neurological sequelae. Besides this, Pitocin increases in intensity and frequency the pain.
- mother's anesthesia

The application of drugs or labour-forcing and labour-reducing medicines have a negative effect on the perinatal and postnatal bonding between the mother and her newborn child, on the breastfeeding and bonding relationship). From regressions it is known that applying drugs can be very painful for the baby. Clients have described it as "*it burns like fire*" or "*it shoots into my belly and my head so quickly that I'm afraid it's going to burst*." If the baby comes anaesthetized or in a mental shock into the world, he is not able to bond positively. When the mother "disappears" as a result of the medicine the baby feels left alone. According to Karlton Terry, the impacts on future life patterns are influenced by the frequency and the exact timing of giving drugs during the birth process.

Studies on children whose mothers received medication during the labor have demonstrated, repeatedly, adverse effects associated with nervous system problems:

- weakening sensory and motor response;
- reduced the ability to process new stimuli and respond to them;
- interfering with the feeding, sucking and rooting;
- lower scores on development test;
- increased irritability;

The most common physiological changes include:

- respiratory depression, weakness and general fatigue, change in muscle tone (rigidity or weakening);
- abnormal EEG patterns and sleep;
- increasing nervous tremor.

It is suggested that analgesics can lead to slowing labor (which will lead to the administration of Pitocin or if the woman has already received, increasing the dose).

- forceps deliveries or vacuum extractor (what is the origin of many cases of epilepsy). Using the forceps it can cause a feeling of terrible physical aggression that may last a lifetime. According to William Emerson (1998) birth trauma's caused by obstetrical

interventions, have three long term outcomes on the psyche of the baby: deficiencies bonding, chronic shock and invasion control complex.

- child suspended upside down;
- immediate cutting of the umbilical cord;

From a psychological perspective cutting of the umbilical cord immediately after birth has the following consequences (Rene Sidelsky, 1995):

- Falsification of the newborn's relationships with life. This cutting (when the umbilical cord is still swollen of blood circulation) requires the child to face death. Being deprived of oxygen is sentenced to death or to breathe. Choosing life in a state of emergency, into a brutal way, fighting against iminente death is causing great pain in the lungs. Moreover, the bronchi fluid aspirated from inspiration, amplifies the beginning of asphyxia, causing a state of suffocation, blocking breathing.
- This first experience resulting in the installation of a fundamental anxieties. For him, life and death overlap partly because of negative feelings and emotions, imprinted at nervous system.

Crisis of tetany is associated, often by the one who experiences it, with some fragments of the moment of birth, especially in terms of sensations: tension, anxiety, fear of dying, shortness of breath, feeling of crossing a tunnel very narrow, dizziness and pain. We see the similarity with symptoms of panic disorder that may have originated here.

` In conclusion, cutting too early of the umbilical cord leads to stopping the supply of oxygen from the placenta before the functioning of the lungs and also to interruption of placental transfusion.

- hunger and thirst (do not give the child anything to drink for 24 or 48 hours);
- hitting the child to scream out first without being allowed to follow his own ritm;
- separation of mother's body will generate immediate the feeling of abandonment.

He later will react dramatically in every situation of separation, will live a sense of solitude and will have difficulty of communication.

Stanislav Grof (2000) reveals in chapter three of "*The Psychology of the Future*", some guidance on the hidden origins of psychosomatic and psychiatric disorders. Certain events, pre and perinatal may represent a vulnerability toward occurrence of future psychopathology.

- **too long separation from the mother** because the bonding relationship occurs immediately after the birth. Some mothers become physically and emotionally ill and have to go away for their own wellbeing; the baby or young child can't understand any of that. When the mother has a traumatised psyche herself, her own lack of contact with her body, her needs or internal pain means she can't meet the baby's need for love, warmth, attention, so she is unable to provide safety to the baby who is overwhelmed by fear.
- many neonates are nursed for long time in an **incubator**
- **caesarean birth**

Caesarean birth

Most prenatal researchers and baby therapists consider caesarean birth traumatic, both physically and psychologically**.** Compared with vaginal birth, babies born by cesarean section are more likely to experience:

- accidental surgical cuts, sometimes severe enough to require suturing;
- being born late or preterm as a result of scheduled surgery;

- complications of prematurity, including: breath difficulties, digestion difficulties, liver function difficulties, dehydration, infection, feeding problems, and regulating blood sugar levels and body temperature. They also have more immature brains, and are more likely to have learning and behavior problems at school age;
- development of asthma, sensitivity to allergens, or type 1 diabetes in childhood
- death in the first 28 days after birth

William Emerson's clinical research for over more than thirty years indicates that caesarean birth can result in immediate symptomatic effects in babies such as:

- ❖ nocturnal awaking
- ❖ hyper alertness
- ❖ extensive and prolonged crying (trauma crying)
- ❖ feeding difficulties
- ❖ digestive difficulties
- ❖ tactile defensiveness and bonding deficiencies

In his pioneering work „*The secret life of the unborn child*" Thomas Verny (1981) already called caesarean birth a shock for the baby, a deprivation of the physical and psychological stimulation associated with vaginal birth.

Firstly, the caesarean shock results from the sudden, unexpected invasion of the babies intra uterine world by forceful hands because this is a severe crossing of boundaries, so the entire body is functioning in an extreme anxiety state. After the caesarean birth the baby's muscles, connective tissues and nervous system remain contracted by shock and the deep relaxation that can happen after vaginal birth is not happening.

There are two types of caesarean birth:

- **non-labour birth**

The timing of the non-labour c-section is determined in accordance with the needs of the medical staff.

- **labour caesarean birth**.

Babies born through caesareans experience a strong state of separation, because the process of labor is curtailed by surgery so, the task of being born naturally is interrupted.

Conclusion

- ✓ the period from conception to birth is a critical period for the physical, emotional, and mental development of every baby
- ✓ the period from conception to birth is the period when the intimate relationship between parent and child is given form and quality, with long-lasting consequences.
- ✓ the greatest percentage of all adult traumatology can have its roots in utero or during the birth
- ✓ trauma to the psyche is cumulative, a traumatised psyche is vulnerable to further fragmentation

BIBLIOGRAPHY

- Anghel, T. (2002): *Prenatal and perinatal psychology. Birth*, Ed Eurobit, Timişoara

- Beck , C. (2004): *Birth trauma is in the eye of the beholder,* Nursing Research, volume 53, no 1
- Beck , C. (2004) *Post-Traumatic Stress Disorder Due to Childbirth*, Nursing Research, volume 53, no 4
- Boțiu, V. (1994): *Frumusețe pentru inocenți*, Ed Helicon, Timișoara.
- Cain, J. (1998): *Psihanaliză și psihosomatică*, Ed Trei, București.
- Chamberlain D. (1989): *Babies Remember pain*, în Pre and Perinatal psychology, volume 3, number 4: pages 297-310, summer.
- Chamberlain D. (1994): *How pre and perinatal psychology can transform the world,* în Pre and Perinatal Psychology Journal, (3), 187-199.
- Chamberlain D. (1998): *The Mind of a Newborn* Excerpt from The Mind of Your Newborn Baby, North Atlantic Books: Berkeley,CA.
- Chamberlain D. (1987): *The cognitive newborn: A scientific update*, în British Journal of Psychoterapy, 4(1), 30-71.
- Chamberlain D. (1992): *Is there intelligence before birth?*, în Pre and Perinatal Psychology Journal, 6(3), 217-237.
- Chamberlain D. (1994): *The sentient prenate: What every parent should know*, în Pre and Perinatal Psychology Journal, 9(1), 9-31.
- Chamberlain D. (1994): *Prenatal Memory and Learning* în Primal Health Research 2(3), Winter.
- Chamberlain D. (2002): *Historical Perspectives on Pain Experiments in infant pain*, Excerpts from "Babies Don't Feel Pain: A Century of Denial In Medicine".
- Emerson W. (1998): Birth trauma - The psychological effects of obstretical interventions in Journal of Prenatal and Perinatal Psychology and Health, 13(1), 11-44, fall.
- Emerson W. (2003): Book Review – Birth Trauma: *The psychological Effects of Obstetrical Interventions*, Emerson Training Seminars, Pentaluma, CA, 94952, pp114.
- Janus L. (1996): *The Unwanted Child and his Death Instinct*, ISPPM, Journal, vol8, no 3, 367-377.
- López De Victoria, S. (2010): *Emotional Trauma in the Womb*. Psych Central. Retrieved on November 4, 2016, from http://psychcentral.com/blog/archives/2010/06/29/emotional-trauma-in-the-womb.
- Marjorie L Rand, Ph.D, Christine Caldwell, Ph.D. (2004): *Integrating Pre and Perinatal Psychology and Body Oriented Psychotherapy*, vol 3, no 2, The USA body psychotherapy journal.
- Munteanu, A. (1998): *Psihologia copilului și a adolescentului*, Ed Augusta, Timișoara.
- Munteanu, A. (2000): *Orizontul mirific al psihismului prenatal*, Revista de psihologie aplicată, nr 4.
- Northrup, C. (2005): *Mother-daughter wisdom*. New York, NY: Bantam Books.
- Sidelsky, R. (1995): *Puterea creatoare a gândirii pentru a reuși în viață*, Ed Colosseum, București.
- Verdult, R. *Caesarean birth: Psychological aspects in babies*, Journal of Prenatal and Perinatal Psychology and Medicine, 2009, 21,1/2, pg 29-41.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

ACCOUNTING PRINCIPLES, PILLARS OF A TRUE AND FAIR VIEW / PRINCIPIILE CONTABILE, PILONI AI UNEI IMAGINI FIDELE

Gabriela Ignat

Assist. Prof., PhD and Andreea Alexandra Timofte, PhD Student, "Ion Ionescu de la Brad" University of Iași

Abstract: In the age of globalization there is an emphasis on applying accounting principles in designing a real image.
The true and fair view of the financial position and performance of a company can be built only on the basis of respecting the rules, well based principles and procedures of accounting, determined by the economic reality.
As a matter of fact, the true image represents the quality that the accounting information must have. Thereby, accounting has gone from being a mere chronicler of the life of a company to becoming a true mediator of the duel between demand and supply of accounting information.
Correct necessary information can be presented to information users as long as acctointing principles are being followed.
In this paper we propose both a theoretical and practical approach to the observance of accounting principles to determine the correct companies performance based on accounting information

Keywords: accounting principles, true and fair view, performance, accounting information, financial statements

Accounting principles represent all the rules that help accounting information producers to measure, classify and disclose the financial information.- that "the relevance of accounting principles is strongly questioned for some time past."

The term true and fair view is of British origin, and one of the few definitions belongs to Lee who stated back in 1982: "Today, the true image has become a term of art.

It requires the presentation of accounts prepared in accordance with generally accepted accounting principles, using figures as accurate as possible, making reasonable estimates and arranging them in such way to provide, despite all limits of accounting practices, an objective image, without errors, distortions, manipulations, or omissions.

MATERIAL AND METHODS

The present paper is the result of the thorough processing of information gathered after having taken into consideration a series of works acknowledged as relevant for the chosen topic, as well as the careful examination of the role of accounting principles in determining and presenting a real situations on a company's performance.

The case study was conducted at an agri food company located in Iasi County. Accounting data available to users of accounting information have been processed for a period of three years.

RESULTS AND DISCUTIONS

By using diverse methods and procedures, accounting is the only science that has the capacity to provide financial information in an economic activity. The analysis of the studied company was made to follow the accounting principles by studying the evolution and dynamics of performance indicators (economic - financial indicators) over the period of three years (2013 – 2015).

In current circumstances, when market factors prevail in variables that explain the results of enterprises, turnover analysis is essential for assessing the company position in its sector, market, the skills of its launch and development activities in a profitable manner.

One definition given by the Order of Chartered Accountants in France it is estimated that "turnover is given by the value of undertaking business with third parties obtained through the activity of habitual exercise of professional activity".

Based on balance sheets data, during the three years of analysis turnover was calculated. Using this indicator we compared the share of the two components and, also, the share of turnover in total operating revenue.

As sales values and revenue from the sale of goods diminished during 2015, the turnover recorded a considerable decrease over the previous year, by 44%. This creates a severe instability in the economic activity of the company and its adaptability to given conditions show compliance within the current financial and economic crisis.

Evolution and dynamics of turnover are presented in Fig. 1, respectively Fig.2.

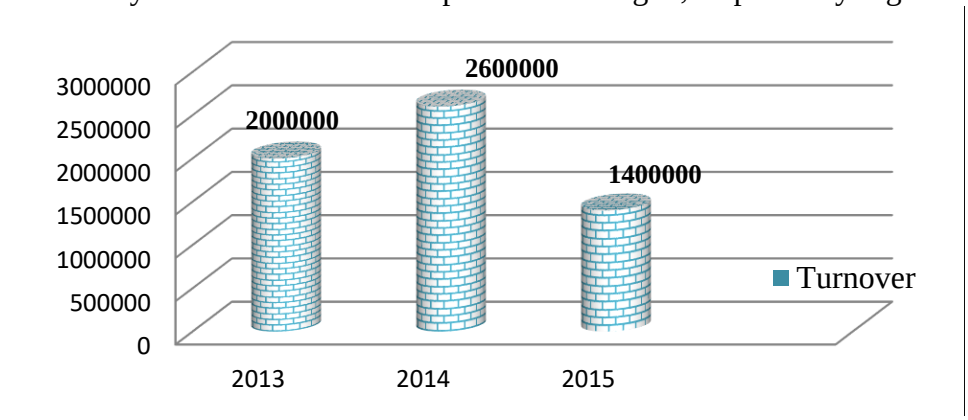

Fig. 1 – Turnover evolution

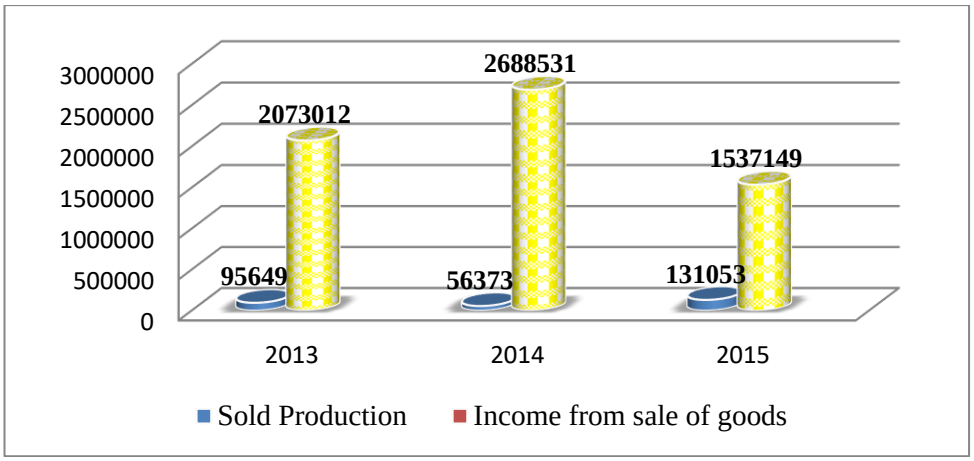

Fig. 2 – Turnover structure evolution

Within the company, they were calculated and analyzed a series of indicators through data collected from annual financial statements. Based on the Profit and Loss Account, trade margin and its ratio were analyzed in the period of study 2013 – 2015.

During the analysis, margin trading is grew in absolute value with 249,251 lei (25.29%) in 2014 compared to the first year of analysis, due to the increase in income from sale of goods at a rate faster than the growth rate of expenses related to goods. In the last year, the company's commercial activity recorded a significant drop in efficiency which was measured through the income from the sale of goods purchased for resale, which causes a decrease in commercial margin of 35.53%, compared to year 2013.

Based on volume, strictly commercial activity of the enterprise shows a trend of economic instability. Evolution and growth of the commercial margin and the rate thereof are shown in Fig. 3 and 4.

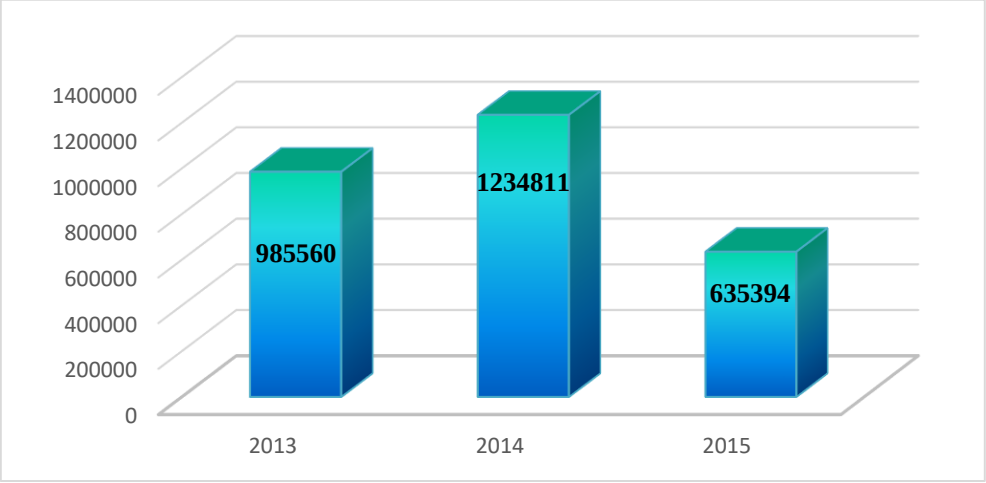

Fig. 3 – Trade margin evolution

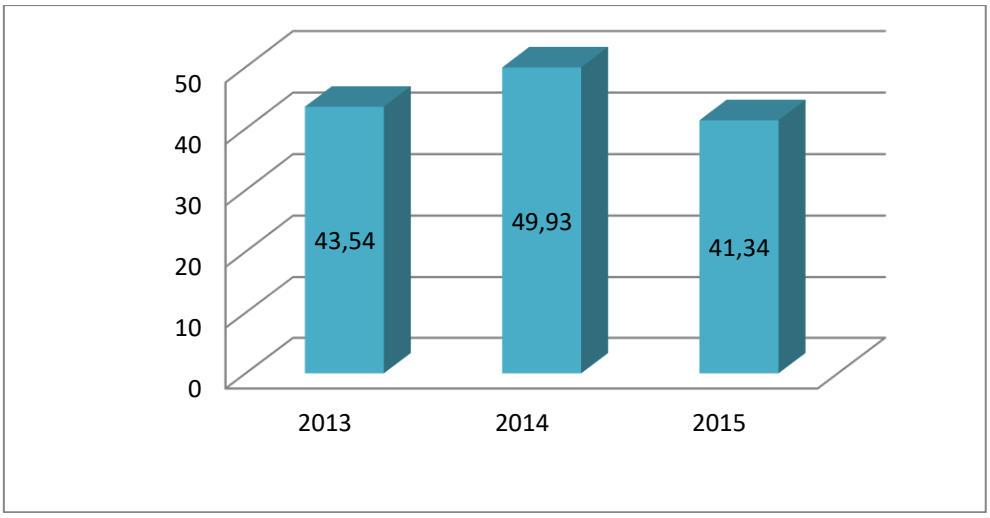

Fig. 4 – Trade margin ratio evolution

Based on the analyzed data, the net situation of the company shows a decrease over time due to the massive volume of total debt recorded, compared to the total assets available (Fig. 5).

Thus, situations in year 2015, there was a decrease in net situation of 93.46%, compared to year 2014. These are alarming consequences possibly caused by the financial and economic crisis faced by almost all companies in Romania.

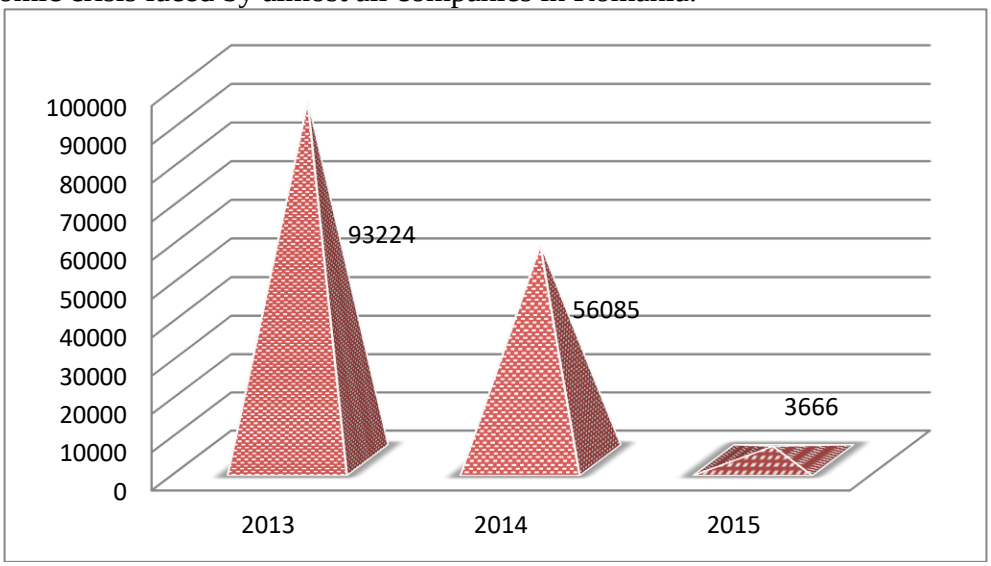

Fig. 5 – Net situation evolution

Based on data collected from the financial statements on the working capital during the analysis shows the following:

The variation of working capital 2014/2013 = – 42235 – (– 155003) = 112768

The variation of working capital 2015/2014 = –516122 – (– 42235) = – 473887

During the reported period, a serious financial imbalance was recorded, mainly due to growth of assets.

This means that permanent sources fail to fund permanent allocations. In conclusion, the company fails to meet the needs of permanent account permanent resources.

Following the completion of necessary working capital (NWC) analysis and its variation, it highlights the following:

NWC Variation 2014/2013 = – 42236 – (– 156685) = – 114449

NWC Variation 2015/2013 = – 516 122 – (– 42 236) = – 473886

Throughout the period of analysis, the necessary working capital was negative, and for 2015 there is an acceleration of volume reduction. There is an additional temporary resources, this condition being accepted only if it is due to the acceleration of the rotation speed of current assets and liabilities with maturities of hiring more relaxed.

The company also has faulty supply inventories.

Over the review period, there were positive net cash value, except for year 2015, where it is equal to 1. This was due to the larger amounts of working capital compared to the necessary working capital. It is notably that, although positive, net cash values are extremely low compared to the complexity of the economic activity of the company.

This finds its explanation in the negative values of working capital:

- The balance between resources and permanent allocations had a negative impact, just as:

- The cyclical balance between resources and allocations had a negative impact on the overall balance.

During the analysis, the company recorded a positive profitability of resource consumption for the reference year 2013 of 4.82%. This means that at a total spending of 1000 lei, 48.2 lei gross profit were obtained, which is quite low. In subsequent years, consumed resources profitability has negative values, which argues a malfunction of the entire economic activity of the company, it incurred losses and not profit, as ideal.

After analyzing the company's profitability of revenues, it is observed on the indicator illustrated in 2013, the fact that from total income of 10,000 lei, were obtained 46 lei gross profit, a level quite low. Registering losses in other years, the profitability of the company's revenue, decreased, registering negative values.

Based on data provided by the balance sheets of the comercial company, the current liquidity was calculated in the three years of analysis and its development was highlighted.

During this period it is noted that the indicator was not considered within normal limits (minimum 1 – maximum 2).

In the last year, the amount of liquidity has decreased compared to previous years due to increasing at a faster pace of current assets than current liabilities. The situation shows that the company was not able to fully cover the current liabilities with current assets.

Thus, the company is not well protected against short-term ability to pay.

For the reported period, the indicator value does not fall within the normal range (more than 0.65 and less than 1.00), this being due to the increased level of short-term debt compared to the volume of current assets – stocks. Overall, the company is not insured against insolvency in the short term.

In recent years analysis, *profitability of consumed resources* has negative values, which argues a malfunction of the entire economic activity of the company, it incurred losses and not profit, as expected.

Liquidity value during the three years of analysis is not registered within normal limits. In the last year it has decreased compared to previous years due to rate of current assets increasing faster than current liabilities. The situation shows that the company was not able to fully cover the current liabilities on current assets.

Thus, the company is not well protected against short-term ability to pay.

The analysis of *quick liquidity* highlights that the indicator value is not within normal limits, due to the increased level of short-term debt compared to the volume of current assets – stocks. Overall, the company is not insured against short term insolvency.

The results of the financial – economic analysis can be used to develop the financial – economic diagnosis of the enterprise, a necessary step in assessing it in a determined period of time, presenting a true and fair view.

CONCLUSIONS

In analyzing the company, a series of principles were taken into account:

Consistency of methods principles – in the company the continuity of the same rules and standards regarding evaluation, accounting recording and presentation of property items and results, ensuring comparability of the financial information was registered.

Prudence principle – the company took into account only the profits recognized by the closing date of the financial year, regarding all foreseeable obligations and potential losses that arose during the closed financial year.

Independence of exercise principle – the analysis took into account all revenues and expenses of the financial year for which the report was made, without considering the date of cashing or payment.

Separate evaluation of assets and liabilities principle – in order to determine the overall value of a balance sheet position, the value of each individual item of asset or liability was separately determined.

Non-balancing principle – the values of the assets were not balanced with the values of the liability items nor revenues with expenses, except for the compensations between assets and liabilities allowed by the International Accounting Standards.

Economics over juridical principle – disclosures in the financial statements reflect also the economic reality of events and transactions, not only their legal form.

Significance threshold principle – elements that have a significant value were presented separately in the financial statements.

Use of estimates principle – for those items whose value is uncertain and must be included in the financial sheets, in accounting were made the best estimates.

To this purpose patrimony items values have been revised.

Where appropriate, the effect of these changes was included in the same balance sheet position.

BIBLIOGRAPHY

1. S. Brezuleanu, Carmen Olguța Brezuleanu, C. Iatco, 2013 - *Undamentation of human resources in agricultural exploitations on the basis of labor productivity indicators*, ENVIRONMENTAL ENGINEERING AND MANAGEMENT JOURNAL, no. 4, pag. 763-767, print ISSN: 1582-9596,
2. Buliga Z., Gabriela Ignat, 2008 – *Some aspects concerning the acknowledgement methods of the incomes and expenses according to the accountancy international standard,* Lucrări Ştiinţifice**,** USAMV Iași, vol 51, seria Horticultura, Ed. Ion Ionescu de la Brad. ISSN 1454-7376
3. Doina Cojoc, Gabriela Ignat, 2004 – *Some aspects concerning the accountant principles*, Lucrări Ştiinţifice USAMV., seria Agronomie, vol. 47, ISSN 1454-7414

4. Carmen Luiza Costuleanu, Diana Dumitrescu, Gabriela Ignat, Nicolae Bobitan, 2014 – *Instruments for the quantification of economic performances of the enterprise*, Lucrări Științifice, USAMV, vol 57, seria Agronomie
5. Deaconu A., 2009 – *Adoptarea IAS/IFRS în Europa*, Revista Contabilitatea, Expertiza şi Auditul Afacerilor, Ed. CECCAR
6. Donosa Dan, 2009 – Statistică, Ed. Ion Ionescu de la Brad Iași ISBN 978-973-147-043-6.
7. Feleagă, N. Feleagă, L. 2005 – *Contabilitate Financiară, o abordare europeană şi internațională*, volumul I, Editura Infomega
8. Hennie van Greuring, 2009 – *Standarde Intenaţionale de Raportare Financiară, ediţia a V-a*, Ed. Irecson
9. Mariana Gurău, 2015 – *Politici, obțiuni şi proceduri contabile*, Ed. Pro Universitaria
10. Gabriela Ignat, Iatco Ctin., 2008 – *Some aspects concerning the clue of company's performanc*e. Lucrări Științifice Management Agricol, USAMV Timisoara, vol 3, Seria I, Editura Agroprint
11. Gabriela Ignat, Cojoc Doina, 2008. *Bilanțul contabil și reușita economică*, Editura Pim, Iași.
12. Gabriela Ignat, Carmen Olguţa Brezuleanu, Carmen Costuleanu, Prigoreanu I., 2012 – *Study of financial accounting based of financial indicators at SC Cretu Company SRL, Hirlau,*. Lucrări ştiinţifice USAMV Iaşi, vol. 55 nr. 2, seria Agronomie
13. Gabriela Ignat, 2013 – *Accounting policies VS. Financial performance applicable to agro food companies* – 140th EAAE Seminar *Theories and Empirical Applications on Policy and Governance of Agri-food Value Chains* Perugia (Italy), December 12th – 13th, 2013 AgEcon- Research in agricultural & applied economics
14. Gabriela Ignat, 2013 – *Ethique des affaires versus l'image fidele en compabilite* - Revista Actualites dans l'enseignement des langues dans un context pluridisciplinaire. Actes du colloque international. Universite dEtat Alecu Russo de Balti, 29 Mars 2013. Editura Presa Universitară Bălțeană. Bălti, Republica Moldova, ISBN 978-9975-50-110-1
15. Gabriela Ignat, 2014 – *Spirala contabilităţii – Contabilitate generală*, Ed."Ion Ionescu de la Brad", ISBN 978-973-147-160-0
16. Gabriela Ignat, 2016 – *Contabilitate și analiză economico – financiară*, Ed."Ion Ionescu de la Brad", ISBN 978-973-147-228-7
17. Iulia Jianu, 2007 – *Evaluarea, prezentarea şi analiza performanţei întreprinderii*, Ed. CECCAR, București,
18. Ungureanu G., Gabriela Ignat, 2016 – *Managementul performanței,* Editura TEHNICA INFO Chișinău, Republica Moldova, ISBN: 978-9975-57-160-9
19. *** OMFP 3055/2009
20. *** OMFP 1802/2014
21. *** http://www.free-management-ebooks.com/dldebk-pdf/fme-accounting-principles.pdf
22. *** IASB (International Accounting Standards Board), Standarde Internaţionale de Raportare Financiară (traducere), Bucureşti: Editura CECCAR, 2009.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

SOCIAL BEHAVIORE AND SINCERITY IN RELIGIONS AREA

Gheorghe Dejeu

Assist. Prof., PhD, University of Oradea

Abstract: *The aim of the study is to recognize the distance between social behaviors and the statements regarding the individual's identification with a religion.*
The information was collected in a research exercise of the religious phenomena in Oradea, by Sociology students in the second year of studying, during the Sociology of Religion subject. The questionnaire was applied to a random sample, and it used the snowball method during winter religious holidays.
The results capture interesting aspects, but given the sample size and location of research the degree of generalization is out of the question.

Keywords: Religion, confession, worship, religious conformism, social conformism, political conformism.

Introducere

Fenomenul religios este indisolubil legat de societatea omenească, fiind prezent în toate societățile pe parcursul istoriei omenirii, sub o formă sau alta, dobândind particularități specifice perioadei și locului care vizează analiza. Datorită diversității considerabile apare dificultatea în a defini și a înțelege fenomenul religios și consecințele acestuia în viața socială a comunităților umane. În mod natural multitudinea de perspective în care e definit fenomenul religios face dificil de elaborat o definiție acoperitoare care să satisfacă pe toată lumea.

Astfel, Ninian Smart, istoric al religiilor, consideră că religia trebuie definită prin șapte dimensiuni constitutive și anume: doctrinară, empirică, rituală, mitologică, socială etică și materială. Nicolae Grosu *("Sentințele Sociologiei", 2003, pag. 203)* definește religia ca fiind "un raport între omul devenit credincios și forța absolută, receptată de acesta ca extraordinară, misterioasă și determinantă pentru el, deci ca SACRĂ. Rezultă că religia transpare individul și sacrul într-o inecuație existențială, prin care individul se supune sacrului și depinde funciarmente de acesta". Freud apreciază religia ca fiind "nevroză universală", Gregory *Vlastos ("Credința creștină și democrația", 2015, pag. 17*) definește religia ca fiind o "raportare conștientă de către om a propriei sale vieți la realitatea care creează existența sa și orice existență, care o susține și îi supraviețuiește.

Teoriile sociologice dominante în abordarea fenomenului religios sunt elaborate de Marx, Durkheim și Weber. Karl Marx apreciază religia ca fiind o ideologie ce promovează o logică a stratificării sociale apărând interesele claselor sociale dominante numind-o în mod radical "opiu pentru popor". Durkheim, spre deosebire de Marx, evidențiază rolul social al religiei care derivă din funcțiile acesteia (funcția de coeziune care generează solidaritate de grup, funcția normativă care asigură o funcționare optimă a societății etc.). Weber surprinde rolul social al religiei în declanșarea spiritului capitalist ca urmare a eticii protestante.

Durkheim *(citat de Anthony Giddens în "Sociologie", pag. 478*) spune că "religia probabil că va continua să existe" datorită rolului important al acesteia în procesul de coeziune socială, atât de necesar în societățile moderne. Cu toate acestea este din ce în ce mai evidentă tendința de laicizare a societăților moderne. Deși nevoia de religie nu poate fi contestată nici în secolul XXI (André Malraux spunea că secolul XXI va fi religios sau nu va fi deloc) asistăm la un proces subtil prin care, deși asumată, religia nu este trăită în mod sincer de către indivizi, care mai degrabă se conformează social atunci când manifestă spiritul religios.

Este de altfel ipoteza de la care am pornit în demersul meu, împreună cu studenții de la specializarea Sociologie, din Universitatea Oradea. Tema nu este nouă, însă o observare atentă a dinamicii fenomenului evidențiază particularități specifice perioadei actuale în comunitățile teritoriale din Bihor.

Preocupări pentru analiza fenomenului religios au fost proprii inclusiv reprezentanților clerului. Astfel, mitropolitul "Antim Ivireanu" spune că "românii și limba vorbită de ei erau, la începutul secolului al XVIII- lea, mai păcătoși decât toate neamurile și decât toate limbile (*Nicolae Grosu, 2003, pag. 217*). Același autor citează pe Dumitru Drăghicescu conform căruia "creștinismul de suprafață al românilor ascunde și maschează un temei de păgânism profund și adevărat" și continuă "românii se creștinară în aparență, schimbară numai ceva din forma și din înfățișarea vechiului lor păgânism, căruia, neavând nici un nume i se zice creștinism" (*idem pag. 217*). Dumitru Drăghicescu constată că "românii nu știu ce înseamnă să fii creștin, că, de fapt, ei nu au nici un fel de religie, fiind creștini doar cu numele, că sunt mai degrabă barbari, poporul cel mai ateu, cel mai sceptic, cel mai puțin credincios sau chiar un neam necredincios la culme și stricat, creștinismul românesc este doar un nume sec și uscat, sacramentele (euharistie, spovedanie) fiind batjocorite, românii înjurând absolut orice, inclusiv toate tainele Sfintei Biserici (*idem pag. 216*).

În ciuda tuturor acestor evidențe, cele mai multe studii cu privire la religiozitate scot în evidență faptul că românii sunt printre cele mai religioase popoare din UE.

Astfel conf. Daniel David (*Daniel David, "Psihologia poporului român", Ed. Polirom 2015, pag. 113*) spune că "românii au unul dintre cele mai mari niveluri de religiozitate (81,4 %) dintre țările analizate (UE n.a.), după Polonia (86,2 %) și Turcia (83,5 %), având și cel mai mic procent de atei (1, %).

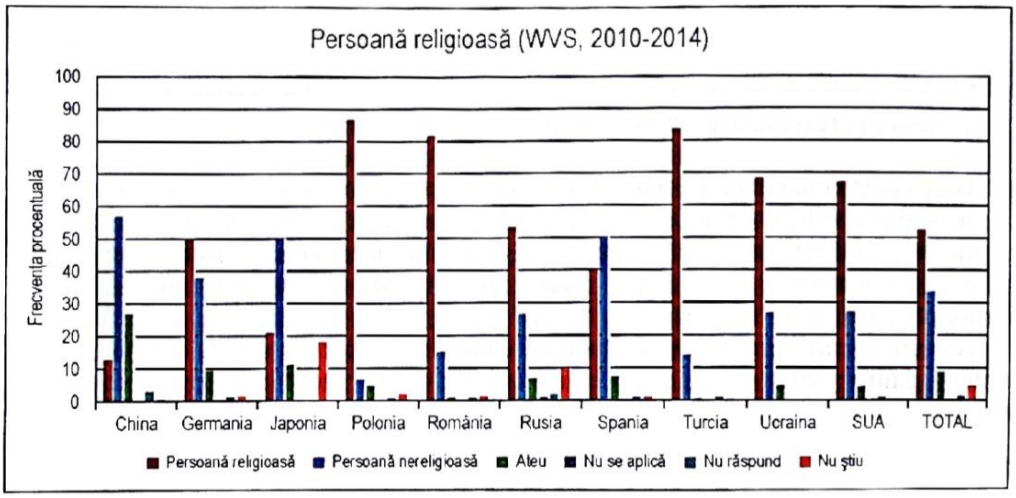

Religiozitatea personală din țările/culturile analizate (elaborată pe baza datelor din WVS, 2010-2014)

Autorul apreciază că nu există diferențe semnificative statistic între cetațenii români de etnie maghiară și cetățenii români de etnie română. Acest lucru ne demonstrează că religiozitatea are un puternic caracter teritorial și este mai puțin influențată de confesiunea credincioșilor. Ca o paranteză, menționez faptul că etnicii români sunt în marea majoritate de confesiune ortodoxă și mai puțin greco- catolici, în vreme ce etnicii maghiari sunt reformați și romano- catolici. În sprijinul acestei concluzii, Daniel David argumentează că religiozitatea este semnificativ mai mare la cetățenii români de etnie maghiară, decât la cetățenii maghiari de etnie maghiară. Aceeași situație se întâlnește și în cazul cetățenilor români de etnie română și a cetățenilor maghiari de etnie română din proximitatea frontierei.

Cu toată diversitatea confesională, România ocupă o poziție bună în Europa în ceea ce privește potențialul conflictual între indivizii aparținând de culte religioase diferite. Astfel, Ioan Mărginean, în lucrarea *"Studii Sociologice 2004- 2014"* (*2015, pag. 96*) afirmă că " Poziția cea mai bună pe care o ocupă România se referă la tensiunile religioase, respectiv 19%, a 19- a valoare, la fel ca și Finlanda, în timp ce maximul este de 39 % și se regăsește în Belgia, Cipru și Franța, iar cele mai mici valori sunt în Slovacia și Estonia, de 9 % și Lituania, cu 7 %.

Fenomenul religios în lume – evoluții demografice

Conform "Manualului Biblic" de Henry Halley, Ed. Door of Hope Chicago 1983, pag 800, situația religiilor lumii în anul 1960 era următoarea: Populația totală a lumii de 2,5 miliarde din care creștini 800 milioane in urmatoarea structura: 240 milioane protestanți, 400 milioane catolici, 150 milioane ortodocși, 10 milioane alți creștini. Pe locul doi se situeaza islamicii cu 300 milioane urmați de budiști, hinduși, animiști, atei.

Aceeași sursă indică situația pentru Europa ca fiind următoarea: din populația totală de 500 milioane, 240 milioane sunt romano- catolici, 120 milioana protestanți, 120 milioane ortodocși, cu mențiunea că în Europa de Sud Vest predomină romano-catolicii, în Europa de Nord Vest protestanții, iar în Europa răsăriteană predomină ortodocșii de răsărit.

În prezent, conform *wikipedia.org* situația religiilor este următoarea: populația mondială totală este de 6,671 miliarde, din care creștini 2,223 miliarde (33%), islamici 1,6 miliarde (23%).

În Europa, creștinismul reprezintă religia dominantă cu 76 % dintre europeni, în următoarea structură confesională: 46 % catolici, 35 % ortodocși, 18 % protestanți, la o populație totală a Europei de 742.5 milioane (în 2013). În România, conform datelor recensământului din 2011, structura confesională a populației este următoarea: 85,9 % ortodocși, 4,6 romano- catolici, 3,2 % reformați și 1,9 % penticostali. Între 0,5 %- 0,8 % au înregistrat următoarele confesiuni: greco- catolici, baptiști și adventiști. În județul Bihor structura confesională în anul 2002 (conform wikipedia.org) ne arată următoarele: la o populație totală de 600.223 locuitori avem 59,6 % ortodocși, 18 % reformați, 9,3 % romano-catolici, 5,7 % penticostali, 3,7 % baptiști, 2,3 % greco- catolici, 0,3 % adventiști, 0,2 % atei, precum și 210 evrei și 175 musulmani.

Comportament sincer in accord cu normele confesiunii asumate sau comformitate socială?

Pornind de la această intrebare am formulat ipoteza ca mai degrabă ne confruntăm cu o conformitate socială chiar daca subiecții pretind că se identifică cu o religie anume(in cazul nostru cu o confesiune anume), ale cărei prescripții sunt foarte des eludate.

Cercetarea se bazează pe datele culese de studenții de la specializarea Sociologie in cadrul seminariilor de Sociologie a Religiior, in anul 2011, care au aplicat un chestionar elaborate in cadrul acelorași seminarii. A fost aplicata o eșantionare aleatorie folosindu-se metoda bulgărelui de zăpadă, din această cauză pretenția validității rezultatelor este una modestă. Cu toate acestea apreciem că exercițiul a fost unul util pentru student si că in cea mai mare măsura rezultatele nu contrazic concluziile altor studii, dintre care la unele s-a facut referire pe parcursul lucrării. Menționez ca prelucrările statistice in programul SPSS au fost realizate cu concursul colegului meu de department, Dragos Dărăbăneanu. Mai jos sunt prezentate o parte din rezultate.

Grafic 1. Cât de important este ca viitorii soţi să traiască împreună înainte de căsătorie? Corelaţii în funcţie de religie.

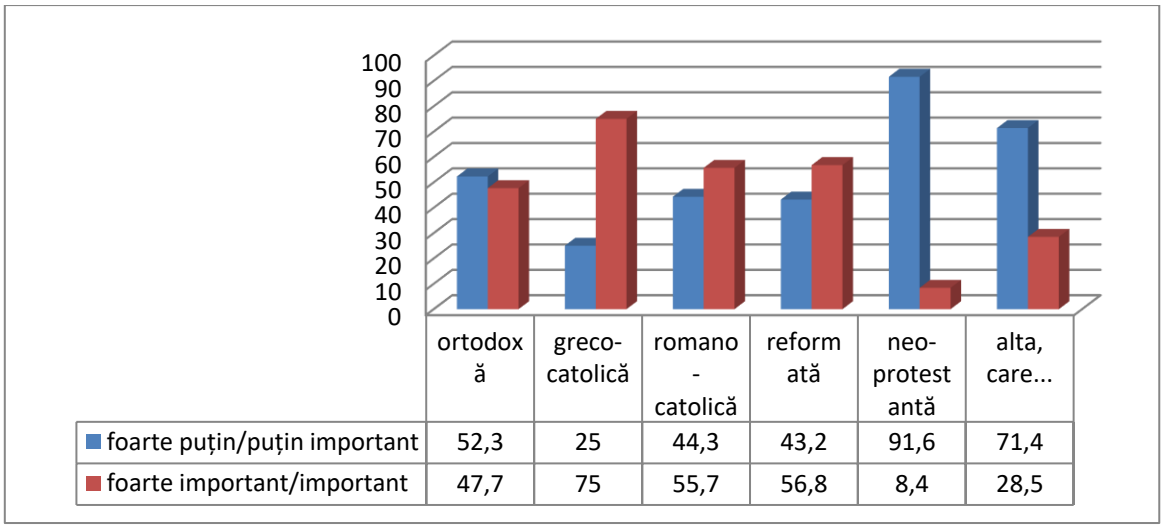

	ortodoxă	greco-catolică	romano-catolică	reformată	neo-protestantă	alta, care...
foarte puțin/puțin important	52,3	25	44,3	43,2	91,6	71,4
foarte important/important	47,7	75	55,7	56,8	8,4	28,5

Cu toate că există diferențe între confesiuni(cei mai toleranți față de situația conviețuirii împreună a soților înainte de căsătorie fiind Greco-catolicii urmați de romano-catolici și de reformați iar cei mai puțin permisivi sunt neoprotestanții), deși creștinismul proclamă ca normă interdicția in această privință, în toate confesiunile cuprinse în studiu, această normă este încălcată într-o anumită măsură, putem spune că în mare măsură.

Grafic 2. Este important ca viitorii soţi să fi avut mai multe relaţii înainte de căsătorie?

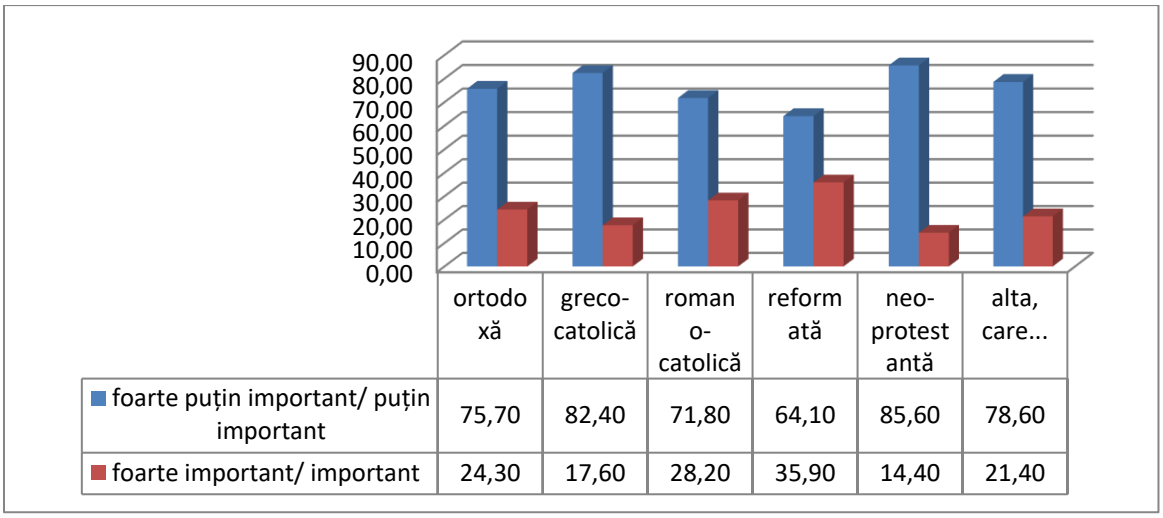

	ortodoxă	greco-catolică	romano-catolică	reformată	neo-protestantă	alta, care...
foarte puțin important/ puțin important	75,70	82,40	71,80	64,10	85,60	78,60
foarte important/ important	24,30	17,60	28,20	35,90	14,40	21,40

Din graficul de mai sus, rezultă ca deși sunt diferențe intre confesiuni în toate confesiunile sunt respondenți care consideră foarte important să fi avut relații intime cu alți parteneri, înainte de căsătorie deși normele creștine nu permit acest lucru.

Grafic 3. Pot adopta copii cuplurile de homosexuali?

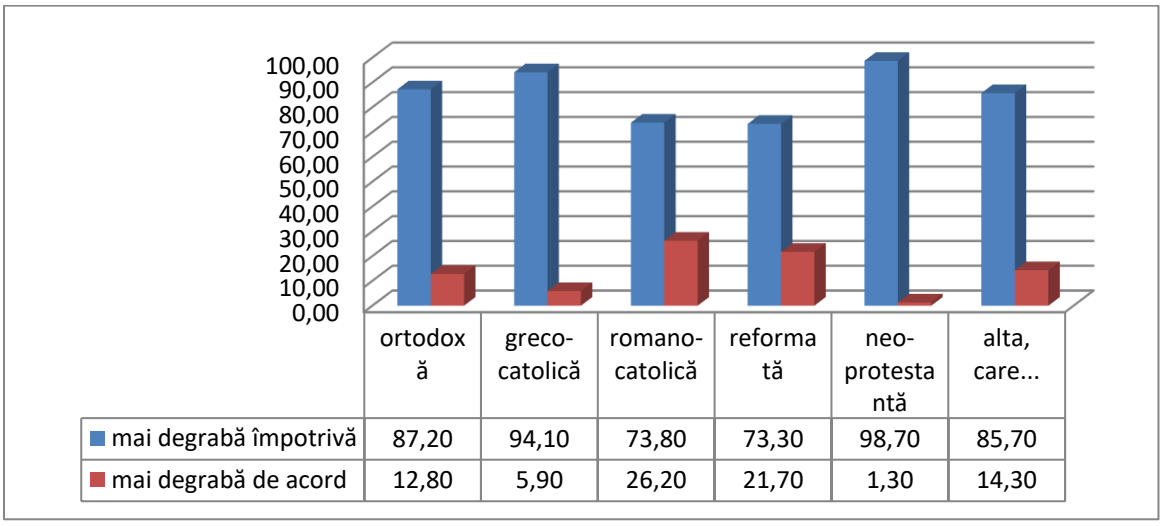

	ortodoxă	greco-catolică	romano-catolică	reformată	neo-protestantă	alta, care...
mai degrabă împotrivă	87,20	94,10	73,80	73,30	98,70	85,70
mai degrabă de acord	12,80	5,90	26,20	21,70	1,30	14,30

Grafic 4. Cuplurile pot trăi împreună fără să fie căsătoriţi?

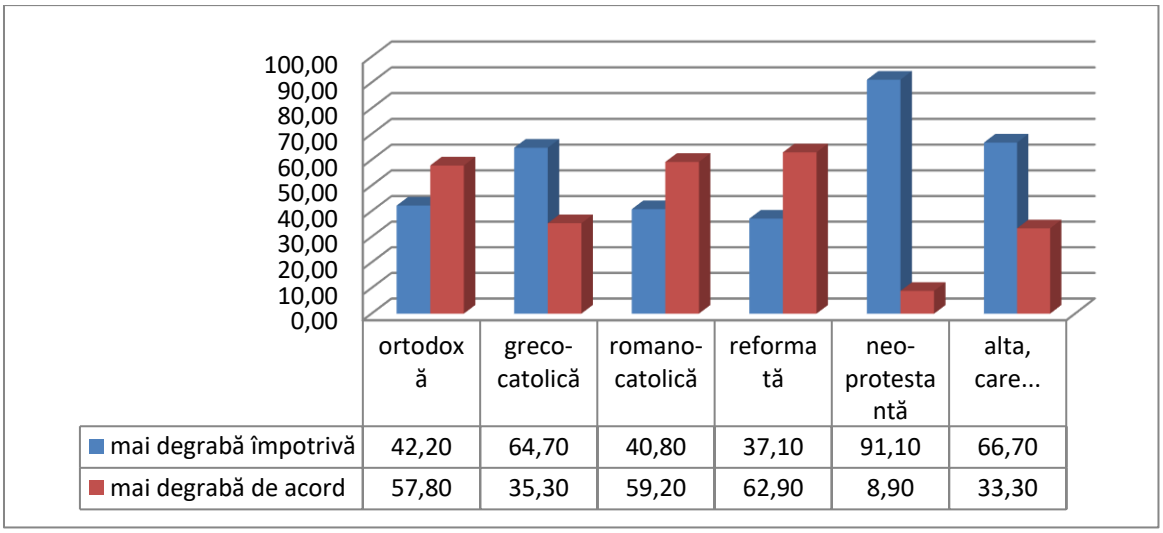

Comform datelor analizate, nu există confesiune crestină în jud. Bihor, în care să nu întâlnim indivizi care acceptă compromisul nerespectării dogmelor religioase, deși se presupune că asumându-și o anumită religie creștină cunosc cel puțin cele zece porunci, dar consimt să incalce mai degrabă regulile religioase.

Grafic 5. Credeţi că adulterul este condamnabil?

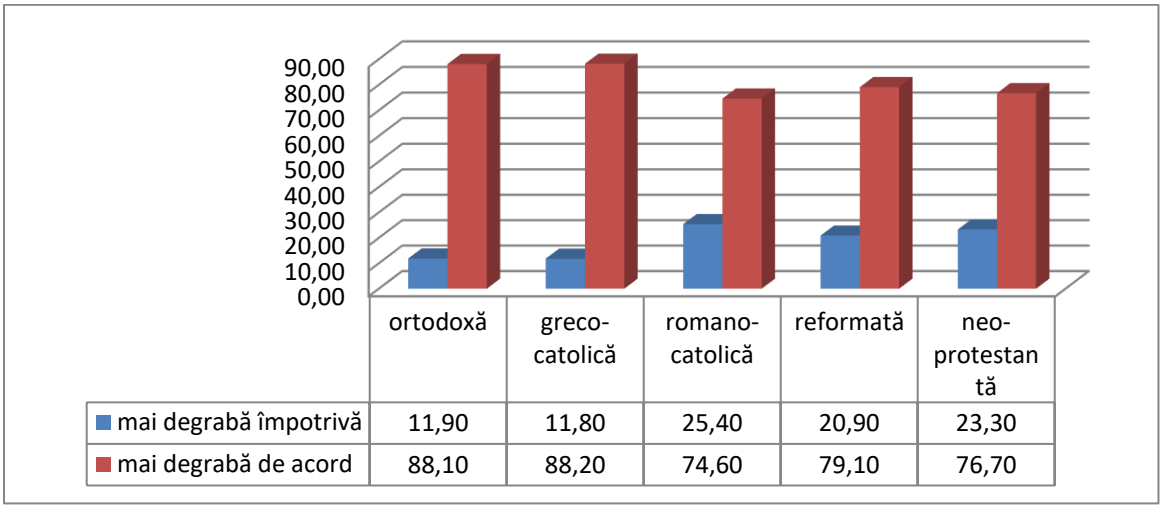

În aceeași linie, interdicțiile derivând din normele specifice religiei creștine, nu sunt asumate de toți cei care pretind că se identifică cu o confesiune creștină nici atunci când este vorba de viața de familie.

Grafic 6. Care estereligia ta? Prefer mai degrabă ca munca să fie bine plătită.

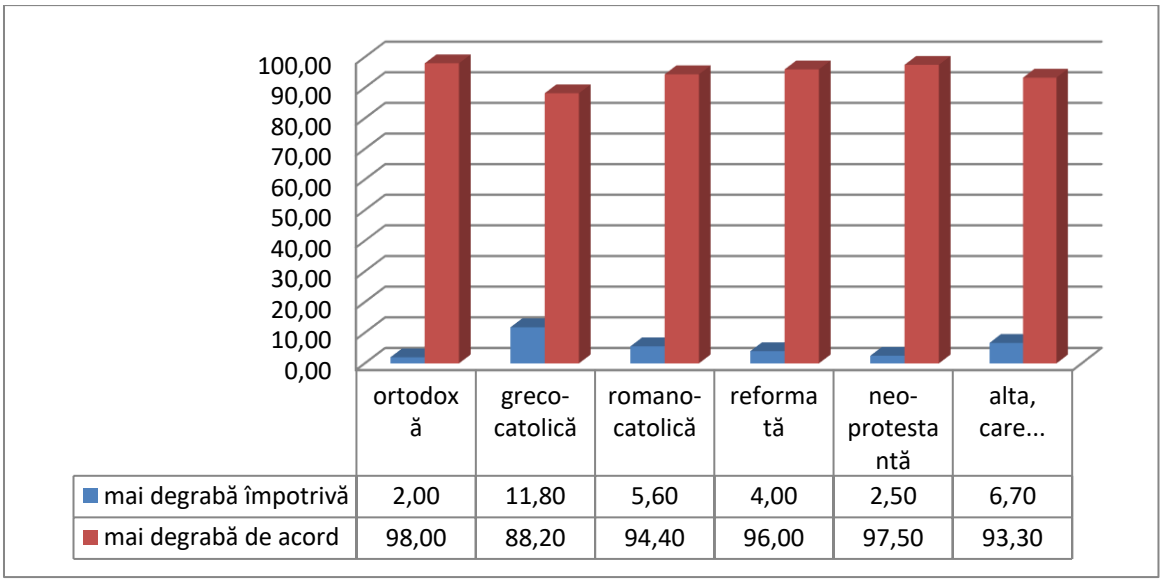

	ortodoxă	greco-catolică	romano-catolică	reformată	neo-protestantă	alta, care...
mai degrabă împotrivă	2,00	11,80	5,60	4,00	2,50	6,70
mai degrabă de acord	98,00	88,20	94,40	96,00	97,50	93,30

Grafic 7 Care estereligia ta? Prefer mai degrabă ca munca să fie ușoară.

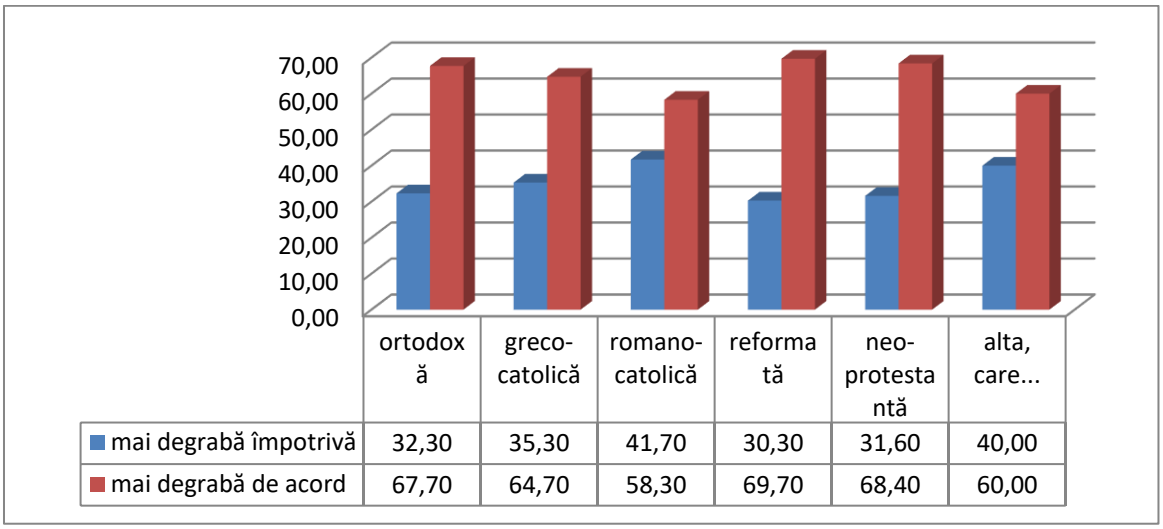

	ortodoxă	greco-catolică	romano-catolică	reformată	neo-protestantă	alta, care...
mai degrabă împotrivă	32,30	35,30	41,70	30,30	31,60	40,00
mai degrabă de acord	67,70	64,70	58,30	69,70	68,40	60,00

Din date rezultă o confuzie evidentă în sensul ca respondenții sunt mai degrabă favorabili în același timp și cu o muncă ușoară și bine plătită deși aveau de optat intre aceste variante. În orice caz valorile creștine induc mai degrabă idea că munca este o activitate individuală care are în vedere satisfacerea nevoilor comunității în primul rând și abia apoi faptul de a fi sau nu bine plătită sau ușoară.

Grafic 8 Care este religia ta? atitudinea față de adulter.

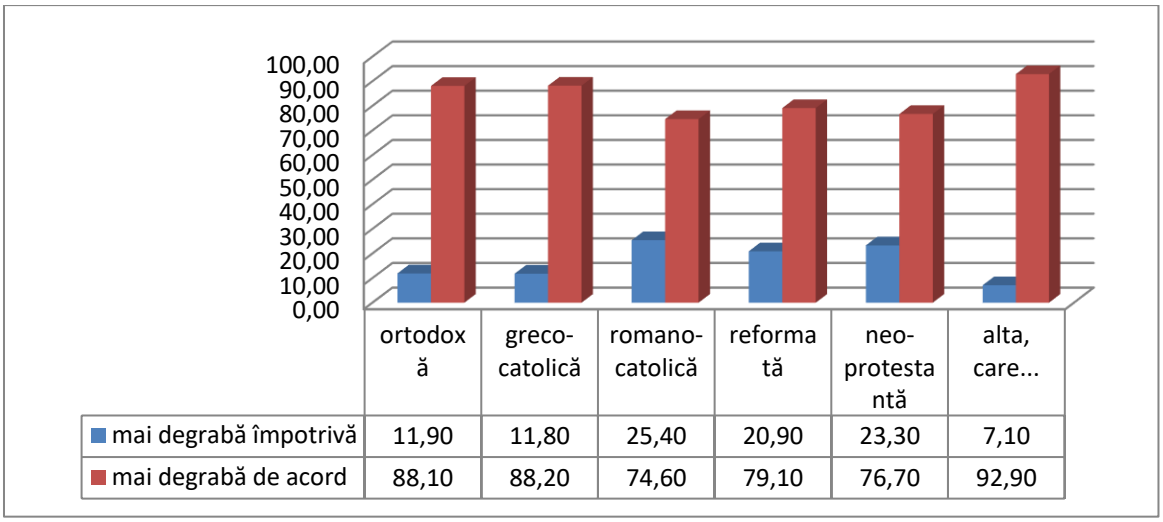

	ortodoxă	greco-catolică	romano-catolică	reformată	neo-protestantă	alta, care...
mai degrabă împotrivă	11,90	11,80	25,40	20,90	23,30	7,10
mai degrabă de acord	88,10	88,20	74,60	79,10	76,70	92,90

În ceea ce privește viața sexuală și viața de familie, întâlnim aceeași situație și anume că mai degrabă indivizii se conformează social, chiar în cadrul grupului care împărtășește aceleași credințe, idei, valori, cel puțin afirmativ.

Pe de altă parte, consider că indivizii manifestă un mare grad de confuzie atunci când este vorba de a decide între a fi tolerant cu ceilalți și a respecta ei înșiși normele religiei pe care și-o asumă, aspect evidențiat și de graficul următor.

Grafic 9 Care estereligia ta? Sunteți de accord cu adopția copiilor în cupluri de homosexuali?

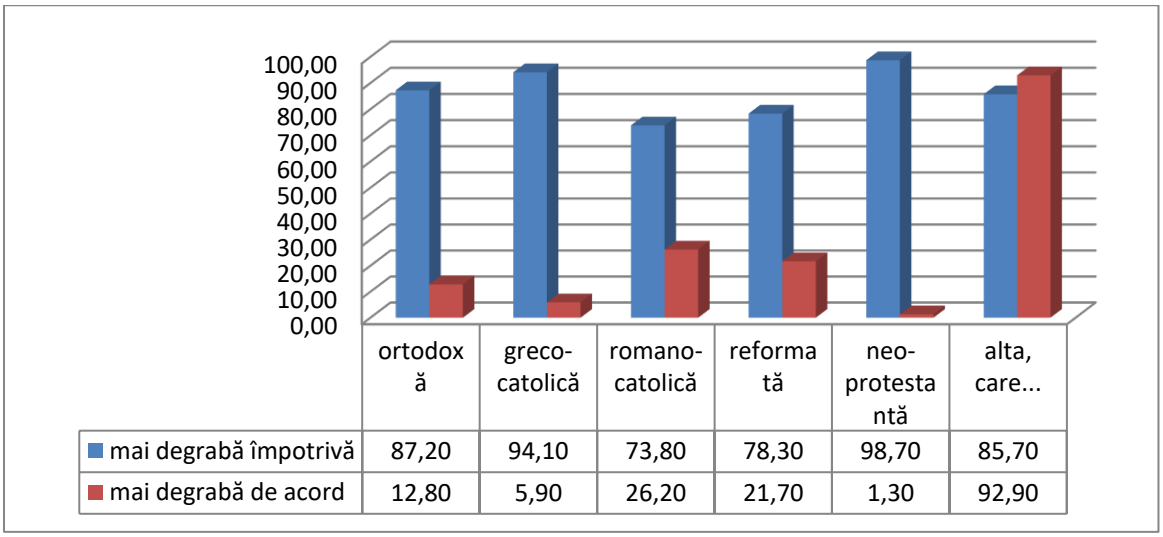

	ortodoxă	greco-catolică	romano-catolică	reformată	neo-protestantă	alta, care...
mai degrabă împotrivă	87,20	94,10	73,80	78,30	98,70	85,70
mai degrabă de acord	12,80	5,90	26,20	21,70	1,30	92,90

Concluzii.

Cu toate că se identifica diferențe semnificative între diferite confesiuni creștine putem afirma că anumite norme specifice religiei creștine sunt încălcate, deși sunt cunoscute, de un număr de indivizi care se declară ca fiind creștini,decizând in felul acesta să se conformeze mai degrabă trentului social decât să se înscrie în mod riguros în canoanele rigide ale religiei pe care de altfel și-o asumă.

Deși cercetarea a vizat doar o populație creștină, consider că procesul comformării sociale este la fel de întâlnit si în celelalte religii. Totodată, aceste derapaje de la respectarea cu strictețe a normelor religioase, pe lânga faptul că sunt dovezi ale unui proces de laicizare prezent în fiecare religie, sunt si elemente care ajuta la armonizarea relațiilor intre grupuri cu religii diferite, evitându-se situațiile de intoleranță religioasă manifestă.

Rezultă un comportament social duplicitar în care rolul social primează față de convingerile intime?

Cine suntem de fapt? Personajul care joacă rolul social se confundă cu persoana sau nu?

Din studiu rezultă că mișcările religioase (în cadrul nostru confesiunile creștine) minoritare manifestă un comportament radical situându-se la periferia mediilor. De altfel un asemenea comportament este sesizat și de Sandu Frunză (Sandu Frunză, 2015, p 354). Autorul mai sus menționat reia o teză a lui Michael Argyle confrom căruia grupurile religioase minoritare pot fi împărțite în trei categorii: ”cei care acceptă în mod pasiv statutul lor de discriminați, cei care se retrag din această societate și cei care apelează la un suport religios pentru a protesta în mod agresiv împotriva societății. Majoritatea grupurilor religioase minoritare tind să aibă un activism mai accentuat și tind să manifeste o atitudine agresivă în critica ordinii sociale existente”. Din acest punct de vedere comportamentul de conformare la ordinea socială existentă este în măsură să prevină și să evite conflicte sociale fiind de preferat unui comportament religios rigid în care indivizii respectă ad literam dogmele religioase.

BIBLIOGRAPHY

Gregory Vlastos, *Credința creștină și democrația*, Ed. Ratio et Revelatia, Oradea 2015
Nicolae Grosu, *Sentințele Sociologiei*, Ed. Dacia Cluj 2003
Anthony Giddens, *Sociologie*, Ed. Bic All, București 2000
Daniel David, *Psihologia poporului român,* Ed. Polirom 2015
Ioan Mărginean, *Studii Sociologice 2004- 2014*, Ed. Pro Universitaria 2015
Henry H. Halley, *Manual biblic*, Ed. Door of Hope, Chicago 1983
www.wikipedia.org – accesat la data de 23.03.2016.
Sandu Frunză, *Fundamentalismul religios și noul conflict al ideologiilor,* Ed. Școala Ardeleană 2015

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

VOLUNTARY INTERRUPTION OF PREGNANCY - THE MEDICAL, LEGAL AND MORAL

Răzvan Cosmin Pană

Assist., PhD and Manuela Lavinia Istrătoaie, Assist. Prof., PhD, University of Craiova

Abstract: Freedom to procreate is a fundamental right recognized worldwide. In any given context the decision to have a child is one of the most loaded consequences of a woman's life. Women have always had abortions, bans never stopping them. The issue of abortion puts, besides medical issues related to the surgical act itself, legal problems regarding the embryo (which is not yet a person, but that deserves respect as a form of human life) and moral ones (on the one hand, those who are committed to the protection of life, on the other, those who practice the culture of death).

Keywords: abortion, life, death, embryo, law, morality

Introducere

Libertatea de a procrea este înglobată în recunoaşterea libertăţii personale şi a protecţiei sferei private. Conform unei cercetări realizate pe plan mondial începând din 2007[1], dr. Paul Van Look, directorul departamentului de sănătate a reproducerii al Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii (afiliat Naţiunilor Unite), a declarat pentru New York Times următoarele[2]: „Rezultatele arată că legislaţia în vigoare într-un stat nu influenţează decizia femeilor de a face avort. Când e vorba de sarcinile nedorite, nu contează dacă legile sunt permisive sau stricte."

Legislația țării noastre a cunoscut fluctuaţii de-a lungul timpului în modul de abordare a avortului, de la interzicerea aproape totală, în 1966[3], care a condus la numeroase avorturi ilegale ce s-au soldat în multe cazuri chiar cu moartea mamei, până la liberalizarea totală a avortului, în 1989, care a constituit una dintre măsurile cu caracter reparatoriu ale Revoluţiei române. În 1996, avortul este reincriminat, limitările vizând modul de realizare a avortului pentru a oferi condiţii de siguranţă pentru femeia însărcinată. Conform Noului Cod penal intrat în vigoare în 2014, avortul este permis în anumite condiţii stabilite prin lege (art. 201 (1), (6), a căror nerespectare este incriminată.[4]

1. Legislaţia română în materie de avort

Cum în Evul Mediu regulile Bisericii erau la loc de cinste, viziunea asupra avortului era şi ea guvernată de aceste reguli. În *Îndreptarea Legii*[5], deci de pe vremea lui Matei Basarab, existau dispoziţii legislative în materie de avort: femeia care folosea ierburi cu efect

[1] http://www.guttmacher.org/pubs/fb_IAW.html#r2 rezumat.
[2] http://www.nytimes.com/2007/10/12/world/12abortion.html?_r=2&fta=y&oref=slogin
[3] Decretul nr. 770/1966
[4] Codul Penal al României (Legea nr. 286/2009), Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 510 din 24/07/2009, care a intrat în vigoare la data de 1 februarie 2014, actualizat la data de 23 octombrie 2014.
[5] Andrei Rădulescu (coordonator), *Îndreptarea Legii*, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1962, p. 9.

abortiv era sancţionată de regulile bisericeşti, fiind asimilată unui ucigaş.[6] În *Pravila ritorului Lucaci* există dispoziţii asemănătoare.[7] Legislaţia penală modernă cunoaşte şi ea incriminarea avortului, începând din 1864, continuând cu Codul penal de la 1936[8], apoi cu Decretul nr. 463/1957 care a realizat o relaxare a regimului avortului[9], pentru ca din 1966[10] avortul să fie din nou interzis (era permis numai în primele 3 luni de sarcină, şi doar din motive medicale, de sănătate, etice ori sociale[11]; în mod excepţional era permis şi între luna 3 şi 6 de sarcină[12]), Codul penal din 1968 incriminând avortul şi mai drastic decât măsurile legislative anterioare (art. 185 sancționa întreruperea cursului sarcinii în afara condițiilor legii, prin orice mijloace, cu sau fără consimțământul femeii însărcinate)[13]; în 1985[14] situaţia legislativă relativă la avort a fost şi mai agravată (de exemplu, pentru ca o femeie să poată avorta legal, ea trebuia să fi născut 5 copii[15]). După Revoluţia română din 1989, primul Decret-lege adoptat este cel care a abrogat toate dispozițiile din Codul penal care interziceau avortul. „Astfel, s-a creat un vid legislativ, într-un domeniu important al existenței umane. Mulți au înțeles că legalizarea avortului însemna că avortul putea fi realizat de oricine, oriunde."[16] Ca reacţie la această atitudine, avortul este din nou reincriminat în 1996[17], impunând limitări ce vizau realizarea avortului în condiții de siguranță pentru femeia însărcinată. Noul Cod penal din 2014 aduce incriminări suplimentare, arătând că este avut în vedere, într-o anumită măsură, și interesul fătului.[18] Astfel, conform art. 201 NCP, încadrat în Capitolul IV *Agresiuni asupra fătului*: „(1) Întreruperea cursului sarcinii săvârşită în vreuna din următoarele împrejurări: **a) î**n afara instituţiilor medicale sau a cabinetelor medicale autorizate în acest scop; **b)** de către o persoană care nu are calitatea de medic de specialitate obstetrică-ginecologie şi drept de liberă practică medicală în această specialitate; **c)** dacă vârsta sarcinii a depăşit paisprezece săptămâni, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă şi interzicerea exercitării unor drepturi. **(2) Î**ntreruperea cursului sarcinii, săvârşită în orice condiţii, fără consimţământul femeii însărcinate, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. **(3)** Dacă prin faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) s-a cauzat femeii însărcinate o vătămare corporală, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă fapta a avut ca urmare moartea femeii însărcinate, pedeapsa este închisoarea de la 6 la 12 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. **(4)** Când faptele au fost săvârşite de un medic, pe lângă pedeapsa închisorii, se va aplica şi interzicerea exercitării profesiei de medic. **(5)** Tentativa la infracţiunile prevăzute în alin. (1)

[6] Glava 374, în Andrei Rădulescu (coordonator), *Îndreptarea Legii*, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1962, p. 350.
[7] Dan Horia Mazilu, *Lege și fărădelege în lumea românească veche*, Editura Polirom, Iași, 2006, pp. 378-380.
[8] G. Rătescu şi colectiv, *Codul penal „Carol al II-lea"*, Editura Librăriei Socec & Co., S.A., Bucureşti, 1934, vol. III, p. 158.
[9] Au fost permise întreruperile de sarcină la cererea femeii însărcinate, fără acordul soţului sau, în cazul minorelor, fără acordul părinţilor. Condiţia de legalitate era ca femeii însărcinate să i se facă întreruperea de sarcină într-o instituţie medico-sanitară de către o persoană medicală de specialitate.
[10] Decretul nr. 770/1966.
[11] Gh. Diaconescu, *Infracţiunile în Codul Penal Român*, vol. I, Editura Oscar Print, București, 1997, p. 227.
[12] A se vedea Dumitru-Valeriu Mihăescu, *Reglementarea întreruperii cursului sarcinii și infracțiunea de avort*, Editura Științifică, București, 1967, p. 63.
[13] Vintilă Dongoroz, Siegfried Kahane, Ion Oancea, Iosif Fodor, Nicoleta Iliescu, Constantin Bulai, Rodica Stănoiu, Victor Roșca, *Explicații teoretice ale Codului penal român*, vol. III, Partea specială, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1971, pp. 253-282.
[14] Decretul nr. 441/1985.
[15] http://centrulpuls.ro/articole/legislatia-familiei.html
[16] Ancuța-Elena Franț, *Elemente definitorii ale legislației românești în materie de avort. O perspectivă istorică*, Acta Universitatis George Bacovia. Juridica - Volume 3. Issue 2/2014 - http://juridica.ugb.ro/
[17] Legea nr. 140/1996 publicată în Monitorul Oficial nr. 289 din 14 noiembrie 1996.
[18] Sergiu Bogdan (coordonator), Doris Alina Șerban, George Zlati, *Noul Cod Penal. Partea Specială. Analize, explicații, comentarii. Perspectiva clujeană*, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2014, pp. 75-92.

şi alin. (2) se pedepseşte. **(6)** Nu constituie infracţiune întreruperea cursului sarcinii în scop terapeutic efectuată de un medic de specialitate obstetrică-ginecologie, până la vârsta sarcinii de douăzeci şi patru de săptămâni, sau întreruperea ulterioară a cursului sarcinii, în scop terapeutic, în interesul mamei sau al fătului. **(7)** Nu se pedepseşte femeia însărcinată care îşi întrerupe cursul sarcinii."

2. Legislaţia străină în materie de avort

Avortul a fost practicat şi în lume din toate timpurile, indiferent dacă a fost permis sau a fost practicat clandestin, în secret. În antichitate, el a fost utilizat alături de abandon, pentru reglarea naşterilor. Nici Evul Mediu nu a fost străin de această practică, chiar dacă avortul a fost realizat în secret. Până în secolul al XVI-lea embrionul este considerat viu abia din momentul în care începe să mişte: la Hipocrat, fœtusul sau oul nu este viu decât după 30-42 de zile, iar la Aristotel după 40-90 de zile. Chiar dacă mediul acelei perioade era unul foarte creştin, avortul nu era reprimat în Europa, deoarece medicina nu permitea să se distingă cu precizie un avort provocat de o moarte naturală sau de un avort spontan. Spre sfârşitul secolului, medicii şi elita intelectuală încep să-şi pună probleme, în special filosofice, în legătură cu „avortonii". Şi în secolul al XVIII-lea avortul devine secret, femeile fiind foarte motivate să-şi ascundă sarcina şi s-o împiedice: se utilizează poţiuni abortive, manevre corporale care să desprindă fœtusul sau plante cu efect ostil pentru dezvoltarea fătului. Începând cu secolul al XIX-lea, dezvoltarea embriologiei a permis descoperirea spermatozoizilor şi a ovulelor, fapt ce a permis fixarea debutului vieţii din momentul concepţiei şi a făcut ca majoritatea statelor europene să decreteze avortul ilegal. Chiar şi la începutul secolului XX avortul este practicat, chiar dacă este tot ilegal.

În secolul XX şi începutul secolului XXI, legislaţia europeană a încercat să pună în echilibru dreptul la viaţă al embrionului cu drepturile fundamentale ale femeii, acordând prioritate unuia sau altuia din aceste drepturi, plecând de la considerente în general de ordin politic.

Conform *Declaraţiei universale a drepturilor omului*: „Toate fiinţele umane se nasc libere şi egale în demnitate şi în drepturi"[19] şi „Orice fiinţă umană are dreptul la viaţă, la libertate şi la securitatea persoanei sale"[20]. Din aceste două articole rezultă că este considerat individ cel care s-a născut, concluzie întărită şi de faptul că în timpul lucrărilor preparatorii propunerile de a proteja dreptul la viaţă din momentul concepţiei au fost respinse.[21]

Convenţia ONU relativă la drepturile copilului[22] garantează dreptul la viaţă din momentul naşterii, chiar dacă preambulul, care nu are forţă juridică, afirmă că: „copilul… are nevoie… de o protecţie juridică adecvată înainte, ca şi după naştere". Coroborat cu art. 1 al aceleiaşi convenţii care stipulează că „În sensul prezentei convenţii, prin copil se înţelege orice fiinţă umană mai mică de 18 ani…", se poate trage concluzia că vârsta copilului se calculează de la naştere, calitatea de copil debutând deci din momentul naşterii. În acelaşi sens, art. 6 vorbeşte tot de copil, şi nu de embrion, atunci când afirmă că „… orice copul are un drept inerent la viaţă". Nu se precizează deci în nici un fel din ce moment înainte de naştere ar trebui să înceapă o protecţie adecvată, nici care ar fi forma acesteia, deci nu se poate deduce nimic nici în privinţa întreruperii de sarcină.

---

[19] Art. 1 din *Declaraţia universală a drepturilor omului*, adoptată de Adunarea generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite la 10 septembrie 1948.
[20] Art. 3 din *Declaraţia universală a drepturilor omului*, adoptată de Adunarea generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite la 10 septembrie 1948.
[21] Cook R.J.: *International protection of women's reproductive rights*. JILP, New York University 24: 645-727, 1992,
[22] *Convenţia cu privire la drepturile copilului*, adoptată de Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite la 20 noiembrie 1989(republicată în Monitorul Oficial nr. 314 din 13 iunie 2001).

Convenţia europeană a drepturilor omului[23] afirmă, în art. 2, că „Dreptul oricărei persoane la viaţă este protejat prin lege", Comisia europeană a drepturilor omului precizând însă că expresia „orice persoană" nu se aplică copilului ce urmează a se naşte, deci este pentru întreruperea de sarcină[24]. Pe 8 iulie 2004, constatând lipsa consensului în materie, Curtea europeană a drepturilor omului a refuzat să atribuie fătului statutul de „persoană", apreciind că statele trebuie să definească în ce moment începe dreptul la viaţă.[25] Se merge chiar mai departe, prin extrapolarea art. 4 care interzice servitutea, sclavia şi muncile forţate, asimilând o sarcină nedorită unei maternităţi forţate, care ar viola acest articol 4.

3. Drepturile în balanţă

Permisiunea sau interdicţia întreruperii voluntare de sarcină pune în balanţă o serie de drepturi. Conform celor ce sunt împotriva avortului, interdicţia de a ucide copilul conceput ar fi o lege naturală, ba chiar „legea naturală" prin definiţie, valabilă pentru toţi. Dar semnificaţia acestei legi naturale este ambiguă: este vorba despre legile ştiinţelor naturale, despre legea naturii sau a celui mai puternic, despre regulile de conduită fondate pe bunul simţ sau pe instinctele comune[26] sau despre drepturile inerente omului ori despre doctrina bisericii catolice? Din niciuna din aceste definiţii nu rezultă automat un „drept la viaţă al embrionului", cu excepţia ultimei.[27]

La polul opus, interdicţia avortului transgresează o serie de drepturi fundamentale ale femeii. Este vorba, în primul rând, de dreptul acesteia la viaţă. După cum am mai spus, iliceitatea avortului nu împiedică femeile să-l practice şi, ca urmare, conform Organizaţiei mondiale a sănătăţii, în fiecare an mor în lume între 60.000 şi 120.000 de femei ca urmare a unui avort ilegal, căci ele nu au acces la îngrijiri medicale într-un cadru legal.[28] Un alt drept al femeii pe care interdicţia avortului îl violează, este dreptul acesteia la sănătate. Pactul internaţional relativ la drepturile economice, sociale şi culturale[29], precum şi Convenţia ONU asupra eliminării tuturor formelor de discriminare faţă de femei[30], cuprind acest drept al femeii, inclusiv sănătatea mentală care este ameninţată atât de o sarcină nedorită, cât şi de un avort clandestin. Libertatea conştiinţei este cea care presupune dreptul de a lua o decizie conştientă, liberă şi responsabilă, precum şi autonomia morală în această chestiune controversată ce ţine de etică şi de convingerile religioase. Art. 4 din *Convenţia europeană a drepturilor omului*, articol identic cu art. 4 din *Declaraţia universală a drepturilor omului* interzic sclavia, servitutea şi tratamentele degradante, o sarcină impusă, naşterea şi maternitatea forţată fiind asimilate acestor stări de fapt. Libertatea personală presupune

---

[23] *Convenţia europeană a drepturilor omului* din 4 noiembrie 1950.
[24] Decizia din 19.5.1992. Curţile constituţionale din Franţa, Austria, Ţările de Jos au decis în acelaşi sens.
[25] Vezi în acest sens Requête nº 53924/00.
[26] Larousse, Oxford Dictionary
http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/loi/47700/locution?q=loi+naturelle#181244
[27] Biserica catolică, afirmând practic oficial calitatea de persoană embrionului încă de la început, a abandonat în fapt poziţia sa dogmatică de odinioară; vezi, în acest sens, *Peut-on être chrétien-ne et dire oui au régime du délai ?*, Conférence du Prof. Stephan H. Pfürtner, théologien catholique de Marburg, le 31 janvier 2002 à Berne.
[28] World Health Organization. Safe and unsafe induced abortions – Global and regional levels in 2008, and trends during 1995-2008; Organisation mondiale de la Santé. Safe abortion: Technical and policy guidance for health systems *Geneva, World Health Organization*;2004.
[29] Art. 12 *al Pactului internaţional relativ la drepturile economice, sociale şi culturale* adoptat şi deschis spre semnare de Adunarea generală a Naţiunilor Unite la 16 decembrie 1966 prin Rezoluţia 2200 A (XXI). Intrat în vigoare la 3 ianuarie 1976, cf. dispoziţiilor art. 27. România a ratificat Pactul la 31 octombrie 1974 prin Decretul nr. 212, publicat în „Buletinul Oficial al României", partea I, nr. 146 din 20 noiembrie 1974.
[30] Art. 12 al *Convenţiei ONU asupra eliminării tuturor formelor de discriminare faţă de femei* adoptată şi deschisă spre semnare de Adunarea generală a Naţiunilor Unite prin Rezoluţia 34/180 din 18 decembrie 1979. Intrată în vigoare la 3 septembrie 1981, conform dispoziţiilor art. 27(1.). România a ratificat Convenţia la 26 noiembrie 1981 prin Decretul nr. 342, publicat în „Buletinul Oficial al României", partea I, nr. 94 din 28 noiembrie 1981.

dreptul la integritate fizică, dreptul de a dispune liber de propriul corp şi toate libertăţile ce constituie aspecte elementare ale dezvoltării personalităţii. Ea trebuie deci protejată ca libertate fundamentală. Limitările acestui drept fundamental sunt admisibile numai dacă se sprijină pe o bază legală suficientă, sunt justificate de un interes public preponderent, sunt proporţionale şi proprii să atingă scopul vizat şi nu sunt contrare substanţei înseşi a acestui drept fundamental. Interzicerea avortului nu este altceva decât o cruciadă moral[contra libertăţii personale şi a dreptului de a-ţi asuma propriile responsabilităţi. Căci interdicţia întreruperii de sarcină ar constitui o obligaţie de a face copii, care lezează drepturile fundamentale ale femeii. „Nu există nicio altă decizie care, în mod comparabil, să atingă dreptul la viaţă, la integritate corporală, la libertatea conştiinţei şi la autonomie morală, la libertatea personală şi la dreptul de a-ţi gestiona propria viaţă. Obligaţia de a duce la termen o sarcină şi de a naşte este un fel de sclavie, o violare a demnităţii umane. O astfel de obligaţie este de neapărat, atât pe plan etic, cât şi pe plan juridic."[31]

Libertatea de a procrea are drept contrapartidă dreptul de a nu procrea. Chestiunea care se pune este aceea de a şti până unde pot merge restricţiile aduse acestui drept fundamental. Este vorba, în primul rând, de protecţia sănătăţii femeii, ce ţine de interesul public, ceea ce autorizează avortul. Dacă se are însă în vedere respectarea vieţii în general, opiniile în privinţa valorii morale ce trebuie atribuită embrionului sunt foarte controversate. Interdicţia cere un sacrificiu disproporţionat, după părerea noastră, căci femeia, sub ameninţarea sancţiunii penale, trebuie să-şi asume o răspundere pe viaţă şi o transformare profundă, fără a o fi dorit-o, aducând atingere esenţei înseşi a libertăţii sale personale prin antrenarea unei obligaţii juridice de o asemenea anvergură care-i lezează identitatea personală. [32]

Decizia de a întrerupe voluntar o sarcină nu este deci un act agresiv, îndreptat contra unui terţ, embrionul, nu este un drept de a ucide sau de a dispune de o viaţă umană, ci dreptul la o maternitate liber aleasă, dreptul de a decide liber şi responsabil. Este vorba de refuzul „maternităţii-fatalitate", al „maternităţii-pedeapsă", despre dreptul femeii la propria sa viaţă. Căci răspunderea morală nu se pune doar în cazul avortului, ci şi al naşterii: nu este oare la fel de moral inacceptabil să dai naştere unui copil în orice situaţie? În acest subiect, nicio instanţă statală, nici morală, nu poate decide în locul femeii ce trebuie acceptată ca agent moral. Chestiunea etică fundamentală ce se pune în acest sens este dacă valoarea morală şi bunul juridic reprezentat de embrion primează asupra femeii, subiect moral şi liber pe deciziile sale: drepturile viitoare ale unei potenţiale persoane primează asupra drepturilor unei persoane concrete deja născute?, căci astfel femeia ar fi redusă la starea de obiect, un fel de recipient dătător de viaţă. „Există o diferenţă fundamentală între viaţa înainte şi după naştere. Fătul este un bun juridic, dar el nu este un subiect de drept"[33]. Dar cum nu există nicio posibilitate de a cântări obiectiv interesele în prezenţă, singurul compromis ce poate fi făcut este acela ce ţine de timp: avortul este limitat la primele luni de sarcină.

4. Tehnica medicală a avortului

După ce am văzut care sunt problemele juridice şi etice pe care le ridică întreruperea voluntară de sarcină, vom vedea în continuare ce presupune din punct de vedere medical un avort. Există două căi de avort: avortul medicamentos şi avortul chirurgical. Conform Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii, avortul este o procedură medicală sigură, atunci când este efectuat de către personal medical calificat, cu echipament corespunzător, printr-o metodă corectă şi cu respectarea standardelor sanitare. În ţările dezvoltate, unde femeile au acces la

[31] COURRIER USPDA no 47, février 1999, *Réflexions sur le débat éthique relatif à l'IVG*.
[32] Monika Frommel, *Frauen müssen nicht gebären*, in Die Zeit, 16.8.91.
[33] Monika Frommel, *Frauen müssen nicht gebären*, in Die Zeit, 16.8.91.

servicii de avort în siguranţă, şansa de a deceda din cauza avortului efectuat prin metode moderne nu este mai mare de 1 la 100 000 de proceduri.[34] Avortul reprezintă terminarea (oprirea) sarcinii prin orice mijloace, înainte ca fătul să fie suficient dezvoltat pentru a supravieţui. Definiţia dată de OMS este limitată la terminarea (oprirea) sarcinii înainte de 22 săptămâni de gestaţie, calculată în funcţie de data primei zile a ultimei menstruaţii şi expulzarea unui făt nou-născut care cântăreşte mai puţin de 500 de grame. În România, această definiţie se concretizează prin terminarea sarcinii înainte de 28 de săptămâni de gestaţie, după data primei zile a ultimei menstruaţii normale şi expulzarea unui făt nou-născut care cântăreşte mai puţin de 1000 de grame.[35]

Avortul medicamentos este cel indus farmacologic. Creşterea recentă a opţiunilor tehnologiei de avort, în special prin aplicarea metodelor medicamentoase de avort, a îmbunătăţit abilitățile furnizorilor de servicii de a satisface nevoile și preferințele individuale ale femeilor, precum și de a furniza servicii de avort într-o varietate mai mare de unități medicale.[36] Avortul medicamentos este un avort voluntar efectuat prin administrarea unor regimuri de medicamente pe diferite căi: oral, parenteral, intravaginal, intracervical (în colul uterin).[37] Mifepristonul și misoprostolul sunt medicamentele ce permit avortul cu expulzarea completă a embrionului şi cu o rată de reuşită de 95 % dacă mifepristonul este administrat pe cale endovaginală.[38]

Avortul chirurgical se practică atunci când sarcina este prea avansată pentru a mai putea fi utilizat cu şanse de reuşită avortul medicamentos. Acest tip de avort se poate realiza sub două forme de anestezie: locală sau totală. În cadrul avortului chirurgical, metoda preferabilă este dilatarea colului uterin şi evacuarea produsului de concepţie cu utilizarea vacuum-aspiraţiei şi a pensei, după pregătirea prealabilă a colului uterin cu misoprostol. La metodele nerecomandate de OMS se referă dilatarea şi chiuretajul (raclajul) în trimestrul I şi instilarea intra-, sau extra-amnională a soluţiei hipertonice sau a prostaglandinelor în trimestrul II. Dilatarea colului uterin şi raclajul constituie o procedură mai periculoasă decât vacuum-aspiraţia şi, totodată, mult mai dureroasă pentru femei. În majoritatea ţărilor industrializate, dar şi în alte ţări, procedura de dilatare a colului uterin şi raclaj a fost înlocuită prin vacuum-aspiraţie. Incidenţa complicaţiilor severe în urma chiuretajului depăşeşte de 2-3 ori incidenţa complicaţiilor cauzate de vacuum-aspiraţie.[39]

Concluzii

Chiar dacă în discursurile doctrinare în chestiunea avortului termenii utilizaţi pentru a califica juridic accesul la această procedură sunt variaţi (drept la[40], drept subiectiv[41], drept

---

[34] Alan Guttmacher Institute, 1999.

[35] Mihai Horga, Frank Lüdicke, Aldo Campana, *Manual de planificare familială. Text de referință*, Institutul Est European de Sănătate a Reproducerii, ed. 2000- Universitatea Geneva, Departamentul de Ginecologie şi Obstetrică., p. 13.

[36] Faucher P., *Interruption volontaire de grossesse par procédés médicamenteux*, Encyclopédie Médico-Chirurgicale : Gynécologie. 2006; 738-A-50.

[37] Mihai Horga, Frank Lüdicke, Aldo Campana, *Manual de planificare familială. Text de referinţă, Institutul Est European de Sănătate a Reproducerii*, ed. 2000, Universitatea Geneva, Departamentul de Ginecologie şi Obstetrică., p. 13.

[38] http://www.avort.md/ro/avortul/informatii-pentru-medici/standarde-pentru-efectuareaintreruperii-sarcinii-in-condiii-de-siguran

[39] World Health Organization. *Safe and unsafe induced abortions – Global and regional levels in 2008, and trends during 1995-2008*.

[40] Verpeaux Michel, *L'échec d'une interruption volontaire de grossesse est-il de nature à ouvrir droit à indemnité?*, Recueil Dalloz, 1991, p. 80; a se vedea şi Aubin Claire, Jourdain-Menninger Danièle, *La prise en charge des interruptions volontaires de grossesse*, Rapport pour l'inspection générale des affaires sociales (IGAS), Avec la participation du Dr. Chambaud Laurent, Membres de l'inspection générale des affaires sociales, octobre 2009, p. 39

[41] Aynès Laurent, *Préjudice de l'enfant né handicapé : la plainte de Job devant la Cour de cassation*, Recueil Dalloz, 2001, p. 492. Vezi şi Hennion-Jacquet Patricia, *D'un avortement... l'autre ?*, Recueil Dalloz 2007, p. 2648, care vede în decizia CEDO, *R.R. contra Poloniei* din 26 mai 2011, consacrarea implicită a unui drept subiectiv.

absolut[42], drept inalienabil, drept fundamental[43], drept al omului sau la femeilor[44], drept condiţionat, drept aparte[45], veritabil drept[46]), din cele prezentate în acest articol rezultă câteva idei: embrionul nu este încă o persoană, iar nefiind un subiect de drept nu are nici un „drept la viaţă"; ca formă de viaţă umană el merită respect. Dar ca bun juridic trebuie protejat contra intervenţiei terţilor; mama este singura care poate decide dacă menţine sau opreşte uniunea cu fructul pe care-l poartă în ea; interdicţia de întrerupere a sarcinii aduce atingere drepturilor elementare ale personalităţii femeii şi demnităţii sale umane; femeile au dreptul la propria viaţă, iar voinţa de a proteja viaţa trebuie dovedită protejând viaţa deja născută.[47]

BIBLIOGRAPHY

Aubin C., Jourdain-Menninger D., *La prise en charge des interruptions volontaires de grossesse*, Rapport pour l'inspection générale des affaires sociales (IGAS), Avec la participation du Dr. Chambaud Laurent, Membres de l'inspection générale des affaires sociales, octobre 2009.

Aynès L., *Préjudice de l'enfant né handicapé : la plainte de Job devant la Cour de cassation*, Recueil Dalloz, 2001.

Bogdan S. (coordonator), Şerban D.A., Zlati G., *Noul Cod Penal. Partea Specială. Analize, explicaţii, comentarii. Perspectiva clujeană*, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2014.

Bosquet Danièle, Laurant Françoise, *L'accès à l'IVG, volet 2,* Rapport pour le Haut Conseil à l'égalité entre les femmes et les hommes (HCE), n° 2013-110 SAN-00, en réponse à la saisine de la ministre des droits des femmes, Najat VALLAUD BELKACEM, 7 novembre 2013.

Cook R.J., *International protection of women's reproductive rights*, JILP, New York University 24: 645-727, 1992.

Diaconescu Gh., *Infracţiunile în Codul Penal Român*, vol. I, Editura Oscar Print, București, 1997.

Dongoroz V., Kahane S., Oancea I., Fodor I., Iliescu N., Bulai C., Stănoiu R., Roșca V., *Explicații teoretice ale Codului penal român*, vol. III, Partea specială, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1971.

Edelman Bertrand, *L'arrêt 'Perruche' : une liberté pour la mort ?*, Recueil Dalloz 2002.

Faucher P., *Interruption volontaire de grossesse par procédés médicamenteux*, Encyclopédie Médico-Chirurgicale : Gynécologie. 2006; 738-A-50.

Franț A.-E., *Elemente definitorii ale legislației românești în materie de avort. O perspectivă istorică*, Acta Universitatis George Bacovia. Juridica - Volume 3. Issue 2/2014 - http://juridica.ugb.ro/

---

[42] Edelman Bertrand, *L'arrêt 'Perruche' : une liberté pour la mort ?*, Recueil Dalloz 2002, p. 2349, neagă o astfel de calificare.

[43] Nisand Israël, *L'IVG en France - Propositions pour diminuer les difficultés que rencontrent les Femmes,* Rapport réalisé à la demande de Martine AUBRY, Ministre de l'emploi et de la solidarité et Bernard KOUCHNER, Secrétaire d'Etat à la santé et à l'action sociale, La documentation française, Février 2009, p. 1.

[44] Pavard Bibia, Rochefort Florence, Yancarini-Fournel Michelle, *Les événements fondateurs - Les lois Veil, contraception 1974, IVG 1975*, Paris, Armand Colin, 2012, p. 169 : un „veritabil drept al femeilor". Vezi şi Mathieu MATHIEU Bertrand, « Une jurisprudence selon Ponce Pilate - Constitutionnalité de la loi sur l'interruption volontaire de grossesse et la contraception », *Recueil Dalloz 2001,* p. 2533 : un drept „al femeii".

[45] Bosquet Danièle, Laurant Françoise, *L'accès à l'IVG, volet 2,* Rapport pour le Haut Conseil à l'égalité entre les femmes et les hommes (HCE), n° 2013-110 SAN-00, en réponse à la saisine de la ministre des droits des femmes, Najat VALLAUD BELKACEM, 7 novembre 2013, p. 5 : „dreptul la avort rămâne un drept «aparte», neconsacrat expres de textele juridice ca expresie a unui drept…"

[46] Nisand Israël, Araujo-Attali Luisa, Schullinger-Decker Anne-Laure, *L'IVG*, Que sais-je?, PUF, Paris, 2012, p. 123.

[47] COURRIER USPDA no 47, février 1999, *Réflexions sur le débat éthique relatif à l'IVG*

Hennion-Jacquet P., *D'un avortement... l'autre ?*, Recueil Dalloz, 2007.
Horga M., Lüdicke F., Campana A., *Manual de planificare familială. Text de referinţă*, Institutul Est European de Sănătate a Reproducerii, ed. 2000- Universitatea Geneva, Departamentul de Ginecologie şi Obstetrică.
Mathieu B., *Une jurisprudence selon Ponce Pilate - Constitutionnalité de la loi sur l'interruption volontaire de grossesse et la contraception,* Recueil Dalloz 2001.
Mazilu D.-H., *Lege și fărădelege în lumea românească veche*, Editura Polirom, Iași, 2006.
Mihăescu D.-V., *Reglementarea întreruperii cursului sarcinii și infracțiunea de avort*, Editura Științifică, București, 1967.
Nisand I., Araujo-Attali L., Schullinger-Decker A.-L., *L'IVG*, Que sais-je?, PUF, Paris, 2012.
Nisand I., *L'IVG en France - Propositions pour diminuer les difficultés que rencontrent les Femmes,* Rapport réalisé à la demande de Martine AUBRY, Ministre de l'emploi et de la solidarité et Bernard KOUCHNER, Secrétaire d'Etat à la santé et à l'action sociale, La documentation française, Février 2009.
Pavard B., Rochefort F., Yancarini-Fournel M., *Les événements fondateurs - Les lois Veil, contraception 1974, IVG 1975,* Paris, Armand Colin, 2012.
Rădulescu A. (coordonator), *Îndreptarea Legii*, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1962.
Rătescu G. şi colectiv, *Codul penal „Carol al II-lea"*, Editura Librăriei Socec & Co., S.A., Bucureşti, 1934.
Stephan H. Pfürtner, *Peut-on être chrétien-ne et dire oui au régime du délai ?*, Conférence du 31 janvier 2002 à Berne.
Verpeaux M., *L'échec d'une interruption volontaire de grossesse est-il de nature à ouvrir droit à indemnité?*, Recueil Dalloz, 1991.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

THE IMPACT OF FINANCING THE RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITIES WORLDWIDE. COMPARATIVE STUDY

Mircea Iosif Rus

PhD, "Babeș-Bolyai" University of Cluj-Napoca

Abstract: After the economic crisis of 2006-2009, with its consequences still not completely gone, a number of companies began assigning increasingly larger amounts for financing research/development activities. Therefore, if in 2010 €455.97 billion were assigned by 1,400 companies, in 2014 €607.2 billion were assigned by 2,500 companies. These companies realized that they cannot survive without releasing at least one new product on the market. This is precisely the reason why they began investing increasingly larger amounts in the research and development activities, implicitly leading to the development of the states in which these companies develop their business, such as Switzerland, South Korea, China, Taiwan etc.

Keywords: research and development activities, financing, companies, states, billion EUR

I. Introduction

After the economic crisis of 2006-2009, as an attempt to overcome this period, many companies realized that they have to invest in themselves in order to cope with the competition on a market already collapsed, but full of competitors.

The investments available were mostly oriented towards people, as well as upgrading and purchasing equipment supporting their business.

For the purpose of improving their employees' professional skills, these particular companies had to, among other things, invest in the research and development activities both by creating new centers, as well as by including new people in the research and development departments to help in the process of finding and manufacturing certain products to be traded on the market and to develop a profit. For example, the French company Lafarge aimed at assigning an annual rate of 1% of its sales amount for the financing of these activities. Even if it failed to assign these amounts every year, it tried to come closer to this rate.

2. Financing the research and development activities

My scientific undertaking intended to show this process of financing research and development through a comparative study, over a period of 5 years, more exactly between 2010-2014.

For 2010, the study of the European Union was performed on a cross section of 1,400 companies worldwide that made investments in their research and development activities. The 1,400 selected companies included 400 in Europe, 487 in USA, 267 in Japan, as well as 246 companies from other 23 states such as China, Taiwan, South Korea, Switzerland, Canada, India, Norway and Australia.

The financing amount for the research and development activities was €455.97 billion, divided as shown in Picture 1:

Picture 1. Financing amount of the research and development activities in 2010 (billions of euros)

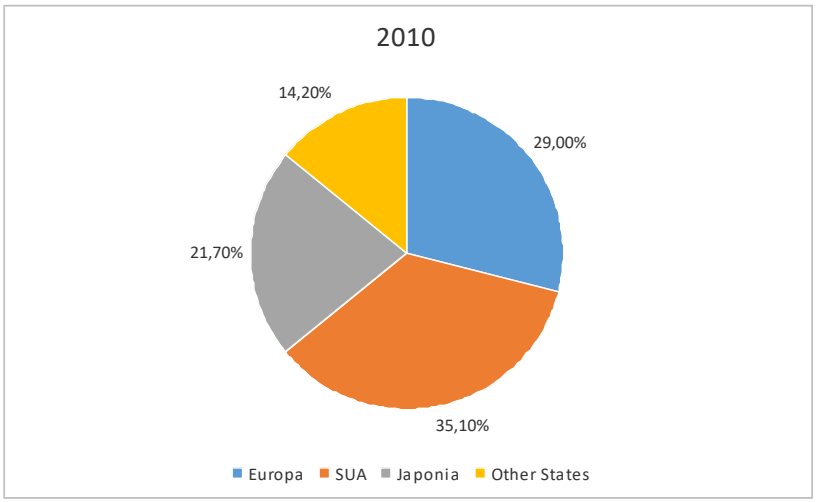

(*Source*: Author's adaptation of *The 2011 EU Industrial R&D Investment Scoreboard. European Commission, JRC/DG RTD*)

For 2011, a cross section was used including 1,500 companies worldwide that invested in their research and development activities. The 1,500 selected companies included 405 in Europe, 503 in USA, 296 in Japan, as well as 296 companies from other 19 states such as China, Taiwan, South Korea, Switzerland, Canada, India, Norway, Cayman Islands, Brazil and Australia.

The financing amount of the research and development activities was €510.7 billion, divided as shown in Picture 2:

Picture 2. The financing amount of the research and development activities in 2011 (billions of euros)

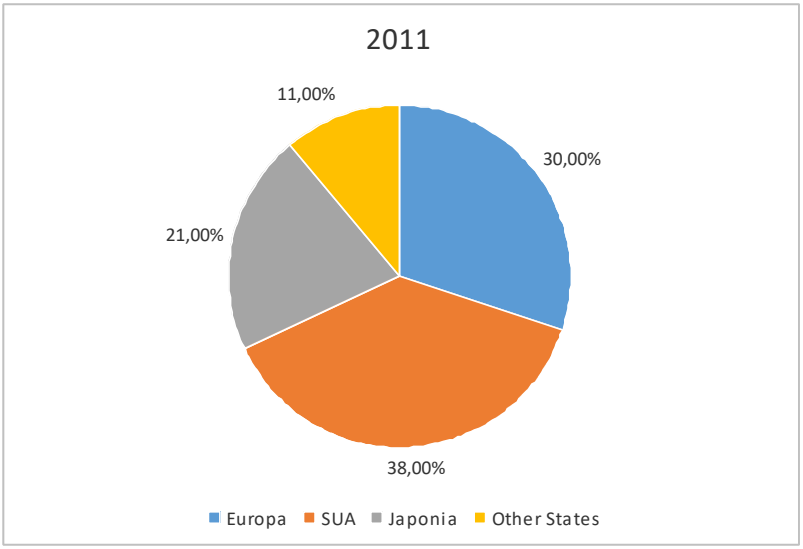

(*Source*: Author's adaptation of *The 2012 EU Industrial R&D Investment Scoreboard. European Commission, JRC/DG RTD*)

For 2012, a cross section was used including 2,000 companies worldwide that invested in their research and development activities. The 2,000 selected companies included 527 in Europe, 658 in USA, 353 in Japan, as well as 462 companies in 25 states such as China, Taiwan, South Korea, Switzerland, Canada, India, Norway, Cayman Islands, Brazil and Australia.

The financing amount of the research and development activities was €538.8 billion, divided as shown in Picture 3:

Picture 3. Financing amount of the research and development activities in 2012 (billions of euros)

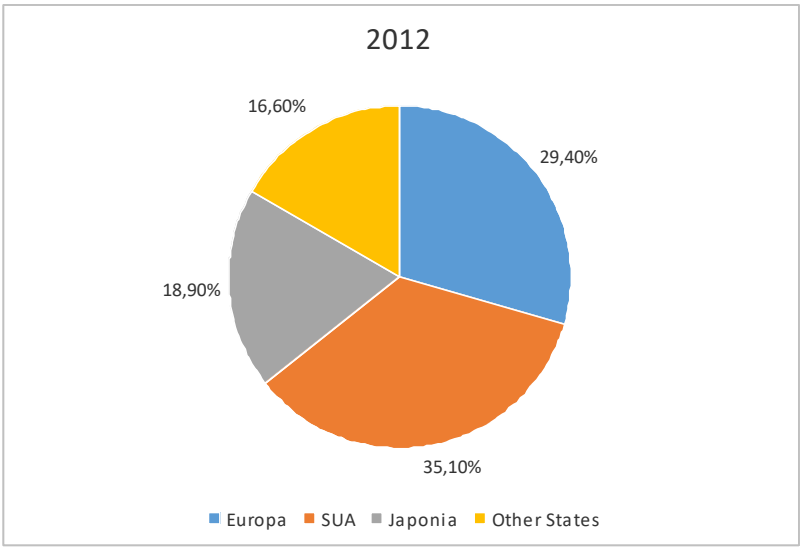

(*Source*: Author's adaptation of *The 2013 EU Industrial R&D Investment Scoreboard. European Commission, JRC/DG RTD*)

For 2013, a cross section was used including 2,500 companies worldwide that invested in their research and development activities. The 2,500 selected companies included 633 in Europe, 804 in USA, 387 in Japan, as well as 676 companies in other 26 states such as China,

Taiwan, South Korea, Switzerland, Canada, India, Norway, Cayman Island, Brazil and Australia.

The financing amount of the research and development activities was €538.3 billion, divided as shown in Picture 4:

Picture 4. Financing amount of the research and development activities in 2013 (billions of euros)

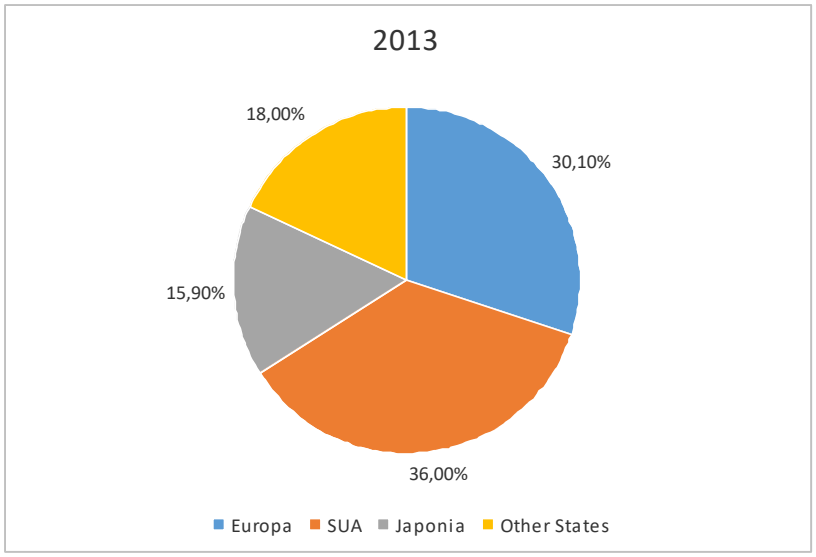

(*Source*: Author's adaptation of *The 2014 EU Industrial R&D Investment Scoreboard. European Commission, JRC/DG RTD*)

For 2014, a cross section was used including 2,500 companies worldwide that invested in their research and development activities. The selected 2,500 companies included 608 in Europe, 859 in USA, 350 in Japan, as well as 673 companies in other 29 states such as China, Taiwan, South Korea, Switzerland, Canada, India, Norway, Cayman Islands, Brazil and Australia.

The financing amount of the research and development activities was €607.2 billion, divided as shown in Picture 5:

Picture 5. The financing amount of the research and development activities in 2014 (billions of euros)

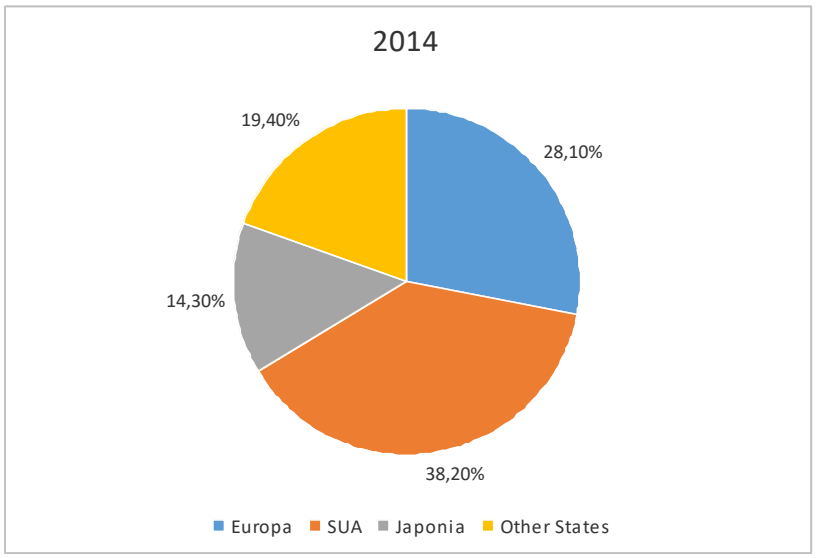

(*Source*: Author's adaptation of *The 2015 EU Industrial R&D Investment Scoreboard. European Commission, JRC/DG RTD*)

As noticed, the financing value also grew year by year, directly connected to the rising number of the cross section companies. The financing amount is outlined in the Graphic 1:

Graphic 1.Financing amount of the research and development activities during 2010-2014 (billions of euros)

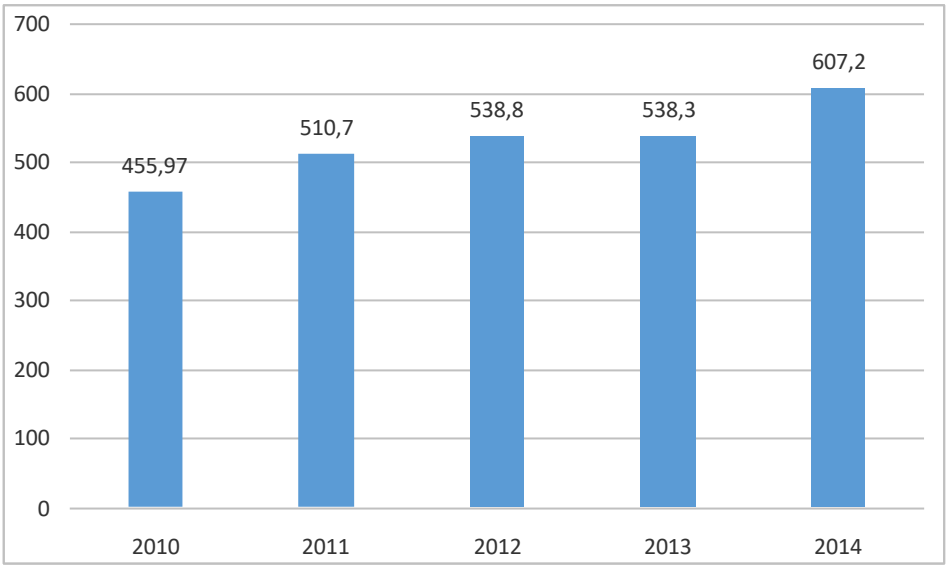

(*Source*: Author's adaptation of *The 2011,2012,2013,2014 and 2015 EU Industrial R&D Investment Scoreboard. European Commission, JRC/DG RTD*)

At the same time, it is worth noticing that the financing amount of 2014 grew by 12.8% as compared to 2013, which is not a small percentage, but it gives us hope that the research area tends to become one of the most important areas.

3. Conclusions

The presented study points out that the examined period of time included a growth of the financing amount for research and development activities, proving that new products

appeared on the market, part of the old products upgraded, everything aiming at client satisfaction.

It is also worth noticing that financing this area also led to new jobs, as well as to improved professional skills of the employees in this area, even though, sometimes, these employees were hired by rival companies. Again, this is a proof that the winner is the one who meets the client's, that is the employee's, needs, but the first winner is the employee.

BIBLIOGRAPHY

[1] The 2011 EU Industrial R&D Investment Scoreboard. European Commission, JRC/DG RTD [Accessed 15 November 2016]
[2] The 2012 EU Industrial R&D Investment Scoreboard. European Commission, JRC/DG RTD [Accessed 15 November 2016]
[3] The 2013 EU Industrial R&D Investment Scoreboard. European Commission, JRC/DG RTD [Accessed 15 November 2016]
[4] The 2014 EU Industrial R&D Investment Scoreboard. European Commission, JRC/DG RTD [Accessed 15 November 2016]
[5] The 2015 EU Industrial R&D Investment Scoreboard. European Commission, JRC/DG RTD [Accessed 15 November 2016]

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

ROLE AND STATUS CHANGES IN CIRCULAR LABOR MIGRATION ABROAD AND SOCIAL INTEGRATION

Cristina Cormoș

Assist Prof., PhD and Oana Lenţa, Assist. Prof., PhD, "Ștefan cel Mare" University of Suceava

Abstract: International migration of people to work abroad is a wide phenomenon, with many implications that have become increasingly prominent over the last years. Following opportunities, availability of occasional jobs, facile mobility between countries, but also individual and family needs, a new type of external migration for work has occurred, i.e. circular migration. This type of migration was named "life strategy", being perceived as a "fast" and "forced" way of integration, assimilation and adaptation in the destination country, with the purpose of gaining financial / material benefits. Occasional work particularly in agriculture, performed over a short period of time, has determined this approach of labor migration as a "back and forth" movement. The migrants have thus been subjected to the pressures of changing role and status between the home and the host country. These changes in the role and status of migrants can be felt as pressures at the individual, family and social level, the role of pointing out others ' expectations towards the individual, so its obligations and the status of assessing individual expectations towards others, so their rights. The aim of this paper is to identify the types of role and status which are subjected to change in circular labor migration, but also to analyze their changes with the integration in the immigration country.

Keywords: labor migration, circular migration, role, status, change, integration.

Introducere

Migrația internațională a forței de muncă se clasifică în migraţie definitivă, atunci când emigranţii se stabilesc definitiv şi în mod legal în ţara de migraţie, şi migraţia circulatorie, care se desfășoară între satul sau oraşul din România şi o ţară străină. Circulaţia persoanelor este conceptul cu cea mai largă sferă de acoperire şi se referă atât la fluxurile de persoane, cât şi la stabilitatea la un moment dat a acestora în funcţie de anumite criterii economice, sociale şi politice. Fenomenul migraţiei internaţionale este un factor al schimbării sociale, ca urmare a mişcării populaţiei, a integrării şi adaptării în zona de primire, prin reorientarea în noul mediu social în ceea ce priveşte locul de muncă, profesia, relaţiile sociale şi comunitare, prin redistribuirea statusurilor și rolurilor, respectiv a raporturilor familiale.

Migraţia internațională are un puternic impact la nivelul identităţii emigrantului prin schimbările la care este supus și în funcție de mediul în care trebuie să se adapteze. Migrația circulatorie face ca emigrantul să treacă printr-o "dublă transformare", pe de o parte să își asume statusul și rolul în țara de migrație, iar pe de altă parte să se readapteze la statusul și rolul din țară în unele situații "la distanță", însă în mod special la fiecare reîntoarcere. Migraţia circulatorie internaţională regăsită și sub numele de "navetism" sau "euronavetism" are în prezent statutul de inovaţie socială și este considerată un gen de perspectivă asupra acţiunii, ce este regăsită în raportul durabil dintre scopurile asumate şi seturile de mijloace pe care le au emigranţii. La orice reîntoarcere în țară, o mare parte dintre emigranți au tendinţa

să caute noi oportunităţi şi posibilităţi de a pleca, resimțind permanent modificări la nivel identitar - la nivel de status și rol, stimă de sine, spațiu identitar etc. În acest tip de migrație, emigrantul ”penduleză” între țara de migrație și țara de origine, procesul de integrare, adaptare și asimilare se produce într-un mod rapid sau ”din mers”, având în vedere scopul precis al emigrantului și perioada determinată de emigrare. Aceste etape se rezumă la elementele definitorii, urmărindu-se în primă fază acoperirea nevoilor de bază, a elementelor culturale esențiale - limba, și ulterior conformarea la normele, valorile și rolurile sociale.

În cadrul noii structuri sociale, indivizii dețin sau își însușesc anumite statusuri și joacă anumite roluri. Învătarea rolurilor de către emigranți în societatea de primire implică, pe de o parte, dobândirea capacității de a exercita îndatoririle pe care le au la locul de muncă și de a pretinde privilegiile rolului asumat, iar pe de altă parte, dobândirea atitudinilor, sentimentelor și așteptărilor pretinse de rol pentru care presupune reorintarea mentală și atitudinală necesară pentru exercitarea eficientă a rolului. Statusurile și rolurile asumate sunt direct proporționale cu oportunitățile pe care le are emigrantul.

Migrația circulatorie la muncă în străinătate - ca strategie de viață

Circulaţia forţei de muncă este un concept mai restrâns, ataşat celui de circulaţie a persoanelor, care reprezintă deplasarea peste graniţe a forţei de muncă în cadrul acţiunilor determinate de cooperarea economică, tehnică şi ştiinţifică pe plan internaţional. Persoanele care optează pentru migrația circulatorie sunt persoane apte de muncă, având vârsta şi starea fizică necesară pentru prestarea diverselor munci, în spaţiul internaţional. Fiecare cetăţean al ţării are dreptul la libera circulaţie în ţară şi în străinătate, dreptul garantat de a-şi stabili domiciliul în orice localitate din ţară, de a emigra şi de a reveni oricând în ţară, ca urmare circulaţia forţei de muncă favorizează diseminarea cunoştinţelor tehnice şi a metodelor moderne de lucru între state şi determină dobândirea unui mod de gândire adaptată spațiului migrationist.

Definițiile migrației circulare au variat de la noţiuni elementare, până la abordări prescriptive. O explicaţie simplă a migrației circulare se referă la mișcările transfrontaliere temporare ce au caracter repetitiv, formal sau neformal, de obicei, în scop de muncă, implicând migranți. ”Raportată la o anumită entitate teritorială, migrația circulatorie reprezintă suma intrărilor şi ieşirilor de persoane/de populaţie din spaţiul respectiv sau dintr-un anume spaţiu către altul.” (Vasile, V., Zaman, G. (coord.), 2005, p.104) Migraţia circulatorie internaţională are în prezent, în România, statutul de inovaţie socială. O serie de modele comportamentale relativ noi, în contexte comunitare şi regionale date, ajung să se difuzeze ca inovaţie socială. Dumitru Sandu consideră că migraţia circulatorie, spre deosebire de cea definitivă, ”presupune o valorizare ambivalentă, în acelaşi timp pozitivă şi negativă, pentru acelaşi loc, de plecare sau de sosire, de rezidenţă permanentă sau de rezidenţă temporară. Localitatea de domiciliu permanent este, la nivelul migraţiei circulatorii dominante în România, valorizată pozitiv sub aspectul socio-cultural şi negativ sub aspect economic.” (Sandu, D., 2000, p. 9) El vede în migraţia circulatorie o ”strategie de viaţă” pe care o consideră nu atât o acţiune, cât un gen de perspectivă asupra acţiunii, această perspectivă fiind regăsită în raportul durabil dintre scopurile asumate şi seturile de mijloace pe care le au emigranţii. O mare parte din ei şi-au făcut din acest tip de migraţie „du-te-vino” un stil de viaţă, un mod de a-şi câştiga existenţa şi de a-şi îmbunătăţi situaţia economico-socială, o modalitate de a convieţui şi a relaţiona cu ceilalţi. Mulţi dintre ei devin dependenţi de acest stil de viaţă şi se complac în această stare, fiindu-le din ce în ce mai greu să revină la viaţa care a avut-o înainte de a emigra. O mare parte dintre emigranți au tendinţa să caute noi

oportunităţi şi posibilităţi de a pleca, resimțind permanent modificări la nivel identitar - la nivel de status și rol, stimă de sine, spațiu identitar etc.

Conceptul de migrație circulatorie este regăsit în literatura de specialitate și sub termenii de ”navetism” sau ”euronavetism”. ”Migraţia s-a flexibilizat, ea a înregistrat noi forme, precum cea circulatorie sau „euronavetismul”, adică o circulaţie tot mai intensă între ţările gazdă şi România. Asistăm tot mai des la transformarea migraţiei de revenire în migraţie temporară de revenire.” (Stoicovici, M., 2012, p. 433) Acest fenomen se consideră greu de analizat din punct de vedere statistic, având în vedere modalitatea prin care se realizează. În acest sens, Dumitru Sandu a specifică că ”cercetătorii pun pe piaţă date privind numărul de oameni care au migrat pentru un an de zile sau mai mult, dar există situaţii precum sunt cele ale medicilor euronavetişti, care îşi iau timp de o lună concediu şi se duc să lucreze în străinătate acolo unde au o oportunitate, să vadă cum e. Ei vin şi pleacă, este un euronavetism care ia amploare.“ (http://www.zf.ro) Autorul a menționat și faptul că o astfel de situație se regăsește și în cazul românilor care pleacă să lucreze în agricultură, pe contracte de două sau de trei luni de zile, în state precum Spania, Germania, Olanda sau Marea Britanie. „O parte a populaţiei preferă acest fel de navetism, reglementat. Însă aceşti oameni se regăsesc foarte greu în statistici, doar în urma unor sondaje. E un fenomen care nu se vede, dar care este fundamental. Pe termen mediu, ne aşteptăm ca fenomenul migraţiei externe pe o durată mai mare de un an să se reducă, aceasta fiind o urmare a intensificării fenomenului de migraţie circulatorie.“(http://www.zf.ro)

Migrația circulatorie a fost văzută și percepută ca un plus la nivele socio-economice distincte. Ea a fost promovată ca soluție de câștig ce aduce beneficii țărilor de destinație, țărilor de origine și lucrătorilor migranți, dar și ca mecanism major de a colecta avantajele migrației de muncă pentru dezvoltare. ”Tendința de ultimă oră a unor cercetători și organizații este scoaterea în prim-plan a virtuților migrației circulare, cu accent pe deplasările și contribuțiile persoanelor rezidente pe termen lung, în țările de destinație – un rebranding al politicilor vizând diaspora și al inițiativelor pentru dezvoltarea țărilor de origine, prin introducerea termenului de migrație circulară.” (Wickramasekara, P., p. 10, http://www.ilo.org). În ultimii ani a crescut interesul față migrația circulatorie, urmărindu-se conturarea unor instrumente de politici migraționale în vederea rezolvării unor probleme cum ar fi: ”satisfacerea nevoilor pieţelor muncii din țările de destinație, fără stabilirea permanentă acolo a migranților; soluționarea chestiunii “scurgerii creierilor”; promovarea dezvoltării în țările de origine printr-un flux constant de remitențe, revenirea în patrie a forţei de muncă calificate, crearea de noi întreprinderi și diminuarea migrației nereglementate.” (Wickramasekara, P., p. 9, http://www.ilo.org).

Conceptul de migrație circulatorie este asociat cu conceptul de migrație de revenire care poate fi înţeles în condiţiile în care sunt cunoscute cauzele emigrării. Cunoscându-se cauzele, implicit sunt evidențiate și motivele de reîntoarcere în ţara de origine. Migrantul potenţial sau migrantul activ poate folosi migraţia ca element central pentru construirea unei strategii proprii de viaţă, strategie în care consumul este scopul, iar veniturile obţinute la locurile de muncă sau asigurate de instituţiile de deservire a populaţiei sunt principalul mijloc. Intenţia de revenire în ţara de origine sau de remigrare poate fi asociată cu imputuri pentru consum, cu nevoi sau preferinţe pentru consumul propriu sau familial, dar şi cu constrângeri instituţionale care au efect asupra a ceea ce poate câştiga migrantul într-o anume ţară şi localitate. Odată cu revenirea în ţara de origine, emigrantul se poate implica pe plan profesional sau poate refuza orice implicare în câmpul muncii. Astfel, sunt migranţi care au acumulat resurse importante în ţara de migraţie, iar la reîntoarcere în ţara de origine se

bazează pe aceste resurse, fără o implicaţie profesională de o natură sau alta. Acest tip de emigrant optează pentru „consumul în ţara şi/sau localitatea de origine, în condiţiile în care migrantul a acumulat resurse pentru consumul dorit în mediul în care îi este apropiat afectiv. Raţionamentul implicit este de tipul - am acumulat destul pentru a trăi în mediul care îmi place, chiar dacă şi acolo costul vieţii este apropiat de cel de aici unde mă aflu ca imigrant." (Sandu, D., 2000, p. 114) În migrația circulatorie, migrantul "pendulează" între țara de origine și cea de primire, de cele mai multe ori motivele fiind de natură economică. Se observă că standardele profesionale sunt supuse schimbării, iar rolurile familiale și cele din exteriorul familiei sunt perturbate, scopul principal al emigrantului fiind câștigul bănesc.

Integrarea socială în procesul de "du-te-vino" în migrația circulatorie

Procesul migratoriu, fie definitiv sau temporar, implică o serie de etape prin care trece emigrantul, pe de o parte fiind vorba de integrarea socială în țara de migrație, adaptarea la noul mediu social, asimilarea unor modelele culturale, iar pe de altă parte se referă la mobilitatea socială care se intalneste în special în migrația circulatorie. „Integrarea socială reprezintă conceptul de bază prin intermediul căruia sunt definite procesele fundamentale, mecanismele şi instituţiile prin care orice societate se identifică în structuri de comportament ale indivizilor care să corespundă statusurilor şi rolurilor predominante în societatea dată, aşteptărilor şi prescripţiilor înscrise în modelul ei socio-cultural şi valoric." (Bulgaru, M., 2005, p.85). Integrarea presupune o interacţiune dinamică între sistemul care se integrează şi sistemul care integrează, în cursul căruia se produc multiple transformări. Pentru imigrant, în general, integrarea socială constă în cunoaşterea limbii ţării gazdă, accesul la educație și pe piaţa muncii din ţara respectivă, posibilităţile de creştere a mobilităţii profesionale, libertatea culturală şi religioasă, egalitatea în faţa legii, respectul faţă de legile şi tradiţiile ţării de emigrație. În acelaşi timp, pentru societatea gazdă integrarea migranţilor presupune toleranţă, deschidere, acceptare, oferire de informaţii privind modalitățile și avantajele integrării, toleranţei şi dialogului intercultural, respectarea și înţelegerea condiţiei şi culturii emigranţilor și nu în ultimul rând respectul faţă de drepturile lor. Procesul de integrare prezintă mai multe etape, cu un impact puternic asupra emigranţilor. Există trei indici ai procesului de integrare a migranţilor în zona de sosire:

(a) integrarea instituţională, care semnifică măsura diseminării acestora în interiorul unor sfere sociale (familia, economia, politica);
(b) aculturaţia, adică achiziţionarea de norme, moravuri, cutume aparţinând mediului de primire;
(c) adaptarea care se exprimă prin gradul de integrare personală în noul sistem de relaţii sociale." (Eisenstadt, S.N., Analysis of Patterns of Immigration and Absorption of Imigrants, in „Population Studies", vol.III, apud Drăguţ, Aurel, 1981, p. 30)

Adaptarea la noua societate, ca etapă principală a procesului de integrare, este primul pas pe care trebuie să îl facă emigrantul. Din perspectiva fenomenului migrator, adapatarea "se referă la capacitatea pe care subiectul migrant o are, pentru a se încadra în structurile preexistente în societatea receptoare. Având o puternică componentă psiho-socială, adaptarea nu implică neapărat reciprocitatea dintre imigrant şi societatea receptoare, în cele mai multe cazuri fiind vorba de un proces în sens unic, respectiv schimbarea imigrantului." (Rusu, V., 2003, p. 65.) În migrația circulatorie, adaptarea trebuie să fie una mai "rapidă", în care individul se adaptează la regulile şi valorile care există în societatea de destinaţie, la însuşirea mecanismelor noului său mediu socio-economic, cultural și politico-instituțional. Emigrantului îi este proprie o reacţie de adaptare declanşată de schimbările din noul mediu

social. ”Necesitatea de a modifica modul de viaţă, schimbarea locului de muncă, presiunile sociale, schimbările în statutul profesional, modificările stilului de viaţă, de fapt tot ce ne obligă să înfruntăm necunoscutul poate declanşa reacţia de adaptare.” (Radu, Raisa, 2005, p.113)

Odată ce este declanșat procesul de integrare, între societatea de primire şi personalitatea individului există o strânsă interdependenţă. Normele, valorile, rolurile, modelele culturale ale societății gazdă devin prin internalizare necesități și dispoziții ale personalității emigrantului. În virtutea interiorizării valorilor instituţionalizate poate avea loc o integrare motivaţională a comportamentului în structura socială. În acest mod se face remarcat procesul de asimilare care, într-o primă fază, este evidențiat de acţiunea în vederea acoperirii necesităţilor primare cum ar fi locul de muncă și locuința, iar într-o a doua fază, cea a adoptării elementelor de ordin social şi cultural cum ar fi limba, obiceiurile, cutumele etc. Astfel, asimilarea este acea etapă a integrării prin care ”sunt absorbite sau încorporate în sistemul socio-cultural al majorităţii, cu pierderea parţială sau totală a identităţii culturale originale. Este definită metaforic şi melting-pot, respectiv fuziunea între diferite grupuri etnice.” (Rusu, V., 2003, p. 78)

Unul dintre elementele importante regăsite în etapa de asimilare este limba care permite oamenilor să se exprime, să interacţioneze în cadrul societăţii, să anticipeze acţiunile viitoare şi să le organizeze. Limba este strâns legată de relaţiile intergrupale, ca urmare modul în care vorbeşte un individ poate influența evaluările pe care alţii le fac asupra lui. Dacă cineva va folosi un stil de vorbire aparţinând unui grup social cu status inferior, va fi privit de ceilalţi prin prisma evaluărilor pe care le au asupra grupului în cauză. Astfel, se poate vorbi de un comportament lingvistic care este influenţat de procesele asociate cu relaţiile intergrupuri şi cu apartenenţa la un anumit grup.

Vorbind de migrația circulatorie în care emigrantul ”pendulează” între țara de migrație și țara de origine, procesul de integrare, adaptare și asimilare se produce într-un mod rapid sau ”din mers” având în vedere scopul precis al emigrantului și perioada determinată de emigrare. Aceste etape se rezumă la elementele definitorii, urmărindu-se în primă fază acoperirea nevoilor de bază, a elementelor culturale esențiale - limba, și ulterior conformarea la normele, valorile și rolurile sociale. Odată cu emigrarea în străinătate, chiar dacă aceasta se realizează pe o perioadă scurtă de timp, emigranții preiau sarcinile și rolurile din noul mediu social și negiljează într-o măsură mai mare sau mai mică rolurile și sarcinile din țară, ceea ce determină anumite efecte negative la nivel familial și comunitar. Acest nou tip de migraţie aduce cu sine alte probleme ”ce privesc în special adaptarea migranţilor, atât în ţara de destinaţie (pentru cei cu nivel mediu sau redus de calificare), cât şi readaptarea la ţara de origine. Plecarea multora a determinat creşterea ratei divorţialităţii, copiii rămaşi acasă intamplina au şi ei probleme de diverse feluri, pentru unii viaţa fără părinţi este greu de suportat şi le provoacă probleme de sănătate, din ce în ce mai des sesizate de medici. Per total însă, avantajele depăşesc dezavantajele muncii în străinătate.” (Stoicovici, M, 2012, p. 433) Atunci când emigrarea este temporară, ”printre efectele pozitive se pot aminti dezvoltarea economică locală, stimularea spiritului antreprenorial şi toleranţa crescută în zonele cu mulţi migranţi. Printre efectele negative sunt de menţionat dependenţa celor de acasă de veniturile provenite din migraţie, copiii abandonaţi şi traficul de persoane.” (Ibidem, p. 434)

Referindu-ne la conceptul de mobilitate a persoanelor, acesta exprimă schimbarea statutului în care se află un individ sau un grup de indivizi sub influenţa unor factori economici, tehnologici, organizaţionali și sociali, fiind considerată ”drept capacitatea de reacţie şi adaptare a persoanelor la provocările mediului social-economic şi la dinamica

acestora." (Vasile, V., Zaman, G.(coord.), 2005, p. 109) Conform studiilor recente se poate constata faptul că mobilitatea internaţională este mai mare în rândul persoanelor care au vârsta corespunzătoare pentru locul de muncă, acest lucru contribuind la îmbunătăţirea ratei şomajului şi a nivelului salariilor scăzute, facilitând fluxuri de cunoştinţe, investiţii şi servicii ţării de origine. "Resursele bănești trimise de către emigranţi către ţara de origine au devenit o sursă de finanţare a dezvoltării și, din acest motiv, cunoașterea ponderilor care le influenţează prezintă un interes crescând." (Chirtoc, I.E., Bălăcescu, A., 2010, p. 155) Principalele cauze ale mobilității la nivel de emigrant sunt: nivelul scăzut de viață al familiei în țara de origine, întreţinerea la şcoală a copiilor, sprijinul sau întreţinerea familiei lărgite, cumpărarea de bunuri mobile şi imobile, demararea unei afaceri sau investiţii imobiliare etc. În concordanță cu cauzele specificate, cea mai mare parte a resurselor bănești aduse sau trimise în țară de către emigranți se folosesc pentru satisfacerea unor nevoi primare de subzistență, după care urmează cheltuirea banilor pentru educaţie, investiţii cu afaceri mobiliare, achiziţia unor bunuri de folosinţă îndelungată și demararea unor mici afaceri.

Schimbări de rol și status în migrația circulatorie

Odată cu emigrarea la muncă în străinătate, individul interacționează cu alți indivizi, exercită o serie de acțiuni sociale și ajunge să ocupe unele poziții în cadrul comunității de primire. În cadrul noii structuri sociale, indivizii dețin sau își însușesc anumite statusuri și joacă anumite roluri. În mod obișnuit, statusul este definit "drept poziția sau rangul unui individ în cadrul grupului sau ale unui grup în raport cu alte grupuri." (Mihailescu, I., 2003, p. 101) În relațiile sociale, indivizii se raportează unii la alții din perspectiva statusurilor pe care le dețin (ex. muncitor, sef echipă, medic etc.) Fiecare individ deține o serie de statusuri și poate trece de la un status la altul, fie este prescris - cel deținut de un individ în cadrul unei societăți independent de calitățile și eforturile sale, sau dobândit - cel la care individul accede prin propriile eforturi. Prin procesul de emigrare atât statusurile dobândite, cât și cele prescrise suferă schimbări sau transformari, unele dintre ele putând fi "diminuare" sau chiar "eliminate".

Cu privire la roluri, acestea sunt învățate de către emigrant și exercitate în societatea de primire. În mod obișnuit, rolul definește comportamentul așteptat de la cel care posedă un anumit status. "Într-un anumit sens, statusul și rolul sunt două aspecte ale aceluiași fenomen. Statusul este un ansamblu de privilegii și îndatoriri, iar rolul este exercitarea acestor privilegii și îndatoriri." (Ibidem, p.106) Rolurile se definesc în contextele în care ele se exercită și în raport cu alte roluri care intervin în aceste contexte. Forma individuală de exercitare a unui rol sau a comportamentului de rol desemnează comportamentul real, efectiv al unei persoane care joacă un anumit rol. "Majoritatea comportamentelor de rol sunt exercitări inconștiente ale modelelor de rol socializate. În anumite situații, comportamentele de rol sunt eforturi conștiente de proiectare a imaginii dezirabile a eului." (Ibidem, p.107) Învătarea rolurilor de către emigranți în societatea de primire implică, pe de o parte, dobândirea capacității de a exercita îndatoririle pe care le au la locul de muncă și de a pretinde privilegiile rolului asumat, iar pe de altă parte, dobândirea atitudinilor, sentimentelor și așteptărilor pretinse de rol pentru care presupune reorintarea mentală și atitudinală necesară pentru exercitarea eficientă a rolului. Aceste reorientări nu pot fi realizate oricând, deoarece personalitatea și caracterul unor indivizi prezintă caracteristici incompatibile cu anumite roluri. Personalitatea influențează alegerea rolurilor, modul de exercitare a acestora, iar în același timp, dobândirea unui nou rol produce modificări ale eului, chiar ale personalității individului.

Statusurile și rolurile asumate sunt direct proporționale cu oportunitățile pe care le are emigrantul. În acest sens, amintim legea oportunităților propusă de Stouffer: ”numărul persoanelor care migrează și străbat o distanță este direct proporțională cu spațiile alocative, care alocă oportunități în proporții suficiențe și de calitate. Deci impulsul migrator se situează, nu interioritatea migrantului, ci într-un ”loc” care este tot una cu un câmp de oportunități monofuncționale - numărul de persoane parcurgând o anumită distanță este direct proporțional cu numărul de oportunități la acea distanță și invers proporțional cu numărul de oportunități care intervin pe parcurs.” (Stouffer S., apud Bădescu, I., ttp://sociologia-azi.ro)

Odată ce o persoană emigrantă își asumă anumite roluri în societatea de primire, există și așteptări din partea celorlalți. Ca urmare, emigrantul, în vederea atingerii scopului propus, se centrează asupra rolurilor de îndeplinit ținând cont de așteptările angajatorului. Astfel, pot fi deosebite trei categorii de așteptări:

- *Așteptările necesare* – ce impun cu forță maximă, complet, iar deținătorul unui rol nu se poate sustrage lor. Dacă individul nu satisface aceste așteptări, el este sancționat sever;
- *Așteptările obligatorii* – se manifestă la nivelul unor grupuri sociale; în cazul lor este posibilă o anumită doză de neobservare, întrucât sancțiunile nu sunt atât de severe ca în primul caz;
- *Așteptările facultative* – există libertatea de a le respecta mai mult sau mai puțin. Membrii grupului se rezumă la a atrage atenția celui în cauză că nu se comportă bine. Teama de oprobriu sau de scandal acționează deseori în direcția respectării, conformării și la aceste așteptări. (Mihailescu, Ioan, 2003, p.107-108)

Trecerea de la un rol la altul poate fi asociată cu multe dificultăți, întrucât este posibil să nu existe o pregătire adecvată pentru rolul următor. De altfel, în rândul emigranților se pot manifesta conflicte de rol, fie între două sau mai multe roluri exercitate de emigrant, fie între cerințele care configurează același rol, fie între rolurile pe care le are în țara de migrație și cele din țară. Prin natura procesului migratoriu, asumarea și centrarea către noile roluri determină neglijarea rolurilor din țară, în mod special din familie. Banii trimişi de către emigranţi familiilor lor contribuie, pe de o parte, la creşterea calităţii vieţii acestora, însă pe de altă parte, ne confruntăm cu suferinţa familiei pentru pierderea unuia sau a mai multor membri, chiar şi cu titlu temporar. Cu cât perioada este mai mare, cu atât mai puternice sunt efectele asupra familiei. ”Plecarea unuia dintre membri determină reorganizarea rolurilor în cadrul familiei. În acest caz, membrii familiilor preiau rolurile respectivului migrant, ceea ce poate conduce la pierderi de bunăstare în interiorul familiei şi dezechilibre în relaţia de cuplu. Toate acestea pot conduce cu uşurinţă la destrămarea familiei.” (Roman, M., Voicu, C., 2010, p.58) Unul dintre cele mai importante efecte negative ale migraţiei forţei de muncă este remarcat în raport cu copiii migranţilor, care rămân, în unele cazuri, doar cu unul dintre părinţi. Există multe cazuri când ambii părinţi migrează muncă în străinătate şi, prin urmare, bunicii, alte rude sau prietenii preiau responsabilitatea creșterii și îngrijirii copiilor. Aceştia sunt afectaţi într-o foarte mare măsură de plecarea părinţilor lor, deoarece persoanele cărora îi lasă în grijă nu pot îndeplini cu succes rolul de părinte.

Se poate vorbi și de eșecul de rol care poate apărea în situațiile în care nu s-a realizat o pregatire adecvată pentru rol, îndeplinirea acestuia facându-se în mod neadecvat. De altfel, emigrantii pot suferi un astfel de eșec de rol fie din cauza nepregătirii lor, fie din cauza specificului societăților în care a emigra. ”În societățile puternic integrate, în care majoritatea rolurilor sunt prestabilite, eșecurile de rol sunt accidentale. În societățile foarte dinamice, cu numeroase posibilități de opțiuni de rol, eșecurile sunt mai frecvente. Aceste eșecuri se pot

manifesta la nivelul rolurilor de sex, de vârstă sau la nivelul rolurilor familiale și profesionale." (Ibidem, p.112). Asemenea eșec de rol se poate regasi în mod deosebit în procesul migratoriu circular, atunci când emigrantul trebuie să se adapteze rapid de la un loc la altul, de la un stil de muncă la altul, de la un rol la altul. De exemplu, în țara de migrație trebuie să fie un bun muncitor care să fie pe măsura așteptărilor angajatorului, în țară trebuie să fie un tată și un șot bun, sau chiar un angajat capabil. Aceste roluri sunt greu de îndeplinit la un standard ridicat, având în vedere că în orice situație individul trece prin perioada de integrare, adaptare sau readaptare și asumarea statusului și rolului adecvat. Astfel, în cazul neîndeplinirii corespunzărtoare a rolurilor se se poate instala eșecul ce provoacă nemulțumire, frustrare, iar în situații deosebite el poate genera tulburări psihice sau fizice.

Schimbările de status și rol se regăsesc printre alte schimbări la care este supus emigrantul în procesul migratoriu în general și în migrația circulatorie în special. Astfel, toate aceste schimbări pun amprenta asupra identității personale, sociale și culturale a emigrantului: "schimbările emigrantului se declanşează odată cu pătrunderea în noul mediu, unde emigranţii trec prin procesul de adaptare şi integrare şi prin etapele schimbării identitare. Factorii care stau la baza schimbărilor individuale sunt de natură materială (banii câştigaţi, posibilităţile, oportunităţile), de natură psiho-socială (impactul cu noul mediu social la adaptare şi integrare), de natură socio-umană (relaţiile din societatea gazdă), de natură profesională (noua profesie sau meserie prestată și însuşită), de natura culturală (însuşirea limbii, a unor obiceiuri şi elemente culturale) etc." (Cormoş, V.C., 2015, p. 272)

În concluzie, persoanele marcate de fenomenul migrației internaționale în general și a migrației circulatorii în special, trec printr-o serie de schimbări printre care se fac resimtite statusurile și rolurile ce trebuie să și le asume emigrantul. Odată cu asumarea acestora, există și așteptări din partea celorlalți. Ca urmare, emigrantul, în vederea atingerii scopului propus, se centrează asupra rolurilor de îndeplinit în detrimentul altor roluri îndeplinite în țară. El este supus transformării regulate și rapide în concordanță cu "pendularea" între țara de migrație și cea de origine. Trecerea de la un rol la altul poate fi asociată cu multe dificultăți, întrucât este posibil să nu existe o pregătire adecvată pentru rolul următor. De altfel, în rândul emigranților se pot manifesta conflicte de rol și eșecuri de rol ce poate apărea în situațiile în care nu s-a realizat o pregatire adecvată și o asumare pertinentă. Eșecul de rol poate aparea atunci când emigrantul trebuie să se adapteze rapid de la un loc la altul, de la un stil de muncă la altul, de la un rol la altul, între țara de migrație și cea de origine. Aceste schimbări de rol și status pot fi resimțite ca presiuni la nivel individual, familial și social, *rolul relevând aşteptările celorlalţi faţă de individ, deci obligaţiile acestuia*, iar *statusul relevând aşteptările individului faţă de ceilalţi, deci, drepturile acestora.*

BIBLIOGRAPHY

1. Bulgaru, Maria (coord) (2005), *Probleme de integrare socială a persoanelor refugiate*, CEP USM, Chişinău
2. Chirtoc, Irina Elena, Bălăcescu, Aniela, (2010), *Efectele pozitive ale fenomenului mobilităţii forţei de muncă asupra contului curent al României*, în Analele Universităţii "Constantin Brâncuşi" din Târgu Jiu, Seria Economie, Nr. 4/2010
3. Cormoș, Viorica-Cristina, (2015), *Schimbări identitare în lumea migrației internaționale*, Editura Lumen
4. Drăguţ, Aurel, (1981) *Migraţia internaţională şi problemele dezvoltării*, Editura Politică, Bucureşti

5. Mihailescu, Ioan, (2003), *Sociologie generală*, Editura Polirom, Iași
6. Radu, Raisa,(2005), *Psihosociologia schimbării*, Editura ASE, Bucureşti
7. Roman, Monica, Voicu, Cristina, (2010), *Câteva efecte socioeconomice ale migraţiei forţei de muncă asupra ţărilor de emigraţie. Cazul României,* în Revista Economie teoretică şi aplicată Volumul XVII, No. 7(548)
8. Rusu Valeriu, *(*2003), *Migraţia forţei de muncă în Europa,* Editura Arvin Press, Bucureşti
9. Sandu, Dumitru, (2000), *Migraţia circulatorie ca strategie de viaţă*, Revista Sociologie Românească, nr.2, Bucureşti
10. Stoicovici, Maria, (2012), *România ca ţară de origine, de tranzit şi de destinaţie a migranţilor*, în „Revista Română de Sociologie", serie nouă, anul XXIII, nr. 5–6, București
11. Vasile, Valentina; Zaman Gheorghe (coord.), (2005), *Migraţia forţei de muncă şi dezvoltarea durabilă a României*, Editura Expert, București
12. http://sociologia-azi.ro, Bodescu, Ilie, *Migrația internațională ca problemă socială. Studiu de caz: migranții pentru muncă în Italia*
13. http://www.ilo.org, Wickramasekara, Piyasiri, *Migrația circulară: câștig triplu sau sfârşit obscur?*, G*URN, Elveția,*
14. http://www.zf.ro

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

ORGANIZATIONAL ROLE. A SOCIAL CONSTRUCTION OF FOLLOWERS' PERSPECTIVES

Alexandra Galbin

PhD Student, "Al. Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: The paper adopts a social constructionist perspective to explore how followers construct their role in organization. Data come from four in-depth interviews with social workers, who are employed in different NGOs from Iasi County. Data were collected in May-June 2016, in neutral space, the interviews during around 60 minutes. The followers underline the importance of their role which is always fluid and dynamic, being in an ongoing process that evolves within the organizational knowledge. An important aspect related is the fact that their realities are constructing and reconstructing depending on the language used in organization. In this context the language of leader has a significant influence on the followers' activity, and the stories of beneficiaries are a real inspiration in their desire to get involved into organizational actions.

Keywords: followers, organization, role, social constructionism

Introduction

This paper is based on constructionist epistemologies (Gergen, 1995; Gergen, 2009; Burr, 2015) and it emphasizes that organization is a result of meanings constructed through the interactions between individuals in organizational context (Gergen, 2009; Gergen, 2015). A thematic area emerging from the answers of subjects participating in this research is the sense that they give to the activity they practice. Thereby, the research focuses on the way the individuals construct their organizational role, pursuing the interactions with the other members. The meaning given to activity is contextual and relational, continuously evolving. Interactions happen through constant negotiation of meanings that fluctuates depending on emerging challenges, the language having the role of constructing and deconstructing realities, thus limiting the actions of the members of organization. In this process the leader of organization has a particularly important influence, directing the employees' activity by the language used and by reactions to different situations and events that occur. The interpretation of data emphasizes the importance of relationships constructed, underlining the leader's role in the meaning given to the organizational activity (McNamee, 2004; Dragonas, et. al. 2015). The paper concludes with future directions regarding the exploration of the organizational activity meaning from leaders' perspective, but also the way the members' reactions and attitude influence leader's behavior and decisions.

The organization – a Social Constructionism approach

Social constructionist paradigm claims that organization is a dynamic process, socially constructed and reconstructed, which is developed from multiple realities (Gergen, 2009) and interpretations given to these realities (Gergen, 2015; Burr, 2015). Individuals construct their own reality while interacting with the other members of organization in a social, cultural and historical context (Hosking, 2011). How members of organization interpret reality is a product of interactions and negotiations of meanings that are given to emerging events and situations

(Gergen, 2015). The invitation to this perspective is to understand how prejudices of a certain organizational aspects are socially constructed (Hosking, 2011; Cojocaru, 2012), leading to new perspectives, communication and dialogue possibilities. As Gergen (2009) explains, in communication we can find the lack of motivation or opportunities, dissatisfaction, but also enthusiasm, courage, hope, dreams. In this context "realities are the result of conversations that members of organization take part in" (Gergen, 2009, p. 4)." If conversations can change, then problems constructed within organization can be reconstructed as opportunities" (Gergen, 2009, p. 5). This fact leads to an enormous appreciation of the social constructionism and invites us to relating, crossing the threshold to another meaning (Burr, 2003; Cunliffe, 2008; Sandu, 2012), when "the world explained and described is a result of relations" (Gergen 2009, p. 6). Based on beliefs constructed, the organization grows depending on how language is used, a positive approach topics being a way to construct positive social realities (Van der Haar & Hosking, 2004). When realities are approached as socially constructed realities, the development opportunity for the organization is larger and language is able to open multiple realities. Therefore "constructs gain their meaning by their social utility" (Gergen, 2009, p. 9), as explaining and description are preconditions for the organizational activities (Cooperrider, Whitney & Stavros, 2008). To understand organizations it is necessary to understand the individual perceptions of the organization's members, perceptions as a result of interactions. In this context, the organizations are seen "as a potential field of creating meaning" (Gergen, 2009, p. 321), realities being a result of interactions between individuals and of meanings given to these realities (Cojocaru, Bragaru & Ciuchi, 2012). Realities are constructed by people through language, each member having an influence and limiting the others' answers (Cojocaru, Bragaru, & Ciuchi, 2012), thereby organization becomes significant by relationships built within (Gergen, 2009).

Research strategy

The question addressed in this micro research refers to exploring how members construct their organizational role. To answer to this research question four comprehensive interviews, using were conducted Grounded Theory or Data Generated Theory, an inductive approach (Sandu, Cojocaru & Ponea, 2010). This qualitative approach aims to deconstruct how individuals define their organizational activity, deconstruction aiming at capturing "the multiplicity of meanings" of any construct or term (Bresen, 1995). This technique is suitable for the research exploration in the theory of construction as it allows major themes emerging from the collected data (Conger, 1998; Bryman, 2004; Hunter et al. 2007).

Selection of participants

The participants are social workers, aged between 24 and 36 years, female gender. The subjects are part of various non-governmental organizations from Iasi County, organizations providing social services for the elderly and for children with disabilities. The interviews took place in a neutral space, lasting between 60 and 90 minutes, during May-June 2016. Subjects were assured confidentiality by informed consent signed and dated by each of them. The information was taped on voice recorder, afterwards being transcribed and coded. The analyzed themes are emerged from the subjects' replies, following the meaning given to the organizational activity.

Constructing organizational role

Central to social constructionism perspective, meaning is created through interactions and conversations between members of organizations (Cunliffe, 2008). The reality constructed at the beginning changes as relationships take shape and interactions occur. How

individuals define their organizational role gains new meaning along with the subjects' involvement in organizational actions. The retrospective process and bringing to the fore of certain aspects from the past are important sources of meaning (Weick, 1993). Meaning given to organizational role involves a reconstruction of how an individual interprets the outcome of activities as a result of established relations and of awareness of the contribution made to the organization. Considering this perspective individuals construct their reality around institutional rules by thinking, senses and behavior (Berger & Luckmann, 1966). The social constructs in organization are better explained by the interactions that occur continuously between its members (Eisenberg & Riley, 2001) so that reality becomes a continuous negotiation of meanings (Carsten et. al, 2010), the organization being continually interpreted and reproduced in social relations. Regarding the social construction of organizational role subjects participating in the comprehensive interviews interpret their role in relation to organizational knowledge, meaning being a reconstruction given by the context of interactions. If at first participant didn't understand his role within the organization, afterwards following the established relationships and actions subject states that he feels integrated into organization and even more than that defines his organizational role as very important, considering himself part of the organization: *"Relationship I have with my colleagues and the fact that I know better about the activity itself [helped me]. At first I was doing things because I knew I had to do... now I do things because I want the organization to be better. Time has passed and I know things, I feel more incorporate in this team, I have an important role on this team". S1, social worker, 28 years old, urban*

The meanings are socially constructed through continuous interactions between individuals, being also a way to build a system of action in consensus. The meaning is always fluid and dynamic (Gergen & Gergen, 2012) incorporated into organizational practices and actions. A very important aspect is the language used to reach a common agreement. Reflecting the experience of others and especially tolerance help the participant to understand other perspectives, other points of view to a given situation. Constructing consensus occurs through expressing opinions without involving negative criticism and through realizing that realities are differently influenced by the diversity of experiences in various contexts: *"…there are situations when we have different opinions, but communicating with the leader we reach a consensus through tolerance, simply accept the other's opinion without judging it. This helps us to implement new activities". S2, social worker, 26 years old, urban*

The meaning is not constructed at individual level, but rather in a process of relating (Gergen, 2009). People interact in a social system influencing each other's actions. Actions and context are in a simultaneous equation in which members of organization interpret and re-interpret to determine the nature of the events that they are involved in (Hosking, 2011). Creating meaning through relationship provides additional information to assign a meaning. In this context the language of leader is very important having the role of mentoring and guidance on how followers interpret certain events: *"I remember that at the beginning there was a check made by social inspectors and I almost got into a fight with them. Then I talked to my leader and she told me what her attitude towards the inspectors is and how she managed the relation with them along time. What I learned that day saved me from a lot of suffering work and many headaches". S1, social worker 28 years old, urban*

Social constructionist perspective emphasizes that individuals create and interpret reality as they interact with the environment (Berger & Luckmann, 1966). In this context one of the most important aspects witch contribute to the organizational motivation are the stories of beneficiaries. The successful experiences of beneficiaries lead to involvement and

inspiration: *"We work with children that after a long period of time of logopedy they succeed to say their parents' name…this kind of stories motivate you to move one and to wish to do better your work". S4, social worker, 36 years old, urban*

Discussions and further directions

The organization is a result of negotiated meanings by its members, meanings that construct and reconstruct continually in different contexts (Gergen & Thatchenkery, 2004). The organizational role is constructed through interactions that occur in the organization. Moreover how organizational role is perceived evolves with the relationships established in the organizational context. Meaning given to the role takes place retrospectively (Weick, 1995; Weick, Sutcliffe & Obstfeld, 2005), bringing to the fore the dynamic of behavior, so the role gains another meaning with the process of knowing the organization. The process of knowing the organization is nothing but a continuous negotiation of meanings, the organization being a construct of organizational realities (Gergen, 2009). During this cycle how role is interpreted at any stage is influenced by interactions, relationships and especially by the leader's language. Collected data emphasizes that the relationships established have the most significant influence on members of organization, language being the lens through which realities construct and reconstruct themselves continuously. Thereby, the social constructionism theory develops simultaneously with the statements collected in the field, bringing to the fore the relational constructionism (McNamee, 2004; 2011), an area of social constructionism that emphasizes the relationships constructed. A further step of this research is exploring also the significance of organizational activity from the perspective of leaders, and how leaders' behavior and decisions are influenced by the reactions and attitudes of the members of organization.

BIBLIOGRAPHY

Berger, P. L. & Luckmann, T. (1966). *The social construction of reality: A treatise in the sociology of knowledge.* Hamondsworth, Middlesex: Penguin Education.

Bresnen, M. J. (1995). All things to all people? Perceptions, attributions, and constructions of leadership, *The Leadership Quarterly* 6 (4), pp. 495 – 513.

Bryman, A. (2004). Qualitative Research on Leadership: A critical by appreciative review, *The Leadership Quarterly* 15, pp. 729 – 769.

Burr, V. (2003). *Social Constructionism* (2nd ed.). New York, NY: Routledge.

Burr, V. (2015). *Social Constructionism* (3rd ed.). New York, NY: Routledge.

Carsten, M. K., Uhl-Bien, M., West, B. J., Patera, J. L., & McGregor, R. (2010). Exploring social constructions of followership: A qualitative study.*The Leadership Quarterly*, 21(3), 543-562. doi:10.1016/j.leaqua.2010.03.15.

Cojocaru, S. (2012). Appreciative Inquiry and Organisational Change. Applications in Medical Services. *Revista de Cercetare si Interventie Sociala*, *38*, 122-131.

Cojocaru, S., Bragaru, C., & Ciuchi, O. M. (2012).The role of language in constructing social realities. The Appreciative Inquiry and the reconstruction of organisational ideology. *Revista de Cercetare si Interventie Sociala*, *36*, 31-43.

Conger, J. A. (1998).Qualitative research as the cornerstone methodology for understanding leadership. *The Leadership Quarlertly* 9 (1), p. 107 – 121.

Cooperrider, D. L., Whitney, D. & Stavros, J. M. (2008). *Appreciative Inquiry Handbook* (2nd Ed.) Brunswick, OH: Crown Custom Publishing.

Cunliffe, A. L. (2008). Orientations to Social Constructionism: Relationally Responsive Social Constructionism and its Implications for Knowledge and Learning, *Management Learning*, *39*(2): 123-139, Sage Publications.

Dragonas, T., Kergen, K. J. McNamee, S. & Tseliou, E. (Eds). (2015). *Education as a Social Construction*, *Contributions to Theory*, *Research and Practice*, Taos Institute Publications.

Eisenberg, E. M. and P. Riley (2001). Organizational Culture. *The New Handbook of Organizational Communication*. F. M. Jablin and L. L. Putnam. California, SAGE: 291-322.

Gergen, K. J. & Thatchenkery, T. J. (2004). Organizational Science as Social Construction Postmodern Potentials, *The Journal of Applied Behavioral Science*, vol. 40, no.2, 228 – 249. doi: 10.1177/0021886304263860.

Gergen, K. J. (1995). Relational theory and the discourses of power. In D. M. Hosking, H. P. Dachler, & K. J. Gergen (Eds.), *Management and organization: Relational alternatives to individualism* (pp. 29–51). Aldershot: Avebury.

Gergen, K. J. (2009). *An invitation to social construction* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.

Gergen, K. J. (2015). *An invitation to Social Constructionism* (3th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.

Hosking, D. M. (2011). Telling Tales of Relations: Appreciating Relational Constructionism, *Organization Studies*, 32 (1), 47-65, Sage.

Hunger, S. T., Bedell-Avers, K. E. & Mumford, M. D. (2007). The typical leadership study: Assumptions, implications and potential remedies, *The Leadership Quarterly 18 (5)*, pp. 425 – 446.

McNamee, S. (2011). *From Social Construction to Relational Construction: Practices from the Edge*, Psychological Studies, 57 (2): 150-156.

McNamee, S. (2004).*Social construction as a practical theory. Lessons for practice and reflection in psychotherapy*. In D. Pare, G. Larner (Eds.), *Critical knowledge and practice in psychotherapy* (pp. 9-21). New York, NY: Haworth Press.

Sandu, A. (2012). *Social-Constructionist Epistemology*, Lumen, Iasi.

Sandu, A., Cojocaru, S. & Ponea, S. (2010). Appreciative evaluation training. Case Study: Lumen Consulting and Training Center, *Social Research Reports*, Vol 8./February, Expert Projects, Iasi.

Van der Haar, D., & Hosking, D. M. (2004). Evaluating appreciative inquiry: A relational constructionist perspective, *Human Relations*, 57(8): 1017-1036.

Weick, K. E. (1993). Sensemaking in organizations: Small Structures with Large Consequences. In J. K. Murnighan, *Social Psychology in Organizations Advances in Theory and Research*, Pretince-Hall.

Weick, K. E. (1995). *Sensemaking in organizations*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Weick, K. E., Sutcliffe, K. M., & Obstfeld, D. (2005). Organizing and the process of sensemaking and organizing. *Organization Science*, *16*(4), 409-421.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

ASSESSMENT OF CAREER' S DECISION AT TEENAGERS

Amalia Raluca Stepan

Phd Student, University of Bucharest

Abstract: Choosing a higher educational studying program it is an important decision, but such a decision cannot be finalized unless you establish some career objectives, clear plans on short, medium and long term, specific information for accomplishes this plans, preparing for the specialization, finding a first job etc.
The difficulties of choosing a career appears in high school, when we cannot speak unless exceptional cases, of informed and acknowledge decision, that has all the factors assumed – personalities features, motivation, compatibility, labor market, information on jobs, information on decisional process, establishment of purpose and planning.
This study it was made during a research project by University of Craiova at the level of high school pupils and teachers form the Sud-West Oltenia region. The research methodology is a quantitative one by applying some questionnaires to a number of minimum 60 students.
The study will be focus on the needs of the pupils from the region Sud-West Oltenia in report with the educational offer of University of Craiova and the activities that UCV offers.

Keywords: decision, choosing a career, first job

Through the study in question, we try to update the faculties of the University of Craiova, the criteria for admission and the permanent dialogue that our university should keep with terminal year student's, with teachers and, not least, the collection the field data (opinions, issues facing young people wishing to continue with higher education) and their evolution.

The specific objective of this project is to inform, respectively to offer counselling and vocational guidance to youth in terminals grades. Also, another objective is to collect data that might help the counselling intervensions

Through the development and implementation of this project was pursued:

- Presenting the educational offer of the University of Craiova –with the help of the information material - Applicants Guide 2016;

- Familiarity with the specifics of student status (informing students on the rights / obligations as future students);

- Counseling and guiding young people at their request;

The study involved 60 students from the Voltaire High School, both in grade 9, and 10 grade.

C.N/L.T./Gr.sc

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Liceul Voltaire	60	100,0	100,0	100,0

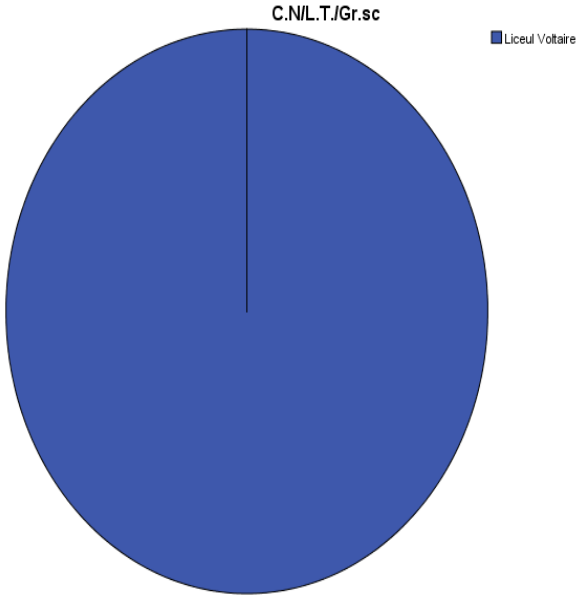

Clasa

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Clasa a- 9a	12	20,0	20,0	20,0
	Clasa a 10-a	48	80,0	80,0	100,0
	Total	60	100,0	100,0	

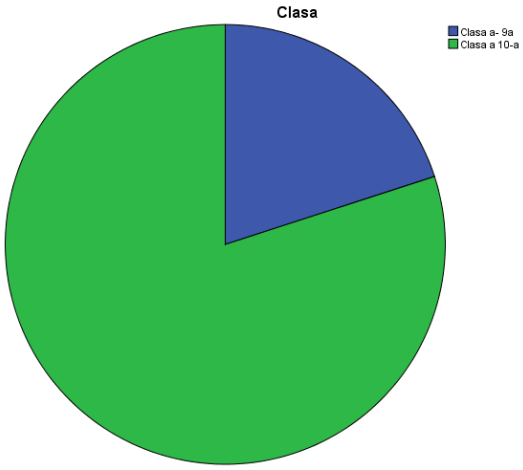

The profiles the students were learning were some mixed ones, as follows: real, philological, social sciences and natural sciences

Profilul

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Matematica- informatica	11	18,3	18,3	18,3
	Stiinte sociale	9	15,0	15,0	33,3
	Filologie	20	33,3	33,3	66,7
	Stiinte ale naturii	20	33,3	33,3	100,0
	Total	60	100,0	100,0	

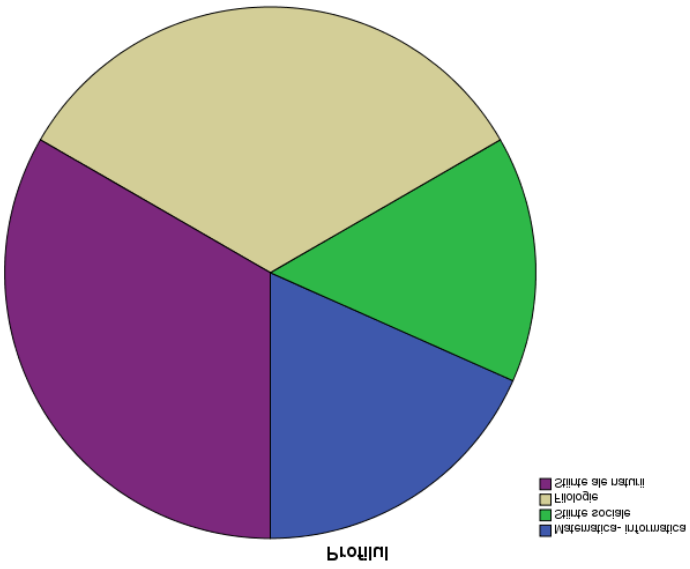

The distribution by gender is a proportioned one.

Sex

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Masculin	24	40,0	40,0	40,0
	Feminin	36	60,0	60,0	100,0
	Total	60	100,0	100,0	

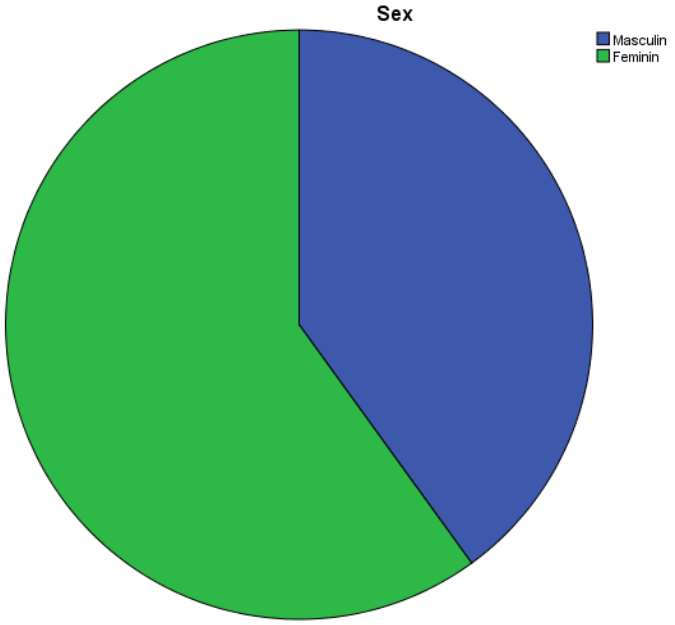

All residing in the town of Craiova, Dolj County.

Localitatea

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Craiova	60	100,0	100,0	100,0

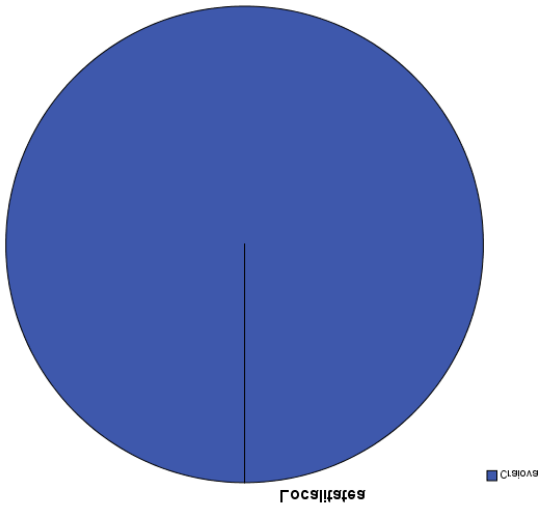

Judet

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Dolj	60	100,0	100,0	100,0

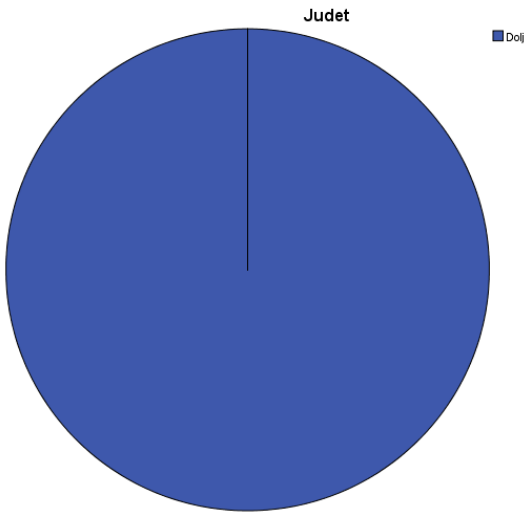

Job security and working conditions are the main motivators in choosing the future profession:

$factmotiv Frequencies

		Responses		Percent of Cases
		N	Percent	
$factmotiv[a]	NR/nu stiu	35	19,4%	58,3%
	siguranta locului de munca	36	20,0%	60,0%

	salariul	35	19,4%	58,3%
	conditiile de munca	37	20,6%	61,7%
	posibilitatile de promovare	16	8,9%	26,7%
	facilitati ec sociale	1	0,6%	1,7%
	dorinta de realizare	20	11,1%	33,3%
Total		180	100,0%	300,0%

The decision on future profession is the result of their own choice, but a significant percentage of students is not yet decided, justifiably aspect to their age:

$decizieviitor Frequencies

		Responses		Percent of Cases
		N	Percent	
$decizieviitor[a]	NR/Nu stiu	119	66,1%	198,3%
	propria alegere	55	30,6%	91,7%
	influenta parintilor	6	3,3%	10,0%
Total		180	100,0%	300,0%

The lack of a decision on the future career still remains, but it is clear that they also want to continue their studies:

$dorinta Frequencies

		Responses		Percent of Cases
		N	Percent	
$dorinta[a]	Nr/Nu stiu	121	67,2%	201,7%
	Imi continui studiile	54	30,0%	90,0%
	ma angajez	3	1,7%	5,0%
	altceva	2	1,1%	3,3%
Total		180	100,0%	300,0%

The choice for an university is made primarily for its proximity, such as the University of Craiova ranks first in the preferences of the students, followed by the University of Bucharest and Universitatea de Vest.

$univales Frequencies

		Responses		Percent of Cases
		N	Percent	
$univales[a]	NR/Nu stiu	101	56,1%	168,3%
	Univ din Craiova	33	18,3%	55,0%
	Univ de Vest	5	2,8%	8,3%
	Univ din Bucuresti	8	4,4%	13,3%
	Universitate din strainatate	2	1,1%	3,3%
	Academia de Politie	7	3,9%	11,7%
	Universitatea Politehnica	1	0,6%	1,7%
	Universitatea de Medicina	17	9,4%	28,3%
	ASE	1	0,6%	1,7%
	Universitatea Babes Bolyai	5	2,8%	8,3%
Total		180	100,0%	300,0%

This choice is based on personal motivation:

$sustinereoptiune Frequencies

		Responses		Percent of Cases
		N	Percent	
$sustinereoptiune[a]	NR/Nu stiu	121	67,2%	201,7%
	Motivatia personala	52	28,9%	86,7%
	Prestigiul institutiei	6	3,3%	10,0%
	Distanta fata de domiciliul	1	0,6%	1,7%
Total		180	100,0%	300,0%

Even if their choices are not fully defined in the first Faculty who are considering opt to be found Faculty of Law, Faculty of Letters, University of Medicine:

$cetiarplacea Frequencies

		Responses		Percent of Cases
		N	Percent	
$cetiarplacea[a]	NR/ Nu stiu	104	57,8%	173,3%
	Litere	8	4,4%	13,3%
	Matematica	1	0,6%	1,7%
	sociologie	2	1,1%	3,3%
	Informatica	3	1,7%	5,0%
	Management	4	2,2%	6,7%
	Economie	3	1,7%	5,0%
	Stiinte	3	1,7%	5,0%
	Psihologie	4	2,2%	6,7%
	Drept	16	8,9%	26,7%
	Politie	5	2,8%	8,3%
	Medicina	12	6,7%	20,0%
	Kinetoterapie	2	1,1%	3,3%
	Teatru	1	0,6%	1,7%
	Automatica	6	3,3%	10,0%
	Medicina	1	0,6%	1,7%
	Farmacie	3	1,7%	5,0%
	Medicina veterinara	2	1,1%	3,3%
Total		180	100,0%	300,0%

And between professions that are seen realize it found the lawyer, teacher or doctor:

$job Frequencies

		Responses		Percent of Cases
		N	Percent	
$job[a]	Nr/Nu stiu	126	70,0%	210,0%
	Profesor	6	3,3%	10,0%
	Medic	9	5,0%	15,0%
	Economist	1	0,6%	1,7%
	Manager	3	1,7%	5,0%

	Psiholog	4	2,2%	6,7%
	Politist	4	2,2%	6,7%
	Avocat	7	3,9%	11,7%
	Antreprenor	1	0,6%	1,7%
	Judecator	1	0,6%	1,7%
	Notar	3	1,7%	5,0%
	Kinetoterapeut	1	0,6%	1,7%
	Informatician	5	2,8%	8,3%
	Farmacist	3	1,7%	5,0%
	Web designer	1	0,6%	1,7%
	Translator	1	0,6%	1,7%
	Sportiv	1	0,6%	1,7%
	Medic veterinar	2	1,1%	3,3%
	Tehnician dentar	1	0,6%	1,7%
Total		180	100,0%	300,0%

Following this pilot project students have benefited from guidance and counseling, getting some answers regarding the education system and how is made the admission to the faculties of the University of Craiova.

There have also identified the main difficulties faced by students who want to pursue higher education and, where possible, counselling them, providing useful information, preventing from droping out high school, especially those with low financial possibilities.

It was specified the manner of admission, the possibility of obtaining scholarships, that there are forms of part-time education, distance learning, and also the possibility of continuing to master and PhD.

After carefully analyzing the situation that stands out as a result of statistical data processing, we can conclude that young students want to continue higher studies, but we, as an University, require to increase the promotional activity and the image of the University of Craiova, through organization and implementation of more projects of promoting the educational offer.

BIBLIOGRAPHY

- Jigău, M., (2001). Consilierea carierei. Sigma, Bucureşti.
- Jurcău, N., (coord.), (2004), Psihologia educaţiei, Editura UT Press, Cluj-Napoca
- Holland, J. (2009), SDS – self-directed search: ghid de utilizare profesională, trad. şi adapt. H.Pitariu, D. Vercellino, D. Iliescu. Bucureşti. O.S. România.
- Miclea, M., (2003), Psihologie cognitivă, Editura Polirom, Iaşi
- Negovan, V., (2009), Psihologia învăţării, Editura CREDIS, Bucureşti
- Ordinance 129/2000 on adult vocational training and subsequent amendments;

- Negreţ-Dobridor I., Pânişoară I. O., (2005), O ştiinţă a învăţării de la teorie la practică, Editura Polirom, Iaşi
- Study of the University of Craiova insertion of graduates into the labor market - CCOC - University of Craiova;
- Zunker, V. G. (1998). Career Counseling, Brooks / Cole Publishing Company

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

FROM MICROCOSMOS TO MACROCOSMOS IN THE CONSTRUCTION OF COMMUNITY

Ana Aşkar

Assist., PhD, "Iuliu Haţieganu" University of Medicine and Pharmacy, Cluj-Napoca

Abstract: In our society the need is felt for a system which can accomodate universal participation of its individuals in building a united, prosperous, ever-progressing world community. The only way to abiding peace is based on faith, cooperation, justice and reciprocity. Like the poison spilled in a river, the social diseases spread over borders, they contaminate the international community and there is no way to stop or limit their destructive effects or to avoid the collapse of the present economic and social order. Ignorance is the greatest opression. It leads to prejudice and injustice. It causes pain and despair, disunity and destruction. The only way to peace is unity. Bahá'u'lláh's teachings alone can enable humanity to attain the stage of universal peace.

Keywords: community, resource, accompanyment, unity, service.

Fără spiritualitate, învățătura poate duce la aroganță și indiferență. Caracterul virtuos și comportamentul etic sunt mai importante decât însușirea științelor și a artelor. Altfel, extremele de sărăcie și bogăție vor continua să se adâncească. În plus, concurența greșit înțeleasă poate zdrobi indivizii și duce, de cele mai multe ori, la degradarea spiritului și a eticii în toate domeniile vieții. Să ne gândim la viața de familie, la activitatea școlară, la munca în companii și instituții, la sport și multe altele. Acum este nevoie ca școlile să promoveze cooperarea, creativitatea, idealul participării universale la bunăstarea comunității. Aceasta implică antrenarea unor educatori competenți, conștienți, iubitori și responsabili. Programele trebuie refăcute și revizuite constant pentru a ține pasul cu dezvoltarea copiilor și a adolescenților în contextul comunității.

Preadolescența este perioada potrivită pentru clădirea unei viziuni corecte despre natura nobilă a omului și rolul pe care este menit să îl joace în mijlocul semenilor săi. La această vârstă individul devine conștient de diferitele aspecte și relații din lumea în care trăiește. Simțul acut al dreptății îl face pe adolescent să fie sincer preocupat de ceea ce se petrece în jurul său. O îndrumare corectă și atentă din partea celor responsabili pentru dezvoltarea sa presupune crearea condițiilor necesare pentru ca tinerii membri ai societății să-și dezvolte calitățile și talentele punându-le în slujba comunității. Ei au nevoie să poată interacționa în siguranță, să dezbată teme serioase, urmărind împreună să se dezvolte ca indivizi, participând în același timp la transformarea societății.

Adulții și societatea în ansamblul ei trebuie să fie conștienți de caracteristicile, calitățile și potențialul adolescenților. E nevoie de cooperare între diversele instituții responsabile, dragoste între indivizi, acceptare. Familiile trebuie susținute în educarea tinerelor vlăstare. Adolescența nu este o boală sau un handicap, ci ultima șansă, vârsta cheie în formarea viitorilor adulți. Un copil, chiar dacă a fost bine crescut și însoțit în primii ani de viață, o poate lua pe căi greșite sub presiunea forțelor care operează în societate. Din fericire, un copil care a fost neglijat sau greșit

acompaniat în primii ani se poate redresa dacă se intervine în perioada preadolescenței, la 11-13 ani, sub atenta îndrumare a celor pregătiți pentru acest rol deosebit.

Valorile acceptate și cunoștințele dobândite este nevoie și este normal să fie aplicate în viața de zi cu zi. Studiul va fi în mod natural împletit cu servirea comunității. Abia acum, individul se descoperă și își definește locul în grup. Dacă toate eforturile au fost depuse la timp în acest sens, tinerii vor avea capacitatea de a lua decizii înțelepte și se vor gândi la consecințele și implicațiile faptelor lor. Ei își vor asuma propria pregătire profesională și vor face eforturi pentru a se transforma moral și spiritual. Vor putea lua decizia de a se implica și ei, la rândul lor, în însoțirea și formarea noilor generații de preadolescenți. Vor ști că "Îmbunătățirea lumii poate fi realizată prin fapte pure și frumoase, printr-o conduită bună și demnă de laudă."(1)

Este necesar ca universitățile și colegiile să insufle studenților dorința de a servi omenirea. Descoperirea diferențelor dintre oameni este normal să fie imediat urmată de înțelegerea faptului că aparținem unei singure rase și că diversitatea este un avantaj, nu o piedică în calea dezvoltării și a bunei înțelegeri. Așa cum o grădină este frumoasă prin diversitatea plantelor cultivate în ea, omenirea are șansa de a manifesta nesfârșite calități și caracteristici care, combinate, duc la creșterea maximă a comunității mondiale. Fără diversitate și fără ca toate sectoarele societății să primească atenția cuvenită, grădina va pierde mult din frumusețea sa. Munca sistematică, atitudinea smerită de învățare, supunerea și devotamentul față de instituții devin caracteristici distinctive ale noii culturi.

Natura și societatea au multe legi în comun. Unitatea și interdependența dintre membrii societății este esențială. Așa cum otrava contaminează apele, solul, vietățile, ignoranța duce la nedreptate, conflicte și suferințe. Nepăsarea, neimplicarea sunt nepermise. Cu cât bolile societății sunt ignorate sau negate mai mult timp, cu atât suferințele cuprind mai mulți oameni și recuperarea va fi mai dificilă și mai costisitoare.

Atunci când națiunile vor fi văzute ca membrii unei singure familii, planeta noastră va deveni un cămin. (2) „Să nu se laude cel care își iubește propria țară, ci mai degrabă cel care iubește întreaga lume. Pământul este o singură țară, iar omenirea cetățenii ei." (3) Încă din secolul al XIX-lea, Mírzá Husayn´Alí, fondatorul Credinței Bahá´í, cunoscut mai târziu sub numele de *Bahá´u´lláh,* îndemna oamenii să privească omenirea ca pe un singur corp și să manifeste respect și dragoste față de toți locuitorii pământului, indiferent de rasă, religie, sex sau apartenență socială, înlăturând pentru totdeauna vălurile prejudecăților. El a reafirmat egalitatea dintre bărbat și femeie, a poruncit oamenilor să educe toți copiii și a chemat fiecare suflet să se întoarcă spre Soarele Adevărului, spre unicul Dumnezeu adevărat. El a pus bazele noii civilizații, a desemnat noile instituții și a asigurat unitatea. *Cuvinte tainice*, una dintre cele mai cunoscute lucrări ale lui Bahá´u´lláh, stabilește standardul moral la care e nevoie ca toți să se ridice în strădaniile lor de a construi o lume unită și prosperă din punct de vedere spiritual și material. (4)

Adoptarea unui set unic de legi este absolut necesară dacă dorim instaurarea unei păci reale și durabile. Altfel, mai multe seturi de legi duc la conflicte și dispute nesfârșite. Mai mult, atâta timp cât oamenii refuză călăuzirea divină și ignoră natura spirituală a ființei umane, pacea rămâne o pură utopie. Singura cale spre pace presupune unirea tuturor popoarelor la adăpostul unei credințe unice, universale. „Rien en ce monde ne peut être fait, ni même conçu, sans l´unité et la concorde; et le parfait moyen d´engendrer la camaraderie et l´union, c´est la vraie religion." (5) Conform învățăturilor lui ´Abdu´l-Bahá, prima condiție a perfecțiunii este studiul, imediat urmat de dreptate, sinceritate,

„frica de Dumnezeu, să-l iubești pe Dumnezeu iubindu-i pe servitorii Săi, să fii blând, răbdător și calm; să fii sincer, supus, milostiv și să manifești compasiune; să fii hotărât și curajos, demn de

încredere și energic; activ, generos, loial și lipsit de răutate; să fii devotat și să ai simțul onoarei; să ai un spirit elevat; să fii mărinimos și să respecți drepturile celorlalți. ”(t. n.) (6)

Horace Holley, în prefața sa la ediția din 1955 a cărții *Ordinea mondială a lui Bahá´u´lláh,* scrisă de Shoghi Effendi, constata faptul că „filosofia umană și modul de guvernare al oamenilor de stat au eșuat în a garanta securitatea omenirii”. (7)

Evoluția umană a trecut prin diferite stadii, de la apariția familiei, la solidaritatea tribală, de la orașele-state, la apariția națiunilor independente. (8) Această succesiune poate fi văzută ca o dezvoltare a conștiinței omenirii de-a lungul istoriei, dar și ca o lărgire treptată a orizonturilor fiecărui individ pe măsură ce acesta parcurge etapele succesive ale vieții sale, de la primii ani ai copilăriei, la anii maturității depline. Odată cu trecerea timpului, dar și pe măsura instruirii lor, indivizii au perceput lumea în cercuri tot mai largi. ”Fiecare pas din acest proces al integrării umane tot mai mari a fost precedat sau însoțit de dezvoltarea principiilor sociale care stăteau la baza organizării comunității.” (t. n.)(9)

Dezintegrarea avansată a structurilor sociale, politice, religioase și economice ale lumii în care trăim impune construirea din temelii a unei noi civilizații umane. Falimentul pe toate planurile lasă națiunile descoperite în fața tăvălugului ideologiilor bazate din start pe false valori. Religia e discreditată prin însăși revendicarea ei de către cei care au renunțat de mult la adevăr. Și totuși, în mijlocul acestui vacarm, pe această corabie în derivă, se nasc și cresc adulții de mâine. Iată de ce este necesară punerea la punct a unui sistem care să unifice viziunea și să facă posibilă cooperarea tuturor membrilor rasei umane.

„Bunăstarea omenirii, pacea și securitatea sa, nu pot fi atinse decât numai și numai atunci când unitatea sa este ferm stabilită”(t. n.), scria Bahá´u´lláh în secolul al XIX-lea. (10)

Unitatea omenirii este principiul central și scopul Revelației lui Bahá´u´lláh. Acest Personaj misterios al istoriei recente a omenirii ne-a lăsat moștenirea cea mai prețioasă. Cutremurător, incredibil, tocmai capetele încoronate, capii omenirii învestiți cu putere pentru a ocroti și conduce cu altruism și înțelepciune popoarele lumii au nesocotit și au trecut sub tăcere informațiile menite să ducă la pacea cea mare, la unitatea deplină a locuitorilor acestui pământ. Scrisorile trimise de către Bahá´u´lláh lui Napoleon al III-lea, Țarului Alexandru al II-lea, Reginei Victoria, Împăratului Wilhelm I, Împăratului Franz Joseph, Sultanului ´Abdu´l-Aziz, Șahului Nasiri´d-Din, Conducătorilor Americii, Papei Pius al IX-lea și altor personalități importante ale timpului, s-au lovit de zidurile aroganței și ale nepăsării. Iată că cea mai mare persecuție, cea mai amară opresiune nu este alta decât condamnarea la ignoranță. (11)

În paralel cu prăbușirea instituțiilor și structurilor învechite care asistă neputincioase la derularea conflictelor și la adâncirea crizelor omenirii, se înalță edificiul noii ordini mondiale. Oameni din diverse organizații și grupări bazate pe cooperare și dreptate, pe credința în Dumnezeu și în natura nobilă a omului, muncesc, pe diverse căi, dar spre același țel al construirii unei civilizații umane fără precedent, promisă de toate Credințele.

Dintre toate, una dintre comunități ne atrage atenția în mod special, prin principiile și mijloacele unice pe care le pune la dispoziția întregii omeniri. “Privește-l pe om ca pe o mină bogată în nestemate de o inestimabilă valoare. Educația, doar ea, o poate face să-și scoată la iveală comorile, și îi permite omenirii să beneficieze de acestea.” (t. n.)(12)

În prezent iau naștere comunități în care, una câte una, dispar bolile societății. Secretul? Toate acțiunile și deciziile se bazează pe Cuvântul Sacru. Unitatea de viziune se oglindește în coerența acțiunilor și în relațiile dintre cei trei protagoniști ai societății: individul, instituțiile și comunitatea. Cuvintele cheie sunt unitate, însoțire, servire, învățare, smerenie.

Copiii învață împreună să se roage, să se bazeze pe ajutorul lui Dumnezeu, să practice virtuțile în viața de zi cu zi, nu numai să le identifice. Resursele necesare în procesul educației sunt antrenate pe baza unei metode și a unei programe dezvoltate pe plan mondial.

Adolescenții parcurg materiale care țin cont de capacitățile, calitățile și caracteristicile lor. Învață să coopereze, să comunice cu încredere și să se bazeze unii pe alții. Ei identifică nevoile comunității și fac planuri pentru actele de servire pe care sunt capabili să le ducă la bun sfârșit. Preadolescenții explorează concepte precum confirmarea, dreptatea, unitatea omenirii. Învață că omenirea este una.

Toți au dreptul la educație și condiții decente de trai. Diferențele dintre oameni nu sunt motive de dezbinare și intoleranță. Fiecare are calități și talente cu care să participe la viața comunității. Ne completăm și ne ajutăm. Un singur set de legi face posibilă dreptatea și unitatea. Resursele naturale și umane sunt alocate în mod responsabil și înțelept.

Unitatea la nivelul vieții individului se traduce în echilibrarea și armonizarea diferitelor nevoi, responsabilități și înclinații. Într-o lume dreaptă, bazată pe principii și valori spirituale, indivizii au șansa să se dezvolte în câmpul vieții de comunitate, tinerii au timp și pentru studii, și pentru voluntariat. Adulții găsesc echilibrul necesar între viața de familie, viața de comunitate și cea profesională. Sunt evitate falsele dihotomii: ori studiez, ori sunt voluntar ; ori sunt un părinte bun, ori mă ocup de cariera mea; ori câștigăm noi, ori câștigă ei.

Fericirea rezultă din comportamentul spiritual (13). Într-o lume construită pe valori spirituale, toți copiii sunt educați. Relațiile se bazează pe încredere și reciprocitate. Familia este susținută de întreaga societate. Efectul este pe măsură: societatea devine o comunitate, adică o familie. Pe drumul de la individ la comunitate dispar prejudecățile și superstițiile. Extremele de bogăție și sărăcie dispar. Prăpastia dintre generații este dată uitării. Împreună, membrii comunității își ating potențialul și își îndeplinesc menirea.

BIBLIOGRAPHY

1. Institutul Ruhi. *Cartea 1. Reflecții asupra vieții spiritului,* ISBN 978-958-98322-1-9 (Columbia), Tipărită în România, 2013, p.9.
2. *Foundations for a Spiritual Education. Research of the bahá´í Writings,* prepared by the National Spiritual Assembly of the Bahá´ís of the United States, Wilmette, Illinois, 1995
3. *Proclamația lui Bahá´u´lláh către regii și conducătorii lumii*, Adunarea Spirituală Națională a Bahá´ílor din România, București, 2009, p. 109
4. Bahá´u´lláh, *Cuvinte tainice,*ISBN 973-98710-9-7, A treia ediție în limba română, București, 2009.
5. ´Abdu´l-Bahá, *Le Secret de la Civilisation Divine*, Maison d´Editions Bahá´íes, Bruxelles, 1973, p. 98.
6. Idem, p. 63.
7. Shoghi Effendi, *Ordinea Mondială a lui Bahá´u´lláh,* Editura Bahá´í, 2004, p. 8.
8. Idem, p. 56.
9. *Unless and Until. A Bahá´í Focus on the Environment*, Bahá´í Publishing Trust, London, 1990, p. 23.
10. Bahá´u´lláh, *Kitáb-i-Aqdas*, Bahá´í Publishing Trust, London, 1993, p. 11.
11. Casa Universală a Dreptății, *Secolul Luminii*, Editura Bahá´í, București, 2015, p. 59.
12. Bahá'u'lláh, *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, CXXII, Bahá´í Publishing Trust, New Delhi, p. 183.
13. ´Abdu´l-Bahá, Selections from the Writings of ´Abdu´l-Bahá, p. 127, disponibil online la adresa:http://reference.bahai.org/en/t/ab/SAB/sab101.html.utf8?query=happiness&action=highlight#gr2, în data de 02.12.2016.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

CHALLENGES BROUGHT BY EUROPEAN FUNDS ON ECONOMIC GROWTH IN ROMANIA

Oana Maria Stepan

Research Assist., PhD Student, University of Craiova

Abstract: The year 2007 marked the accession of the Romania to the European Union, with targets, responsibilities and opportunities for our country. This was also the moment when the economic crises from the financial markets of United States affected also the European space. Thus, Romania has a new horizon within the financial opportunities from the period 2007-2013. The research proposed presents a quantitative methodology for analysing of the obstacles and lack of absorption of European funds starting with the year 2007, being presented in the context of the financial crises, which led to the barriers of demonstrating the co-financing part of the projects, once because of the absence of monetary liquidity in the market correlated with the crunch lending. This was one of the first steps during the process of elaboration and contracting of the projects financed from European Union founds. Once overcome these initial barriers, during the implementation process, the impossibility of assuring the cash flow of the projects was another cause for projects cancelation and therefor problems in the absorbtion process.

Keywords: European funds; cohesion policy; absorption process; economic growth; absorption rate.

Introduction

In Romania, the process of knowledge transfer through the cohesion policy will meet: innovation, cooperation, exchange of information, transfer of knowledge and technology, developing a database of knowledge and innovative information access to the updated information, training, the strengthening of the educational process management and the risk prevention of the socio-economic development of balanced and sustainable economic and not least strengthening and increasing competitiveness in all its meanings.

In the current context of cohesion policy of the European Union, the 'competitiveness' of the European Union Member States is a very important element for achieving the main objective of cohesion policy, namely the elimination or at least mitigate those economic, social and territorial disparities between countries and including regions in these countries.

Both knowledge transfer and competitiveness are essential objectives of the cohesion policy of the European Union which is sleeked in each Member State, including Romania. The achievement of these specific objectives of cohesion policy ultimately contributes to the overall objective of cohesion policy. It must be emphasized that, the transfer of knowledge contributes to the attainment of competitiveness. In Romania, the transfer of knowledge promoted by the cohesion policy mainly aims to the development of a society based on knowledge and productivity, with a competitive and dynamic economy.

In this article, the authors have proposed primarily to conduct a multidimensional analysis from a theoretical standpoint upon the two notions: knowledge transfer and competitiveness, and secondly, to conduct an analysis of the role of knowledge transfer and competitiveness of the Romanian economy through the development of the cohesion policy. The research topic of this article was chosen by the authors, starting from the premise that at the present moment, the cohesion policy is a topical issue and of utmost importance both in Romania and in the European Union. For the development of this article, the authors took inspiration from the literature in the field, represented by specialized books, articles, personal and scientific, economic theories, existing legislation, articles in the press and online websites institution of cohesion policy and regional development (the European Commission, management authorities, intermediate bodies, NGOs, etc.). As a methodology used for the elaboration of this article, the authors used several methods, among which they included: analysis, statistics, deduction, etc.

In the last part of the article are presented the final conclusions regarding the role of knowledge transfer and competitiveness promoted through Cohesion Policy on Romania.

1. Competitiveness and knowledge transfer: multidimensional approach

The concept of **”competitiveness”** is widely used especially in the context of EU cohesion policy. It should be emphasized that not until the current concept of **”competitiveness”** was not supported a unitary definition. Thus, according to some authors specialized in **”competitiveness”** it means to **”achieve and maintain market position, increase market share and profitability”** (FILÓ, C. 2007: 5). The World Economic Forum believes that the notion of competitiveness means **”the ability of a country to achieve a high, sustainable GDP per capita”**, while the Organization for Economic Cooperation and Development

defines competitiveness as **"the degree to which, in a free market, a nation can produce goods and services that can stand the test of international competition and at the same time can maintain and increase domestic real income" (OECD 1992)**. Another definition of competitiveness has been given by the Chairman of the Commission on the competitiveness of industry in the United States in 1985, in the work President's Commission report on industrial competitiveness. This definition was taken over by the European Commission in 1999, which considers competitiveness the "ability to produce goods and services that stand the test of international market and at the same time maintain high and sustainable levels of income, or more generally, the ability of regions to generate, when exposed to foreign competition, relatively high levels of income and employment" (Jordan M. and Pelinescu E. 2014: 9). Regarding the competitiveness in the opinion of Academician Emilian D. M. "... no so far failed to come to a uniform methodology for assessing country risk, as in the case of measuring the level of competitiveness" (Emilian D. M. and Paper C. 2010: 34).

From a macroeconomic perspective, it is believed that competitiveness "broadly" seeks "all economic development and is hard to follow" (Jordan M. and Pelinescu E. 2014: 10), and "narrow" competitiveness "exclusively targeted external trade relations and concerns the correlation between the national currency, foreign prices and domestic inflation" (Jordan M. and Pelinescu E. 2014: 10). Analyzing competitiveness of microeconomic point of view, according to M. Porter, emphasis should be on productivity, not on national competitiveness, aiming to such exploitation so as to obtain an effective quality product contributing to growth the standard of living of citizens. M. Porter believes that the concept of national competitiveness means economic prosperity and does not contribute to ensuring and improving the condition of living of the citizens of a state, while this is being determined only by productivity.

As a definition, through microeconomic competitiveness one can understand that "characteristic of a product or a company to face the competition of similar products or companies in a particular market" (Dictionaries of Romanian 2016) or macroeconomic means "appreciation the degree of specialization of a country so as to be assured a sustainable trade surplus or balance through export coverage rate and the rate of specialization" (Dictionaries of Romanian 2016).

Considering the above definition of competitiveness, the question that arises is: ***What are the minimum conditions that must be met for a country to become competitive both at macroeconomic and microeconomic level?*** In response, in our opinion, the competitiveness, both at the macroeconomic level (by the state) and at the micro level (the level of an economic agent) can only be achieved if it is achieved the following:

- Efficient use of human resources (emphasis on education and labour quality);
- Redesigning business (legislative reforms, promoting entrepreneurship and entrepreneurial culture, prioritizing sectors with growth potential, focusing on innovation and more research on technology transfer, etc.);
- The creation of integrated computer systems for efficient management of all activities in order to gain competitive advantages;
- Making effective competitive strategies;

The transfer of knowledge is that process that fosters the exchange of ideas, information, products and / or innovative technologies that can have great influence on the strengthening and increase of the competitiveness of a state or a business. It can be appreciated that

knowledge transfer greatly supports the innovation process. The Knowledge transfer is situated next to the competitiveness of the key objectives of the cohesion policy of the European Union, given that the Europe 2020 Strategy, were fired three new priorities, which refers to ”smart growth: developing an economy based on knowledge and innovation; sustainable growth: promoting a more efficient economy in terms of resource use, greener and more competitive, inclusive growth: promoting an economy with a high rate of employment, ensuring social and territorial cohesion” (Communication from the Commission Europe 2010: p 3). Thus, in the new 2014-2020 programming period in cohesion policy will be a constant concern for promoting knowledge transfer.

To get a definition of ”knowledge transfer”, the authors thought they must start from the Romanian explanatory dictionary definition of the two words ***”transfer”*** and ***”knowledge”***. ”Transfer” means ”action to transfer (to carry, move) a right of possession to one another”(Dictionaries of Romanian 2016) and ”knowledge” means ”all the information on someone who holds them" (Dictionaries of Romanian 2016). Thus, considering the above definitions, the authors find that the "transfer of knowledge” means basically the process of moving information from one part to another. Referring to cohesion policy through ”knowledge transfer” shall mean a process of moving, the translation of innovative information from a third party to another so as to be supported through modernization activities in priority sectors of the economy with growth potential, the development of new economic activities, new products, services and processes, aiming to increase their added value.

In the cohesion policy through the knowledge transfer are promoted actions for the restructuring and modernization of the priority economic sectors with growth potential businesses market-oriented, sustainable development, environmental protection, innovation, research, and education, quality of labour force and strengthening and increasing competitiveness. The process of knowledge transfer involves several entities such as universities, companies, research institutes, etc. To achieve the perfect infrastructure for conducting the knowledge transfer were set different organizational entities, among which one can include: industry liaison offices, technology transfer centres, business incubators, innovation centres, research parks, clusters, etc. Regarding cluster, it is noted that according to the specialists' ”geographical concentration of public and private enterprises, research organizations and development and training (research centres and educational institutions) working in partnership under a common development strategy, in order to generate synergies and collaboration in innovative projects in the interest of one or more markets”. (Matei R.M. 2013: 42-54).

According to the authors, Romania's competitiveness depends greatly on the following factors: the Romanian resources, domestic demand, the technology implemented, competition and industry. Referring to Romania's resources, they are consisted primarily of natural resources, human resources (labour), technological resources, financial resources, existing infrastructure, etc. Romania is privileged given to the natural resources available. In terms of human resources, Romania has numerous specialists in various fields (especially in research and innovation). Strength of Romania in terms of resources is the European funds that can ne accessed in 2014-2020 in order to increase the competitiveness, funds that would provide practical financial resources of the State in this regard. Romania's weak points in terms of resources and poor infrastructure are the technological level of resources in some areas (not all) quite inferior. Regarding domestic demand, we can say that Romania now, given the economic growth recorded in recent years, recorded a healthy domestic demand.

Regarding the level of technology implemented in the Romanian economy, it can be stated that it greatly influences business infrastructure, the sector which currently is rather poor in Romania, given that the innovation and high-tech sector is underdeveloped. In this sense because the companies in Romania which are facing the competition of national, European or international, will be invested in the procurement of equipment of last generation so as to embrace modern technologies and innovative logistics and infrastructure in order to be able to develop environment business and become competitive.

In terms of competition, we can say that this is one of the key factors in the growth of competitiveness into account the context of the market economy today. Competition is practical incentive for an operator that makes producing goods and services as competitive or goods and services of superior quality offered on the market at prices as low as possible. Basically, the competition is propelling economic filter removes from the market efficient and inefficient economic agents. To become effective on the market and to withstand competition in the context of price liberalization and globalization, businesses will have to implement in the production process the latest technology so as to streamline their production process and to be able to provide the market of top quality products at competitive prices so as to meet the competition.

We believe that the development of industry in Romania will be made on the basis of a protocol between the research and industry, focusing on the development and promotion of technology parks, hubs, business centres and clusters that will support the transfer of knowledge to industrial sector, and will also create the ideal environment for private sector development in Romania. However, setting up these technological parks and clusters, will help promote their innovative process between research institutes, universities, business centres, NGOs specialized in research with operators locally, nationally and internationally. It should be noted that innovative clusters are basically some competitiveness poles that bring primarily benefit to economic agents that are included in this by the fact that they are providing access very quickly to the new knowledge resulting from research in the clusters. According to Michael Porter essential features of clusters and competitiveness poles are following "geographic concentrations of companies interconnected service providers, companies in related industries, which compete but also cooperate". Finally, it should be industry development noted that it will consider developing a strategy for developing industry that will follow first implement as much know-how, promoting technology transfer so as to reduce carbon emissions. Thus, we appreciate that, knowledge transfer has a particularly important role in the development of the Romanian industry, given that the transfer of knowledge transfer is performed in science centres to the private sector of new knowledge and new innovative technologies and cutting-edge in order to be used for commercial purposes.

2. Promoting knowledge transfer and competitiveness through cohesion policy: role in the development of Romanian economy

EU cohesion policy has supported and continues to support the increasing competitiveness of the EU and all Member States. The argument for this is that, by means of its instruments (generally represented by the structural funds and cohesion funds), the Cohesion Policy for 2014-2020 has allocated significant amounts of funding, to finance programs aimed at increasing competitiveness and including knowledge transfer in each Member State.

Regarding the European funds available to Romania by the European Union, through cohesion policy can be specified that they represent a real alternative mechanism for financing the Romanian economy, which unlike the classical mechanism of financing the economy represented by credit (excluding self-financing, budget subsidies, etc.) is very profitable, given that no cost. Thus, in our opinion, Romania will have to take all possible measures so as to increase the absorption rate for the period 2014-2020 and take advantage of European funds allocated to achieve cohesion policy objectives among which is including competitiveness.

According to the Competitiveness Operational Programme 2014-2020 (COP 2014-2020), competitiveness is one of the ”five challenges Romania's development”(COP 2014-2020: 1), which will track the row stowed:

- consolidation of the research and innovation, so as to be able to develop products, services, business processes and social patterns,
- strengthen the business environment by promoting cooperation both at national and European level.

The Competitiveness Operational Programme 2014-2020, program funding is acting in Romania through two funding lines: Research, Development and Innovation (RDI) and Information and Communications Technology (ICT) and aims at ”achieving the three objectives of other development challenges, namely: People and society, Infrastructure and Administration and governance, thus allowing horizontal interventions in the economy and society” (COP 2014-2020: 1) and achieving the objectives of others assumed by Romania through the Europe 2020 strategy.

We believe that increasing the competitiveness of the Romanian economy will automatically lead to its development. This is argued by the fact that the increase in national competitiveness will primarily involve: the strengthening of Romania’s business environment, increasing productivity, enhancing the competitive advantages that Romania has, the development of Information and Communication Technology infrastructure, support research and innovation, consolidation education, strengthen the health sector, strengthening culture, promoting social inclusion process, help to reduce poverty etc.

In the process of increasing the competitiveness of the Romanian economy, an important role is occupied by the knowledge transfer process, which will contribute to achieving the objectives assumed for 2014-2020, through the cohesion policy of Romania, according to the Partnership Agreement 2014-2020. Regarding the objectives assumed by Romania, it can be stated that they were determined after discussions with all the specialized Romanian authorities and were approved by the European Commission. It is noted that these targets are included in the National Reform Programme of Romania.

Table no. 1 - The objectives set by Romania in Partnership Agreement 2014-2020

No. Crt.	Object name	Objectives assumed by Romania
1	***The employment rate of the population aged between 20 - 64***	70%
2	***Investment in research and development***	2% x GDP
3	***Energy and climate change***	
3.1.	Reducing emissions of greenhouse gases (compared to 1990)	20%

3.2.	The share of energy from renewable sources in gross final consumption	24%
3.3.	Increasing energy efficiency	19%
4	***Education***	
4.1.	The rate of early school leaving	11.30%
4.2.	The rate of population aged 30-34 years graduate of a tertiary education	26,7%
5	***Promoting social inclusion, in particular through the reduction of poverty -reducing the number of people at risk of poverty and social exclusion***	At least 580,000 people

Source: developed by the authors according to data processed in the Summary Partnership Agreement with Romania 2014-2020 (2014: p 3-5).

In our view, achieving the objectives assumed by Romania through the Partnership 2014-2020, will certainly contribute to the development of its economy, especially if the proposed actions will be met by credit lines: Research, Development and Innovation (RDI) and Information and Communications Technology (ICT) of the Competitiveness Operational Programme 2014-2020. From Table No. 1, it can be seen that in 2014-2020 the Europe 2020 Strategy aims at Romania's total investment in research and development amounting to 2% of Gross Domestic Product and 1% of Gross Domestic Product from public and attracted 1 % of GDP drawn from private sources. It should also be noted that the Europe 2020 strategy was simplified so as to access the finance for applicants for European funds to sustain the investment in research and development.

Regarding the line of funding by Information and Communications Technology (ICT), it noted that its priority the following areas:

- achieve e-government solutions based on interoperability, security software, cloud computing and social networks through which to be realized the knowledge transfer and services, so as to streamline public administration to secure the infrastructure of databases and communications, to enhance the quality of public services to reduce the cost of public services, reduce delivery time of public services, etc.
- implementation of ICT solutions in education, that is: to create networks that can be made knowledge transfer, promote digital literacy, to introduce and promote tools type of ICT in education, to adapt ICT teaching models, to create a digital culture, ensuring infrastructure of ICT in educational structures, building a digital library, etc.
- implementation of ICT solutions in the culture, which involves digitizing national cultural resources, investment in e-culture to promote tourism and education, development of digital archives, etc.
- implementation of ICT solutions in the health implies: developing an integrated system of e-health, telemedicine, promoting, promoting the use of ICT tools in health technology, health record digitization, etc.
- implementation of ICT solutions in the process of social inclusion, which involves promoting the acquisition by the people-skills, facilitating access to information especially those from vulnerable groups, network expansion PAPI (points of public access to information), etc.
- promoting and strengthening e-commerce and innovation through R & D and innovation using ICT, promoting standards of e-commerce, transaction monitoring,
- developing broadband infrastructure so as to develop communication services and connections fast and ultra-fast broadband.

Regarding the financing line Research, Development and Innovation (RDI) it covers the following investments:

- promoting innovation in the private sector by stimulating knowledge transfer in order to develop new products and services that provide real competitive advantages,

- stimulation of public-private partnership RDI, so as to ensure the human resource in the field (researchers) thus ensuring competitiveness, etc.,
- administrative-institutional capacity development by implementing innovative solutions to public and private operators CDI,
- promotion of fundamental research supported by research institutions, universities, Romanian Academy, etc.
- supporting and strengthening its fields of smart specialization using CDI or scope: Biochemistry, Information Technology and Communications, Space and Security, Energy, Environment and Climate Change, Eco-Nano-Technologies and Advanced Materials.
- implementation of CDI in healthcare,
- stimulating economic agents to invest in innovation by implementing RDI projects alone or in partnership with universities,
- stimulating knowledge transfer from business to operators,
- develop supporting innovative financial instruments,
- the promotion of public private partnerships and knowledge transfer.

Analysing Operational Programme Competitiveness 2014-2020, we consider that the process of increasing Romania's competitiveness will be achieved through financing investment with European funds in the field of Research, Development and Innovation (RDI) and the sphere of Information and Communication Technology (ICT). It should be noted that investments of these areas have a positive effect on the Romanian economy contributing to its development.

Transfer of knowledge will be achieved through collaboration between the public and private sectors, between universities and businesses that will enable the discovery of new fields with innovative potential to increase the effect of spreading knowledge, increasing the degree of collaboration and degree of connecting with the rest of ultimately contributing to the development of a competitive advantage that will foster economic development in Romania.

The opportunity to achieve growth and economic competitiveness while promoting the transfer of knowledge, namely to achieve the objectives of the Competitiveness Operational Programme 2014-2020 comes from the European Union through the EU funds allocated to Romania in order to financially support these objectives. In our opinion, taking into account the situation of Romania, European funds are the most efficient alternative mechanism of financing the economy.

In the 2014-2020 Operational Programme Competitiveness 2014-2020 benefiting from an allocation for the two axes of its worth 1.58277 billion euros (Ministry of European Funds, 2016). Distribution of the two strands of funding by program was made according to the schedule below:

Chart no. 1 - Funds distribution for Competitiveness Operational Programme 2014-2020

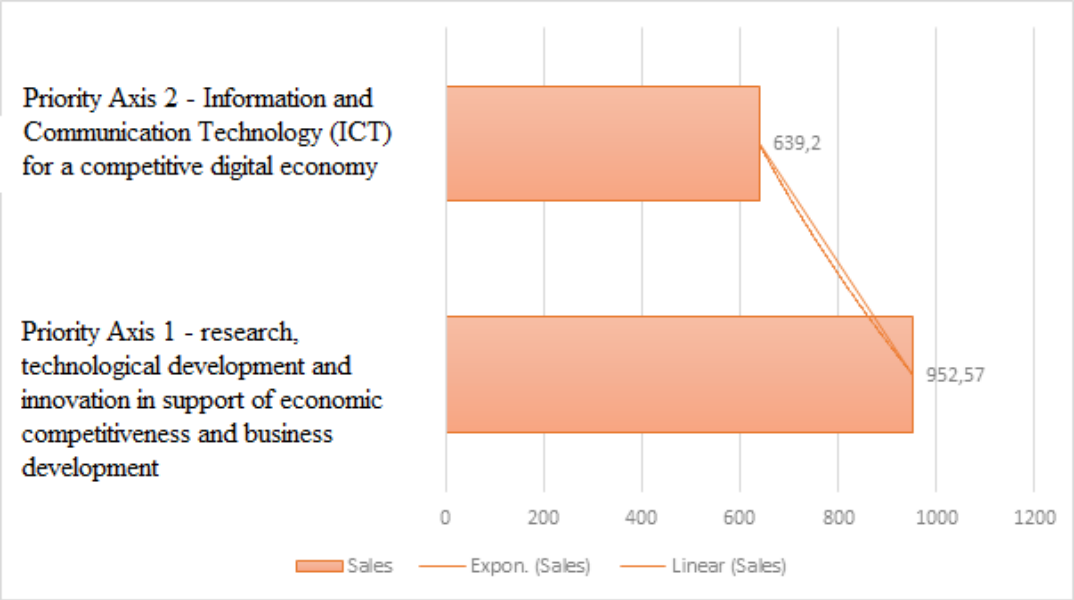

Source: Prepared by authors based on data from the Ministry of European Funds (2016)

Eligible beneficiaries will submit projects to obtain European funding's through the Competitiveness Operational Programme 2014-2020, which will generally include: innovative business start-up or spin-off, newly established innovative enterprises aimed at product innovation or process, SMEs, micro enterprises, Universal, research institutes, innovation clusters, etc. Thus, we can say that this financing program was very much geared towards sustaining and developing the private sector. It should be noted that if in Romania will succeed to develop the private sector will be able to develop practical Romanian economy.

European Union cohesion policy acting through the Competitiveness Operational Programme 2014-2020 primarily on increasing levels of investment in research and development, to promote investment in research and development in the private sector, implementation of Information and Communication Technology, promoting partnerships between universities, research and private sector in promoting knowledge transfer so that research and development to achieve their purpose, namely to succeed to increase competitiveness and contribute to the development of Romania Romanian economy.

Taking into account the Europe 2020 strategy, Romania has remodelled National Strategy for Research and Development Initiative, focusing on smart specialization, so as to identify a number of priorities for each region taking into account the strengths of these regions, available resources and competitive advantages thereof so as to invest and attract European funds in research and development in an effective way. Regarding Romania, the choice of these priorities was made taking into account the growth potential of the respective areas and the existence of infrastructure and human resources, materials. Thus, in Romania the main priorities of smart specialization and national interest as areas like biochemistry, information and communication technology (Information and Communication Technology), energy and environment, eco-technologies, health issues (national interest).

Conclusion

In conclusion, promoting and strengthening knowledge transfer will automatically generate increased competitiveness of Romanian economy and also its development. We believe that if in Romania the public and private sectors, will benefit from a transfer in real time knowledge (information, products, services), its economy will benefit from a competitive advantage related, that will lead to sustainable development it both economically and in terms of social and territorial.

Considering the context of competitive European and international level, we consider that Romania should take advantage of the European funds allocated through the Cohesion Policy investments devoted to strengthening research, technological development, innovation and information and communications technology development. Knowledge transfer from universities, research institutes, and the private sector will contribute for sure to an increase in competitiveness by developing products and services that will surely have competitive advantages and will contribute to an improvement of the economy in general. However, it must be stressed that investment in promoting the transfer of knowledge in education, health, social inclusion, will help to eliminate or at least reduce those social, economic and territorial disparities so as to reduce poverty, increase comfort levels of population, increase living standards, protection of public health, better education of the population, etc. Thus, these elements mentioned above will transform Romania's economy into a competitive condition that will offer its guarantee sustainable development.

We believe that, given that the priority of smart specialization and national interest, included in the National R & D will be achieved, in 2020, Romania will become a competitive country at European level, with a developed economy based on innovative research and development that will help Romanian and European citizens' welfare.

Even though Romania and most of its regions are in development (except the region Bucuresti-Ilfov), these have a great potential in attracting and efficient use of the funds allocated in the financial period 2014-2020. Financing the economic growth throughout the EU structural instruments in the period 2014-2020 will lead Romania to develop and manage to absorb more structural funds, based on the experience obtained in the previous period and in developing strategic partnerships. These are the premises for a better economic development of Romania among the European countries, in the present financial period, 2014-2020.

So far after analysis developed, there was no project that uses Semantic Web and ontologies projects with grants. In this way the realization of such research project will open a new horizon in terms of writing and implementing projects with grants, for the financing period 2014-2020.

In projects with grant a nerve for their successful implementation is about the selection of partners, which should be made very carefully. This is due to the fact that partners will work together throughout the implementation period in order to succeed in reaching the project's goals. This work will be able to grant project implementers can prevent unforeseen circumstances in terms of collaboration between partners.

In order to contribute to cohesion in terms of economic, social and territorial development, acting as instruments of financial enhancement at the European Union level, their main role is to decrease the gaps between the Member States and their regions.

This is the reason for which in the budget allocation of the European Union, in the period 2007–2013, were allocated almost 348 billion Euros, from which the main part counting around 278 billion Euros was intended for the Structural Funds and another 70 billion Euros

for Cohesion fund. These allocations for the financial period 2007-2013 cumulated 35% of the Community budget and are placing on the second position from the budgetary allocations.

BIBLIOGRAPHY

Chairman of the Committee on Industrial Competitiveness (1985) Competing in the World: New Reality: President's Commission report on industrial competitiveness. Washington, D. C.: The Commission, United States,

COMMUNICATION FROM THE COMMISSION EUROPE 2020 (COM (2010) 2020 final) A strategy for smart, sustainable and inclusive growth, Brussels,

Emilian D. M. (coordinator), Paper C. (2010) A look optimistic, page 34, Publisher Wolters Kluver, online version (https://bibliotecapemobil.ro/content/scoala/pdf/Emilian%20Dobrescu%20-% 20Cartea% 20Crizelor.pdf), pp. 34,

FILÓ, C. (2007), "Territorial Competitiveness and the Human Factors", PAPERS ON TERRITORIAL INTELLIGENCE AND GOVERNANCE PARTICIPATORY ACTION-RESEARCH AND TERRITORIAL DEVELOPMENT, International Conference of Territorial Intelligence, Huelva (CAENTI) | http://www.territorial-intelligence.eu

Jordan M., Pelinescu E. (August 27, 2014) Competitiveness, Performance, Sustainability, Bucharest, work on the project "Path of academic excellence in doctoral and post-doctoral research - READ ", Contract no. HRD / 159 / 1.5 / S / 137 926, the online version (http://mone.acad.ro/wp-content/uploads/2014/08/Competitivitate-Performanta-Sustenabilitate.pdf), pp. 9,

Matei R.M. (2013) Creating economic competitiveness poles - a model for achieving sustainable competitive advantage, Theoretical and Applied Economics, Volume XX, No. 8 (585), the online version (http://store.ectap.ro/ articles / 889_ro.pdf), pp. 42-54

Organization for Economic Cooperation (OECD), 1992

Competitiveness Operational Programme 2014-2020, CCI 2014RO16RFOP001, Version 1.2. [online] Available: http://www.fonduri-ue.ro/files/programe/COMPETITIVITATE/POC/VO.POC.2014-2020.18.12.2014.pdf [accessed on 04.05.2016, p 1].

Dictionaries of Romanian (2016) [online] Available: www.dexonline.ro [accessed on 23 February 2016].

Summary of Partnership Agreement with Romania, 2014-2020 (August 2014) [online] Available: http: //ec.europa.eu/contracts_grants/pa/partnership-agreement-romania-summary_ro.pdf, [accessed on 05.04.2016, p 3-5]

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

THE CONSIGNEMENT AGREEMENT

Izabela Bratiloveanu

Research Assist., University of Craiova

Abstract: Art. 2054 of the Civil Code defines the consignment agreement as a variety of a commission agreement having as object the sale of movable property which the consignor delivered them to consignee for this purpose. The consignment agreement is currently governed by the provisions of art. 2054-2063 Civil Code, the provisions of the special law and the provisions of the Civil Code on commission agreement and mandate, the latter to the extent they do not contravene the provisions of the Civil Code concerning the consignment agreement. So far, there is no special law on consignment agreement but if it is adopted, it will take precedence over the provisions of the Civil Code that is the common law in accordance with the principle specialia generalibus derogant. The current regulation largely reproduces the provisions of Law no. 178/1934 regulating the consignment contract. For consignment NACE code is 4779 - Retail sale of second-hand goods in stores.

Keywords: consignor, consignee, commission, mandate without representation.

1. Noțiune și reglementare

Termenul *„consignație”* are două sensuri. Primul este cel de magazin în care se depun spre vânzare anumite obiecte aparținând unor persoane determinate, iar al doilea sens este de depunere spre vânzare, pe baza unui contract, a anumitor obiecte la o unitate comercială specializată în asemenea vânzări. Termenul este un neologism împrumutat din limba franceză – „*consignation*”.

Dacă până în 1989, comercializarea mărfurilor prin consignație a fost rareori utilizată, transformările structurale din economie au impus aplicarea la scară largă a contractului în activitatea comercială în perioada postdecembristă.

Contractul de consignație prezintă avantaje pentru ambele părți contractante: consignanții proprietari ai mărfurilor își reduc cheltuielile de lansare și reclamă adresându-se direct unor piețe cunoscute și consignatarii mandatari dispun de depozite și rețele proprii de desfacere și nu sunt nevoiți să imobilizeze fonduri în mărfurile primite, prin urmare nesuportând nici dobânzi pentru eventualele credite[1]. Pot să opteze pentru încheierea unui contract de consignație persoanele fizice sau persoanele juridice care nu pot sau nu doresc să-și vândă în mod direct bunurile. Prin intermediul contractului de consignație, se pot vinde bunuri de larg consum, îmbrăcăminte, încălțăminte, bunuri de folosință îndelungată, obiecte de artizanat, obiecte de artă etc, bunuri care pot fi predate consignatarului toate deodată sau treptat, pe bază de note sau facturi succesive. Pentru consignație, codul CAEN este 4779 – Comerț cu amănuntul al bunurilor de ocazie vândute prin magazine.

[1] M. Uliescu (coord.), *Noul Cod Civil. Studii și comentarii. Vol. III. Partea a II-a. Cartea a V-a (art. 1650 – 2499). Contracte speciale. Garanții,* Editura Universul Juridic, București, 2015, p. 452; V. Anghelescu, Al. Deteșan și E. Hutira, *Contracte comerciale internaționale,* Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1980, p. 116; I. Schiau, *Drept comercial,* Editura Hamangiu, București, 2009, pp. 458 – 464.

Legea nr. 178 din 30 iulie 1934 a reglementat pentru prima dată contractul de consignație. Conform art. 1 din actul normativ menționat, contractul de consignație este "*convenţiunea prin care una din părţi, numită consignant, încredinţează celeilalte părţi, numită consignatar, mărfuri sau obiecte mobile spre a le vinde pe seama consignantului. Bunurile ce se încredinţează consignatarului se pot preda acestuia, toate deodată sau treptat, prin note sau facturi succesive, emise în temeiul contractului*". Legea nr. 178/1934 a fost abrogată prin art. 230 lit. e) din Legea nr. 71/2011. Prevederile art. 2054 – 2063 C. Civ. reiau în cea mare parte reglementarea anterioară, după cum vom arăta în continuare.

În prezent, potrivit art. 2054 alin. (1) C. Civ., contractul de consignație este o varietate a contractului de comision care are ca obiect vânzarea unor bunuri mobile pe care consignantul le-a predat consignatarului în acest scop.

În literatura de specialitate contractul de consignație a fost definit ca acel contract prin care o parte, numită consignant, încredințează celeilalte părți, numită consignatar, anumite bunuri mobile pentru a fi vândute în numele consignatarului, dar pe seama consignantului, cu obligația consignatarului de a remite consignantului prețul obținut sau de a-i restitui bunul nevândut[2].

Acest contract este guvernat de prevederile art. 2054 – 2063 C. Civ., de legea specială, precum și de dispozițiile privitoare la contractul de comision și de mandat, în măsura în care acestea din urmă nu contravin dispozițiilor Codului Civil privind contractul de consignație. Până în prezent, nu există o lege specială privind contractul de consignație însă, dacă aceasta va fi adoptată, va avea prioritate în raport de dispozițiile Codului Civil care constituie dreptul comun în materie, conform principiului *specialia generalibus derogant.*

Contractul de consignație se distinge de contractul de comision prin următoarele caracteristici proprii: împuternicirea dată consignatarului are ca obiect întotdeauna vinderea unor bunuri mobile ale consignantului; vinderea bunurilor se face la un preț stabilit anticipat de părțile contractului de consignație sau, în lipsă, la prețul curent al mărfurilor de pe piața relevantă, de la momentul vânzării; consignatarul este obligat să remită consignantului suma obținută ca preț al vânzării bunului sau, dacă bunul nu a putut să fie vândut, să restituie bunul în natură consignantului; în cazul vânzării pe credit, termenul pentru plata prețului mărfii în cazul contractului de consignație este de maxim 90 de zile, iar garantarea plății prețului mărfii se face prin emiterea de cambii sau bilete la ordin de către terțul cumpărător care nu poate fi decât un profesionist; în cazul unei vânzări pe credit neautorizată, dacă nu se prevede altfel prin contract, consignatarul răspunde solidar cu terțul cumpărător față de consignant, în timp ce comisionarul răspunde față de comitent personal, potrivit art. 2047 alin. (1) C. Civ. fiind ținut, la cererea comitentului, să plătească de îndată creditele acordate împreună cu dobânzile și alte foloase ce ar rezulta; în lipsă de stipulație contrară, spre deosebire de comisionar care se bucură de drept de retenție pentru creanțele sale asupra comitentului, consignatarul nu are acest drept. În aprecierea noastră, diferențierea privind dreptul de retenție între cele două contracte este nejustificată.

În literatura juridică s-a subliniat că există două specii de mandat fără reprezentare: comisionul cu cele două varietăți ale sale (consignația și expediția de mărfuri) și mandatul fără reprezentare în relațiile dintre simpli particulari[3]. În temeiul mandatului fără reprezentare,

---

[2] S. D. Cărpenaru, *Tratat de drept comercial român. Procedurile de prevenire a insolvenției și de insolvență,* Editura Universul Juridic, București, 2014, p. 561; A. E. Pătrașcu, *Dreptul afacerilor*, Editura Universitaria, Craiova, 2010, p. 63; A. D. Dumitrescu, *Dreptul afacerilor*, Editura Universitaria, Craiova, 2007, pp. 121-122; V. Găină, *Drept comercial român. Vol. 3. Introducere în teoria generală a obligațiilor comerciale. Contracte comerciale speciale,* Editura Universitaria, Craiova, 2003, pp. 145 – 153; R. I. Motica și L. Bercea, *Drept comercial român*, Editura Lumina Lex, București, 2005, pp. 308 – 313.
[3] Fl. A. Baias (coord.), *Noul Cod Civil. Comentariu pe articole. Art. 1 – 2664,* Editura C.H.Beck, București, 2012, p.2042.

reprezentantul are dreptul de a încheia acte juridice în nume propriu, dar pe seama mandantului. Contractul de consignație este, potrivit art. 2054 C. Civ. o varietate a contractului de comision, acesta din urmă fiind „mandatul" în care comisionarul acționează pe seama comitentului, dar în nume propriu, adică "genul" mandatului fără reprezentare, fără precizări cu privire la calitatea părților[4].

2. Caractere juridice

Distingem următoarele caractere juridice ale contractului de consignație: contract principal, sinalagmatic, cu titlu oneros, intuitu personae, comutativ, consensual, netranslativ de proprietate și numit.

Contractul de consignație este un *contract principal* deoarece are o existență de sine stătătoare și un regim juridic propriu.

Contractul de consignație este un *contract sinalagmatic (bilateral)* deoarece generează, de la data încheierii lui, obligații reciproce și interdependente în sarcina ambelor părți.

Contractul de consignație este un *contract cu titlu oneros* deoarece fiecare parte urmărește realizarea unui folos material: consignantului îi sunt vândute bunurile, iar consignatarului i se achită remunerația. Potrivit art. 2058 C. Civ., contractul de consignație este prezumat cu titlu oneros.

Contractul de consignație este un *contract intuitu personae* deoarece are la bază încrederea consignantului în consignatar.

Contractul de consignație este *netranslativ de proprietate* deoarece consignantul rămâne proprietarul bunurilor date în consignație, în timp ce consignatarul este un detentor precar al bunurilor primite în consignație.

Contractul de consignație este un *contract comutativ* deoarece chiar de la momentul încheierii sale, părțile cunosc existența certă a drepturilor și obligațiilor, precum și întinderea prestațiilor.

Contractul de consignație este un *contract consensual* deoarece se încheie prin simplul acord de voință al părților, *solo consensu.* Cu privire la acest aspect, art. 2055 C. Civ. cu denumirea marginală „Proba" dispune: "*Contractul de consignație se încheie în formă scrisă. Dacă prin lege nu se prevede altfel, forma scrisă este necesară numai pentru dovada contractului*". Deci, contractul de consignație se încheie în formă scrisă *ad probationem,* nu *ad validitatem*. O reglementare similară se regăsea în art. 2 din Legea nr. 178/1934: "Contractul de consignație, cum și orice alte convențiuni privitoare la modificarea, transformarea sau desființarea lui, se pot dovedi numai prin probă scrisă". În cazul în care consignantul este o persoană fizică și bunurile încredințate să fie vândute au o valoare mică, nu se impune încheierea contractului în formă scrisă. Însă, dacă consignantul este o persoană juridică care depune bunuri mobile spre vânzare de valori mari și treptat, este necesară încheierea unui contract în formă scrisă.

După modul de formare, unii autori au încadrat contractul de consignație în categoria contractelor reale. Conform art. 1174 C. Civ., contractul este real atunci când, pentru validitatea sa, este necesară remiterea lucrului. Deci, această categorie de contracte se definește și se justifică tocmai prin faptul că, pentru nașterea lor valabilă, remiterea bunului este obligatorie întrucât cel care primește detenția bunului nu-și poate îndeplini propriile obligații fără această detenție. Or, s-a exprimat opinia că situația este similară în cazul

[4] M. Uliescu, *op. cit.*, p. 453.

contractului de consignație[5]. Conform altei opinii la care achiesăm și noi, remiterea bunurilor mobile nu are semnificația predării lucrului la momentul încheierii contractului (real), ci este un efect al contractului, respectiv restituirea acestuia[6].

Contractul de consignație este un *contract numit* deoarece este prevăzut și reglementat de art. 2054 – 2063 C. Civ.

3. Condiții de validitate

Contractul de consignație trebuie să întrunească condițiile esențiale cerute pentru validitatea oricărui contract și anume: capacitatea de a contracta; consimțământul părților; un obiect determinat și licit; o cauză licită și morală, conform art. 1179 alin. (1) din Codul Civil.

Cele două părți trebuie să aibă capacitatea corespunzătoare executării obligațiilor asumate[7]. Consignatarul trebuie să aibă capacitate deplină de exercițiu deoarece încheie acte juridice cu terții în nume propriu. Consignantul nu trebuie să aibă capacitatea de a încheia actele juridice care urmează să fie încheiate de consignatar.

Consimțământul părților trebuie să fie serios, liber și exprimat în cunoștință de cauză, conform art. 1204 C. Civ. Consimțământul consignantului și al consignatarului poate fi manifestat expres sau tacit. Sunt aplicabile dispozițiile art. 2014 alin. (1) C. Civ., conform căruia în absența unui refuz neîntârziat, mandatul se consideră acceptat dacă privește actele a căror încheiere intră în exercitarea profesiei mandatarului ori pentru care acesta și-a oferit serviciile fie în mod public, fie direct mandantului. Această reglementare confirmă doctrina și jurisprudența în materie. După cum s-a precizat în Decizia nr. 225/19.03.1996 a Judecătoriei Sector 1 București, Secția Comercială, „încheierea contractului poate fi și tacită; ea poate rezulta din executarea de către consignatar a însărcinării primite din partea consignantului".

Obiectul material al contractului îl constituie bunurile mobile încredințate a fi vândute de către consignatar. Este de precizat că aceste bunuri nu devin proprietatea consignatarului, ci se află doar în posesia sa din momentul încredințării lor de către consignant până la data la care sunt vândute către terți. După ce bunurile mobile sunt vândute, consignatarul trebuie să remită consignantului suma de bani reprezentând prețul vânzării. Pe de altă parte, în cazul în care marfa nu poate fi vândută, trebuie restituită consignantului în natură. Aceste bunuri mobile trebuie să îndeplinească următoarele condiții pentru ca vânzarea să fie permisă de lege: să se afle în circuitul civil; să existe în momentul încheierii contractului; să fie determinate sau determinabile; să fie posibile, licite și morale; să fie proprietatea consignantului[8].

4. Efectele contractului de consignație

Încheierea contractului de consignație dă naștere la obligații în sarcina consignantului și a consignatarului. Pe de altă parte, executarea contractului de consignație dă naștere unor efecte juridice în raporturile dintre consignatar și terți.

a) Efectele contractului între părți

[5] Fl. A. Baias (coord.), *op. cit.,* p. 2060.
[6] L. Stănciulescu, *Curs de drept civil. Contracte,* Editura Hamangiu, București, 2014, p. 391; S. D. Cărpenaru, *op. cit.,* p. 561.
[7] G. Boroi, L. Stănciulescu, *Instituții de drept civil în reglementarea noului Cod Civil,* Editura Hamangiu, București, 2012, p. 492.
[8] C. Nistorescu, *Studiu de drept comparat cu privire la regimul juridic al intermediarilor din mediul de afaceri,* Editura ProUniversitaria, București, 2013, p. 55.

Consignantul trebuie să pună la dispoziția consignatarului bunurile mobile care urmează să fie vândute terților. Această obligație este menționată de art. 2057 alin. (1) C. Civ. astfel: "Consignantul va remite bunurile consignatarului pentru executarea contractului, păstrând dreptul de a inspecta și controla starea acestora pe toată durata contractului". Este de menționat că bunurile mobile pot fi predate de către consignant "toate odată sau treptat, prin note sau facturi succesive"[9]. Această obligație poate fi analizată și ca un drept al consignatului deoarece fiind vorba despre un contract consensual acesta se încheie valabil prin simplul acord de voință al părților, fără să fie necesară remiterea bunurilor mobile către consignatar. Prin urmare, după formarea acordului de voință al părților contractante, consignantul poate să renunțe la obligația de remitere a bunurilor și să nu le încredințeze consignatarului; în această situație, consecința va fi aceea că contractul de consignație nu va fi pus în executare și consignatarul va putea cere despăgubiri consignantului pentru eventualele cheltuieli făcute până la momentul respectiv. Pe de altă parte, neîndeplinirea obligației de predare a bunurilor mobile cu toate că nu influențează validitatea contractului de consignație, acesta fiind un contract consensual, nu unul real, face imposibilă executarea lui și producerea efectelor atât între consignant și consignatar cât și față de terții cumpărători ai mărfurilor respective. Or, acest fapt înseamnă inexistența contractului de consignație.

Ca proprietar al bunurilor încredințate spre vânzare, consignantul dispune de acestea pe toată durata contractului. El le poate însă relua oricând, chiar în cazul în care contractul s-a încheiat pe durată determinată, potrivit art. 2057 alin. (2) C. Civ. Însă, în acest caz, consignantul va da consignatarului un termen rezonabil de preaviz pentru pregătirea predării bunurilor. Consignatarul este simplu detentor precar al bunurilor primite de la consignant. Apreciem că în cazul unui refuz de predare din partea consignatarului, consignantul poate recurge la procedura ordonanței președințiale, altfel săvârșește infracțiunea de furt. În reglementarea anterioară, era prevăzut expres faptul că reluarea bunurilor de către consignant se făcea pe calea ordonanței președințiale dată fără citarea părților, dacă contractul de consignație era autentic și cu citarea acestora dacă contractul era sub semnătură privată. În acest ultim caz, termenul pentru citarea părților se fixa pentru a doua zi de la primirea cererii. Pe această cale, consignantul avea dreptul să ridice oricând bunurile, chiar dacă contractul ar fi inclus o clauză de preaviz, potrivit art. 4 din Legea nr. 178/1934. Art. 3 din reglementarea anterioară prevedea expres: "Contractul de consignație nu transmite consignatarului proprietatea bunurilor ce i-au fost încredințate".

În cazul în care consignantul este în insolvență, bunurile intră în averea sa, fiind supuse procedurii colective față de acesta. Însă, dacă este în insolvență consignatarul, bunurile nu intră în averea acestuia și vor fi restituite imediat consignantului, conform dispozițiilor art. 2057 alin. (4) C. Civ.

Consignantul poate modifica unilateral prețul de vânzare al bunurilor mobile stabilit prin contractul de consignație. În acest caz, consignatarul va fi ținut de modificare de la momentul la care i-a fost adusă la cunoștință în scris, potrivit art. 2056 alin. (2) C. Civ. O dispoziție similară era prevăzută de art. 11 din Legea nr. 178/1934.

O altă obligație ce revine consignantului este aceea de plată a remunerației cuvenită consignatarului. Consignatarul fiind un profesionist, contractul de consignație este prezumat cu titlu oneros, conform art. 2058 alin. (1) C. Civ. Pe de altă parte, părțile pot să convină caracterul gratuit al consignației. Suma de bani la care are dreptul consignatarul poartă denumirea de remunerație și se stabilește prin contractul de consignație sub forma unei sume fixe sau procentual. În lipsa unei stipulații referitoare la remunerație, aceasta se stabilește ca

[9] V. Nemeș, *Drept comercial,* Editura Hamangiu, București, 2012, p. 313.

diferență între prețul de vânzare stabilit de consignant și prețul efectiv al vânzării. În opinia noastră, la prețul care este negociat de către consignant se adaugă remunerația consignatarului și TVA pentru a se ajunge la prețul de vânzare al bunurilor mobile. De asemenea, în remunerația negociată pot fi cuprinse și alte cheltuieli ale consignatarului care sunt cunoscute până la data vânzării mărfurilor, precum cheltuielile de întreținere, depozitare, asigurare și vânzare. Precizăm că aceste cheltuieli deși nu sunt evidențiate distinct în preț, ele formează conținutul remunerației (comisionului), dar pot fi stabilite și separat[10]. Dacă vânzarea se face la prețul curent, remunerația se stabilește de către instanță. Criteriile de stabilire de către judecător a remunerației sunt: dificultatea vânzării (obiectul consignației îl reprezintă bunurile rare, specializate, istorice, culturale etc), diligențele consignatarului (vânzarea se face într-un magazin real sau virtual, există o extensie națională sau internațională a target-ului de clientelă, se organizează licitații, se efectuează publicitate și reclamă etc) și remunerațiile practicate pe piața relevantă la produse similare[11]. În esență, aceste idei se regăsesc în art. 12 din Legea nr. 178/1934.

Dacă contractul de consignație sau instrucțiuni ale consignantului nu prevăd altfel, vânzarea bunurilor mobile se va face numai cu plata în numerar, prin virament sau cec barat și numai la prețurile curente ale mărfurilor. Codul Civil menține soluția consacrată prin art. 11 din Legea nr. 178/1934 potrivit căruia „Consignatarul nu poate vinde sau înstrăina bunurile ce i-au fost încredințate în consignație, decât în condițiunile prevăzute în contract. Consignantul poate modifica oricând, în mod unilateral, condițiunile de vânzare, dacă contractul nu prevede altfel. Modificările sunt obligatorii pentru consignatar din momentul în care îi vor fi aduse la cunoștință în scris. În tăcerea contractului asupra condițiunilor de vânzare și în lipsă de dispoziţiune scrisă din partea consignantului, consignatarul nu poate vinde bunurile ce i-au fost încredințate, decât contra numerar și la prețurile curente ale pieței".

Pe de altă parte, consignantul este obligat să-i restituie consignatarului cheltuielile făcute pentru îndeplinirea însărcinării primite. Dacă prin contractul de consignație nu se prevede contrariul, potrivit art. 2059 alin. (1) C. Civ., consignantul va acoperi consignatarului cheltuielile de conservare și vânzare a bunurilor. Dacă consignantul preia bunurile sau dispune luarea acestora din posesia consignatarului, precum și în cazul în care contractul nu se poate executa (bunurile nu se pot vinde) fără vreo culpă din partea consignatarului, cheltuielile deja făcute în executarea contractului de acesta din urmă vor fi în sarcina consignantului. Cheltuielile de întreținere și de depozitare a bunurilor revin consignantului și în cazul în care acesta ignoră să-și reia bunurile. În cazul în care contractul încetează prin renunțarea consignatarului, acestuia îi revin cheltuielile de depozitare, asigurare și întreținere a bunurilor până când ele vor fi reluate de consignant. Potrivit legii, consignantul are obligația să reia bunurile imediat. Astfel, când bunurile sunt reluate de consignant imediat, aceste cheltuieli revin consignatarului, contractul de comision încetând prin renunțarea sa. Remarcăm faptul că noua reglementare nu reia dispoziția cuprinsă în art. 10 din Legea nr. 178/1934 unde se specifica: „Toate cheltuielile de conservare și desfacere a bunurilor predate în consignație privesc pe consignatar, afară de stipulațiunile contrare".

Consignatarul este obligat să primească și să păstreze bunurile cu diligența unui bun proprietar, conform art. 2060 alin. (1) C. Civ.

Așadar, consignatarul va remite bunurile către cumpărător (în caz de vânzare reușită) sau către consignant (în caz de eșec al vânzării ori pentru încetarea contractului) în starea în care acesta le-a primit spre vânzare. De altfel, consignantul are dreptul de a inspecta și

[10] M. Uliescu, *op. cit.*, p. 467.
[11] Fl. A. Baias (coord.), *op. cit.*, p. 2061.

controla starea bunurilor pe toată durata contractului, potrivit art. 2057 alin. (1) C. Civ. În esență, aceleași idei se regăsesc în art. 8 din Legea nr. 178/193 care dispune: „Consignantul este în drept a controla și verifica, oricând, mărfurile încredințate consignatarului și a proceda la inventarierea lor. Pentru exercitarea acestui drept, consignatarul va obține, oricând, la cerere, ordonanța prezidențială (…)". Este de subliniat că în reglementarea anterioară, în scopul identificării bunurilor date în consignație, consignatarul era obligat să păstreze mărfurile primite în ambalajele lor originale și să conserve intacte etichetele, mărcile și alte semne exterioare aplicate de consignant. De asemenea, dacă în contractul de consignație era menționat un anumit loc de depozitare sau înmagazinare a bunurilor încredințate, consignatarului îi era interzis să mute sau să depoziteze în alt loc bunurile încredințate de consignant. Însă, în cazul în care în contract nu era prevăzut un anumit loc de depozitare, consignatarul putea să înmagazineze sau să depoziteze bunurile numai în localuri a căror folosință o avea pe bază de acte scrise cu dată certă sau vizate de Administrația financiară și era obligat să-l informeze de îndată pe consignant cu privire la locul de depozitare a mărfurilor și orice mutare a lor.

În plus, consignatarului îi revine obligația să asigure bunurile la valoarea stabilită de părțile contractante sau, în lipsă, la valoarea de circulație de la data primirii lor în consignație. În situația omisiunii de asigurare a bunurilor la primirea lor în consignație ori dacă asigurarea a expirat și nu a fost reînoită ori societatea de asigurări nu a fost agreată de consignant, consignatarul răspunde față de consignant pentru deteriorarea sau pierderea bunurilor din cauze de forță majoră sau fapta unui terț, potrivit art.2060 alin. (2) C. Civ. În caz de omisiune a încheierii asigurării de către consignatar, consignantul va putea să asigure bunurile pe cheltuiala consignatarului, conform prevederilor art. 2060 alin. (3) C. Civ. Obligația consignatarului de a asigura bunurile ce i-au fost încredințate la o societate acceptată de consignant era prevăzută de dispozițiile art. 6 din Legea nr. 178/1934.

Conform art. 2060 alin. (4) C. Civ., indiferent de plătitorul primelor de asigurare, asigurările sunt contractate de drept în beneficiul consignantului. Actuala reglementare impune condiția ca acesta să notifice asigurătorului contractul de consignație înainte de plata despăgubirilor. Dacă din orice motiv despăgubirile se plătesc consignatarului, acesta le va remite consignantului.

O altă obligație care îi revine consignatarului este aceea de a executa împuternicirea dată de consignant, adică de a încheia contractele de vânzare a bunurilor mobile primite în consignație cu terții interesați. Consignatarul trebuie să acționeze în limitele împuternicirii date de consignant. Mandatul consignatarului este mai riguros reglementat, tocmai pentru că obiectul obligației asumate de acesta este restrâns la vânzarea de bunuri mobile, adică la încheierea unor acte de dispoziție asupra proprietății consignantului[12]. Diligența consignatarului vizează în mod special prețul vânzării mărfurilor către terții interesați. Prețul la care urmează să fie vândute bunurile se stabilește prin contractul de consignație. În caz contrar, se aplică prețul curent al mărfurilor de pe piața relevantă la momentul vânzării, potrivit art. 2056 alin. (1) C. Civ.

Este de precizat că consignantul poate să modifice prețul vânzării fără acordul consignatarului, iar consignatarul este obligat să țină cont de această modificare de la momentul la care i-a fost adusă la cunoștință în scris, în sensul art. 2056 alin. (2) C. Civ.

În lipsă de clauze speciale sau instrucțiuni scrise ale consignantului, plata prețului se va face numai în numerar, prin virament sau cec barat și numai la prețurile curente ale mărfurilor, după cum arată art. 2056 alin. (3) din C. Civ..

[12] M. Uliescu (coord.), *op. cit.*, p. 471.

Potrivit art. 2061 alin. (1) C. Civ., consignatarul poate fi autorizat de comitent să vândă pe credit. În această situație, dacă părțile nu convin altfel, consignatarul poate acorda cumpărătorului un termen pentru plata prețului de maxim 90 de zile. Pentru garantarea plății prețului mărfii, cumpărătorul va emite cambii sau bilete la ordin. Consignatarul este solidar răspunzător cu cumpărătorul față de consignant pentru plata prețului mărfurilor vândute pe credit. De la regula solidarității se poate deroga prin contractul de consignație, conform art. 2061 alin. (2) C. Civ. Sub acest aspect, menționăm că au fost preluate dispozițiile art. 14, respectiv 16 din Legea nr. 178/1934.

De asemenea, consignatarul este obligat să dea socoteală consignantului despre gestiunea sa și să-i remită acestuia tot ce a primit în temeiul împuternicirii sale, potrivit art. 2019 alin. (1) C. Civ. Consignantul trebuie informat, la termenele stabilite contractual, cu privire la vânzările făcute către terți și îi este remis prețul bunurilor vândute. Dacă termenele nu sunt stabilite contractual, consignatarul trebuie să-l informeze pe consignant într-un termen rezonabil de la data la care i-a fost solicitată o informare. Părțile vor stipula în contractul de consignație clauze referitoare la remunerație, modalități de vânzare, termene de decontare și de informare privind gestiunea mărfurilor, depozitarea, întreținerea, conservarea, asigurarea, restituirea bunurilor în cazul în care acestea nu pot fi vândute. Arătăm că potrivit art. 18 din Legea nr. 178/1934, consignatarul trebuia să-l informeze pe consignant în legătură cu vânzările făcute de el la data prevăzută în contract și era obligat să indice în mod precis bunurile vândute contra numerar și cele vândute contra credit, în cazul celor din urmă precizând numele și adresa exactă a fiecărui debitor, suma datorată, termenul de plată acordat, cambiile sau garanțiile primite. În lipsa unei stipulații contractuale, înștiințarea consignantului se făcea de către consignatar cel mai târziu la finele fiecărei săptămâni pentru toate operațiunile săptămânii respective. Vom mai preciza că obligația de a da socoteală este de esența contractelor de mandat.

În cazul în care plata prețului s-a făcut prin cec, cambii sau bilete la ordin, consignatarul este obligat să remită consignantului titlurile de credit respective[13].

Consignatarul are obligația să-i restituie bunurile consignantului în cazul în care acestea nu au fost vândute.

Dacă în contract nu sunt specificate consecințele întârzierii remiterii prețului mărfurilor vândute, se aplică regulile de la mandat, și anume art. 2020 C. Civ. care dispune: „Mandatarul datorează dobânzi pentru sumele întrebuințate în folosul său începând din ziua întrebuințării, iar pentru cele cu care a rămas dator, din ziua în care a fost pus în întârziere”.

Poate nu este lipsit de interes să arătăm că art. 23 din Legea nr. 178/1934 stabilea răspunderea penală pentru încălcarea anumitor obligații[14].

Ca regulă, art. 2062 C. Civ. dispune că consignatarul nu are un drept de retenție asupra bunurilor primite în consignație și a sumelor de bani cuvenite consignantului. Ca excepție, prin contractul de consignație părțile pot să prevadă existența unui drept de retenție al consignatarului. În acest caz, dacă dreptul de retenție este exercitat, obligațiile consignatarului privind întreținerea bunurilor rămân valabile, iar cheltuielile de depozitare incumbă consignantului, dacă exercitarea dreptului de retenție a fost întemeiată. Prin urmare, cheltuielile de depozitare incumbă consignatarului dacă acesta își exercită abuziv dreptul de retenție. Soluția legislativă aleasă de Codul Civil diferă față de cea consacrată de art. 20 din

[13] S. D. Cărpenaru, *op. cit.,* p. 565.
[14] Pentru dezvoltări, a se vedea I. Dogaru, E. G. Olteanu, L. Săuleanu, *Bazele dreptului civil.Vol. IV. Contracte speciale,* Editura C.H.Beck, București, 2014, p. 752.

reglementarea anterioară care interzicea consignatarului fără excepție exercitarea dreptului de retenție.

b) Efectele executării contractului față de terți

Prin încheierea de contracte de vânzare-cumpărare între consignatar și terți, se stabilesc raporturi juridice între consignatar (vânzător) și terții (cumpărători), nu și între consignant și terți.

Contractele de vânzare-cumpărare fiind încheiate în numele consignatarului, dar pe seama consignantului, executarea obligațiilor din contracte se răsfrâng asupra consignantului.

În absența unor raporturi juridice directe cu terții contractanți, transmiterea dreptului de proprietate asupra bunurilor date în consignație de la consignant la terți are la bază reprezentarea indirectă, precum în cazul contractului de comision[15].

5. Încetarea contractului de consignație

În conformitate cu dispozițiile art. 2063 C. Civ., contractul de consignație încetează: prin revocarea sa de către consignant, prin renunțarea consignatarului, din cauzele indicate în contract, prin moartea, dizolvarea, falimentul, interdicția sau radierea consignantului sau a consignatarului.

Dacă contractul încetează prin renunțarea consignatarului, acesta rămâne ținut de obligațiile sale de păstrare a bunurilor, asigurare și întreținere a acestora până când sunt reluate de consignant. În acest caz, consignantul este obligat să întreprindă toate diligențele necesare reluării bunurilor imediat după încetarea contractului, sub sancțiunea acoperirii cheltuielilor de conservare, depozitare și întreținere.

BIBLIOGRAPHY

1. V. Anghelescu, Al. Deteșan și E. Hutira, *Contracte comerciale internaționale,* Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1980.
2. Fl. A. Baias (coordonator), *Noul Cod Civil. Comentariu pe articole. Art. 1 – 2664,* Editura C.H.Beck, București, 2012.
3. G. Boroi, L. Stănciulescu, *Instituții de drept civil în reglementarea noului Cod Civil,* Editura Hamangiu, București, 2012.
4. S. D. Cărpenaru, *Tratat de drept comercial român. Procedurile de prevenire a insolvenției și de insolvență*, Editura Universul Juridic, București, 2014.
5. I. Dogaru, E. G. Olteanu și L. Săuleanu, *Bazele dreptului civil.Vol. IV. Contracte speciale,* Editura C.H.Beck, București, 2008.
6. A. D. Dumitrescu, *Dreptul afacerilor,* Editura Universitaria, Craiova, 2007.
7. V. Găină, *Drept comercial român. Vol. 3. Introducere în teoria generală a obligațiilor comerciale. Contracte comerciale speciale*, Editura Universitaria, Craiova, 2003.
8. R. I. Motica, L. Bercea, *Drept comercial român,* Editura Lumina Lex, București, 2005.
9. M. Nicolae, *Codex Iuris Civilis. Tomul 1. Noul Cod Civil,* Ediție critică, Editura Universul Juridic, București, 2012.
10. V. Nemeș, *Drept comercial,* Editura Hamangiu, București, 2012.
11. C. Nistorescu, *Studiu de drept comparat cu privire la regimul juridic al intermediarilor din mediul de afaceri*, Editura ProUniversitaria, București, 2013.
12. A. E. Pătrașcu, *Dreptul afacerilor,* Editura Universitaria, Craiova, 2007.

[15] S. D. Cărpenaru, *op. cit.*, p. 565.

13. M. M. Pivniceru, *Noul Cod Civil și reglementările anterioare. Prezentare comparativă. Legea de punere în aplicare. Legislație conexă. Index alfabetic,* Editura Hamangiu, București, 2013.

14. I. Schiau, *Drept comercial,* Editura Hamangiu, București, 2009.

15. L. Stănciulescu, *Curs de drept civil. Contracte,* Editura Hamangiu, București, 2014.

16. M. Uliescu, *Noul Cod Civil. Studii și comentarii. Vol. III. Partea a II-a. Cartea a V-a (art. 1650 – 2499). Contracte speciale. Garanții*, Editura Universul Juridic, București, 2015.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

REVIEW OF ECONOMIC GROWTH FACTORS OF RURAL AREAS IN THE EUROPEAN UNION

Mirela Adriana Rusali

PhD, Scientific Researcher II, Institute of Agricultural Economics – The Romanian Academy

Abstract: Growth is driven by a wide spectrum of factors, while being an essential circumstance for long-term, sustainable development. From this perspective, the paper approaches the objectives of economic growth in rural areas, set out in the Europe 2020 Strategy, in order to identify specific indicators and national targets. The work falls within the management of rural development policy, in the current context of CAP's funding period 2014-2020. In line with the strategic objectives of improving the competitiveness of agriculture, the sustainable management of natural resources and balanced territorial development of rural areas, the results based on a comparative analysis of main socio-economic indicators related to the EU Member States, stresses certain variables that put pressure or security risk upon Romania's rural economy.

Keywords: rural development, economic growth, European Union.

INTRODUCTION

Rural areas of the European Union face multiple common challenges when comparing to urban regions, i.e. lower incomes caused by fewer employment opportunities and smaller gains from the rural specific economic activities like agriculture and very often undervaluation of agrifood products. Therefore the economic gaps between regions resulted in several cases in phenomena of outward migration flows of rural populations and land abandonment, with a major risk to future rural growth and sustainability. In this context, the article aims at investigate rural economic challenges that require political response, based on the present policy framework designed in the economic growth vision of rural regions of the EU-28 and on an empirical research that highlights the socio-economic structure of rural regions by urban-rural typology, trends within rural employment and an analysis of economic activity in rural areas, with focus on agriculture.

Socio-economic development aims to harmonize the three main pillars of sustainable development: economic development, protection of the environment and social justice (Eurostat, 2015). While gross domestic product is the best-known measure of macro-economic activity and has been regarded by specialists as a proxy indicator for societal progress, the economic dimension of socioeconomic development is analyzed in view of economic growth based on diversity of activities and bringing added value, on employment of trained labour force and investment.

MATERIALS AND METHODS

The overview of recent relevant documents related to the policy framework comprised mainly EU legal communications, regulations and reports generated by the general directions of the European Commission in rural development area and CAP and support studies (*e.g.*: EC, 2010a,b; Eurostat, 2016, 2015).

The policy framework is based on measurable indicators, for which purpose was formulated a set of common context indicators established by Commission Implementing Regulation (EU) No 834/2014, laying down rules for the application of the common monitoring and evaluation framework of the common agricultural policy and Commission Implementing Regulation (EU) No 808/2014, laying down rules for the application of Regulation (EU) No 1305/2013 of the European Parliament and of the Council on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD). The selection of the indicators used as a guide the "Study on Employment, Growth and Innovation in Rural Areas" (ECORYS, 2015) and has been completed with information provided by the European Commission publications (EC, 2015a,b).

The empiric research has been used the methods of statistical analysis of socio-economic indicators in rural regions of the EU-28 classified by the urban-rural typology (predominantly rural, intermediate and predominantly urban), and synthesis of the outcome resulted from the evaluations of relevant indicators, by comparing most recent available data from Member States supplied by Eurostat *i.e.* National and Regional Economic Accounts, Economic Accounts for Agriculture, Labour Force Survey (LFS).

Economic development is most commonly expressed in terms of GDP, which in the regional context may be used to measure macroeconomic activity and growth, as well as for providing the basis for comparisons between regions. Taking into account several aspects of growth, a wider approach have shaped the analytical study concerning: the socio-economic structure of regions by the typology urban-rural, in terms of population, territory, distribution of GVA and employment; growth patterns of socio-economic indicators (employment, productivity); sectoral economic structure of the regions and development. Potentials for growth expressed by indicators as gross fixed capital formation (GFCF), can be reflected as well by other relevant indicators, for example: total factor productivity in agriculture), agricultural entrepreneurial income, employment of non-agricultural sector, or economic development of non-agricultural sector, self-employment, farmers with other gainful activities, are consistent drivers to economic growth.

RESULTS AND DISCUSSIONS

The rural development policy of European Union (EU) has been constantly evolving to respond to the emerging challenges in rural areas. Agriculture was one of the first economy sectors that received the attention of policymakers, as according to Article 39 of the Treaty of Rome on the EEC of 1957 established the objectives for the first common agricultural policy (CAP), *i.e.* this was focused on increasing agricultural productivity as a way to ensure a fair standard of living for the agricultural community, stabilizing markets and ensuring supply security at affordable prices for consumers. The impact of primary objective of producing more food within Europe determined food surpluses, distorted trade and raising environmental concerns, which asked for changes in the CAP, a process that started in the early 1990s by a change from production support to a market-oriented and a more environment-friendly and sustainable agriculture.

Agricultural policy have embarked on further on reforms taken place in recent years, with main benchmark steps in 2003, 2008 and the most recent reform process concerning the wider one of the EU's Common Agriculture Policy (CAP), has been completed by 2013 with the approval of the basic legislative acts for 2014-2020 (EC, 2010). These reforms are made in relation to the goals of developing an *intelligent, sustainable* and *inclusive growth*, in line with the Europe 2020 strategy, while taking account of the wealth and diversity of the agricultural sector across European regions. Three long-term strategic objectives have been identified by the European Commission in relation to EU rural development policy during the period 2014–2020.

For Romania, the RDP targets are the country's objectives concerning rural zones included in the National Programme for Rural Development (RDP) 2014-2020 (MADR, 2015), which encompass the *6 rural development priorities* i.e. promoting competitiveness and restructuring the agricultural sector, environmental protection and climate change, stimulating economic development, job creation and a better quality of life of people, focusing on the following 3 main areas and targets:

- **Farm viability, competitiveness and sustainable forestry management** (19.7%)→ *will help modernize nearly 3400 farms and cooperatives, support the development of more than 30000 small farms, and help more than 9400 young farmers to start up; promoting association between small farmers i.e. 15000 small farmers will also be supported to permanently transfer their holdings, promoting consolidation of holdings. In forestry sector, there will be investments to expand the limited network of forest roads by over 900 km.*
- **Restoring, preserving and enhancing ecosystems related to agriculture and forestry** (29.7%) → *more than 1.3 million ha (over 10%) of agricultural land and more than 800000 ha (12%) of forests will benefit from payments to support biodiversity and promote environmentally-friendly land management practices. Compensatory payments will be made to farmers on more than 70% of all the areas designated, representing 4.7 million hectares (> 1/3 of agricultural land) will receive support in order to prevent land abandonment and soil erosion (in areas affected by climatic and physical constraints i.e. mountainous areas, areas with soil erosion, dryness etc.*).

Skills in the agricultural sector will be reinforced by 184000 training places, under the above two priorities.

- **Social inclusion and local development in rural areas** (27%) → *almost 27000 jobs will be created in rural areas, of which more than 2000 will be created under LEADER (120 Local Action Groups will implement local development strategies, covering 100% of the eligible rural territory) and the setting up and development of 3000 non-agricultural businesses will be supported. Almost 800 projects will be supported to improve small-scale rural infrastructure, improving living conditions for some 27% of the rural population (will include investments in local roads, waste water/water supply facilities, crèches, kindergartens, after-schools, and agricultural high schools). Almost 400 local cultural patrimony buildings will be restored and preserved.*

Main research findings from agriculture and rural development statistics

More than half (52% in 2014) of the EU-28's territory is within regions classified as being predominantly rural, while these areas were inhabited by 112.1 million people, more than one fifth (22.3 %) of the EU-28's population (table 1).

Table 1. Socio-economic structure of rural regions* in EU-28, by urban-rural typology indicators (2014)

Country / Specification	% Territory			% Population			% GVA			% Employment		
	Rural	Intermediate	Urban	Rural	Intermediate	Urban	Rural	Intermediate	Urban	Rural	Intermediate	Urban
Belgium	33.6	31.8	34.6	8.6	23.6	67.8	5.5	19.8	74.6	6.7	20.7	72.5
Bulgaria	53.6	45.1	1.2	37.1	44.8	18.1	25.3	35.7	39.0	32.5	42.0	25.5
Czech Rep.	48.4	37.0	14.6	32.9	42.9	24.2	27.5	36.8	35.7	31.1	40.2	28.7
Denmark	48.3	50.5	1.2	28.9	48.8	22.4	23.6	41.4	31.6	27.1	45.5	27.3
Germany	38.5	50.4	11.1	16.3	42.0	41.7	13.9	37.2	48.9	15.2	40.3	44.5
Estonia	81.6	8.8	9.6	45.2	11.4	43.5	31.2	7.6	61.2	43.2	10.5	46.3
Ireland	98.7	-	1.3	72.4	0.0	27.6	58.1		41.9	66.3	-	33.7
Greece	82.2	12.1	5.7	43.8	10.6	45.7	34.0	8.4	57.5	41.4	10.2	48.4
Spain	29.4	50.7	19.9	7.3	33.5	59.2	6.5	30.5	62.9	7.0	31.9	61.1
France	53.6	38.5	7.9	29.7	35.2	35.1	22.6	30.1	47.2	27.7	32.3	40.0
Croatia	79.1	19.8	1.1	56.1	25.1	18.8	44.0	22.6	33.4			
Italy	45.2	41.9	13.0	20.1	43.0	36.9	17.4	40.9	41.6	19.1	42.8	38.1
Cyprus	-	100	-	0.0	100	0.0		100		-	100	-
Latvia	62.8	21.1	16.2	36.6	12.9	50.5	22.7	10.3	66.8	36.2	13.3	50.5
Lithuania	64.7	20.4	14.9	41.5	31.1	27.4	29.8	31.7	38.5	39.9	31.5	28.6
Luxembourg	-	100	-	0.0	100	0.0		100		-	100	-
Hungary	66.3	33.1	0.6	46.7	35.6	17.7	34.7	27.2	38.1	39.3	28.9	31.8
Malta	-	-	100	0.0	0.0	100			99.8	-	-	100
Netherlands	2.1	53.8	44.1	0.6	26.9	72.5	0.6	23.2	75.2	0.6	25.0	74.3
Austria	79.2	11.9	8.9	44.1	20.8	35.1	35.5	24.6	39.9	39.6	24.2	36.2
Poland	51.2	39.5	9.3	33.2	38.5	28.3	26.5	32.5	40.9	33.5	33.4	33.1
Portugal	81.1	11.6	7.3	33.8	17.1	49.1	28.4	13.7	57.8	33.0	16.5	50.4
Romania	59.8	39.4	0.8	44.9	43.6	11.4	31.7	41.1	27.2	41.8	46.2	12.0
Slovenia	58.6	41.4	-	43.4	56.6	0.0	36.2	63.8		39.6	60.4	-
Slovakia	59.0	36.8	4.2	50.2	38.4	11.4	40.6	32.2	27.3	43.9	36.7	19.4
Finland	82.4	14.8	2.8	40.4	30.5	29.1	34.6	27.8	37.5	38.3	29.0	32.6
Sweden	44.0	54.4	1.5	15.9	61.6	22.4	13.7	55.2	31.1	15.5	59.1	25.4
United Kingdom	27.6	44.5	27.9	2.9	23.2	73.9	1.9	19.8	76.7	2.8	23.8	73.4
EU-28	52.0	38.2	9.8	22.3	35.1	42.7	15.5	31.2	52.7	21	34	45

Source: author's processing of data from Eurostat - National and regional economic accounts.

In average, 38.2% of the area and more than one third (35.1%) of the EU-28's population were inhabiting intermediate regions, in contrast with predominantly urban regions covering only close to 10 % of the land area, although accounted for a majority of the population, sharing 42.4 %.

Table 1 shows that countries with the major part of GVA obtained in predominantly rural regions were Ireland, which has no intermediate regions (58%), followed by Croatia (44%) and Slovakia and Slovenia which has no regions classified as urban (40.6%). Romania falls also much above the EU-28 average gained in 2014, of 15%, among the group of states with shares between 35.5%-31.7% of GVA produced in rural regions, after Austria, Hungary, Finland and Greece. Moreover, Romania shared 41.8% of the GVA of intermediate regions and 27.2% in urban regions.

The distribution of employment differs between countries and types of region, except for Poland with the most balanced employment shares (33% in each type). Employment structure by type of region evidenced the highest shares in predominantly rural areas from Ireland (66.8%) followed by Slovakia, Estonia, Romania and Greece (43.9%-41.4%), while the highest employment shares in intermediate regions were in Cyprus and Luxembourg (100% each), Slovenia (60.4%), Sweden (59,1%) and Romania (46.2%).

Agriculture in the EU-28 generated in the period 2012-2014 an average gross value added of over EUR 167 billion, accounting for a share of 1.3 % of the total added value of economy. As shown in fig. 1, the contribution of agriculture to total GVA, in 2014, by top 5 countries ranked Romania 5.3% (7.1 billion EUR), followed by Bulgaria, 4.7% (1,7 bil. EUR), Hungary, 3.7% (3.2 EUR), Greece 3.3% (5.2 EUR) and Lithuania 3.1% (1 bil. EUR).

Figure 1. Distribution of GVA in EU-28, by type of regions* (2014)

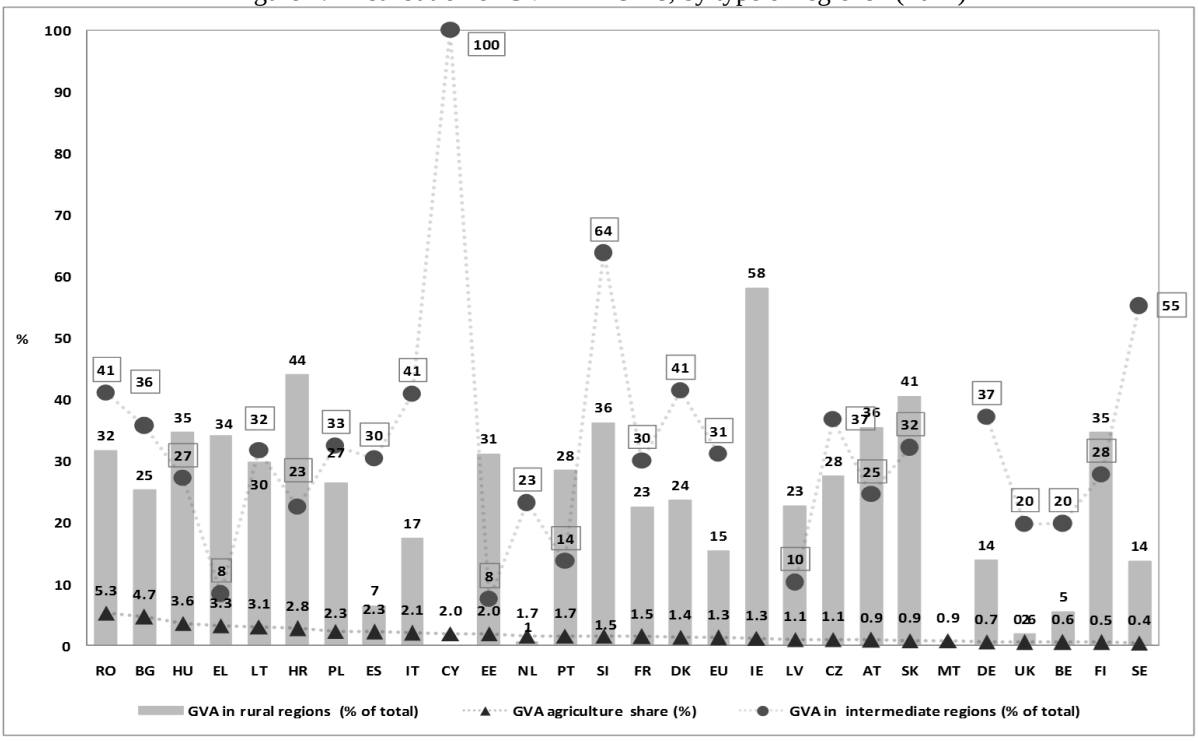
%
RO BG HU EL LT HR PL ES IT CY EE NL PT SI FR DK EU IE LV CZ AT SK MT DE UK BE FI SE
GVA in rural regions (% of total)
GVA agriculture share (%)
GVA in intermediate regions (% of total)

Source: author's processing of data from Eurostat - National and regional economic accounts.
* By urban-rural typology there are classified no intermediate regions in Ireland, 100% urban regions in Malta, 100% intermediate regions in Cyprus, Luxembourg and Slovenia.

By type of regions, the weight GVA in predominantly rural regions differs visibly across countries, ranging, in 2014, from 58% (92.5 million EUR) in Ireland, to 1% (3.3 million EUR) in Netherlands, compared to the EU-28 average of 15%. Romania shared 32% GVA in national rural regions, accounting for 37.2 million EUR, and 41% in intermediate regions corresponding to 48.2 million EUR, summing 73% of total GVA produced in rural together with intermediate regions.

The structure of the economy varies greatly by type of region and by country. By the share of GVA gained in agriculture, in predominantly rural and intermediate regions the agricultural sector prevails in Bulgaria (7.7%), in Greece and Romania (7.3% each), in Netherland and Lithuania (6.6%-6.3%), followed by Latvia, Croatia, Greece and Hungary (8%-9%). By contrast, the agricultural sector in Luxembourg and Sweden represents less than 1% of their total GVA in rural and intermediate regions, preceded by Slovenia, Slovakia, and Germany with 1.2%-1.3% shares.

As fig. 2 shows, service sector is the main source of labour force employment in the EU. The economy of predominantly rural regions mainly depends on the service sector, however, in the EU-N13, the contribution of agriculture remains important.

Figure 2. Gross value added in EU-28 rural regions*, by economic sectors (average 2004-2013) (% of total GVA)

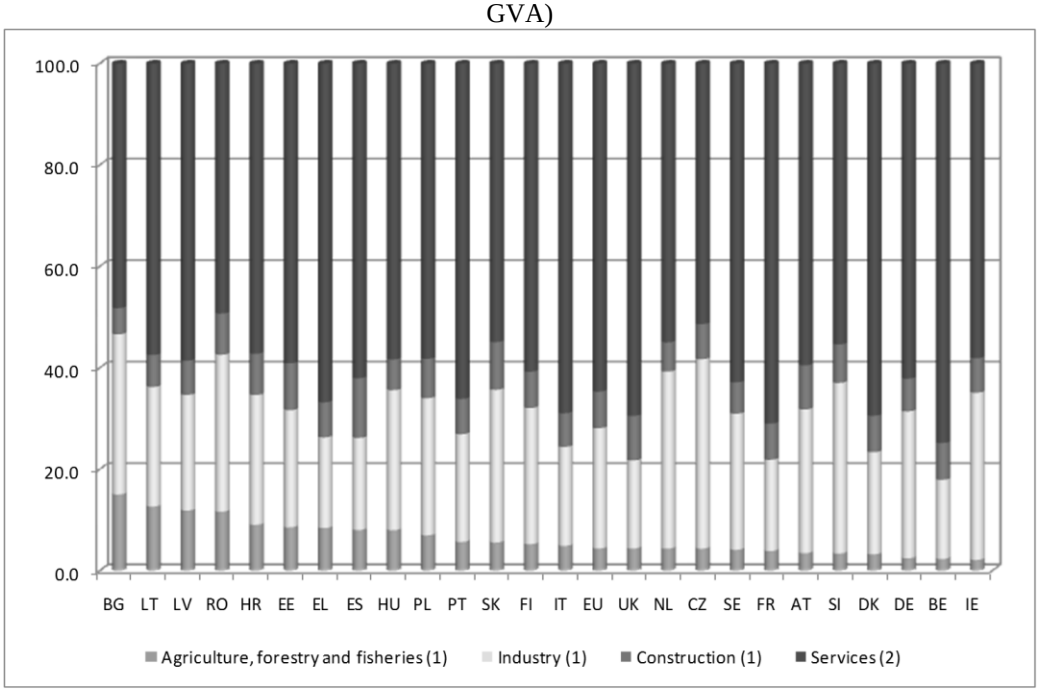

Source: author's processing of data from Eurostat - Economic Accounts for Agriculture.
* Exempt for Cyprus, Luxembourg and Malta for (1) and as well Poland for (2).
Note: by urban-rural typology there are classified 100% urban regions in Malta and 100% intermediate regions in Cyprus, Luxembourg and Slovenia.

By economic activity, agriculture employed nearly 10 million people in 2014 which represented 4.4 % of total employment in the EU-28 (table 2). In 2014, the highest employment rates in agriculture were found in Romania (27.8%), Greece (13%) and Poland (10.9%), in contrast with the United Kingdom, Malta, Belgium, Luxembourg, Sweden and Germany, where agriculture provided less than 2% of employment. Employment in agriculture and its share in total employment in EU-28 had a decreasing trend over last five years, representing in absolute terms more than 1 million persons. While the decline in EU-28 was of -2.1%/year, the trend was more accentuated in the EU-N13 states (-2.5%/year) than in the EU-15 (-1.6%/year). Nevertheless, the number of people employed in agriculture increased in six Member States *i.e.* Luxemburg, United Kingdom, Malta, Cyprus and Ireland, while the most accentuated annual average was in Croatia (-10.0%) and Portugal (-7.6%).

Although with smallest shares in total employment of the EU-28, forestry was important for about half of million of people employed in 2014 in this sector of EU-28, most of them being in Latvia (2%) and Estonia, Finland, Lithuania and Slovakia (1% in each), while Romania (0.6%) was slightly above the EU-28 average (0.3%). Among the least shares of employment in forestry were in Netherlands, United Kingdom, Cyprus, France Spain, Germany and Denmark (0.1% or less).

Food industry in EU-28 employed almost 5 million people in 2014. The distribution of employment in food industry placed in top Bulgaria and Croatia (3.8% each), followed by Hungary (3.4%), Greece and Poland (3.3% each), while sharing below 1% in Luxembourg.

While service sector generally accounts for the majority of jobs, the weight of services sector in employment presents large gaps among states, ranging from 42% in Romania to 83% in the Netherland.

Table 2. Employment in EU-28, by economic activity (2014)

NUTS code	Label	Agriculture		Forestry		Food industry		Tourism	
		1000 persons	% of total	1000 persons	% of total	1000 persons	% of total	1000 persons	% of total
EU	European Union	9,558	4.4	546	0.3	4,957	2.3	9,936	4.6
BE	Belgium	53	1.2			113	2.5	155	3.4
BG	Bulgaria	181	6.1	26	0.9	112	3.8	155	5.2
CZ	Czech Republic	108	2.2	27	0.5	115	2.3	195	3.9
DK	Denmark	62	2.3	3	0.1	60	2.2	105	3.9
DE	Germany	528	1.3	35	0.1	950	2.4	1,527	3.8
EE	Estonia	16	2.6	7	1.1	17	2.7	26	4.1
IE	Ireland	103	5.4	3	0.2	54	2.8	137	7.2
EL	Greece	461	13.0	5	0.2	116	3.3	297	8.4
ES	Spain	678	3.9	25	0.1	483	2.8	1,404	8.1
FR	France	695	2.6	31	0.1	611	2.3	932	3.5
HR	Croatia	128	8.2	15	0.9	60	3.8	96	6.1
IT	Italy	738	3.3	53	0.2	465	2.1	1,269	5.7
CY	Cyprus	15	4.2	1	0.1	11	3.1	28	7.8
LV	Latvia	46	5.2	18	2.0	28	3.2	29	3.3
LT	Lithuania	106	8.0	14	1.0	41	3.1	34	2.6
LU	Luxembourg	3	1.3	:	:	1	0.6	8	3.1
HU	Hungary	167	4.1	23	0.6	139	3.4	172	4.2
MT	Malta	2	1.2	:	:	4	2.1	14	7.8
NL	Netherlands	170	2.1	2	0.0	129	1.6	325	3.9
AT	Austria	187	4.5	12	0.3	71	1.7	235	5.7
PL	Poland	1,734	10.9	78	0.5	522	3.3	334	2.1
PT	Portugal	363	8.1	14	0.3	97	2.2	276	6.1
RO	Romania	2,392	27.8	48	0.6	187	2.2	181	2.1
SI	Slovenia	84	9.2	4	0.4	19	2.1	41	4.4
SK	Slovakia	59	2.5	24	1.0	50	2.1	119	5.0
FI	Finland	76	3.1	26	1.1	37	1.5	86	3.5
SE	Sweden	62	1.3	29	0.6	45	0.9	159	3.3
UK	United Kingdom	341	1.1	23	0.1	423	1.4	1,598	5.2

Source: author's processing of data from Eurostat - Labour Force Survey.

Among these, tourism accounted for 10 million employed persons in EU-28 (4.6%), in 2014, most of them found in Greece and Spain (8.4%-8,1%), but also in Cyprus, Malta and Ireland (7.8%-7.2%). Romania ranks the last place with 181 thousand people employed in tourism, preceded by Poland (2.1% each) .

Labour productivity in agriculture accounted for 167 billion EUR in the period 2012-2014, of which the highest performances had Netherlands, Denmark and Belgium (table 3). Romania was below the EU-28 average, with a 27% share corresponding to an average amount of 6.9 billion EUR, however, the annual average trend was one of the highest (10%), after Belgium (17%) and Luxembourg (15%).

Gross fixed capital formation in agriculture quantifies the part of value added invested, that is a key element for determining competitiveness. In the period 2007-2013, the agricultural sector in the EU-28 invested in average 59 billion EUR, accounting for 35% of the total agricultural GVA, of which 90% was invested in the EU-15, especially in France, Italy and Germany (table 4). As an average of the period, the highest shares of GFCF in agricultural GVA were found in Luxembourg (125%), Denmark (85%) and in the Netherlands, Austria and Estonia (64%). The lowest levels of investments in agriculture have registered in Cyprus (4%), Poland (9%), in Slovakia and Bulgaria (11%) and in Romania (16%).

In the period 2007-2013, GFCF in agriculture in the EU-28 increased in average with 1.3% as annual growth rate, with a lower trend in the EU-15 (1%) than in the EU-N13 newest

Member States (3.6%), while Cyprus (-14.4%), Croatia (-11.9%) and Denmark (-5.3%) and Greece (-4.5%) showed the highest decline of GFCF.

Table 3. Labour productivity in agriculture, in EU-28 (average 2012-2014)

Country / Indicator	GVA	Employed persons	Labour productivity		
	EUR million	1000 AWU	EUR/AWU	Index EU-28	Annual average growth rate (%)
EU-28	167,431	9,917	16,884	100	3
Belgium	2,376	58	40,989	243	17
Bulgaria	1,696	322	5,267	31	7
Czech Rep.	1,426	105	13,537	80	2
Denmark	3,200	53	60,309	357	-6
Germany	17,985	507	35,482	210	-7
Estonia	346	22	15,380	91	7
Ireland	2,001	164	12,175	72	2
Greece	5,176	460	11,256	67	0
Spain	21,792	852	25,581	152	5
France	28,377	781	36,338	215	2
Croatia	1,108	196	5,653	33	-6
Italy	31,138	1,108	28,099	166	1
Cyprus	331	25	13,174	78	1
Latvia	268	82	3,284	19	7
Lithuania	1,083	147	7,382	44	8
Luxembourg	121	4	33,277	197	15
Hungary	2,892	447	6,472	38	4
Malta	60	5	12,004	71	2
Netherlands	9,737	146	66,646	395	2
Austria	2,819	124	22,813	135	3
Poland	8,964	1,930	4,645	28	3
Portugal	2,404	284	8,477	50	6
Romania	6,976	1,523	4,580	27	10
Slovenia	430	82	5,260	31	2
Slovakia	593	55	10,760	64	4
Finland	1,312	79	16,638	99	-6
Sweden	1,704	62	27,456	163	2
United Kingdom	11,117	295	37,703	223	2

Source: author's processing of data from Eurostat - Economic Accounts for Agriculture.

Table 4. Gross fixed capital formation in agriculture, in EU-28 (2007-2013)

Country / Indicator	GFCFA	GFCFA / GVA in agriculture	Growth rate of GFCFA
	EUR million current prices	%	% per year
EU-28	59,087	35	1.3
Belgium	1,114	51	3.4
Bulgaria	173	11	3.2
Czech Rep.	600	29	3.9
Denmark	1,610	85	-5.3
Germany	8,054	48	2.1
Estonia	184	64	3.4
Ireland	889	48	0.2
Greece	1,488	26	-4.5
Spain	4,793	21	2
France	11,156	38	3.9
Croatia	359	19	-11.9
Italy	10,249	39	-5.2
Cyprus	12	4	-14.4
Latvia	265	57	3.4
Lithuania	365	41	12.1
Luxembourg	135	125	5.9
Hungary	782	24	6.8
Malta	14	19	-0.3
Netherlands	4,561	52	5.5
Austria	1,974	64	5.2

Poland	1,049	9	5.6
Portugal	838	32	0.3
Romania	1,164	16	3
Slovenia	243	39	-1
Slovakia	182	11	4.1
Finland	1,176	70	0.6
Sweden	1,112	60	2.2
United Kingdom	4,545	46	4.4

Source: author's processing of data from Eurostat - Economic Accounts for Agriculture.

Nevertheless, GFCF in agriculture had an increase trend in other countries, in top with 12% being Lithuania, followed by Hungary sharing 5.9% and Luxembourg with 6.8%. Romanian investment had the highest percentage found among EU-N13, with an average value of 1164 million EUR, had a positive trend, rising with a moderate 3% in average per year.

CONCLUSIONS

Europe 2020 Strategy is the ten-year growth strategy for the European Union envisaging three principles for the future growth: *smart*, *sustainable* and *inclusive*. The Member States targets to comply tot these objectives, as well as those related to rural development level are fore guiding to the common aim of growth.

The analysis of socio-economic indicators results aspects of risk for rural economic growth in some countries, among which for Romania the following are striking:

- Most significant development differences are observed between urban and rural areas.

- Low added value obtained in agriculture and the lack of economic diversification in rural areas, hampers the development of a sustainable rural economy.

To these signals should be highlighted the evaluations results of Council on the Convergence Programme of Romania, contained in COM (2016) 343 final Brussels, which concludes that Romania is experiencing one of the highest risks of poverty and social exclusion in the EU and labour market activation is very limited, especially in rural areas. Romania needs to take action in the short term so as *to improve access to public integrated services, to extend basic infrastructure and encourage economic diversification, particularly in rural areas*.

According to a study on research an innovation (EC, 2013) *the field of agriculture, fisheries and forestry which has a lot of potential in Romania for economic growth given the existing raw materials, is not supported by a comparable scientific specialization*. This can be expected to raise awareness at the highest political levels on the added value of innovation in various sectors *i.e.* agriculture, transport, services etc..

Finally, to meet multiple challenges that rural zones are facing, the main efforts might focus on enhancing competitiveness, restructuring, modernization and value added in the agricultural sectors, on diversification of rural economy mainly with non-agricultural activities and services, on business development, on bio-economy and circular economy, education and knowledge transfer, all that in favor of sustainable economic growth and creation of employment opportunities. In this context, it has to be stressed that employment contributes to economic performance, quality of life and social inclusion, making it one of the cornerstones of socioeconomic development and welfare.

BIBLIOGRAPHY

ECORYS, (2010). *Study on Employment, Growth and Innovation in Rural Areas*, managed by DG AGRI, Netherlands.
European Commission (2015a). *Rural Development in the EU – Statistical and Economic Information Report.* DG AG and RD, Brussels.
European Commission (2015b). *CAP context indicators* 2014-2020, DG AG and RD, Brussels.
European Commission, (2013). *Research and Innovation performance in EU Member States and Associated countries Innovation Union progress at country level 2013*, Directorate-General for Research and Innovation. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
European Commission, (2010a). Europe *2020 - A strategy for smart, sustainable and inclusive growth*, COM(2010) 2020 final, Communication from the Commission, Brussels, 3.3.2010. http://eur-lex.europa.eu/
European Commission, (2010b). *The CAP towards 2020: Meeting the food, natural resources and territorial challenges of the future*, COM(2010) 672 final, Brussels, 18.11.2010.
Eurostat, (2015). *Sustainable development in the European Union - 2015 Monitoring Report of the EU Sustainable Development Strategy*. Statistical books, Luxemburg. http://ec.europa.eu/eurostat/
Eurostat, (2016). *Smarter, greener, more inclusive? Indicators to Support The Europe 2020 Strategy*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

STUDIES ON PROFITABILITY OF ORGANIC VEGETABLE FARMS

Andreea Alexandra Timofte

PhD Student, "Ion Ionescu de la Brad" University of Iași

Abstract: The belief that organic food is healthier than the conventional ones continues to influence the market today. Surveys show that health is the main reason why consumers buy organic food (Carolyn Dimitri and Nessa J. R., 2000; Howie M., 2004; The Hartman Group, 2006). The pioneers of the environmental movement have issued a hypothesis that a healthy diet helps to increase the harmonious development of people and that is the basis of a healthy society. Since most food products come from the soil, they promote the natural cultivation method, which is consistent with the health of the soil.
Profitability helps measuring the ability of a farm to generate more revenue than expenses over time. Profitability ratios examine the relationship of net farm profit to the management skills and labor necessary for its proper function (Johnson D.M. and Lessley B.V., 1998). The Farm Financial Standards Council recommends five financial ratios for measuring profitability: net farm income, rate of return on equity; operating profit margin; earnings before interest, tax, depreciation and amortization and rate of return on investments.

Keywords: market, organic vegetables, health, economic growth, profitability

INTRODUCTION

For 50 years, farmers and the general public were made to believe that pesticides are essential in modern agriculture and especially to ensure food for the entire world population. This simply is not true. Pesticides unbalance ecosystems that have sustained agriculture for thousands of years by eliminating insects and soil microorganisms. In addition, pests are always under pressure to become resistant to pesticides.

Consumption of organic products is growing and the area devoted to organic crops is also growing. An organic industry grows, which not only commands respect but demands a growing share of research and educational services from agricultural universities and government institutions.

Despite the fact that agriculture provides increasing supplies of food, it contributes greately to greenhouse agrochemical pollution, gases, biodiversity loss and soil degradation (Rockström J. et al., 2009; Godfray H.C.J. et al. 2010). The most popular alternative farming system in the world is organic agriculture, with global sales growing 170% to $63 billion from 2002 to 2011 (Willer H. et al., 2013).

Data on areas and production of organic vegetables were collected for the first time in 2004 when the area was 105,000 hectares and so far, it has reached 305,000 ha (Garming H. et al., 2014). The increase can be attributed to the continuous improvement of data collection by governments and the private sector. Major surfaces increase from 2013 is due to the fact that the information was available in China for the first time (Figure 1).

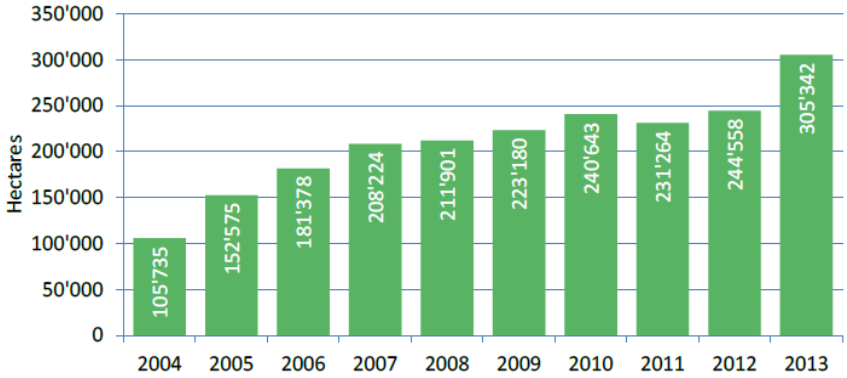

Figure 1 – Production area of organic vegetables worldwide (FIBL-IFOAM-SOEL, 2006-2015)

Tomatoes (*Solanum lycopersicum* L.) are the most important vegetable worldwide and tomato yield has grown by 33% in just 10 years from 2002 to 2012 (Figure 2).

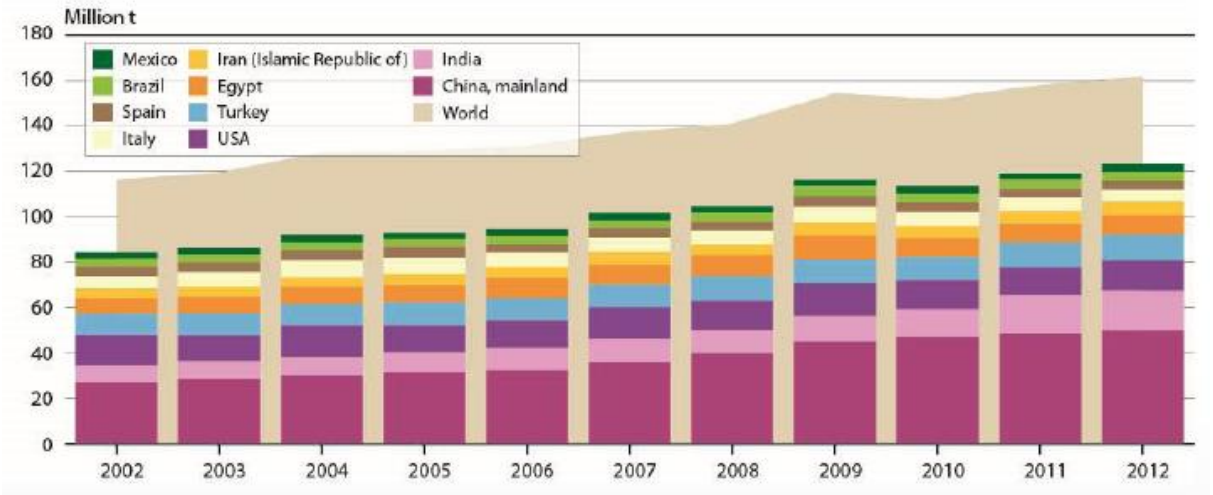

Figure 2 – Evolution of tomato production in top 10 countries (FAOSTAT, 2014)

Even though the Netherlands is not in the top 20 tomato producing countries, it is the second largest exporter of fresh tomatoes in the world. USA occupies the third place in production of tomatoes and first place on imports of fresh tomatoes; instead, they are the first in the export of paste and sauce (Figure 3).

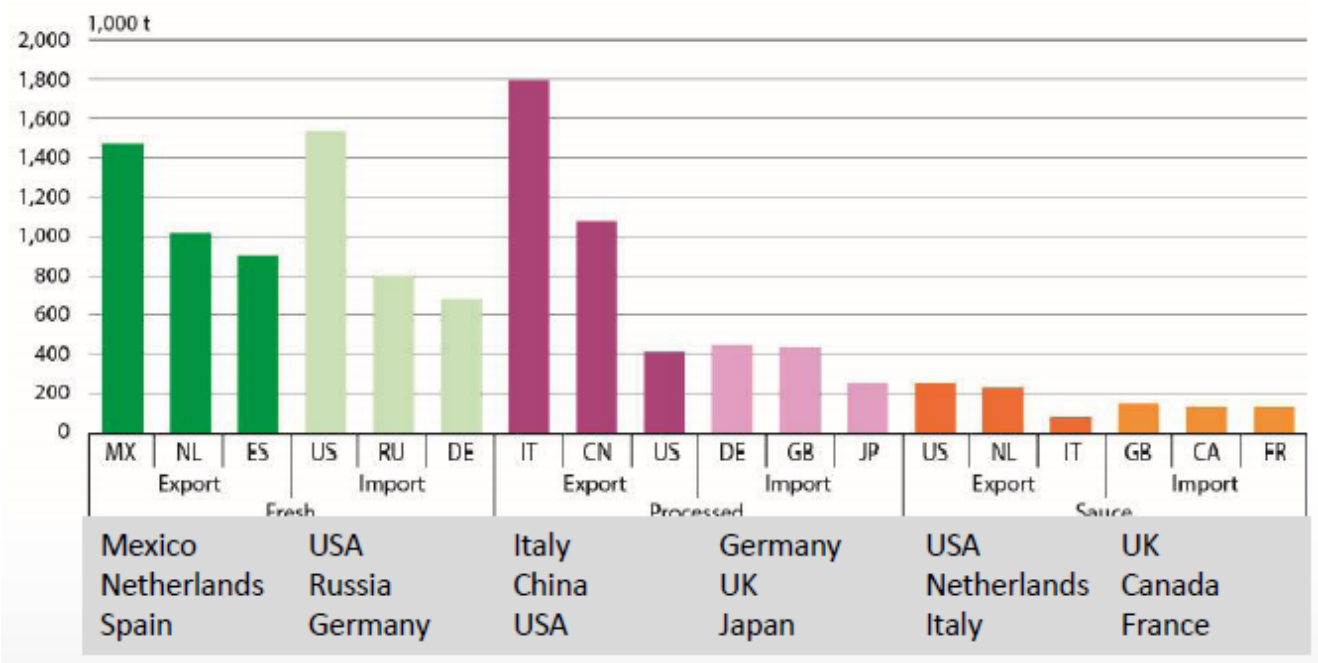

Figure 3 – Top 3 exporting and importing countries for fresh, processed tomatoes and tomato sauce, 2012 (UN Comtrade, 2014)

Organic farming is adopted by 162 countries, but it occupies only 1% of global cropland (Willer H. et al., 2013). The limiting growth factors of organic agriculture are often the low consumer budget, inexperience with growing systems, insufficient marketing, technical infrastructure and government policies (Halberg N. et al., 2007; Reganold J.P. et al., 2011).

For example, global land area intended for the production of organic vegetables is 305,342 ha representing 0.5% of the total (56 mln. ha) land occupied with vegetables (FAOSTAT, 2012). Countries with the largest area of organic vegetables are USA, China, Mexico and Italy, each with over 20,000 ha, The highest levels of production of vegetables are registered in China, India, USA and Turkey (Figure 4).

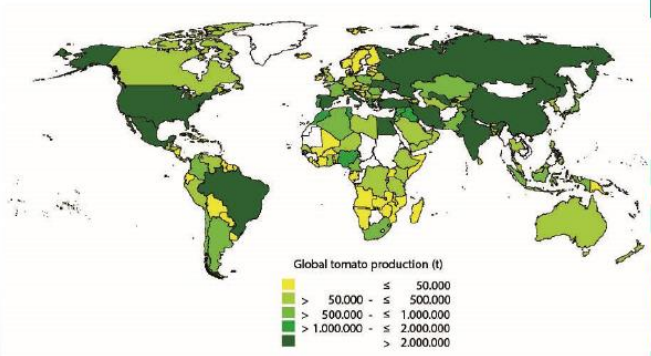

Country	(1 000) t
China	48.577
India	16.826
USA	12.625
Turkey	11.003
Egypt	8.105
Iran	6.824
Italy	5.950
Brazil	4.417
Spain	3.821
Uzbekistan	2.585
Mexico	2.436
Russia	2.201
Ukraine	2.112
Nigeria	1.505
Tunisia	1.284
Portugal	1.245
Morocco	1.236
Greece	1.170
Syria	1.155
Iraq	1.060

Figure 4 – Global tomato production, 2011 (FAOSTAT, 2012)

Organic agriculture is doubtful, with critics saying that it is inefficient (Trewavas A., 2001; Pickett J.A., 2013), requiring more land to produce the same amount of food as conventional agriculture. In addition, adopting organic agriculture on too large a scale could potentially threaten the entire environment, including forests and grasslands (Trewavas A., 2001, Avery A., 2006), and skeptics contend that it just has poor solutions to agricultural problems (Trewavas A., 2001; Kirchmann H. and Thorvaldsson G. 2000) and will naturally become less relevant in the future (Pickett J.A., 2013). However, there are international agricultural articles that recognize organic agriculture as an original farming system that balances multiple sustainability goals and will be of expanding importance in worldwide food and ecosystem security (Rockström J, et al., 2009; De Schutter O., 2010).

MATERIAL AND METHOD

The present paper is the result of examining the financial performance of organic agriculture: total costs, variable costs, fixed costs, gross returns, benefit/cost ratio, organic price premiums and yields.

RESULTS AND DISCUSSIONS

Any farming system should be able to produce sufficient amounts of high-quality food, enhance the environment, contribute to the well-being of farmers and their communities and make farming financially viable (National Research Council, 2010).

Reviews and analyses have demonstrated that although organic farming produces lower yields compared with conventional agriculture (De Ponti T. et al., 2010; Seufert V. et al., 2012; Ponisio L.C., 2015), it delivers more nourishing foods (Brandt K. et al, 2011; Smith-Spangler C. et al., 2012) with no pesticide residues (Baranski M. et al., 2014; Lu C. et al., 2006). Such aggregate research generally supports the idea that organic farming systems are friendlier to the environment than the conventional farming systems.

The environmental benefits of switching to organic farming cover the following aspects: greater energy efficiency (Alföldi T. et al., 2002; Tuomisto H.L. et al., 2012); enhanced soil carbon (Gattinger A et al., 2012); greater floral and faunal landscape diversity (Gomiero T. et al., 2011); and, subsequently less pollution of soil and water (Lotter D.W., 2003; Gomiero T. et al., 2011).

Collected data was used to examine the financial parameters of organic and conventional agriculture using both individual crops and cropping systems. The financial security of farmers is often based on earnings from multiple crops grown over consecutive seasons.

There was no significant difference between the total costs, variable costs and fixed costs of organic and conventional crops or systems. Labor costs, which belong to variable costs, were significantly higher for organic individual crops (13%) and systems (7%); however, they were offset by not using purchased inputs, such as synthetic fertilizers and plant protection products. The higher labor costs of organic farms is attributed to devoting more resources to mechanical pest control, having a greater diversity of enterprises. Even though one of the accomplishments of conventional agriculture has been the ability to create more with less labor, some have found the extra labor to be beneficial by redistributing resources and promoting rural stability in regions where the labor force is underemployed (International Fund for Agricultural Development, 2005).

When organic premiums were not applied, gross returns, benefit/cost ratios, and net present values were significantly lower for organic crops (−10%, −7% and −23%) and

systems (−18%, −8% and −27%) compared with their conventional counterparts.

On the contrary, when actual organic premiums were applied, gross returns, benefit/cost ratios and net present values were reliably greater for individual organic crops (21%, 24% and 35%) and systems (9%, 20% and 22%). Additionally, total costs, gross returns, benefit/cost ratios, and net present values for organic compared with conventional crops and systems were consistent.

The financial performance of organic farming was also higher than that of conventional system when organic crops were grown in longer or more diverse rotations, in annual systems compared with perennial ones and in leguminous crops compared with non-leguminous ones.

If the price on the negative externalities caused by farming, such as soil erosion and groundwater poisoning, is also added, then organic farming becomes even more profitable. Organic practices appear to increase the ability of farms to provide some ecosystem services (Wratten S. et al., 2013; Porter J. et al., 2009).

CONCLUSIONS

Taking into account lower yields and externalities or ecosystem services, organic agriculture is significantly more profitable than conventional agriculture. Organic farming can continue to expand even if premiums decline.

Financial viability of farms is vital, but is only one of four goals that must be met for agriculture to be sustainable. Equally important is enhancing the environment, producing adequate crop yields of high quality and contributing to the well-being of farmers and their communities.

Conventional farming has provided large amounts of food and other products, but at the expense of other sustainability goals. Although organic agriculture produces lower yields than conventional agriculture, it unites human health, socioeconomic and environment objectives. In times of climate changes, increasing population growth, environmental degradation and rising energy costs, agricultural systems with a well-balanced portfolio of sustainability benefits are most needed. Organic farming can contribute a larger share in feeding the world, not just 1% of the global agricultural land, especially because of its multiple sustainability benefits.

Foods should be valued based on health benefits, food security and ecosystem services and would allow the public to choose products that push agriculture in a more sustainable direction.

The unifying principle behind the many supporters of organic agriculture is the belief that the health of the soil is crucial to life and is the only sustainable way of farming in order to create a secure future for humanity.

Organic farming does not involve using the best options available, but using options that have been approved. These options are usually more complex and sometimes less effective than conventional ones. Improving the options available for organic farming requires scientific effort, which may also require some reassessment of existing practices.

BIBLIOGRAPHY

1. Alföldi T. et al., 2002 – Organic Agriculture, Environment, and Food Security, eds Scialabba NE-H, Hattam C (FAO, Rome), available at www.fao.org/docrep/005/y4137e/y4137e00.htm.

2. Avery A., 2006 – *The Truth About Organic Foods.* Henderson Communications LLC, Chesterfield, MO.
3. Baranski M. et al., 2014 – *Higher antioxidant and lower cadmium concentrations and lower incidence of pesticide residues in organically grown crops: A systematic literature review and meta-analyses*. Br J Nutr 112(5):794–811.
4. Brandt K. et al, 2011 – *Agroecosystem management and nutritional quality of plant foods: The case of organic fruits and vegetables*. CRC Crit Rev Plant Sci 30(1-2):177–197.
5. De Ponti T. et al., 2010. *The crop yield gap between organic and conventional agriculture*. Agric Syst 108:1–9.
6. De Schutter O., 2010 – Report *Submitted by the Special Rapporteur on the Right to Food.* United Nations, Geneva.
7. Dimitri Carolyn and Richman Nessa, 2000 – *Organic Food Markets in Transition*. Henry A. Wallace Center for Agricultural and Environmental Policy, Policy Studies Report Nr. 14.
8. FIBL și IFOAM, 2015 – *The World of Organic Agriculture*. Statistics and Emerging Trends.
9. Garming H. și colab., 2014 – Tomato – *A new crop in agri benchmark Horticulture,* Thünen Institute of Farm Economics.
10. Gattinger A et al., 2012 – *Enhanced top soil carbon stocks under organic farming*. Proc Natl Acad Sci USA 109(44):18226–18231.
11. Godfray H.C.J. et al., 2010 – *Food security: The challenge of feeding 9 billion people*. Science 327(5967):812–818.
12. Gomiero T. et al., 2011 – *Environmental impact of different agricultural management practices: Conventional vs. organic agriculture*. CRC Crit Rev Plant Sci 30(1-2):95–124.
13. Goulette M., 2013 – *Fabricants de produits de biocontrôle*, Biofil vol. 90, p. 36–38
14. Halberg N. et al., 2007 – *Global Development of Organic Agriculture: Challenges and Prospects*, eds Halberg N, Alrøe HF, Knudsen MT, Kristensen ES (CABI, Wallingford, UK), pp 277–322.
15. Hartman Group, The. *Organic 2006: Consumer Attitudes & Behavior, Five Years Later & Into the Future*, available online at www.ota.com/organic/mt/consumer.html.
16. Howie M., 2004 – *Industry study on why millions of Americans are buying organic foods*.
17. International Fund for Agricultural Development, 2005 – *Organic Agriculture and Poverty Reduction in Asia: China and India Focus*, IFAD, Rome.
18. Kirchmann H. and Thorvaldsson G., 2000 – *Challenging targets for future agriculture*. European Journal of Agronomy 12(3-4):145–161.
19. Lotter D.W., 2003 – *Organic agriculture. Journal of Sustainable Agriculture* 21(4): 59–128.
20. Lu C. et al., 2006 – *Organic diets significantly lower children's dietary exposure to organophosphorus pesticides*. Environ Health Perspect 114(2):260–263.
21. National Research Council, 2010 – T*oward Sustainable Agricultural Systems in the 21st Century*. The National Academies, Washington, DC.
22. Organic Trade Association. 2007 – *Organic Trade Association 2007 Manufacturer Survey*. Organic Trade Association, Greenfield, MA.
23. Organic Trade Association. 2009 – *Organic Trade Association 2009 Organic Industry Survey*. Organic Trade Association, Greenfield, MA, available online at www.organicconsumers.org/organic/millions033004.cfm.
24. Pickett J.A., 2013 – *Food security: Intensification of agriculture is essential, for which*

current tools must be defended and new sustainable technologies invented. Food and Energy Security 2(3):167–173.
25. Ponisio L.C., et al., 2015 – *Diversification practices reduce organic to conventional yield gap*. Proc Biol Sci 282(1799):20141396.
26. Porter J. et al., 2009 – *The value of producing food, energy, and ecosystem services within an agro-ecosystem*. Ambio 38(4):186–193.
27. Reganold J.P. et al., 2011 – *Agriculture. Transforming U.S. agriculture*. Science 332(6030): 670–671.
28. Rockström J. et al., 2009 – *A safe operating space for humanity*. Nature 461(7263): 472–475.
29. Seufert V. et al., 2012 – *Comparing the yields of organic and conventional agriculture*. Nature 485(7397):229–232.
30. Smith-Spangler C. et al., 2012 – *Are organic foods safer or healthier than conventional alternatives?: A systematic review*. Ann Intern Med 157(5):348–366.
31. Trewavas A., 2001 – *Urban myths of organic farming*. Nature 410(6827):409–410.
32. Tuomisto H.L. et al., 2012 – *Does organic farming reduce environmental impacts?—A meta-analysis of European research*. J Environ Manage 112:309–320.
33. Veronelli V., 2012 – *The future of biocontrol industry. Witnessing the last 25 years*. ABIM.
34. Willer H. et al., 2013 – *The World of Organic Agriculture: Statistics and Emerging Trends 2013*, eds Willer H, Lernoud J, Kilcher L (FiBL-IFOAM, Bonn), pp 26–33.
35. Wratten S. et al., 2013 – *Ecosystem Services in Agricultural and Urban Landscapes*, Wiley–Blackwell, Oxford.
36. *** http://faostat.fao.org/site/377/DesktopDefault.aspx?PageID=377#ancor
37. *** http://faostat.fao.org/site/567/DesktopDefault.aspx?PageID=567#ancor
38. *** http://www.ibmafrance.com/uploads/1/9/8/2/19823647/abim_2012_biocontrol_market.pdf .

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

QUALITATIVE RESEARCH ON THE EDUCATIONAL OFFER AT UNIVERSITY OF CRAIOVA'S LEVEL

Amalia Raluca Stepan

PhD Student, University of Bucharest

Abstract: During this research, there will be build a series of instruments that assure the gathering of objective and concrete information regarding the efficiency of inclusion measures addressed to pupils. One of the instruments we propose it's the organization of an interview guide: 10 interviews with main actors from the targeted institutions which will take place on the five counties' capitals; which's purpose will be to analyze the perception regarding the "future role" in the present educational context. Participants at this study will be selected among the teachers that activates in universities and high- schools. There will be made semi structured interviews with persons that have a concrete activity in connected areas with the research's objective. So, we propose a list of interviews as various as possible. This could target representing from the entities mentioned above etc. Participants to the study are going to be adults working with youth. By working with youths we understand persons that works with young people through programs and projects or through activities of teach/learning.
This study it was made during a research project by University of Craiova at the level of high school pupils and teachers form the Sud-West Oltenia region. The research methodology is a qualitative one through structured interviews with the high school teachers.
The study will be focus on the needs of the teachers from the region Sud-West Oltenia in report with the educational offer of University of Craiova and the needs of the pupils related to the labor market.

Keywords: educational context, structured interviews, future career

The objectives of the interviews conducted within the study were:

a. The assessment of the level of satisfaction towards high-school teachers in S-E Oltenia Region regarding their role and comparison of the results obtained between the 5 counties. The results can be used to increase their involvement in directing students to the university, rather to the dropout:

- problems leading to difficulties in passing the baccalaureate exam;
- positive situations and supportive measures offered in their work, by the educational institutions (ministries, county school inspectorates);
- the level of transparency of the institutions.

b. Identifying ways to optimize the graduation of the students (suggestions for a new curriculum, simplifying the procedures, the monitoring procedures etc.)

c. Impact assessment of the tools and activities conducted during a school year : teaching, assessment, practical work, final exams:

- level of awareness regarding the teaching methods
- level of satisfaction towards these activities (availability, dissemination of the acquaintances etc.)

d. Identifying ways to increase the impact of high school and graduation

e. Identifying preferred information channels.

f. Identifying the type of information that the direct beneficiaries- the students- want to receive within the future information and activities they will conduct.

g. Developing a set of recommendations for reviewing the present situation regarding the student' s position about the continuation of the studies and achievement of a successful career.

h. Identifying the opinion on the economic and social impact of the theachers and the added value of the community assistance in the S- E Oltenia Region, including their role in the development of the economic future of the area.

i. Identifying their role in the choice the students make for an University or another, or for working abrod and droping studies.

The interviews were conducted with teachers, in the 5 counties of S- E Olteania Region: Mehedinti, Dolj, Olt, Gorj and Vâlcea.

The analysis of the qualitative data (resulted from the interviews) was conducted through the classical method of comprehensive analysis, that provides a high level of validity and reliability of the final results, maintaining unaltered the specific character of "understanding and explanation" offered by the qualitative methodology.

We were conducted interviews with high school teachers, as follows:

- 10 interviews in Romania, 2 in each of the five counties. In each county, there were organized two interviews with two beneficiaries - directors / teachers at the local high schools.

The list of beneficiaries which participated to the interviews was commonly agreed with the University of Craiova, before planning the interviews or during their performance, depending on the specifics of each situation.

For the proper conduction of the interviews, we sent invitations to all the high schools in the region from the basic list and established the date of the interviews depending on the availability of their programe, while respecting the time schedule for this activity (October-November 2016).

The list of high schools participating to the interviews is presented below:

No.	Name of the high school	County / District from the S- E Oltenia region
1	Voltaire High School	Dolj
2	Fratii Buzești National College	Dolj
3	Radu Greceanu National College	Olt
4	Mihai Viteazul High School	Olt
5	Ecaterina Teodoroiu National College	Gorj
6	Tudor Vladimirescu National College	Gorj
7	Gheorghe Țițeica National College	Mehedinți
8	Traian National College	Mehedinți
9	Henri Coandă Technological High School	Vâlcea
10	Oltchim Technological High School	Vâlcea

The interviews were conducted in the period 03.10.2016 - 30.11.2016.

In what concerns the contacting of the selected high schools for conducting the interviews, the procedural steps followed by the University of Craiova were:

- preparing formal invitations for attending the interviews and transmitting these invitations to the email addresses existing in the database with the high schools in S- E Oltenia Region;
- transmitting the invitations to interview to the selected high schools from the main list, by email or by fax, at the contact details;
- contacting the high schools by phone for confirming the receipt of the invitations to the interview and appointment of the representative teacher or director who will attend the interview, or where appropriate, providing additional contacts for further communication in planning the interview:
- replacing, the high schools that refused the participation or have not replied to the invitation, with others from the reserve list following the same steps described above for contacting and programming the interviews.

Each interview lasted between 50 and 60 minutes, and the discussions were recorded with the consent of all the participants. The recordings were used by to elaborate the individual reports of the interviews, which contained the synthesis of discussions with the representatives of the high schools.

The main conclusions of the 10 interviews conducted with the representatives of the high schools from the S- E Oltenia Region allowed gathering information on the following aspects of assessment:

- Assessing the level of satisfaction towards the teachers and directors of the high schools;
- Identifying ways to optimize the level of graduation among students;
- Identifying ways to increase the impact of information and awareness of the importance of continuing studies;
- Identifying the preferred choices of the students;

Positive aspects mentioned by the representatives of the high schools:

- Some of the implemented educational methods were considered successful and were continued with other ideas (the power of example).
- It was performed a better coordination between the counties high schools in their effort to overcome the school dropout, in some areas (eg. in case of high schools with low graduation rate, etc.).
- Another positive aspect mentioned by the teachers, regardless of the category of students they teach to, was the constructive and effective communication relationship developed with the representatives of the ministries and county school inspectorates in the variuos stages of school year.
- Within the positive aspects mentioned by all the categories of interviewed teachers are the gained expertise and the skills developed by the students after graduation.

Difficulties encountered by high schools during the project implementation:

- According to the information collected from the teachers, most of the difficulties encountered are related to the lack of interest in learning of the students; this phase could have been overcome with the support of the parents and school counselors, who are often unavailable.
- The difficulties encountered in their fight with the alarming percent of dropout was related to the student ‘ s mirage of the option to leave to work, either at home or abroad.
- Other aspects that have made more difficult the level of the exam passing reaching over 50% were the time student spent on social media and internet instead of learning or doing their homeworks.

- It is mentioned that, even if the student learns and wishes to attend a university, another difficulty mentioned by the teachers is the lack of information the student have about what he or she shoud choose, what applies better to his needs, desires, skills and economic enrirnoment.

Among the most relevant recommendations regarding the student' s position about the continuation of the studies and achievement of a successful career are found the following:

- Intensifying the ways to promote the university and their options;
- More events and permanent written information on career counselling activities and career guidance in high schools developed by the universities;
- It would be useful to continue the organization of meetings with the ministries and county school inspectorates on topics such as exam passing and continuing the education after high school graduation.

BIBLIOGRAPHY

- Bibliographical References/ Referinţe bibliografice: - Băban, A., (2002), Metodologia cercetării calitative, Editura Presa Universitară Clujeană,
- Cluj-Napoca
- Cerghit, I., (2002), Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi
- strategii, Editura Aramis, Bucureşti
- Chelcea, S., (2004), Metodologia cercetării sociologice: Metode cantitative şi calitative,
- Editura Economică, Bucureşti
- Iluţ P., (1997) Abordarea calitativă a socioumanului, Editura Polirom, Iaşi;
- Iucu, R., (2008), Instruirea şcolară. Perspective teoretice şi aplicative, Ediţia a II-a
- revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi
- Project report: RESSOURCES PARTAGEES POUR L'INSERTION PROFESSIONNELLE DES DIPLOMES EN EUROPE CENTRALE ET ORIENTALE (RePartI – ECO), 2012
- Report of the virtual joint projects between universities for science, technology, innovation and exploitation of intellectual property HRD / 86 / 1.2 / S / 56872.2012
- Study of the University of Craiova insertion of graduates into the labor market - CCOC - University of Craiova;
- http://www.edu2025.ro/UserFiles/File/LivrabileR1/diagnostic_panel2.pdf, electronic document accessed in August 30, 2011, the European Commission cited ANALYSIS Diagnostic University and knowledge

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

IDEOLOGY AND THE FORMATION OF THE SUBJECT

Diana-Cristina Bulzan

PhD Student, Academy of Fine Arts, Vienna

Abstract: The relation between ideology and subjectivity presents itself from the start as an ambiguous one, as each term seems to imply the other. In his essay on ideology, Louis Althusser describes the formation of the subjectivity as the hailing or interpellation of an individual by ideology. The described process is of such a nature that its effect (the existence of the subject) is always already implied as realized. Namely, according to Althusser, the subject comes into being by recognizing him/herself as the addressee of the interpellation, thereby recognizing him/herself as having always already been a subject. Moreover, this description brings into play three key concepts: language, recognition and subjectivity, while the concept of ideology remains open and indetermined. What allows for the stability of such a process – as the interpellation alone cannot be the only cause of a subject with a stable identity – is the repetition of rituals and acts of the subject that sustain the process itself. Thus, according to Althusser, subjectivity is the sustained repetition of material ideological rituals. In the following paper, I would like to address once again Althusser's essay on ideology and the concept of materiality it announces in their intrinsic relation to the formation of subjectivity. Furthermore, this process will be treated in a connection with the concept of labour and its determination by ideological rituals. The paper will also try to extend the topic, by posing the concept of subjectivity in relation to its moulding by image technologies, particularly image processing and surveillance technologies, while keeping a close connection to the labour – technology relation.

Keywords: ideology, subjectivity, Louis Althusser, recognition, labour

In *The Psychic Life of Power: Theories in Subjection*,[1] Judith Butler examines the legitimacy of the subject's actions, that is – starting from the premise of an ambigous and constitutive relation between the subject and power – how can a subject be also constituted as an agent? Or, put in other words, how is opposition to power possible since it is already implicated in the constitution of the subject who opposes? In order to address this question, Butler goes back to an investigation on how consciousness is instituted, starting from Hegel and Nietzsche and all the way to Althusser's *interpellation* and to Lacanian psychoanalysis – throughout the book however, the question of the formation of the subject can no longer be posed as the effect of a singular, foundational instance, but as the effect of a continous series of repetitions or practices that maintain the subject as a continous, unified entity/identity.

The return to Louis Althusser's essay, "Ideology and Ideological State Apparatuses (Notes Toward and Investigation)"[2] should serve as a way to pave the passage from a discussion of the institution of consciousness or of subjectivity to the material practices it

[1] Judith Butler, *The Psychic Life of Power: Theories in Subjection*, published by Stanford University Press, Stanford, California, 1997

[2] Louis Althusser, "Ideology and Ideological State Apparatuses (Notes Towards an Investigation)" in L. Althusser, *Lenin and Philosophy and Other Essays*, published by Monthly Review Press, New York and London, 1971, trans. by Ben Brewster, pp. 127 – 186.

entails – namely, it will serve as a way of overturning this relationship: consciousness no longer as the priviledged locus of ideas from which the subject's actions spur forth, but rather as being indebted to the materiality of its practices. As such, this overturning can be paralled by the one effected by Althusser on the concept of ideology. By focusing on the materiality of its practices, ideology is no longer a term used to refer to a false system of ideas, without any concrete existence (as representing the subject' relations to his/her actual conditions of existence), but becomes defined by Althusser as: "the imaginary relationship of individuals to their real conditions of existence"[3]. According to Althusser's line of argumentation, this thesis on ideology entails two aspects – firstly, ideology will still maintain a negative relation in regard to its object, while nonetheless (and secondly) preserving its materiality. In the first instance, Althusser affirms the relation between ideology and reality as an *illusion/allusion* – that is, while not corresponding exactly to a reality, ideology needs only to be interpreted in order to discover the reality behind the *imaginary* representation.[4] What Althusser seems to stress in this description – is both the imaginary nature of the relation as well as the fact that what is represented is not "their real conditions of existence (...) but above all it is their relation to those conditions of existence which is represented to them there."[5] In other words, ideology is not merely an imaginary distorsion of the subject's relation to actual conditions of production, but is the subject's representation of the imaginary relation of the individual to the relations of production and the social relations that further result.[6]

Moreover, the relation between the subject and ideology is not that of a system of ideas, but rather takes the form of an apparatus that regulates the limit between what can be imagined and what cannot, between what is visible and what remains non-visible.[7]And it is this apparatus that allows Althusser to postulate a materiality of ideology, notwithstanding its characterization as an imaginary relationship.[8] Furthermore, in order to prove this thesis, Althusser begins a detailed description/interpretation of the allusion pertaining to the "ideological representation of ideology,"[9]seen as a system of beliefs that a subject freely accepts as his/her own and according to which the subject must act. Put simply, there must be a constitutive relation between a subject's actions and her beliefs or, in other words – the subject's beliefs must be manifested in her actions. However, what Althusser observes is that not only do those beliefs correspond to a certain ideological apparatus (be it the Church, or justice or a certain morality), but that insofar as they pertain to the apparatus, they are also

[3] *Ibid.*, p. 162.
[4] "However, while admiting that they do not correspond to reality, i.e. that they constitute an illusion, we admit they need only be 'interpreted' to discover the reality of the world behind their imaginary representation of that world (ideology = *illusion/allusion*)." *Ibid.*, p. 162.
[5] *Ibid.*, p. 164.
[6] What I took the empahsis on the *imaginary* to mean is – not a system of false ideas (of illusions), but a representation of an imaginary relation where the imaginary is taken to be part of the constitution of the subject as well, not merely something outside him/herself, resulting from the subject's alienation. It is also in this sense that I interpreted Althusser's affirmation of an *organic* link between ideology and the unconscious (see *Ibid.* p. 161). Also, according to Althusser: "What is represented in ideology is therefore not the system of the real relations which govern the existence of individuals, but the imaginary relation of those individuals to the real relations in which they live. (*Ibid.*, p.165). "
[7] Here I would like to reference Žižek's description of ideology as a "generative matrix that regulates the relationship between visible and non-visible, between imaginable and non-imaginable, as well as the changes in this relationship." (see S. Žižek, "The Spectre of Ideology", introduction to the volume *Mapping Ideology*, ed. by Slavoj Žižek, published by Verso, 1994, p.1). It is also starting from this description that the second part of the paper – the relation between the constitution of the subject and visibility – will be discussed.
[8] "[...] an ideology always exists in an apparatus, and its practice, or practices. This existence is material." Louis Althusser, "Ideology and Ideological State Apparatuses (Notes Towards an Investigation)" in L. Althusser, *Lenin and Philosophy and Other Essays*, published by Monthly Review Press, New York and London, 1971, trans. by Ben Brewster, p. 166.
[9] *Ibid.*, p. 167.

inserted into certain practices that are, in their turn, regulated by rituals. Both the apparatus and the imaginary relationship announced before gain in this manner different modes of materiality through the actions of the subject. Thus, and by making use of Pascal's famous formula[10], Althusser affirms the existence of the subject's beliefs only insofar as are they material, only insofar that "*his ideas are his material actions inserted into material practices governed by material rituals which are themselves defined by the material ideological apparatus from which derive the ideas of that subject*."[11] This sentence will go on to prove two fundamental theses for Althusser, namely that there are no practices exterior to an ideology and that all ideology manifests itself through the subject and as the constitution of the subject.[12]

Consequently, the materiality of the subject is conjoint with the materiality of ideology. If we were now to turn to Althusser's notion of the *interpellation*, there is also an ambiguous temporality at play in the constitution of the subject. According to his example, an individual (notion used by Althusser, only for the sake of the example, to denote something pre-existing the subject) responds to a hailing by turning around to face the authority who addressed the interpellation. It is the act of turning around that functions in his text as a metaphor for the becoming subject of the individual. However, what the example will clearly show is the way the mechanism of ideology is centred on the function of mis/recognition – if the individual chooses to turn around and respond to the interpellation, it is because he/she recognizes him/herself as the addressee of the interpellation and thus to already having been a subject. So, the only way for the mechanism to work is to assume an anteriority of the subject as having already been constituted.[13]

Furthermore, what the example seeks to underline is precisely the mechanism of mis/recognition so central to the functioning of ideology – recognition testifies to a certain transparency or a certain obviousness of language and meaning, namely "the 'obviousness' that you and I are subjects [...] is [...] the elementary ideological effect [... as well as] a material ritual practice of ideological recognition [manifest] in everyday life."[14] Moreover, the obviousness and the mechanism of recognition, in addition to the fact the individual is always already constituted as a subject, also seems to imply that what the notion of interpellation describes is not the foundational moment of the becoming subject, but rather the constant re-forming of the subject through the repetition of interpellation taking place in the rituals and practices of everyday life.

And if we were to turn now to the connection between the formation of the subject through the interpellation and the constitution of labour through the ideological state apparatuses, the formation of subjectivity described above should also be considered from the point of view of labour formation. According to the first part of his essay on ideology, the reproduction of the relations of production also requires the reproduction of labour skills according to the professions they are destined for. Moreover, the reproduction of labour does not come independently of ideology, but is imbued with a certain set of practices, rituals and beliefs. In other words, the reproduction of subjectivity is intrinsically connected to the

[10] "Kneel down, move your lips in prayer, and you will believe", quoted by Althusser in *Ibid.*., p. 168.
[11] *Ibid.*, p. 169.
[12] *Ibid.*, p. 170. See also, "[...] *the category of the subject is only constitutive of all ideology insofar as all ideology has the function (which defines it) of 'constituting' concrete individuals as subjects.* In the interaction of this double constitution exists the functioning of all ideology, ideology being nothing but its functioning in the material forms of existence of that functioning." *Ibid.*, p. 171.
[13] For Althusser's description of the interpellation, see *Ibid.*, pp. 173 – 177.
[14] *Ibid.*, p. 172.

reproduction of labour – labour is not merely a reproduction of skills, but requires its know-how to be taught alongside a certain way of practicing that know-how, that is again regulated by a certain ritual and governed by an apparatus of ideology.[15] In addition, the formation of labour is moralized – according to Althusser, the subjects must be taught, must " be 'steeped' in this ideology in order to perform their tasks 'conscientiously' [...]."[16]

In *The Psychic Life of Power: Theories in Subjection* Butler takes Althusser's example of an interpellation as a possible description of the institution of consciousness, by interpreting the turning around of the individual as a reflexive turn (a metaphor for the institution of reflexivity and, hence, consciousness) towards the law.[17] Moreover, the act of turning around is preceded by a *self-restriction* or an assumption of guilt that acts as a form of anticipation for the law. For Butler, the hailing acts as a *subjectivating reprimand*[18] that institutes the subject in relation to an assumption of guilt so that to be a subject comes to mean to have acquitted oneself of the allegation of guilt through acquiring labour skills and acquitting oneself *conscientiously* of them.[19]

Consequently, acquiting oneself *conscientiously* of a task also implies the mastering of the required skills. Thus, for Butler there is a simultaneity at work between the (re)production of subjectivity and the acquiring of skill: "there is no subject prior to their performing; performing skills laboriously works the subject into its status as a social being."[20] Hence, in the reproduction of skills what is at stake is precisely the reproduction of subjectivity – implicitly, to acquire a set of skills, to master them, *is to reproduce them as one's own activity*.[21]

In this sense, the materiality of ideology has a *reproductive capacity* – the reproduction of subjectivity alongside the repetition of rituals and practices and the acquiring of skill. Nevertheless, this appears to be a grim account of subjectivity – it appears that the subject is completely constituted by the ideological apparatuses and as such can have no freewill. Althusser's essay tries to deal with this problem by suggesting that the ideological apparatus constitutes the subject in such a way, that he/she will submit to a certain ideology according to *his/her freewill*.[22] The account is given in an analysis on how the religious apparatus interpellates subjects – namely, in the case of religious interpellation, the subject is formed through a *misrecognition* with an Absolute Other (an Other in whose image the subject has been made). However, the recognition takes place in such a way that the subject is constituted as a free agent, endowed with a free subjectivity – that is, the subject is free to recognize him/herself as a subject of the Law. For if the interpellation and the specular *misidentification* are recognized by the subject as his/her own conditions of possibility, then this free subjectivity is restrained to the recognition that the law is necessary and not contingent. In other words: "[...] the individual *is interpellated as a (free) subject in order that*

---

[15] Not only this, but one can also reference the teaching of the proper use of language, the proper use of grammar. The constitution of the subject is never free from the functioning of language and here once can also reference the fact the interpellation/hailing is an ideological process that depends on the transparency of language.
[16] *Ibid.*, p. 133.
[17] Judith Butler, *The Psychic Life of Power: Theories in Subjection*, chapter 4 "«Conscience Doth Make Subjects of Us All.» *Althusser's Subjection*.", Stanford University Press, Stanford, California, 1997, pp. 106 – 131.
[18] *Ibid.*, p. 115.
[19] "To acquit oneself 'conscientiously' is, then, to construe labor as a confession of innocence, a display or proof of guiltlessness in the face of the demand for confession implied by an insistent accusation." *Ibid.*, p. 118
[20] *Ibid.*, p. 119.
[21] *Ibid.*, p. 119.
[22] In his discussion of Christianity as an ideological apparatus, see L. Althusser, "Ideology and Ideological State Apparatuses (Notes Towards an Investigation)" in L. Althusser, *Lenin and Philosophy and Other Essays*, published by Monthly Review Press, New York and London, 1971, trans. by Ben Brewster, pp. 177 – 182.

he shall submit freely to the commandments of the Subject [the Absolute Other], *i.e. in order that he shall (freely) accept his subjection* [...]. *There are no subjects except by and for their subjection*. That is why they 'work all by themselves'."[23]

In Judith Butler's account, this free submission to the law is interpreted as a *passionate attachment*.[24] Roughly summarized, due to the fact that the subject misrecognizes his/her own submission to the law as their conditions of possibility, this submission takes the form of a passionate attachment to the conditions for one's own survival. Nevertheless, the question of the possibility of choice and agency on the part of the subject still remains open, although Butler will try to sketch the possibility of subversive action or resistance when discussing the formation of the subject through repetition.

But, for the time being, I would like to return to the connection between subjectivity and ideology in Althusser's essay and, particularly, to the description of ideology as regulating the limit between what is visible and what is not. However, I would like to bypass the investigation of the role of the image and the imaginary into the formation of the subject, a literature that has mainly been founded on Jacques Lacan's essay "The Mirror Stage as formative of the function of the I as revealed in psychoanalytic experience"[25] and which has subsequently passed into film theory as a means of criticizing the role of cinema into the ideological formation of the subject as spectator.[26] Instead, I would like to focus on the work of Harun Farocki and the connection he explores between the mapping of visibility, cognition, technology and labour. For the present paper I would like to focus on one of his films, namely on *Wie man sieht (As you see)*[27].

While his work is mainly placed into connection to Foucault's description of the post-disciplinary society and its further development into the control society[28], I would like to assess the connection between this film, its statements, and Althusser's re-working of ideology into the formation of the subject. Both of these terms will be addressed through the connection between the cinematic apparatus (the forms of visibility that ensue along with its implicit connection to technological development) and the determination of labour forms (also seen as attributes attached to the body, uses of the body and, hence, lines of intelligibility drawn on the body).

Harun Farocki discusses the image in terms of its possibility of being understood – thus, in terms of access and recognition of the image by the viewer. What should be stated already is that, here, the viewer is no longer placed into a relation of (almost helpless) formation by and through the image, but rather it has become a question of the encoding

---

[23] *Ibid.*, p. 182.

[24] Judith Butler, *The Psychic Life of Power: Theories in Subjection*, chapter 3 "Subjection, Resistance, Resignification. *Between Freud and Foucault*.", Stanford University Press, Stanford, California, 1997, pp. 83 – 105. Butler connects the manifestation of the passionate attachment in the subject with the mechanism of melancholia and the interiorization of the oedipal interdiction. However, the present paper will not delve into those issues, as it would require a lengthy detour through psychoanalysis.

[25] Jacques Lacan, "The Mirror Stage as Formative of the Function of the I as revealed in Psychoanalytic Experience", text translated by Jean Roussel and published in S. Žižek (ed.), *Mapping Ideology*, published by Verso, New York and London, 1994, pp. 93 – 99.

[26] A good introduction and overview of the importance of both Lacanian psychoanalysis and Althusser's theory of ideology for film theory is sketched in R. Rushton, G. Bettinson, *What is Film Theory?: an introduction to contemporary debates*, published by Open University Press, Maidenhead, England, 2010.

[27] Harun Farocki, *Wie man sieht* in Harun Farocki, *Filme 1967 – 2005*, absolut MEDIEN/Große Dokumentaristen, Berlin 2009.

[28] See Gilles Deleuze, "Postscript on the Societies of Control", published in *October*, vol. 59, (Winter, 1992), pp. 3-7 and re-published online on the Jstor platform: [https://www.jstor.org/stable/778828?seq=1#page_scan_tab_contents] and Michel Foucault, *Discipline and Punish. The Birth of the Prison*, published by Vintage Books, New York, 1977, translated by Alan Sheridan.

between the two, an encoding that seems to pass through forms of visibility and intelligibility attached to the body. Hence, the connection with Foucault's description of the Panopticon appears as almost inevitable, since the Panopticon immerses power and the visibility of the body.[29]

In *Wie man sieht*, Farocki performs an archaeology of the image that traces the imbrication between visibility and cognition – starting with images that attest the conjuncture between agriculture and war technologies – such as the plow and the and the cannon, or the tractor and the tank[30] - the technology of cinema and of photography are traced back to their connection to the Jacquard loom. The Jacquard loom replaces the weaver and makes his/her use of hands unnecessary – the worker is only needed to observe the functioning of the machine (the use of the body is restrained to the eyes). Furthermore, the Jacquard loom is shown to function through punched cards – not unlike the earlier versions of the computer – and can be used to weave images, using a technique that splits images into points and arranges them into rows. For Farocki this means that the method of creating images through mathematics is at the same historical point where technology renders the worker unnecessary. And if the Jacquard loom was treated as a prototype for the computer and the computerized image and it rendered the worker's body unnecessary, then the development of the same technology will render the supervision of the machine by worker useless as well, completely erasing the worker and his/her body. From the point where the eyes of the worker are treated as useless, the image becomes separated from the necessity of human recognition. In other words, perhaps one could say that subject is no longer ideologically formed through the image, but rather that the image can bypass the subject.

In Harun Farocki's work, the image intervenes between subject and object. Thus, when discussing about the origin of photography, Farocki bring forth the case of Albrecht Meydenbauer, who, after almost having lost his life trying to measure a cathedral, comes up with the idea of scale measurement.[31] Henceforth, there is a distance interposed between subject and object – the object becomes reduced to what can be recorded and measured, in what could then be photographed and translated into numerical figures. What Farocki is trying to exemplify is that from this point on, technology – the technology of producing and reproducing images – not only mediates, but actively destroys the actual object in favour of its representation.[32] And since the relation between technology and the object is considered as a relation of destruction/preservation, the relation between the subject and technology is examined from the point of view of labour. However, the body of the worker is submitted to an analogous process of erasure – one of Farocki's image sequences from *Wie man sieht* attests to this: tracing the connection between the invention of mechanism of the rifle and that of the photography camera (in order to underline the analogy of violence and erasure between the two), Farocki also discusses how the development of technology – the rifle, then the

[29] For the time being, I would like to postpone an assessment of the compatibility between the two accounts – that of Michel Foucault and Louis Althusser as well as the particular meaning that materiality gains in Althusser's work and its possible inclusion or exclusion into the Foucauldian analyses, along with the discrepancies between the two central notions of the two authors – ideology for Althusser and power for Foucault.

[30]Harun Farocki, *Wie man sieht* in Harun Farocki, *Filme 1967 – 2005*, absolut MEDIEN/Große Dokumentaristen, Berlin 2009. One of the opening lines of the film says: "War is rationalized as a means of earning one's daily bread."

[31] Harun Farocki, "Reality Would Have to Begin", re-published in *Harun Farocki. Working on the Sight Lines*, edited by Thomas Elsaesser, Amsterdam University Press, Amsterdam, 2004, translated by Marek Wieczorek, Tom Keenan, Thomas Y. Levin, p. 194.

[32] Allan James Thomas, "Harun Farocki's 'Images of the World and the Inscription of War' ", in *Stuff it – The Video Essay in the Digital Age*, edited by Ursula Biemann, Institute for Theory of Art and Design Zürich, Edition Voldemeer Zürich, Springer Wien, 2003, p. 113.

machine gun, then the tank – influenced military tactics and particularly, the way the body of the soldier was used. For whereas the rifle simply demanded a change in the arrangement of the troops, the machine gun took the body of the soldier out of the visibility of the battlefield and hid it, first into the trenches, and then into the tank.

Much in the same way, the visibility and intelligibility of both the object and the subject find themselves determined and encoded by an imaging technology that renders them unnecessary. However, while the body of the worker is no longer needed in terms of labour, her subjectivity is neither rendered invisible, nor useless, but merely re-directed. One of the main connections between Foucault and Farocki seemed to me to be that, while the body of the worker became invisible and thus the intelligibility of the body was changed accordingly, power became increasingly invisible and omnipresent and subjectivity became ever more visible under the form of surveillance. Thus, from what in Althusser was described as *the free agent that freely recognizes the necessity of his/her own submission*,[33] the subject can now also be described as freely acknowledging that the only way to keep reproducing his/her own subjectivity is through consumerism. Stated differently, I would to end this short article by recapitulating and posing the question of the changes and reciprocal determinations between labour and subjectivity, starting from Harun Farocki's analyses on how technology affects and makes certain types of labour obsolete. According to these, it would be possible to argue that the body gains another visibility (and intelligibility), as well as making other subjectivities possible. Not only this, but these changes should also be retraced according to the different meanings that materiality can occupy. If, for Althusser, the annouced materiality of ideology was at the same a (re)productive capacity of rituals and practices to produce subjectivity (and, implicitly, beliefs, ideas according to which the subject acts) and the reproduction of labour was at the same time the reproduction of the subject as a social being, then the analyses brought forward by Harun Farocki's work should add another layer to this investigation. The materiality of the object for Farocki is not free from its codification by image technologies that measure and preserve the object. And the materiality of ideology should not be considered only from the means of the rituals it governs, but also from the different lines of visibility and intelligibility that it traces across the subject.

BIBLIOGRAPHY

1. Althusser, Louis, "Ideology and Ideological State Apparatuses (Notes Towards and Investigation)", in L. Althusser, *Lenin and Philosophy and Other Essays*, published by Monthly Review Press, New York and London, 1971, translated by Ben Brewster, pp. 127 – 186.
2. Bettinson, Gary, Rushton Richard, *What is Film Theory?: an introduction to contemporary debates*, published by Open University Press, Maidenhead, England, 2010.
3. Butler, Judith, *The Psychic Life of Power: Theories in Subjection*, published by Stanford University Press, Stanford, California, 1997.
4. Deleuze, Gilles, "Postscript on the Societies of Control", published in *October*, vol. 59, (Winter, 1992), pp. 3-7 and re-published online on the *Jstor* platform: [https://www.jstor.org/stable/778828?seq=1#page_scan_tab_contents]

[33] Louis Althusser, "Ideology and Ideological State Apparatuses (Notes Towards an Investigation)" in L. Althusser, *Lenin and Philosophy and Other Essays*, published by Monthly Review Press, New York and London, 1971, trans. by Ben Brewster, p. 182.

5. Elsaesser, Thomas, "Harun Farocki: Filmmaker, Artist, Media Theorist", published in *Harun Farocki. Working on the Sight Lines*, edited by Thomas Elaesser, Amsterdam University Press, Amsterdam, 2004, pp. 11 – 43.
6. Farocki, Harun, "Reality Would Have to Begin", re-published in *Harun Farocki. Working on the Sight Lines*, edited by Thomas Elsaesser, Amsterdam University Press, Amsterdam, 2004, translated by Marek Wieczorek, Tom Keenan, Thomas Y. Levin, pp. 193 – 203.
7. Farocki Harun, "Dog on the Freeway", re-published in *Harun Farocki. Working on the Sight Lines*, edited by Thomas Elsaesser, Amsterdam University Press, Amsterdam, 2004, translated by Laurent Faasch-Ibrahim, pp. 109 – 133.
8. Foucault, Michel, *Discipline and Punish. The Birth of the Prison*, published by Vintage Books, New York, 1977, translated by Alan Sheridan.
9. Lacan, Jacques, "The Mirror Stage as Formative of the Function of the I as revealed in Psychoanalytic Experience", text translated by Jean Roussel and published in S. Žižek (ed.), *Mapping Ideology*, published by Verso, New York and London, 1994, pp. 93 – 99.
10. Thomas, Allan James, "Harun Farocki's 'Images of the World and the Inscription of War' ", in *Stuff it – The Video Essay in the Digital Age*, edited by Ursula Biemann, Institute for Theory of Art and Design Zürich, Edition Voldemeer Zürich, Springer Wien, 2003, pp. 113 – 116.
11. Žižek, Slavoj, "The Spectre of Ideology", introduction to the volume *Mapping Ideology*, ed. by Slavoj Žižek, published by Verso, New York and London, 1994, pp. 93-99.

Films:

1. Harun Farocki, *Wie man sieht* in Harun Farocki, *Filme 1967 – 2005*, absolut MEDIEN/Große Dokumentaristen, Berlin 2009.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

THE CULTIVATION OF CREATIVITY IN THE PROCESS OF EDUCATION

Lecturer, PhD, Elena Oliviana Epurescu

Politehnica University of Bucharest

Abstract: Education became a priority, education / development of creativity has multiple implications in training and education. One of the most important directions of improvement and modernization of the educational process, education and instruction is generally detect, stimulate creativity and social exploitation. In analyzing the resulting creation and addressing it three criteria: product created, the creative process and creative person or group. Complex and multidimensional phenomenon, creativity is now an object of research for many sciences such as sociology, psychology, educational sciences, philosophy, economics, aesthetics, art etc. Overall, the emphasis was placed on the following three factors: skills, attitudes and situational.We believe that our efforts both theoretical and practical must have the following main objectives: developing a positive attitude / appropriate to progress, innovation, and introduce them into their own actions; as preparation for acceptance of the new landmark of progress, innovation and human creativity; encouraging manifestations characterized by character and original results; training and development of skills and capacity to create, to rethink strategies work and integrate them into systems dynamic, flexible and efficient; depending on the specifics of the various disciplines of study, these general objectives can be detailed, nuanced and custom.

Keywords: creativity, factors creativity, creative process, creative personality, educational process.

1. Nevoia de creativitate

Creativitatea este o nevoie socială ce asigură supraviețuirea unui popor, chiar și societățile avansate din punct de vedere tehnologic și științific au un deficit de... creativitate.

În acest sens, C. Rogers (1959) prezintă următoarele critici:

- în educație se tinde spre formarea unor oameni conformiști, cu numeroase stereotipii, considerându-se că este de preferat să asiguri o educație cât mai completă decât să dezvolți o gândire originală și creativă;
- distracțiile din timpul liber ale oamenilor au caracter pasiv, sunt noncreative;
- în domeniul științific sunt apreciați mai mult oamenii erudiți, conformiști; cei creativi care formulează ipoteze noi, au idei originale și îndrăznețe sunt oarecum tolerați;
- în industrie, creația este rezervată câtorva categorii de personal: managerului, șefului de departament, în timp ce majoritatea oamenilor sunt frustrați de eforturi de originalitate și creativitate;
- în familie și în viața personală, creativitatea nu este bine văzută; astfel prin mâncarea, îmbrăcămintea noastră, prin cărțile pe care le citim, prin ideile pe care le formulăm și susținem există o puternică tendință de conformitate și stereotipie.

Procesul de învățământ, în perspectiva unui pedagogii a creativității, vizează: restructurarea/reelaborarea curriculumului; proiectarea pedagogică utilă și eficientă; asigurarea unui management educațional științific; utilizarea unei metodologii didactice prospective și operaționale; îmbogățirea sistemului formelor de organizare a activităților instructiv-educative; eficientizarea verificării și evaluării randamentului școlar; eficientizarea autoverificării și autoevaluării randamentului școlar; reglarea permanentă a demersurilor didactice și a activităților instructiv-educative; modernizarea relațiilor educat- educator.

S-a constatat că învățământul actual cultivă mai mult gândirea critică, disciplina, conformismul, incompatibile cu climatul de libertate favorabil imaginației creatoare.

Este adevărat că școala românească s-a ocupat prea puțin de cultivarea imaginației, prin urmare se impun o serie de modificări în învățământul românesc.

Dintre obiectivele vizate precizăm:

- stimularea imaginației, alături de educarea gândirii și limbajului;
- promovarea culturii generale, în conținutul învățământului, aceasta favorizând creativitatea;
- conceperea programelor speciale pentru dezvoltarea imaginației;
- relaționarea pedagogică bazată pe colaborare, cooperare, încurajare;
- utillizarea unor mijloace și metode variate pentru dezvoltarea creativității, apelând totodată și la caracterul interdisciplinar al obiectelor de învățământ și la specificul fiecărei discipline în parte;
- antrenarea în activități de tip nonformal și informal ce constituie prilejuri pentru stimularea imaginației;
- cultivarea spiritului inovator, o permanentă provocare la care școala românească este chemată să răspundă.

2. Delimitări conceptuale

În Dicționarul enciclopedic (1993) creativitatea este definită ca „trăsătură complexă a personalității umane, constând în capacitatea de a realiza ceva nou, original”.

Enciclopedia Britannica (2009) prezintă o definiție concentrată pe obiectivele activității creative: creativitatea este „abilitatea de a face sau, altfel spus, de a produce ceva nou, fie o nouă soluție a unei probleme, fie o nouă metodă sau un dispozitiv nou sau un nou obiect artistic ori o nouă formă artistică”.

O definiție amplă a creativității a fost enunțată de E.P. Torrance (1966): creativitatea este „un proces de sensibilizare la probleme, deficiențe, goluri în cunoștințe, elemente care lipsesc, dizarmonii etc.; identificarea dificultăților; căutarea de soluții sau formularea ipotezelor asupra deficiențelor: testarea și re-testarea acestor ipoteze și, posibil, modificarea și re-testarea lor; în final, comunicarea rezultatelor”.

3. Creativitatea ca proces, ca produs, personalitatea creatoare

În acest context, școala este angajată în mod esențial și profund într-un proces de inovare structurală a cărui finalitate este promovarea maximă a potențialului creator al tuturor celor implicați în procesul intructiv-educativ pentru a răspunde cât mai bine la solicitările noi și în permanentă schimbare a tehnologiei, științei și tehnicii.

Produsul creat este cea mai evoluată și conturată modalitate de abordare și clasificare.

Pentru ca un produs, performanță sau comportament să poată fi numit creativ trebuie să îndeplinească următoarele condiții: să includă un element care să fie nou/original sau cel puțin nefrecvent statistic; soluția respectivă să poată fi aplicată , inclusă sau dezvoltată într-un sistem teoretic sau real; să implice o regândire/ restructurare sau reevaluare mintală nouă a datelor inițiale ale problemei.

Combinându-se criteriile psihologice cu cele obiective ale formei de manifestare au fost stabilite 5 laturi ale creativității.

Acestea sunt:

1) expresivă, situată la nivelul comportamentului sau performanțelor de execuție a unei deprinderi sau dexterități (muzica, arta dramatică, relații interpersonale sau de conducere);
2) productivă, manifestându-se în procesul realizării unui produs sau lucrări intelectuale, elementul de noutate fiind subiectiv, deci referindu-se numai la persoana în cauză;
3) inventivă, când soluția este nouă și pentru grup și pentru colectivitate;
4) inovativă, prin abordarea și rezolvarea nouă și ingenioasă a unei probleme teoretice sau tehnice fundamentale;
5) emergentă, în cazul unor realizări excepționale cu incidențe remarcabile și revoluționare în știință și tehnică.

O categorie foarte importantă de produse ale creativității umane o reprezintă invențiile și inovațiile.

Invenția poate fi definită ca reprezentând creația științifică sau tehnică ce conține un element de noutate/ progres față de stadiul actual al tehnicii mondiale și care nu a mai fost brevetată/ făcută public în țară sau strainatate.

Invențiile sunt validate și protejate în timp prin brevet, eliberate de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM).

Inovațiile sunt rezolvări tehnice, cu efect economic important, ale unor probleme apărute în practica activității industriale, dar care nu prezintă un caracter de noutate la nivelul cunoscut al științei și tehnicii mondiale.

Cu privire la procesul creativ, cea mai cunoscută clasificare a fazelor acestui proces apartine lui G. Wallas (1970) care enumeră 4 etape: prepararea, incubația, iluminarea și verificarea.

1) Prepararea în care are loc: sensibilizarea la o problemă încă vag definită și selectarea direcției generale de acțiune; procurarea surselor de informare și a bazei materiale pentru studiul intensiv al acestora și experimentarea metodologiei de cercetare; conturarea unor soluții parțiale și recoltarea primelor rezultate ale investigației fără a prevedea soluția cu adevărat inovatoare.
   Este etapa acumulărilor cantitative printr-o activitate tenace și perseverentă, activitate ce presupune un volum impresionant de muncă și rutină.
2) Incubația este perioada în care persoana antrenată în procesul creației abandonează sau trece pe un plan second tema- obiectiv, în urma eșecurilor și a oboselii; subiectiv, individul traversează momente de frustrare și tensiune intelectuală difuză; un rol important îl joacă procesele asociativ- afective neconștientizate, motivația, întreaga personalitate.

În ciuda aparențelor, problema respectivă va fi reluată continuu și în timpul incubației dar în forme parțiale derivate sau simbolice, chiar fără controlul conștient al persoanei în cauză.

Avantajul incubației constă în faptul că problema principală fiind scoasă temporar în afara zonei de interes, atenția se centrează și pe alte informații care s-ar dovedi relevante.

3) Iluminarea este cel mai spectaculos și mai plin de satisfacții moment al creației și constă în revelația bruscă și surprinzătoare a soluției; într-o fracțiune de secundă în mintea inventatorului se produce o restructurare totală a datelor problemei, vechile obstacole părând neînsemnate și artificiale, iar rezolvarea naturală.
4) Verificarea - este etapa cu caracter de rutină și constă în experimentarea, testarea și validarea soluților; numai cei care vor reuși să finalizeze și această operație vor realiza nu numai o creație individuală ci și una socialmente consacrată.

Dintotdeauna individul creator a fost privit cu interes și admirație, fiind consacrată ideea că inventivitatea este o calitate și o performanță de excepție și de o importanță cu totul deosebită pentru societate.

Pentru ca profesorii să poată pregăti viitorii specialiști, potențiali creatori și inovatori, este necesar ca profesorul să fie creativ.

Creativitatea profesorului se manifestă în următoarele direcții: proiectarea activităților instructiv-educative; organizarea și conducerea activităților didactice; desfășurarea procesului de evaluare; reglarea demersului didactic pe baza observațiilor obținute prin feed-back.

S-au realizat numeroase studii cu privire la profilul, trăsăturile relevante ale persoanelor cu disponibilități creative, în general accentul s-a pus pe următorii indicatori: aptitudinali, atitudinali și situaționali.

Indicatorii aptitudinali - se discută în literatura de specialitate de rapotul dintre inteligență și imaginație în creativitate.

Din punct de vedere istoric, prima tendință a fost de a se explica totul prin prisma gândirii logice și inteligenței.

J.P. Guilford (1959) contrapune gândirea divergentă, specifică ideației inovative, gândirii convergente, ce ar caracteriza raționamentul silogistic.

Noul avânt al metodelor de stimulare a creativității începe cu A.F.Osborne (1971) care enunța teza proeminenței procesului imaginativ în actul creației.

Pornind de aici, au fost dezvoltate noi strategii de depistare și promovare a creativității, prin accentuarea componentelor intuitive.

Numeroase studii și experimente au demonstrat faptul ca aptitudinea și performanța creativă implică, dar nu se reduc, la inteligență și gândire logică.

Indicatorii atitudinali se referă la orientarea direcțional-motivațională a individului, hotărâtoare în determinarea potențialului creativ.

Conceptul cheie care se impune în acest caz este acela de atitudine creativă, caracterizată prin mobilitatea și multitudinea sistemelor teoretice și de referință, lipsa inhibiției și a blocajelor emoționale în abordarea noilor probleme, disponibilitatea pentru un dialog științific autentic.

Importante sunt și alte trăsături de personalitate precum: preferința pentru nou, complex, ambiguu, rezistența la frustrare, un înalt nivel al aspirațiilor și autonomiei eului.

Prin intermediul climatului psihologic efectiv/situațional, grupul poate deveni un important factor inductor sau inhibitor al creativității.

A fost acceptată ideea că superioritatea grupului se manifestă numai în cazul unor anumite tipuri de sarcini creative și în cazul colectivelor alcătuite după principii sinergice.

Dar grupul poate interveni nu numai pozitiv, ci și negativ.

Din această perspectivă rezultă direct necesitatea și importanța cunoașterii unor particularități psihologice ale acestui fenomen negativ pentru a se elabora strategiile eficiente de combatere.

Prin urmare, se impun ca fiind necesare anumite măsuri de organizare, catalizare și sprijinire a activității de invenții și inovații, precum și utilizarea unor forme de stimulare psihosocială a creativității.

Desigur, cercetarea psihologică și pedagogică a creativității nu este un scop în sine ci urmărește depistarea și promovarea atitudinii și capacităților inventive ale indivizilor în general și ale tinerilor în special.

De asemenea, sunt cunoscute criticile aduse școlii tradiționale care pune accentul pe latura pur reproductivă a învățământului și urmărește în special evoluția celor cu performanțe medii.

Astăzi se merge către o altă orientare și anume cultivarea și dezvoltarea creativității încă de la vârsta preșcolară.

Una dintre problemele pregnante care se ridică este aceea a raportului dintre: randamentul școlar, inteligență și creativitate.

Concluzia, în urma numeroaselor studii efectuate este că nu există o concordanță clară între randamentul școlar, inteligență și creativitate; în plus cei creativi, statistic vorbind, sunt subestimați de către profesori comparativ cu cei inteligenți.

Atenție, deci, dragi educatori!

4. Factorii creativității

Considerăm că demersurile noastre atât cele teoretice cât și practice trebuie să aibă ca obiective prioritare următoarele: formarea unei atitudini pozitive/adecvate față de progres, noutate, și introducerea acestora în propriile acțiuni; pregătirea pentru acceptarea noului ca reper al progresului, inovațiilor și creativității umane; încurajarea manifestărilor caracterizate prin caracter și rezultate originale; formarea și dezvoltarea aptitudinilor și capacităților de a crea, de a regândi strategiile de lucru și de a le integra în sisteme dinamice, flexibile și eficiente; în funcție de specificul diferitelor discipline de studiu, aceste obiective cu caracter general pot fi detaliate, nuanțate și particularizate.

Cultivarea spiritului inovator constituie una dintre sarcinile școlii de azi.

Educarea creativității constă într-un demers amplu ce implică: întărirea factorilor și funcțiilor pe care creativitatea le pune în joc; exploatarea eficientă a resurselor de care individul dispune, adoptând concepția kantiană asupra educației: dezvoltarea în om a întregii perfecțiuni pe care natura sa o comportă; eliminarea blocajelor personale și sociale, utilizând practic metode și procedee specifice.

Principalii factori ai creativității sunt: particularitățile actului creator, cunoștințele dobândite prin muncă, anumite însușiri de caracter, societatea, receptivitatea față de probleme, bisocierea sau capacitatea combinatorie, capacitatea ideativ-perceptivă, imaginația, modelul J.P. Guilford, modelul E.P. Torrance.

Să le analizăm pe rând.

Particularitățile actului creator se referă la următoarele aspecte: fluiditatea (posibilitatea intuirii de numeroase imagini sau idei); plasticitatea (ușurința de a schimba punctul de vedere, modul de abordare a unei probleme, atunci când cel utilizat anterior nu dă roade); originalitatea
(expresia noutății care se observă în unele cazuri, prin raritatea statistică a soluției).

Cunoștințele dobândite prin muncă susținută au rol esențial, o atenție deosebită trebuie acordată experienței în acumularea de cunoștințe.

Experiența poate fi directă, când observăm direct fenomenele sau discutăm cu specialiști în domeniu; ori indirectă, obținută prin lectura sau audierea de lecții, conferințe.

În ambele situații, varietatea informațiilor este importantă, școala putând contribui din plin la dezvoltarea creativității.

Anumite însușiri de caracter înseamnă: o motivație adecvată, interes, aspirația de a descoperi sau crea ceva nou; o voință fermă, perseverență pentru a învinge dificultățile mari ce stau în calea obținerii unor produse originale, valoroase.

Societatea influențează mult activitățile creatoare prin: cerințele sociale, dezvoltarea impetuoasă a tehnicii în secolul nostru a izvorât din cerințele de progres continuu ale producției moderne; orice descoperire, orice teorie se concep pornind de la stadiul actual al științei, tehnicii sau artei; predecesorii, profesorii savanților ori ai artiștilor influențează profund creația elevilor, cel puțin în etapa ei inițială; societatea poate fi uneori o frână în calea dezvoltării cunoașterii (Inchiziția sau dictatura stalinistă).

Receptivitatea față de probleme se referă la atitudinea deschisă față de experiențe, sensibilitatea față de nou constiuie un factor favorizant al creativității.

Asociate acestui factor, pot fi enumerate și alte trăsături intelectuale: curiozitatea în acțiune, toleranța față de ambiguități, revolta împotriva unor cunoștințe și practici învechite.

Bisocierea sau capacitatea combinatorie se referă la aptitudinea de a combina două sau mai multe idei, lucruri, fenomene pe care alții au avut curiozitatea sau abilitatea de a le asocia, fiind aleatorii, îndepărtate.

Capacitatea ideativ-perceptivă este aptitudinea de a vedea cu ochii minții.

Imaginația explorează necunoscutul, inexistentul și în anumite limite, incredibilul, lărgind considerabil câmpul cunoașterii umane, inovând, inventând, generând noul.

Disponibilitatea pentru creație a imaginației se explică prin trăsăturile ei centrale: imaginația prelucrează un material cognitiv divers; procesul imaginației valorifică toate combinările care apar în sfera subconștientului și inconștientului, amplificându-și potențialitățile creatoare; fiind susținută de procesele afectiv-motivaționale oferă o perspectivă umană acestora și o implicare deosebită a personalității care amplifică originalitatea rezultatului.

Modelul J.P. Guilford (1967) se referă la aptitudinea intelectuală de generare creativă, cu fluență și viteză, a unor soluții multiple, originale, neobișnuite, diverse și elaborate la o problemă stabilită.

J.P. Guilford a considerat această trăsătură cognitivă ca fiind cel mai important ingredient al creativității.

Creativitatea se bazează pe gândirea divergentă care se caracterizează prin bogăția ideilor și originalitatea acestora.

Cele mai importante caracteristici ale gândirii divergente sunt: flexibilitatea mentală, originalitatea, fluența și inventivitatea.

- Flexibilitatea gândirii reprezintă acea capacitate de a trece cu ușurință de la un domeniu de reflecție sau acțiune la altul conex sau aleator; capacitatea de

a varia perspectiva față de un lucru, un proiect, de a schimba unghiul de vedere; capacitatea de investigare în direcții multiple; posibilitatea comutării rapide și facile, de centrare și descentrare asupra unei probleme.

- Originalitatea reprezintă capacitatea de a da soluții neuzitate, nemaiîntâlnite, de cele mai multe ori, remarcabile prin noutate și simplitate, prin rezultatele ce introduc noi paradigme, cu efecte largi, explozive, cu impact pentru progres.
- Fluența sau fluiditatea gândirii este ca un fluid care curge, „debitul de idei" este în funcție de „deschiderea robinetului gândirii".
  Se poate formula următorul raționament: le cei la care debitul de idei este mai mare,
  s-ar putea ca printre ideile emise să fie și una originală, genială.
- Inventivitatea cuprinde bisocierea sau capacitatea combinatorie care se referă la aptitudinea de a combina doua sau mai multe idei, lucruri, fenomene pe care alții au avut curiozitatea sau abilitatea de a le asocia, fiind aleatorii, îndepărtate.

Gândirea convergentă este aptitudinea intelectuală de a evalua în mod logic idei/soluții, de a critica și a opta pentru soluția cea mai avantajoasă a unei probleme date, dintr-o selecție de soluții.

Gândirea convergentă este raționamentul analitic, măsurat prin teste de inteligență, răspunsul formulat este unic și riguros determinat, reprezentând cea mai bună soluție potențială.

Acest tip de gândire este utilizat după evaluarea unui set de idei, informații sau alternative.

Psihologul american E.P. Torrance (1966) împreună cu colaboratorii săi au elaborat o metodă de benchmarking pentru cuantificarea creativității, care a fost denumită „Testele Torrance ale Gândirii Creative (TTCT)".

Aceste teste de gândire divergentă au măsurat: fluența (numărul total de răspunsuri interpretabile, semnificative și relevante la stimuli); flexibilitatea (varietatea categoriilor de răspunsuri relevante la problemă data); originalitatea (răspunsuri care sunt neașteptate, neobișnuite, unice sau statistic rare); elaborarea (adăugarea de detalii pertinente).

Testele TTCT au devenit unele dintre cele mai utilizate măsuri ale creativității, inclusiv pentru evaluarea efectelor programelor educaționale în școli, a programelor curriculare și a procedurilor de învățământ creativ.

Testele TTCT au fost traduse în peste 30 limbi și sunt utilizate ca instrument pentru evaluarea potențialului creativ.

5. Concluzii

Dacă ar fi să rezumăm implicațiile psihopedagogice ale creativității, vom remarca ponderea tot mai mare pe care o dețin în prezent metodele de învățământ active și problematizate în practica școlii.

Introducerea unei strategii didactice inovatoare axată în mod fundamental pe pricipiile stimulării creativității și inventivității, este o sarcină de viitor de mare importanță, ce revine celor care astăzi vor forma generațiile viitoare.

Accentul trebuie pus pe anumite aspecte deosebit de importante ale creativității și anume: relevarea caracterului său complex, interdisciplinar și a dimensiunilor sale majore; abordarea creativității ca dimensiune psihologică ce angajează întreaga personalitate;

aprofundarea funcțiilor și factorilor creativității; studierea nivelului/ treptelor și etapelor procesului creativ; studiul mijloacelor de formare și educare a capacității creatoare; pregătirea celor care formează creatori.

Educarea creativității constă într-un demers ce implică: întărirea factorilor și funcțiilor pe care creativitatea le pune in joc; exploatarea eficientă a resurselor de care individul dispune; eliminarea blocajelor personale și sociale, utilizând practici, metode și procedee specifice.

BIBLIOGRAPHY

1. *Dicționarul enciclopedic*, vol.1. (1993). București: Editura Enciclopedică. Encyclopedia Britannica. (2009).
2. Guiford, J. P. (1959). *Traits of Creativity*, în H. H. Anderson (coord.) Creativity and its Cultivations. Harper.
3. Guilford, J. P. (1967). *The Nature of Human Intelligence*. McGraw-Hill Book Company. New York.
4. Osborn, A. F. (1971). *L'imagination constructive. Principes et processes de la pensée creative et du brainstorming*. Dunot, Paris.
5. Rogers, C. (1959). *Toward a Theory of Creativity* în H. H. Anderson (coord). Creativity and its Cultivation. Harper.
6. Torrance, E.P. (1966). *The Torrance Tests of Creative Thinking-Norms-Technical Manual Research.* Edition Princeton NJ: Personnel Press.
7. Wallas, G. (1970). *The Art of Thought* în Creativity coord. P. E. Vernon, Penguin Books, Harmond Sworth, Middle Sex, England.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

COMPETITION COUNCIL'S DAWN RAIDS. BETWEEN LEGALITY AND THE INVESTIGATED UNDERTAKING'S RIGHT OF DEFENSE

Ana-Maria Udriște

PhD Student, University of Bucharest

Abstract: Dawn raids represent one of the main methods through which the competition authority gathers data regarding a possible breach of competition legislation. From the moment these operations were first regulated, the provisions have faced several amendments, especially with respect to increasing the powers and competences of the competition inspectors. Correlatively, in the last couple of years there are numerous actions introduced in court by the undertakings investigated by which they claim that they right of defense was violated during the competition authority's dawn raids. As a result of the decisions rendered by the national and European courts, there have been situations when states were required to adapt their competition provisions in order to offer guarantees that will respect the investigated parties' fundamental rights in the competition area when dawn raids take place. The present article aims to analyze the national provisions in the competition area from the perspective of the guarantees offered to the investigated undertakings during dawn raids, taking also into consideration the recent case-law of state members, of the European Court of Justice and the European Court for Human Rights. In the end, after reviewing this comparative elements, we will consider some eventual proposals of lege ferenda.

Keywords: dawn raids, rights, obligations, right of defense, CJEU, ECHR

I. Introducere

În activitatea sa curentă, Consiliul Concurenței lucrează pe două canale principale pentru menținerea concurenței pe piață într-un mediu echilibrat: (a) din prisma *prevenției*, atunci când autoritatea de concurență urmărește să evite producerea unor efecte anticoncurențiale în piață, prin identificarea lor la timp și eliminarea acestora și (b) aplicând *sancțiuni*, atunci când echilibrul concurențial a fost afectat de o asemenea măsură încât nu mai poate fi restabilit în condiții optime și impune aplicarea unor sancțiuni întreprinderilor care au participat la încălcarea legislației concurențiale.

Cele mai frecvente modalități prin care autoritatea de concurență poate obține indicii despre posibile comportamente anticoncurențiale sunt solicitările de informații transmise întreprinderilor și inspecțiile inopinate desfășurate la aceste întreprinderi, bineînțeles cu scopul colectării unor informații și documente despre o potențială încălcare a legii.

Este important să precizăm de la început că, în vreme ce solicitările de informații pot fi făcute atât anterior, cât și în cursul derulării unei investigații, inspecțiile inopinate pot fi desfășurate doar după ce există un ordin de declanșare al investigației. Practic, în cazul inspecțiilor inopinate deja există indicii privind o posibilă încălcare a legislației concurențiale pe baza cărora s-a dispus, prin ordin al Președintelui Consiliului Concurenței, declanșarea investigației, în vreme ce solicitările de informații pot fi utilizate de autoritatea de concurență

și pentru a obține indicii în scopul declanșării investigației.

II. Cadrul legal aplicabil la nivel național

În ceea ce privește cadrul general aplicabil la nivel național, acesta este reprezentat de Legea nr. 21/1996 a concurenței[1] (”**Legea Concurenței**”) și de Regulamentul de organizare, funcţionare şi procedură al Consiliului Concurenţei[2].

II.1. *Când se dispune efectuarea inspecțiilor inopinate?*

Potrivit art. 46 alin. (2) din Regulamentul de organizare, funcţionare şi procedură al Consiliului Concurenţei, aflăm că anterior emiterii ordinului de inspecție, trebuie să există o ”*notă întocmită de raportor în care sunt prezentate indiciile referitoare la posibilitatea descoperirii de documente sau informaţii necesare realizării investigaţiilor.*” Mergând mai departe, din art. 41 alin. (1) și alin. (3) lit. b) din regulamentul indicat descoperim că *”raportorul este desemnat dintre inspectorii de concurenţă, ori de câte ori dispune pornirea unei investigaţii*” și că acesta are ca atribuții ”*propunerea şi motivarea efectuării de inspecţii, elaborând actele necesare în acest scop*”.

Astfel, putem observa că instituția raportorului devine incidentă, în acest caz, în momentul declanșării investigației, încât putem afirma că inspecțiile au loc doar în cadrul acestei proceduri.

II.2. *Cine dispune efectuarea inspecțiilor inopinate?*

Potrivit art. 26 alin. (3) din Legea Concurenței aflăm că, în desfășurarea activității sale curente, ”***Consiliul Concurenţei*** *emite ordine prin care pune în aplicare, suspendă sau abrogă reglementările adoptate în plen, dispune efectuarea de investigaţii****, ordonă inspecţii****, ia măsuri privind gestiunea internă şi personalul din subordine, precum şi orice alte măsuri necesare îndeplinirii strategiei şi misiunii autorităţii de concurenţă.*”

Întrucât instituția Consiliului Concurenței nu poate emite singură acte, având persoane cu atribuții în acest sens, art. 11 alin. (1) lit. f) din același act normativ, potrivit căruia: ”*Preşedintele Consiliului Concurenţei are următoarele atribuţii* […] *f) dispune,* ***prin ordin****, efectuarea investigaţiilor pe baza hotărârii luate de plen sau comisie,* ***desemnând raportorul****, la propunerea directorului general, şi poate recomanda un termen de finalizare a investigaţiei;”*.

II.3. *Prin ce act se dispune efectuarea inspecțiilor inopinate?*

Fără a exista o excepție de la regulă, inspecțiile inopinate sunt declanșate pe baza notei raportorului investigației, ulterior Președintele Consiliului Concurenței emițând un ordin în acest sens, prin care indică puterile inspectorilor de concurență în cadrul respectivei inspecții.

Ordinul de inspecție indică obiectul, scopul inspecției, data începerii inspecției, sancțiunile la care se supun întreprinderile dacă nu respect normele speciale din cadrul inspecțiilor, precum și căile de atac.

Prin derogare de la Legea nr. 554/2004[3] a contenciosului administrativ, ordinul de inspecție poate fi atacat în termen de 15 zile de la comunicare, Legea Concurenței instituind o competență exclusivă în sarcina Curții de Apel București, Secția de Contencios Administrativ și Fiscal.

---

[1] *Legea nr. 21 din 10 aprilie 1996 a concurenței (*republicată)*, în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 153 din 29 februarie 2016.
[2] *Regulamentul din 2 februarie 2012 de organizare, funcţionare şi procedură al Consiliului Concurenţei*, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 14.02.2012.
[3] *Legea nr. 554 din 2 decembrie 2004 a contenciosului administrativ*, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1154 din 07.12.2004.

Începând cu 01.02.2014[4], este necesară și o autorizare judiciară din partea președintelui Curții de Apel București sau a unui judecător delegat de acesta, care poate fi atacată cu contestație la Înalta Curte de Casație și Justiție în termen de 72 ore, contestația nefiind însă susceptibilă de suspendare.[5]

Interesant este de menționat că termenul de 72 ore a fost modificat prin OUG nr. 31/2015[6], anterior acesta fiind de doar 48 ore. Astfel părțile au posibilitatea de a analiza într-o manieră mult mai eficientă încheierea pe care doresc să o conteste și să pregătească observații pertinente pe marginea ei.

II.4. ***Cine poate efectua inspecțiile inopinate?***

Inspecțiile inopinate pot fi efectuate de către inspectorii de concurență desemnați prin ordin al Președintelui Consiliului Concurenței, unde sunt arătate puterile acestora, cu excepția inspectorilor debutanți.[7]

II.5. ***Ce spații pot fi supuse inspecției?***

Potrivit art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea Concurenței, la momentul actual pot fi supuse inspecției ”*spaţiile, terenurile sau mijloacele de transport pe care întreprinderile ori asociaţiile de întreprinderi le deţin legal şi/sau îşi desfăşoară activitatea*”.

Față de reglementarea anterioară, acum este permisă efectuarea de inspecții inopinate în orice spații în care întreprinderile își desfășoară activitatea (ne referim aici ca orice spații, terenuri sau mijloace ce transport pe care societatea le deține în mod legal sau unde își desfășoară activitatea). Rațiunea acestei măsuri vine ca o soluție de a limita încercările de obstrucționare a inspecției inopinate prin folosirea argumentului că spațiul în care întreprinderea își desfășoară activitatea nu este deținută legal de către aceasta.[8]

II.6. ***Ce drepturi au inspectorii de concurență în cadrul inspecțiilor inopinate?***

Potrivit art. 38 alin. (1) din Legea Concurenței, descoperim că inspectorii de concurență pot efectua următoarele activități în timpul inspecțiilor inopinate: (a) să intre în spațiile, terenurile sau mijloacele de transport deținute sau folosite de către întreprindere[9], (b) să examineze orice documente, registre, acte financiar-contabile și comerciale sau alte evidențe legate de activitatea întreprinderii[10] și să ridice sau să obțină copii de pe aceste documente[11], (c) să sigileze orice amplasament sau documente ale întreprinderii ar fi necesare inspecției și (d) să ceară oricărui reprezentant sau membru al întreprinderii informații sau explicații cu privire la anumite documente sau la activitatea întreprinderii, consemnând sau înregistrând răspunsul acestora.

De asemenea, în anul 2015, Regulamentul de funcționare, organizare și procedură al

---

[4] Modificările au fost introduse prin *Legea nr. 255 din 19 iulie 2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative care cuprind dispoziţii procesual penale*, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14.08.2013.

[5] Potrivit art. 40 alin. (1) și (7) din *Legea Concurenței* (2016).

[6] *Ordonanţa de urgenţă nr. 31 din 30 iunie 2015 pentru modificarea şi completarea Legii concurenţei nr. 21/1996 şi pentru completarea art. 1 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum şi alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice*, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 474 din 30 iunie 2015.

[7] Art. 11 alin. (1) lit. g) din *Regulamentul de organizare, funcţionare şi procedură al Consiliului Concurenţei* (2012). Potrivit acestui articol, Președintele Consiliului Concurenței ”*emite ordin prin care abilitează cu puteri de inspecţie, pentru fiecare caz, inspectorii de concurenţă*.”

[8] Ana-Maria Udriste, "*Elemente de noutate în domeniul reglementării concurenței din România*" (lucrare prezentată la conferința ”Perspective ale dreptului afacerilor în mileniul al treilea”, București, 25 noiembrie 2016).

[9] Art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea Concurenței.

[10] Art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea Concurenței.

[11] Art. 38 alin. (1) lit. c) din Legea Concurenței.

Consiliului Concurenței a fost modificat[12] pentru a corespunde cu noile tendințe ale jurisprudenței la nivel unional, inspectorii obținând astfel și o nouă competență: aceea de a cere schimbarea parolei și/ sau blocarea unor conturi de utilizator şi/sau de email.[13]

II.7. ***Ce obligații au inspectorii de concurență în cadrul inspecțiilor inopinate?***

În primul rând, inspectorii au obligația de a comunica întreprinderii supuse inspecției, prin unul din mijloacele prevăzute de Legea Concurenței[14], ordinul de inspecție emis de Consiliul Concurenței și a autorizării judiciare emise de Curtea de Apel București, *în copie certificată,* anterior începerii inspecției.

În al doilea rând, inspectorii nu pot solicita documente sau informații care exced obiectului investigației prezentat în ordinul de inspecție și, de asemenea, nu pot proceda la desfășurarea unor alte activități decât cele cu care au fost însărcinați prin ordin al Președintelui Consiliul Concurenței. Cu toate acestea, în practică, de cele mai multe ori acest lucru a devenit desuet, întrucât formularea generală regăsită atât în ordinul de inspecție, cât și în autorizarea judiciară este extrem de generică, precum: ”*inspectorii sunt abilitați cu puterile de inspecție prevăzute la art. 38 din Legea Concurenței”*. Doar în anumite cazuri atipice, precum desigilarea și inspectarea unei copii forensic a hardurilor putem întâlni o mai bună identificare a puterilor de inspecție.[15]

De asemenea, în ceea ce privește documentele care pot fi ridicate, inspectorii de concurență nu pot proceda la ridicarea comunicărilor dintre întreprindere și avocatul acesteia, realizate cu scopul exclusiv al exercitării dreptului la apărare.[16]

II.8. ***Ce drepturi au întreprinderile investigate în cadrul inspecțiilor inopinate?***

Întreprinderea investigată are, în conformitate cu reglementările naționale, dreptul de a fi asistată pe tot parcursul inspecției de avocatul acesteia.[17] Cu toate acestea, lipsa prezenței avocatului nu împiedică desfășurarea inspecției.

II.9. ***Ce obligații au întreprinderile investigate în cadrul inspecțiilor inopinate?***

Interesant este că Legea Concurenței, cadrul general principal în domeniul concurenței nu prevede distinct obligațiile întreprinderilor în timpul inspecțiilor inopinate, ci acestea rezultă din coroborarea sancțiunilor cu articolele incidente la care acestea fac referire.

În schimb, autoritatea de concurență a prevăzut în Regulamentul de funcționare, organizare și procedură al Consiliului Concurenței în mod expres o serie de obligații pe care le are întreprinderea în cursul desfășurării inspecțiilor inopinate.

Astfel, întreprinderea este obligată să: (a) permită accesul inspectorilor de concurență pentru a începere și derula inspecția, fără a îi întârzia, (b) să le faciliteze acestora accesul la informațiile și documentele cerute, (c) să furnizeze cât mai complet informațiile și documentele solicitate (*fără a putea opune caracterul confidențial*) și (d) să pună la dispoziția inspectorilor și să asigure accesul la toate echipamentele electronice folosite, inclusiv prin

---

[12] *Regulamentul din 2 septembrie 2015 pentru modificarea şi completarea Regulamentului de organizare, funcţionare şi procedură al Consiliului Concurenţei, pus în aplicare prin Ordinul preşedintelui Consiliului Concurenţei nr. 101/2012*, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 676 din 4.09.2015.

[13] *Cauza T-272/12 Energetický a průmyslový şi EP Investment Advisors/Comisia,* Curtea de Justitie a Uniunii Europene, 26.11.2014. Pentru dezvoltări a se vedea și Ana-Maria Udriste, "TUE. Decizie de constatare a refuzului de a se supune unei inspecții și de aplicare a unei amenzi," *Revista de Note și Științe Juridice* (2014), http://www.juridice.ro/348725/tue-decizie-de-constatare-a-refuzului-de-a-se-supune-unei-inspectii-si-de-aplicare-a-unei-amenzi.html.

[14] Metodele de transmitere a acestor documente sunt prevăzute în art. 38 alin. (4) din Legea Concurenței.

[15] A se vedea în acest sens și susținerile Curții de Apel București în *Sentința civilă nr. 2196/2016*, Curtea de Apel București, Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, 24.06.2016.

[16] Art. 38 alin. (5) din Legea Concurenței.

[17] Art. 50 din *Regulamentul de organizare, funcţionare şi procedură al Consiliului Concurenţei* (2012).

furnizarea username-urilor, a parolelor și a cheilor de criptare sau decriptare.[18]

În cazul în care întreprinderea nu respectă aceste obligații, ea poate fi sancționată de autoritatea de concurență cu o amendă între 0.1% și 1% din cifra de afaceri înregistrată în anul anterior sancționării.

De asemenea, în cazul în care inspectorii de concurență aplică sigilii pe anumite încăperi, clădiri, echipamente sau documente, întreprinderea are obligația de a respecta aceste sigilii, ruperea lor fiind sancționată de Codul Penal cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.[19]

III. Inspecțiile inopinate și drepturile omului

Inspecțiile inopinate au fost criticate de-a lungul timpului ca fiind într-o oarecare măsură incompatibile cu drepturile omului, în special pentru că acestea sunt mai mult sau mai puțin „*activități de sondare"*[20] prin care autoritățile de concurență încearcă să găsească indicii privind eventuale fapte anticoncurențiale.

În lumina aderării Uniunii Europene la Convenția Europeană a Drepturilor Omului[21] (CEDO), dreptul la apărare al întreprinderilor implicate în inspecții inopinate ar trebui mai mult analizat din perspectiva Convenției, însă rămâne de văzut dacă curtea de la Strasbourg va considera oportun să ofere protecție sporită întreprinderilor și să aplice doctrina protecției echivalente și în cazurile ce țin de domeniul concurenței.

Până atunci, ne propunem să trecem în revistă principalele hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) și Curții Europene pentru Drepturilor Omului (Curtea EDO) în materia inspecțiilor inopinate și impactul acestora în activitatea curentă a întreprinderilor.

În anul 2013, Deutsche Bahn a introdus pe rolul Tribunalului o acțiune prin care a cerut anularea a trei decizii de inspecție ale Comisiei Europene, motivând că sunt încălcate dreptul fundamental la inviolabilitatea domiciliului (regăsit în articolul 7 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, denumită în continuare "Carta"[22]) și art. 8 din CEDO din cauza lipsei unei autorizații judiciare prealabile, precum și încălcarea dreptului fundamental la o cale de atac efectivă (art. 47 din CDFUE și art. 6 din CEDO) atât din cauza lipsei aceleiași autorizații judiciare prealabile, precum și a lipsei unui control judiciar complet în cazul deciziilor de inspecție (control ce trebuie exercitat atât în fapt, cât și în drept, într-un termen rezonabil).[23]

Reclamantele au mai invocat că a doua și a treia inspecție se bazează pe indicii obținute în mod ilegal din prima inspecție, că obiectul inspecției este descris prea larg și astfel este încălcat dreptul la apărare și că a fost încălcat principiul proporționalității întrucât Comisia avea la îndemână și alte mijloace pentru a putea obține respectivele documente.

După cum era de așteptat, Tribunalul a respins acțiunea reclamantelor, considerând că lipsa unui mandat judiciar prealabil nu este de natură să aducă o ingerință conform art. 8 din CEDO, atâta timp cât această lipsă este dublată de alte tipuri de garanții (5 la număr) și

---

[18] Această modificare din 2015 a survenit, așa cum aminteam anterior, ca urmare a jurisprudenței regăsite la nivel european prin *Cauza T-272/12 Energetický a průmyslový și EP Investment Advisors/Comisia*.

[19] Art. 260 din *Legea nr. 286 din 17 iulie 2009 privind Codul penal*, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009.

[20] Giacomo Di Federico, "Deutsche Bahn: What the Commission Can and Cannot do in Dawn Raids," [Deutsche Bahn: ce poate Comisia să facă și să nu facă în cazul inspecțiilor inopinate.] *Journal of European Competition Law & Practice* 5, no. 1 (2014).

[21] *Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale* din 3 septembrie 1953.

[22] *Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene*, în JO seria C, nr. 83 din 30.3.2010.

[23] Par. 36 din *Cauzele conexate T-289/11, T-290/11 și T-521/11* ***Deutsche Bahn și alții/Comisia***, Tribunalul (Camera a patra), 6 septembrie 2013.

anume: (a) motivarea deciziilor de inspecție, (b) limitele impuse Comisiei cu ocazia desfășurării inspecției, (c) imposibilitatea Comisiei de a impune inspecția cu forța, (d) intervenția instanțelor naționale și (e) existența unor căi de atac *a posteriori.*[24]
Reclamantele au atacat mai departe hotărârea Tribunalului în fața CJUE care a anulat hotărârea, dar nu pe considerentele încălcării drepturilor omului, ci pe motiv că decizia celei de-a doua inspecții a fost adoptată în timp ce era în desfășurare prima investigație, astfel încât dovezile obținute în prima și a doua investigație sunt de natură să influențeze adoptarea deciziilor din a treia inspecție.[25]

Mergând la Curtea EDO, un caz destul de recent a stârnit vâlvă în domeniul concurenței în ceea ce privește inspecțiile inopinate și autorizările judiciare prealabile[26]. Pe scurt, Curtea EDO a reținut că o autorizare prealabilă nu este necesară atâta timp cât există o control judiciar *ex post facto* suficient de eficient.

În acest caz, societatea reclamantă a atacat decizia de inspecție a autorității de concurență, argumentând că nu a fost însoțită de o autorizare judiciară prealabilă și că de asemenea nu a fost acompaniată de suficiente garanții pentru a înlătura eventuale abuzuri. Conform legislației naționale, în domeniul inspecțiilor inopinate nu este necesară o autorizare judiciară prealabilă efectuării inspecțiilor, lucru susținut și de autoritatea de concurență și de guvernul ceh. Curtea EDO a dat câștig de cauză reclamantei, însă nu pe lipsa autorizației judiciare prealabile, cum am fi tentați să credem la prima vedere, ci pe lipsa garanțiilor eficiente puse la îndemâna întreprinderilor, control judiciar *ex post facto* nefiind în măsură să ofere întreprinderii suficiente garanții care să înlăture arbitrariul autorității de concurență.[27]

Curtea EDO a reținut că autoritatea de concurență cehă a declanșat inspecția inopinată împotriva reclamantei doar pentru că deschisese anterior procedurile administrative împotriva ei. De asemenea, se reține că potrivit legislației interne cehe, nu există o metodă de control care să poată oferi părții supuse inspecției oportunitatea de a verifica legalitatea inspecției, astfel încât nu se realizează un control eficient *ex post facto*. Ca o consecință imediată, autoritatea de concurență cehă a suspendat temporar inspecțiile inopinate, pentru a vedea dacă legislația concurenței naționale este în concordanță cu cele exprimate de Curtea EDO și dacă reușește astfel să ofere suficiente garanții întreprinderile supuse inspecției.[28] Până la evaluarea impactului legislativ, autoritatea de concurență urma să desfășoare inspecții doar pe baza unei autorizări judiciare prealabile.[29] Cu toate acestea, în februarie 2015 autoritatea de concurență cehă a reluat inspecțiile inopinate fără o autorizare judiciară prealabilă, considerând că legislația națională oferă suficiente garanții în acest sens și că plângerea de la Curtea EDO a fost un caz extrem.[30]

Mergând pe teritoriul francez de această dată aflăm că Curtea EDO considerat în două cazuri foarte recente[31] că autoritatea de concurență din Franța, prin efectuarea inspecțiilor inopinate, a încălcat drepturile întreprinderilor în temeiul art. 6 (dreptul la un proces echitabil)

---

[24] Par. 74 din Cauzele conexate T-289/11, T-290/11 și T-521/11 ***Deutsche Bahn și alții/Comisia***.
[25] *Cauza C-583/13P* ***Deutsche Bahn și alții/Comisia***, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (Camera a doua), 18 iunie 2015.
[26] Cererea nr. 97/11, *Delta Pekárny A.S. v. Republica Cehă*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului.
[27] Robert Neruda, Roman Barinka, "Delta Pekarny v Czech Republic: European Court of Human Rights on Dawn Raids and Prior Judicial National Authorization," [Delta Pekarny v Republica Cehă: Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cazul inspecțiilor inopinate și autorizării judiciare prealabile.] *Journal of European Competition Law & Practice* 6, no. 6 (2015).
[28] Robert Neruda, Roman Barinka, "*Delta Pekarny v Czech Republic: European Court of Human Rights on Dawn Raids and Prior Judicial National Authorization.*"
[29] Schoenherr, Competition Authority resumes dawn raids on business premises, 2015, http://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=0ec4bc64-08db-4681-9c38-79fa61960f92.
[30] *Ibid.*
[31] *Cauzele unite 63629/10 and 60567/10—Vinci Construction și GTM genie civil and services v France*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2 aprilie 2015.

și art. 8 (viața privată și de familie, dreptul la corespondență) din CEDO.

În 2007, cu autorizarea judecătorului de drepturi și libertăți, autoritatea de concurență din Franța a desfășurat inspecții inopinate la sediul a două întreprinderi, Vinci și GMT, pentru presupuse fapte anticoncurențiale în domeniul construcțiilor. Ambele societăți au atacat deciziile de inspecție în fața instanțelor judecătorești, susținând că inspecțiile au fost disproporționate, multe din documentele ridicate de inspectori neavând legătură cu obiectul inspecției sau fiind protejate de privilegiul legal. Instanțele au respins plângerile.

Curtea EDO a reafirmat jurisprudența sa în materie de inspecții inopinate – anume că acestea pot fi întreprinse în următoarele condiții: (a) să fie reglementate de lege, (b) să urmărească unul sau mai multe scopuri legitime și (c) să fie necesare. Dacă în ceea ce privește primele două condiții, Curtea a considerat că acestea sunt îndeplinite, a treia condiție, cea ca acțiunea să fie necesară, nu își găsește aplicarea în speță.

Astfel, deși a existat o autorizare judiciară prealabilă din partea unei instanțe judecătorești, inspectorii de concurență nu s-au limitat doar la documentele necesare investigației, depășind acest cadru, ridicând inclusiv documente protejate de privilegiul legal și neoferind întreprinderilor supuse inspecției șansa de a discuta caracterul lor în timpul inspecției. De asemenea, în cadrul controlului judiciar, instanțele nu au analizat în detaliu proporționalitatea aplicării unui sechestru pe documente și, dacă era cazul, să ordone restituirea lor. Astfel, Curtea EDO a considerat că există o violare a art. 8 din CEDO, întrucât inspecțiile au fost disproporționate scopului urmărit.[32]

IV. Concluzii

În ceea ce privește efectuarea inspecțiilor, așa cum afirmasem și în preambulul prezentei lucrări, momentan nu există jurisprudență națională care să fi constatat o încălcare a drepturilor întreprinderilor în timpul desfășurării acestor operațiuni. În același timp, trebuie luat în considerare aspectul că întreprinderile, deși au la îndemână acest mijloc procedural de verificare a legalității operațiunilor de inspecție în cadrul instanțelor judecătorești, nu apelează la el.

Este de remarcat faptul că, deși nu există acțiuni care să se fi soldat prin constatarea încălcării drepturilor întreprinderilor în timpul inspecțiilor desfășurate de autoritate de concurență, modificarea Legii Concurenței cu privire la termenul în care poate fi atacată autorizarea judiciară dată prin încheiere de către Președintele Curții de Apel București sau de către un judecător delegat de acesta a crescut de la 48 la 72 ore, ceea ce încurajează întreprinderile să semnaleze eventuale nereguli. Ne referim aici în mod special la proporționalitatea măsurilor de inspecție inopinate prin raportare la indiciile existente și posibilitatea autorității de concurență de a obține aceste documente în altă manieră. Practica constantă a autorității de concurență este de a efectua inspecții inopinate aproape în orice investigație este deschisă, lucru care ar merita analizat mai în detaliu.

De asemenea, în linie cu jurisprudența recentă a CJUE și Curții EDO, constatăm că în legislația națională este posibil să nu existe un control procedural eficient *ex post facto* pentru eventuale nereguli din timpul inspecțiilor inopinate. Momentan, poate fi atacat pe cale separată ordinul de declanșare a investigației și autorizarea judiciară, însă în cazul în care o întreprindere decide să conteste acțiunile inspectorilor de concurență din timpul inspecției, o poate face doar odată cu cererea de chemare în judecată prin care respectiva întreprindere este

[32] Collette Rawnsley, "Vinci Construction e.a. v France: Limits on Unannounced Inspections on the Basis of the Rights to a Fair Trial and to the Respect for Privacy," [Vinci Construction e.a. v France: Limitele unei inspecții inopinate în baza drepturilor la un proces echitabil și al respectării dreptului la viață privată.] *Journal of European Competition Law & Practice* 6, no. 7 (2015).

sancționată. Ori deja la acel moment s-ar putea să fie târziu, iar probele să fie obținute cu încălcarea unor drepturi fundamentale.

BIBILIOGRAPHY

Legislație națională

*Legea nr. 21 din 10 aprilie 1996 a concurenței (*republicată)*, în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 153 la data de 29 februarie 2016.

Legea nr. 255 din 19 iulie 2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative care cuprind dispoziţii procesual penale, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 la data de 14.08.2013.

Legea nr. 286 din 17 iulie 2009 privind Codul penal, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 la data de 24 iulie 2009.

Legea nr. 554 din 2 decembrie 2004 a contenciosului administrativ, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1154 la data de 07.12.2004.

Ordonanţa de urgenţă nr. 31 din 30 iunie 2015 pentru modificarea şi completarea Legii concurenţei nr. 21/1996 şi pentru completarea art. 1 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum şi alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 474 la data de 30 iunie 2015.

Regulamentul din 2 februarie 2012 de organizare, funcţionare şi procedură al Consiliului Concurenţei, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 la data de 14.02.2012.

Regulamentul din 2 septembrie 2015 pentru modificarea şi completarea Regulamentului de organizare, funcţionare şi procedură al Consiliului Concurenţei, pus în aplicare prin Ordinul preşedintelui Consiliului Concurenţei nr. 101/2012, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 676 la data de 4.09.2015.

Legislație europeană

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în JO seria C, nr. 83 la data de 30.3.2010.

Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în nr. la data de 3 septembrie 1953.

Jurisprudență națională

Sentința civilă nr. 2196/2016, Curtea de Apel București, Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, 24.06.2016.

Jurisprudență europeană

Cauza C-583/13P ***Deutsche Bahn și alții/Comisia***, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (Camera a doua), 18 iunie 2015.

Cauza T-272/12 Energetický a průmyslový și EP Investment Advisors/Comisia, Curtea de Justitie a Uniunii Europene, 26.11.2014.

Cauzele conexate T-289/11, T-290/11 și T-521/11 ***Deutsche Bahn și alții/Comisia***, Tribunalul (Camera a patra), 6 septembrie 2013.

Cauzele unite 63629/10 and 60567/10—Vinci Construction și GTM genie civil and services v France, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2 aprilie 2015.

Delta Pekárny A.S. v. Republica Cehă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Articole

Ana-Maria Udriste. "Elemente de noutate în domeniul reglementării concurenței din România." Paper presented at the Perspective ale dreptului afacerilor în mileniul al treilea, București, 25 noiembrie 2016.

Ana-Maria Udriste. "TUE. Decizie de constatare a refuzului de a se supune unei inspecții și de aplicare a unei amenzi." *Revista de Note și Științe Juridice* (2014). http://www.juridice.ro/348725/tue-decizie-de-constatare-a-refuzului-de-a-se-supune-unei-inspectii-si-de-aplicare-a-unei-amenzi.html.

Collette Rawnsley. "Vinci Construction e.a. v France: Limits on Unannounced Inspections on the Basis of the Rights to a Fair Trial and to the Respect for Privacy." *Journal of European Competition Law & Practice* 6, no. 7 (September 1, 2015 2015): 492-493.

Giacomo Di Federico. "Deutsche Bahn: What the Commission Can and Cannot do in Dawn Raids." *Journal of European Competition Law & Practice* 5, no. 1 (January 1, 2014 2014): 29-31.

Robert Neruda, Roman Barinka. "Delta Pekarny v Czech Republic: European Court of Human Rights on Dawn Raids and Prior Judicial National Authorization." *Journal of European Competition Law & Practice* 6, no. 6 (June 1, 2015 2015): 411-413.

Schoenherr. "Competition Authority resumes dawn raids on business premises." In *Competition Authority resumes dawn raids on business premises*: Lexology, 2015.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

CONTRIBUTION TO THE STUDY OF RISK STRATEGIES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

George Ungureanu

University of Agricultural Sciences and Veterinarian Medicine, Iași

Abstract: An important component of the higher education reform is represented by the university curriculum focused on competences based on the postmodern society demands. The paper express a concept operational in the university area regarding the modernization of curriculum focused on competences with explicit examples in the area of sustainable management.

An important component of the higher education reform is represented by the university curriculum centered on competences based on the postmodern society demands. Hence, the paper aims to provide the methodological fundaments for university curriculum reform.

The paradigm of higher education curriculum centered on competences allows the understanding of the complex process influenced by didactics (Chevallard Y.,1985 ; Develay M., Meirieu Ph.,1998 ; Perrenoud Ph., 1995) ; the centering of the university didactic process on student's needs and interests; the promotion of teaching strategies with high training values; the use of NTIC in didactic process (e-learning, 3 D); development of meta-cognitive competences (Stanciu M., 2009); emphasis of demarches for formative evaluation (Colet N.-R., Romainville M., 2006).

By developing a methodological guide, the paper could be valorized by central institution and universities in order to get a quality management for the higher education process. Hence, suggestions on modernization of initial and continuous training process of university professors could be an outcome as well. These aspects can foster the development of a university pedagogical structure in Romania..

Keywords: curriculum; competences; systemic-holistic paradigm; management of regional development; quality management.

MATERIAL AND METHOD

In contemporary pedagogy, teaching has been interpreted as a theory of curriculum. A number of teachers (of which we mention Tyler D'Hainaut, Văideanu and Rassekh, V. Landsheere) have in mind the multitude of educational processes components, articulating their prospect of achieving the aims of education. Curriculum Theory "take into account the educational process, the vents that are happening in the classroom", "she pays particular attention to learning and highlighting the interactions between components of this process: objectives, content, learning methods, assessment methods and techniques" (Rassekh S., Văideanu G., 1987)(Fig.1).

The Canadian Professor John P. Miller published The Holistic Curriculum in 1988 and founded Holistic Education Review. This approach takes into account the training of the individual not only intellectually, but also emotionally, socially, physically, aesthetically and spiritually, to enable the educated to face the global economy.

RESULTS AND DISCUSSION

The systemic approach is a method of analyzing the objects, processes, and phenomena considered as a whole, consisting of subsystems which interact in the process of formation and manifestation as systems and functional structures (Stanciu, M. , 1999).

In this context of our discourse, seem significant the contributions of Edgar Morin. He proposed a paradigmatic revolution (Morin, E., 1990): paradigm shift from „disjunction / reduction" to a „distinction / conjunction" that „allows a distinction without Disjoins, to associate without identifying or reducing. This paradigm involves a principle of dialogue and translogic. It bears within it the principle Unitas multiplex, beyond the abstract Unit up (holism) and down (reductionism)".

More critical perspective of monodisciplinarity acting in contemporary science is a true ax. The perspective that the author is proposing is a transdisciplinary. „Transdisciplinary means today undisciplined; (Ib.)

As for cyber point of view, the school can be considered as a whole of interdependent components that provide internal functionality in order to achieve its educational mission. The postmodern teaching, the way curriculum, emphasizes the interdependence of the three main features of the educational process: teaching, learning and assessment (Stanciu, M., 2003).The definition of the competences can also be realized in a metaphorical manner (transfer of knowledge or stimulation of the subject's resources at a given time) (Perrenoud Ph., 2002, In: Dolz J., Ollagnier E., Éds.). The metaphor of stimulation underlines the subject's activity, which implies "a totality of complex mental operations, connected to some situations, rather transforming the knowledge". The metaphor of stimulation suggests "the orchestration, the coordination of multiple and heterogeneous resources" of the subject, a permanent recombination of these resources (Perrenoud Ph., 2002). "Mobilisation has nothing magic; it is an effort of the spirit" (Table 1.)

Table 1

The contents of a competence

Cognitive components: • *Knowledge* ➢ Declarative- rules, facts, laws, principles (knowledge) ; ➢ Procedural (abilities – know-how) ; ➢ Conditional (contextual), which allows the subject to choose in a certain a moment a particular strategy or approach to involve himself in a certain action

(M.A. Broyon, 2001). This knowledge is responsible for teach transfer (Tardif, 1992). • *Metaknowledge and metacognitive regulations*
Affective components: Attitudes, motivations …
Social components : Interactions, performances…
Sensorial-motional components : Gesture coordination…

Allal L., 2002, In : Dolz J., Ollagnier E. (Éds.),2002

Skills for management of regional development

Based on these theoretical considerations, we formulate discipline skills for "management of regional development." The teacher must report to the National Register of specific qualifications for license. Also, we consider the accreditation standards ARACIS study programs.

Course objectives (course and applications):

- Presentation the role of different methods of investigation, analysis and interpretation of available data managers to make decisions regarding regional development;
- Using different methods and management techniques for increasing many management activities.
- Improvement of manager role in increasing the use of production factors and resources to achieve regional development plans.
- The manager plays a very important role in ensuring that the culture of continuous improvement is embedded in the team. „Culture‟ is witnessed as behaviors exhibited by the members of the group.
- Use practical methods to optimize production potential size of agricultural farms.
- Use of qualitative content analysis for developing case studies is examined and evaluated. (Tab. 2):

Table 2

Professional skills specific for regional development

1. Theoretical knowledge - Knowledge and understanding: - Identify, analyze and manage the elements that define the internal and external environment of regional development by diagnostic and SWOT analysis. - Ability to present an overview of the geographic territory, to show how they combined physical and economic and geographical factors, due to stress and geographical landscape evolution as a result of the interaction of genetic, to highlight the positive and negative human action on the natural and propose measures for systematic planning. - Ability to assess regional development contexts and to achieve effective consultation. - Ability to develop and implement appropriate programs of interest and needs consulting firms or other organizations;

2. Skills acquired - Explanation and interpretation: - Explaining regional development field variables to ensure graduates cognitive skills, vocational and emotional-value in: design, development, regional development plans. - Explain the systemic perspective of market economy mechanisms.;
3.Skills - Professional Knowledge: - Application of methods, techniques and instruments of regional development; - Application of methods, techniques and management tools for developing, implementing, monitoring, analysis and synthesis models and Regional Development devoted to the advice, specific interpretations of economic phenomena and regional development; - Application of basic management principles and methods needed in decision-making to find solutions to problems in counseling programs.
4. Cognitive and practical skills - Knowledge of, understanding of concepts, theories and methods based on area and area of specialization in professional communication appropriate use - Ability to critically evaluate regional development contexts and to suggest measures to streamline the activities of firms; - Ability to build working hypotheses that facilitate solutions to problems identified in the advisory programs; - Communication and negotiation skills; - Ability to use computer in regional development processes; - Ability to use economic knowledge and skills developed in consulting firms, multinational companies, small and medium enterprises; - Cultivating an open attitude, constructive and focused on performance.

Upgrading the teaching-learning strategies

The efforts of the researchers and experts had in view perfecting the teaching-learning strategies, by turning to good account the acquisitions of psycho-pedagogical research and other fields. The end of these preoccupations has in view the realization of an efficient teaching-learning activity.

The concept of CT is one the most deceitful and seems to have a rather evaluative content (Beyer, 1988.). In order to understand the signification of the concept of critical thinking, let us remember the great German philosopher Immanuel Kant who used the word critic in the title of three books. The Kantian criticism was a revaluating one, of fulfilling the human being through Truth, Good and Beautiful (as Constantin Noica said it). The perspective opened in the Kantian line is completely different. There are several conceptions regarding critical thinking: R. Ennis, 1985; M. Lipman, 1991 (he is well-known to us for his children philosophy which I experimented to the students in primary classes, Stanciu, 1999); J. McPeck, 1981; R.W. Paul, 1992; H. Siegel (J. Boivert, 1997). Taking into account these theoretical elements, Professor Boisvert pleads for a global model of teaching CT. This model is supported by two important elements: learning transfer and metacognition.

The objectives of training CT (J.Boisvert, 1997) (Cf. Beyer, 1985; Brand, 1984; Costa, 1985). (Table 3):

Table 3

The objectives of training CT

Teaching FOR thinking
The teacher creates in the classroom the favorable conditions to develop thinking, such as solving a problem, by structuring the class in order to make the students intellectually active, by offering behavioral models appropriate for thinking. The teacher will use teaching techniques such as discussion, problem solving, experimenting and writing which stimulate students to think.
Teaching OF thinking
The teacher describes into detail the intellectual abilities or the process of chosen thinking. For each of the operations remembered he conceives a descriptive model where appear the name, the definition, the specific characteristics (procedures, rules, knowledge) and the relations with the other operations of thinking. What constitutes "good thinking"? How do analytical, practical, and creative thinkers differ? Which teaching strategies promote thinking to learn as well as learning to think? Can asking the right kinds of questions enhance student thinking?
Teaching ABOUT thinking
The teacher helps the students become more aware of the others' and their cognitive process, of the process involved in solving certain problems and situations in everyday life. This type of intervention facilitates metacognition and aims at favoring the transfer of the thinking abilities outside the classroom or in other school fields different from those where the abilities were learned and practiced. The practice has been in operation for a period of time sufficient to establish its operational viability;

Formative assessment (continuous) focused on developing of competence. Evaluation of competences- a challenge for postmodern education

Focusing on the competences of the school curriculum requires a rethinking of assessment methods and tools. In this regard, specific situations must be created in order to assess competences. Experts recommend the development and use of assessment quizzes (checklists) (Ge Scalon., 1999, apud Scalon, 2007), of descriptive stages of relevant indicators (J. Tardif, 2004). These assessment situations should be meaningful and genuine for the assessed (Scalon, 2007, p. 154). Competency-based assessment involves the use of a matrix of evaluation that outlines the superior capabilities of students, including increasing the use of

complementary methods of evaluation. The domain should be a priority research area for Romanian pedagogy.

From the curricular (systemic) perspective, evaluation is the component, which shows us the efficiency of the teaching-learning process. Evaluation is also a function of the educational system, interdependent with the other two: teaching and learning. The key to the approach is represented by emphasizing the relation between curriculum and evaluation, but it is also focused on competences (Table 4).

Table 4

The relation between curriculum and evaluation

CURRICULUM	**EVALUATION**
General competences	Competences
Specific competences	Abilities
Operational objectives	Items of the evaluation tests

The teacher has to develop his didactical activity by thinking systemically ("to see the forest") and to act on the spot, according to the existing variables of the place and space where the training process takes place. This means that, starting from the objectives had in view, he will have to select those relevant content elements (avoiding informational overloading), choose those training strategies which will emphasis the educational values of the training process, the forms and ways of organization. Through the methods and instruments of evaluation, the trainers must have a realistic image concerning the efficiency of in-service training process.

We insist upon the fact that evaluation must be present throughout all the didactical approach, within each sequence of this training effort. What does formative evaluation really mean? It is this effort to assure a continuous feed-back in each training sequence.

At the end of the training stage there will be a summative evaluation, with use of complementary methods and instruments. The participants in the training process usually present their individual/group projects (having discussions about them); instruments of evaluating the activity developed by the trainer are applied; suggestions to continue lifelong learning are given. The evaluation commission makes general appreciations regarding the participation in the training stage and the participants receive qualifications.

Recent research conducted on this issue have allowed some preliminary conclusions: assessment practices are not standardized; competences pursued are not mentioned; more difficult tasks affect the quality of education; assessment activity is not considered a component of professionalism (Piper, 1994), a depth evaluation is done rather by open items; intermediate formative assessments allow a higher quality teaching (Colet, Romainville, 2006). We note in this context the preoccupations from the University of Liège to develop structures that are concerned with carrying out computer-assisted evaluative activities.

CONCLUSIONS

The University needs to rethink the role and place in the dynamics of a society characterized by rapid change, an increasing globalization and economic and socio-cultural relationships increasingly complex. University is, above all, an autonomous institution, a critical vision, produce and transmit cultural values through research and education.

Implementation of the Bologna process has a pedagogical component which, unfortunately, is neglected in the Romanian universities. Therefore, we suggest the launch by

universities, by DPPD, of continuing education programs to scholars for their empowerment with new skills involved in reforming the Romanian university in terms of specific quality standards of the Bologna process.

The notion of curriculum has evolved and has become a very important milestone for an epistemology of didactics and also for the epistemology of educational disciplines.

The establishment of a structure at universities, led by the University Senate, seeking to modernize educational process, insisting on its pedagogical dimension.

The establishments of regional partnership structures, which concern themselves with issues of pedagogy university research, organize concrete actions, including publication of best practice guides. For this purpose European Structural Funds could be accessed.

Creation of a subsidiary in Romania of the International Association of University Pedagogy and active participation in its actions.

BIBLIOGRAPHY

Brezuleanu Carmen-Olguța, Brezuleanu S, Stanciu M, Ungureanu G., 2011– *Application of some educational policies regarding the descentralization in the agricultural education units from Iaşi country.* Proceeding of the 7th International Conference on Management of Technological Changes, Alexandroupolis, Greece, pag 333-336

Colet, N.-R., Romainville, M., 2006 – *La pratique enseignante en mutation à l`université*. De Boeck, Bruxelles.

Dolz,J. and Ollagnier, É., Éds., 2002–*L`énigme de la compétence en éducation.* De Boeck Université, Bruxelles.

Miller, J. P. 2005 – *Introduction: Holistic learning,* p. 1-6. Miller, J. P., Karsten, S., Denton, D., Orr, D. & Kates, I. C. (Eds.), Holistic learning and spirituality in education. Breaking new ground. Albany, State University of New York Press, New York.

Morin, E., 1990 – *Introduction à la pensée complexes*. ESF éditeur, Paris.

Perrenoud,Ph., 1995 – *La fabrication d`excellence scolaire: du curriculum aux pratiques d`évaluation*. Droz, Genève.

Radu, I., 2000 – *Strategii metacognitive în procesul învăţării la elevi, p.X-XX*. Ionescu, M., Radu, I., Salade, D.(coord.). Studii de pedagogie aplicată,Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Rassekh, S. , Văideanu, G., 1987 – *Les contenus de l'éducation*. UNESCO, Paris.

Roegiers, X., 2001 – *Une pédagogie de l`intégration. Compétences et intégration des acquis dans l`enseignement.* De Boeck, Bruxelles.

Scalon, Ge., 2004, 2e édition 2007. – *L`évaluation des apprentissages dans une approche par compétences.* De Boeck Université, Bruxelles.

Stanciu, M.,1999 – *Reforma conţinuturilor învăţământului. Cadru metodologic*. Editura Polirom, Iaşi.

Stanciu, M. (2003) – Didactica postmodernă. Editura Universităţii, Suceava.

Stanciu, M., Dumitriu, C., Clipa, O., Ignat, A-A., Mata, L., Brezuleanu, C-O.,2011 – *Experimental Research on Metacognitive Competence Development at Freshmen Students from Three Romanian Universities*. International Conference on Education and Educational Psychology (ICEEPSY 2011), Procedia - Social and Behavioral Sciences, 29:1914-1923.

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

THE NEED FOR A BALANCED ECONOMIC AND SOCIAL DEVELOPMENT OF ROMANIA'S REGIONS

Mihaela Sas

PhD Student, University of Craiova

Abstract: The research was focused, primarily, on clarifying the conceptual aspects related to decentralization by identifying the context of the European Union in terms of regionalization, of measurement of the impact on the Member States, the territorial decentralization accounting for a step forward in the democratic reform and increase of the absorption rates of structural and cohesion funds. Thus, the analysis clarified concepts related to the structural and cohesion policies of the EU, the institutional framework for the regional development in the EU Member States, legal institutional aspects of regional development, the EU performance related to the developing regions.Secondly, the research was focused on identifying the approaches in terms of regionalization of Romania, the regionalization impact measurement on the absorption of European funds in Romania, the awareness concerning the administrative regionalization creation by increasing the role of the Regional Development Agencies.

Keywords: decentralization, structural policies, regional development, regionalization, economic development

Contextul Uniunii Europene privind regionalizarea

Nevoia de reformare a sistemului administraţiei a fost întărită de cerințele Uniunii Europene în contextul creşterii absorbţiei fondurilor europene. Astfel, apare necesitatea ca sistemul să fie ajustat pentru a îndeplini aceste cerințe dar şi pentru a respecta principiile din Carta europeană a autonomiei locale.

De altfel chiar din "Regulamentul General al Comisiei Europene 1083/2006"[1] reiese tendinţa de descentralizare. Acesta defineste principii comune, norme şi standarde pentru punerea în aplicare a trei instrumente de coeziune: Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul Social European (FSE) şi Fondul de Coeziune.

Descentralizarea este rezultatul tendinţei de evoluţie a organizării teritoriale în statele europene de astăzi. Fundamentul politic al descentralizării este recunoscut de Carta europeană a autonomiei locale, care consideră descentralizarea drept unul din principiile democratice comune Europei. Din punct de vedere administrativ, descentralizarea se bazează pe ideea că autoritățile alese de comunitățile locale sunt cele mai în măsură să cunoască necesitățile locale și să ia măsurile necesare pentru realizarea lor.

În prezent în mai multe ţări se realizează o descentralizare politică şi fiscală. Aceasta are ca scop evitarea execitării controlului excesiv din partea administraţiei centrale către

[1] Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006 din 11 iulie 2006, prin care se stabilesc prevederile generale privind Fondul european de dezvoltare regionala, Fondul social european si Fondul de Coeziune si se abroga Regulamentul (CE) nr. 1260/1999

nivelurile locale şi urmăreşte îmbunătăţirea situaţiei financiare existente prin utilizarea eficientă a resurselor publice.

În ceea ce priveşte regionalizarea în Europa de Est și Centrală, aceasta s-a realizat în cea mai mare parte având la baza condiţiile impuse de Uniunea Europeană, principalul factor de conducere. În cele mai multe dintre aceste ţări, au fost create instrumente speciale pentru a forţa modelul instituţional. Acestea s-au confruntat în realizarea procesului de regionalizare cu ambiguităţi, incoerenţă, lipsă de reglementare legală în ceea ce priveşte politicile regionale.

Referitor la procesul de regionalizare din Europa de Est şi Centrală, s-a constatat faptul că impactul Uniunii Europene a fost şi este unul semnificativ dar limitat ţinând cont de aspecte precum ritmul monedei naţionale, factorul intern cum ar fi scena politică de la nivelul fiecărei ţări precum şi factorul timp.

În realizarea procesului de regionalizare în statele membre şi ţările candidate, factorii de decizie trebuie să aibă în vedere faptul că noul concept de instituţionalizare care se impune, se dovedeşte a fi strâns legat de instituţionalismul istoric, sociologic şi economic. Integrarea politicilor comunitare în programele naţionale şi regionale este principalul obiectiv urmărit de Uniunea Europeană. De aceea în procesul de regionalizare este acordată o atenţie deosebită dimensiunii strategice a politicii de coeziune. În acest sens, pentru implementarea măsurilor de politică regională, statele membre, autorităţile locale şi Comisia Europeană colaborează dupa cum urmează: autorităţile naţionale definesc strategiile de dezvoltare şi le implementează, iar Comisia Europeană asigură armonizarea strategiilor regionale cu Strategia Generală a Comunităţii, monitorizează şi controlează cheltuielile făcute din fondurile Comunităţii.

Politicile de dezvoltare regională sunt incluse din ce în ce mai mult în procesele de luare a deciziilor europene cu scopul de a creşte eficacitatea interacţiunii din punct de vedere structural şi procedural între diferite niveluri de guvernare.

În cadrul entităţilor regionale se urmăreşte depăşirea conflictelor între diferitele unităţi politico-administrative şi actorii publici şi privaţi în vederea mobilizării resurselor şi a potenţialului de acţiune. Astfel, regiunile trebuie să-şi formuleze şi să medieze interesele specifice în aria interguvernamentală dar şi la nivel European pentru a creşte nivelul lor de participare la procesul de luare a deciziilor.

Europenizarea politicilor regionale presupune dezvoltarea unor instrumente instituţionale care să permită implicarea actorilor regionali şi coordonarea intereselor comune. În acest context eficientizarea procesului de luare a deciziilor are un rol foarte important dat fiind faptul că: există problema complexităţii care rezultă din numarul mare de participanţi implicaţi în elaborarea politicilor care urmează să fie coordonate, creşterea costurilor de tranzacţie şi complicaţii în proceduri, problema diversităţii instituţionale, crearea unor direcţii incompatibile.

Politica fondurilor structurale a devenit un caz studiat pe scară largă în ceea ce priveşte procedurile de punere în aplicare a fondurilor structurale. Implementarea acestora prin structurile pe mai multe niveluri în contextul Uniunii Europene, trebuie să aibă în vedere: implementarea unei abordări integratoare a elaborării politicilor pentru îmbunătățirea coordonării diferitelor fonduri structurale; îmbunătățirea coordonării interguvernamentale pe verticală și parteneriat cu actorii regionali; includerea actorilor publici şi privaţi în procesul de luare a deciziilor al administrațiilor regionale; elaborarea strategiilor locale, regionale şi naţionale de dezvoltare durabilă cu participarea tuturor mediilor/actorilor direct sau indirect interesate/interesaţi; acordarea subvențiilor pentru regiunile selectate care sunt alocate pe baza planificării dezvoltării regionale. Programele operaționale trebuie să fie elaborate la nivel

regional şi integrate la nivel naţional iar ulterior trebuie să fie integrate în Cadrul de Sprijin Comunitar al Comisiei; co-finanţarea publică şi privată a proiectelor care urmează să fie susţinute de către Uniunea Europeană de către guvernele naţionale sau regionale pe de o parte pentru a reorienta cheltuielile naţionale către domeniile unde pot fi obţinute rezultate importante pe termen mediu sau lung şi pentru a dezvolta sentimentul de co-interesare a beneficiarilor pentru proiectele promovate pe de altă parte.

Analizând politica fondurilor structurale reiese faptul că la nivel European există un grad considerabil de diferenţiere pe verticală şi orizontală în privinţa legăturilor interguvernamentale şi a structurilor de reţea.

Astfel, se poate observa o separare instituțională a politicilor de repartiție şi a politicilor de dezvoltare. La nivel European Consiliul de Miniștri decide cadrul general al normelor și acordarea finanțării pentru distribuția inter-regională a fondurilor. În acelaşi timp regiunile pun presiune pentru realizarea intereselor acestora prin diferite canale precum: guvernele naţionale, Comitetul Regiunilor, Parlamentul European. Regiunile în cele din urmă sunt decuplate de la procesul de luare a deciziilor privind cadrul de bază al politicilor.

Regiunile sunt implicate mai mult în cea de-a doua etapă a ciclului de politici atunci când se iau deciziile cu privire la modul de cheltuire a banilor pe diferite proiecte. Autorităţile naţionale şi regionale elaborează Planurile de Dezvoltare Regională şi programele operaţionale pe care le negociază cu Comisia.

Trebuie precizat faptul că în procesul de luare a deciziilor principiul solidarităţii este esenţial atât pentru procesul integrării europene cât şi ca fundament al politicii de coeziune la nivel European. Acesta este des adus în discuţie la nivel comunitar datorită faptului că populaţia statelor bogate reclamă nevoia de susţinere a propriilor economii, în detrimentul alocării de fonduri și resurse în beneficiul statelor emergente. Acestea din urmă fiind văzute ca şi consumatori neţi, cu perspective reduse de a contribui la creşterea de ansamblu a economiei europene.

Cu toate acestea în cele din urmă Statele Membre au reuşit să conlucreze eficient şi să ofere sprijin ţărilor mai puţin dezvoltate.

De asemenea se impune elaborarea unui cadru legislativ pentru structuri şi competenţe regionale, organizarea teritorială, în conformitate cu Nomenclatorul Unitaţilor Teritoriale de Statistică (NUTS). Toate acestea sunt necesare pentru punerea în aplicare a fondurilor structurale, asigurarea capacităţii de programare, stabilirea unui cadru instituţional adecvat şi capacitatea administrativă având totodată şi capacitatea gestiunii financiare şi bugetare adecvate.[2]

Regionalizarea promovează guvernanţa pe mai multe niveluri şi din acest motiv principiul parteneriatului, necesită consultări atât pe plan vertical între nivelurile teritoriale, cât şi orizontal între actorii publici şi socio-economici în ceea ce priveste formularea şi punerea în aplicare a politicilor de regionalizare. Condiţiile impuse de Uniunea Europeană stabilesc principiile generale. Aceasta nu impune un model instituţional, iar tările au libertate considerabilă în ceea ce priveşte stabilirea detaliilor de ordin instituţional.

Diferitele realităţi politice de la stat la stat, precum şi statutul juridic al regiunilor din cadrul ţărilor Uniunii Europene au evidenţiat mai multe categorii de regionalizare:

Putem vorbi astfel despre regionalizarea administrativă, care presupune delegarea autorităţii de către stat către structurile subordonate guvernului sau către organismele constituite la nivel local. Deşi acestea din urmă dispun de o anumită autonomie juridică, acţiunile lor sunt controlate de către stat. Organismele constituite la nivel local promovează

[2] Comisia Europeană Direcția Generală pentru Extindere 2002

dezvoltarea economică şi regională bazându-se pe mobilizarea colectivităţilor locale şi a organizaţiilor economice. În acest sens putem da ca exemplu Luxembourg, unde, din cauza suprafeţei mici a statului, guvernul a delimitat patru regiuni, care nu au fost înzestrate cu autorităţi proprii.

Un alt tip de regionalizare este cea realizată prin intermediul colectivităţilor locale, care are la bază cooperarea între aceste colectivităţi şi care dispun de atribuţii extinse şi de un larg câmp de acţiune. Acest tip de regionalizare se regaseşte în tari precum: Danemarca, Finlanda, Irlanda, Ungaria.

De asemenea, putem vorbi şi despre descentralizarea regională, care se referă la constituirea unei noi colectivităţi teritoriale şi anume regiunea, aceasta fiind o organizare superioară comparativ cu organizarea colectivităţilor teritoriale existente. În acest context, regiunea presupune formarea unei noi categorii de colectivităţi teritoriale, care, în ciuda faptului că sunt de aceeaşi natură juridică precum şi colectivităţile teritoriale existente, se disting prin competenţele lor în materie de dezvoltare economică. Astfel, regiunea presupune modificarea organizării teritoriale şi se înscrie în ordinea constituţională a statului unitar. Un exemplu de o astfel de organizare este Franţa unde există 26 de regiuni, cu excepţia celor externe, care se bucură de principiul liberei administrări a colectivităţilor teritoriale.

Regionalizarea mai poate fi politică sau autonomie regională. Aceasta se realizează prin atribuirea puterii legislative unei adunări regionale, care dispune de competenţe garantate prin Constituţie. Exercitarea acestor competenţe se face prin constituirea unui executiv care are competenţe de guvern regional. Acest tip de regionalizare poate fi intâlnit în ţări precum: Spania, Italia şi Belgia.

Totodată există şi regionalizarea realizată prin intermediul autorităţilor federale. Statul federal este alcătuit dintr-o uniune de state, care reprezintă, entităţi politice cu o serie de particularităţi regionale şi etince, aşa cum se regăsește, spre exemplu, în Germania.

Analizând cele prezentate mai sus, putem afirma faptul că fiecare stat îşi stabileşte modelul de regionalizare ţinând cont de organizarea internă specifică precum şi de anumiţi factori externi aşa cum sunt: nevoia de dezvoltare teritorială, consolidarea valorilor democraţiei şi ale statului de drept, dar şi cerinţele de integrare europeană.

Regionalizarea în statele membre Uniunii Europene şi impactul acesteia

Regionalizarea presupune realizarea unei serii de activităţi complexe care implică înglobarea mai multor comunități, care sunt situate în apropiere şi au un grad semnificativ de omogenitate culturală, socio-economică și chiar etnică în anumite cazuri. Trebuie ţinut cont de faptul că acest proces nu poate afecta integritatea teritorială a statelor şi nici suveranitatea decizională a acestora.

Regionalizarea teritorială a fost determinată de evoluţia diferită a structurilor spaţiale şi economice şi are ca obiectiv crearea unui cadru adecvat din punct de vedere teritorial pentru a determina procesul de creştere şi de dezvoltare economică a comunităţilor. De asemenea, unul din scopul regionalizării este acela de a reduce discrepanţele economice între comunităţi care pot fi determinate de capacitatea diferită a regiunilor de a produce bunuri şi servicii.

Astfel, atunci când vorbim despre dezvoltare regională ne putem referi la utilizarea resurselor, în primul rând utilizarea resurselor locale, urmate de cele atrase din zona naţională şi internaţională. Utilizarea acestora conduce la creşterea competitivităţii globale a teritoriului şi a adaptabilităţii producţiei.

În acest context Uniunea Europeană doreşte o reducere a disparităților în interiorul acesteia pentru asigurarea unei coeziuni economice și sociale mai mare, care ar avea ca rezultat echilibrarea economiilor statelor, stimularea comerțului prin crearea de noi piețe, reducerea disconfortului social cauzat de supraaglomerarea regiunilor mai dezvoltate.

Regionalizarea determina efecte benefice pentru ţările care iau parte la acest proces, efecte care se fac simţite atât la scară microeconomică dar mai ales la scara macroeconomică.

La nivelul Uniunii Europene există mai multe tipuri de regionalizare precum: regionalizare administrativă, regionalizare prin intermediul colectivităţilor locale, descentralizare regională, regionalizare politică sau autonomie regională, regionalizare prin intermediul autorităţilor federale.

Doctrina juridică a stabilit și o clasificare a diferitelor tipuri de regiuni[3]: regiuni politice, încorporate, diversificate, administrative clasice, funcţionale şi regiuni prin cooperare.

În momentul de faţă, în mai multe ţări din Europa Centrală şi de Est are loc o descentralizare politică şi fiscală extensivă. În sens politic descentralizarea are două forme: prima constă în diminuarea controlului excesiv din partea administraţiei centrale, iar cea de-a doua constă în continuarea procesului privatizării proprietăţii de stat şi îmbunătăţirii situaţiei financiare existente la toate nivelurile. Scopul descentralizării din punct de vedere economic este reprezentat de utilizarea mai eficientă a resurselor publice. Conform cercetărilor realizate, în majoritatea statelor ex-socialiste s-a identificat faptul că există probleme în procesul reformării relaţiilor interbugetare. Începând cu anii 90 s-au înregistrat progrese îndeosebi în ţări precum: Polonia, Cehia Ungaria şi Ţările Baltice.

Din datele fiscale ale ţărilor Europei de Est a reieşit faptul că cel mai mic progres a fost înregistrat în generarea veniturilor locale autonome. S-a constatat că această problemă persistă şi în statele cele mai avansate în direcţia descentralizării precum: Polonia, Cehia şi Ungaria. Exemplul acestora este urmat de ţări precum: România şi Bulgaria dar şi de ţări mici cum ar fi: Lituania, Estonia şi Letonia. Bulgaria şi România fac eforturi pentru a le ajunge din urmă.

În continuare sunt date câteva exemple referitoare la modalitatea în care s-a realizat regionalizarea la nivelul mai multor state din Uniunea Europeană.

În Germania deşi este un stat federal, regionalizarea a fost de tip administrativ, landurile din care este format statul fiind asimilate cu regiunile. La fel s-a întamplat şi în Austria, aceste ţări caracterizându-se prin îmbinarea participării la afacerile europene şi promovarea unei reforme federale care să întărească landurile în ordinea lor internă.

În Polonia s-a adoptat modelul voievodatelor, acestea reprezintă structuri gigant care înglobează 3-4 milioane de locuitori şi în cadrul cărora autoritatea se exercită direct asupra comunelor, oraşelor şi municipiilor. Astfel, au fost create şaisprezece provincii prin reforma din anul 1998 în locul celor 49 care existau în anul 1975.

La fel ca şi Polonia Cehia s-a orientat către descentralizarea regională. Astfel, prin adoptarea legii constituţionale în anul 1997, s-a prevăzut organizarea colectivităţilor teritoriale de nivel superior constituite sub forma a trei regiuni iar capitala a fost considerată de acelaşi nivel.

În Belgia, regionalismul a dus la federalizarea statului, urmărindu-se creşterea autonomiei unităţilor componente. Regiunile au fost diversificate cu cadre regionale stabilite

[3] G. Vedel citat de Elena Simina Tănăsescu, *Regionalizarea în România și implicațiile sale la nivelul cadrului legislativ*, material prezentat în cadrul seminarului "Implicații ale înființării regiunilor în România, septembrie 2002

atât după criteriul teritorial și politic cât şi după limbă și cultură. Un astfel de exemplu este cazul Flandrei în cadrul căreia s-a constituit o structură care a permis o autonomie sporită.

În Franţa se poate vorbi despre regiuni administrative clasice care au fost create prin descentralizare. Procesul s-a realizat prin instituirea prefecturilor de regiune şi înfiinţarea unei comisii consultative care reprezintă interesele economice şi sociale ale colectivităţilor locale. Dezvoltarea era condusă de către stat, iar în anumite regiuni au fost introduse structuri de mobilizare a dezvoltării economice, până la momentul realizării reformei descentralizării din anul 1982 când a continuat să funcţioneze doar prefectul regiunii.

În Grecia există 13 regiuni administrative funcţionale create prin desconcentrare şi care au atribuţii în ceea ce priveşte dezvoltarea regională. Există un secretar general al regiunii care este asistat de către consiliul regional consultativ alcătuit din reprezentanţii colectivităţilor locale.

În Portugalia au fost infiinţate cinci comisii regionale de coordonare, acestea fiind organe descentralizate care au ca scop implementarea planului de dezvoltare regională.

În Ungaria legea a sporit rolul provinciilor în materie de dezvoltare regională, atribuţiile regiunilor fiind preluate la nivel provincial de Biroul administrativ public al provinciei.

În Suedia, dezvoltarea regională se caracterizează prin faptul că există un guvernator de district care are atribuţii în dezvoltarea regională iar interesele locale sunt reprezentate în consiliul de administraţie care îl asistă.

În Scoţia şi Ţara Galilor din Marea Britanie s-a realizat o regionalizare administrativă. În anul 1994 au fost create nouă birouri regionale ale guvernului şi ulterior în anul 1999 au fost înfiinţate cele nouă Agenţii pentru Dezvoltare Regională.

În Estonia pentru coordonarea dezvoltării regionale au fost înfiinţate două organisme centrale: Consiliul Consultativ de Politică Regională şi Agenţia Estonia de Dezvoltare Regională.

În Slovacia a fost creat Biroul administrativ teritorial care coordonează activitatea colectivităţilor locale în ceea ce priveşte dezvoltarea regională.

În Spania şi Italia putem vorbi despre regiuni politice care au competențe proprii în materie legislativă și executivă şi care păstrează un sistem judecătoresc doar la nivelul statului central.

Odată cu trecerea timpului experiența statelor din Europa a demonstrat faptul că nivelul regional este cadrul cel mai potrivit pentru încurajarea dezvoltării economice.

Procesul de regionalizare a României

România a aderat la Uniunea Europeană în data de 1 ianuarie 2007, aderarea a reprezentat cea mai importantă etapă din implicarea țării în procesul de integrare europeană. Intrarea României în Uniunea Europeană a reprezentat acceptarea de către partenerii europeni a progreselor realizate de România de la trecerea ei de la dictatură autoritară care a condus-o aproape de colaps economic la o democrație modern, având o economie de piață funcțională.

Putem spune că România are o experienţă istorică în ceea ce priveşte regionalizarea considerând faptul că aceasta s-a format prin unificarea provinciilor care au avut o unitate puternică prin cultură, limbă, religie, precum și prin intermediul relațiilor comerciale.

Realitățile economice și sociale din România au condus în jurul anului 1990 la realizarea regionalizării teritoriului național, în conformitate cu principiul subsidiarității al Uniunii Europene. În funcţie de instrumentele şi resursele puse la dispoziţie de Uniunea

Europeană s-a căutat identificarea cadrului spaţial şi teritorial adecvat pentru realizarea regionalizării. Îmbunătăţirea vieţii economice şi sociale a comunităţilor naţionale este posibilă prin aplicarea politicii de dezvoltare regională, aceasta fiind o continuare a politicilor de creştere economică.

Dupa aderare Uniunea Europeană dorea restructurarea României din punct de vedere economic dar tranziția de la o economie centralizată la o economie de piață nu a fost gestionată în mod corespunzător.

În România a avut loc un proces de regionalizare, dar punerea sa în aplicare a eșuat din cauza unor motive instituționale precum statutul neclar al regiunilor şi lipsa de cooperare între oameni care au privit-o ca o revenire la un control centralizat al activităţii economice şi sociale.

Se poate spune că implicarea Comisiei Europene în acest proces a fost destul de mică. Inițial, România a avut probleme de absorbție a fondurilor europene, politica de dezvoltare regională putând fi o continuare firească a situației economice, dar punerea în aplicare nu a condus la rezultatele aşteptate.

România a făcut pași semnificativi în direcția descentralizării ca urmare a schimbării regimului. Pana în 1996, nu a existat nici un sistem de guvernare regională, realizându-se doar primii pași spre descentralizare. În 1996, competențele au fost transferate la cele 42 de județe care reprezintă un grad intermediar de guvernare. În anul 1998, au fost create cele opt regiuni de dezvoltare. Regiunile au fost create pentru a corespunde diviziunilor de nivel NUTS II pentru gestionarea și punerea în aplicare a fondurilor de preaderare și structurale. Prin gruparea a două regiuni s-au creat cele patru macroregiuni ale României, care corespund nivelului NUTS I de diviziune al Uniunii Europene.

Conceptul de regiune în România este relativ nou, Parlamentul României a adoptat Legea 315/2004 privind dezvoltarea regională în România. În Legea nr. 315/2004 regiunile de dezvoltare sunt definite ca zone care corespund unor grupări de judeţe, constituite prin asocierea voluntară pe bază de convenţie semnată de reprezentanţii consiliilor judeţene şi al Consiliului General al Municipiului Bucureşti.

În momentul constituirii regiunilor s-a ținut cont de criterii precum: vecinătatea geografică și existența unor disparități economice și sociale între județe care ar trebui să fie rezolvate prin implementarea politicii de dezvoltare regională. La nivelul fiecărei regiuni există două instituții implicate: Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) ca autoritate executivă și Consiliul de Dezvoltare Regională (CDR) ca autoritate deliberativă. La nivel național politica de dezvoltare regională este gestionată de catre Consiliul Național de Dezvoltare Regională (CNDR), care are funcție deliberativă și de către Ministerul Dezvoltării Regionale şi Administraţiei Publice cu atribuții executive.

În ceea ce priveşte regionalizarea în România, în momentul de faţă principala preocupare este legată de delimitarea celor opt regiuni de dezvoltare, punându-se accentul pe modalitatea în care ar trebui împărţit teritoriul. Astfel, au existat mai multe propuneri în acest sens.

Principala preocupare a factorilor de decizie din România ar trebui să fie o funcţionare optimă a acestor structuri regionale care au efecte imediate asupra dezvoltării regionale. Indiferent de soluţia pe care Parlamentul României o alege cu privire la împărţirea teritorială, principala problemă este faptul că actualele regiuni nu sunt administrative şi nu au personalitate juridică.

În vederea dezvoltării cât mai rapide a regiunilor, trebuie avute în vedere: facilitarea accesului la fondurile alocate de Uniunea Europeană în exerciţiul financiar 2014-2020,

creşterea capacităţii de absorbţie a acestora la nivel regional, intensificarea cooperărilor interregionale la scară europeană şi includerea regiunilor României în astfel de reţele.

De asemenea, putem vorbi de necesitatea întăririi rolului instituţiilor regionale precum Agenţiile pentru Dezvoltare Regională care după 17 ani de funcţionare şi-au demonstrat eficienţa prin: implementarea proiectelor cu caracter interjudeţean, gestionarea decalajelor intraregionale şi a dezvoltării cooperării interregionale, cooperare directă cu regiunile dezvoltate ale Uniunii Europene, caracterul asociativ – atragerea fondurilor prin proiecte repartizate judeţelor componente regiunilor în care funcţionează, modul de alocare a fondurilor europene în sistem competitiv[4].

Instituțiile regionale reprezintă interesele locale în fața autorităților centrale și autoritatea care reunește județele și le ajută să coopereze în plan local. Instituțiile regionale au o bază solidă şi își îndeplinesc misiunile stabilite prin lege, formând o voce unitară a județelor reprezentate, impactul proiectelor finanțate fiind local şi regional.

În ceea ce privește întărirea rolului instituțiilor regionale, este necesară creșterea vizibilității autorităților regionale în fața opiniei publice prin oferirea de informații despre rolul acestora, precum şi atribuirea unor competențe suplimentare la nivel regional[5]. În acelaşi timp, pentru ca dezvoltarea regiunilor să devină cât mai operaţională, instituţiile regionale şi naţionale trebuie să-şi stabilească diverse obiective pe care apoi să le realizeze necesitând totodată alocarea de diverse fonduri.

Având în vedere cele prezentate mai sus actuala regionalizare ar trebui să ramână nemodificată, eforturile trebuie îndreptate spre devenirea regiunilor cât mai funcţionale care să aibă ca efect creşterea nivelului de trai al populaţiei.

Concluzii

Descentralizarea înseamnă autonomie teritorială şi reprezintă un proces care urmareşte în special promovarea unui teritoriu, prin fructificarea resurselor sale economice în vederea dezvoltării potenţialului său. Aceasta a apărut ca urmare a dorinţei organizării teritoriale tot mai acute, în ultima perioadă, la nivel european.

Dacă ne raportăm la ţările în curs de dezvoltare, putem afirma că un astfel de proces are la bază dezvoltarea capacităţilor organizaţiilor instituţiilor regionale, care s-au dovedit a fi capabile să gestioneze în mod eficient noi responsabilităţi. Altfel spus, se poate afirma că descentralizarea este primul pas făcut către regionalizare.

Regiunea reprezintă cadrul cel mai potrivit pentru încurajarea dezvoltării economice, fapt confirmat de-a lungul timpului de experiența statelor din Europa. O astfel de premisă ar trebui să fie prioritară atunci când vorbim despre procesul de luare a deciziilor în ceea ce privește reforma administrației publice în România, tinând cont şi de procesul de tranziție pe care ţara noastră îl cunoaşte în prezent.

În ceea ce privește sectorul privat, autorităţile trebuie să își canalizeze eforturile astfel încât capitalul disponibil la acest nivel să fie cât mai bine utilizat. Soluția în acest sens, este dată de coordonarea foarte bine pusă la punct pe care o oferă nivelul regional.

Reforma administrativ-teritorială reprezintă un subiect, pe cât de important, pe atât de complex, de aceea pentru o abordare cât mai exactă, se impune o documentare prealabilă

[4] http://regionalizare.mdrap.ro/wp-content/uploads/2013/04/Raport-CONREG-I-final.pdf

[5] Anca Ghinea, Adrian Moraru,*Considerente privind procesul de descentralizare în România. Reforma administrativ-teritorială*, Institutul pentru Politici Publice din România (IPP), Fundația pentru o Societate Deschisă, Programul East East, 2011.

aprofundată referitoare la implicaţiile practice pe care le presupune o asemenea decizie.

Atitudinea clasei politice faţă de procesul de regionalizare, în afară de condiţiile pe care le impune un astfel de demers la nivelul societăţii civile şi la nivelul mediului academic, este foarte importantă. Este primordial ca aceasta să aibă o atitudine fermă în ceea ce priveşte accentuarea şi accelerarea procesului de descentralizare, fapt în funcţie de care se poate determina disponibilitatea autorităţilor centrale de a transfera puterea, însemnând competenţe şi resurse suficiente, pe plan local. Dacă autorităţile centrale sunt dispuse să ia o astfel de măsură, soluţia o reprezintă consolidarea nivelului regional, atât prin dimensiunea regiunilor, cât și prin sporirea atribuțiilor acestora.

Procesul de regionalizare înseamnă adaptarea la un nou model de guvernare locală, iar din acest motiv este imperios necesar să existe o perioadă pregatitoare, în care atât opinia publică, dar şi lideri de la nivel local şi judeţean să fie informaţi cu privire la efectele unei asemenea măsuri.

Efectele acestor măsuri trebuie să fie evidenţiate prin existenţa unor comunități locale puternice și autonome, care dincolo de exercitarea atribuţiilor care le revin, să fie capabile să încurajeze dezvoltarea locală, din toate punctele de vedere. Instituţiile care vor administra viitoarea structură trebuie să fie capabile să facă faţă provocarilor financiare şi administrative şi să gestioneze eficient fondurile europene şi naţionale.

BIBLIOGRAPHY

1. Dennis A. Rondinelli, John R. Nellis, G. Shabbir Cheema, *Decentralization in Developing Countries A Review of Recent Experience*, World Bank Publications, World Bank Staff Working Papers No. 581, Management and Development series No. 8
2. Ebru Ertugal, Ana Maria Dobre, *Dynamics of Regionalisation and the Impact of the EU: Comparing Regional Reforms in Romania and Turkey*, Europe-Asia Studies Vol. 63, No. 7, 2011
3. Arthur Benz, Burkard Eberlein, *The Europeanization of regional policies: patterns of multi-level governance*, Journal of European Public Policy, 2011
4. Dimitris Papadimitriou, David Phinnemore, *Romania and the European Union From marginalisation to membership*, Routledge 2008
5. Daniel Bochsler & Edina Szöcsik, *The Forbidden Fruit of Federalism: Evidence from Romania and Slovakia*, West European Politics, 2013,Vol. 36, No. 2
6. Anca Pusca, *European Union Challenges and Promises of a New Enlargement*, The International Debate Education Association, 2004
7. Ana Maria Dobre, *Europeanization and new patterns of multi-level governance in Romania*, Southeast European and Black Sea Studies, Vol. 10, No. 1, 2010
8. Cornelius Pylak, *Intelligent Region Management = Intelligent Absorption of EU funds*, Romanian Journal of Regional Science, The Journal of the Romanian Regional Science Association Vol. 1, Nr. 1, 2007
9. Anca Ghinea, Adrian Moraru,*Considerente privind procesul de descentralizare în România. Reforma administrativ-teritorială*, Institutul pentru Politici Publice din România (IPP), Fundația pentru o Societate Deschisă, 2011
10. Cristian Băhnăreanu, Alexandra Sarcinschi, *Procesul de regionalizare a României și securitatea națională*, Editura Universității Naționale de Apărare, Carol I, Centrul de Studii Strategice de Apărare şi Securitate, București, 2012

11. Mihaela Pacesilă, *Regionalizarea în statele Uniunii Europene*, în „Administraţie şi management public", nr. 3/2004
12. Simona Sabou, Rada Florina Hahn, Rita Toader, *Probleme ale regionalizării in România*, Revista de Management si Inginerie Economica, Vol. 12, Nr. 3, 2013
13. Liviu-George Maha, *Managementul fondurilor structurale si de coeziune*, suport de curs, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" Iasi, Centrul de studii europene, 2010
14. Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, publicată în Jurnalul Oficial L 376 , 27/12/2006
15. Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006 din 11 iulie 2006, prin care se stabilesc prevederile generale privind Fondul european de dezvoltare regionala, Fondul social european si Fondul de Coeziune si se abroga Regulamentul (CE) nr. 1260/1999
16. Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European si al Consiliului din 26 mai 2003 privind instituirea unui Nomenclator Comun al Unitatilor Teritoriale de Statistica (NUTS)
17. Legea nr. 151/1998 privind dezvoltarea regională in România, abrogată şi înlocuită prin Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările şi completările ulterioare
18. LEGE privind stabilirea unor măsuri de descentralizare a unor competenţe exercitate de unele ministere şi organe de specialitate ale administraţiei publice centrale precum și a unor măsuri de reformă privind autoritățile administrației publice locale și funcționarii publici, modificarea Legii nr. 273/2006 privind finantele publice locale si completarea Legii nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publica

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

PSYCHOLOGICAL VARIABLES DETERMINANT IN THE DECISION MAKING PROCESS

Cristian Delcea, PhD, "Victor Babeș" University of Medicine and Pharmacy, Timișoara and Camelia Stanciu, PhD, "Dimitrie Cantemir" University of Tîrgu Mureș

Abstract: In current theories, individuals are more or less rational when making decisions depending on an economic theory. This study illustrates the complex decision making process from the point of view of determinant psychological variables, such as: rationality, personal motivation and self confidence, conformity and self control.

Keywords: decision, rationality, motivation, time preference, self control

The first research undergone in the field of decision making determined researchers to identify a way to optimise or facilitate this process. For instance, normative theories (expected value theory, expected utility theory or game theory) are examples of attempts based on rigorous measuring instruments (Delcea, C., Stanciu, C., 2016, p. 425).

T. Morikawa & col. (1990, p. 3) describe the characteristics of the decision making process applicable for consumers (figure 1).

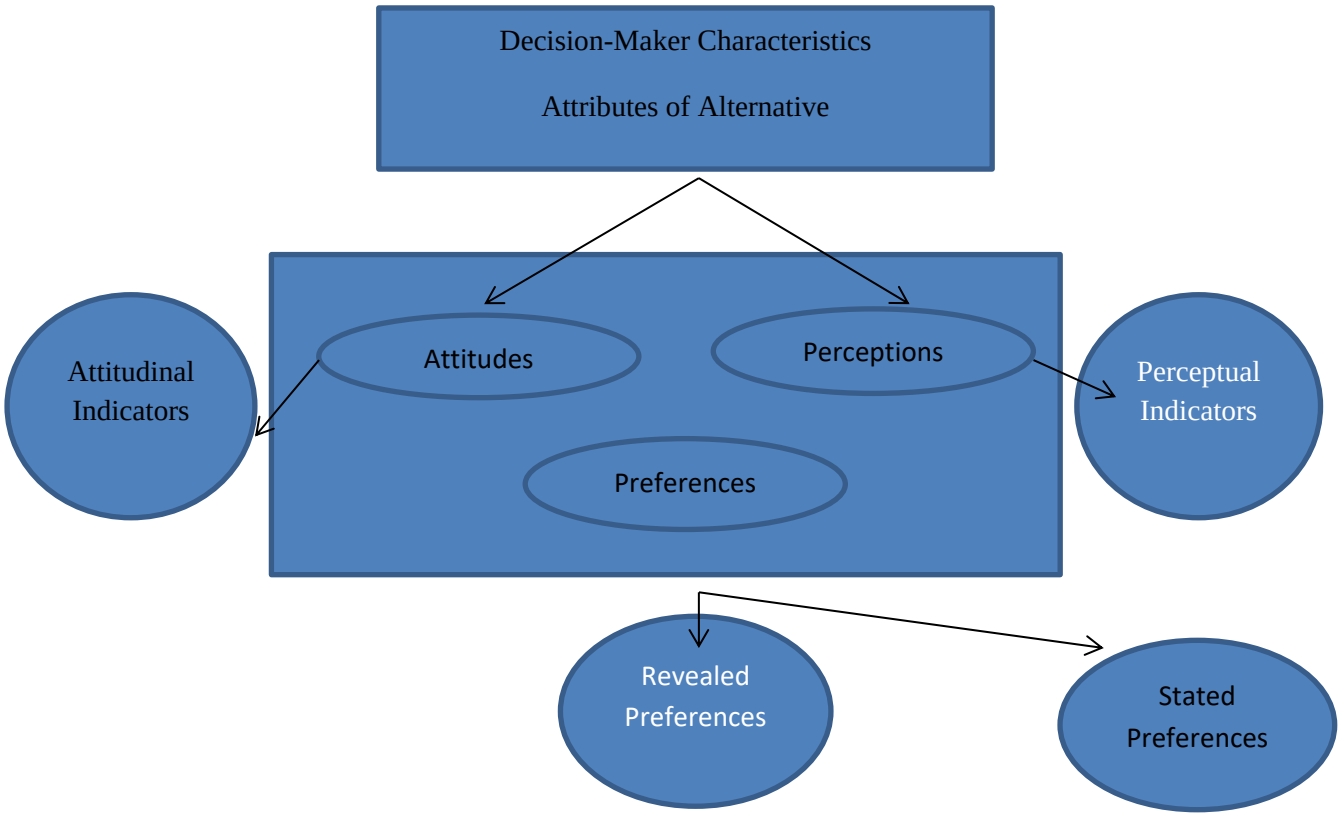

Fig. 1. The characteristics of the decision making process (Morikawa & col. (1990)

A. Vercelli's research (2005, p. 60) shows that an individual can be characterised by:

- a set of preferences;
- personal resources;
- a set of options.

In the author's opinion, a subject can only be defined in relation to an object. Te interactional model between an object and a subject is illustrated by figure 2.

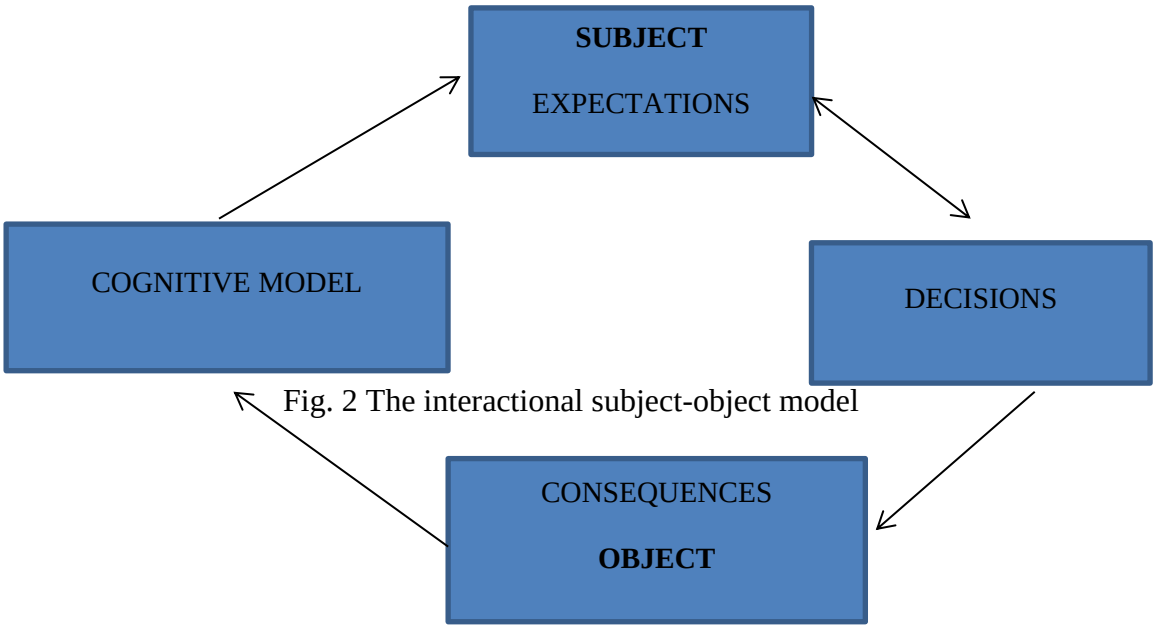

Fig. 2 The interactional subject-object model

Robert Leahy, in his portfolio theory, (2012) claims that the size of the decision, reflecting one's perception of current and future resources, predictability, control, regret, result definition threshold and need for certainty are associated with dimensions of the personality.

The portfolio model suggests that individuals use different criteria in making decisions. There are 25 dimensions of the pessimistic portfolio, with factors associated with self efficacy, discouragement, unpredictability and risk aversion (R. Leahy, 2012, p. 97). The portfolio model allows one to examine the way in which various individuals define positive or negative change, whether they enjoy or suffer as a result of an experience of change and the value they attribute to information, predictability and control.

Time preference

Fisher introduced the concept of time preference, explained as a reflection of a person's degree of hurry to consume. In 1930, Fisher defined the time preference quotient (also named subjective dismissal factor or impatience quotient) as the excess – in percents – current marginal desire for a current unit of goods in relation to the current marginal desire for a future unit of goods.

The time preference quotient is a derivative of marginal attraction, i.e. the preference for current goods against future goods. With this definition, Fisher underlined the importance of dismissal, since it represents current desire for future goods, which supposedly forms the

basis of decision making. Future costs or benefits must be reckoned up in current equivalents, in order to allow comparisons and choices which would make sense.

Fisher's time preference theory includes factors which explain both inter- and intra-individual differences. Individuals can have different dismissal quotients in different situations or in different moments in time. The author suggested that individuals differ from the point of view of their time preferences, and he claimed that individual time preferences could change once one of their determining factors changes. For instance, Fisher suggested time preference level may alter with age.

Loewenstein (1996) claimed that the economic theory of inter-temporal choice is not well enough specified, as it does not include "visceral" factors (or "passions"). He emphasised the weak points in the dismissal quotient modification theory, which cannot explain why inconsistent behaviour is only induced in certain situations and not in others. The author blamed "inconsistent behaviour" on visceral factors, describing them as important dimensions of human reality, such as thirst, hunger, momentary emotional state, motivation, desire, physical pain etc.

The traditional economic man has no passions such as cravings or desires, which is why each deviation from deliberate and stable preferences remains unexplained by economic models. These are interpreted as changes in taste and irrational temporal anomalies.

Loewenstein's idea (1996) was that, if the role of visceral factors is included in choice models, in time, impulsive behaviour will no longer be seen as an irrational alteration of preferences. Preferences remain stable, but, when behaviour is forecast, one must take into account other factors which interact with these preferences in order to determine behaviour.

Hoch and Loewenstein (1991, 1996) postulated that visceral factors can explain why certain types of behaviours are associated with impulsive behaviour, while others are not. The authors emphasise that movements of the reference points are important for impulsive behaviour. Reference points can change due to physical and temporal proximity, which make abstention from consumption painful; or they can change following an unfavourable social comparison with peers.

The authors defined consumer self control as the struggle between the psychological forces of desire and will. In their model, self control strategies are divided into two classes:

- attempts to directly reduce desire, and
- willpower tactics seeking to overcome desire.

Loewenstein (1996) claims that impulsive behaviour is caused by the intensity and immediate nature of visceral factors, rather than by the immediate availability of events, goods and results. At high intensity levels, passions gain absolute control, and perception of personal interest becomes unable to influence behaviour any longer. As intensity increases, the individual will focus one's attention and effort on the present and on one's self, not on other moments in time or other people. Loewenstein also claims that passions are more systematic in their effects than previously thought, so that it is possible to build models of the interaction between interests and passions.

Gifford affirms that temporal inconsistencies in behaviour are only specific examples of the type of inconsistencies which occur when people operate choices between alternatives which are at different levels of abstraction. Gifford's opinion is that, since the future is always abstract, choices between present and future consumption will often be such choices. Gifford's approach is grounded on the idea that individuals practically have two choice making systems:

- one is based on emotional and motivational systems which evolved in such a way as to maximise eligibility for inclusion, and it incorporates a high level of dismissal, also present in the infra-human system;
- the other is based on cognitive skills and the fact that we can think symbolically. This system incorporates a lower level of dismissal, culturally acquired.

Which of these two systems will prevail depends on the situation and the individual's ability to suppress certain responses.

Self control

Concepts such as self control and thrift have been put into connection with saving ever since Adam Smith included a chapter on self control in his theory of moral sentiments. Theories incorporating the role of self control implicitly acknowledge that abstaining from pleasure can be difficult. From this perspective, behaviour is a result not only of temptation intensity, but also of the ability to exercise self control in situations where there is a conflict between short term and long term goals.

Self control can be defined as the effort made by the individual in order to avoid or resist inconsistent behaviour, or it could be defined as the deliberate choice to accept suffering with the purpose of gaining something (Schelling, 1984).

Baumeister and Vohs (2003) showed that, while willpower is a popular concept, it incorporates several of the important traits of self control. Their studies suggest that people have a limited resource fund they can utilise, so that successfully resisting a temptation makes it less likely to manage to resist a subsequent temptation.

Strotz (1956) suggested that future actions can be controlled by previous commitment and by consistent planning strategies. Using consistent planning strategies means that the individual would have to choose the best plan possible to follow.

Research in the field of social psychology describes the way in which emotion and self control influence individuals' decisions. Examining various effects of emotions, authors such as Lerner and Keltner (2001) have shown that two emotions included in the same category (e.g. negative emotions), such as fear and fury, can produce differing effects: fury determines risk-seeking, while fear triggers a risk seeking attitude.

Conformity

Social psychologists identify various forms of social influence, such as conformity, obedience, compliance, imitation, conversion (minority influence) and persuasion. There are important differences between these types of social influence. Some are explicit, and others implicit; they vary depending on the nature of the source of influence (present or diffuse) and depending on the way they are addressed (command, request etc.). Some of these social influence processes affect public behaviour, while others influence private behaviours and beliefs.

Decision-making style

- The rational style – individuals characterised by this decisional style make decisions using a logical and organised approach; they make detailed plans in order to put their decision into practice.
- The dependent style – such individuals base their decisions more on advice and support coming from peers than on their own opinion.
- The avoidant style – the individual avoids making a decision as long as possible.
- The intuitive style – individuals focus on impressions, intuitions, feelings, not seeking logical proof in order to support their decision.

★ The spontaneous/impulsive style – makes decisions fast, based on present impulses, without thinking too much.

Motivation and self confidence

The first premise of motivation theory is that people have insufficient knowledge of their own abilities, or, generally speaking, of the costs one's own actions incur.

The second premise is that effort and ability are two variables determining performance. A high level of self confidence will determine an increase in the individual's motivation to perform a certain action.

In the specialised literature, the relationship between self confidence and motivation has been studied ever since 1890 by W. James, and later by Bandura (1977) or Seligman (1990). R. Benabou and J. Tirole (2005) have shown that most individuals see themselves as more capable than most, even if this is not true.

In conclusion, an analysis of the theories presented in the specialised literature indicates a plurality of factors underlying the decision making process, each having its own role and weight.

BIBLIOGRAPHY

Agarwal, B., Vercelli, A. (Ed.),(2005), *Psychology, Rationality and Economic Behaviour*, International Economic Association

- Altman, M. (Ed.), (2006), *Handbook of Contemporary Behavioral Economics*, M.E. Sharpe, Inc.
- Delcea, C., Stanciu, C., (2016), *Approaches of the decision making involved in the act of homicide*, in The Proceedings of the International Conference Globalization, Intercultural Dialogue and National Identity (GIDNI 3), Ed. Arhipelag XXI, Tirgu Mureș
- Hofmann, K.P., (Ed), (2007), *Psychology of Decision Making in Economics, Business and Finance*, Nova Science Publishers, Inc, New York
- Leahy, R. L. (2012), *Psihologia şi mintea economică. Conceptualizare şi procese cognitive*. Ed. ASCR, Cluj-Napoca
- Lerner, J.S., Keltner, D., (2001), *Fear, anger and risk*, Journal of Personality and Social Psychology, no. 81
- Morikawa, T., Ben-Akiva, M., McFadden, D., (1990), *Incorporating Psychometric Data in Econometric Choice Models*
- Murphy, D., Longo, D., (Ed.), (2009), *Encyclopedia of Psychology of Decision Making*, Nova Science Publishers, Inc., New York

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

PREDICTIVE MODELS OF SCHOOL DROPOUT

Loredana Mihăileasa

PhD Student, "Al. Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: Academic activities have a great impact on the student life, but an essential condition is their involvement in the chosen courses. When the importance of academic activities is recognized, that can be transformed in a condition of success, and that can be possible only when is followed by motivational involvement and interest for the activities, but also by motivational and behavioural persistence in fixed objectives. School dropout represents a frequent phenomenon in Romanian's Educational System which it's determined by a series of psychological and socio-demographic variables. This paper reveals the role of motivation, of self-esteem, of perceived competence, of teacher and parent autonomy support and of school performance on the student's intention to dropout.

Keywords: dropout, motivational persistence, self determination motivation, self – esteem, perceived competence

1. Introducere

Există studii recente cu privire la rolul motivației și a stimei de sine ca predictori ai abandonului școlar. Lipsa motivației și stima de sine scăzută sunt doi factori importanți care trebuie luați în considerare atunci se studiază rata absolvirii sau a abandonului școlar, fără a exclude importanța altor factori (sprijinul parental, sprijinul acordat de către profesori, competența percepută, performanța academică). Stima de sine scăzută poate duce la o motivație scăzută, iar lipsa motivației sau a succesului academic poate cauza abandonul școlar.

Hardre și Reeve (2003) propun un *model motivațional cu privire la intenția elevilor de continua versus a abandona școala*. Cercetătorii au investigat relația dintre motivația de auto-determinare și intenția de dropout, dar au luat în considerare și performanța școlară, care poate fi un predictor al fenomenului de abandon școlar. Modelul propus este bazat pe teoria auto-determinării. Atât factorii de mediu cât și cei personali contribuie la motivația de realizare a studenților, referitoare la finalizarea studiilor.

2. Demers empiric

Principalul obiectiv al acestui studiu îl reprezintă analiza relației dintre persistența motivațională și fenomenul de *abandon* în mediul școlar. Când afirmăm mediul școlar, facem referire la studiile liceale și profesionale. Acest lucru ni-l propunem ca urmare a analizei studiilor din literatura de specialitate, studii care pun accent pe diferite forme ale motivației (motivația de auto-determinare, motivația externalistă, motivația instrumentală, etc.), însă acordă un interes minim persistenței motivaționale ca predictor al fenomenului de abandon.

Având în vedere faptul că într-o etapă ulterioară intenționăm să validăm pe populația românească un modelul motivațional al abandonului școlar, pornind de la modelul motivațional propus de Hardre și Reeve (2003), am încercat să verificăm ipotezele modelului prin intermediul analizei de regresie.

Astfel, în această secțiune vom prezenta rezultatele obținute, precum și intențiile de cercetare ulterioare.

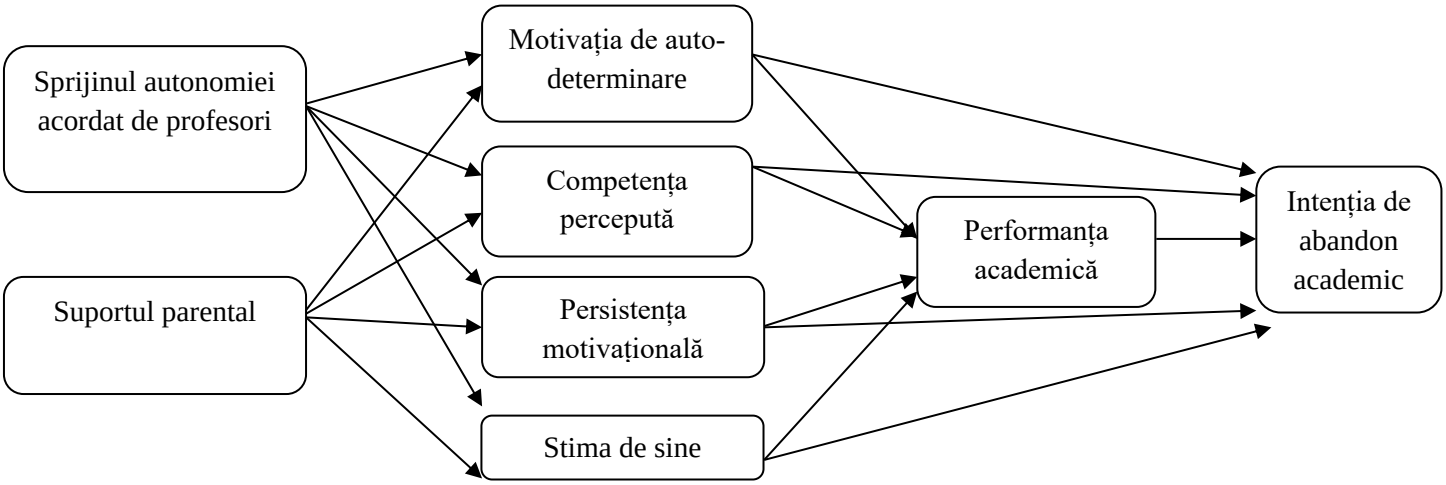

Fig. 1. Modelul motivațional ipotetic al abandonului școlar/academic propus pentru prezenta cercetare

2.1.Ipoteze

1. Sprijinul autonomiei de către profesori și suportul parental vor prezice indirect intenția de abandon, prin efectul lor asupra motivației de auto-determinare, a competenței percepute, a persistenței motivaționale și a stimei de sine.
2. Persistența motivațională, stima de sine, motivația de autodeterminare și competența percepută vor prezice direct intenția de abandon școlar.
3. Persistența motivațională, stima de sine, motivația de autodeterminare și competența percepută vor prezice direct performanța școlară
4. Persistența motivațională, stima de sine, motivația de autodeterminare și competența percepută vor explica o varianță semnificativă în intenția de abandon școlar.

2.2.Verificarea ipotezelor

Prima ipoteză va fi verificată într-o etapă ulterioară prin intermediul modelului ecuațiilor structurale. În această secțiune vom verifica următoarele trei ipoteze.

Ipoteza 2. Persistența motivațională, stima de sine, motivația de autodeterminare și competența percepută vor prezice direct intenția de abandon școlar.

Pentru a verifica această ipoteză am utilizat analiza de regresie liniară ierarhică, unde variabila criteriu este intenția de abandon școlar, iar variabilele predictor sunt: persistența motivațională, stima de sine, motivația de auto-determinare și competența percepută.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,124[a]	,015	,012	4,319	,015	4,062	1	262	,045
2	,301[b]	,091	,084	4,158	,075	21,670	1	261	,000
3	,311[c]	,096	,086	4,153	,006	1,630	1	260	,203
4	,426[d]	,181	,169	3,961	,085	26,848	1	259	,000
5	,494[e]	,244	,229	3,814	,063	21,326	1	258	,000
6	,543[f]	,295	,279	3,690	,051	18,653	1	257	,000
7	,580[g]	,336	,318	3,588	,041	15,907	1	256	,000

a. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total)
b. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total), Competenta perceputa
c. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total), Competenta perceputa, Motivatie Extrinseca
d. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total), Competenta perceputa, Motivatie Extrinseca, Reglarea identificata
e. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total), Competenta perceputa, Motivatie Extrinseca, Reglarea identificata, Lipsa motivatiei de autodeterminare
f. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total), Competenta perceputa, Motivatie Extrinseca, Reglarea identificata, Lipsa motivatiei de autodeterminare, Valoarea perceputa a educatiei
g. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total), Competenta perceputa, Motivatie Extrinseca, Reglarea identificata, Lipsa motivatiei de autodeterminare, Valoarea perceputa a educatiei, Stima de sine a performantei

Tabel 1. Impactul introducerii variabilelor în model pentru Intenția de a abandona studiile

Analizând datele obținute, se constată că am obținut un model de predicție valid a intenției de a abandona studiile ($F_{[7,263]} = 18.524$, $p = 0.000$), cu un R^2 ajustat de 0,318), ceea ce înseamnă că modelul nostru are forță predictivă și că poate explica aproximativ 31% din situațiile reale analizate.

Analizând tabelul cu coeficienții Betta standardizați și coeficienții nestandardizați (B) obținut după introducerea celor 7 factori (tabelul), putem observa faptul că variabilele care pot avea un impact semnificativ asupra intenției de a abandona studiile, în ordinea importanței lor, sunt: (-) *valoarea percepută a educației, lipsa motivației de autodeterminare, (-) stima de sine a performanței și (-)competența percepută.* Se pare că celelalte variabile, persistența motivațională, motivația extrinsecă și reglarea identificată nu au un rol decisiv în intenția de a abandona studiile ($p>0.05$).

Coefficients[a]

Model 7	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	20,443	2,156		9,480	,000
Persistenta motivationala (total)	,034	,026	,078	1,286	,200
Competenta perceputa	-,300	,110	-,172	-2,721	,007
Motivatie Extrinseca	,147	,090	,110	1,623	,106
Reglarea identificata	-,026	,110	-,019	-,240	,811
Lipsa motivatiei de autodeterminare	,232	,050	,248	4,612	,000
Valoarea perceputa a educatiei	-,523	,103	-,377	-5,086	,000
Stima de sine a performantei	-,242	,061	-,233	-3,988	,000

a. Dependent Variable: Intentia de a abandona studiile

Tabel 2 . Coeficienții Beta și Beta standardizați ai modelului valid de predicție a intenției de a abandona studiile

Altfel spus, intenția de a abandona studiile va fi cu atât mai scăzută cu cât elevul acordă o valoare ridicată educației, are un nivel al lipsei motivației de autodeterminare mai scăzut, o stimă de sine a performanței crescută, precum și un sentiment al competenței percepute ridicat.

Ipoteza 3. Persistența motivațională, stima de sine, motivația de autodeterminare și competența percepută vor prezice direct performanța școlară.

Pentru a verifica această ipoteză am utilizat analiza de regresie liniară ierarhică, unde variabila criteriu este performanța școlară, iar variabilele predictor sunt: persistența motivațională, stima de sine, motivația de auto-determinare și competența percepută.

Analizând datele obținute, se constată că am obținut un model de predicție valid a performanței școlare ($F_{[8,263]} = 19.853$, $p = 0.000$), cu un R^2 ajustat de 0,364), ceea ce înseamnă că modelul nostru are forță predictivă și că poate explica aproximativ 36% din situațiile reale analizate.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,274[a]	,075	,071	2,715	,075	21,222	1	262	,000
2	,532[b]	,283	,277	2,395	,208	75,724	1	261	,000
3	,560[c]	,314	,306	2,347	,031	11,772	1	260	,001
4	,583[d]	,340	,330	2,307	,026	10,088	1	259	,002
5	,583[e]	,340	,327	2,311	,000	,080	1	258	,778
6	,597[f]	,356	,341	2,287	,016	6,552	1	257	,011
7	,604[g]	,365	,347	2,276	,008	3,335	1	256	,069
8	,620[h]	,384	,364	2,246	,019	7,930	1	255	,005

a. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total)
b. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total), Competenta perceputa
c. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total), Competenta perceputa, Motivatie Extrinseca
d. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total), Competenta perceputa, Motivatie Extrinseca, Reglarea identificata
e. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total), Competenta perceputa, Motivatie Extrinseca, Reglarea identificata, Lipsa motivatiei de autodeterminare
f. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total), Competenta perceputa, Motivatie Extrinseca, Reglarea identificata, Lipsa motivatiei de autodeterminare, Valoarea perceputa a educatiei
g. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total), Competenta perceputa, Motivatie Extrinseca, Reglarea identificata, Lipsa motivatiei de autodeterminare, Valoarea perceputa a educatiei, Stima de sine a performantei
h. Predictors: (Constant), Persistenta motivationala (total), Competenta perceputa, Motivatie Extrinseca, Reglarea identificata, Lipsa motivatiei de autodeterminare, Valoarea perceputa a educatiei, Stima de sine a performantei, Stima de sine sociala

Tabel 3. Impactul introducerii variabilelor în model pentru performanța școlară

Analizând tabelul cu coeficienții Betta standardizați și coeficienții nestandardizați (B) obținut după introducerea celor 7 factori (tabelul), putem observa faptul că variabilele care pot avea un impact semnificativ asupra performanței școlare, în ordinea importanței lor, sunt: *competența percepută, stima de sine a performanței, valoarea percepută a educației și stima de sine socială.* Se pare că celelalte variabile, persistența motivațională, motivația extrinsecă, reglarea identificată, precum și lipsa motivației de autodeterminare, nu au un rol decisiv în intenția de a abandona studiile ($p>0.05$).

Coefficients[a]

Model 8	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	3,759	1,402		2,681	,008
Persistenta motivationala (total)	-,019	,017	-,067	-1,118	,265
Competenta perceputa	,429	,069	,379	6,218	,000
Motivatie Extrinseca	,095	,057	,110	1,659	,098
Reglarea identificata	,054	,069	,060	,785	,433
Lipsa motivatiei de autodeterminare	-,009	,032	-,014	-,273	,785
Valoarea perceputa a educatiei	,166	,065	,184	2,553	,011
Stima de sine a performantei	,132	,044	,196	3,011	,003
Stima de sine sociala	-,103	,037	-,166	-2,816	,005

a. Dependent Variable: Performanta scolara

Tabel 12 . Coeficienții Beta și Beta standardizați ai modelului valid de predicție a performanței școlare

Altfel spus, performanța școlară va fi cu atât mai ridicată cu cât elevul acordă o valoare ridicată educației, are un nivel al stimei de sine a performanței și sociale crescut, precum și un sentiment al competenței percepute ridicat.

Prin datele obținute se constată că cele două ipoteze sunt confirmate, prin urmare si ultima ipoteză potrivit căreia persistența motivațională, stima de sine, motivația de autodeterminare și competența percepută vor explica o varianță semnificativă în intenția de abandon școlar este confirmată. Altfel spus, aceste variabile explică 31 % di varianța intenției de a abandona studiile.

Aceste date sunt în concordanță cu rezultatele obținute în literatura de specialitate, potrivit cărora intenția de abandon este determinată de factorii motivaționali, de stima de sine scăzuta, de un sentiment al propriei competențe scăzut, precum și de o lipsă a motivației.

Concluzii

Având în vedere intenția de a valida un model motivațional al abandonului școlar pe populația românească, am preluat din literatura de specialitate datele necesare pentru propunerea ipotezelor de cercetare. Astfel, potrivit lui Hadre și Reeve (2003), studenții devin mai angajați în sarcinile școlare atunci când activitățile instrucționale sunt interesante, relevante pentru existența lor, și dacă le pun în evidență competența. Astfel, percepțiile cu privire la auto-determinare și competență, constituie resursele pentru motivația internalistă a studenților care determină persistența în sarcinile școlare. Un rol important în perceperea competenței și a auto-determinării îl joacă sprijinul oferit de profesori în dezvoltarea autonomiei (Hardre & Reeve, 2003).

Astfel, într-o primă etapă am preluat instrumentele utilizate de cei doi cercetători, le-am tradus din limba engleză, le-am verificat cu sprijinul unui expert care este stabilit în Marea Britanie de opt ani. Ulterior, a fost solicitat un feedback cu privire la modul de formulare a itemilor din partea unui grup de 15 experți. Ne-am așteptat ca instrumentele preluate să fie valide pe populația românească, reușind astfel să adaptăm metodologia de cercetare pe populația vizată de noi: elevi de liceu și școală profesională. Într-adevăr, s-a dovedit că aceste scale au obținut coeficienți de consistență internă mai mari de pragul minim acceptat (0.70). În plus, au fost identificate relații semnificative statistic între variabilele studiate: sprijinul autonomiei de către profesori, suportul parental, persistența motivațională, stima de sine, competența percepută, motivația de auto-determinare, performanța școlară,

intenția de persista/ abandona. Aceste rezultate au fost prezentate în cadrul lucrării publicate în volumul Conferinței Internaționale ”Literature, Discourse and Multicultural Discourse”, Tîrgu Mureș, 4 – 5 Decembrie 2015.

Într-o etapă ulterioară am încercat să verificăm ipotezele potrivit cărora persistența motivațională, motivația de autodeterminare, stima de sine și competența percepută prezic în mod direct intenția de a abandona studiile, precum și performanța școlară. Într-adevăr, am obținut două modele de predicție valide care ne arată că aceste variabile (persistența motivațională, motivația de autodeterminare, stima de sine și competența percepută) prezic performanța școlară și intenția de a abandona studiile.

Concluzionând, rezultatele studiului susţin miza principală a cercetării, și anume că persistența motivațională reprezintă, alături de motivația de autodeterminare, stima de sine și performanța școlară, un predictor important al abandonului școlar.

Ca și limite ale acestei cercetări pot fi menționate: imposibilitatea generalizării rezultatelor, având în vedere faptul că subiecții sunt preponderent din zona Moldovei, cei mai mulți dintre ei fiind de gen masculin. În plus, ne-am limitat la populația de elevi, iar interesant de studiat ar fi și intenția de abandon a studenților, în funcție de forma de învățământ (cu frecvență sau cu frecvență redusă).

O propunere de cercetare ulterioară ar fi validarea pe populația românească a unui model motivațional al abandonului școlar care să aibă în vedere toți factorii răspunzători de acest fenomen, precum și alte variabile moderatoare.

BIBLIOGRAPHY

- Constantin, T., Holman, A., Hojbotă, M. (2012). Development and Validation of a Motivational Persistence Scale. *Psihologija*, 45 (2), 99 – 120
- Constantin T., (2009). *Determinanţi ai motivaţiei în muncă. De la teorie la analiza realităţii organizaţionale*, coord. Constantin Ticu, Iași: Ed. Universităţii „Alexandru Ioan Cuza, colecţia Psihologie socială şi aplicată.
- Constantin, T., Iarcuczewicz, I., Constantin, L., Fodorea, A., Căldare, A., (2007). Persistenţa motivaţională şi operaţionalizarea ei în vederea evaluării potenţialului motivaţional individual. *Analele de Psihologie şi Ştiinţe ale Educaţiei*, Ed. Universităţii „Al I. Cuza”, Tomul XVI, 5-22.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M., (2004). *Self-Determination Theory; An Approach To Human Motivation And Personality* (http://www.psych.rochester.edu/SDT/index.html)
- Deci, E. L. (1975). *Intrinsic Motivation*. New York : Plenum Press
- Deci, E. & Ryan, R. (1987). The Support of Autonomy and the Control of Behaviour. Journal *of Personality and Social Psychology*, 53, 1024-1037.
- Hardre, P. L., & Reeve, J. (2003). A motivational model of rural students' intentions to persist in, versus drop out of, high school. *Journal of Educational Psychology*, 95, 347-356. doi: 10.1037/0022-0663.95.2.347
- Kan, A., Akbaş, A. (2007). Affective Factors that Influence Chemistry Achievement (Motivation and Anxiety) and the Power of These Factors to Predict Chemistry Achivement II. *Journal of Turkish Science Education*, 4 (1)
- Lavigne, L., Vallerand, J. (2007). A motivational model of persistence in science education: A self-determination theory approach. *European Journal of Psychology of Education*, XXII (3), 351-369

- Legault, L., Green-Demers, I., & Pelletier, L. (2006). Why do high school students lack motivation in the classroom? Toward an understanding of academic amotivation and the role of social support. *Journal of Educational Psychology*, 98, 567-582. doi: 10.1037/0022-0663.98.3.567
- Neamţu, C., (2003). *Devianţa şcolară*, Iaşi: Polirom
- Parr, A. (2013), Academic Achievement Motivation and High-School Dropout: An Integrative Model. Senior Theses. *Lake Forest College Publications* - http://publications.lakeforest.edu/seniortheses/2
- Schwarzer, R., & Jerusalem, M., *Generalized Self-Efficacy scale.* In J. Weinman, S. Wright, & M. Johnston, Measures in health psychology: A user's portfolio. Causal and control beliefs, 1995, 35-37, Windsor, England: NFER-NELSON.
- http://www.learningandthinking.co.uk/Learning%20Climate%20Questionnaire.pdf
- Vallerand, R. J., Fortier, M. S., & Guay, F. (1997). Self-determination and persistence in a real-life setting: Toward a motivational model of high school dropout. Journal of Personality and Social Psychology, 72, 1161-1176. doi: 10.1037/0022- 3514.72.5.1161

Iulian Boldea, Cornel Sigmirean (Editors)
MULTICULTURAL REPRESENTATIONS. Literature and Discourse as Forms of Dialogue
Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2016
ISBN: 978-606-8624-16-7
Section: Social Sciences, Psychology, Sociology and Education Sciences

ABOUT SCHENGHEN AREA – AN EXPLORATORY STUDY

Bogdan Țigănoaia

Assist. Prof., PhD, Politehnica University of Bucharest

Abstract: This paper is an exploratory study about Schenghen area. Aspects such as the Schengen Information System - SIS, SIS architecture, data categories in SIS, data security in SIS, the National Computer System for Alerts - NCSA, SIRENE and public key infrastructure - PKI, electronic signature, digital certificate, timestamp, are presented. The paper ends with some final issues.

Keywords: SIS, Schenghen, SIRENE, PKI

1. Introducere – despre zona Schenghen

Punctul de plecare în scrierea prezentului articol îl reprezintă studierea mai multor surse bibliografice în domeniul Schenghen cum ar fi Strategia naţională de aderare la spaţiul Schengen – H.G. nr. 1314/2007, Convenţia de Aplicare a Acordului Schengen – CAAS, Planul de Acţiune Schengen – PAS [7], Broşura M.A.I. - Sistemul Informatic Schengen, precum și referința bibliografică [1].

La începutul anilor ’80, a demarat, la nivel european, o discuție în legatură cu importanța termenului **libertate de mișcare.** După discuţii îndelungate, Franţa, Luxemburg, Germania, Belgia şi Olanda au hotărât să creeze un spaţiu fără frontiere interne. Acordul între aceste state a fost semnat la 14 iunie 1985 în localitatea Schengen din Luxemburg. A urmat semnarea Convenţiei de Aplicare a Acordului Schengen (CAAS [6]), în data de 19 iunie 1990. A intrat în vigoare în 1995, eliminând controalele la frontierele interne ale statelor semnatare, creând o singură frontieră externă, unde controalele se desfăşoară conform unui set de reguli clare. Au fost stabilite reguli comune în materie de vize, migraţie, azil, precum şi măsuri referitoare la cooperarea poliţienească, judiciară sau vamală [2]. Principalele măsuri avute în vedere, în funcţie de fiecare domeniu al cooperării Schengen, sunt: controlul frontierelor, politica de vize, migraţia, azilul, cooperarea poliţieneasca, cooperarea judiciară, lupta impotriva drogurilor, arme de foc şi muniţii, Sistemul Informatic Schengen (SIS), protecţia datelor cu caracter personal [5]. Urmatoarele măsuri [2]:

• eliminarea controalelor la frontierele interne şi stabilirea unui set de reguli pentru trecerea frontierelor externe;
• separarea fluxurilor de pasageri în porturi şi aeroporturi;
• armonizarea regulilor referitoare la condiţiile de acordare a vizelor;

• stabilirea unor reguli pentru solicitanţii de azil;
• introducerea unor reguli referitoare la supravegherea şi urmărirea transfrontalieră pentru forţele de poliţie din statele Schengen;
• întărirea cooperării judiciare prin intermediul unui sistem rapid de extrădare şi implementare a deciziilor judecătoreşti;
• crearea Sistemului Informatic Schengen.
împreună cu Acordul Schengen, Convenţia de Aplicare a Acordului Schengen, deciziile şi declaraţiile adoptate de către Comitetul Executiv Schengen, precum şi protocoalele, acordurile de aderare şi legislaţia relevantă constituie ***acquis-ul Schengen.*** Initial, acquis-ul Schengen nu a facut parte din cadrul legislativ comunitar. Acest lucru s-a schimbat însa odată cu *semnarea Tratatului de la Amsterdam, în data de 2 octombrie 1997, intrat în vigoare la data de 1 mai 1999*. Un Protocol atașat Tratatului de la Amsterdam încorporează acquis-ul Schengen în cadrul legislativ și instituțional al Uniunii Europene.Începând cu acest moment, *acquis-ul Schengen face parte din legislația comunitară* [3].

Intrarea Bulgariei și României în spațiul european Schengen, spaţiu al justiţiei, libertăţii şi securităţii, în luna martie 2011, a fost oprită de opoziția unor state membre, precum Germania, Finlanda și Austria. În vara anului 2011 a intervenit modificarea treptată în raport cu intrarea României și Bulgariei a pozițiilor Germaniei, Austriei și Finlandei în sens favorabil. În iunie 2011 Parlamentul UE s-a pronunțat pentru intrarea României și Bulgariei în Spațiul Schengen, dar Consiliul Ministerial UE nu a acceptat opinia acestuia, cu motivația unor nemulțumiri exprimate de guvernele Olandei și Finlandei față de pretinse lacune în domeniul măsurilor anticorupție și combaterii crimelor organizate ce ar exista în Bulgaria și România [4]. In toamna anului 2011, Olanda s-a opus aderării celor două state la spațiul Schenghen, nuanțându-și reținerile dinainte. Există păreri la București, că opoziția oficială a Olandei față de intrarea Bulgariei și României ar veni de la confruntări politice interne existente în această țară membră a UE, și nu reliefează fondat realitatea politică din sud-estul Europei. Este evident că, dat fiind poziția geografică și mărimea teritorială a Olandei, această țară vest-europeană nu ar fi direct afectată de traficul de persoane din și spre Bulgaria și România, dacă politicienii olandezi (guvernul) ar fi și ei de acord cu intrarea celor două țări UE în Spațiul Schengen. România și Bulgaria sunt nemulțumite și intrigate de aceste poziții politice, ele argumentând că argumentele contra citate nu fac parte din criteriile de acceptare (condiții) în zona europeană Schengen, aplicate concret la intrarea altor state ale Uniunii Europene [4].

2. Sistemul Informatic Schenghen – SIS

A. Arhitectura SIS

Sistemul Informatic Schengen (SIS), reprezintă o bază de date electronică de interes poliţienesc care permite autorităţilor cu competente in domeniu să coopereze în vederea menţinerii securitatii pe teritoriul national al statelor din spatiul Schenghen. Informațiile sunt comunicate prin acest sistem, SIS.

Sistemul Informatic Schengen este alcătuit dintr-un sistem central C.SIS, care se află la Strasbourg, împreună cu părţile naţionale N.SIS aflate în fiecare stat membru Schengen. C.SIS şi părţile naţionale N.SIS comunică în vederea asigurării integrităţii datelor, prin schimburi online de informaţii. Semnalările incluse în C.SIS sunt acele alerte care vizează persoane sau obiecte şi care sunt de interes pentru toate statele membre Schengen. Schimbul suplimentar de informaţii se realizează prin intermediul birourilor SIRENE naţionale [1].

Arhitectura SIS este formată din [2]:

a) un sistem central („SIS II central") compus din:

- ✓ funcţie de suport tehnic (CS-SIS) care conţine o bază de date - baza de date SIS II
- ✓ interfaţă naţională uniformă (NI-SIS)

b) un sistem naţional (N.SIS II) în fiecare dintre statele membre, care constă în sistemele naţionale de date care comunică cu SIS II central. Un sistem N.SIS II poate conţine un fişier de date (o copie naţională) care să fie constituită din o copie completă sau parţială a bazei de date SIS II

c) infrastructură de comunicaţii între CS-SIS şi NI-SIS care asigură o reţea virtuală criptată consacrată datelor din SIS II şi schimbului de date între birourile SIRENE, în conformitate cu art. 7 alin. (2) din Decizia 533/2007

d) Austria asigură gestionarea unei baze de date de rezervă, aflata la Sankt Johann, în Pongau, care poate începe să funcţioneze în cazul defectării unităţii centrale de la Strasbourg

Arhitectura SIS II va permite [2]:

- ✓ interogarea directă în sistemul central – acest lucru oferă statelor membre posibilitatea de a renunţa la copia nţională
- ✓ statele membre pot păstra o copie a bazei de date centrale la nivel naţional, totală sau parţială

În figura 1, se poate observa arhitectura şi modul de funcţionare a SIS [1]

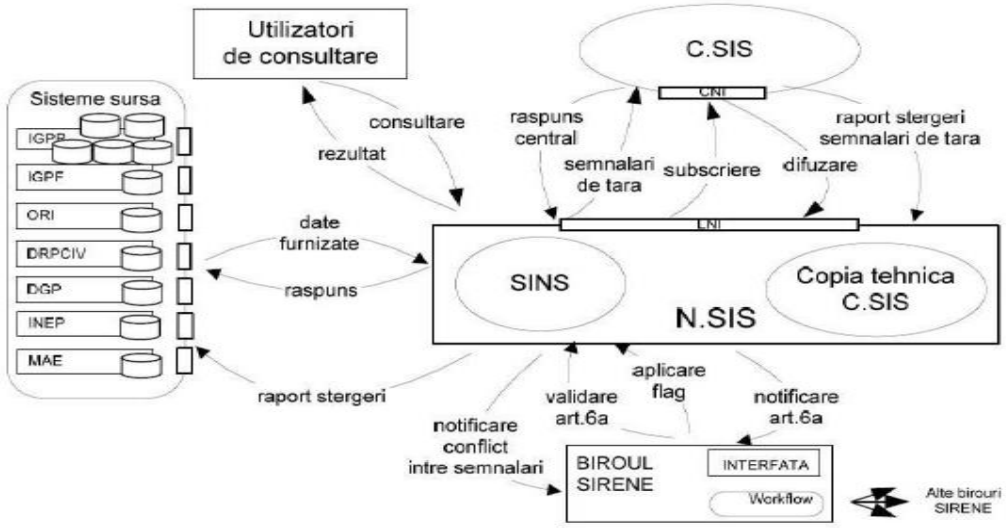

Figura 1: SIS

În urma vizitelor de evaluare, rapoartele pozitive ale experților internaționali confirmă că România îndeplinește toate cerințele din punct de vedere tehnic, decizia de aderare a țării noastre fiind una politică.

B. Categorii de date in SIS

Categoriile de date ce pot fi adăugate în SIS se referă atât la persoane cât şi la semnalări legate de obiecte. ***Exemple de semnalari legate de persoane:***

a) Persoane care fac obiectul unor proceduri de extrădare sau de predare în baza unui mandat european de arestare (art. 95 CAAS)
b) Persoane străine împotriva cărora s-a dispus măsura nepermiterii intrării şi străinii împotriva cărora a fost dispusă măsura expulzării, returnării sau împotriva cărora a fost dispusă o măsură de îndepărtare de pe teritoriul României (art. 96 CAAS)
c) Persoane dispărute sau care, în interesul propriei protecţii sau pentru prevenirea ameninţărilor, trebuie plasate în mod provizoriu într-un loc sigur la cererea autorităţii competente sau a autorităţii judiciare competente (art. 97 CAAS)
d) Persoane citate pentru a se prezenta în faţa autorităţilor judiciare în cadrul unei proceduri penale care antrenează răspunderea cu privire la fapte pentru care au fost urmărite sau persoanele cărora trebuie să li se comunice o hotărâre penală (art. 98 CAAS)
e) Persoane care fac obiectul supravegherii discrete sau controlului specific (art. 99 CAAS)

Exemple de semnalări referitoare la obiecte:

a) Ambarcaţiuni, aeronave

b) Echipamente industriale, motoare exterioare, containere
c) Vehiculele cu motor, cu o capacitate cilindrică mai mare de 50 cm^3 , care au fost furate, tăinuite sau pierdute (art. 100 lit. a CAAS)
d) Documentele furate, tăinuite sau pierdute care privesc vehicule (art. 100 lit. f CAAS)
e) Plăcile cu numere de înmatriculare furate, tăinuite sau pierdute (art. 100 lit. f CAAS)
f) Remorcile şi rulotele cu o greutate netă mai mare de 750 kg, care au fost furate, tăinuite sau pierdute (art. 100 lit. b CAAS)
g) Armele letale furate, tăinuite sau pierdute (art. 100 lit. c CAAS)
h) Date privind înscrisuri oficiale necompletate, care au fost furate, tăinuite sau pierdute (art. 100 lit. d CAAS)
i) documentele de identitate eliberate (paşapoarte, cărţi de identitate, permise de conducere) care au fost furate, însuşite ilegal sau pierdute (art. 100 lit. e CAAS)
j) Bancnotele sau titlurile de valoare furate, tăinuite sau pierdute (art. 100 lit. g CAAS)

Accesul la date conţinute în SIS este rezervat în exclusivitate autorităţilor competente:

C. Securitatea datelor in SIS

Legat de nivelul de securitate, statele membre sunt obligate să asigure un nivel cel puţin egal cu cel precizat în Convenţia Consiliului Europei privind protecţia persoanelor împotriva procesării automate a datelor personale din 29 ianuarie 1981 şi în Recomandarea nr. R (87) 15 a Comitetului Miniştrilor Consiliului Europei, din 17 septembrie 1987 [2]. Datele personale din SIS se pot menţine atâta timp cât sunt necesare dar nu mai mult de 3 ani de la data introducerii lor. Persoanele pot solicita accesul la datele personale conţinute în SIS, conform art. 109 din CAAS. Acest drept se exercită în conformitate cu legislaţia naţională a statului faţă de care se invocă accesul la date personale [1].

a. Infrastructura cu chei publice

Pe lângă dezvoltarea infrastructurii tehnice şi de comunicaţii pentru accesul autorităţilor competente la bazele de date (art. 101 din Convenţia Schengen), un alt obiectiv asumat de România este şi extinderea infrastructurii cu chei publice - PKI la nivelul sistemelor informatice sectoriale din cadrul MAI [1]. Infrastructura de chei publice [8] (PKI) este un ansamblu de echipamente, programe, oameni, proceduri şi politici care utilizează semnătura digitală pentru a facilita o asociere verificabilă între componenta publică a unei chei asimetrice (cheia publică) şi entitatea căreia îi apartine (persoană, organizaţie). Funcţiile de bază ale unui sistem PKI sunt: ***certificarea*** – certificatul digital conține cheia publică a deținătorului și informații de identificare, ***validarea*** – certificatelor digitale online sau offline, în orice moment și ***revocarea*** – invalidarea certificatelor digitale.

i. Semnătura electronică

Semnătura electronică reprezintă date în formă electronică, care sunt atașate sau logic asociate cu alte date în formă electronică și care servesc ca metodă de identificare [art. 4 pct. 3 din Legea 455/2001]. Semnătura electronică asigura autentificarea, integritatea și nonrepudierea datelor semnate. Mai multe informații despre semnătura electronică găsiți în [1].

ii. Certificatul digital

Un ***certificat de cheie publică (certificat digital)*** e o structură de date folosită pentru a se putea asocia, în mod sigur, o cheie publică cu nişte atribute de utilizator. Atributele pot fi, de exemplu, informaţii de autentificare (nume, adresă) sau informaţii de autorizare (de acces la o sursă). Certificatul face legătura între o cheie publică şi un nume [9].

iii. Marca temporală– colecție de date în formă electronică, atașată în mod unic

unui document electronic; ea certifică faptul că anumite date în formă electronică au fost prezentate la un moment de timp determinat furnizorului de servicii de marcare temporală (Legea 451 din 2004)

De ce este necesară marca temporală? Non–repudierea semnăturii electronice pe termen lung

Scenariu:

19.09.2016

- Bogdan semnează electronic un document prin care se obligă să facă o plată către George în data de 01.10.2016
- Andrei verifică semnătura electronică a lui Bogdan de pe document si verificarea este in regula.

23.09.2016

- Bogdan merge la Autoritatea de Certificare si revocă certificatul motivând că a pierdut token-ul criptografic
- Autoritatea de certificare revocă certificatul si publică lista de certificate revocate în care apare data revocării 23.09.2016 pentru certificate

01.10.2016

- Bogdan nu face plata
- Andrei îi prezintă documentul semnat electronic de Bogdan
- Bogdan neagă faptul că a semnat el documentul, deoarece el a pierdut token-ul si certificatul său a fost revocat
- Andrei îi arată lista de certificate revocate din care rezultă că revocarea a avut loc după semnarea documentului de către Bogdan, dată la care certificatul era valid
- Bogdan sustine contrariul

Concluzie: inexistenta unui moment de timp, garantat de un furnizor de marcare temporală, asociat cu semnătura electronică face greoaie, chiar imposibilă validarea unei semnături electronice ulterior.

D. SIRENE

Biroul Sirene are ca principal rol specific responsabilitatea furnizării de informaţii în timp real utilizatorului final, cu posibilitatea completării informaţiei cu date suplimentare, în cel mai scurt timp [2]. Biroul SIRENE funcţionează în regim 24/7 şi reprezintă interfaţa umană a Sistemului Informatic Schengen, reprezentând totodată un punct important de legătură cu celelalte state membre. Biroul SIRENE a fost înfiinţat în România în august 2004 şi a fost inaugurat în 16 septembrie 2010, făcând parte din cadrul Centrului de Cooperare Poliţienească Internaţională al Inspectoratului General al Poliţiei Române [1].

E. Sistemul Informatic Naţional De Semnalări – SINS

SINS va gestiona semnalările emise de statul român, iar împreună cu copia naţională a CS.SIS, va forma sistemul N.SIS pentru România. SINS va conţine toate semnalările naţionale (de tip Schengen sau non-Schengen) emise de autorităţile române competente şi pot fi de interes Schengen (cele care vor alimenta CS.SIS II) şi de interes non-Schengen (cele de interes doar pe teritoriul naţional). Acest sistem va fi pus la dispoziţia tuturor instituţiilor în vederea consultării şi/sau actualizării în funcţie de competenţele legale, în conformitate cu prevederile CAAS [2].

3. Aspecte finale

În contextul viitoarei aderări a Romaniei la spaţiul de liberă circulaţie, lucrarea este un studiu exploratoriu despre zona Schenghen, fiind abordate subiecte precum SIS, SINS, protecția datelor în SIS, SIRENE, infrastructura cu chei publice - PKI.

BIBLIOGRAPHY

[1] Adrian Iacob, Bogdan Tiganoaia, *Sistemul informatic Schengen şi infrastructura cu chei publice la nivelul M.A.I. În contextul aderării României la spaţiul Schengen,* Simpozionul Ştiinţific „Aderarea României la Spaţiul Schengen - de la deziderat la realitate”, Academia de Politie “Al. Ioan Cuza” Bucuresti, 2011.
[2] Broşura M.A.I.- Sistemul Informatic Schengen, https://www.politiadefrontiera.ro/files/docu/1460139101184-sis.pdf
[3] http://www.schengen.mai.gov.ro/
[4] https://ro.wikipedia.org/wiki/Spa%C8%9Biul_Schengen
[5] H.G. nr.1314/2007 privind Strategia naţională de aderare la spaţiul Schengen
[6] Convenţia de Aplicare a Acordului Schengen - CAAS
[7] Planul de Acţiune Schengen - PAS 2009
[8] Politica şi arhitectura securităţii datelor in Internet, Gabriel Neagu, 2009
[9] Prof. univ.dr. Constantin Popescu - Departamentul de Matematica si Informatica, http://webhost.uoradea.ro/cpopescu/curs-si.html